

Мр Добривоје Јовановић

**Гимназија у Ћуприји
од оснивања до Другог светског рата
1909 – 1941. године**

Јагодина 2012

Мр Добривоје Јовановић

ЋУПРИЈСКА ГИМНАЗИЈА ОД ОСНИВАЊА
ДО ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА
1909 – 1941. године

Издавач:

Ауторско издање

www.dobrivojejovanovic.in.rs

Сарадник у припреми
Светлана Мишковић

Рецензија
Нинослав Станојловић

Превод увода
Вера Јовановић

Коректура
Љиљана Јовановић

Техничка припрема и корице
Оливер Ђорђевић

ISBN
978-86-914023-4-1

Тираж: 10

***Колегиници
Вери Стојановић Стевановић
на искреном поштовању***

**Рецензија на рукопис мр Добривоја Јовановића
„Гимназија у Ћуприји од оснивања
до Другог светског рата
(1909 – 1941)“**

Мудри полиграф Слободан Јовановић написао је, пре скоро једног века, да „историјска наука не трпи површност и не прашта недостатке“. Очигледно следећи ову максиму академика Јовановића, његов презимењак магистар политичких наука Добривоје Јовановић прихватио се тешког и одговорног посла да напише прву веродостојну, документовану монографију ћупријске гимназије (до 1941. године) и то, неоптерећен чињеницом да се, недавно, појавила пригодна књига, на исту тему.

Рукопис мр Јовановића, иначе архивског саветника у Историјском архиву у Јагодини и плодног аутора више монографских публикација и стручних чланака, као и приређивача више корпуса значајне архивске грађе везане за историју Поморавља, Ресаве и Левча, има близу 500 страна и обогаћен је бројним статистичким табелама, као и оригиналним фотографијама.

У десетак поглавља (нека од њих су расчлањена на пар делова, такође насловљених) аутор користећи се искључиво архивском грађом, похрањеној у Архиву Југославије у Београду и Историјском архиву у Јагодини, као и годишњим (штампаним) извештајима ћупријске гимназије од 1909. до 1940. године (са прекидима), успео је да реконструише живот и рад кроз све сегменте, ове просветне установе.

У првом поглављу, насловљеном „Рад школе“, својеврсним прологом и уводом у задату тему, аутор износи податке о оснивању гимназије у Ћуприји (16. априла 1909. године) и ангажовању тадашњих угледних грађана ћупријских, који су успели да од четвороразредне створе шесторазредну приватну гимназију.

Дирљиви су и напори ћупријских грађана, изнетих у захтеву Министарству просвете, да овај град добије осморазредну државну гимназију, и то у континуитету од 1919. до 1921. године. Иако је гимназија пресељена у нову зграду (сазидану за потребе основне школе) 1927. године, две године доцније, одлуком Министра просвете, у Ћуприји остаје Нижа четвороразредна гимназија, а виши разреди се премештају у Јагодину.

Већ наредне 1930. године, у Ћуприји се отвара Државна потпуна реална гимназија, која школске 1940/41. године, за кратко, поново губи више разrede.

При крају овог одељка налази се и кратка сторија о стварању јединственог удружења „Заједница дома и школе при Државној реалној гимназији у Ћуприји“.

Друго поглавље „Наставници“ врло прегледно и педантно износи имена, презимена, податке о школској спреми, премештајима, као и о кретању плата професора и помоћног особља у периоду 1909.-1941. године. Нарочито су важни документи о личним односима између директора и наставника, међусобним односима међу наставницима и односима са грађанством. Занимљиво је истаћи да су своје професорске каријере, у статусу супленга, управо у ћупријској гимназији, започели Јагодинци – Душан Срезојевић, Димитрије Мишић и Душан Дуја Вукићевић.

На крају овог дела, иза поднасловa „Жалбе на рад и понашање наставника“, аутор кроз сву уверљивост архивске грађе, износи детаље о вербалним, физичким, али и о сексуалним испадима појединих професора (у односу на ученице). Ту су случајеви корупције, фалсификовања документације, врстама казни, како професора од стране директора, али и директора од стране министра.

Треће поглавље „Ученици“ заузима највећи део рукописа и обилује са највише фотографија. Ту се износи имена, бројно стање, социјални статус, национални састав, оцене из свих предмета итд. ученика и ученица ћупријске гимназије од 1909. до 1941. године. Посебан део овог поглавља „Полагање завршних испита“ посвећен је комплетној организацији нижих и виших течајних испита, тј. испита зрелости, док додатак трећег поглавља насловљен „Однос према ђацима“, говори о дисциплини, казненој политици, оценама из владања, искључењима из школе и др. С тим у вези, индикативан је случај младог Рибарца Живојина Бате Ђурђевића, који је као ученик осмог разреда гимназије, 1934. године, избачен из ћупријске, али и из свих гимназија у држави, због ширења комунистичких идеја. Исти ће, нешто касније, и смртно страдати у крагујевачком затвору, под неразјашњеним околностима. Још два додатка овог поглавља – „Здравље ученика“ и „Ћачке дружине“ износи чињенице о овим важним карактеристикама везаним за живот и рад ученика гимназије у Ћуприји.

Посебно треба истаћи да се у школи водила брига о социјалним проблемима ученика, зашта је био задужен „Фонд за потпомагање сиромашних ученика“, а од бројних ђачких асоцијација треба поменути Соколско друштво, Лоптачки клуб, Подмладак Црвеног крста, Подмладак Јадранске страже, Скаутско удружење, Феријални савез, Гудачки оркестар, Аеро клуб.

Ново поглавље „Финансирање“ даје пресек овог важног фактора, кроз изношење статистичких података, по школским годинама, у наведеном периоду, истичући да је од 1909. до 1941. године школа финансирана ђачким школаринама, а од 1919. до 1941. године, субвенцијама Министарства просвете, Моравске бановине, Моравског округа и ћупријске општине.

Следеће поглавље „Ваннаставне активности“ упућује прилежног читаоца на деловање ученика и наставника ћупријске гимназије у обележавању националних, верских и државних празника, кроз академије, предавања, изложбе, рецитале, сорске сусрете и слично. И наредна глава „Екскурзије“ врло документарно представља како и где су организоване екскурзије и излети ћупријских средњошколаца, почев од 7. марта 1910. године, када је први пут

изведено тако што. Тада је група ђака отишла, са наставницима, на екскурзију, до Везировог брда, код Параћина.

Још два поглавља „Збирке и читаоница“ и „Уџбеници“ употпуњују комплетну слику о животу и раду гимназије у граду на Великој Морави.

И на крају, последње поглавље, као својеврсни епилог свега изнетог „Положили Виши течајни испит“ доноси имена свих ученика и ученица, који су матурирали у ћупријској гимназији од 1909. до 1941. године.

Рукопис вредног и прилежног мр Добривоја Јовановића „Гимназија у Ћуприји од оснивања до Другог светског рата (1909-1941.)“ представља значајан прилог историји школства у Поморављу и Србији, јер одише снагом и уверљивошћу историјске грађе, од које је у потпуности саткан.

Због тога и свега напред изнетог, топло га препоручујемо за штампање.

У Јагодини

О Ивањдану

2012. године

Рецензент

Нинослав Станојловић,

професор историје

УВОД

Захваљујући иницијативи неколико виђенијих грађана Ћуприје, гимназија је основана 1909. године, као четвороразредна школа. Рад је започела у згради основне школе. Школске 1910/1911. године школа је добила четврти разред, а школске 1913/1914. године гимназија је прерасла у шесторазредну приватну гимназију.

За време окупације у Првом светском рату школа није радила. Одмах по ослобођењу обављен је упис ђака, и вршене су припреме за отварање школе. После обезбеђивања услова за нормалан рад школе, настава је започета априла 1919. године. Одмах по почетку рада школе, ћупријска општина и грађани Ћуприје покренули су иницијативу да гимназија добије више разреде и да пређе на финансирање од стране државе. Први захтеви за отварање осморазредне гимназије упућени су већ половином 1919. године. Делимично се успело у захтевима, јер је шести разред отворен 1920. а седми разред следеће године. Привремено отварање осмог разреда одобрено је за школску 1922/1923. годину.

Ипак, и поред изградње нове зграде 1927. године, школа је 1929. године претворена у Нижу четвороразредну гимназију. После многих молби, Министар просвете је одобрио отварање Државне потпуне реалне гимназије у новембру 1930. године. Издржавање школе преузела је држава. Августа 1940. године поново је укинута Потпуна гимназија, али новембра исте године дошло је до поништења те одлуке, и поновног формирања Државне потпуне реалне гимназије.

Од самог почетка рада школе није било довољно стручних наставника. Први наставнички колектив бројао је седам наставника, укључујући и свештеника, који је предавао веронауку. Поједини наставници предавали су по неколико предмета и вештина. До Првог светског рата углавном је радио исти број наставника.

После обнове рада гимназије, настава је започета са петоро наставника. Каснијих година број наставника се повећавао, али је увек постојао проблем незаступљености предмета са одговарајућим наставницима. Нарочито двадесетих година радио је увек по неколико наставника без потребних квалификација за средње школе. Проблем у настави представљали су и наставници Руси, углавном због слабог знања српског језика. Све до почетка Другог светског рата није било довољно наставника за све предмете. Много је било незаступљених или редуцираних часова. Увек су поједини наставници предавали по неколико несродних предмета. Често су се догађали и сукоби међу наставницима. Према

неким наставницима средина није била благонаклона, због сумњи у њихов рад и понашање.

Ипак и поред свих проблема, гимназија је све више јачала и извршила је велики утицај на средину. Било је наставника, који својим радом и понашањем нису на прави начин обављали свој педагошки рад, али било је, и то у много већем броју, наставника који су на најбољи начин изграђивали генерације ђака.

Велики утицај имала је школа и на укупан живот Ћуприје. Углавном су сви наставници учествовали у раду појединих ђачких или месних организација и установа. Сви значајнији национални или верски празници обележавани су уз учешће наставника и ученика гимназије, предавањима, позоришним представама, концертима, јавним гимнастичким часовима

INTRODUCTION

Thanks to the initiative of several prominent inhabitants of Cuprija, the high school with four grades was established in 1909. It began to work in the building of elementary school. The high school got the fourth grade in 1910/1911 and in 1913/1914 it developed into the private high school with six grades.

The school didn't work during the occupation in the First World War. Right after the liberation the school enrolled the pupils and preparations for opening were made. After providing conditions for normal work of the school, Cuprija's municipality and inhabitants brought the initiative that high school should get upper grades and state finances. First demands were made in the beginning of 1919. That only partially succeeded, because in 1920 the sixth grade was opened and the seventh not until the next year. Temporary opening of the eight grade was approved in 1922/1923.

Even though the new building was built in 1927, the school was turned into the lower high school with four grades. After many complaints, Minister of Education approved opening of state full real high school in November of 1930. The state took over the sustenance of school. In August of 1940 full high school was again cancelled, but in November of the same year that decision was annulled and state full real high school was reformed.

From the very beginning of the school's work there weren't enough skilled teachers. The first collective had seven teachers, including the priest, who taught religious education. Some teachers taught several subjects and skills. Mostly the same number of teachers worked till the beginning of the First World War.

Teaching began with five teachers after the renewal of school's work. Later that number increased, but there was always the problem with skilled teachers. Several teachers worked without necessary qualifications for high school, especially in 1920s. Russian teachers were also the problem, mostly because they didn't know Serbian language very well. There weren't enough teachers for all subjects till the beginning of the Second World War. There weren't enough teachers for all subjects till beginning of the Second World War. There were many reduced classes. Some teachers always taught

different subjects. Conflicts among teachers were usual. Inhabitants were not obliging towards some teachers, because they had doubts about their work and behaviour.

Even though they had a lot of problems, the high school was getting stronger and had great influence on inhabitants. There were teachers who didn't perform their pedagogical work in the right way, but there were also those who in the best way worked with pupils.

The school had great influence on the life in Cuprija. Mostly all the teachers participated in pupils' and local organizations and institutions. Teachers and high school pupils participated in all significant national or religious holidays, lectures, plays, concerts and public gymnastics classes.

Vera Jovanović

1. РАД ШКОЛЕ

После неколико покушаја да се оснује гимназија, успех је остварен тек 1909. године. Најзаслужнији за отварање гимназије била је група мештана: Сима Катић, инжењер, Жика Микић, Андра Ђурашковић, ветеринар, Милош Стојановић, управитељ школе, Драгутин Јанаћковић, председник општине, Божидар Видаковић, адвокат, Милосав Радојковић, трговац, Лазар Глишић, трговац, Периша Ерић, протојереј. Они су 7. априла 1909. године потписали Уговор, којим је регулисан рад школе:

„Уговор

- 1. По одобрењу отварања четвороразредне приватне гимназије има отпочети идуће школске године рад у три разреда. Уговарачи се обавезују, да ће бити дужни, да своју децу у ову школу упишу;*
- 2. (Долазе потписи свега 15 уговарача са одређеном им школарином) Милосав Радојковић, трговац, Сима Д. Катић, инжењер, Цветко С. Милошевић, окружни деловођа, Јефтимије Костић, трговац, Стеван Младеновић, Димитрије Петковић, учитељ, Мијајло Миленковић, Жика Микић, Мата Матић, окружни благајник, Станоје Аћимовић, кафеџија, Милан И. Марковић, адвокат, Периша Ђ. Ерић, свештеник, Божидар Видаковић, адвокат, Андра Ђурашковић, Владимир Димитријевић, управник поште.*
- 3. Ово плаћање мора се полагати одређеном благајнику гимназије унапред месечно 1.ог најдаље до петог сваког текућег месеца преко целе године за свих дванаест месеци која се има рачунати од 1. августа 1909. год.*
- 4. Ко од уговарача не би положио свој улог најдаље до 15. наредног месеца, одређени благајник гимназије имаће права да тражи наплату код надлежне општинске власти егzekутивним путем са 12% интереса до наплате.*
- 5. На случајеве: смрти, отпуста из школе, довршавање школовања у овој гимназији, болести ученика, а по лекарској увери, као и на случају премештаја родитеља, улагачи односно родитељи дотичних ученика, а којима је у овој тачци реч, ослобађају се обавезе по овом уговору, сразмерно према броју својих ђака, које су уписали.*
- 6. Овлашћује се Одбор друштва за оснивање ове гимназије да пропише правилник: о примању и броју ђака, у појединим разредима, о плаћању улога за пријем нових ђака и о свим осталим пословима административне и финансијске природе.*

7. Уговарачи изабраће управни одбор из своје средине од 7 лица, у почетку сваке школске године. Овај одбор бираће благајника из своје средине или друго спремно лице и Управни одбор школски све послове пуноважно реши, кад су на окупу најмање пет чланова, а одлучује већином гласова.

8. Улози добивени уписом нових ђака и осталим повећаним приходима, сем редовних улога оснивача, служиће на сразмерно смањивање улога потписаних уговарача.

9. У име потписаних оснивача приватне гимназије у Ћуприји, тражиће одобрења за ову гимназију председник општине Милоје Ђ. Радојковић, на име Општине Ћупријске, којој ће овај уговор служити као јемство за издржавање приватне гимназије у погледу новчаних издатака, не рачунајући овде зграду за смештај гимназије, огрев и послугу. “

На основу овог Уговора председник општине поднео је предлог Суду општине Ћупријске, који је решио: „Да општина Ћупријска ради отварања и добијања четвороразредне гимназије у овд. варош даде потребне локале у овд. Основној школи. Даље да даде: осветљење, огрев и послугу а у идућој години да притече у помоћ и новчаним средствима по могућности уносећи у буџет сходну суму.. “.

Овог пута, на предлог Министра просвете и црквених дела донет је указ о оснивању гимназије. Гимназија у Ћуприји основана је 16. априла 1909. године као четвороразредна гимназија. Носила је назив Ћупријска приватна гимназија.

По оснивању школе изабран је и први Школски одбор Приватне гимназије. За председника изабран је Сима Катић, инжењер, за потпредседника Жика Микић, трговац, за благајника Милоје Радојковић, председник Општинског суда, и за чланове: Милосав Ђ. Радојковић, трговац, Цветко Милошевић, деловођа окружног одбора, Милан Марковић, адвокат, Димитрије Петковић, учитељ. Одбор се старао о издржавању школе, избору и плаћању наставника, огреву, наплати школарине и о свим другим питањима важним за рад школе.¹

Школске 1910/11. године у школи је отворен и четврти разред, мада је молба за отварање разреда упућена још 1909. године. Разред су уписали ђаци, који су предходне године завршили трећи разред

Следеће школске 1911/12. године настава је почела 17. августа. На пријемном испиту пријавило се 19 ученика и 7 ученица. Сви су положили пријемни испит. Предавања у четвртом разреду завршена су 25. маја. Управни одбор школске 1911/12. године радио је у саставу: председник Љубисав Петровић, потпуковник, потпредседник Божидар Видаковић, адвокат, Жика Микић, народни посланик, Милоје Радојковић, трговац, Стојан Црњански, трговац, Милош Стојановић, управитељ Основне школе, Драгутин Јанаћковић, благајник.²

¹ Приватна четвороразредна гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1909-1910. годину, Ћуприја.

² Ћуприска приватна гимназија Извештај за школску 1911-1912. годину, Ћуприја 1912.

Поред основне школе и гимназије, у школској згради у вечерњим сагима, држана су предавања ђацима трговинско-занатлијске школе, и ђацима члановима Сојолске дружине. Током године у школској згради одржавани су разни скупови и зборови грађана.

Школске 1913/1914. године гимназија је прерасла у шесторазредну приватну гимназију. Школа је радила све до окупације Србије.

*

Одмах по ослобођењу добом је објављен упис ђака у гимназију. Настава је започета са многим проблемима. Учила и друга помоћна наставна средства нису постојала, јер их је непријатељ потпуно уништио. Библиотека и кабинети сасвим су били уништени. Бугарски војници уништили су чак и ограду око школе. Школа је била делимично снабдевена намештајем, јер је део намештаја био добро сакривен.³

У току рата и сама школска зграда била је доста оштећена. Судопшгине ћупријске убрзо је предузео набавку намештаја и поправку зграде, како би гимназија и основна школа могле да отпочну са радом. Од Министарства просвете је почетком јануара 1919. године, тражено да преузме бригу за исплату плата наставницима, јер због последице рата, ђачки родитељи нису били у стању да плаћају наставнике. Министар просвете је одложио доношење одлуке о финансирању плата наставника за време после уписа ђака и поправку школе. У почетку гимназија се издржавала месечном школарином, коју су плаћали ђачки родитељи према свом имовном стању, од општинске помоћи, субвенције државе од 3.000 динара, као и окружног одбора у висини од 500 динара.⁴

У то време у школи су била само два ранија наставника. По објављивању почетка рада, ученици њих 170 пошли су у школу. После неколико дана ови наставници саопштили су ученицима да сваки од њих мора да плати по 30 динара. То је изазвало револт код грађана, па су упутили жалбу Министару просвете, захтевајући да им се одговори, да ли је то наредба министарства или само жеља ових наставника да дођу до зараде.⁵

После завршетка школовања прве послератне генерације, грађани Ћуприје настојали су да њихова гимназија добије више разреде. Захтев да Ћуприја добије осморазреду државну гимназију, упутили су грађани Ћуприје са збора одржаног 20. јула 1919. године. У захтеву су истакли неправедан однос државе према Ћуприји. И поред обећања, ни после подизања двоспратне зграде са 16 одељења Ћуприја није добила државну гимназију, мада је зграда била много боља него у многим варошима. Поред напора да се подигне одговарајућа зграда, Ћуприја је за разне државне потребе често излазила у сусрет. За подизање Сточарског завода дато је 200 хектара под шумом, Министарству привреде за Пољопривредну станицу 80 хектара плодне земље, војсци за вежбање 180 хектара земље, Министарству војном за зидање штала 20.000 динара. На крају су наведене и

³ АЈ (Архив Југославије), 66, 710. Извештај од 20. маја 1919. године

⁴ АЈ, 66, 710.

⁵ АЈ, 66, 710. Писмо је упућено 14. марта 1919. године, а потписао га Миле Ћ. Радјковић.

жртве које је Ћуприја дала у току рата. У захтеву се наводи, да је Ћуприја центар Моравског округа у коме је живело око 150.000 становника, од којих је 42.000 живело у градовима са бројним индустријским погонима.

На основу ових чињеница, Збор грађана је упутио молбу са следећим предлозима:

1. *Да се у Ћуприји од школске 1919/1920. године отвори шест оразредна гимназија пошто има довољно ђака, а да се у наредне две године отвори седми и осми разред;*

2. *Општина ћупријска нуди држави своју зграду за гимназију, под условима: да се општини уступи државни магацин код цркве за основну школу, а да се разлика у вредности ових зграда употреби за преправку магацина за потребе основне школе*

3. *Општина ћупријска се обавезује, да ако јој држава уступи део касарне, ту отвори потпуни пансион, где би имућнији ђаци уз скромну цену, а сиромашни бесплатно добијали стан и храну под надзором наставника.*⁶

Следећу молбу за отварањем државне гимназије упутио је преко 100 грађана Ћуприје 12. августа исте године. Молбу за отварањем државне гимназије упутио је 19. септембра 1919. године и вршилац дужности директора Стеван Чутурило. Он је навео да је у нову школску годину, у сва пет разреда, већ уписано 144 ученика. Како се крајем септембра, после завршетка школовања ученика четвртог разреда основне школе очекивао упис још око 50 нових ђака, укупан број био би близу 200. Број ђака био би много већи, али су многи осиромашили у рату и нису могли да плаћају школарину за приватну гимназију.⁷

Молбу Министру просвете упутио је и председник Суда вароши Ћуприје 22. маја 1920. године, наводећи сличне аргументе за отварањем потпуне државне гимназије у Ћуприји.⁸

Министру просвете молбу је упутио и Школски одбор приватне гимназије, такође наводећи већ изнете аргументе о великом пожртвовању Ћуприје за опште добро, и неадекватан однос државе према Ћуприји. Наводи се, да су тридесет година грађани Ћуприје очекивали да добију државну гимназију, али осим обећања, ништа није урађено.⁹

На основу ових захтева, Министар просвете је 8. јула 1920. године, формирао комисију за преглед Приватне ћупријске гимназије ради претварања у државну средњу школу. Комисија је преглед зграде извршила 14. јула. Према извештају, двоспратна зграда у улици Краља Петра, имала је: 11 учионица 9,70 м дужине и 7 м ширине, док је висина свих учионица износила 4 метара; две учионице дужине 7,10 м и ширине 6,10 м; једну канцеларију дужине 6 и ширине 4 метара; једну собу дужине 7,30 а ширине 3,30 метара; један стан за служитеља, који се састојао од једне собе са предсобљем и једном просторијом за оставу. Све учионице као и остале просторије биле су добро осветљене, са прозорима висине

⁶ АЈ, 66, 710. 20. јул 1919. године. На основу овог захтева, телеграм са истим захтевом упутио је и председик општине.

⁷ АЈ, 66, 710. 19. септембар 1919. године

⁸ АЈ, 66, 710. 22. мај 1920. године.

⁹ АЈ, 66, 710, 3. јун 1920. година

2,70 и ширине 1,20 метара. Цела зграда била је здрава и сува. Двориште је било пространо. У дворишту је постојала пумпа са добром пијаћом водом и нужник са осам кабина. Према мишљењу комисије зграда је могла да послужи за пуну средњу школу. У допуни извештаја је наведено, да у гимназији од учила постоји само филхармонијум и нешто учила за географију.¹⁰ После извештаја комисије, захтевима грађана Ћуприје изашло се у сусрет, па је одлуком Министра просвете Ћуприја добила Државну шесторазредну гимназију.¹¹

Молбу за отварањем потпуне осморазредне гимназије грађани Ћуприје поднели су 7. јула 1921. године. Као главни разлог наведен је број ученика из Ћуприје и ближе околине, који је био довољан за отварање потпуне гимназије. За следећу школску годину већ је било уписано 284 ученика. Уз довођење два наставника српског језика и по једног наставника за природне науке, математику, земљопис и певање, обезбедио би се потребан наставни кадар. Поново је истакнута спремност, да општина уступи целу зграду за гимназију, а да се за основну школу подигне нова зграда. Међутим, због великог недостатка наставника, својим решењем од 4. августа Министар просвете није одобрио да се шесторазредна гимназија претвори у осморазредну за школску 1921/1922. годину.¹²

Изасланик Министра просвете навео је у свом извештају, да гимназија у Ћуприји нема услова да буде осморазредна, због недовољног броја наставника, састава наставничког кадра, броја ученика и недостатка просторија. Тадашњи број наставника не би могао да задовољи повећани број часова. Број ученика, према извештају био је: у четвртном разреду 17, у петом 16, у шестом 16, у седмом 19. Чак је сматрао да је требало свести број разреда на четири, ако општина не уступи све просторије у згради за рад гимназије. Ако се ни следеће школске године не би решило питање зграде, предложио је да се у школској 1922/23. години потпуно укине гимназија.¹³

Сама зграда била би довољна за потребе гимназије, али у њој је радила и основна школа. Ако би се за основну школу нашла друга зграда, онда би зграда била довољна. Када је била поднета молба за отварањем шестог разреда општина је обећала да ће целу зграду уступити Гимназији, а за основну школу пронаћи другу зграду. Општина није испунила обећање, па је шест разреда гимназије са седам одељења добило шест просторија, а у осталим просторијама радила је основна школа. Због тога се рад у Гимназији одвијао пет дана у недељи. Учионице су биле простране 6,70 са 4 метра и добро осветљење, али без спољних прозорских крила и са прашњавим и ишараним зидовима.

Према свим условима, изасланик је сматрао, да гимназија у Ћуприји треба да има само шест разреда, с тим што је Јагодина у близини, која већ има осморазредну гимназију. Он је ипак сматрао, да Ћуприја има предности за

¹⁰ АЈ, 66, 710, 14. јул 1920. године

¹¹ Исто.

¹² Исто. 7. јул 1921. године. Молбу су потписали председник општине и школског одбора и чланови: Стево Чутурило, Сима Симић, Лазар Глишић, Милисав Марковић, Милован Ристић и Димитрије Поповић.

¹³ Исто.

отварањем осморазредне гимназије, јер је Ћуприја обласно место, што већ има готову зграду и зато што Јагодина нема зграду, већ је школа радила у четири одвојене зграде.¹⁴

Нову молбу грађани Ћуприје упутили су 14. августа 1921. године у којој су тражили да се одобри отварање седмог разреда о трошку грађана Ћуприје. У молби је истакнута спремност да ће исплата школарине наставницима бити испоштована, као и обезбеђење свих трошкова око издржавања седмог разреда. Поред 23 ученика из Ћуприје, очекивао се и упис ђака из Параћина. Министар просвете је у молби обавештен и о томе, да су два наставника добровољно пристала да предају у гимназији, чиме је био отклоњен проблем наставног кадра. Овог пута, Министар просвете је на основу извештаја свог изасланика, 25. августа 1921. године одобрио привремено отварање седмог разреда.¹⁵

Молбу за отварањем осмог разреда за школску 1922/1923. годину, председник Суда општине и одборници Ћуприје упутили су 4. јуна 1922. године. Навели су: да је Ћуприја окружно место, да је јачи културни центар у односу на околне вароши, да у Ћуприји живи велики број чиновника, да је Ћуприја централно место у долини Велике Мораве, да у околини Ћуприје има доста Влаха, да Ћуприја има потпуно уређену зграду за смештај осморазредне гимназије, да ће имати довољан број ђака за осми разред и то најмање њих 25. Група ђака гимназије упутила је исту молбу Министру просвете 20. августа 1922. године. Министар просвете је изашао у сусрет овој молби, и 24. августа 1922. године одобрио је привремено отварање осмог разреда за школску 1922/1923. годину.¹⁶

Поред обећања али и настојања општинске власти, стање у школи није се битно поправило у односу на ранији период. Специјалних учионица и даље није било, није било ни посебних просторија за збирке и кабинете, као ни одељења за практичне радове ученика. Није било засебних одељења за наставничку и ученичку књижицу, као ни за ученичку читаоницу. Школа није имала ни ботанички врт. Осим што нису постојале наведене просторије, није било ни довољно учионица за одељења и разреде. За седам одељења постојало је само шест учионица, иако је приликом претварања гимназије у државну, комисијски додељено школи потребан број одељења. Међутим, у тим одељењима настава је и даље одржавана за ученике основне школе.¹⁷

¹⁴ АЈ, 66, 710. Извештај од 26. јуна 1921. године.

¹⁵ АЈ, 66, 710, 18. август 1921. године. Молбу су потписали председник општине и школског одбора, и чланови Стеван Чутурило, Сима Симић, Лазар Глишић, Милисав Марковић, Милован Ристић, Дим. Поповић, инспектор, Љубица Симић, М. Цветковић, судија, окружни протојереј Марко..., Драг. Петровић, секретар М. Стојановић, Ђурђе Петковић, председник Земљорадничке задруге, Светозар..., Велимир Ђурић, Богдан Томић, Боле Михајловић, Гвозден Томић, Љуб..., начелник округа, Милан Мајзнер, Љуб. Чолић, председник суда.

¹⁶ АЈ, 66, 710. Неколико дана раније група од 18 ученика упутила је писмо директору гимназије, у коме су се интервовали за отварање осмог разреда и наставку школовања.

¹⁷ АЈ, 66, 710, 10. фебруар 1921. године

Зграда гимназије око 1920. године

Пошто је постојала опасност да Министарство просвете укине државну гимназију, општина је одлучила да од почетка следеће школске године школи уступи потребан број локала за учионице и за смештај учила. Јер уколико општина у току идуће школске године не би обезбедила учионице за основну школу, и ако не би цела зграда била уступљена за гимназију, од стране Министарства просвете је предложено да се у школској 1922/1923. години укине државна гимназија. Посебну зграду за гимназију општина је изградила 1927. године. Зграда је зидана за основну школу, али је касније уступљена гимназији. После прегледа рада гимназије од стране изасланика Министра просвете, он је у свом извештају подржао жељу грађана Ћуприје да се не укида гимназија, већ је смаграо, да је требало помоћи у набавци школске опреме, књига и учила и свега другог што би помогло бољем раду школе.¹⁸

Попуна Ћупријска гимназија претворена је у Нижу четвороразредну гимназију 26. августа 1929. године. Виши разреди пренети су у Јагодину. Поводом тога грађани Ћуприје упутили су молбу Министру просвете, тражећи да се пуна осморазредна гимназија не своди на четвороразредну. У молби су навели разлоге: 1. Да је Ћуприја историјско и географско средиште моравске области, које је једино у краљевини остаје без гимназије; 2. Да је Ћуприја пре две године по споразуму са Министром просвете сазидала велику и модерну зграду за потпуну гимназију, на чију је изградњу утрошила 2.500.000 динара; 3. Да је Ћуприја

¹⁸ АЈ, 66, 710.

седиште Великог Жупана Моравске области, Првостепеног суда, Артиљеријске Подофицирске школе, Пољопривредне школе, Одбора области моравске државне железничке ложионице, Обласног добра „Добричево“, Фабрике шећера, и многих рудника угља, да је место становања великог броја чиновника и радника, чија се деца једино могу школовати у Ћуприји; 4. Да је Ћупријска гимназија увек имала највећи број ученика у вишим разредима;

Захтев да се не укида осморазредна гимназија поднели су Суд и Одбор општине града Ћуприје 3. септембра 1929. године. Како је наведено, због остваривања законитости да се стара о свом месту, као и на васпитању омладине, предложено је Министру просвете, да се оформи стручна комисија о трошку ћупријског суда, која би утврдила у каквом су хигијенском и техничком стању и какве педагошке услове задовољавају зграде у Ћуприји и Јагодини. Ово је предложено управо зато што је гимназија у Јагодина радила у четири мале зграде, које нису одговарале здравственим условима, а истакли су да је и сама Јагодина позната као плавно и нездраво место, и да нема услове за смештај ни ученика из саме Јагодине, а не још око 200 ученика из Ћуприје. Ово је предложено, јер се смаграло да је Министар просвете лоше обавештен о стању зграда у Јагодини и Ћуприји.¹⁹

Према обећању Министра просвете, да ће дозволити да се задрже виши разреда гимназије као приватни, одлучено је да одбор прими на себе издржавање четири виша разреда, под надзором Министра просвете. Ако би Министар просвете прогласио ћупријску гимназију за државну, одбор се обавезао, да све издатке који би се учинили одржавањем ових разреда, општина плаћала током целе године. Ради покривања ових трошкова, општина је одлучила да се то учини из одобреног буџета, из партије која је била намењена за набавку машине за електричну централу, пошто је та потреба престала после понуде предузећа *Н. Јовић и син*, за давање електричне енергије за осветљење вароши. На седници Одбора општине ћупријске од 7. септембра 1929. године, председник одбора је предложио да се донесу ове одлуке, како би се одржала осморазредна гимназија.

Одлучено је да ову одлуку Министру просвете лично однесу председник Општинског суда Милан Цветковић, Александар Илић и Живојин Николић. Уједно су са овом одлуком намеравали да упознају Министра финансија, који је требао да одобри промену у буџету.²⁰

Велики жупан је проследио молбу ћупријске општине и изнео своје мишљење. Предложио је да се одобри да Ћуприја има осморазредну гимназију, јер поседује зграду са довољним бројем одељења, и што је Ћуприја жупанијско место и што је директор гимназије просветни инспектор за целу област и референт за просветне послове. Премештајем виших разреда у Јагодину,

¹⁹ АЈ, 66, 827.

²⁰ АЈ, 66, 827. Поред потписа председника С. Д. Петковића, на молби су се налазили потписи одборника: Атанасије Трифуновић, Добр. А. Пандуровић, Р. И. Радосављевић, М. Цукавац, Ђ. Н. Бизетић, Милосав Јовановић, Александар Јовановић, П. С. Јовановић, Милован М. Ристић, Чедомир Јончић, Рад. Д. Никодијевић, Миле В. Милетић, Недељко Црњански, Милутин Јовановић, Драги Миленковић, Богомир Перић, Добросав Ђурић, Адам Стевановић, С. Грујић-Јовичић и Влада Стојановић.

просветни референт би био директор гимназије у Јагодини, што би отежало комуникацију са жупаном, чије би седиште и даље остало у Ћуприји.²¹

Следеће године Министар просвете поново је изашао у сусрет молбама. Државна непотпуна гимназија претворена је у Државну потпуну реалну гимназију 27. новембра 1930. године. Издржавање потпуне гимназије преузела је држава. Министарство просвете је 23. септембра разрешило директора Градске више приватне гимназије Душана Бабића, који је предао дужност најстаријем наставнику Др Душану Будимировићу. Одлуком бана Моравске бановине одређена је школска територија гимназије у Ћуприји. Ту су спадали: срез раванички, срез параћински, део деспотовачког среза, Трешњевица из беличког среза јер је била ближа Ћуприји него Јагодини, и сви ђаци који заврше четврти разред у Јагодини и Свилајнцу.²²

У знак захвалности, 21. јануара 1933. године одборници ћупријске општине донели су одлуку да затраже дозволу да њихова гимназија добије назив Краља Александра Карађорђевића I. Поред истицања његових заслуга за целу земљу, у молби је истакнуто, да основна школа, која се налазила преко пута гимназије, носи назив Краљице Марије.²³

Поново су грађани Ћуприје морали да бране своју гимназију. Према предлогу Николе Ракића, министарског изасланика из 1935. године, у Ћуприји је требало задржати само нижу четвороразредну гимназију, јер њене више разреде углавном су попуњавали ученици из Јагодине, као што су ниже разреде попуњавали ученици из Параћина. У складу са тим предложио је отварање ниже гимназије у Параћину и више у Јагодини. Затим, предложио је укидање мешовитих виших разреда, а наставнике одредити само за наставу у нижим разредима, и да издржавање школе буде на терет ђачких родитеља, а држава да финансира само сиромашне и талентоване ученике.²⁴

Указом Министра просвете од 25. августа 1940. године Ћуприја је поново изгубила вишу гимназију. То је довело до нових молби и жалби Министру просвете. Грађани су побијали тврдњу, да је један од најважнијих разлога укидања то што није узастопно три године гимназија имала у сва четири виша разреда више од 90 ученика, и навели су да је школске 1937/1938. године гимназија имала 182 ученика, школске 1938/1939. године 254 ученика и школске 1939/1940. године триста двадесет и једног ученика. Из тог разлога грађани су смагнали да је учињена неправда Ћуприји и житељима среза раваничког. Поново су истакли да је потпуна гимназија постојала преко 20 година, да је у самој

²¹ АЈ, 66, 827.

²² Моравски гласник, бр. 16, 19. јули 1931.

²³ ИАЈ, Ф 145, књига 1. Молбу су потписали: председник одбора Свет. Максимовић, секретар Чед. Милетић и одборници – Милан Дишић, Димитрије Леринчанац, Пет. Бунушевац, Димитрије Насић, Жив. Митровић, М. Ј. Јовановић, Гвозден Томић, Милутин Јовановић, Дим. Сибиновић, Боривоје Мартиновић, Ђ. Бизетић, Жив. Поповић, Недељко Црњански, Живота Ђорђевић, Обрен Миладиновић, Владимир Панић, Свет. А. Јанковић, Ранђел Д. Никодијевић, Влад Д. Николић, Ал. Јовановић, Коста Пешић, Милован Ристић, Р. И. Радосављевић.

²⁴ АЈ, 66, 712.

Ћуприји било око 300 железничких службеника, да је у непосредној околини радило неколико рудника са око 8000 рудара, и да је Ћуприја на сред краја, због чега је била административни, економски, политички и културни центар Поморавља, и да је по броју становника Ћуприја већа и од Јагодине и од Параћина. Даље се у молби наводило, да су становници Ћуприје и околине увек били одани Династији Карађорђевић. Такође се истакло, да Ћуприја није била легло комунизма, док се у молби тврди да Јагодина то јесте, па су страховали за своју децу да их не захвате идеје комунизма. Чак се тврдило да је одлуком Коминтерне Јагодина одређена као административни центар комунистичке странке.²⁵ У једном писму упућеном Драгиши Цветковићу, које је потписало више десетина грађана Ћуприје, тврдило се да је смишљено под утицајем министра Узуновића Јагодини дата пуна гимназија.

Председнику Министарског савета молбу су упутили и представници друштава у Ћуприји: Управа Соколског друштва, Живојин Николић, адвокат и бански већник, Димитрије Тасић, председник Трговачког удружења, Тома Николић, председник Обласног одбора народне одбране, Никола Илић, председник Удружења носилаца Албанске споменице, Радомир Стојковић, бивши народни посланик и председник Среског одбора Ј.Р.З., Живка Ђ. Исаиловић, председница подбора „Књегине Зорке“, Трифун Стошић, председник општине, ђачки родитељи из Сењског Рудника, А. Ранковић, председник Удружења возног и маневарског особља, Лепосава Петровић, председница подбора Друштва „Књегинја Љубица“, Љуба Гитарич, председник машиновођа железничке ложонице, Љ. С. Симић, председница Женске подружнице, А. Јовановић, председник Трговачке омладине, Владислав С. Марковић, председник Занатлијског удружења, Стеван Коцић, председник Удружења националних железничара и бродара, С. Митровић, председник прегледача кола, Велисав Крстић, председник ложача Ћупријске ложонице, Живојин Голубовић, председник железничких чиновника, Иван Марковић, председник Стрелачког удружења, председница Друштва за помагање железничке сирочади и председник Ловачког удружења. Настојања грађана Ћуприје уродила су плодом. Указом од 13. октобра 1940. године Непотпуна реална гимназија у Ћуприји прерасла је у Потпуну гимназију.²⁶

²⁵ АЈ, 66, 712. Молбу је послало и Удружење носилаца Албанске споменице генералу Милораду Мајсторовићу, председнику удружења и Драгиши Цветковићу, председнику министарског савета и министру унутрашњих дела.

²⁶ АЈ, 66, 712.

Заједница дом а и школе

Састанци са родитељима нису увек редовно одржавани. Углавном су контакти остваривани са родитељима оних ученика који су показивали лош успех. Током школских година, а нарочито школске 1927/28. године, одржавана су родитељска већа по питањима васпитног, дисциплинског и инструктивног надзора ученика ван школе, и због сарадње наставника и ђачких родитеља. Априла месеца 1929. године одржана су два таква састанка, за ученике виших и ученике нижих разреда. Говорило се о времену које су ученици проводили у школи и у својим кућама и потреби већег утицаја родитеља на рад и понашање ђака. Од родитеља се тражило да утичу на ученике како би се они мање задржавали по улицама, више учили код својих кућа, мање посећивали лоше биоскопске представе и слично. После заједничког састанка, разредне старешине су позвале родитеље својих ученика у посебне учионице где су наставили разговоре о успеху и понашању ученика.

Посебно значајан састанак наставника и ђачких родитеља и старатеља одржан је априла 1937. године. Говорило се о узроцима слабог успеха и владања ученика. На састанку су била изражена два гледишта. Према мишљењу наставника, неуспеху ученика и њиховом лошем владању, узрок је требало тражити у недовољном надзору родитеља, па чак и свесном ометању рада наставника од стране родитеља, док према мишљењима родитеља узроке је требало тражити у школи и међу наставницима. Заступник директора Живојин Милосављевић, је изнео неке разлоге у корист првог гледишта. Сматрао је да родитељи показују мало интересовања за успех ђака, да су сами допуштали деци да раде оно што су школски прописи забрањивали, да нису водили довољно рачуна о понашању своје деце, да нису поклањали пажњу на другове своје деце, да нису знали у каквом су стању књиге и школски прибор своје деце, да су им допуштали да прате новинарске сензације и скандале, да су у кући пред ученицима говорили о разним питањима школским, политичким, социјалним, да су грдили наставнике, критиковали поредак, правду, из чега су ученици изводили погрешне закључке, да се није водило довољно рачуна о томе какав је и ко њихову децу подучава и да су прећуткивали примедбе о понашању других ђака.

Реч је касније узео Милан Јовановић, професор. Он је говорио о намерном и ненамерном ваншколском утицају на ђаке. Нарочито је истакао утицај комунизма. Говорио је о томе да комунизам негира нацију и националне границе, да спроводи мржњу међу нацијама, одбацује породицу и брак, личну својину. Позвао је родитеље да чувају своју децу од отровног наметања комунизма. По њему се комунизам наводно залаже за пацифизам, напада националне државе, служи се паролама о народној слободи. Комунисти се служе писаном речју, часописима, лецима, брошурама, а долазе и у лични додир са ученицима. На крају је позвао све присутне, а нарочито родитеље, да спрече штетни утицај средине.

Жика Николић, адвокат из Ћуприје говорио је о стварању клуба слободне љубави по упутствима Комунистичке централе, у који су се врбовала женска деца

у доба пубертета, стварајући од њих своје пропагаторе. Ђока Петковић, адвокат и народни посланик, није подржао у потпуности критику родитељског старања, већ је истакао да састанак има за циљ узајамно договарање. Изнео је многе недостатке школе. Прво, гимназија није имала наставника гимнастике, јер деца вежбама добијају и у телесном и у здравственом погледу, као и у разоноди. Даље је истакао да школа није имала ни наставника женског рада и наставника цртања. Пребацивао је да наставници строго оцењују. Додао се и једног случаја између наставника веро науке и једне ученице, што је деловало поражавајуће на улогу школе. Не слаже се, да се сва кривица за владање и лош успех сваљује на родитеље. Објаснио је, да је неповерење према наставницима присутно због лоших примера и рђавих поступака неких ранијих наставника. Предложио је да се о идеологији ђака води евиденција, како би се утврдило какве тенденције постоје код ученика. Сматрао је да сваку ексцентричну радњу ученика не треба свести под комунизам.

Госпођа Милановић је замерила што није било поподневне наставе, јер би ученици више времена проводили у школи. Требала би да постоји каква школска национална просветна организација која би децу национално васпитавала и одстранила са улице и лошег друштва. Замерила је да се деци не пружа довољно разоноде и забаве. Жика Никулић, адвокат, позвао је наставнике да са више љубави, искрености и наклоности формирају свој однос према ђацима. Голубовић, шеф железничке станице у Ћуприји, замерио је што до тада није образована заједница дома и школе, иако је са још 200 родитеља то тражио пре више година од тадашњег директора. Предложио је да се та заједница што пре образује. И он је замерио што школа није имала наставника гимнастике и цртања, и што су се вршиле честе промене наставника током године.

Госпођа Гатарић је сматрала да не могу само родитељи да сносе сву одговорност за деције неуспехе и лоше владање, већ много више школа, јер се у школи шири зло. Трифун Ђурић, трговац и бивши председник општине у Јагодини, апеловао је на искреније и пријатељске односе између наставника и ђака, и да се води више рачуна о различитим околностима под којима ђаци уче у овој школи. Замерио је и Министарству просвете што је много више новчано помагало школе у дунавској и савској бановини, а на Шумадију и Поморавље, који су највеће жртве поднели за државу, није се давало ни најнужније. Заступник директора истакао је на крају, да су наставници задвојени љубављу према ђацима и свом позиву. Увек су водили рачуна о одмеравању казне према ученицима, јер су и наставници због своје деце, настојали да унесу осећање правде и правичности.²⁷

Ради остваривања задатака у васпитању и образовању 5. новембра 1939. године одржана је оснивачка скупштина Заједнице дома и школе. Скупштина је одржана у присуству свих наставника и многих грађана Ћуприје. На скупштини

²⁷ АЈ, 66, 711. Као разлог чешћег неодржавања састанака са родитељима, био је тај што је велики број ђака долазио из Јагодине и Параћина. У годишњем извештају за школску 1936/37. годину, директор је навео, да су у већини случајева родитељи непријатељски расположени према наставницима, нарочито родитељи слабијих ђака, који за неуспех своје деце углавном окривљују наставнике.

су покренута питања од велике важности за рад школе, као што је питање школске зграде, дворишта, неопходних пратећих зграда, школске поликлинике, купатила, кухиње, павиљона за гимнастичке вежбе и разне приредбе и друго.

На истој скупштини су донета и правила:

ЗАЈЕДНИЦА ДОМА И ШКОЛЕ при Државној реалној гимназији у Ћуприји

1. ИМЕ УДРУЖЕЊА

Наставници, родитељи и стараоци ученика и пријатељи гимназије у Ћуприји оснивају друштво које ће се звати Заједница дома и школе при Државној реалној гимназији у Ћуприји, скраћено Заједница.

2. ЦИЉ И ЗАДАЦИ УДРУЖЕЊА

Заједница има за циљ да заједничком сарадњом наставника, родитеља, старатеља и пријатеља појача морално, интелектуално, национално и физичко образовање школске омладине и да га подигне на степен од досадашњег, на поставља себи ове задатке:

1. да појачава везу између оба васпитна чиниоца: куће и школе, између наставника, родитеља-старатеља и деце, да код родитеља развија свест о осећању потребе и о стицању навике да прате умни развитак своје деце и да се што чешће обавештавају о учењу и владању своје деце и да тако ступе у ближу сарадњу са њиховим наставницима у школи;

2. да међусобним обавештавањем уједначи опхођење и начин поступања са децом у школи и код куће;

3. да пружи могућност родитељима да изближе упознају теškoће наставничког рада и да сами узму учешће у решавању питања о васпитању;

4. да развију љубав, другарство и верску сносиљивост код ученика и да буди код њих осећај милосрђа и човечности;

5. да тражи средства и осигура надзор над радом и забавом ученика за време ваншколског рада;

6. да проналази начине правилног једнообразног физичког васпитања омладине у сагласности са начелима савремене педагогије и хигијене;

7. да се васпитни погледи појединих родитеља и старатеља на морално образовање деце доведе у склад са општим васпитним начелима;

8. да подигне интелектуално, национално и физичко образовање школске омладине;

9. да изналази средства из којих ће се помоћи настава у школи, у колико за ту сврху не буду довољна средства из државног, бановинског и општинског буџета;

10. да изналази средства из којих ће се помагати оскудни, а вредни и даровити ученици;

11. да школи својски помаже у настојању око унапређења ученичке саморадње, проналажења и неговања ученичких и индивидуалних способности;

12. да се у споразуму са претставницима осталих школа што пре добије општа школска поликлиника;

13. да се енергично заузме код општинског поглаварства да оно откупи по закону о експропријацији имања, земљиште од гимназијских суседа ради проширења школског дворишта и подизања насушно потребних установа, и

14. да се настоји код меродавних фактора да се на откупљеном и проширеном земљишту, у кругу гимназије, подигне посебна зграда или павиљон за гимнастичке вежбе и уметничке приредбе са купатилом и ђачком кухињом.

3. СРЕДСТВА

Своје задатке Заједница ће постоићи:

1. родитељским саставцима које ће сазивати разредне старешине или директор;

2. одржањем тесне сарадње и сталне везе између појединих наставника и родитеља;

3. приређивањем конференција и предавања о свим стручним педагошким и научним питањима;

4. извођењем и потпомагањем краћих и даљих ученичких екскурзија и излета;

5. оснивањем ђачког дома са полуинтернатским уређењем за све ученике –це чланове Заједнице као и оснивањем интерната за ученике-це чији родитељи не станују у Ћуприју;

6. уређењем ђачког забавишта уз ђачки дом и интернат са библиотekom и читаоницом, кинематографом, радио-апаратом, певачком и музичком дружином, радионицама за ручни рад и осталим врстама здравог и корисног провода и то све у кругу ђачког дома и интерната;

7. организовањем награда за надметање ученика у литератури и вештинама.

4. ЧЛАНСТВО

Чланови Заједнице могу бити: редовни, ванредни, почасни, утемељивачи и добротвори. Редовни чланови су наставници и родитељи. Ванредни члан може бити сваки пријатељ школске омладине.

Редовни чланови при упису свога детета у гимназију за школску годину плаћају годишње 30 дин. Чланског улога.

Ванредни чланови плаћају годишње 15 дин.

Почасни члан постаје оно лице које скупштина за нарочите заслуге изабере.

И почасни и ванредни члан може се уписати за утемељивача, ако је једном за свагда уложио суму од 500 динара или за добротвора, ако је једном за свагда уложио суму најмање од 1.000 динара.

Наставници не плаћају никаквих улога.

5. УПРАВА

Управу Заједнице чине: Скупштина, Управни одбор и Надзорни одбор.

1. Скупштина се састаје у почетку школске године. Право присуства имају сви редовни чланови.

Скупштина бира Управни и Надзорни одбор, даје разрешницу Управном и Надзорном одбору и по указаној потреби мења правила;

2. Управни одбор представља Заједницу и управља њеним пословима. Он се састоји из 10 чланова које бира скупштина и по 5 чланова које делегира Наставнички савет. Председник је директор, а благајника и секретара бира сам Управни одбор.

Одбор ће се по потреби изделити у секције: васпитну, финансијско-економску, здравствено-спортску, забавну, уметничку и друге.

Одбор је овлашћен да се може сам попуњавати и секције проширивати бројем чланова према потреби и природи послова.

Одлуке се доносе простом већином гласова присутних чланова Управног одбора.

Свака секција има слободу иницијативе и носи пуну одговорност за рад и успех. Економско-финансијска секција брине се о материјалним изворима Заједнице.

У секције могу ући и чланови изван Управног одбора.

На челу секција стоји прочетник кога одређује Управни одбор.

3. Надзорни одбор се састоји из 5 чланова од којих 2 бира Наставнички савет из своје средине, а 3 скупштина. Претседника бирају међу собом. Надзорни одбор врши преглед рада и књига. Надзорни одбор када нађе за сходно, а на крају школске године увек, прегледа завршне рачуне и подноси извештај скупштини.

4. Извештај Управног и Надзорног одбора штампан се у годишњем извештају.

6. ИМОВИНА

Имовина Заједнице улаже се код Државне хипотекарне банке или Поштанске штедионице. Редовни издаци до 1.000 дина могу се вршити само по признаницама и рачунима које оверава председник Управног одбора. За веће издатке потребно је одобрење Управног одбора. Сва примања и издавања пролазе кроз дневник касе који води благајник.

У случају да Заједница престане, њена имовина има припасти фонду сиромашних ученика ћупријске гимназије.

7. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Ова су правила усвојена на седници Наставничког савета од 3. новембра 1939 год. а на скупштини наставника и ђачких родитеља 6. новембра у целости примљена и на снагу ће ступити кад их одобри Министарство просвете.

6 новембра 1939

Ћуприја

Директор ћупријске гимназије

А. Ганчевић²⁸

²⁸ АЈ, 66, 2413. Правила заједнице дома и школе одобрена су од стране Министарства просвете 16. новембра 1939. године.

У Управни одбор изабрани су: др Анте Ганчевић, директор гимназије, Радван Јовановић, командант места, Јосиф Бекерус, директор Јагодинске пиваре, др Живојин Поповић, лекар, Милан Хаџи-Видојковић, књижевник, Ђорђе Каљевић, председник Окружног суда, Миливоје Милетић, трговац, Света Стојановић, срески начелник, Живојин Николић, адвокат и бански већник, Трифун Стошић, председник општине и инж. Вацлав Кулхави, директор Фабрике шећера. Наставнички савет у Управни одбор делегирао је наставнике: Живојина Поповића, др Милана Јовановића, Власту Николић и Милеву Дамњановић. У Надзорни одбор изабрани су: Тома Николић, потпуковник у пензији, Ђорђе Радојковић, трговац, Живојин Голубовић, шеф станице, а из Наставничког савета Душица Гутеша и Ђорђе Додик.

Заједница је успела да обезбеди 100.000 динара из буџета ћупријске општине за куповину суседног плаца ради проширења школског дворишта.

Заједница је организовала два родитељска састанка, на којима су држали предавања др Анте Ганчевић, Живојин Поповић, др Милан Јовановић и Александар Станковић.

Захваљујући добром раду, у Заједницу дома и школе учланило се 167 добротвора, утемељивача и ванредних чланова. Добротвори са по 1.000 динара: Милован Ристић, трговац из Ћуприје, Никола Нинић, трговац из Ћуприје, Влада Николић, трговац из Ћуприје; утемељачи и чланови са по 530 динара: инж. Вацлав Кулхави, директор Фабрике шећера, др Живојин Поповић, лекар; утемељачи са по 500 динара: Миливоје Милетић, трговац из Ћуприје, Јосип Бекерус, директор пиваре у Јагодини; чланови са по 300 динара: Чобе Нисим, трговац из Ниша; чланови са 200 динара: Живојин Бурић, казаница из Јагодине, Војислав Марковић, трговац из Ћуприје. Чланова са 30 динара било је 145, ванредних чланова са 15 динара 12. У каси Заједнице јуна 1940. године било је 10.290 динара.²⁹

Годишња скупштина Заједнице дома и школе одржана је 17. новембра 1940. године у присуству свих наставника школе и око 200 грађана. После прихватања извештаја о раду, изабрано је ново руководство. Од грађана у Управни одбор Заједнице изабрани су: Хуго Штајнер, пуковник, Славко Јовановић, срески начелник, Ђорђе Каљевић, председник окружног суда, Трифун Стошић, председник општине, Миле Милетић, трговац, Живојин Николић, адвокат и бански већник, Вацлав Кулхави, директор Фабрике шећера, Божидар Бајкић, школски надзорник, Божа Живановић, земљорадник, Ђорђе Исаиловић, адвокат. Од стране Наставничког савета у Управни одбор делегирани су: директор школе, Живојин Поповић, др Милан Јовановић, Димитрије Ђулић.

У Надзорни одбор изабрани су: Тома Николић, потпуковник у пензији, Ђорђе Радојковић, трговац, Живојин Голубовић, шеф станице. Од стране Наставничког савета у Надзорни одбор делегирани су: Живојин Милосављевић и Јованка Хаџи-Видојковић.

На истој годишњој скупштини изабране су и секције. Васпитна секција: др Анте Ганчевић, Живота Марјановић, трговац, Радмир Михаиловић, државни

²⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939/40. годину.

тужилац, Марко Никитовић, управитељ основне школе, Тома Николић, потпуковник у пензији, Мирослав Сибиновић, кројач. Здравствено-спортска секција: др Јова Тодоровић, лекар, Влада Николић, трговац, Христифор Милошевић, учитељ вештина, Милан Шурдиловић, дрогериста, Вацлав Кулжави, директор Фабрике шећера. Финасијско-економска секција: Милан Ристић, трговац, Јованча Дафић, трговац, Никола Николић, трговац, Ђока Петковић, адвокат, Милија Стојановић Пајкић, кафеџија, Славко Тирић, апотекар. Забавно-уметничка секција: Живојин Голубовић, шеф станице, Станко Тасић, часовничар, Живојин Поповић, професор, Јосиф Усмијани, апотекар, Ђорђе Исаиловић, адвокат, Десанка Бојић, домаћица, Петар Квасневски, агроном и Кап. Оцокоља.

На скупштини је донета одлука да се ради на подизању спрата на згради гимназије и о снабдевању школе са свим школским потребама. У Акциони одбор изабрани су: Славко Јовановић, председник, Трифун Стошић, потпредседник, Божидар Бајкић, секретар, Миша Ристић, Живојин Николић, Ђорђе Исаиловић, Никола Нинић, Ђорђе Радјковић, Благоје Стојковић, Вацлав Кулжави, Ђорђе Ђорђевић, Драгослав Јанковић, Никола Пешић, Живојин Голубовић, Мирослав Сибиновић, Живота Марјановић, Милета Милосављевић, Милосав Црњански, Десанка Бојић, Јованча Дафић, Ст. Лесендренац, Нада Расић, Дана Турашковић, Миле Милетић, Влада Милошевић, Драгомир Савић, др Димитрије Шарановић, Рака Михаиловић, Љубомир Михаиловић, Миодраг Миленковић, Ђорђе Бизетић и Даница Гавриловић.³⁰

³⁰ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1940-41 годину, Београд 1941.

2. НАСТАВНИЦИ

Прво наставно особље школске 1909/1910. године, чинили су³¹:

1. Иван Дамјановић, директор, предавао српски језик и физику³²,
2. Цветко Н. Петковић, предавао математику, јестаственицу и земљопис³³,
3. Стеван Николајевић, наставник, предавао немачки језик, општу историју, светску историју и земљопис,
4. Илија Петковић, хонорарни учитељ, предавао краснопис и цртање,
5. Радван Пекић, хонорарни учитељ, предавао певање и музику,
6. Борка Ћировић, учитељица женског рада, предавала хонорарно женски ручни рад,
7. Димитрије Поповић, свештеник, предавао веронауку³⁴,
8. Др Илија Мирчић, лекар

Следеће школске 1910/11. године повећан је број наставника:

- 1) Иван Дамњановић, професор и директор школе, предавао српски и француски језик;
- 2) Јован Мигровић, професор, предавао немачки језик, јестаственицу, земљопис и историју;
- 3) Милорад Јанковић, суплент, предавао јестаственицу, хемију и математику;
- 4) Душан Срезојевић, суплент, предавао српски, немачки и латински језик;
- 5) Драгољуб Јовановић, наставник, предавао лепо писање и цртање;
- 6) Коста Манојловић, наставник, предавао нотну певање и музику;
- 7) Борка Ћировић, наставница, предавала женски ручни рад;
- 8) Лазар Бркић, предавао немачки и латински језик;
- 9) Периша Ерић, свештеник, предавао веронауку;
- 10) Др Илија Мирчић, школски лекар.³⁵

³¹ Приватна четвороразредна гимназија у Ћуприји. Извештај за школску 1909-1910. годину. Ћуприја.

³² Иван Дамјановић, био је професор у пензији и директор Приватне женске гимназије у Нишу.

³³ Цветко Н. Петковић, школски надзорник у пензији и директор бивше Приватне гимназије у Јагодини, Стеван Николајевић, суплент пиротске гимназије.

³⁴ Димитрије Поповић дао је оставку 4. маја 1910. године. Дозвола за постављењем капетана Илије Петковића дата је већ септембра 1909. године.

³⁵ Десимир Милосављевић, Сто година гимназије у Ћуприји, Ћуприја 2009.

Директор Борисав Тодоровић, по својој молби разрешен је дужности, а на место директора школе постављен је 2. априла 1912. године Димитрије Алексијевић, професор. Радован Дреновац, инжењерски потпоручник, разрешен је дужности учитеља цртања и писања 15. октобра 1911. године, а на његово место постављен је 10. новембра Милан Арсић, академски сликар, који је, по својој молби, разрешен дужности 1. маја 1912. године.

На крају школске 1911/1912. године у гимназији су предавали:

1. Димитрије Алексијевић, директор, предавао је српски језик у првом и другом разреду, историју у трећем и земљопис у четвртом разреду.
2. Властимир Матић, суплент, предавао је српски језик у трећем и четвртом разреду, немачки језик у првом и другом разреду и историју у четвртом разреду. Од 1. априла предавао је јестаственицу два часа.
3. Стојан Стојановић, наставник, предавао је математику од првог до четвртог разреда, а од 1. априла предавао је и хемију два часа.
4. Патар Јовановић, наставник, предавао је латински и немачки језик у трећем и четвртом разреду, историју у другом разреду, а од 1. априла физику три часа.
5. Александар Илић, ђакон, предавао је хришћанску науку од првог до четвртог разреда, певање и свирање у првом и другом разреду.
6. Борка Ћировић, предавала је женски ручни рад у свим разредима.
7. Др Илија Мирчић, општински лекар.³⁶

³⁶ Ћупријска приватна гимназија, Извештај за школску 1911-1912, Ћуприја 1912.

У току школске 1913/14. године постављени су за наставнике:

1) Никола Тодоровић, професор у пензији, за директора, 28. августа 1913. године; 2) Андра Матић, професор у пензији, за директора, 23. октобра 1913. године; 3) Никола Бошковић, апсолвирани ђак Универзитета, за наставника, августа 1913. године; 4) Пегко Краговић, наставник Приватне свилајначке гимназије, за наставника, 15. септембра 1913. године; 5) Стојан М. Јевтић, апсолвент Техничког факултета, за наставника, 3. октобра 1913. године; 6) Ђорђе Мијовић, апсолвент Универзитета, за наставника, 18. новембра 1913. године.

Током године премештени су: 1) Никола Тодоровић, директор, 9. септембра 1913. године, када је дао оставку; 2) Александар Илић, ђак, вероучитељ, крајем новембра 1913. године, премештен у жичку епархију; 3) Сима Буквић, прота, предавао веронауку од новембра до краја децембра 1913. године, када је премештен у Штип; 4) Милан Павловић, премештен у Чачанску гимназију 15. децембра 1913. године; 5) Ђорђе Мијовић својевољно је 1. фебруара 1914. године напустио гимназију. Његове предмете, латински језик, француски језик и историју, по делили су остали наставници. Директор је држао и часове хигијене и веронауке, замењујући честа одсуствовања школског лекара и свештеника.

На крају школске 1913/14. године у школи су предавали:

1. Андра Матић, директор, предавао географију у свим разредима и француски језик у петом разреду;

2. Живко Петровић, предавао немачки језик у свим разредима и латински језик у трећем разреду;

3. Никола Бошковић, предавао српски језик у свим разредима и историју у другом разреду;

4. Петко Краговић, предавао јестаственицу у прва четири разреда и латински језик у петом разреду;

5. Стојан Јевтић, предавао математику у свим разредима и латински језик у четвртом разреду;

6. Борка Ћировић, предавала женски ручни рад у прва четири разреда.³⁷

*

После завршетка Првог светског рата и ослобођења земље настава у школи је започета 14. априла 1919. године. Почетак наставе био је скупчан са многим тешкоћама. У току рата школска зграда је била доста уништена, као и школски намештај, због чега је било немогуће отпочети са радом. Велику сметњу редовној настави представљао је недостатак уџбеника. Наставници су се углавном помагали белешкама. Очекивао се пријем уџбеника за сиромашне ученике, па се веровало да ће тај проблем бити бар ублажен. Исто је важило и за учила и друга помоћна наставна средства, јер их је непријатељ све уништио. Библиотека и кабинети били су сасвим уништени. Школску ограду однели су бугарски војници. Са школским намештајем школа је била мало боље снабдевена, јер су клупе, табле и карте биле добро скривене. Што је недостајало, школски одбор је углавном обновио. Пошто није било довољно наставника, ученици су били подељени по групама са полудневном наставом.³⁸

Од 27. априла, пријемом новоизабраног наставника Стевана Чутурила и повратком учитељице Драге Миловић, сви предмети су били заступљени са прописаним бројем часова. Због недостатка наставника број недељних часова морао је бити знатно већи од законског максимума. Наставу је започело пет наставника. Стеван Чутурило предавао је српски језик у свим разредима са укупно 30 часова недељно; Петко Краговић предавао је јестаственицу у свим разредима, физику у трећем и четвртом разреду, хемију у четвртом и петом, историју у трећем и четвртом и француски језик у трећем, четвртом и петом разреду, са 34 часа недељно; Стојан Јевтић предавао је математику у свим разредима, земљопис у првом, историју у петом, француски језик у другом разреду, са 35 часова недељно; Александар Илић предавао је веронауку у свим разредима, латински језик у петом разреду, земљопис у другом, трећем, четвртом и петом разреду и певање у првом разреду, са 22 часа недељно; Драга Миловић предавала је цртање у првом, другом и трећем разреду, писање у првом и другом разреду, са 10 часова недељно.³⁹

Постављењем школског надзорника Радована Миловића 18. маја за наставника српског језика у првом и другом разреду, смањен је број часова Стевану Чутурилу, како би му се омогућило да успешно обавља дужност директора школе. Он је за вршиоца дужности постављен од стране школског

³⁷ Шесторазредна приватна ћупријска гимназија Извештај за 1913/14. годину, Параћин 1914.

³⁸ АЈ, 66, 710.

³⁹ Исто.

одбора уз сагласност наставника, као најстарији наставник. Од 19. маја на дужност се јавила Борка Ћировић, наставница ручног рада.⁴⁰

Стеван Чутурило свршио је Учитељску школу за учитеље основних школа и Учитељску школу за државне више народне школе. У Аустрији је положио виши педагошки испит за наставника средњих школа. Са службом у просвети започео је 1. маја 1861. године. Службовао је у Аустро-Угарској као грађански учитељ, у Црној Гори као земаљски школски надзорник и у Србији као учитељ и окружни школски надзорник. На дужност у Ћупријску гимназију ступио је 27. априла 1919. године. Његова плата износила је 200 динара месечно и додатак на скупоћу од 360 динара месечно.

Петко Краговић, свршио је гимназију, положио виши течајни испит и завршио Филозофски факултет. Службу је започео 15. августа 1911. године као наставник приватне гимназије у Свилајнцу. У Ћупријску гимназију ступио је 15. септембра 1913. године. И он је такође примао плату са додатком на скупоћу у укупном износу од 560 динара.

Стојан Јевтић свршио је гимназију, положио виши течајни испит и завршио Технички факултет. У Ћупријску гимназију ступио је 15. септембра 1913. године. То му је било прво постављење. Његова плата била је такође у висини од 560 динара.

Радован Миловић, свршио је учитељску школу. Од 1. септембра 1892. године радио је као учитељ у основној школи, а у гимназији од 17. маја 1919. године. Његов хонорар је износио четири динара од једног часа.

Драга Миловић завршила је Учитељску школу. Радила је у основној школи од 1. септембра 1892. године, а у Ћупријској гимназији од 17. маја 1919. године. Њена плата износила је 120 динара месечно.

Борка Ћировић завршила је два разреда гимназије и Раденичку школу женског друштва. Од 3. октобра 1897. године радила је у раденичким школама у Крушевцу, Краљеву и Ћуприји. У Ћупријској гимназији започела је рад 1. маја 1913. године. Њена примања износила су 83,3 динара месечно.

Александар Илић, свештеник, завршио је богословију Свети Сава. У Ћупријској гимназији радио је од октобра 1911. до 1913. године, када је прешао у Чачак. Поново се у Ћупријску гимназију вратио 14. априла 1919. године. За свој рад добијао је 200 динара месечно. Сви наставници су обављали своју дужност савесно, и поред велике преоптерећености часовима. У томе су се највише истicali Петко Краговић и Стојан Јевтић.⁴¹

⁴⁰ АЈ, 66, 710. До доласка Бугара у Ћуприју, директор гимназије био је Андра Магић, професор у пензији, који је у току рата умно пореметио, па се налазио у болници.

⁴¹ АЈ, 66, 710. Извештај од 18. маја 1919. године

Распоред часова од 20. маја 1919. године:⁴²

Први разред

Понедељак: цртање, српски језик, математика, после подне- веронаука, јестаственица

Уторак: српски језик, писање; после подне- математика, математика.

Среда: веронаука, цртање, земљопис; после подне- јестаственица, српски језик.

Четвртак: женски рад; после подне-српски језик, земљопис.

Петак: цртање, српски језик, математика; после подне- певање.

Субота: српски језик, писање; после подне- јестаственица, земљопис.

Други разред

Понедељак: математика, цртање, земљопис, српски језик; после подне- српски језик, земљопис.

Уторак: француски језик, српски језик, јестаственица, математика; после подне- женски ручни рад

Среда: писање, математика; после подне- српски језик, земљопис.

Четвртак: веронаука, математика, јестаственица, српски језик, после подне -.

Петак: математика, цртање, земљопис; после подне- француски језик, српски језик.

Субота: француски језик, српски језик, јестаственица; после подне - .

Трећи разред

Понедељак: веронаука, француски језик; после подне- српски језик, математика.

Уторак: цртање, математика, српски језик, јестаственица; после подне- историја

Среда: српски језик, француски језик, земљопис, историја; после подне- математика, физика.

Четвртак: математика, српски језик, земљопис; после подне -.

Петак: веронаука, физика; после подне- српски језик, француски језик.

Субота: цртање, математика, српски језик, француски језик; после подне- женски ручни рад.

Четврти разред

Понедељак: физика, математика, српски језик, историја; после подне -.

Уторак: веронаука, француски језик, земљопис; после подне- српски језик, историја.

Среда: математика, српски језик, француски језик; после подне- женски ручни рад

Четвртак: српски језик, хемија, математика, француски језик; после подне -.

Петак: физика, математика, српски језик, хемија; после подне -.

Субота: веронаука, француски језик, земљопис, српски језик, после подне- математика, историја

Пети разред

Понедељак: српски језик, математика, француски језик, математика; после подне- јестаственица

Уторак: хемија, земљопис, математика, српски језик; после подне -.

⁴² АЈ, 66, 710.

Среда: француски језик, веронаука, српски језик, историја; после подне- женски ручни рад.

Четвртак: француски језик, латински језик, српски језик, математика; после подне-.

Петак: српски језик, латински језик, француски језик, математика; после подне- хемија, историја.

Субота: француски језик, земљопис, математика, историја; после подне- српски језик.

На крају школске 1919/1920. године остали су углавном исти наставници, осим Петка Краговића, кога је заменио Риста Стојановић, који је предавао земљопис у прва четири разреда, историју у трећем, четвртном, петом и шестом разреду, и француски језик у другом и трећем разреду са 29 часова, и Драге Миловић, чије је предмет лепо писање преузео Стеван Чутурило, који је и даље предавао српски језик у свим разредима са 25 часова. Стојан Јевтић предавао је математику у свим разредима, хемију у четвртном разреду, физику у петом и шестом разреду и стенографију у шестом разреду са 38 часова. Александар Илић предавао је веронауку од првог до петог разреда, латински језик у петом и шестом разреду и француски језик у четвртном разреду са двадесет и једним часом. Радован Миловић предавао је српски језик у другом и трећем разреду са 11 часова. Од нових наставника примљен је још Милан Михајловић, учитељ ћупријске основне школе, који је предавао јестаственицу у првом, другом, петом и шестом разреду и физику у трећем разреду са 12 часова. Борка Ћировић предавала је женски раду свим разредима, такође са 12 часова.⁴³

Од стране вршиоца дужности директора гимназије, наставници су оцењени углавном позитивним оценама. За Ристу Стојановића, професора у пензији, истакнуто је да је примерног владања и ревностан и да је показао добар успех у предавању историје и земљописа, али не и у предавању француског језика, пошто за овај предмет није имао довољну спрему. Није желео да остане у Гимназији. Стојан Јевтић био је примерног владања. Одржавао је добру дисциплину, па је чак у томе и претеривао. До пре две године био је одан пићу, али је то касније било умерено. Због његове строгости било је неколико жалби од стране родитеља, због чега је био опоменут. Желео је да настави рад у школи. Александар Илић, свештеник, био је примерног владања и доста исправан у служби. Располагао је добрим знањем француског и енглеског језика. У веронауци се помало држао механичког приступа, без довољне васпитне примене. Желео је и даље да ради у школи. Раде Миловић оцењен је као примеран и вредан наставник, мада му је недостајало теоријског знања и методског приступа у предавању српског језика. Милан Михајловић оцењен је као примеран и вредан наставник и у предавању као вешт методичар и добар предавач. Желео је и даље да ради у школи. Слично је оцењена и Борка Ћировић, учитељица женског ручног рада, која је маја 1920. године премештена у

⁴³ АЈ, 66, 710, 28. јун 1920. година

Књажевачку гимназију. Сам однос међу наставницима био је добар, тако да се није догодио ни најмањи неспоразум у току читаве школске године.⁴⁴

*

Почетком школске 1920/1921. године, према подели предмета, редовни наставници у гимназији су били: Стојан Јевтић, предавао је математику и Никола Милатовић, који је предавао хемију у четвртм разреду, физику у трећем разреду, јестаственицу у другом и петом разреду и француски језик у четвртм, петом и шестом разреду. Касније су примљени Милан Мајзнер, Бисенија Панић и Димитрије Мишић. Од хонорарних наставника и даље су радили: Раде Миловић, који је предавао српски језик, Милан Михајловић, предавао је јестаственицу и земљопис, Александар Илић, предавао је веронауку и латински језик и ново примљени Илија Шпадијер, наставник гимнастике. Због недостатка наставника, 46 часова из разних предмета, највише из српског језика и историје, било је незаступљено. Од вештина није било заступљено цртање, писање, певање и ручни рад.⁴⁵

После пријема нових наставника и поделе предмета и часова, у школској 1920/21. години предавали су: 1) Милан Мајзнер, директор, латински језик у петом и шестом разреду и француски језик у другом и трећем разреду; 2) Стојан Јевтић, математику у свим разредима; 3) Никола Милатовић, хемију у четвртм, физику у шестом, јестаственицу у петом и француски језик у четвртм и петом разреду; 4) Димитрије Мишић, историју у трећем, четвртм, петом и шестом разреду, земљопис у петом разреду, француски језик у шестом разреду; 5) Бисенија Панић, женски рад у првом и четвртм разреду, српски језик и земљопис у првом разреду; 6) Илија Шпадијер гимнастику у свим разредима.⁴⁶

Од хонорарних наставника у школи су радили: Стеван Чутурило, бивши вршилац дужности директора гимназије, предајући српски и немачки језик, Раде Миловић, учитељ, држећи часове из српског језика, Милан Михајловић из јестаственице, Ђорђе Медурић предавао је српски језик и земљопис, Александар Илић веронауку, као и свештеник Димитрије Ларинчанац, који је такође предавао веронауку. Хигијену је предавао др Здравко Ивковић, лекар. И поред тога што су и редовни наставници примили изванредан број предмета, и даље нису били у потпуности заступљени српски језик, јестаственица и француски језик, са укупно тридесет и једним часом часом. Од вештина нису били заступљени: краснопис, цртање и певање, укупно 18 часова. За попуно ових вештина, тражен је пријем два наставника, једног за краснопис и цртање и једног за певање.⁴⁷

Марта 1921. године за професора француског језика постављена је Лидија Плешко, али јој директор школе није доделио часове, јер тада није добро говорила српски језик. Према подели предмета од почетка маја 1921. године, она

⁴⁴ АЈ, 66, 710, 27. јун 1920. године Риста Стојановић напустио је раду гимназији.

⁴⁵ АЈ, 66, 710, 2. октобар 1920. године. Извештај је потписао Стојан Јевтић, који је заменио Стевана Чутурила на месту вршиоца дужности директора, као најстарији наставник по годинама службе, а већ после неколико дана, као директор потписује се Милан Мајзнер.

⁴⁶ АЈ, 66, 710, 4. новембар 1920. године

⁴⁷ АЈ, 66, 710, 7. фебруар 1921. године

је ипак предавала француски језик ђацима од другог до шестог разреда. У току године примљена је и Евгенија Долгова, учитељица вештина, која је завршила сликарску академију у Русији. Према истој подели предмета од 9. маја, она је предавала цртање у првом, другом, трећем и четвртном разреду и писање у првом и другом разреду.⁴⁸

Поред редовног рада у гимназији, неки наставници су обављали и друге дужности. Димитрије Мишић је јануара 1921. године отворио приватну школу за француски језик. Молбу за оснивање школе поднео је 13. децембра 1920. године. У молби је навео да у Ћуприји постоји интересовање за учење француског језика, и да би та школа представљала камен темељац за пропагирање француског језика. Сиромашни ученици школу би похађали бесплатно. У каснијем раду школа би представљала почетак оснивања француско-југословенског клуба, и његово повезивање са Главним одбором друштва у Београду. Никола Милатовић радио је и у Фабрици шећера као инжењер хемије, што је и био његов услов за долазак у Ћуприју.⁴⁹ Илија Шпадијер је по обнављању Соколског друштва, постављен за начелника друштва „*Душан Силни*“. Стојан Јевђић радио је као управник Занатско - трговачке школе у Ћуприји, по одобрењу Министра просвете од 26. септембра 1919. године.⁵⁰

Школске 1920/21. године, због недостатка наставника, поједини предмети нису били заступљени од почетка године, а неке предмете су предавали недовољно стручни наставници. Милан Милатовић је дуго био на боловању, а због болести ни Милан Мајзнер није често држао часове. Због недостатка наставника било је честих промена распореда часова, а догађало се, да су главни

⁴⁸ АЈ, 66, 710,. У извештају директора гимназије од 6. јула 1921. године, Лидија Плешко дипломирала је на Петроградском универзитету. Директор је похвалио, и истакао да озбиљно изучава српски језик, да је спремна за наставу и по својим карактерним особинама, да у настави примењује све модерне методе и да воли рад у школи.

⁴⁹ АЈ, 66, 710, 20. март 1921. године. У току године Никола Милатовић премештен је у Никшић.

Према извештају вршиоца директора Стевана Чугурила, из августа 1920. године, наставници су били: 1) Стеван Чугурило, бивши окружни школски надзорник и управитељ грађанске школе у пензији, са квалификацијама за наставника српског и немачког језика. Предавао је српски језик у првом, четвром, петом и шестом разреду. Желео је и даље да остане у школи; 2) Риста Стојановић, професор у пензији, са квалификацијама за наставника географије и историје, што је и предавао. Није желео да и даље ради у гимназији, и дао је оставку на службу; 3) Стеван Јефтић, дипломирани студент универзитета, с квалификацијама за математичке струке, што је и предавао. Желео је да остане у гимназији; 4) Александар Илић, свештеник, предавао је веронауку у свим разредима и француски језик у четвртном разреду. По потреби могао је да предаје енглески језик. Желео је и даље да ради у гимназији; 5) Никола Митровић, свршени студент универзитета, с квалификацијама за класичне језике. По потреби могао је да предаје географију, историју и француски језик; 6) Раде Миловић, учитељ из Ћуприје, предавао је српски језик у другом и трећем разреду. Желео је и даље да предаје српски језик у гимназији; 7) Милан Михаиловић, учитељ из Ћуприје, предавао је јестаственицу као хонорарни наставник. Желео је и даље даради у гимназији. Наставница женског рада премештена је у Књажевац

⁵⁰ АЈ, 66, 710, 25. март 1921. године

предмети предавани са смањеним бројем часова. Предавања су прекидана у току школске године два пута. Једном због епидемије шарлаха од 4. до 20. децембра 1920. године, а други пут од 21. до 28. фебруара 1921. године, због недостатка грева. Градиво из појединих предмета ипак је одрађено према програму, а највише необрађених лекција било је из физике и математике.

На почетку другог полугодишта направљена је нова подела предмета: 1) Милан Мајзнер, директор, предавао је латински језик у петом и шестом разреду и француски језик у другом и трећем разреду; 2) Стојан Јевтић, суплент, математику од другог до шестог разреда; 3) Никола Милошевић, суплент, хемију у четвртном, физику у трећем, јестаственицу у петом и француски језик у четвртном и петом разреду; 4) Димитрије Мишић, суплент, историју од трећег до шестог разреда, земљопис у петом и француски језик у шестом разреду; 5) Бисенија Панић, учитељица вештина, женски рад у првом и четвртном разреду, и српски језик и земљопис у првом разреду; 6) Илија Шпадијер, гимнастику у свим разредима; 7) Стеван Чутурило, немачки језик у петом и српски језик у петом и шестом разреду; 8) Раде Миловић, учитељ, математику у првом, српски језик у другом и трећем разреду; 9) Милан Михајловић, учитељ, математику у првом, јестаственицу у првом, другом и шестом разреду; 10) Ђорђе Медурић, учитељ, српски језик у четвртном, земљопис у другом, трећем и четвртном разреду; 11) Александар Илић, свештеник, веронауку у трећем, четвртном и петом разреду; 12) Димитрије Леринчанац, свештеник, веронауку у првом и другом разреду. Сви редовни наставници држали су часове и хонорарно, али су и даље недостајали наставници за српски језик, јестаственицу, француски језик, краснопис, цртање и певање. Марта месеца 1921. године Лидија Плешко добила је да предаје француски језик од другог до шестог разреда.⁵¹

Већина наставника је била неквалификована. Само су директор и два суплента имали факултетску диплому, док су већина осталих били учитељи основне школе. Њима није недостајала методска спрема и педагошки приступ, али је недостајало потребно знање из предмета које су предавали. Ипак су наставници пружили максимум у свом раду. Математика, француски језик, хемија и српски језик су врло добро обрађивани. У првом разреду успешно је предавала српски језик наставница женског рада, која је завршила само четири разреда гимназије. Посебно је похваљен рад Стевана Чутурила, Стојана Јевтића и Илије Шпадијера, који је имао само четири разреда основне школе, али са примереном дужношћу обављао је своје часове гимнастике. У раду му је помогло и то, што је одушевљење ученика за телесно вежбање и спортство било велико.

Слаб општи успех ученика ипак није био плод лошег рада наставника, већ највише због претходног школовања ученика на течајевима, који су, због недостатка наставника одржавани нередовно.⁵²

Односи између директора и наставника у школи били су добри. Иако није било сукоба, није било ни потпуне хармоније. Односи директора и наставника са грађанима били су коректни. Наставници су се удаљавали од ближих односа са

⁵¹ АЈ, 66, 710.

⁵² АЈ, 66, 710. 5. јула 1921. године

мештанима, па зато нису уживали поштовање од стране грађана, како се очекивало у мањим срединама.⁵³

Наставни кадар ћупријској гимназије 1921/22. године

*

Школску 1921/1922. годину започели су директор, три суплента, три привремена предметна учитеља, три привремена учитеља вештина, два учитеља основне школе, два свештеника и један школски лекар. На почетку школске године тражено је постављање наставника за српски језик, за природне науке, за певање и математику. 1) Милан Мајзнер, директор, предавао је латински и српски језик, и као редован и као хонорарни наставник; 2) Стојан Јевтић, предавао је математику као редовни наставник, а као хонорарни још јестаственицу, физику и хемију; 3) Димитрије Мишић предавао је историју, а као хонорарни наставник земљопис⁵⁴; 4) Лидија Плешко, предавала је и као редовни и као хонорарни наставник француски језик; 5) Бисенија Панић, предавала је женски рад, српски језик и земљопис као редован наставник, а као хонорарни само земљопис; 6) Владимир Долков, артиљеријски пуковник, који је постављен 2. септембра 1921. године, предавао је математику и као редовни и као хонорарни наставник и немачки језик;⁵⁵ 7) Савета Крстић, предавала је као редован наставник српски

⁵³ АЈ, 66, 710.

⁵⁴ АЈ, 66, 710. Димитрије Мишић постављен је за заступника државе у Другом првостепеном суду заратну штету. На ту дужност јеступио 1. септембра 1921. године.

⁵⁵ Исто. Владимир Долков био је наставник Михајловске Артиљеријске школе у Петрограду, о чему је поседовао уверење. Као наставник математике радио је добро.

језик, а као хонорарни земљопис; 8) Илија Шпадијер предавао је гимнастику свим разредима; 9) Евгенија Долгова предавала је као редован наставник цртање свим разредима; 10) Стеван Чутурило предавао је као редован наставник српски језик, све док се није крајем године преселио за Београд; 11) Ђорђе Медурић предавао је математику и јестаственицу као хонорарни наставник, и свештеници Александар Илић и Димитрије Леринчанац веронауку. Окружни физикус и школски лекар др Здравко Ивковић, предавао је хигијену.⁵⁶

У току школске године примљено је неколико наставника. За привременог наставника за физику, хемију и земљопис примљен је 1. марта 1922. године Миодраг Петровић, за српски језик, општу историју, географију и земљопис примљена је Радмила Милићевић, за српски језик, Надежда Трифуновић као и Даринка Лазаревић и Глигорије Јемец. Из школе су премештени Никола Милетовић у Никшић и Стојан Јевгић, а до краја године у школи нису предавали још и Савета Крстић, Стеван Чутурило и Ђорђе Медулић.⁵⁷

И у овој школској 1921/1922. години настава се одвијала уз многе тешкоће. Због оправке зграде настава је започета тек 12. септембра. Касније, због преграђивања неких учионица нису сви разреди ни тада отпочели са наставом. Недостатак наставног кадра, пре свега из српског језика и земљописа, условио је недовољну заступљеност ових предмета у свим разредима. Из тих предмета, а и из јестаственице постигнут је на слабији успех. Из осталих предмета успех је био донекле задовољавајући. Проблем код земљописа постојао је и због недостатка уџбеника код већине ђака. Зато је Миодраг Петровић диктирао своја предавања. Због свих проблема, ђаци петог и шестог разреда учили су лекције само из математичке географије, док физичка географија није уопште предавана. Наставу су наставници углавном изводили по свом нахођењу. Услед недостатка одговарајућих наставника, предавали су врло разнородне предмете. Знање из националне групе било је најслабије. И из осталих предмета градиво је редуцирано због недостатка наставника. Програми су скраћивани, да би се у целини прелазили. На недовољну обраду градива утицала је и епидемија шарлаха током децембра 1921. године, као и грипа од 21. до 31. марта следеће године. Због свих ових тешкоћа, ученици су показали врло слабо знање. Да би се надокнадило пропуштено градиво, тражена је марта 1922. године дозвола од Министарства просвете да се повећа број часова из математике на 5, хемије на 4 и српског језика на 5 часова. Истовремено старешинство у два разреда добили су Стеван Јевгић и Димитрије Мишић.⁵⁸

Српски језик је добро савладао, а испите из националне групе положио је са добрим успехом. Према истом извештају из 1924. године био је примерног владања и у школи и ван школе.

⁵⁶ АЈ, 66, 710, 9. октобар 1921. године. У једном допису од 15. новембра помиње се и пензионер Чедомир Илић као наставник српског језика у оба одељења другог разреда. У другом полугодишту Димитрије Мишић предавао је историју, земљопис и јестаственицу редовно, а хонорарно је предавао историју и француски језик.

⁵⁷ АЈ, 66, 710. Даринка Лазаревић је постављена 30. августа 1921. године, Радмила Милићевић 24. фебруара 1922. године, Надежда Трифуновић 1. марта 1922. године.

⁵⁸ АЈ, 66, 710.

Према мишљењу изасланика Министра просвете, наставници гимназије су били млади и неискусни, али су имали пуно воље за рад. Често је међу њима долазило до мањих размирица, које су решаване на нивоу школе. Највише забуне у односе међу наставницима уносио је Димитрије Мишић. Био је вечно незадовољан, и на њега је често утицало мишљење средине. Наставници нису најбоље били груписани по струкама. Гимназија није имала наставника за природне предмете, а имала је три наставника историје. Јестаственицу је предавала чак и наставница женског рада. Исто тако и настава географије била је делом у нестручним рукама. Настава математике и српског језика била је у стручним рукама, као и настава физике, хемије и гимнастике. Радом су се нарочито одликовали наставница француског језика Лидија Плешко, наставници математике Стојан Јевтић и Владимир Долков, као и наставници физике и хемије, а нарочито наставник гимнастике Илија Шпадијер.⁵⁹

Однос становништва према школи и начину рада био је резултат рада школе као приватне гимназије. Становништво је навикло на лако добијање школских сведочанстава за време док је била приватна установа, у којој су радили нестручни наставници. Грађани су сада негодовали при свакој савесној радњи наставника, а нарочито на слабе оцене ученика због слабог успеха. Последице тога биле су закулисне радње и сплеткарења, као и анонимне поруке против наставника. Гимназија је ипак почела да даје резултате. То није ометало наставнике у раду, а гимназија је представљала све више јак интелектуални центар у Ћуприји.⁶⁰

Милан Мајзнер је оцењен као директор са пуно врлина. Био је одмерен, тактичан, вредан, добар познавалац страних језика и дечије психологије, па је као такав успео да задобије поверење наставника и ђака, као и мештана Ћуприје. Сматрао је да ђаци треба да се васпитавају са више слободе, и он је својом попустљивошћу допринео да су ђаци у свом понашању били много слободнији, али то није покварило слику уредне школе.⁶¹

*

У школској 1922/1923. години извршена је следећа подела предмета: 1) Милан Мајзнер предавао је латински језик, редовно и хонорарно; 2) Др Мато Николић јестаственицу, зоологију, ботанику, минералологију са геологијом, физику и филозофију; 3) Димитрије Мишић, историју, земљопис и француски језик; 4) Миодраг Петровић, физику, хемију, математику; 5) Надежда Трифуновић, предметна учитељица, српски језик; 6) Радмила Милићевић, предметна учитељица, земљопис и историју; 7) Лидија Плешко, предметна учитељица, француски језик; 8) Машан Булатовић, предметни учитељ, српски и немачки језик; 9) Зорка Булатовић, српски језик и математику; 10) Владимир Долков математику; 11) Глигорије Јемец, певање;⁶² 12) Евгенија Долкова цртање и

⁵⁹ АЈ, 66, 710.

⁶⁰ АЈ, 66, 710. Извештај од 26. јуна 1922. године.

⁶¹ АЈ, 66, 710.

⁶² Глигорије Јемец био је учитељ основне школе у Русији. Певање је предавао са успехом. Језик је прилично савладао. Испит из националне групе није полагао, нити се јавио да полаже. Владана је био примерног. Радмила Милићевић је планирана за

писање; 13) Бисенија Панић, женски рад; 14) Илија Шпадијер гимнастику; 15) Александар Илић, веронауку као и Димитрије Леринчанац, а Др Здравко Ивковић, окружни лекар, хигијену.⁶³

И у овој школској 1922/1923. години настава се одвијала уз многобројне тешкоће. Због премештаја наставника јестаственице, од 15. октобра настава није држана из овог предмета. Због болести или полагања испита, нередовно су држали наставу Радмила Милићевић, Машан Булатовић и Лидија Плешко. Осим из јестаственице, из осталих предмета пређен је сразмени део програма. Наставу је ометала честа промена поделе предмета.⁶⁴

Од наставника математике, највише се истакао Миодраг Петровић, који је и похваљен за свој рад. Успео је да попуни празнине у знању код ђака. Успех су постигли и Владимир Долков и Зорка Булатовић. Из веронауке је пређен сразмерни део програма и то са добрим успехом. За напредак у српском језику сметње је представљао провинцијализам у усменом говору ђака, који се тешко одстрањивао. Недостатак лектире, нарочито за стару и дубровачку књижевност, честе промене наставника и лоша претходна спрема, такође је утицало на учење српског језика. Писменост је била недовољна. Из учења страних језика, једино је знање граматике било добро, док читање и превод нису задовољавали, јер је код превода сметало незнање граматике српског језика. Из латинског језика успех је био добар, јер се мало по програму и учило. Успех у учењу земљописа, историје, јестаственице, физике и хемије такође је био добар. Нарочито је похваљена Евгенија Долкова и њено предавање цртања, јер је била сликарка. Гимнастика је вршена углавном без справа. Неколико справа је позајмљено из Соколског друштва, али је то било недовољно. Изводила се углавном шведска и стројева-војна гимнастика. Такође је напредовала настава из женског рада.⁶⁵

премештај, али на њену молбу и молбу директора школе она је остала да ради у Гимназији и добила је своје часове.

⁶³ АЈ, 66, 710. Др Мато Николић је премештен у Прву београдску гимназију, а на његово место постављена је 4. октобра Бранка Толмолева. Међутим она се није јавила на посао све до краја октобра, јер је убрзо пензионисана, па је директор Гимназије тражио постављење другог наставника. Христина Динић постављена је 30. октобра, и од тада је предавала француски језик и јестаственицу, али је она премештена током другог полугодишта, тачније 19. фебруара 1923. године. Машан Булатовић и Зорка Булатовић постављени су 9. августа 1922. године. Епископ браничевски тражио је од Министра просвете да се на место Димитрија Леринчанца, постави парох и окружни протојереј у Ћуприји Марко Јовановић. Сматрао је да Димитрије Ларинчанац не задовољава својим радом, јер нема педагошке спреме, а и пошто је рођен у Македонији, није знао правилно да говори српски језик. Одговарајући на писмо Министарства просвете, директор гимназије је навео, да је Димитрије Ларинчанац предавао веронауку у Солунској гимназији, да је провео у јужним крајевима 11 година, где је вредно радио па чак и излагао живот опасностима. Он је свршио 5 разреда прчке гимназије и Богословију у Београду. Осимакцента свог краја, правилно је говорио српски језик.

⁶⁴ АЈ, 66, 710. Извештај изасланика Министра просвете за школску 1922/23. годину.

⁶⁵ АЈ, 66, 710.

**Списак наставника и служитеља Ћупријске гимназије
Јун 1923. године**

Име и презиме	Радно место	Датум ступања	Годишња плата	Месечна плата	Дневни лични додатак на скупоћу и станарину	Дневни породични додатак	Колико часова хонорарног рада недељно
Милан Мајзнер	директор	7. октобар 1920.	6.000	500	39	5	6
Димитрије Мишић	суплент	12. новембар 1920.	1.800	150	30		10
Миодраг Петровић	суплент	22. фебруар 1922.	1.800	150	30		10
Надежда Трифуновић	пр. пред. учитељица	1. март 1922.	1.200	100	30		6
Радмила Милићевић	„	24. фебруар 1922.	1.200	100	30		4
Машан Букатовић	„	9. август 1922.	1.500	125	30	5	4
Зорка Булатовић	„	9. август 1922.	1.200	100	17		-
Лидија Плешко	„	26. фебруар 1921.	1.200	100	30		8
Владимир Долков	„	8. септембар 1921.	1.500	125	17	5	8
Загорка Лазаревић	„	27. фебруар 1923.	1.200	100	30		7
Ружица Николић	„	27. фебруар 1923.	1.200	100	30		10
Евгенија Долкова	пр. умет. вештина	23. март 1921.	1.200	100	30		-
Бисенија Панић	„	11. октобар 1920.	1.200	100	30		-
Илија Шпадијер	хон. наст. гимнастик е	6. октобар 1920.	1.200	100	30	5	8
Глигорије Јемец	хон. настав.	9. март 1922.	1.440	120	17		-
Станија Милошевић	служ.	18. децембар 1920.	800	66,66	14		-
Милун Грујић	„	28. август 1922.	800	66,66	14		-
Александар Илић	хон. верона.	19. август 1920.	-	-	-		8
Димитрије Ларинчанац	„	13. децембар 1920.	-	-	-		6

Др Здравко Ивковић	хон. лекар	18. децембар 1920.	-	-	-		2

*

Школске 1923/24. године у школи је предавало 11 наставника и 9 наставница: 1 директор, 1 професор, 5 суплента, 6 привремених предметних учитеља, 1 хонорарни наставник, 3 привремена учитеља вештина, 1 хонорарни наставник са факултетом и 2 наставника са средњом школом. Четири наставника су били Руси.

Школску 1923/1924. годину започели су наставници: 1) Милан Мајзнер, редовно је предавао латински и филозофију, а хонорарно латински језик; 2) Димитрије Мишић, редовно историју и земљопис, а хонорарно латински језик и историју; 3) Миодраг Петровић, редовно физику и математику а хонорарно физику; 4) Надежда Трифуновић, редовно српски и немачки језик, а хонорарно немачки језик и писање; 5) Машан Булатовић, редовно српски и немачки језик, хонорарно немачки језик; 6) Лидија Пљешко, редовно и хонорарно француски језик; 7) Владимир Долков, редовно математику и земљопис, хонорарно математику; 8) Загорка Милутиновић, редовно француски и српски језик, хонорарно француски; 9) Ружица Николић, редовно и хонорарно јестаственицу; 10) Душан Вукићевић, историју, српски језик, немачки језик, а хонорарно математику; 11) Јелисавета Крстић, редовно немачки језик и математику, хонорарно математику и писање; 12) Бисенија Панић, женски рад; 13) Евгенија Долкова, цртање и писање; 14) Илија Шпадијер, редовно и хонорарно гимнастику; 15) Глигорије Јемец, певање; 16) Александар Илић и Димитрије Леринчанац, веронауку и др Здравко Ивковић хигијену. Недостајали су наставници за немачки језик и математику.⁶⁶

Настава ни ове године није текла уредно. Школа није радила због епидемије шарлаха од 21. до 30. септембра, и од 9. новембра до 2. децембра 1923. године. Нису сразмерно одрађени програми из јестаственице, јер је Ружица Николић, због полагања дипломског испита и болести одсуствовала скоро цело прво полугодиште, и математике у првом и другом разреду. При крају године настава је била убрзана. Осим јестаственице, из осталих предмета било је

⁶⁶ АЈ, 66, 710. Извештај директора гимназије од септембра 1923. године. На крају школске године тражено је постављање наставника за математику, географију и цртање и писање. Душан Вукићевић је постављен 26. септембра 1923., Митрофан Васиљевски 27. септембра, али се није јавио на дужност, Машан Булатовић је постављен 25. октобра 1923. године, Радмила Милићевић 15. новембра 1923. године, истог дана и Надежда Трифуновић, Јелисавета Крстић 19. новембра 1923. године, Илија Шпадијер 4. септембра 1923. године, Борисав Михајловић 11. октобра 1923., али је дао оставку 9. новембра исте године и Димитрије Пјатулов под уговором, али изгледа да се ни он није јавио на дужност. Зорка Булатовић дала је оставку 28. августа 1923. године, а Радмила Милићевић је премештена у Крагујевачку гимназију. Изасланик Министра просвете похвалио је рад Илије Шпадијера, јер је „успешно примењивао знање стечено на студијама соколства и гимнастике у Прагу“.

довољно успеха. На крају школске године, односно јула 1924. године, Милан Мајзнер је тражио постављање наставника за математику, географију и цртање.⁶⁷

Наставници су, према мишљењу изасланика Министра просвете, радили са пуно воље према могућностима и према средствима са којима су располагали. Са наставним средствима служили су се у довољној мери. На предавањима и испитима сви наставници су показивали довољно педагошког такта.

Наставнички кадар око 1924/25. године

*

Почетком 1924/25. школске године дошло је до измене неколико наставника. Видосава Ерић, апсолвент филозофије, постављена је 23. новембра 1924. године, Петар Бошковић, привремени предметни учитељ гимназије у Кикинди, 4. октобра исте године, али је почетком децембра постављен за привременог предметног учитеља гимназије у Параћину. Селена Агатоновић, суплент гимназије у Крушевцу, постављена је 26. фебруара 1925. године. Заменила је Надежду Трифуновић, која је дуго била на боловању. Димитрије Мишић је 9. септембра 1924. године постављен за професора гимназије у Крушевцу. Почетком школске године, пошто се Загорка Милутиновић налазила на боловању, Милан Мајзнер је преузео часове француског, а Видосава Ерић часове српског језика. После оставке на државну службу Загорке Милутиновић, коју је поднела 6. октобра, тражено је почетком новембра постављање наставника за

⁶⁷ АЈ, 66, 710. Извештај директора гимназије од јуна 1924. године.

француски и српски језик. У школи су радили: директор, шест суплента, четири привремена предметна учитеља, један хонорарни дневничар, два привремена учитеља вештина, један хонорарни наставник са факултетом, два хонорарна наставника са средњом школом.

**Заступљеност предмета стручним наставницима
школске 1924/25. године**

предмет	Колико се часова предаје у школи	Колико је часова заступљено од стручног наставника		Колика је потребно наставника и за које предмете
		заступљено	незаступљено	
Југословенска књижевност	16	16	-	-
Српски језик	36	-	36	2 наставника за српски језик
Немачки језик	15	-	15	1 наставник за немачки језик
Француски језик	38	26	12	1 наставник за француски језик
Латински језик	14	14	-	-
Земљопис	28	1	28	2 наставника за земљопис
Општа историја	13	13	-	-
Српска историја	14	-	14	1 наставник за српску историју
Физика	15	15	-	-
Хемија	6	6	-	-
Јестаственица	19	19	-	-
Математика	46	20	26	1 наставник за математику
Филисофија	2	-	2	-
Хигијена	3	3	-	-
Веронаука	18	18	-	-
Цртање	20	-	20	1 наставник за цртање
Певање	13	13	-	-
Гимнастика	26	26	-	-
Женски рад	6	6	-	-

На крају школске 1924/1925. године, предавали су: 1) Милан Мајзнер, директор, латински језик, француски језик и филозофија; 2) Миодраг Петровић, суплент, физика, хемија, математика и земљопис; 3) Надежда Трифуновић, суплент, српски језик, земљопис, али се дуго налазила на боловању; 4) Машан Булатовић, суплент, српски језик, историја и латински језик; 5) Селена Агатоновић, суплент, српски језик, земљопис; 6) Ружица Николић, суплент,

историја, јестаственица, физика и земљопис; 7) Душан Вукићевић, суплент, историја, земљопис; 8) Лидија Плешко, конт. пр. пр. учитељ, француски и немачки језик;⁶⁸ 9) Владимир Долков, конт. пр. пр. учитељ, математика; 10) Зорка Булатовић, конт. пр. пр. учитељ, српски и француски језик; 11) Видосава Ерић, конт. пр. пр. учитељ, српски језик, историја и немачки језик; 12) Илија Шпадијер, пр. учитељ вештина, гимнастика; 13) Бисенија Панић, пр. учитељ вештина, женски рад и писање; 14) Глигорије Јемец, конт. дневничар, певање и хорско певање; 15) Александар Илић, хонорарни вероучитељ, веронаука; 16) Димитрије Леринчанац, хонорарни вероучитељ, веронаука и 17) Др Здравко Ивковић, лекар, хигијена.⁶⁹

Од предмета нису били у потпуности заступљени: немачки језик 15 часова, физика 4 часа, математика 18 часова и цртање 16 часова. Редуцирано је било укупно више од 40 часова из већине предмета. Највише редуцираних часова било је из српског језика 9, математике 8 и земљописа 6. Школске 1924/1925. године из српског језика и математике у нижим разредима није пређено градиво због болести наставника, а из осталих предмета постигнут је довољан успех. Изасланик Министра просвете похвалио је рад свих наставника, а посебно рад директора Милана Мајзнера.⁷⁰

*

Почетком школске 1925/26. године постављено је више наставника. Василије Алтов постављен је 9. септембра 1925, Владимир Игњатовић 14. децембар 1925, Богослав Слејшка 14. децембра 1925, Петар Аверјанов 9. јуна 1926. године. Истог дана постављен је и Никола Митровић, тадашњи суплент свилајначке гимназије. Петар Нешић премештен је из пиротске гимназије 29. августа 1925. године на место директора ћупријске гимназије, пошто је Милан Мајзнер пензионисан 21. августа 1925. године. Дужност директора је примио 6. новембра. До доласка новопостављеног директора, вршилац дужности директора био је Никола Митровић. Петар Нешић је по пензионисању Милана Мајзнера, постављен и за вршиоца дужности Просветног инспектора код великог жупана Моравске бановине у Ћуприји.

⁶⁸ АЈ, 66, 711. За Русе наставнике у школи директор је септембра 1924. године дао своје виђење њиховог рада. За Лидију Плешко директор је дао следеће мишљење: имала је квалификације што се могло потврдити преко консуланта за просветне ствари при Руској мисији, коме су послата документа о њеној квалификацији. Положила је испит из националне групе предмета, а српским језиком је владала врло добро. Њено владања у школи и вароши било је примерно. Владимир Долков, бивши наставник Михајловске Артиљеријске школе, о чему се уверење налазило у Министарству просвете, као наставник математике радио је добро. Српски језик је савладао доста добро. Положио је испит из националне групе предмета. Владања је био примерног и у школи и ван школе. Глигорије Јемец, бивши учитељ основне школе у Русији, предавао је певање са успехом. Српски језик је прилично говорио. Испит из националне групе предмета није полагао, нити се тада пријавио за полагање. Владања је био примерног.

⁶⁹ АЈ, 66, 711. Извештај за школску 1924/1925. годину

⁷⁰ АЈ, 66, 710. Надежда Трифуновић налазила се на дужем боловању од априла 1925. године. Петар Бошковић је при првој подели предмета добио математику, физику, земљопис и француски језик.

Сви наставници предмете су предавали и редовно и хонорарно, осим Бисеније Панић и Глигорија Јемеца. На почетку школске 1925/26. године, према подели предмета остало је незаступљено 4 часа из математике, исто толико из физике, 18 часова из земљописа и 20 часова из цртања. Осим тога, привремено је било редуцирано укупно двадесет часова из математике, српског језика, француског језика, земљописа, јестаственице и физике. То је учињено због тога што су наставници својеволјно примили већи број часова од редовног броја, јер се Зорка Булатовић налазила на боловању. Директор је тражио постављање наставника за математику и физику, земљопис и цртање. Предложио је, да до постављања наставника, ове предмете привремено предају хонорарни наставници: Светислав Брзаковић, школски надзорник, земљопис у нижим разредима, Бранивоје Живановић, учитељ из Ћуприје, математику у првом и другом разреду и Михаило Виноградов, геометар из Ћуприје, цртање.⁷¹

За веронауку било је укупно 18 часова недељно и били су потпуно заступљени са стручним наставницима. Стручним наставницима била су заступљена и 52 часа српског језика, 15 часова немачког језика, 14 часова латинског језика, 25 часова историје, 19 часова јестаственице, 15 часова физике, 6 часова хемије, 3 часа хигијене, 2 часа филозофије, 24 часа гимнастике и 8 часова певања. Од 38 часова француског језика, стручни наставници држали су 26, а нестручни 12 часова. Од 30 часова географије стручни наставници држали су 26, а нестручни 4 часа. Од 46 часова математике, 30 часова је било заступљено стручним наставницима, а 16 часова нестручним наставницима.⁷²

Зато је наставно градиво прелажено брже и у 1925/1926. години, али ученици нису били тиме преоптерећени. Градиво је брже прелажено и због тога, што у првом тромесечју школа није радила 15 дана због оправке зграде. Пређено је градиво из свих предмета осим из физике у трећем разреду. У четвртном и шестом разреду недовољни успех био је скоро из свих предмета, због немарности великог броја ученика. Наставници су у својим предавањима у довољној мери објашњавали градиво. Нико од наставника није читао или само задавао нове лекције.⁷³

На крају школске 1925/1926. године, предавали су: 1) Петар Нешић, директор; 2) Машан Булатовић, професор- српски језик и историја; 3) Никола Митровић, суплент- латински језик, историја и немачки језик; 4) Миодраг Петровић, суплент- физика, хемија и математика; 5) Селена Агатовић, суплент- српски језик; 6) Ружица Николић, суплент- јестаственица; 7) Душан Вукићевић, суплент- историја и земљопис; 8) Василије Аљтов- земљопис; 9) Видосава Ерић, прив. предметна учитељица- српски језик, немачки језик, француски језик, историја; 10) Лидија Плешко, прив. предметна учитељица- француски језик; 11) Владимир Долков, прив. предметни учитељ- математика и физика; 12) Бисенија Панић, учитељица вештина- женски ручни рад и цртање, 13) Илија Шпадијер, учитељ вештина- гимнастика; 14) Глигорије Јемец, дневничар- певање; 15) Димитрије Леринчанац, хон. наст.- веронаука; 16) Александар Илић, хон. наст.-

⁷¹ АЈ, 66, 2413.

⁷² АЈ, 66, 710.

⁷³ АЈ, 66, 711.

веронаука; 17) Владимир Игњатовић, хон. наст. за војне предмете- математика; 18) Богосав Слејшка- музика и 19) др Здравко Ивковић, лекар- хигијена.⁷⁴

*

На почетку школске 1926/1927. године, постављени су: Всеволд Гусаревић 23. септембра 1926. из цетињске гимназије, Богосав Слејшка 23. јула 1926., Фанија Толевић 23. јула 1926. из пиротске гимназије, Милан Љиљак 21. септембра 1926. из јагодинске гимназије, Катарина Митровић 29. јула 1926. из лесковачке гимназије, Десанка Јовановић 28. септембра 1926. апсолвент, Димитрије Пандиловић 18. септембра 1926. и Ференц Сас из чачанске гимназије, који је постављен 22. фебруара 1927. године.

Из школе су премештени: Никола Митровић 3. августа 1926. у Трећу мушку гимназију у Београду, Глигорије Јемец 15. августа 1926. у Велес, Владимир Долков 8. септембра 1926. у лесковачку гимназију, Машан Булатовић 16. јула 1926. у Другу београдску гимназију, Василије Алтов 20. јула 1926. у Пљевље и Фанија Толевић 8. октобра 1926. у кикиндску гимназију. Владимир Игњатов је 20. јула 1926. године разрешен дужности. Отпуштен је 16. марта 1927. године Димитрије Пандиловић,⁷⁵ дневничар, наставник цртања, који је био постављен септембра 1926. године.

Подела предмета на почетку школске 1926/27. године, извршена је на следећи начин: 1) Петар Нешић, директор, француски језик; 2) Машан Булатовић, српски језик; 3) Никола Митровић, немачки језик, латински језик и земљопис; 4) Миодраг Петровић, физика и хемија; 5) Душан Вукићевић, историја и земљопис; 6) Ружица Николић, јестаственице и земљопис; 7) Селена Агатовић, српски језик; 8) Видосава Ерић, српски језик, немачки језик, историја и земљопис; 9) Лидија Плешко, француски језик; 10) Владимир Долков, математика; 11) Бисенија Панић, цртање; 12) Илија Шпадијер, гимнастика; 13) Богослав Слејшка, певање; 14) Др Здравко Ивковић,⁷⁶ лекар, хигијена; 15) Димитрије Јаринчанац и 16) Александар Илић, веронаука.

Према распису Министра просвете, директор гимназије дао је оцене наставницима за 1926/1927. годину. Бисенија Панић, учитељица вештина добила је оцену добар. Њена стручна спрема није могла да гарантује успешан рад. Потпуно је изоставила примену народних мотива у везу, што је било по програму. Посебно је била нестручна за наставу цртања и писања, па је директор морао да тражи стручног наставника за ове предмете. У свом извештају, директор је навео, да је Бисенија Панић толико била нестручна, да није знала употребу великих слова и интерпункцију. Директор је ставио примедбе и на њен дидактичко- методски и педагошки поступак, јер су њена предавања била без анализе и примене, и да је сав њен педагошки поступак претворен у слаб дисциплински надзор. Ван школе и струке Бисенија Панић није имала никаквих радова.⁷⁷

⁷⁴ АЈ, 66, 710.

⁷⁵ Исто.

⁷⁶ Исто.

⁷⁷ АЈ, 66, 710. У својој жалби поводом извештаја директора, Бисенија Панић је навела: 1) Да је на државном-стручном испиту оцењена оценом једногласно; 2) Да јој је оцена за

Селена Агатоновић оцењена је добром оценом из стручне спреме, дидактичко-методичким способностима, педагошким поступку и владању ван службе. Добром оценом оцењена је и стране просветног инспектора.

Миодраг Петровић, оцењен је одличном оценом, а посебно је истакнуто, да је врло савестан и марљив у раду. Од просветног инспектора оцењен је такође одличном оценом. Почетком марта 1925. године Миодраг Петровић је премештен за Панчево. Поводом премештаја он је 6. марта затражио од директора гимназије да покуша да спречи премештај, а уколико то не може онда би он поднео оставку на државну службу, јер је сматрао да је премештај извршен по некаквој казни. Одмах сутрадан директор је затражио од Министра просвете да повуче одлуку о премештају. Навео је да Миодраг Петровић спада у групу најспремнијих и најспособнијих наставника, и коме се не може учинити никава замерка.

Истог дана директору Ћупријске гимназије писали су ученици осмог разреда. И они су тражили да се поништи одлука о премештају Миодрага Петровића, и то из следећих разлога: 1) У вишим разредима нису имали ни основног знања из математике, јер често нису имали наставника. Захваљујући Миодрагу Петровићу надокнадило се све оно што је до тада пропуштено; 2) Што није добро променити наставника пред крај школске године и то наставника чије су методе спроведене успешно. Захваљујући тим иницијативама, као и иницијативама појединих грађана, поништена је одлука о премештају Миодрага Петровића.⁷⁸

Истим оценама и истицањем да је врло савесна и марљива у раду, оцењена је и Ружица Николић. Такође је и она је од просветног инспектора добила одличну оцену. Истим оценама и од стране директора и просветног инспектора, оцењена је и Катарина Митровић. Милан Љиљак је по стручној спреми оцењен оценом солидан, у дидактичко-методичкој способности оценом добар, као и у педагошким поступку, а владање ван службе оцењено је као примерно. И за њега је истакнуто да је марљив и савестан у раду. Просветни инспектор дао му је оцену добар. Илија Шпадијер, оцењен је оценом добар, и од директора гимназије и од просветног инспектора. Бисенија Панић је такође оцењена оценом добар по стручној спреми, дидактичко-методичким способностима и педагошким поступку. Владање у служби и ван службе било је примерно. Оценом добар оцењена је и од стране просветног инспектора.⁷⁹

Директор је 3. јуна 1927. године предложио да се Петар Аверјанов, Десанка Јовановић, Ружица Николић и Бисенија Панић ставе на расположење због малог броја часова, као и Ференц Сас, који је по струци био непотребан школи, а није добро владао ни српским језиком. У свом извештају, са предлозима

стручну спрему дата и из предмета, који јој нису били струка; 3) Да је као наставник цртања постигла успех приредивши изложбе ђачких радова на крају школске 1925/1926. године. О потпуном успеху ове изложбе дао је своје мишљење и изасланик Министра просвете; 4) Да има радове ван школе и то су две изложбе женских ручних радова ученица, које је такође похвалио изасланик Министра просвете; 5) Да је своју наставничку дужност у погледу наставе и дисциплине обављала са пуно љубави и воље.

⁷⁸ АЈ, 66, 710.

⁷⁹ Исто.

директора сложио се изасланик Министра просвете. У извештају о контрактуалним наставницима и дневничарима директор је навео да по марљивости у раду, наставном језику и спреми задовољавају сви наставници, а нарочито Гусаревић, Плешко и Слејшка. Аверјанов и Паладиновић, пошто нису владали довољно наставним језиком нису могли да покажу довољно успеха, колико би приказали према уложеном труду. Због тога нису могли да одржавају и потребну дисциплину на часовима. То је нарочито важило за Панадиловића, који је свршио школе у Бугарској. Због тешког породичног и финансијског стања Аверјанова, директор је предложио да он и даље остане у Ћуприји, а да се премести само Паладиновић.⁸⁰

Школска 1926/27. година

предмети	Укупан број недељних часова	Предавали стручни наставници	Предавали нестручни наставници	Број хонорарних часова	Остало незаступљено
Веронаука	18	18	-	18	-
Српски језик	52	52	-	16	-
Француски језик	38	26	8	11	4
Немачки језик	15	7	8	-	-
Латински језик	14	14	-	8	-
Земљопис	30	-	30	12	-
Историја	25	25	-	8	-
Јестаственица	20	20	-	4	-
Физика	15	15	-	-	-
Хемија	8	8	-	8	-
Математика	46	-	46	28	-
Хигијена	1	1	-	1	-
Филозофија	2	2	-	-	-
Цртање	20	-	20	-	-
Гимнастика	24	24	-	4	-
Певање	8	8	-	8	-

Директор је предложио Министру просвете, још док је припремао поделу предмета, да се преместе из гимназије Глигорије Јемец, који није ни добио часове, и Василије Аљгов, а да се потпуно редуцирају часови Владимира Игњатовића, као нестручног и потпуно неупотребљивог за наставу. Премештај двојице Руса директор је тражио зато што је у школи било доста Руса, јер су били нестручни и слабо су владали српским језиком. За поуну наставе, тражио је постављење наставника за француски језик, математику и земљопис.⁸¹

⁸⁰ АЈ, 66, 710.

⁸¹ Исто.

На крају школске 1926/1927. године наставници су били: 1) Петар Нешић, директор; 2) Ференц Сас, професор, немачки језик, латински језик и математика; 3) Миодраг Петровић, професор, физика, хемија, математика; 4) Селена Агатоновић, суплент, српски језик; 5) Ружица Николић, суплент, јестаственица, земљопис; 6) Душан Вукићевић, суплент, историја, земљопис; 7) Катарина Митровић, суплент, математика, земљопис; 8) Всеволд Гусаревић, контрактуални суплент, француски језик, историја, латински језик, филозофија; 9) Петар Аверјанов, контрактуални суплент, математика; 10) Милан Љињак, предметни учитељ, латински језик, немачки језик, српски језик; 11) Видосава Ерић, прив. пред. учитељица, немачки језик, историја, српски језик; 12) Десанка Јовановић, привремена предметна учитељица, земљопис, историја; 13) Лидија Пљешко, контрактуална привремена предметна учитељица, француски језик; 14) Бисенија Панић, учитељица вештина, женски ручни рад, писање, цртање; 15) Илија Шпадијер, учитељ вештина, гимнастика; 16) Богосав Слејшка, контрактуални дневничар, певање, хорско певање и оркестар; 17) Др Вукота Божовић, школски лекар, хигијена; 18) Димитрије Јеринчанац и Александар Илић, свештеници, веронаука.⁸²

*

Подела предмета од 14. новембра школске 1927/1928. године извршена је на следећи начин: 1) Петар Нешић директор; 2) Ћира Милић, професор, предавао је српски језик и редовно и хонорарно; 3) Петар Комненић, професор, предавао је историју и земљопис редовно, а хонорарно само историју са 2 часа; 4) Миодраг Петровић предавао је хемију, физику и математику; 5) Ружица Николић предавала је јестаственицу, земљопис и геологију; 6) Јелисавета Крстић предавала је српски и немачки језик; 7) Боровоје Тасић предавао је француски и српски језик редовно и хонорарно француски језик; 8) Катарина Митровић предавала је земљопис и математику; 9) Всеволд Гусаревић предавао је латински језик; 10) Петар Аверјанов предавао је математику; 11) Милан Љињак, предметни учитељ, предавао је српски, немачки и латински језик; 12) Лидија Пљешко, предметна учитељица, предавала је француски језик; 13) Десанка Јовановић, предметна учитељица, предавала је историју и земљопис; 14) Илија Шпадијер, учитељ вештина, предавао је гимнастику; 15) Иван Долгоруков, предметни учитељ, предавао је математику и земљопис само редовно; 16) Марија Платонова, предметна учитељица, предавала је цртање и писање само редовно; 17) Бисенија Панић, учитељица вештина, предавала је женски рад и пословодство; 18) Богосав Слејшка, дневничар, предавао је певање, свирање и хорско певање; 19) Др Здравко Ивковић, школски лекар, предавао је хигијену; 20) Димитрије Јарничанац, хонорарни вероучитељ, предавао је веронауку; 21) Александар Илић, хонорарни вероучитељ, предавао је веронауку.⁸³

⁸² АЈ, 66, 712.

⁸³ АЈ, 66, 712. Према подели предмета од 4. септембра, Селена Агатоновић била је предвиђена за наставу српског језика, а Душан Вукићевић за наставу историје и земљописа. Према овој подели предмета од новембра месеца, остали су незаступљени поједини часови из српског језика, немачког језика, латинског језика, математике, земљописа и цртања. Гимназија је исказала потребу за наставником српског и немачког

У првом тромесечју школске 1927/1928. године настава је текла нормално из свих предмета осим из француског језика, јер до 11. новембра није било професора за овај предмет. У другом тромесечју настава је текла нормално. Само у неким разредима није сразмерно пређено градиво из историје, физике и земљописа, због премештаја наставника. Ипак на крају школске године пређено је градиво из свих предмета, и из свих предмета показан је довољан успех. Разлог само довољног успеха налазио се и у наставничком колегијуму, који није био на потребној висини. Нарочито су подбацили у настави контрактурални наставници, јер нису имали довољно наставничког ауторитета и нису владали у довољној мери наставним језиком. Ништа боље није било ни код привремених предметних наставника, па је предложено да се изврши замена са стручнијим наставницима. У овој школској години, тачније 9. фебруара 1928. године Министар просвете суспендовао је директора Петра Нешића, и за вршиоца дужности поставио је Милана Љиљака. Изгледа да није дошло до промене директора, јер се Петар Нешић и даље потписивао као директор, вероватно из разлога што је Милан Љиљак био дуго на боловању, од 20. фебруара до 5. априла.⁸⁴

*

Почетком школске 1928/1929. године предавали су: 1) Петар Нешић, директор, филозофију редовно и обављао је дужност обласног просветног инспектора; 2) Ћира Милић, професор, српски језик и редовно и хонорарно; 3) Живојин Поповић, професор, земљопис, редовно и хонорарно; 4) Боривоје Тасић, француски језик редовно и српски језик хонорарно; 5) Ружица Тасић, суплент, јестаственицу и геологију редовно и геологију хонорарно; 6) Јелисавета (Крстић) Поповић, суплент, немачки језик редовно и хонорарно; 7) Катарина Митровић, суплент, није добила часове јер је била на боловању осам месеци, а 4. децембра 1928. године поднела је и оставку на државну службу; 8) Всеволд Гусаревић, суплент, латински језик редовно и хонорарно; 9) Владимир Зогулевић, контракт. суплент, латински језик само редовно; 10) Нико Марчетић, привремени предметни учитељ, математику редовно и хонорарно; 11) Десанка Јовановић, привремена предметна учитељица, није добила предмет, јер по оцени директора није заслужила да и даље остане у служби; 12) Василије Константиновић, привремени предметни учитељ, земљопис и историју редовно; 13) Јулијана Голубовић, привремена предметна учитељица, српски језик редовно⁸⁵; 14) Лидија Плешко, контр. привремена предметна учитељица, француски језик редовно; 15)

језика, наставником француског и латинског језика, једним наставником за математику, једним наставником за цртање и једним наставником за историју и земљопис. У допису из јуна 1927. године директор је предложио да се Ференц Сас, Ружица Николић и Бисенија Панић ставе на расположење, а за Петра Аверјанова и Десанку Јовановић изнео је мишљење да не заслужују да остану и даље у служби.

⁸⁴ АЈ, 66, 711. Милан Љиљак према комисијским извештајима није боловао од грипа, и виђан је за време боловања по кафанама. После истека боловања Министарство просвете није му одобрило ново боловање, али се Милан Љиљак није јавио на дужност после истека боловања. Петар Нешић је тражио да се он казни због непоштовања расписа Министарства просвете и вређања Петра Нешића.

⁸⁵ Јулијана Голубовић је, на основу лекарских прегледа, почетком школске године тражила и добила два месеца боловања.

Иван Долгоруков, привремени предметни учитељ, математику редовно и хонорарно; 16) Бисенија Панић, учитељица вештина, женски рад редовно; 17) Илија Шгадијер, учитељ вештина, гимнастику редовно; 18) Олга Марчетић, привремена учитељица вештина, гимнастику редовно; 19) Марија Платонова, контр. привремена учитељица вештина, цртање и писање редовно; 20) Богосав Слејшка, певање, редовно; 21) Димитрије Јеринчанац и Александар Илић, свештеници, предавали су веронауку; 22) Др Здравко Ивковић, школски лекар, предавао је хигијену.⁸⁶

За све наставнике директор Петар Нешић је дао повољну оцену, и мишљење да заслужују да и даље остану у служби, осим за Десанку Јовановић. На расположење Министру просвете стављена је Десанка Јовановић, јер је било довољно наставника за историју и земљопис. За Богосава Слејшку, тадашњег управитеља чехословачке основне школе, навео је да је одличан наставник.

Према овој подели предмета остала су незаступљена само два часа из хемије. Било је потребно поставити једног наставника за хемију и физику или математику.

Нови директор гимназије Душан Бабић, дотадашњи директор гимназије у Јагодини, преузео је дужност од Петра Нешића 6. новембра 1928. године, који је премештен у гимназију у Пироту.

Настава је почела нередовно, због епидемије шарлаха. Виши разреди нису похађали наставу током септембра, а нижи и током септембра и крајем октобра 1928. године. Од 12. до 17. фебруара 1929. године школа није радила због велике хладноће. Наставници нису због тога прешли у потпуности програм.

Ван својих редовних обавеза, неколико наставника одржало је успела предавања ђацима гимназије. Јелица Матејић, 21. фебруара 1930. године, одржала је предавање из историје трећем разреду, Петкана Луковић, одржала је 23. фебруара предавање из француског језика ученицима четвртог разреда, 19. фебруара Станимир Илић одржао је предавање из историје ученицима петог разреда, Сергије Уљанов, 22. фебруара одржао је предавање из математике ученицима петог разреда и Михајло Кратчевић, одржао је 25. фебруара предавање из природописа ученицима петог разреда.

⁸⁶ АЈ, 66, 711. Подела предмета за 1928/29. годину. Према подели предмета од 7. децембра 1928. године Вера Јанковић, суплент германистике и југословенске књижевности, предавала је немачки језик и редовно и хонорарно, а Љубица Микић, суплент, чија је главна струка била општа национална историја и етнологија, предавала је редовно историју и српски језик, а хонорарно српски језик. У подели предмета од 6. јануара, поред Катарине Митровић, није стављена ни Ружица Тасић због породичног боловања, као ни Јулијана Голубовић, која се такође налазила на вишемесечном боловању. Пошто је Тира Милић удаљен са дужности децембра 1928. године, директор је тражио постављење другог наставника српског језика. На место Тире Милића постављен је Милан Милошевић, професор гимназије у Аранђеловцу. У подели предмета од априла 1929. године француски и српски језик предавала је Петкана Луковић, која је постављена почетком априла исте године. Вера Јанковић добила је дозволу од Министра просвете да може летњи распуст 1929. године да проведе у Аустрији, а Петкана Луковић у Француској.

Зграда гимназије 1940. године

*

Припремајући поделу предмета за школску 1929/30. годину, директор је тражио постављање наставника за немачки језик, географију и латински језик, јер су ове предмете предавали нестручни наставници, а истовремено и премештај Бисеније Панић у неку стручну школу, јер није била довољно способно за наставу ручног рада, а за друго није могла да се употреби. За Владимира Зозулевића, Ника Марчетића, Лидију Плешко, Марију Платонов и Богосава Слејшку навео је да су способни и вредни наставници и да заслужују да и даље остану у служби. За Ивана Долгорукова је такође навео да је способан и вредан наставник, мада је био стар и доста нервозан.⁸⁷

Школске 1929/30. године постављени су: 1) Милан Мајзнер, директор гимназије у пензији, за професора 26. октобра 1929. године; 2) Живојин Павловић, директор гимназије у пензији, за професора 26. октобра 1929. године; 3) Станимир Илић за суплента 26. октобра 1929. године; 4) Сергије Уљанов за суплента 26. октобра 1929. године; 5) Михаило Крапчевић за суплента 26. октобра 1929. године; 6) Христина Пијук, професор пожаревачке гимназије, за професора 19. новембра 1929. године; 7) Др Душан Будимировић за суплента 28. новембра 1929. године; 8) Стеван Пијук, учитељ вештина пожаревачке гимназије, за учитеља вештина 6. децембра 1929. године;⁸⁸ 9) Јелица Матејић за суплента 7.

⁸⁷ АЈ, 66, 711. У једном анонимном писму, потписаног са „Ђачки родитељи“, које је 8. јула 1929. године упућено Министру просвете, нарочито се лоше пише о Ивану Долгорукову, за кога се тврди да је ноторна пијаница и незналица српског језика, држак и несношљив у опкођењу са ђацима, и о Лидији Плешко, и траже да се преместе из гимназије, макар и даље добијали плату.

⁸⁸ Стеван Пијук рођен је у Идрији 1900. године.

децембра 1929. године; 10) Душан Вукићевић за суплента 11. децембра 1929. године.⁸⁹

Исте школске 1929/30. године премештени су из ћупријске гимназије: 1) Боровоје Тасић за професора суботичке гимназије 19. октобра 1929. године; 2) Ружица Тасић за суплента суботичке гимназије 19. октобра 1929. године; 3) Всеволод Гусаревић за суплента пљеваљске гимназије 4) Василије Костантиновић за суплента пиротске гимназије 19. октобра 1929. године; 5) Милан Милошевић за професора Треће мушке београдске гимназије 22. октобра 1929. године; 6) Илија Шпадијер за учитеља вештина пожаревачке гимназије 11. новембра 1929. године; 7) Вера Јанковић за суплента пожаревачке гимназије 1. новембра 1929. године; 8) Иван Долгоруков за контрактуалног привременог предметног учитеља Женске грађанске школе у Великој Кикинди 6. децембра 1929. године; 9) Владимир Зогулевић за контрактуалног суплента чачанске гимназије 16. јануара 1930. године; 10) Љубица Микић дала је оставку на државну службу, која је уважена 24. октобра 1929. године.⁹⁰

На крају школске 1929/30. године предавали су у Државној реалној нижој гимназији: 1) Душан Бабић, директор; 2) Живојин Поповић, професор, природпис, српски језик, земљопис; 3) Миодраг Петровић, професор, хемија, физика, математика, земљопис; 4) Христина Пијук, професор, француски и српски језик; 5) Петкана Цветковић, суплент, француски и српски језик; 6) Јелица Матејић, суплент, историја, земљопис; 7) Стеван Пијук, учитељ вештина, гимнастика за ученике; 8) Олга Марчетић, учитељица вештина, гимнастика за ученице; 9) Нико Марчетић, прив. пред. учитељ, математика, земљопис; 10) Бисенија Панић, учитељица вештина, женски ручни рад; 11) Марија Платонов, конт. прив. уч. вештина, цртање, писање; 12) Богосав Слејшка, конт. наставник, певање, хорско певање, инструментална музика; 13) Димитрије Леринчанац, веронаука; 14) Др Милан Шарић, школски лекар, хигијена.⁹¹

У Градској вишој приватној гимназији, предавали су: 1) Милан Мајзнер, професор, француски и латински језик; 2) Живојин Поповић, професор, француски и немачки језик; 3) Др Душан Будимировић, суплент, немачки и српски језик, филозофија;⁹² 4) Станмир Илић, суплент, историја, земљопис; 5) Душан Вукићевић, суплент, српски, латински и немачки језик; 6) Сергије Уљанов, суплент, математика, физика; 7) Михајло Крапчевић, суплент, природпис, земљопис, хемија; 8) Стеван Пијук, учитељ вештина, гимнастика за ученике; 9) Олга Марчетић, учитељица вештина, гимнастика за ученице; 10) Марија Платонов, конт. прив. учитељ вештина, цртање; 11) Александар Илић,

⁸⁹ Гимназија (државна нижа и градска виша приватна) Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930., Ћуприја 1930.

⁹⁰ Исто.

⁹¹ АЈ, 66, 711. Димитрије Леринчанац није желео да предаје и у другом полугодишту, па је директор фебруара 1930. године затражио постављање наставника за веронауку.

⁹² Др Душану Будимировићу Душан Бабић предао је дужност директора Градске више приватне гимназије 2. октобра 1930. године, пошто га је са те дужности сменило Министарство просвете 23. септембра 1930. године.

веронаука; 12) Богосав Слејшка, конт. наставник, хорско певање, инструментална музика.⁹³

*

Школске 1930/31. године у школи је радило 14 наставника и 12 наставница. Југословена је било 23, двоје Руса и један наставник Швајцарац. Сталних наставника са квалификацијама за гимназију било је 7, привремених наставника са квалификацијом 9, привремених без квалификације 6 и 3 привремена наставника без квалификација, који су упућени из других школа.⁹⁴

Претварањем Самоуправне више гимназије у државну, и због постојања Државне ниже гимназије, директор је 14. децембра 1930. године тражио постављење 12 наставника: два наставника за српскохрватски језик, једног за француски језик, једног за немачки језик, два наставника за латински и немачки језик са филозофијом, једног наставника за историју, једног за земљопис и природопис, два наставника за математику, једног наставника за физику и хемију, једног за музику и једног теолога православне вере, јер су месни свештеници били заузети парохијским дужностима. Осим наставника затражено је и постављење два служитеља. Директор је поновио молбу и 6. и 22. јануара 1931. године, јер је дотадашња Градска виша приватна гимназија имала само шест наставника, од којих др Душан Будимировић није долазио на дужност скоро два месеца. Због тога су наставници Државне гимназије предавали хонорарно своје предмете, и често преко законског броја часова. Такође је проблем у настави представљао и упис 35 ђака редуциране јагодинске гимназије. Повећањем броја ђака створен је и проблем недостатка школских клупа.⁹⁵

Постављени су у Државну реалну гимназију: 1) Риста Продањовић, суплент битољске гимназије, за суплента 10. септембра 1930. године; 2) Наталија Вучковић за суплента 20. септембра 1930. године; 3) Живко Стоисављевић, уч. вештина гимназије у Шибенику, за учитеља вештина 7. октобра 1930. године; 4) Десанка Илић за суплента 8. октобра 1930. године; 5) Глигорије Јемец, конт. наставник гимназије у Велесу, за конт. наставника 26. децембра 1930. године; 6) Невенка Шоптрајановић за суплента 23. фебруара 1931. године; 7) Тодор Шоптрајановић за суплента 23. фебруара 1931. године⁹⁶; 8) Станислава Трифуновић, суплент јагодинске гимназије, за суплента 4. марта 1931. године; 9) Радјка Тодоровић, професор јагодинске гимназије, за професора 4. марта 1931. године; 10) Јованка Хаџи Видојковић, пред. уч. јагодинске гимназије, за пред. уч. 4. марта 1931. године; 11) Боровоје Вучковић, прив. учитељ вештина гимназије у Плевљима, за учитеља вештина 4. марта 1931. године; 12) Хенрик Шуман, професор јагодинске гимназије, за професора 26. марта 1931. године; 13) Миодраг Петровић за суплента 29. априла 1931. године; 14) Милица

⁹³ Гимназија (државна нижа и виша приватна) Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930., Ћуприја 1930.

⁹⁴ АЈ, 66, 2556.

⁹⁵ АЈ, 66, 712.

⁹⁶ Тодор Шоптрајановић завршио је гимназију и филозофски факултет у Скопљу. Службовао је у Приштини, Лесковцу и Беранима. Из службе је отпуштен 19. августа 1929. године. На дужност у Ћуприји се јавио 16. марта.

Миловановић, суплент Реалне гимназије у Јагодини, 6. марта 1931. године; 15) Марија Ристић, суплент Реалне гимназије у Призрену, 17. марта 1931. године; 16) Др Макс Кох, суплент гимназије у Нишу, 10. априла 1931. године.⁹⁷

Премештени из гимназије школске 1930/31. године: 1) Бисенија Панић за учитеља вештина крагујевачке женске учитељске школе; 2) Јелица Матејић за суплента гимназије у Сремској Митровици; 3) Нагалија Вучковић за суплента гимназије у Краљеву 7. новембра 1930. године; 4) Марија Платонов за прив. конт. уч. вештина у Руми; 5) Живко Стоисављевић за учитеља вештина друге мушке гимназије у Београду; 6) Богосаву Слејшки, хонорарном наставнику, уважена је оставка на државну службу 27. новембра 1931. године.⁹⁸

На крају школске 1930/31. године у Државној реалној гимназији су предавали: 1) Душан Бабић, директор, латински језик; 2) Хенрик Шуман, професор, латински језик; 3) Живојин Поповић, професор, природопис, земљопис, математика; 4) Христина Пијук, професор, француски и српски језик; 5) Радјка Тодоровић, професор, историја, земљопис, српски језик; 6) Риста Продановић, суплент, српски језик; 7) Нико Марчетић, суплент, математика, физика; 8) Тодор Шоптрајановић, суплент, историја, математика; 9) Невена Шоптрајановић, суплент, земљопис, женски ручни рад; 10) Петкана Цветковић, суплент, француски и српски језик; 11) Милица Миловановић, суплент, географија, природопис, јавила се на дужност 22. маја 1931. године; 12) Марија Ристић, суплент, налазила се на боловању од 17. априла 1931. године; 13) Станислава Трифуновић, суплент, историја, српски језик; 14) Десанка Илић, суплент, српски језик; 15) Христина Радовић, суплент, природопис, физика, хемија; 16) Др Макс Кох, конт. суплент, немачки и латински језик; 17) Миодраг Петровић, суплент, математика, физика; 18) Јованка Хаци Видојковић, предметна учитељица, математика; 19) Лидија Плешко, конт. пр. пред. учитељица француски и немачки језик; 20) Стеван Пијук, уч. вештина, математика.⁹⁹

Настава у нижој гимназији текла је доста уредно, док настава у вишим разредима није текла потпуно уредно, јер су неки наставници премештени раније него што су постављени нови. Младен Лекић и др Душан Будимировић напустили су своје дужности. Зато је настава латинског језика отпочела 27. октобра, а француског језика 13. октобра 1930. године.

И током 1931. године одржано је више предавања од стране наставника гимназије. Јованка Хаци Видојковић са темом из математике, Живојин Поповић са темом о бактеријама из природописа. Живојин Поповић одржао је 21. децембра 1930. године у сали гимназије и предавање „О преисторијском човеку“. Говорио је о зачетку и развоју хелије и врсти хелија и присућнима указао на

⁹⁷ Реална гимназија у Ћуприји. Извештај о раду и успеху у школској 1930/31. години, Ћуприја 1931.

⁹⁸ Исто.

⁹⁹ Исто. Христина и Стеван Пијук упутили су 21. маја 1930. године молбу Министру просвете да им се дозволи да наредни велики распуст проведу у Француској ради посете колонијалној изложби у Паризу. Министар просвете одобрио је њихов одлазак 25. маја 1931. године. Лидија Плешко стављена је на расположење, али формирањем трећег одељења првог разреда, и она је добила часове.

трансформацију органског света од постанка до данас;¹⁰⁰ Тодор Шапрајановић са темом Карло I краљ Чешке; Радојка Тодоровић са темом Маџарска буна и кримски рат; Станислава Трифуновић са темом пад Босне и Херцеговине; Нико Марчетић са темом из математике; Лидија Плешко са темом из француског језика; Невена Шапрајановић одржала је предавање из земљописа о Немачкој; Пијук Христина са темом из француског језика; Петкана Цветковић са темом из српског језика; Десанка Илић са темом Змај као лирски песник; Глигорије Јемец са темом из певања; Др Макс Кох са темом из немачког језика; Риста Продановић са темом из српског језика; Миодраг Петровић са темом из математике; Олга Марчетић са темом из гимнастике; Боривоје Вучковић са темом из цртања; Христина Радвић са темом о асимилацијама биљака из природописа и Пијук Стеван са темом из гимнастике. Душан Вукићевић одржао је предавање у Женској подружници о „*Мајци*“. Приход је ишао у корист сиромашних ученица Женске занатске школе. Током маја 1931. године одржано је и више стручних конференција. Овим конференцијама председавао је увек директор школе, а присуствовали су сви стручни наставници.¹⁰¹

Директор је на крају школске године дао оцене о раду наставника. Одличном оценом оценио је двојицу наставника, врло добром оценом 5 наставника и 6 наставница, добром оценом двојицу наставника и 5 наставница и оценом недовољан једног наставника.¹⁰²

*

Школске 1931/32. године, поред директора, у школи је предавало 9 професора, 13 суплента, један предметни учитељ и један привремени учитељ вештина. Међу наставницима била су два Руса и један Немац. Те школске 1931/32. године за наставнике су постављени: 1) Јаков Мариновић за суплента 21. октобра 1931. године; 2) Ада Крмпотић за суплента 3. марта 1932. године; 3) Душан Вукићевић, бивши суплент, за суплента 10. марта 1932. године; 4) Милица Недељковић за суплента 26. марта 1932. године. Премештени из других школа у Ћупријску гимназију: 1) Љубиша Милутиновић, професор гимназије у Сенти, 11. октобра 1931. године; 2) Милика Рањковић, професор гимназије у Прокупљу, 11. октобра 1931. године, али је већ 5. децембра постављена за професора у крушевачкој гимназији; 3) Владимир Константиновић, професор гимназије у Приштини, 11. октобра 1931. године; 4) Милена Константиновић, суплент гимназије у Приштини, 11. октобра 1931. године; 5) Марија Ристић, суплент гимназије у Призрену, 11. октобра 1931. године; 6) Живојин Милосављевић, професор гимназије у Крушевцу, 31. децембра 1931. године; 7) Драгиња Јањушевић, професор гимназије у Битољу, 12. фебруара 1932. године; 8) Милан Јовановић, професор гимназије у Јагодини, 20. фебруара 1932. године; 9) Др Јосип Богнер, суплент гимназије у Вараждину, 26. фебруара 1932. године.¹⁰³

¹⁰⁰ „*Моравски гласник*“, бр. 1 и 2, 6. јануар 1931.

¹⁰¹ АЈ, 66, 711. Извештај директора гимназије за школску 1930/31. годину.

¹⁰² АЈ, 66, 2556.

¹⁰³ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1931-1932. години, Ћуприја 1932.

Додељени на рад у друге школе: 1) Миодраг Петровић гимназији у Краљеву 22. децембра 1931. године; 2) Христина Пијук додељена Учитељској школи у Алексинцу 26. децембра 1931. године; 3) Стеван Пијук додељен Учитељској школи у Алексинцу 26. децембра 1931. године. Др Максу Коху је уважена оставка на државну службу 25. септембра 1931. године. Боривоје Вучковић отпуштен је из службе 25. августа 1931. године. Марија Ристић умрла је 6. марта 1932. године, а Невена Шоптрајановић налазила се на породилском боловању.¹⁰⁴

Наставно особље на крају школске 1931/32. године: 1) Душан Бабић, директор; 2) Љубиша Милутиновић, професор, цртање, писање; 3) Хенрик Шуман, професор, латински језик; 4) Живојин Поповић, професор, српски језик; 5) Живојин Милосављевић, професор, српски језик; 6) Радојка Тодоровић, професор, земљопис, историја; 7) Владимир Константиновић, професор, француски језик; 8) Милан Јовановић, професор, филозофија, немачки и латински језик; 9) Драгиња Јањушевић, професор, физика, математика; 10) Риста Продановић, професор, српски језик; 11) Јованка Хади Видојковић, пред. учитељица, математика; 12) Олга Марчетић, уч. вештина, гимнастика, ручни рад; 13) Нико Марчетић, суплент, математика; 14) Милана Константиновић, суплент, немачки језик; 15) Душан Вукићевић, суплент, српски и немачки језик; 16) Тодор Шоптрајановић, суплент, историја, земљопис, математика; 17) Др Јосип Богнер, суплент, српски, немачки и латински језик; 18) Невена Шоптрајановић, суплент, земљопис; 19) Милица Миловановић, суплент, земљопис, природопис; 20) Станислава Трифуновић, суплент, историја, српски језик; 21) Петкана Цветковић, суплент, на боловању од 2. фебруара 1932. године; 22) Десанка Илић, суплент, српски језик; 23) Христина Радовић, суплент, хемија, природопис, физика, ручни рад; 24) Јаков Мариновић, суплент, физика, математика; 25) Ада Крмпотић, суплент, француски језик; 26) Милица Недељковић, суплент, вршила дужност секретара; 27) Лидија Плешко, контр. наставница, француски језик, писање; 28) Глигорије Јемец, контр. наставник, певање, хорско певање; 29) Мушика Драгићевић, ђакон ћупријске цркве, веронаука; 30) Др Драгољуб Чворић, школски лекар, хигијена;¹⁰⁵ 31) Др Милош Шарић, школски лекар, хигијена.¹⁰⁶

*

Према нацрту поделе предмета за 1932/33. годину, директор је предложио да се ставе на расположење Милица Миловановић, Станислава Трифуновић и Милица Недељковић, јер је било довољно наставника за њихове предмете. У истом нацрту предложио је да се врате Христина и Стеван Пијук, који су додељени Учитељској школи у Алексинцу и Миодраг Петровић, који је био додељен Државној реалној гимназији у Краљеву, да се постави наставник за православну веронуку, јер тадашњи наставник Мушика Драгићевић, због младости и неискуства није одговарао за наставника веронауке, и да се постави један наставник за латински језик.¹⁰⁶

¹⁰⁴ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1931/32. години, Ћуприја 1932.

¹⁰⁵ Исто.

¹⁰⁶ АЈ, 66, 711.

У првој подели предмета, септембра 1932. године, били су предвиђени: Хенрик Шуман, Љубиша Милутиновић, др Стјепан Пелц, Живојин Поповић, Живојин Милосављевић, Владимир Константиновић, Милан Јовановић, Драгиња Јанушевић, Риста Продановић, Никола Богићевић, Јованка Хаџи Видојковић, др Јосип Богнер, Милана Константиновић, Невена Шоппрајановић, Душан Вукићевић, Тодор Шоппрајановић, Милица Миловановић, Станислава Трифуновић, Христина Радовић, Десанка Драшкоци, Бранислав Печеновић, Ада Крмпотић, Милица Недељковић, Глигорије Јемец, др Милош Шарић, др Драгољуб Чворић, Мушика Драгићевић.¹⁰⁷

Професорски колегијум школске 1932/33. године

У првом полугодишту 1932/33. године постављени су: 1) Др Срећко Перић, католички свештеник, за хонорарног вероучитеља, 30. октобра 1932. године; 2) Радивој Микуш, суплент гимназије у Свилајнцу, за суплента 31. децембра 1932. године; 3) Александар Колесников, за хонорарног вероучитеља, 15. маја 1933. године. Премештени су у ћупријску гимназију: 1) Антун Борозан, секретар гимназије у Дубровнику, за секретара приправника 24. јуна 1932. године; 2) Десанка Драшкоци, суплент гимназије у Свилајнцу, за суплента 13. јула 1932. године, која је отпуштена из државне службе 31. децембра 1932. године; 3) Бранислав Печеновић, суплент гимназије у Приштини, за суплента 20. јула 1932. године; 4) Др Стјепан Пелц, професор гимназије у Осјеку, за професора 21. јула 1932. године, а премештен је за професора женске гимназије у

¹⁰⁷ АЈ, 66, 711.

Осјеку 23. септембра 1932. године; 5) Др Станко Лебен, професор Прве реалне гимназије у Љубљани, за професора 30. јула 1932. године, али му је уважена оставка на државну службу 7. новембра 1932. године; 6) Никола Богићевић, професор гимназије у Великом Градишту, за професора 3. августа 1932. године; 7) Љубомир Алексић, професор Треће мушке гимназије у Београду, за професора 27. августа 1932. године, а враћен је поново за професора Треће мушке гимназије 15. јануара 1933. године; 8) Смиља Милосављевић, суплент Прве женске гимназије у Београду, за суплента 30. августа 1932. године, а већ 5. септембра враћена у Прву женску гимназију; 9) Владимир Лазић, директор гимназије у Приштини, за директора 30. септембра 1932. године, јер је дотадашњи директор Душан Бабић пензионисан 28. јуна 1932. године; 10) Светозар Спасојевић, професор гимназије у Смедереву, за професора 29. октобра 1932. године; 11) Александар Тараканов, професор гимназије у Ваљеву, за професора 29. октобра 1932. године; 12) Пегар Сухотин, суплент гимназије у Колашину, за суплента 18. новембра 1932. године. На дужност се јавио 28. децембра, па пошто није добио часове, премештен је 7. фебруара 1933. године за суплента гимназије у Новом Пазару; 13) Никола Чуљак, професор гимназије у Крижевцима, за професора 3. децембра 1932. године. На дужност се јавио 21. децембра и добио часове математике; 14) Катарина Валдман, суплент гимназије у Карловцу, за суплента 9. децембра 1932. године, која се на дужност јавила 23. децембра и добила часове немачког језика; 15) Вјекослав Штефанић, професор гимназије у Крку, за професора 19. децембра 1932. године, а 15. јануара 1933. године премештен је за професора гимназије у Карловцу.¹⁰⁸

Из гимназије су премештени: 1) Олга Марчетић за учитељицу вештина гимназије у Подгорици 30. јула 1932. године; 2) Нико Марчетић за суплента гимназије у Подгорици 30. јула 1932. године; 3) Јаков Мариновић за суплента гимназије у Цетињу 30. јула 1932. године; 4) Риста Продановић за професора Учитељске школе у Шапцу 22. октобра 1932. године; 5) Милица Недељковић за суплента гимназије у Чачку 22. октобра 1932. године; 6) Хенрик Шуман за професора гимназије у Никшићу 29. октобра 1932. године;¹⁰⁹ 7) Др Јосип Богнер за професора гимназије у Винковцима 26. децембра 1932. године; 8) Радојка Тодоровић за професора гимназије у Скопљу 9. марта 1933. године; 9) Христина Пијук за професора гимназије у Пожаревцу 15. марта 1933. године; 10) Стеван

¹⁰⁸ Док је вршио дужност директора школе Хенрик Шуман је предложио Министарству просвете да се за наставника гимнастике постави Руде Скочибушић, учитељ основне школе у Ћуприји и хоровођа Југословенског соколског певачког друштва у истом месту. Био је члан соколајош у Сарајеву 1914. године. Завршио је аустријску школу за официре 1916. године у Будимпешти, на којој је, између осталог, вежбао гимнастику и мачевање. Предлог није усвојен.

¹⁰⁹ Од пензионисања Душана Бабића и постављења Владимира Лазића, Хенрик Шуман је вршио дужност директора гимназије. Против њега један ђак је упутио тужбу због спремања и наплаћивања Виђенији грађани Ћуприје изнели су похвално мишљење о њему, изатражили да се обустави његово премештање.

Пијук за учитеља вештина гимназије у Пожаревцу 15. марта 1933. године; 11) Миодраг Петровић гимназији у Краљеву.¹¹⁰

На крају школске 1932/33. године предавало је 12 професора, 11 суплената и 1 предметни учитељ: 1) Владимир Лазић, директор; 2) Љубиша Милутиновић, професор, цртање и писање; 3) Живојин Петровић, професор, природопис; 4) Живојин Милосављевић, професор, српски језик; 5) Светозар Спасојевић, професор, историја, земљопис; 6) Александар Тораканов, професор, латински језик; 7) Владимир Константиновић, професор, француски језик; 8) Милан Јовановић, професор, филозофија, српски језик; 9) Драгиња Јањушевић, професор, физика, хемија; 10) Никола Бигићевић, професор, математика; 11) Никола Чуљак, професор, математика; 12) Тодор Шоптројановић, професор, историја; 13) Душан Вукићевић, професор, српски језик, писање; 14) Јованка Хаџи Видојковић, пред. учитељица, математика; 15) Милица Миловановић, суплент, природопис, писање, ручни рад; 16) Милана Константиновић, суплент, немачки језик; 17) Невена Шоптрајановић, суплент, земљопис; 18) Десанка Илић, суплент, налазила се на боловању од 26. априла 1933. године; 19) Станислава Трифуновић, суплент, српски језик, ручни рад; 20) Бранислав Печеновић, суплент, налазио се на боловању од 11. јануара 1933. године; 21) Катарина Валдман, суплент, српски и немачки језик; 22) Ана Јефтимиадес, суплент, физика, латински језик; 23) Радивој Микуш, суплент, француски језик; 24) Глигорије Јемец, конт. наставник, певање и хорско певање; 25) Мушика Драгићевић, ђакон ћупријске цркве, православна веронаука; 26) др Срећко Перић, католичка веронаука; 27) др Милош Шариф, школски лекар, хигијена; 28) др Драгољуб Чворић, школски лекар, хигијена; 30) Антун Борозан, секретар, налазио се на боловању од почетка школске године. Исте године, као служитељи у школи радили су: Живојин Павловић, Владислав Марковић, Лазар Младеновић.¹¹¹

Изасланик Министра просвете је у свом извештају на крају школске 1932/1933. године нарочито истакао добре односе међу наставницима, истакавши, да је „*данашњи колегијум пробран, добар, трезвен и вођен добро, он је потпуно на висини свог задатка. Свакако, да ће овај колектив имати много мука, док углед школе, раније пољуљан, постави на праву основу, но према свим изгледима у овоме ће успети*“. Сви су наставници вредни и у свој посао су улагали довољно труда и воље. Млади наставници су се трудили да стекну што више искуства, и за кратко време постигли су добре резултате. Нарочито је истакао, да није било ни једног случаја лошег рада и односа, за разлику од ранији година. За директора Владимира Лазића истакао је да је врло савестан, правичан и тактичан. Његови односи са наставницима били су коректни и пријатељски, избегавао је грубости, тако да се његов ауторитет налазио на завидној висини. Са ученицима се опходио родитељски и правично па је уживао и њихово поверење.

¹¹⁰ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1932-1933 годину, Параћин 1933.

¹¹¹ Исто.

И међу грађанима је уживао углед.¹¹² Успео је да реши многе проблеме у школи и тиме да поправи углед школе.

Изасланик Министра просвете дао је мишљење о свим наставницима. Никола Чуљак био је врло вредан наставник са солидном стручном спремом. Радио је поступно и по плану. Умео је да заинтересује ђаке. Питања је постављао јасно и разговарно. Са ђацима је израђивао моделе. Оцењивао је правилно и правично. Према ђацима је био коректан и тактичан. Светозар Спасојевић био је ваљан педагог, врло спреман. Предавања су му била врло јасна и знао је да заинтересује ђаке. Према ђацима је био коректан и тактичан. У предавањима је много користио збирке. Оцењивао је правилно и правично.

Душан Вукићевић оцењен је као одличан предавач. Био је тактичан, и са ђацима се опходио благо и пријатељски. Предавања су му била јасна, као и питања које је постављао. Оцењивао је правилно, али доста благо. Био је предан послу. У првом полугодишту није имао своје часове, већ је вршио замену одсутних наставника.

Александар Тараканов оцењен је као одличан и поуздан наставник, који је умео да заинтересује ђаке. Предавао је јасно и по утврђеном наставном плану. Према ђацима се опходио коректно и пријатељски. Оцењивао је правилно и оцене су у потпуности одговарале ученичком знању. По народности је био Рус. Добро се снашао у новој средини, коју је искрено заволео.

Христина Радовић оцењена је као врло спремна наставница. Њена предавања су била јасна, као и пропигивање. При предавањима је увек изводила експерименте. Са ђацима се опходила пријатељски. Оцењивала је правилно и правично.

Ада Јефтимиадес је оцењена као добар и предан наставник. Увек је тежила усавршавању. Са ђацима је на часовима водила разговоре на француском језику. Била је тактична са ђацима. Оцењивала је правилно и правично. Оцене су одговарале ученичком знању.

Станислава Трифуновић имала је солидну стручну спрему, иако млада доста је усавршила педагошке и методске поступке. Са ђацима је била тактична. Предавала је јасно. Оцењивала је правилно и правично. Као нестручан наставник предавала је женски ручни рад, али израђени предмети били су брижљиво и укусно израђени.¹¹³

*

До почетка школске 1933/1934. године и током првог полугодишта из школе су премештени: 1) Светозар Спасојевић за професора гимназије у Смедереву 3. августа 1933. године; 2) Александар Тараканов за професора Мушке гимназије у Крагујевцу 3. августа 1933. године; 3) Миодраг Петровић за суплента гимназије у Краљеву 31. јула 1933. године; 4) Бранислав Печеновић за суплента гимназије у Приштини 31. јула 1933. године; 5) Десанка Илић за суплента гимназије у Ваљеву 31. јула 1933. године; 6) Христина Радовић за суплента гимназије у Бјелјини 14. октобра 1933. године; 7) Ада Јефтимиадес за суплента гимназије у Панчеву 14. октобра 1933. године; 8) Смиља Милосављевић

¹¹² АЈ, 66, 711.

¹¹³ АЈ, 66, 712.

за суплента Женске гимназије у Суботици 24. октобра 1933. године; 9) Душан Вукићевић за професора гимназије у Сурдулици 30. новембра 1933. године; 10) Радивој Микуш за суплента реалне гимназије у Ужицу 30. децембра 1933. године, али је већ 5. јануара 1934. године враћен у Ћуприју; 11) Драгиња Станковић за професора Учитељске школе у Ужицу 5. јануара 1934. године, мада је била постављена у ћупријској гимназији 30. децембра 1933. године; 12) Станислава Трифуновић за суплента Друге реалне гимназије у Љубљани 23. октобра 1933. године. Мушика Драгићевић разрешен је дужности 6. октобра 1933. године, Антону Борозану уважена је оставка на државну службу 16. августа 1933. године, а Никола Чуљак је преминуо 21. јануара 1934. године. На расположење Министру просвете стављени су: Душан Апостоловић, Станислава Трифуновић, Христина Радвић, Ада Јефтимијадес и Сергије Медведев, а тражено је постављење наставника гимнастике.

На крају школске 1933/34. године предавало је у ћупријској гимназији 12 професора, 8 суплената и 1 предметни наставник: 1) Владимир Лазић, директор; 2) Љубиша Милутиновић, професор, цртање; 3) Живојин Поповић, професор, природпис, земљопис, математика; 4) Живојин Милосављевић, професор српски језик; 5) Владимир Константиновић, професор, француски језик; 6) Милан Јовановић, професор, филозофија, српски језик, математика; 7) Драгиња Јанушевић, професор, хемија и физика; 8) Никола Чуљак, професор, математика, физика; 9) Никола Богићевић, професор, математика, физика; 10) Тодор Шаптрајановић, професор, историја; 11) Милица Радојковић, професор, природпис, ручни рад, писање; 12) Јованка Хаџи Видојковић, предметна учитељица, математика, математичка географија; 12) Милана Константиновић, професор, немачки језик; 13) Невена Шоптрајановић, суплент, земљопис; 14) Катарина Валдман, суплент, немачки и српски језик; 14) Радивој Микуш, суплент, француски језик; 15) Глигорије Јемец, кон. наставник, певање, хорско певање, свирање; 16) Љубомир Петровић, свештеник, православна веронаука; 17) др Срећко Перић, свештеник, католичка веронаука; 18) др Милан Дамјановић, школски лекар, хигијена; 19) др Милан Шарић, школски лекар, хигијена; 20) Милан Станојловић, учитељ основне школе, гимнастика.¹¹⁴

Према извештају министровог изасланика, за школску 1933/1934. годину општа оцена успеха је износила 2,50 и била је нижа него на крају првог полугодишња, када је износила 3,13. Ради побољшања наставе предложио је да се више води рачуна о стручности наставника и то нарочито у вишим разредима. Замерао је, што је наставник филозофије добио да предаје српски језик и математику, а природњак математику, писање и ручни рад. Посебно је напоменуо проблем тројице наставника из јужне Србије који су задржали особине свог дијалекта, што је отежавало предавање. Према оцени министровог изасланика, у току школске 1933/1934. године, у колективу је постојала мала дисхармонија, која се није примећивала, јер су у службеним односима сви били

¹¹⁴ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933/34. годину, Параћин 1934.

марљиви и узајамно предусретљиви. Ван школе није било потребне интимности, која би била нормална за мало место каква је Ћуприја.¹¹⁵

Изасланик Министра просвете дао је оцене о раду и понашању свих наставника током школске године. О директору школе изасланик је истакао да је врло добар, да држи гимназију у добром поретку, да ради неуморно, па чак и секретарске послове, јер секретар није био довољно вичан. Према наставницима био је врло коректан, благ и ауторитативан. Према родитељима ђака био је предусретљив и приступачан.

Љубиша Милутиновић оцењен је као добар педагог, методички је савесно радио и објашњавао, тражио је педантност у понашању ђака, које је понекад и телесно кажњавао. Савесно је руковао збирком својих учила. Збирка је била добро снабдевена од репарације и привагним куповинама. Организовао је изложбе ђачких радова, који су остављали леп утисак на посетиоце. При оцењивају је био строг, нарочито према немирним ђацима, али и углавном и правичан. Било је мањих замерки на његово понашање према другим наставницима у школи.

Рад Живојина Поповића био је савестан, педагошки боље обрађен него методски, јер је настава била спора без заинтересованости. Поседовао је добру стручну спрему. Понашање према ђацима било је коректно и тактично. Држао је угледна предавања. Савесно је руковао збиркама зоологије, ботанике, минералогije и географије. Просечне оцене из његових предмета биле су доста изнад 3, осим из математике, које су биле нешто мање од 3. Оцењивао је правилно према знању ђака. Био је савестан, истрајан и предан свом раду, такође морално чист и беспрекоран. Попуњавао је природњачку збирку својим радом и средствима, јер се бавио пуњењем птица и препарирањем животиња. Претходне године предавао је у Занатско-трговачкој школи и био је члан управе Народне читаонице.

Живојин Милосављевић оцењен је као добар педагог, али и не методичан у настави, која је била монотона. Добро је познавао свој предмет, али је било тешкоћа у изразима, због утицаја околине. Према ђацима је био тактичан и колегијалан. Држао је угледна предавања. У разредима у којима је предавао средња оцена је износила 3,35. Изасланик је сматрао да није правилно оцењивао, јер је постојао велики несклад између оцена са писменог и усменог испитивања. Нарочита сумња у оцењивање односила се на ђаке из Параћина, мада се у те гласине изасланик није уверио.

Владимир Константиновић оцењен је као врло добар педагог, који је методски лепо обрађивао свој предмет. Био је врло способан наставник, темељитог знања. Према ђацима био је тактичан и добро је одржавао дисциплину. На часовима се водила конверзација на француском језику. Држао је угледна предавања. Средња оцена у свим разредима износила је 2,99. Оцењивање је одговарало стварном ђачком знању. Као врло способан и дисциплинован наставник, предложен је од стране изасланика за постављање на место директора неке ниже гимназије.

¹¹⁵ АЈ, 66, 711. Извештај изасланика Министра просвете за 1933/34. годину.

Милан Јовановић имао је добар педагошки и методски приступ, мада му је дисциплина на часовима била слаба. Вредно и успешно је савлађивао предмете за које није био стручан. Према ђацима био је благ и тактичан. Држао је угледна предавања. Врло активно је радио ван школе. Учествовао је у раду Сокола, Народне одбране, Аеро клуба. Одржао је око 40 предавања у Ћуприји и околним местима. Своје радове штампао је у више стручних листова: Народној одбрани, Летопису Матице српске, Просветном гласнику, Моравском гласнику у другим. Просечна оцена у свим разредима износила је 3,08. Оцењивао је правично, доста строго и оцене су одговарале знању ђака.

Никола Божићевић је такође имао добар педагошки приступ. Био је врло спреман и способан наставник, за сваку похвалу. Држао је огледна предавања из математике. Писмене задатке је врло савесно поправљао. Захтевао је да родитељи потпишу слабе писмене радове. Просечна оцена из свих разреда износила је 2,80. Оцењивао је ђаке строго и правично, и оцене су одговарале стварном знању ђака. Здравље наставника није било најбоље. Нерви су му попустили од великог рада за време школовања. То се осећало и у настави, па је предложено да добије дужи одмор.

Драгица Јанушевић није показала довољно педагошког и методског приступа, мада се трудила. Дисциплина на часовима била је слаба. Држала је угледна предавања. Средња оцена у свим разредима износила је 2,90. Оцењивала је строго и правично. Оцене су одговарале знању ђака. Као млада девојка имала је непријатности нарочито у старијим разредима, мада јој је понашање било узорно. Предложен је премештај у неку женску гимназију.

Тодор Шоптрајановић имао је добар педагошки и методски приступ, мада дисциплина на његовим часовима није била најбоља. Добро је познавао свој предмет. Према ђацима био је тактичан. Средња оцена у свим разредима износила је 3,15. Оцењивао је правично, и знање је одговарало оценама. Пошто је рођен у Велесу, у говору се осећао дијалект тог краја. Због скромног речника предавања су била монотона.

Милана Константиновић оцењена је као добар педагог, која је методски добро обрадила свој предмет. Дисциплина на часовима није била најбоља. Била је врло добра наставница, њена предавања су била интересантна. Држала је угледна предавања. Писмене задатке је радила правилно. Средња оцена у свим разредима износила је 3,15. Оцењивала је правилно и оцене су одговарале знању ђака. Заслужила је да је министарство пошаље на усавршавање немачког језика.

Јован Апостоловић, површни педагог, слабе дисциплине. Као методичар тек је у стварању, али се није трудио да постигне бољи успех. Знање прилично из историје, али из српског језика недовољно. Имао је акценат краја око Криве Паланке, где је рођен. Радио је као секретар, и није био марљив. Писмене задатке радио је прописно. Угледна предавања није држао. Средња оцена из предмета које је предавао износила је 3,27. Оцењивао је благо и оцене нису одговарале стварном знању ђака, нарочито из српског језика. Предложено је одузимање српског језика јер га је мало знао.

Милица Радојковић имала је добар педагошки и методски поступак. Своје стручне предмете је добро познавала, али је њена настава била монотона. У

предавању писања и ручног рада није имала успеха. Средња оцена из свих предмета била је 3.73. Оцењивала је благо, нарочито из писања и ручног рада. Хербаријум није био потпуно уређен, јер биљке нису биле класификоване. По природи је била инертна, и стално је требало подстицати на енергичнији рад. Предложено је одузимање писања и ручног рада.

Невена Шоптрајановић била је врло слаба у педагошком и методском поступку. Дисциплина на њеним часовима је била слаба. Њене наставне способности биле су слабе, настава је била монотона. У настави је сметао њен акценат јужне Србије, јер је рођена у Велесу. Држала је угледна предавања. Израда писмених задатака била је слаба. Просечна оцена износила је 3.21. Оцењивала је правично, и знање је одговарало просечној оцени. Није показивала никакву љубав према наставничком позиву.

Катарина Валдман педагошки и методски се још израђивала. Дисциплина је била слаба. Своју струку је добро познавала, а према ђацима била је тактична. Држала је угледна предавања. Писмене задатке радила је прописно. Средња оцена износила је 3.14. Оцењивала је благо, али је знање ђака углавном одговарало оценама. Предложено је премештање у женску гимназију, мада је била добра наставница и беспрекорног владања.

Радивој Микуш оцењен је као слаб педагог, слабе дисциплине, али је добро методски обрадио свој предмет. Стручна спрема била је солидна, само се мучио да нађе погодне изразе при преводу, пошто је по рођењу био Словенац и није довољно добро знао књижевни језик. Држао је угледна предавања. Писмене задатке радио је прописно. Средња оцена износила је 3.18. Оцењивао је правично, и средња оцена је одговарала стварном знању ђака. Због породични прилика тражио је премештају Винковце.

Јованка Хаци Видојковић била је добар педагог и добро је познавала медитику свог предмета. Врло добра и тактична наставница, мада је била мало нервозна због слабог здравља. Држала је угледна предавања. Писмене задатке радила је прописно. Слабе оцене саопштавала је родитељима. Просечна оцена износила је 2.99. Оцењивала је правично и оцене су одговарале знању ђака.

Сергије Медведев оцењен је као одличан педагог и методичар. Био је врло способан наставник, одлично је познавао свој предмет, и предавао га савршено. Према ђацима био је тактичан. Писмене задатке радио је прописно. Средња оцена износила је 2.96. Оцењивао је правично, средња оцена одговарала је знању. Врло је озбиљан, искусан, савестан и стручан наставник. За сваку препоруку је.

Глигорије Јемец много је улагао труда, али због недовољне интелигенције, педагошки и методски поступци били су пуни замерке. За предмет који је предавао поседовао је довољно знања, дисциплина је била слаба. Није познавао довољно српски језик. Био је руски поданик, али је као избеглица заволео искрено нову средину. Живео је тихо и повучено. Био је љубалан и исправан грађанин. Ван школе руководио је хором месне певачке дружине. Средња оцена износила је 3.30. Оцењивао је доста благо, а знање је одговарало углавном средњој оцени. У школи је радио са хором од 46 ђака нижих и хором од 47 ђака виших разреда. Са хоровима је учествовао на приредбама 27. јануара, 3. фебруара, 13. маја и 28. јуна.

Љубомир Петровић оцењен је као слаб педагог и методичар, дисциплине никакве. Није добро познавао свој предмет, неозбиљан, нарочито у вишим разредима где је долазило до мањих инцидената. Средња оцена износила је 3,67. Оцењивање је било благо и неравномерно и везивало се за мишљење својих претпостављених црквених старешина. Било би добро да се замени озбиљнијим наставником.

Милан Станојловић имао је врло добар педагошки и методски поступак. Био је способан наставник, радио је с вољом као члан соколске дружине и постигао завидне резултате. Средња оцена износила је 4,02. Оцењивање је било благо.

Др Милош Шарић оцењен је као добар педагог и методичар. Врло добро је предавао свој предмет, према ђацима био је тактичан. Оцењивао је правилно и оцене су одговарале знању ђака, мада због малог броја одржаних часова, није могло у потпуности да се оцени правичност оцењивања. Часове није држао редовно, јер је као лекар био заузет лекарским пословима.¹¹⁶

*

У наредној школској 1934/1935. години такође је било проблема у настави. Није уопште било наставе из гимнастике, а није било редовне наставе изписања, српског језика, немачког језика, веронауке и математике, због боловања и одсуства наставника. Укупно је било незаступљено: историја са 16 часова, географија са 23, математика са 16, француски језик са 6, а од 12. октобра, премештајем наставника, са још 18 часова, физике са 4, гимнастике са 23 и цртања са 23 часа. На почетку школске године вршилац дужности директора Живојин Поповић затражио је постављење наставника за ове предмете, а нарочито је истакао потребу за постављањем наставника за историју. Поново је Живојин Поповић 19. новембра упутио молбу за постављањем наставника за француски језик, математику, физику, цртање и гимнастику, а то је урадио и 10. децембра.¹¹⁷

На почетку школске 1934/35. године постављени су: 1) Велимир Трифуновић, директор непотпуне гимназије у Краљеву за директора 27. августа 1934. године; 2) Марија Калчан за суплента 20. августа 1934. године; 3) Петар Момировић за суплента 20. августа 1934. године; 4) Босиљка Константиновић за суплента 20. августа 1934. године; 5) Вјекослав Параћа за суплента 20. августа 1934. године, али је ова одлука стављена ван снаге 2. марта 1935. године, јер се није јавио на дужност у законском року; 6) Александар Илић за хонорарног наставника веронауке; 7) Рудолф Мицилошек, католички жупник, за наставника за католичку веронауку; 8) Ђорђе Киселиновић, професор реалне гимназије у Пљевљима, премештен је у ћупријску гимназију 18. августа 1934. године.

Напустили су школу: 1) Владимир Лазић, постављен у Реалну гимназију у Смедереву 27. августа 1934. године; 2) Драгиња Јанушевић премештена у Реалну женску гимназију у Суботици 27. августа 1934. године; 3) Станислава Трифуновић додељена на рад у Другу реалну гимназију у Љубљани 23. октобра 1933. године. Разрешени су дужности: 1) Милан Станојловић, хонорарни

¹¹⁶ АЈ, 66, 712.

¹¹⁷ АЈ, 66, 711.

наставник гимнастике 17. септембра 1934. године; 2) Љубомир Петровић, хонорарни наставник веронауке, због премештаја у другу парохију.¹¹⁸

На крају школске 1934/1935. годину предавали су директор, 12 професора, 5 суплента и 1 предметни учитељ: 1) Велимир Трифуновић, директор, хигијена; 2) Љубиша Милутиновић, професор, цртање; 3) Живојин Поповић, професор, природпис, физика; 4) Живојин Милосављевић, професор, српски језик; 5) Ђорђе Киселиновић, професор, српски језик; 6) Владимир Константиновић, професор, француски језик; 7) Милан Јовановић, професор, филозофија, српски језик, француски језик, математика; 8) Никола Богићевић, професор, налазио се на боловању; 9) Јован Апостоловић, професор, историја, земљопис; 10) Тодор Шоптрајановић, професор, историја, земљопис, математика; 11) Милица Радјковић, професор, природпис, женски рад; 12) Милана Константиновић, професор, немачки језик; 13) Јованка Хаџи Видојковић, пред. учитељица, математика; 14) Сергије Медведев, конт. професор, историја, латински језик; 15) Невена Шоптрајановић, суплент, земљопис; 16) Катарина Валдман, испит. професор, немачки и српски језик; 17) Радивој Микуш, испит. професор, француски језик; 18) Марија Калчан, суплент, математика; 19) Босилка Константиновић, суплент, хемија, физика; 20) Пегар Момировић, теолог, веронаука; 21) Глигорije Јемец, конт. наставник певање и хорско певање; 22) др Милош Шарић, школски лекар, хигијена; 23) Александар Илић, веронаука; 24) Рудолф Мицилошек, католичка веронаука. Недостајали су још један наставник за православну веронауку и за гимнастику.¹¹⁹

¹¹⁸ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1934-1935. годину, Ћуприја 1935.

¹¹⁹ АЈ, 66, 712. Директора Велимира Трифуновића, изасланик Министра просвете оценио је врло добром оценом. Поред истицања његових педагошких и колегијалних особина, изасланик је истакао: „Ако његову доброту и колегијалност наставници правилно схвате, ћупријска гимназија под његовом управом биће поштеђена оних ранијих немилых догађаја који су одјекнули врло ружно у јавности“.

Наставници гимназије 1936. године

*

Школске 1935/36. године у ћупријској гимназији су постављени или премештени: 1) Манојло Чучковић, професор Реалне гимназије у Смедеревској Паланци, 19. октобра 1935. године; 2) Александар Станковић, професор Реалне гимназије у Куманову, 19. октобра 1935. године; 3) Олга Радојевић-Деркачев, професор Прве мушке гимназије у Сарајеву, 19. октобра 1935. године.

Из школе су премештени: 1) Тодор Шоптрајановић у Реалну гимназију у Чачку, 18. јуна 1935. године; 2) Невена Шоптрајановић у Реалну гимназију у Чачку, 18. јуна 1935. године; 3) Радивој Микуш у Реалну гимназију у Винковцима, 12. октобра 1935. године.¹²⁰

Школске 1935/1936. године извршена је следећа подела на предмете: 1) Велимир Трифуновић, директор није имао часове, већ је поред обављања дужности директора, вршио дужност председника Подружнице Црвеног крста; 2) Љубиша Милутиновић предавао је редовно цртање са 20 часова, док је 3 часа предавао такође цртање хонорарно; 3) Живојин Поповић предавао је природу, пис, физику и француски језик редовно, хонорарно хигијену; 4) Живојин Милосављевић предавао је редовно српски језик, хонорарно писање; 5) Ђорђе Киселиновић предавао је редовно српски језик и писање, хонорарно писање; 6) Владимир Константиновић предавао је француски језик редовно, хонорарно писање; 7) Милан Јовановић, професор филозофије и педагогије, предавао је српски језик редовно и хонорарно; 8) Манојло Чучковић предавао је земљопис редовно и хонорарно; 9) Александар Станковић предавао је француски језик

¹²⁰ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1935-1936. годину. Парафин 1936. Премештај почетком школске 1935/36. године тражили су: Љубиша Димитријевић, Владимир Константиновић, Катарина Валдман за Београд због породице, Радивој Микуш, Марија Калчан у Сомбор због породице, Босилка Константиновић у Лозницу због породице.

редовно, хонорарно писање; 10) Олга Деркачев предавала је историју и земљопис редовно, а само земљопис хонорарно; 11) Јован Апостоловић предавао је историју и земљопис редовно, земљопис хонорарно; 12) Милица Радојковић предавала је природопис редовно, хонорарно природопис и женски рад; 13) Милана Константиновић предавала је немачки језик редовно, хонорарно женски рад; 14) Јованка Хаџи-Видојковић предавала је математику редовно; 15) Катарина Валдман предавала је немачки и српски језик редовно, хонорарно женски рад; 16) Марија Калчан предавала је и редовно и хонорарно математику; 17) Босилка Константиновић предавала је хемију и физику редовно, а физику и хигијену хонорарно;¹²¹ 18) Петар Момировић предавао је веронауку редовно и хонорарно; 19) Сергије Медведев предавао је латински језик редовно; 20) Глигорије Јемец певање и хорско певање само редовно; 21) Александар Илић предавао је хонорарно веронауку, 22) Рудолф Мецилошек, католички жупник, предавао је такође хонорарно веронауку; 23) Др Милош Шарић хигијену и 24) Даница Томић српски језик, земљопис и женски рад

При подели предмета вођено је рачуна да сродни предмети буду додељени истом наставнику. Предмети су, колико је то било могуће, додељивани стручним наставницима или наставницима којима су ти предмети помоћна струка. Ипак четири наставника су предавали предмете ван своје струке. Часови певања и женског рада додељени су наставницима као прекобројни часови ван струке, јер није било наставника за те вештине. Часови гимнастике нису били заступљени током целе године. Да би предмети били заступљени са стручним наставницима, било је потребно поставити по једног наставника за српскохрватски језик, за француски језик, за математику, за писање, за гимнастику и ручни рад.¹²²

Ове школске године Станислава Трифуновић, професор историје и југословенске књижевности радила је у Другој гимназији у Љубљани, док је Никола Богићевић, професор математике и физике обављао дужност секретара школе, јер, иако је оцењен као добар наставник, због болести није могао да држи предавања. Према подели предмета није било заступљено: 18 часова земљописа, 12 часова историје, 11 часова математике, 4 часа физике, 8 часова писања и 22 часа гимнастике. Због тога је у истом извештају изражена потреба за додељивањем по једног наставника историје, географије, математике и једног наставника гимнастике, и за повраћај Станиславе Трифуновић, која се налазила на раду у Другој гимназији у Љубљани. Почетком другог полугодишња, односно фебруара 1936. године, тражено је постављање наставника математике, гимнастике, писања и женског ручног рада. Постављењем Данице Томић извршена је делимична подела предмета, према којој је само гимнастика остала незаступљена. Наставници математике су тражили од директора да се број часова математике у четвртог, петом и шестом разреду повећа на четири, јер за три часа недељно није било могуће обрадити обимно градиво.¹²³

¹²¹ Изасланик министра просвете предложио је премештај Босилке Константиновић, због њених физичких недостатака, у непотпуну гимназију, а и због мишљења директора гимназије, да она није била подобна за наставу у вишим разредима.

¹²² АЈ, 66, 711.

¹²³ АЈ, 66, 712.

*

Због премештаја Љубише Димитријевића, Ђорђа Киселиновића и Марије Калчан, директор је септембра 1936. године тражио постављење нових наставника за предмете које су они предавали.¹²⁴

У школској 1936/37. години постављени су: 1) Михаило Ђорђевић, директор Реалне гимназије у Панчеву, за директора 18. новембра 1936. године; 2) Војислав Миљенковић, професор Реалне гимназије у Крушевцу, за професора 11. септембра 1936. године; 3) Марија Миљенковић, професор Реалне гимназије у Крушевцу, за професора 8. септембра 1936. године; 4) Даница Томић, професор Реалне гимназије у Љубљани, за професора 8. септембра 1936. године; 5) Босилка Павловић за суплента 26. октобра 1936. године; 6) Власта Вањик за суплента 17. фебруара 1937. године; 7) Јован Ристић, свештеник, за хонорарног наставника веро науке.¹²⁵

Из школе су премештени: 1) Велимир Трифуновић за директора Реалне гимназије у Панчеву 18. новембра 1936. године; 2) Љубиша Милутиновић за професора Реалне гимназије у Белој Цркви 11. септембра 1936. године; 3) Ђорђе Киселиновић за професора Мушке реалне гимназије у Скопљу 11. септембра 1936. године; 4) Марија Калчан за суплента Реалне гимназије у Сомбору 8. септембра 1936. године; 5) Петар Момировић за суплента веронауке Реалне гимназије у Смедереву 31. октобра 1936. године; 6) Босилка Павловић за суплента Мушке гимназије у Крагујевцу 19. фебруара 1937. године. Сергеј Медведев умро је 7. јануара 1937. године.¹²⁶

¹²⁴ АЈ, 66, 712. Љубиша Димитријевић је тражио премештај 8. јуна 1936. године. У молби Министру просвете навео је следеће разлоге: 1) *Из здравствених разлога јер му је опстанак у Ћуприји неподношљив услед примитивних и рђавих хигијенских прилика, и недостатку средстава за одржавање чистоће организма, због чега је био на двомесечном боловању*; 2) *Због стамбених прилика јер је градња станова несолидна*; 3) *И због одвојености од породице*. Ђорђе Киселиновић је тражио премештај за Скопље. Као разлог је навео породичне прилике и везу са Маријом Калчан, суплентом гимназије због чега је просветни инспектор испитивао случај. Наводно су га његова пасторка и жена оптужиле за везу са Маријом Калчан. Скопље је тражио јер је био члан Скопског ученог друштва од 27. марта 1926. године. Навео је списак својих радова: 35 научних радова, 19 из књижевности и 35 мањих превода, 50 публицистичких, 21 уређивачких радова и 29 јавних предавања. Катарина Валдман тражила је премештај за Београд због израде докторске тезе, Марија Калчан тражила је премештај за Сомбор, због породице и непријатности које је имала у Ћуприји. Директор је предложио премештај Љубише Димитријевића, јер је дошао у сукоб са неколико наставника, због чега су били поремћени односи између наставника. За Ђорђа Киселиновића је предложио премештај због његових породичних неприлика које је био немоћан да реши, што је утицало на његов рад у школи. За Катарину Валдман је истакао да је потребна гимназији као стручњак за немачки језик, а такође је предложио премештај Марије Калчан због сукоба са породицом Ђорђа Киселиновића и стварање неприлика у школи.

¹²⁵ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1936-1937. годину, Параћин 1937.

¹²⁶ Исто.

Дотадашњи директор Велимир Трифуновић предао је дужност 1. јануара 1937. године Живојину Милосављевићу, професору, који је вршио дужност директора до 23. јануара, када је дужност преузео новопостављени директор гимназије Михаило Ђорђевић. Настава у овој години није одржавана редовно из свих предмета. Углавном због болести наставника, градиво из веронауке, физике, хемије, природописа, математике, историје и земљописа у неким разредима није пређено у потпуности.

За школску 1936/1937. годину извршена је следећа подела предмета: 1) Љубиша Милутиновић, професор, предавао је цртање и редовно и хонорарно; 2) Живојин Поповић, професор, предавао је природопис, физику и хигијену; 3) Живојин Милосављевић, професор, предавао је српски језик; 4) Ђорђе Киселиновић, професор, предавао је српски језик; 5) Владимир Константиновић, професор, предавао је француски језик; 6) Милан Јовановић, професор теоријске филозофије и педагогије, предавао је српски језик и филозофију; 7) Александар Станковић, такође професор теоријске филозофије и педагогије, предавао је српски и француски језик редовно и француски језик хонорарно; 8) Олга Деркачева, професор, предавала је историју редовно и хонорарно; 9) Манојло Чучковић, професор, предавао је земљопис; 10) Никола Божићевић, професор математике и физике, вршио је дужност секретара гимназије; 11) Јованка Хаци Видојковић, предметна учитељица, предавала је математику; 12) Јован Апостоловић, професор, предавао је историју и земљопис редовно и земљопис хонорарно; 13) Милица Радојковић, професор природописа, минералогije и геологије, предавала је природопис и хигијену; 14) Милана Константиновић, професор, предавала је немачки језик; 15) Даница Томић, професор, предавала је земљопис, женски рад и писање редовно и писање хонорарно; 16) Катарина Валдман, професор, предавала је српски и немачки језик и писање; 17) Марија Калман, суплент, предавала је математику и редовно и хонорарно; 18) Босиљка Константиновић, суплент, предавала је хемију и физику; 19) Петар Момировић, суплент, веронауку; 20) Сергеј Медведев, контракт. професор, предавао је латински језик редовно и хонорарно; 21) Глигорије Јемец, контракт. наставник, предавао је певање и хорско певање; 22) Александар Илић и Рудолф Мицилошек, предавали су хонорарно веронауку; 23) др Милош Шарић, санитарски референт и школски лекар, предавао је хигијену.

Према овој подели предмета нису сви предмети били заступљени са стручним наставницима. За потпуну заступљеност часова, било је потребно примити наставнике за француски језик, математику и гимнастику. Босиљка Павловић, која се јавила на дужност тек 24. новембра, није добила часове, већ је директор подржао њену жељу за премештај у Београд Земун или Панчево, док је подржао жељу Александра Станковића, који је због породичних прилика, желео да остане у Ћуприји, мада је раније затражио премештај. Од 22. септембра, због одласка Петра Момировића, остали су незаступљени његово часови веронауке, због чега је директор тражио постављење једног наставника за веронауку. Иначе хонорар за један час православне веронауке износио је 14, а католичке 20 динара,

због мањег броја часова Сергеј Медведев изненада је преминуо 7. јануара 1937. године у Београду, па је затражено постављање наставника латинског језика.¹²⁷

На крају школске 1936/37. године у школи су предавали директор, 15 професора, 2 суплента и 1 предметни учитељ: 1) Михаило Ђорђевић, директор; 2) Живојин Милосављевић, професор, српски језик; 3) Живојин Поповић, професор, природопис, физика, француски језик; 4) Владимир Константиновић, професор, француски језик; 5) Милан Јовановић, професор, српски језик; 6) Александар Станковић, професор, француски језик, хигијена, филозофија; 7) Војислав Миленковић, професор, математика; 8) Олга Деркачев, професор, историја, земљопис; 9) Манојло Чучковић, професор, математика, земљопис; 10) Никола Божићевић, професор, математика; 11) Јованка Хаџи Видојековић, предметна учитељица, математика; 12) Јован Апостоловић, професор, земљопис, историја; 13) Марија Миленковић, професор, српски језик, писање; 14) Милица Радојевић, професор, природопис, хемија; 15) Милана Константиновић, професор, немачки језик, писање; 16) Даница Томић, професор, земљопис, ручни рад; 17) Катарина Валдман, професор, немачки језик, српски језик, писање; 18) Босилка Константиновић, суплент, физика, хемија; 19) Власта Вањик, суплент, латински језик; 20) Глигорије Јемец, контр. наставник, певање, хорско певање; 21) Александар Илић, свештеник, веронаука; 22) Јован Ристић, свештеник, веронаука; 23) Рудолф Мецилошек, жупник, веронаука.¹²⁸

*

Однових наставника у школској 1937/1938. години дошли су: 1) Николаус Мургул, професор, из Подгорице 1. септембра 1937. године; 2) Даница Петровић, професор Женске реалне гимназије у Нишу 2. новембра 1937. године; 3) Свегозар Петровић, професор, из Подгорице 2. новембра 1937. године; 4) Ананије Жарић, учитељ вештина, из Подгорице 2. новембра 1937. године; 5) Милан Радојичић, професор Мушке реалне гимназије у Нишу, 16. фебруара 1938. године; Постављени су: 1) Милева Дамњановић за контрактуалног суплента 30. децембра 1937. године; 2) Петар Музен за суплента 7. марта 1938. године; 3) Руде Скочибушић, учитељ основне школе, за хонорарног наставника певања, 28. октобра 1937. године. који је у другом полугодишту предавао певање уместо Глигорија Јемца, коме је отказан уговор од стране Министра просвете 16. августа 1937. године. Школи је додељена Неранца Максимовић, професор, из Неготина 12. фебруара 1938. године. Због здравствених проблема уважена је оставка Милице Радојековић 25. октобра 1937. године. На расположење Министру просвете стављен је Александар Станковић. На почетку школске године тражено је постављање наставника за француски језик, цртање, певање и гимнастику.

Из гимназије су премештени: 1) Катарина Валдман за професора Реалне гимназије у Земуну 8. јула 1937. године; 2) Станислава Трифуновић за професора Друге реалне гимназије у Љубљани 20. октобра 1937. године; 3) Милана Константиновић за професора Женске реалне гимназије у Нишу 27. октобра 1937. године; 4) Владимир Константиновић за професора Мушке реалне гимназије у

¹²⁷ АЈ, 66, 712. Сергеј Медведев изненада је преминуо у Београду 7. јануара 1937. године.

¹²⁸ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1936-1937. годину, Параћин 1937.

Нишу 2. новембра 1937. године; 5) Босиљка Павловић за суплента Мушке реалне гимназије у Крагујевцу 27. новембра 1937. године; 6) Манојла Чучковић за професора Велике медресе у Скопљу 9. марта 1938. године; 7) Јован Апостоловић за професора Реалне гимназије у Колашину 10. марта 1938. године по казни.¹²⁹

Према подели предмета остали су незаступљени часови из хигијене, певања, цртања, писања и гимнастике. Осим за ове предмете, директор је затражио и постављење једног наставника за француски језик.

На крају школске 1937/38. године у гимназији су предавали: 1) Михаило Ђорђевић, директор; 2) Живојин Милосављевић, професор, српски језик; 3) Живојин Поповић, професор, природопис; 4) Милан Радојичић, био на боловању; 5) Светозар Петровић, професор, француски и латински језик; 6) Даница Петровић, професор, француски и немачки језик; 7) Милан Јовановић, професор, српски и латински језик; 8) Александар Станковић, професор, српски језик, математика, филозофија, хигијена; 9) Војислав Миленковић, професор, математика; 10) Олга Деркачев, професор, историја; 11) Никола Богићевић, професор, математика; 12) Јованка Хаци Видојковић, пред учитељица, налазила се на боловању; 13) Бранислава Кнежевић, професор, француски језик; 14) Марија Миленковић, професор, српски језик; 15) Даница Томић, професор, земљопис, хигијена; 16) Николаус Мургул, професор, немачки језик; 17) Неранца Максимовић, професор, историја, природопис, физика, земљопис; 18) Ананије Жарић, уч. вештина, гимнастика; 19) Босиљка Константиновић, суплент, хемија, физика; 20) Власта Вањик, суплент, латински језик; 21) Петар Музен, суплент, математика; 22) Милева Дамњановић, суплент, историја, географија; 23) Александар Илић, веронаука; 24) Јован Ристић, веронаука; 25) Рудолф Мецилошек, веронаука; 26) Руде Скочибушић, учитељ, певање; 27) др Милан Шарић, школски лекар, хигијена.¹³⁰

Недостајало је још шест наставника, и то за: француски језик, српски језик, цртање, гимнастику и ручни рад. У другом полугодишту нису држана предавања у свим разредима из хигијене, цртања, писања и женског ручног рада. Поред тога било је смањења броја часова у неким разредима из математике, латинског језика и хигијене. Остали предмети били су заступљени, али већину тих предмета предавали су нестручни наставници. Настава из веронауке такође је нередовно држана јер није било наставника током првог и делом другог полугодишћа. Пошто школа 15 година није имала наставника за инструменталну музику, директор је тражио постављење једног квалификованог наставника и за вокалну и за инструменталну музику. Према мишљењу изасланика Министра просвете, велики проблем је представљало спремање ђака од стране наставника и њихових жена, јер је то доводило до расправа у школи и у грађанству, па је предложио забрану спремања ђака од стране наставника.¹³¹

*

¹²⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји. Извештај за школску 1937-38. годину, Ћуприја 1938.

¹³⁰ Исто

¹³¹ АЈ, 66, 2413.

Пред почетак школске 1938/39. године премештени су у ћупријску гимназију: 1) Бегих Кужић из Ниша 31. јула 1938. године, али је 16. септембра премештен у Скопље; 2) Ђуро Лопичић из Књажевца 31. јула 1938. године; 3) Неранца Максимовић из Неготина 8. августа 1938. године; 4) Ананије Жарић, враћен из Беле Цркве на дужност 14. децембра 1938. године; 5) Вукосава Стефановић из Краљева 26. децембра 1938. године. Постављени: 1) Ђурђица Војновић 8. августа 1938. године; 2) Слободан Гавриловић 8. августа 1938. године; 3) Мирослава Стојановић 23. јула 1938. године; 4) Смиљка Јовановић 18. новембра 1939. године; 5) Ана Шукље 26. априла 1939. године; 6) Владимир Хлодовски из Руме 2. децембра 1938. године. Из школе су премештени: 1) Милева Дамњановић у Тузлу 26. јула 1938. године; 2) Босиљка Константиновић у Књажевац 26. јула 1938. године; 3) Никола Божићевић у Ниш 31. јула 1938.; 4) Милан Радојчић у Ниш 31. јула 1938. године; 5) др Петар Музен у Београд 13. априла 1939. године.

За почетак 1938/39. године, према наставном плану, били су предвиђени следећи наставници: 1) Милан Радојичић, српски језик и филозофија¹³²; 2) Живојин Поповић природпис; 3) Живојин Милосављевић српски језик; 4) Светозар Петровић француски језик; 5) др Милан Јовановић¹³³ латински, француски и немачки језик; 6) Александар Станковић српски језик и математика; 7) Војислав Миленковић, математика; 8) Олга Деркачев, историја; 9) Никола Божићевић математика, али је он крајем септембра премештен у Ниш;¹³⁴ 10) Јованка Хаџи Видојковић математика; 11) Бранислава Кнежевић француски језик; 12) Марија Миленковић српски језик и писање; 13) Даница Томић земљопис; 14) Николаје Мургул немачки језик; 15) Неранца Максимовић историја; 16) Ананије Жарић гимнастика; 17) Босиљка Константиновић¹³⁵ физика, хемија и хигијена; 18) Власта Ваник латински језик; 19) Петар Музен математика; 20) Милева Дамњановић историја и географија. Од хонорарних наставника предвиђени су: Александар Илић, веронаука, Јован Ристић веронаука, Рудолф Мицилошег, веронаука за католике, Раде Скочибушић, певање и хорско певање и др Милош Шарић, хигијена.

Дошло је до делимичних промена наставничког кадра, јер су извршена нова постављења и премештања наставника. Према подели предмета нису били заступљени часови цртања, писања и ручног рада, јер није било наставника, и

¹³² Милан Радојичић је добио часове, мада се налазио на дужем боловању, због чега је директор веровао да неће да се врати у Ћуприју, јер се његова породица налазила у Нишу.

¹³³ *Моравски гласник*, бр. 200 из 1938. године. Милан Јовановић одбранио је 1. априла 1938. године на Београдском универзитету докторску тезу под називом „Смисао и вредност живота“.

¹³⁴ Према извештају директора Никола Божићевић је боловао од падавице због чега је био ослобођен наставе од стране Министарства просвете, али он је желео сам да предаје.

¹³⁵ За Босиљку Константиновић директор је поново затражио од Министарства просвете, да она не буде даље наставник гимназије.

поједини часови из историје, природописа, физике, математике и хигијене. Тражено је постављање бар наставника за математику и физику.¹³⁶

На крају школске 1938/39. године наставни кадар чинили су: директор, 15 професора, 5 суплента, 1 учитељ вештина, 1 привремени учитељ вештина и 1 лекар: 1) Михајло Ђорђевић, директор, 2) Живојин Поповић, природопис; 3) Живојин Милосављевић, српски језик; 4) Светозар Петровић, француски и латински језик; 5) Даница Петровић, француски и немачки језик; 6) Др Милан Јовановић, српски, немачки и латински језик, филозофија; 7) Ђуро Лопичић, физика и хемија; 8) Александар Станковић, немачки језик, хигијена, математика, писање; 9) Војислав Миленковић, математика; 10) Јованка Хаци Видојковић, математика; 11) Бранислава Кнежевић, француски језик; 12) Марија Миленковић, српски језик; 13) Даница Томић, земљопис; 14) Ананије Жарић, гимнастика, писање; 15) Николаус Мургул, немачки језик; 16) Неранца Ерцег, историја, земљопис; 17) Вукосава Стефановић, природопис; 18) Власта Вањик, латински језик; 19) Ђурђица Војновић, српски језик; 20) Смиљка Јовановић, земљопис, историја; 21) Слободан Гавриловић, цртање; 22) Ана Шукље, математика; 23) Др Милош Шарић, хигијена; 24) Александар Илић, веронаука; 25) Јован Ристић, веронаука; 26) Рудолф Мецилошек, веронаука за католике; 27) Милослава Стојановић, гимнастика.¹³⁷

И поред постављења нових наставника, били су незаступљени часови хигијене, ручног рада и писања у неким одељењима, а смањен је број часова математике, веронауке и гимнастике за девојчице. Поред тога, и даље је много часова предавано је од стране нестручних наставника. Таквих часова било је укупно 103. Нестручни наставници су предавали: немачки језик, латински језик, српски језик, физику, математику и писање.¹³⁸

Настава током школске године није текла уредно због болести и одсуствовања наставника, а и због недостатка наставника. Најдуже су одсуствовали због боловања: директор Михајло Ђорђевић, који је боловао 114 дана, Александар Станковић 120 дана и Марија Миленковић 40 дана. И поред ових тешкоћа, наставници су имали и број часова преко максимума. Недостајали су наставници за писање, музику и ручни рад, математику и писање. Успех је ометан и отежаним доласком ђака у школу. Велики број ђака становао је на удаљености до 5 километара, а преко 5 километара становало је 93 ђака. Ипак успех из научних предмета је био изнад доброг, а такође и успех из вештина.

Уредним доласком на часове и савесним радом у школи и ван школе нарочито су се истакли: др Милан Јовановић, Даница Петровић, Бранислава Кнежевић, Николаус Мургул и Јованка Хаци Видојковић. Током школске године често су одржавана семинарска вежбања. Семинар у осмом разреду водио је Живојин Милосављевић. На семинарима су учествовали наставници Даница Томић, професор и суплент Смиљка Јовановић. На семинарима се реферисало усмено у виду предавања. Ђаци су масовно посећивали семинаре и учествовали у дискусијама, предходно се брижљиво припремивши. У седмом разреду семинар

¹³⁶ АЈ, 66, 711.

¹³⁷ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1938-1939, Ћуприја 1939.

¹³⁸ АЈ, 66, 2413.

су, према стручним предметима, водили Олга Деркачев, Марија Миленковић и Неранца Максимовић. И ђаци седмог разреда су у великом броју учествовали на семинарима и поклањали пуну пажњу темама. Изасланик Министра просвете известио је да међу наставницима не влада потпуна хармонија, и да би, у интересу наставника и школе, требало извршити премештај већег броја наставника.¹³⁹

У другом полугодишњу за наставника гимнастике постављена је Мирослава Стојановић. На дужност директора гимназије 10. јула 1939. године јавио се др Анте Ганчевић. Тога дана примио је дужност од дотадашњег вршиоца дужности директора Живојина Поповића.

*

Према подели предмета за школску 1939/1940. годину за наставнике су одређени: 1) Живојин Поповић, природопис; 2) Живојин Милосављевић, српски језик; 3) Светозар Петровић, француски и латински језик; 4) Даница Петровић, немачки и француски језик; 5) Милан Јовановић, српски, француски и латински језик; 6) Ђуро Лопичић, физика и хемија; 7) Олга Деркачев, историја; 8) Александар Станковић, немачки језик, физика, математика, хигијена и писање; 9) Војислав Миленковић, математика; 10) Јованка Хаци Видојковић, математика; 11) Бранислава Кнежевић, француски језик; 12) Марија Миленковић, српски језик; 13) Даница Томић, земљопис; 14) Ананије Жарић, гимнастика; 15) Николаус Мургул, немачки језик; 16) Неранца Ерцег, историја и земљопис; 17) Вукосава Стефановић, природопис; 18) Власта Вањић, латински језик; 19) Ђурђица Војновић, српски језик; 20) Смиљка Јовановић, историја и земљопис; 21) Ана Шукље, математика; 22) Слободан Гавриловић, цртање; 23) др Милош Шарић, хигијена; 24) Александар Илић, веронаука и Јован Ристић, веронаука.

Директор је у свом извештају навео да је потребно поставити још наставника за математику, писање, певање, женски ручни рад и гимнастику за ученице. Осим математике, сви остали предмети нису у потпуности предавани у овој школској години. Незаступљених и редуцираних часова било је 141. Нестручно заступљених часова било је 45, и то из: српског, француског, немачког и латинског језика, физике, хемије, математике и хигијене. Уједно је обавештен Министар просвете да су сувишни наставници Ананија Жарић и Слободанка Радојевић. Директор је 13. октобра тражио постављење једног наставника за православну веронауку, два наставника за француски језик, једног наставника за општу историју, два наставника за математику, једног наставника за цртање и једне наставнице за гимнастику у женским одељењима, а почетком другог полугодишња наставника за српскохрватски језик за француски језик, природопис, математику и православну веронауку.¹⁴⁰

¹³⁹ АЈ, 66, 2413.

¹⁴⁰ Према извештају изасланика Министра просвете, у првом полугодишту 1939/40. године било је незаступљено 33 часа и то из цртања и гимнастике, редуцирано је било 78 из српског језика, латинског језика, природописа и математике, нестручно заступљено 122 часа, из веронауке, француског језика, немачког језика, латинског језика, физике, математике, хемије, писања и ручног рада. Војислав Миленковић, наставник математике, вршио је дужност секретара школе, а други наставник математике Јованка Хаци

Према извештају изасланика Министра просвете за прво полугодишње 1939/40. године сметње бољем раду представљао је и недостатак простора. Зграда није имала довољно прсторија за рад 18 одељења у којима је учио 674 ђака, па је настава морала да се обавља полудневно. Унутрашњост зграде била је доста запуштена, чиме је одржавање чистоће било отежано. За делимично поправљање стања у школи, предложио је постављење наставника за математику- физику, латински језик и цртање, уз рационалније распоређивање постојећих наставника. Изнео је мишљење о раду двојице наставника, чије је часове посетио. За рад професора Ђуру Лопичића, који је предавао физику као стручњак, навео је, да је предавао без довољно методике и без рационалне поделе градива. Није обраћао пажњу да се материја предаје са разумевањем. Зато су ђаци имали велики број слабих оцена из ових предмета. Професор Александар Станковић предавао је математику, за коју није био стручан. Прелазио је градиво према уџбенику и прилично се трудио да буде јасан и приступачан у предавању, али због недостатка дубљег познавања овог предмета постигао је тек минималне резултате.¹⁴¹

Због недовољног броја наставника, болести и због позива на војну вежбу, до краја године било је много незаступљених, редуцираних или нестручно заступљених часова. Гимнастика за ученице није целе године одржавана. Настава математике се одржавала са великим тешкоћама, јер од новембра до марта само је један наставник предавао овај предмет, а он је истовремено вршио дужност секретара школе. Тек од 22. марта настава је постала редовнија са два наставника, мада ни тада са довољним успехом. Према договору наставника извршена је поновна редукција наставе, али и ревизија ђачких оцена, нарочито оних слабијих.¹⁴²

Осим др Анге Ганчевића, за наставнике су школске 1939/40. године постављени: 1) Душанка Мочилник из Лесковца 29. августа 1939. године; 2) Силвестер Мочилник из Лесковца 29. августа 1939. године; 3) Милева Дамњановић из Тузле 29. августа 1939. године; 4) Ружица Симић из Бара 30. августа 1939. године; 5) Наталија Јовановић из Струмице 14. октобра 1939. године; 6) Игор Парфјонов из Осјека 29. октобра 1939. године; 7) Христифор Милошевић из Подгорице 15. децембра 1939. године; 8) Константин Матвејев из Неготина 10. јануара 1940. године; 9) Станка Полић из Сушака 9. фебруара 1940. године; 10) Татјана Пален из Крушевца 12. марта 1940. године; 11) Никола Стојаковић из Нове Градишке 25. фебруара 1940. године; 12) Марица Крајничанец из Скопља 12. фебруара 1940. године; 13) Љевко Арсић из Скопља 22. априла 1940. године; 14) Михаило Шћепановић из Смедерева 4. маја 1940. године; 15) Ђорђе Додик 10. августа 1939. године; 16) Душица Гутеша из Краљева 14. августа 1939. године; 17) Јелена Поповић 14. августа 1939. године; 18) Винко Калачић 28. новембра 1939. године; 19) Јосип Антуновић 10. јануара

Видојковић, боловала је од туберкулозе, и од 23. новембра 1939. године налазила се на вишемесечном боловању.

¹⁴¹ АЈ, 66, 2413.

¹⁴² Исто.

1940. године; 20) Милица Мићић Ђорђевић 2. маја 1940. године; 21) Слободанка Радојевић из Суботице.¹⁴³

Већ почетком првог полугодишта дошло је до промене неколико наставника. Школу су напустили: Даница Петровић, Светозар Петровић, Ђурђица Војновић, Смиљка Јовановић, Слободан Гавриловић, Николаус Мургул, Слободанка Радојевић, Ђорђе Додик, Ана Шукље, Ружица Симић, Мирослава Стојановић, хонорарни наставник. Премештајем Нагалије Јовановић и додељивањем Вукосаве Стефановић Првој женској гимназији у Београду децембра 1939. године, још више је довело до проблема у настави. Дошло је до велике незаступљености, редукције и нестручне заступљености часова. Незаступљени су били часови гимнастике у женским одећењима и цртања, редуцирано је 78 часова српскохрватског језика, латинског језика, математике и природописа, а 122 часа француског језика, латинског језика, немачког језика, математике и хигијене држали су нестручни наставници за те предмете. Осим тога, наставници су имали и 67 прекобројних часова. За нормалан рад у другом полугодишту директор је тражио постављење: једног наставника за православну веронауку, једног наставника за српскохрватски језик, два наставника за француски језик, једног наставника за латински језик, једног наставника за природопис, два наставника за математику, једног наставника за хигијену, једног наставника за цртање и једног наставника за гимнастику у женским одељењима.¹⁴⁴

На крају школске 1939/40. године у школи су предавали директор, 18 професора, 7 суплената, 1 учитељ вештина и 1 привремени учитељ вештина: 1) др Анте Гончевић, директор; 2) Живојин Поповић, природопис; 3) Живојин Милосављевић, српски језик, француски језик; 4) др Милан Јовановић, латински језик, математика; 5) Александар Станковић, филозофија, немачки језик, математика, физика; 6) Јосип Антуновић, математика; 7) Ђуро Лопичић се налазио на боловању; 8) Војислав Миленковић, математика; 9) Олга Деркачев, историја; 10) Јованка Хаџи Видојковић, налазила се на боловању; 11) Бранислава Кнежевић, француски језик; 12) Даница Томић, земљопис; 13) Марија Миленковић, српски језик, писање; 14) Никола Стојановић, хемија, физика; 15) Станка Полић, српски језик, писање; 16) Игор Парфјонов, историја, хигијена, математика; 17) Константин Матвејев, цртање; 18) Неранца Ерцег, земљопис, историја; 19) Христифор Милошевић, гимнастика; 20) Силвестер Мочилник, немачки језик; 21) Власта Николић, латински језик; 22) Ђорђе Додик, веронаука; 23) Душанка Мочилник, српски језик, француски језик; 24) Душица Гутеша, немачки језик, француски језик; 24) Милева Дамњановић, земљопис, ручни рад, писање; 25) Татјана Пален, француски језик; 26) Марина Крајничанац, ступила на дужност 20.5.1940. године; 27) Јелена Поповић, српски језик, писање; 28) Милица Мицић-Ђорђевић, јавила се на дужност 23.4.1940. године; 29) Винко Калачић,

¹⁴³ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939/40. годину, Параћин 1940.

¹⁴⁴ АЈ, 66, 711.

певање; 30) др Милош Шарић, хигијена; 31) Рудолф Мицилошек, веронаука; 32) Александар Илић, веронаука; 33) Јован Ристић, веронаука.¹⁴⁵

*

За нову школску 1940/1941. годину директор је предложио да се преместе из школе: Александар Станковић, који је и сам поднео молбу за премештај, а и школа је имала већ једног професора филозофије, Ђура Лопичић, зато што је недисциплинован, што се недостојно и неучтиво понашао према претпостављенима, што је понижавао наставнички углед, што је на недостојни начин критиковао и омаловажавао наређења и поступке старешина и претпостављених, што је правио смутње, свађе и неслогу међу наставницима, Неранца Ерцег, зато што је пристрасна у оцењивању и правила смутњу и свађу у колективу, Милева Дамњановић, зато што у Ћуприји није уживала добар глас због свог опхођења, што је пристрасна у оцењивању и што је школа имала довољан број наставника за географију. Јованка Хаци Видојковић стављена је на расположење, јер је боловала од туберкулозе. За ову школску годину школи су била потребна: два наставника за француски језик, један наставник за природпис, један наставник за хемију, два наставника за математику, један наставник за гимнастику у женским одељењима и један наставник за ручни рад.¹⁴⁶

После укидања Потпуне реалне гимназије и формирања Непотпуне гимназије, у школи је остало 19 наставника док је 15 стављено на расположење Министру просвете. У школи су остали: 1) др Анте Ганчевић, директор; 2) Живојин Поповић, природпис; 3) Живојин Милосављевић, српски језик; 4) Војислав Миленковић, математика; 5) Олга Деркачев, историја; 6) Јованка Хаци Видојковић, математика; 7) Бранислава Кнежевић, француски језик; 8) Даница Томић, земљопис; 9) Марија Миленковић, српски језик; 10) Игор Парфјонов, историја, хигијена и земљопис; 11) Константин Матвејев, цртање; 12) Христифор Милошевић, гимнастика; 13) Силвестер Мошинек, немачки језик; 14) Душанка Мочилник, српски језик; 15) Лидија Пункт, немачки језик; 16) Љубица Тодоровић, хемија и математика; 17) Милена Димуловић, физика и писање; 18) Винко Калачић, певање и свирање и 19) Левко Арсић, веронаука. Рудолф Мецилошек предавао је веронауку хонорарно.

На расположење Министру просвете стављени су: Мата Николић, Милан Јовановић, Александар Станковић, Зорка Црниловић, Павле Николић, Олга Деркачев, Бранислава Кнежевић, Станко Томић, Неранца Ерцег, Михајло Шћепановић, Власта Николић, Милева Дамјановић, Милица Мићић-Ђорђевић, Јелена Богдановић и Лидија Виноградов.¹⁴⁷

¹⁴⁵ АЈ, 66, 711. Подела предмета за школску 1939/1940. годину. Александар Илић предавао је веронауку и у Подофицирској школи и у чешкој Масариковој основној школи, а Рудолф Мицилошек предавао је веронауку и у Крушевцу и Параћину, ђацима католичке вероисповести. Од 23. марта 1940. године Христифор Милошевић налазио се на тромесечној војној вежби.

¹⁴⁶ АЈ, 66, 711.

¹⁴⁷ АЈ, 66, 712. Извештај директора гимназије од 6. септембра 1940. године. Муж Олге Деркачев предавао је у Пољопривредној школи у Ћуприји.

На почетку школске године и током првог полугодишта, премештени су у ћупријску гимназију: 1) Лидија Пункт из Крагујевца 8. јуна 1940. године; 2) Павле Живковић из Мостара 7. августа 1940. године; 3) др Маго Николић из Дубровника 7. августа 1940. године; 4) Љубица Тодоровић из Пећи 14. августа 1940. године; 5) Лидија Виноградов из Пирота 20. августа 1940. године; 6) Милена Динуловић из Алексинца 20. августа 1940. године; 7) Јелена Богдановић из Смедерева 20. августа 1940. године; 8) Зорка Црниловић из Београда 27. августа 1940. године; 9) Десанка Ганчевић из Београда 27. августа 1940. године; 10) Мирослава Стакић из Струмице 18. новембра 1940. године; 11) Ружа Јовановић из Вршца 18. новембра 1940. године; 12) Љубица Тодоровић из Параћина 30. децембра 1940. године.

Постављени су: 1) Димитрије Ђулић из Смедеревске Паланке 22. октобра 1940. године; 2) Антун Џолић из Параћина 20. новембра 1940. године; 3) Станислав Аксентијевић из Бољевца 11. новембра 1940. године; 4) Добрила Карапанџић из Београда 26. фебруара 1941. године.¹⁴⁸

После 6. априла 1941. године школи је додељено 11 наставника и 16 наставница, али се нису сви јавили на дужност: 1) Михаило Живковић из Скопља 7. маја 1941. године; 2) Смиља Герзић из Скопља 13. маја 1941. године; 3) Божана Петковић из Бачког Петровца 16. маја 1941. године; 4) Тадиша Минић из Берана 17. маја 1941. године; 5) Олга Бијелић из Сарајева 20. маја 1941. године; 6) Бранислава Љубисављевић из Призрена 21. маја 1941. године; 7) Александар Бановић из Скопља 23. маја 1941. године; 8) Радојка Вереника из Сремских Карловаца 27. маја 1941. године; 9) Јулијана Врчинац из Сомбора 30. маја 1941. године; 10) Димитрије Митић из Пирота 16. маја 1941. године; 11) Милица Веселинов из Сомбора 27. маја 1941. године; 12) Зора Поповић из Врања 6. јуна 1941. године; 13) Вера Димитријевић из Битоља 10. јуна 1941. године; 14) Антон Дуковић из Врања 10. јуна 1941. године; 15) Михаило Живковић из Скопља 12. јуна 1941. године; 16) Катица Месаровић из Новог Сада 12. јуна 1941. године; 17) Петар Знаменски из Сенге 12. јуна 1941. године.¹⁴⁹

Премештени су у друге гимназије или додељени на рад другим гимназијама: 1) Даница Гутеша у Краљево 8. јуна 1940. године; 2) Милева Дамњановић у Никшић 20. августа 1940. године; 3) Марика Крајничанац у Смедеревску Паланку 20. августа 1940. године; 4) Јелена Поповић у Горњи Милановац 20. августа 1940. године; 5) Никола Стојановић у Сремску Митровицу 24. августа 1940. године; 6) Ђуро Лопичић у Пећ 27. августа 1940. године; 7) Јосип Антуновић у Учитељску школу у Дубровнику 27. августа 1940. године; 8) Александар Станковић у Смедеревску Паланку 30. октобра 1940. године; 9) Вукосава Стефановић у Јагодину 7. новембра 1940. године; 10) Љубица

¹⁴⁸ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1940-41 годину, Београд 1941.

¹⁴⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1940-1941. годину, Београд 1941. На дужност се нису јавили: Олга Бијелић, Димитрије Митић и Вера Димитријевић. На дужност се нису јавили и Милица Фрега и Олга Буслић. Остали су се јавили на дужност крајем маја или почетком јуна 1941. године.

Тодоровић у Параћин 7. новембра 1940. године; 11) Јованка Хади Видојковић у Аранђеловац 8. фебруара 1941. године; 12) Силвестер Мочилник у Јагодину 1. марта 1941. године; 13) Душанка Мочилнику Јагодину 1. марта 1941. године; 14) Милена Динуловић у Јагодину 1. марта 1941. године; 15) Јелена Богдановић у Јагодину 1. марта 1941. године; 16) Станка Полић у Јагодину 1. марта 1941. године; 17) Павле Живковић у Јагодину 6. марта 1941. године; 18) др Мато Николић у Јагодину 22. марта 1941. године; 19) Татјана Пален у Скопље 26. августа 1940. године; 20) Бранислава Кнежевић у Јагодину 14. септембра 1940. године; 21) Власта Николић у Јагодину 14. септембра 1940. године; 22) Зорка Црниловић у Јагодину 14. септембра 1940. године. Пошто се није вратио на дужност, јер је према сазнањима постао наставник у бугарској гимназији у Скопљу, комесар Министарства просвете Ристо Јојић, отпустио је Лјевка Арсића 17. јуна 1941. године.¹⁵⁰

На крају школске 1940/41. године наставници су били: 1) др Анге Ганчевић, директор; 2) Живојин Поповић, природопис; 3) Живојин Милосављевић, српски језик; 4) др Милан Јовановић, немачки језик, математика, филозофија; 5) Војислав Миленковић, математика; 6) Олга Деркачев, историја, српски језик; 7) Бранка Кнежевић, француски језик; 8) Десанка Ганчевић, ручни рад; 9) Ружа Јовановић, српски језик; 10) Марија Миленковић, руководилац ученичке књижнице; 11) Даница Томић, земљопис, писање; 12) Станислав Аксентијевић, немачки језик, математика; 13) Игор Парфјонов, историја; 14) Константин Матвјејев, цртање; 15) Неранца Ерцег, земљопис, српски језик, писање; 16) Христифор Милошевић, гимнастика; 17) Михаило Шћепановић, веронаука; 18) Лидија Пункт, немачки језик, француски језик; 19) Власта Николић, латински језик, српски језик; 20) Добрила Карапандић, физика, хемија; 21) Мирослава Стакић, пословођа фонда сиромашних ученика; 22) Димитрије Ђулић, немачки језик, писање; 23) Милица Мицић-Ђорђевић, француски језик, земљопис, писање, гимнастика; 24) Винко Калачић, певање, хорско певање; 25) Антун Цолић, веронаука; 26) Михаило Живковић, физика, математика; 27) Смиља Герзић, српски језик.¹⁵¹

Од 1. априла школа је обуставила рад. Настава је обновљена 2. маја за ђаке четвртог и осмог разреда, а за остале разреде 5. маја. Рад осмог разреда продужен је до 1. јуна, а четвртог до 15. јуна, јер је био укинут Нижи течајни испит. Последња предавања школске 1940/41. године одржана су 5, 6. и 7. јула 1941. године.

¹⁵⁰ Исто.

¹⁵¹ Исто.

2.1 ЖАЛБЕ НА РАД И ПОНАШАЊЕ НАСТАВНИКА

Током целог рада гимназије односи између наставника у школи и наставника са грађанима и ђачким родитељима били су углавном добри. Повремено је ипак долазило до мањих или већих неспоразума и сукоба.

Децембра 1920. године родитељи једног ученика другог разреда жалили су се, да је њиховог сина наставник гимнастике Илија Шпадијер ударио на часу. На основу изјаве Илије Шпадијера и осталих ученика, догађај је био преувеличан, али је Шпадијер ипак био опоменут.¹⁵²

Неколико ђачких родитеља упутило је Министру просвете 11. новембра 1921. године анонимну жалбу на рад Стојана Јевтића. Тврдили су, да се он потпуно осилио и да је школу претворио у приватни дућан. Намерно је обарао ученике да би их спремао преко распуста, или чак да би се осветио њиховим родитељима, који су му се било када замерили. Тужен је што је неким ученицима дозвољавао да два пута излазе на полагање испита. Никад по тој тужби није одговарао, јер је успео да је склони. Једном приликом на час је дошао пијан и пред ученицима се умокрио. Отворено је говорио ученицима који му нису платили припрему за полагање, да не могу да полагају док не плате цео износ. Као члан комисије за полагање мајсторских испита уцењивао је и занатлије. Наводи се, да је уценом узео новац Благоју Милутиновићу, опанчару, Сретену Вељковићу, абацији, Петру Стошићу, тишлеру, Јовану Марковићу, обућару, Драгославу Јовановићу, обућару, Александру Лукићу, обућару и многим другим. Занатлијама из околних места узимао је много више. У жалби се навело да је директор¹⁵³ је био упознат са свим неправилностима, али је био немоћан да то спречи.

Нешто касније, односно 25. новембра 1921. године, група ђачких родитеља упутила је нову жалбу Министру просвете. Разлог је био тај, што школа није радила 22. новембра, већ су наставници свеђаке повели на излет у Супску и то у време епидемије шарлаха међу ђацима у том селу. Није се знао прави узрок овог излета, а сматрало се да је због неких неисплаћених хонорара. После десетак дана шарлах се појавио код ученика гимназије, па школа није радила више од тридесет дана. Поново се као главни виновник наводи Стојан Јевтић, и тражило се од Министра просвете да испита цео случај, јер су родитељи сматрали да је здравље њихове деце много важније од наставничких хонорара.

У новој жалби од 1. фебруара 1922. године, углавном се понављају раније оптужбе против Стојана Јевтића, а износе се и неке чињенице против свештеника Александра Илића. Он је по наговору Стојана Јевтића узимао хонорар за

¹⁵² АЈ, 66, 710.

¹⁵³ Исто.

спремање Светосавске химне, али и за нестручно предавање земљописа. Против Стојана Јевтића су изнете и оптужбе, да су под његовим утицајем ђаци чак и истеривани из школе.¹⁵⁴

За Јевтића се везује још један немио догађај. Његова жена је 19. марта 1922. године у својој кући напала на ученицу петог разреда Милицу Митровић, смаграјући да постоје љубавни односи између ње и њеног мужа. О том догађају врло брзо се сазнало у Ћуприји. Директор је о овом догађају известио Министра просвете. Изнео је да има високо мишљење о Стојану Јевтићу, а да је за ово крива његова жена, која га је више пута доводила у такву ситуацију. Зато сматра да нема озбиљнијих разлога да се о овом случају даље расправља. Због тог тадашњег понашања ученице Милице Митровић, и после прегледа од стране лекара, она је избачена из школе. Према мишљењу изасланика Министра просвете, иако није доказана кривица Стојана Јевтића, морао се извршити његов премештај, јер је ипак својом непромишљеношћу створио овај скандал.

Анонимно писмо групе ђачких родитеља поводом овог случаја поново је упућено Министру просвете. Оптуживали су се директор гимназије и изасланик Министра просвете да су покушали да заташкају овај скандал. Неправично је било и то што је ученица одмах избачена из школе, док је Стојан Јевтић и даље био наставник у истој школи. За везу Стојана Јевтића са ученицом Милицом Митровић знало се током целе зиме. Мајка ове ученице постављена је за спремачицу у гимназији, и са свом децом прешла је да станује у школској згради. У новом допису Министру просвете наводе се и неке раније злоупотребе Стојана Јевтића са Фондом за сиромашне ученике, наплату школарине на почетку школске 1919/1920. године, за пијанство и слично.

Међутим, покушај одбране Стојана Јевтића учињен је крајем јуна 1922. године. У име ђачких родитеља, Ђока Јовановић, трговац, упутио је предлог, да ученици, који су показали слаб успех из математике буду спремани од стране Стевана Јевтића и старијих ученика преко летњег распуста. Стојан Јевтић је пристао на то као и директор гимназије Милан Мајзнер. Министарство просвете је одбило овај предлог и наложило је директору Гимназије да изврши већ одређен премештај у пиротску гимназију. Милан Мајзнер је покушао да дужност привременог управника школе преда Стојану Јевтићу, али по наређењу Министра просвете, за време његовог одсуства мењао га је Милорад Петровић, док је Стојан Јевтић премештен крајем јуна. То је вероватно Министар просвете учинио под утицајем још једног анонимног писма, које је добио крајем јуна, у коме су се износиле појединости у вези припрема за полагања испита од стране железничара и судских писара за новчану надокнаду од 1.000 динара.¹⁵⁵

У истом допису износи се и случај кћерке свештеника Димитрија Ларинчанца, која је врло брзо положила испите из првог и другог разреда, и већ се спремала да полаже за трећи и четврти разред иако није похађала гимназију, а основну школу је завршила пре десет година. Тврдило се у писму, да су сви наставници и директор гимназије била на вечери код Димитрија Ларинчанца.¹⁵⁶

¹⁵⁴ АЈ, 66, 710.

¹⁵⁵ Исто.

¹⁵⁶ Исто.

За описивање стања у гимназији наводи се и један ранији пример наставника Милаговића, због кога су неке ученице напустиле школу. Следеће 1923. године 10. маја, упућено је још једно анонимно писмо Министру просвете у коме се износе оптужбе на недолично понашање Илије Шпадијера и Димитрија Мишића, за кога се још тврдило да наплаћује додељивање високих оцена. По налогу Министра просвете директор гимназије је испитао наводе и није дошао до уверења да је држање ових наставника према ученицама у складу са наводима из пријаве. Истакао је, да је Димитрије Мишић, према речима директора основне школе, у недоличним односима са једном наставницом те школе, па је предложио да се Мишић премести из Ћуприје.¹⁵⁷

Ново анонимно писмо са потписом „Зарић“ упућено је Министру просвете 15. априла 1924. године. У њему је изнето стање у гимназији, које је такво да је школа мање личила на просветну и васпитну установу, већ на „*хифтински дућан*“ у коме су се професори трудили да што више зараде. Наводило се да су истерани неки ђаци од којих је касније узимано по 800 динара, да би положили испите. Нарочито су се такви поступци везивани за једну девојку наставницу са настраном и дивљом нарави, не наводећи име те наставнице. За испите су спремани и неки истерани чиновници, а нарочито је наведен случај оца и сина из Појата, који су за сведочанство четвртог разреда односно малу матуру платили 13.000 динара, мада је отац основну школу завршио пре 25 година, а син пре 10 година.¹⁵⁸

Станоје Рашић, фијакериста из Ћуприје послао је 28. децембра 1927. године писмену пријаву директору гимназије у којој је описао сусрет професора Петра Комненића са ученицом седмог разреда Смиљом Бекић. Тог дана око 17 часова ученица је дошла у стан професора и остала све до 19 часова. Станоје Рашић кроз прозор је посматрао њихово понашање које је било недолично, и о томе је одмах обавестио директора гимназије. Изјаве од Петра Комненића и Смиље Бекић узете су одмах. Ученица је признала слободно понашање професора и сву кривицу свалила на њега. Петар Комненић је одбијао све оптужбе поводом овог случаја. Према изјави ученика њихови сусрети трајали су дуже време. Састанци су настављени и после овог догађаја. Због овог случаја, Петар Комненић је премештен из Ћуприје, ученица је избачена из школе, а директор је суспендован, а касније и премештен.

Према саслушањима и мишљењима целокупног наставног особља и неколико угледних грађана Ћуприје, изасланици Министра просвете поднели су свој извештај о овом догађају. Према извештају: *1. Код директора нема стварне одговорности; 2. Да је кривица Петра Нешића административне природе зато што је лоше извештавао Министра просвете о догађају; 3. Што није у самом почетку потпуно испитао случај и на тај начин да спречио ширење на штету угледа школе; 4. Што није одмах удаљио ученицу из школе.* У истом извештају смагра се, да је Петар Комненић починио кривицу, јер је он то и признао на првом испитивању и да је пристао да одмах отпугује из Ћуприје, и зато што је од

¹⁵⁷ АЈ, 66, 710.

¹⁵⁸ Исто.

Ђорђа Радојевића тражио да утиче као председник Месне организације Демократске странке на Станоја Рашића да повуче тужбу.

Због целог овог случаја, а и због изјаве Смиље Бекић да се и директор школе недолично понашао према њој приликом саслушања у његовој канцеларији, 19. фебруара упућена је Министру просвете резолуција ђачких родитеља и грађана Ћуприје, у којој се истакло: 1) Да се са највишим револтом и гнушањем осуђује овај злочин Петра Комненића; 2) Да се осуђује рад његових саучесника који су проширили сазнање о овоме по вароши; 3) Да Министар просвете одреди једног непристрасног изасланика који би објективно испитао случај; 4) Да се директору Петру Нешићу, чији се савестан, напоран и честит рад поштује изјављује најтоплија захвалност; 5) Да министар повуче своју одлуку о одговорности Петра Нешића, и остави га и даље на положају директора ћупријске гимназије; 6) Да се постављени заступник директора смени, јер је изјавио да не види ништа лоше у томе што професор иде под руку са ученицама и возе се са њима увече у фијакерима.

Крајем фебруара Министар просвете је одлучио да се обустави даљи поступак око овог случаја, јер је Петар Комненић премештен, ученица избачена из школе, и да је директор због својих грешака био привремено суспендован. После дужег одбијања да се прегледа од стране лекара, на захтев Смиље Бекић лекарски преглед извршио је у Ћуприји 31. јанара 1928. године др Александар Васиљевић, саобраћајни лекар. Школски лекар није прихватио ово уверење као доказ. Тражено је од ученице да преглед изврши школски лекар, али она на то није пристала.¹⁵⁹

Приликом полагања Вишег течајног испита јуна 1928. године догодио се један несвакидашњи случај. Директор Петар Нешић удаљио је са полагања Десанку Јовановић, наставника школе и члана испитног одбора. У свом извештају изасланик Министра просвете др Никола Поповић, професор универзитета у пензији, председник испитног одбора, дао је своје виђење. Није приметио узрок таквог понашања директора, али је изнео да је Десанка Јовановић тихо разговарала са другом наставницом, такође чланом испитног одбора, и тихо се смејала. Изасланик је одбио предлог професора Ћире Милића да овај испад директора буде унет у записник са испита, али је Министарству просвете дао своје виђење рада и понашања директора Петра Нешића. Сматрао је, да је у опхођењу са наставницима и ђацима био доста личан. Од наставника је очекивао да му се удварају и да се поводе за њим. Такве наставнике је повлађивао, а оне који то нису чинили малтретирао је. Слично се понашао и према ђацима са чијим родитељима није био у добрим односима. У свом извештају навео је да Петар Нешић није дорастао функцији директора једне гимназије.

Професор Боривоје Тасић, поводом наређења Министарства просвете, изнео је своју верзију сукоба директора са Десанком Јовановић. По њему су разлози много дубљи, а не само то што је Десанка Јовановић разговарала и смејала се за време испита. Директор је био обавештен од професора гимназије

¹⁵⁹ АЈ, 66, 710. Тројица другова Петра Комненића сведочила су у његову корист. По вароши су ширили гласине да су се у наведено време с њим налазили укафани. Њихови лажни искази изазвали су револт грађана Ћуприје.

Живојина Поповића, да је Десанка Јовановић преносила урађене задатке из математике од једног до другог ђака. О томе је и испитни одбор био обавештен. Сви чланови одбора сматрали су да су наводи тачни после у поређивања урађених задатака код ђака. Десанка Јовановић је готово у свакој прилици исмејавала наставника гимназије Василије Константиновића због његовог говора и малог раста. То је учинила и пред члановима испитне комисије и ђацима, који су полагали завршни испит. Са Ћиром Милићем је неозбиљно, својим гласањем поклањала прелазне оцене и оним ђацима, који нису показали никакво знање. Приликом усменог испита дошаптавала је ђацима, па је и Боровоје Тасић био принуђен да је опомене. Нарочито је побио тврдње изасланика министарства да је Петар Нешић правио разлику међу наставницима. Он је тврдио да се директор чак грозио сваког удварања и понизности, и да је забрањивао наставницима да устају у знак поштовања при његовом уласку. Свим наставницима, укључујући и Десанку Јовановић, пружао је много пута моралну и материјалну помоћ. Само захваљујући Петру Нешићу она није добила премештај из Ћуприје, где је становала са родитељима. Он је изнео и мишљење изасланика о Десанки Јовановић, према којој *„да она није на њега оставила утисак да је за наставницу“*. Према Боровоју Тасићу Петар Нешић је објективно, савесно и предано вршио своју дужност и штитио углед и понос гимназије, и од несавесних наставника и од исто таквих људи из Ћуприје, којима је био важан само лични интерес. Подсетио је да су изасланици Министарства просвете Миладин Шеварлић и Јован Кангрга упознати са мишљењем свих наставника о Петру Нешићу, па и Ћире Милића и Десанке Јовановић. Према ђацима није показивао никакву пакост. Он је сматрао да је Петар Нешић као директор био на висини свог позива, савестан и правичан и потпуно је дорастао да буде директор државне гимназије.¹⁶⁰

Слично мишљење о Петру Нешићу изнео је и Всеволд Гусаревић. Узрок инцидента на полагању Вишег течајног испита није било нерасположење Петра Нешића према Десанки Јовановић, јер се он у односима према наставницима руководио само савешћу и тачношћу у вршењу њихове дужности. Посебно је помогао Десанки Јовановић да остане у Ћуприји, у свом родном месту, када је одлуком Министарства просвете требала да буде премештена за Јагодину. За време испита, Петар Нешић, а и неки чланови испитног одбора, приметили су да је Десанка Јовановић помагала ђацима. Такође је гласно разговарала и смејала се. Петар Нешић је више пута покушавао да је опомене, а када није успео у томе, плануо је и избацио је са испита.¹⁶¹

Ћира Милић покушавао је поново да оптужи Петра Нешића Министарству просвете. Наводно је неки Радосав Марковић, тежак из Ћуприје, 17. септембра 1928. године упутно Министру просвете писмо у коме оптужује Петра Нешића да није на време ђацима издао сведочанства о завршеној школи, да је самовољно и незаконито заменио Ћиру Милића у испитној комисији с наставником, за коју је знао да ће бити премештена у Куманово, због чега ђаци нису могли да добију сведочанства. Према извештају Општинског суда у Ћуприји

¹⁶⁰ АР, 66, 711.

¹⁶¹ Исто.

у овом месту није постојао Радосав Марковић, и да је писмо написао вероватно Ћира Милић, што је утврђено упоређивањем рукописа.¹⁶²

Августа 1928. године Сава Радојковић из Ћуприје упутио је Министру просвете жалбу на рад комисије за поправне испите. Сматрао је, да је његов син показао довољно знања на полагању поправног испита, а ипак није положио. Тражио је да се одреди друга комисија која би реалније оценила знање његовог сина. Жалбе на полагање разредних испита било је и од стране других родитеља. У одговору Министру просвете директор гимназије негирао је промену критеријума на поправним испитима осим код комисије која је испитивала ученике шестог разреда, па је предложио да министарство поништи те испите и дозволи ученицима тог разреда полагање испита пред другом комисијом и у другој школи.¹⁶³

Професор гимназије Ћира Милић упутио је 13. септембра 1928. године тужбу против директора гимназије Петра Нешића, у којој је изнео наводно настојање да му се наметне некаква кривица, која би га осрамила у школи и вароши. Као разлог таквог односа према њему навео је одбијање да сведочи поводом афере са ученицом седмог разреда. У тужби је навео и сукоб са директором на седници Наставничког већа одржаној на рођендан престолонаследника Петра, када му је замерено да није обавестио директора о гласинама у вароши због издавања другог сведочанства једном ученику. Када је Ћира Милић одбио да то уради, јер га се није тицало, директор га је истерао из канцеларије па чак и из школске зграде. После тога, на истој седници Наставничког већа он је замењен као члан комисије за полагање усмених испита из српског језика на Вишем течајном испиту.

У одговору на ове оптужбе Петар Нешић износи сасвим другачије ставове. Поводом афере са ученицом истакао је, да је утврђено да су оптужбе против њега само намера Петра Комненића да скрене оптужбе према директору, што је Ћира Милић, као и остали наставници, то потврдио својим потписом одлуке Наставничког савета поводом тог случаја. Поводом оптужбе да је сазвао седницу Наставничког савета на рођендан престолонаследника, директор је изнео, да је то учинио после службе у цркви на којој Ћира Милић није присуствовао, јер је сутрадан одржаван Виши течајни испит. На том састанку Ћира Милић је заиста замењен, али зато јер је на испиту јуна исте године фалсификовао писмени задатак његовог сина, због чега је одбијен на три месеца, и што је ученицима саопштио испитна питања пре полагања испита. Тако нешто он је урадио и у шабачкој гимназији, и да је због тога био отпуштен из државне службе. Као разлог за смену навео је и казну од стране Државног савета због фалсификата, због које се Ћир и Милићу две године нису рачунале за унапређење. Из тих разлога Наставнички савет је донео једногласну одлуку о његовој замени у испитној комисији. За издато сведочанство наведено је, да је оно издато после коначног утврђивања оцена из научних предмета и вештина. Свађу и истеривање Ћире Милића из канцеларије и зграде директор потпуно одбацује као неистинито.

¹⁶² АЈ, 66, 711.

¹⁶³ АЈ, 66, 710.

Група од 11 наставника гимназије, поднела је 19. октобра 1928. године Министру просвете допис у коме је изнего понашање Ћире Милића. Од како је дошао у гимназију наставио је са стварањем афера као што је то радио у шабачкој, лесковачкој и другим школама у којима је радио. Стално је оговарао и клеветао своје колеге, стварајући међу њима неслогу и раздор. Исте је клевете о наставницима и директору ширио и у вароши. Туужио је суду директора гимназије због неке увреде и клевете, што потписани наставници смагтају потпуном неистином. Такође је туужио и неке колеге наводећи измишљене разлоге. На крају дописа наставници су дали подршку директору и тражили од Министра просвете да премести Ћиру Милића из Ћуприје како би се омогућио правилан раду школи. Ћира Милић је премештен из Ћуприје и убрзо пензионисан. По пресуди суда он је ослобођен сваке дисциплинске одговорности. После одбацивања сваке дисциплинске одговорности, Ћира Милић се обраћао Министру просвете са молбом да буде враћен за професора. Пошто то није учињено, он се 3. децембра 1932. године обратио и Краљу Александру.¹⁶⁴

Душан Бабић, директор школе, кажњен је 11. марта 1931. године са 10% од месечне плате, јер је новембра 1930. године без исписнице и других потребних докумената примио за ученика другог разреда Драгољуба Матића, бившег ученика Друге гимназије у Београду. Осим тога, задржао га је у школи све до 22. децембра, иако ученик није ни до тада поднео потребна документа. Чак је добио ђачку књижицу са оценама за прво тромесечије.¹⁶⁵

Школске 1931/32. године директор Душан Бабић казнио је неколико наставника и тражио је од Министарства просвете одобрење да их тужи Управном суду.

Против директора Душана Бабића постојала је и тужба због корупције у школи. Ништа није рађено по тужби, мада је од стране Министра просвете одређен изасланик, који је требало да све то испита. Саслушање сведока Јове Симића, адвоката, Томе Николића, потпуковника у пензији и неколико ученика није извршено. Тужба се односила на помоћ Ника Марчетића ученику Цветку Матићу. При поправљању оцене он је ученику урадио три задатка, које му је и поставио. Папир са урађеним задацима налазио се код других ученика, али наводе из тужбе изасланик није желео да испитује. Због те афере, о којој се знало и ван Ћуприје, група наставника гимназије донела је папир са урађеним задацима и затражила је од свештеника Александра Илића да се обрати Министру

¹⁶⁴ АЈ, 66, 710. Жалбу против Ћире Милића потписали су: Живојин Поповић, Боривоје Тасић, Всеволд Гусаревић, Ружица Тасић, Нико Марчетић, Бисенија Панић, Владимир Зозулевић, Лидија Плешко, Илија Шадијер и Олга Марчетић.

¹⁶⁵ АЈ, 66, 710. Ученик Драгољуб Матић је изгубио потребну документацију, али из страха то није пријавио. Иначе до тада био је савестан и добар ученик. Директор је затражио од Министарства просвете тумачење, јер је ученик имао добре оцене и примерно владање. Министарство није одобрило наставу школе, већ је упутило ученика да други разред полаже приватно.

просвете. Он је то учинио 23. јуна 1932. године. Изгледа да се није радило даље о тој тужби, јер је у међувремену Душан Бабић био пензионисан.¹⁶⁶

Инспектор Министарства просвете поднео је оптужницу против Стевана Пијука, због изговорених речи које „умањују углед директора гимназије и изазивају раздор међу наставницима“. У оптужници је навео разлоге: а) На састанку Наставничког већа 23. августа 1931. године запретио је директору Душану Бабићу речима: „*Питаћемо на другом месту*“, б) На састанку Наставничког већа одржаног 21. августа, када се говорило некој кривици Антонија Шохаја и када је директор позвао наставнике да се изјасне о казни ученика укором, Пијук је одговорио: „*Зар зат о, ит о је Шохај*“, в) На седници Наставничког већа одржаној сутрадан, на којој се говорило о догађајима о Антонију Шохају, казао је: „*То је фалсификат записника*“, г) Иако је позван да да изјаву о својим поступцима, он то није учинио.¹⁶⁷

До сукоба директора Душана Бабића са Тодором Шоптрајановићем дошло је маја 1932. године. Тужбу против Тодора Шоптрајановића директор је поднео због: 1) Упада у реч када је директор разговарао са једним наставником; 2) Када га је директор због упадице опоменуо, одговорио је „*Изволите пристojније говорити*“; 3) На тај начин је показао да је директор непристојан; 4) Није смео да критикује поступак директора и да руши његов углед пред осталим наставницима, већ ако је био незадовољан могао је да се обрати вишој просветној власти.

¹⁶⁶ АЈ, 66, 711.

¹⁶⁷ Исто.

Предмет је послат и Управном суду. У својој тужби Управном суду директор је навео могуће мотиве због којих је наставник тако поступио. Упознао је суд да је Шоптрајановић већ био отпуштан из државне службе као опасан комунистички агитатор и да је годину и по дана би у затвору. Према томе он је само чекао моменат како би допринео смањењу угледа гимназије и њеног директора. Пошто је ово био трећи испад према директору у току године, затражено је да се овај случај узме хитно у разматрање. Тачност директорове изјаве потврдио је као сведок Хенрик Шуман.¹⁶⁸

У листу *Правда* од 12. августа 1932. године изашао је чланак под називом „Ћупријска гимназија- Елдорадо за рђаве ђаке“, у коме су споменути Риста Продановић, Тодор Шоптрајановић, Хенрих Шуман и Јаков Мариновић. За њих је наведено да спремају ђаке за новац и да су са њима правили погодбе да би их пропустили на поправним испитима. Наставници су 3. септембра добили дозволу од Министра просвете да туже аутора чланка Ананија Лековића за клевету и увреду. Међу професорима који су тужили аутора чланка налазио се и Нико Марчетић.¹⁶⁹

Жалбу на рад Милана Јовановића, професора латинског језика, упутио је Министру просвете 30. августа 1932. године Миливоје Шихај, апотекар из Јагодине. Сматрао је да његов син Антоније, ученик петог разреда, неправедно добио слабу оцену из латинског језика и остао да полаже поправни испит. Поред спремања од стране стручног наставника, на испиту одржаном 24. августа, заједно са још седморицом ученика није положио поправни испит, мада је одговорио на сва постављена питања. Миливоје Шихај је сматрао, да је однос према ученицима настао због познате афере у гимназији и због односа према Јагодини, јер је стално постојала могућност укидања више гимназије у Ћуприји и оснивања у Јагодини. Предлагао је и да финансира рад комисије на поновном утврђивању знања његовог сина. Министарство је затражило извештај о неким неправилностима током испита, али је уважен рад комисије за полагање поправних испита.¹⁷⁰

Сличну жалбу упутио је истог дана 30. августа 1932. године и Сава Мишић, трговац из Јагодине. Његов син Милан добио је слабу оцену из српскохрватског језика. Добро се спремао током распуста, али је поново добио слабу оцену. Сумњу у објективност оцењивања изазвала је чињеница, да је резултат поправног испита саопштен тек после неколико дана. И у овом случају Министарство просвете је тражило извештај од наставника гимназије. Наводно због заузетости наставника резултати су саопштени касније. Министарство је усвојило те разлоге, па је и у овом случају уважен рад комисије за полагање поправних испита.¹⁷¹

Исте године анонимни потписник упутио је писмо Министру просвете, у коме је изнео своје мишљење о појединим наставницима ћупријске гимназије. Мушика Драгићевића, наставника веро науке, је похвалио као савесног, као и

¹⁶⁸ АЈ, 66, 711.

¹⁶⁹ Исто.

¹⁷⁰ Исто.

¹⁷¹ Исто.

Ристу Продановића и Владимира Константиновића. Милана Константиновић је према неким ученицима била непријатна и престога у оцењивању. Хенрих Шуман је био апсолутно неспособан за наставу. Био је алкохоличар, стално пијан у школи и на улици. Картао се по кафанама по целу ноћ, па је често из кафана одлазио у школу. На часовима је спавао. Ретко кад је био трезан, а био је и подмитљив. Невена Шоптрајановић оцењена је као жена без интелигенције, а ђацима се обраћала простачким и вулгарним изразима. Поједини ђаци били су код ње привилеговани. Радојка Тодоровић била је вечити песимиста и неморална особа. Имала је неколико својих љубимаца који никад ништа нису знали, а били су добро оцењивани. Наводи се Милка Голистанић, која никад ништа није проговорила на часовима историје, а увек је добијала добру оцену. Радојка Тодоровић је често показивала знаке ненормалности. Јаков Мариновић, наставник физике, радио је по таквом систему, да је ђацима било немогуће да савладају предмет. Био је подмитљив и директоров љубимац. Јованка Хаци Видојковић добро је познавала свој предмет и добро је предавала, али је била несавесна у оцењивању. Милан Јовановић био је отворено благ у оцењивању ђака из Свилајнца. За директора Бабића наведено је, да није био за директора.¹⁷²

Било је жалби због неправилност око полагања испита зрелости. Христифор Крстић, син служитеља гимназије Живојина Павловића, упутио је 29. августа 1933. године из Јагодине писмо Министру просвете, у коме је изнео поступке професора Живојина Милосављевића према њему, јер је сматрао да је желео да га спречи да положи завршни испит. Одвраћао га је од испита и тражио му је лекарско уверење да је болестан. За добијање лекарског уверења предложио је ученику да га добије за новац. Христифор Крстић је смаграо је да су му задаци из српског и француског језика добро урађени, али није добио преписе да би их послао Министру просвете. У одговору на оптужбе Живојин Милосављевић је навео, да је предложио Наставничком савету да се не одобри полагање матуре у ћупријској гимназији, због његовог непристојног и изазивачког држања приликом поправног испита августа 1932. године. Због тога, а и пошто се знало да Крстић нема довољно знања, јер је из математике и француског језика добио лоше оцене, предложено му је да затражи од бановинске управе да му одреди другу гимназију за полагање завршног испита. Бановинска управа није пристала на предлог Наставничког већа, и наложила је да Крстић завршни испит полаже у ћупријској гимназији. Да ове оптужбе ученика нису биле истините потврдио је и његов отац.¹⁷³

Крајем јуна 1933. године група родитеља свршених ђака основне школе, упутила је жалбу Министру просвете, јер њихова деца, иако одлични ученици, нису положила пријемни испит за гимназију, и тражили су да се утврде разлози таквог поступка наставника гимназије. Тврдили су да су много лошији ђаци положили пријемни испит. Наставници гимназије површно су, само по неколико минута испитивали ученике и на основу тога вршили оцењивања. Било је случајева да су у комисији појединим ђацима били наставници, који су били у свађи са њиховим родитељима. Због ових и сличних пропуста родитељи су

¹⁷² АЈ, 66, 711.

¹⁷³ АЈ, 66, 712.

тражили да се одреди комисија која би о трошку родитеља правилно утврдила све неправилности око полагања пријемног испита. Министар просвете је одбио ову молбу, јер није било законских основа, пошто су испити правилно обављени.

На понашање Катарине Валдман притужбу су упутили неки родитељи жалећи се на њено понашање приликом полагања поправних испита. У жалби су изнети и лични разлози, јер је једном ученику казала да би његов отац могао мање да говори о њој по сокацима. У свом одговору Катарина Валдман изнела је другачију слику сукоба. На крају школске године Тодор Шаптрајановић, као разредни старешина, тражио је да се испита један ученик. Она је то одбила, јер је тај ученик одговарао предходног дана и показао је слабо знање. На захтев директора, ученик је тог дана поново испитан и тада је пред директором и разредним старешином поново показао недовољно знање из српског и француског језика. Негирала је и да је говорила да отац тог ученика мање говори о њој по сокацима, јер она никада није сазнала да је неко о њој тако нешто говорио.¹⁷⁴

Олга Дамњановић из Јагодине жалила се септембра 1936. године, због оцене коју је добила њена кћи Душица на поправном испиту из математике. Навела је да председавајући комисије није био све време присутан, да је предметни наставник Марија Калчан имала лош однос према Душици, позвавши је прву на испит и испитујући је саму, и за то време имала непедагошко држање и у оцењивању је била пристрасна. Жалба је одбачена од стране Министра просвете.¹⁷⁵

На забави геометара у Параћину, одржаној 13. фебруара 1937. године, дошло је до вређања професора гимназије Живојина Милосављевића од стране Миодрага Николића, техничког директора Фабрике шпофа и сестрића Теокаревића, зато што је професор удаљио са забаве једну ученицу гимназије, иначе рођаку Саве Јанковића, зета Теокаревића. У присуству многих посетилаца на забави, Миодраг Николић је псовао и вређао професора Живојина Милосављевића, називајући га идиотом и глупаком, претећи да ће га преместити у Македонију. На молбу Живојина Милосављевића Министар просвете му је дозволио да тужи Миодрага Николића за увреду и клевету.¹⁷⁶

Исте године Живка Илић из Ћуприје тужила је Александра Станковића због физичког напада. Сукоб се догодио 1. новембра 1937. године у згради гимназије, када је Живка Илић дошла да се интересује за успех свога сина ученика другог разреда. Мада нико није могао да потврди наводе Живке Илић, а и сам Станковић је то категорички одбијао, директор је предложио да се не покреће поступак поводом овог случаја, јер је сукоб између њих постојао још раније. Десило се да је Живка Илић, вероватно случајно, отровала сина Александра Станковића раствором камене соде, док је прала веш ко д њега.¹⁷⁷

Јован Апостоловић је 17. јануара 1938. године удаљен са дужности у Ћупријској гимназији и додељен је на рад у Реалној гимназији у Колашину.

¹⁷⁴ АЈ, 66, 712.

¹⁷⁵ Исто.

¹⁷⁶ АЈ, 66, 712.

¹⁷⁷ Исто.

Третину се, да је у циљу обљубе нападао своју свастику, три служавке, Јованку Хаци Видојковић, наставницу гимназије, Марију Калчан, такође наставницу гимназије и Марију Ерленвајн, ученицу гимназије. Због неких од ових случајева било му је суђено у јагодинском Окружном суду. Према одлуци директора гимназије он је 12. јануара удаљен са дужности. Решењем Управног суда у Београду подржана је одлука директора јер „...означено дело садржи у себи тежак службени дисциплински преступ и било би штетно по интерес школе и углед службе, ако би именовани остао и даље на дужности...“ Министарство просвете такође је потврдило одлуку директора и Јован Апостоловић је био премештен у Реалну гимназију у Колашину без права на дневнице.¹⁷⁸

Исте године дошло је до сукоба између двојице наставника. Приликом одласка на боловање директор је за свог заменика одредио Николу Божићевића. Тада је настао сукоб са Живојином Милосављевићем, најстаријим наставником у школи, који је због тога сматрао да он треба да замењује директора до његовог повратака са боловања. Он је игнорисао све наредбе Николе Божићевића. О томе је извештено Министарство просвете, које је наложило постављење Живојина Милосављевића, јер је Никола Божићевић био упућен на нову дужност у Ниш.¹⁷⁹

Жалбу против наставника гимназије упутио је Министру просвете јула 1939. године Светислав Миленовић, због понављања његовог сина, ученика петог разреда. Он је током године имао само слабу оцену из француског језика. Спремао се приватно, и наставник је обећао да ће га пропитати. Он то није учинио све до краја године. Поред слабе оцене из француског језика, на крају године имао је слабе оцене из природописа и математике, мада током године није имао слабе оцене из тих предмета. Жалбу, да се утврди право стање око слабих оцена Драгослава Миленовића, упутила је Краљици Марији његова баба Анка Миленовић, како је у молби навела „као мајка витеза Карађорђевог звезде“. Другачије виђење целог случаја изнели су наставници гимназије: Светозар Петровић, Војислав Миленковић, Вукосава Стефановић и Милан Јовановић. Изасланик Министра просвете је проверио наводе из тужбе, и навео је у свом извештају, да наставници нису вршили своју дужност са довољно такта и опрезности приликом утврђивања оцена, и да је то довело до непотребних сукоба. Министар просвете је октобра исте године одбио жалбу Светислава Миленовића.¹⁸⁰

Министар просвете казнио је Јелену Поповић 12. маја 1940. године писменим укором, јер није доставила директору школе сазнање да је наставник веронауке направио једну алузију на њен рачун, већ је сама покушала да о овоме спроведе истрагу и у интригу увукла неке ученице. За исти прекршај писменом опоменом кажњена је и Милева Дамњановић.

Под истим датумом кажњен је са 10% једномесечне плате, положајног додатка и личног додатка на скупшћу Ђорђе Додић, суплент, зато што је његово држање на часовима било неозбиљно, јер је употребљавао недопуштене изразе у опхођењу са ученицама петог разреда. Осим тога поправљао је оцене на

¹⁷⁸ АЈ, 66, 712.

¹⁷⁹ Исто.

¹⁸⁰ АЈ, 66, 2413.

недозвољени начин. Због случаја са Ђорђем Додиком кажњен је писменим укором и директор гимназије, јер није проверио тачност оптужби против Додика и на тај начин могао је цео случај да добије публицитет, који би штетио угледу школе и нормалним односима међу наставницима.¹⁸¹

Др Анте Гончевић, директор гимназије, осуђен је после рата на затворску казну са принудним радом у трајању од осам година, на казну конфискације целокупне имовине и на казну губитка политичких и грађанских права у трајању од три године по издржавању казне. Он је лишен слободе 30. јуна 1945. године због оптужбе да је јула 1941. године доставио среском начелству у Ћуприји имена 22 наставника и ђака, присталица борбе против окупатора. Лица са списка су похапшена, али су убрзо и пуштена. Касније су поново похапшени и спроведени у затвор Гестапоа у Београду, и после тога интернирани у логор на Бањици, одакле су после дужег времена пуштени. Теретио се и због потказивања бораца, јер је приликом хапшења утицао на неке од ухапшених да откривају и друге припаднике покрета, што је довело до њиховог хапшења, мучења и одвођења у концентрационе логоре.¹⁸²

¹⁸¹ АЈ, 66, 2413.

¹⁸² АЈ, Пресуде Јула месеца из Ћуприје се тражио извештај, да ли да се др Анте Гончевић разреши дужности, и да дужност преда најстаријем наставнику.

3. УЧЕНИЦИ

Прве школске 1909/10. године било је уписано укупно 57 ученика и 22 ученице. Први разред уписало је 30 ученика и 14 ученица, други разред 9 ученика и 8 ученица и трећи разред 18 ученика. Током године школу је напустило 9 ученика и 6 ученица. Први разред напустило је 5 ученика и 3 ученице, други разред 1 ученик и 3 ученице и трећи разред 3 ученика. На крају године остало је 48 ученика и 16 ученица. Укупно је разреде завршило 34 ученика и 16 ученица. Одличним успехом завршило је 9 ученика и 4 ученице: први разред 3 ученика и једна ученица, други разред 1 ученик и 3 ученице, трећи разред 5 ученика. Врло добрим успехом завршило је 7 ученика и 4 ученице: први разред 2 ученика и две ученице, други разред 2 ученика и две ученице, трећи разред 3 ученика. Добрим успехом завршило је 18 ученика и 8 ученица: први разред 12 ученика и 8 ученица, други разред 3 ученика, трећи разред 3 ученика. По правни испит је полагало 13 ученика и то 7 из првог, 2 из другог и 4 ученика из трећег разреда. Поновио је разред само 1 ученик првог разреда.¹⁸³

Први разред су завршили: Видосава Ерић, Војислав Катић, Вукашин Вулић, Даница Белић, Даница Јовановић, Даринка Симоновић, Десанка Димитријевић, Десанка Катић, Димитар Симић, Драгољуб Митровић, Драгољуб Поповић, Душан Манојловић, Душан Матић, Ђорђе Николић, Јован Ћирковић, Коста Исмајловић, Лепосава Коцић, Милка Миловановић, Миодраг Микић, Милосав Костић, Михаило Огњановић, Надежда Милошевић, Павле Вулић, Радм. Петровић, Радмир Пангић, Сава Џенић и Савета Костић.

Полагали су разредни испит: Божидар Раденковић из немачког језика и земљописа, Боровоје Стевановић из немачког језика и јестаственице, Живојин Дишић из немачког језика и земљописа, Живојин Стевановић из рачуна и земљописа, Јован Тодоровић из немачког језика, Миодраг Копецки из немачког језика. Разред је поновио Миодраг Илић. Разредни старешина првог разреда био је директор Иван Дамњановић.

Други разред завршили су: Даница Стојановић, Добрила Младеновић, Душан Ђорђевић, Јованка Јојић, Милева Ђукнић, Миленко Милетић, Милисав Марковић, Милица Костић, Миодраг Радојковић, Надежда Петровић и Никола Џенић.

Разредни испит полагали су Радмило Љубичановић из немачког језика и Лазар Стижанин из опште историје и рачуна. Разредни старешина другог разреда био је Цветко Петковић, професор.

Трећи разред завршили су: Велибор Митровић, Владимир Видановић, Живојин Николић, Јован Костић, Јован Милошевић, Милан Стојановић, Миодраг

¹⁸³ Приватна четвороразредна гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1909-1910. годину, Ћуприја.

Миленковић, Радослав Младеновић, Димитрије Матић, Милутин Јевтић и Фрања Малвић.

Разредни испит су полагали: Божидар Радјковић из латинског језика, Гргур Аћимовић из физике, Иван Марковић из физике, Миливоје Петковић из латинског језика и физике.

Као приватни ученици завршили су: Бранислав Мартинац први и други разред, Миленко Милетић први разред, Десанка Величковић други разред и Тодор Ранковић трећи разред.¹⁸⁴

*

Школске 1911/12. године школу је уписало 54 ученика и 25 ученица. Први разред је уписало 20 ученика и 7 ученица, други разред 19 ученика и 5 ученица, трећи разред 12 ученика и 7 ученица и четврти разред 3 ученика и 6 ученица. У току године придшло је 5 ученика и 4 ученице. Школу је напустило 11 ђака, па је на крају остало 50 ученика и 27 ученица.

Успех ученика 1911/12. године

	Разреди								Укупно	
	I		II		III		IV			
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
Одличних	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Вр. добрих	1	2	4	3	3	3	1	6	9	14
Добрих	8	2	4	-	3	1	1	1	26	4
Пол. раз. испит	8	-	4	1	8	5	-	-	20	6
Понављају разред	1	2	3	-	1	-	-	-	5	2
Укупно	18	7	15	4	15	9	2	7	50	27

По годинама старости:

11 година: први разред 4 ученика и две ученице.

12 година: први разред 12 ученика и 4 ученице; други разред 2 ученика; трећи разред 5 ученика и 4 ученице.

13 година: први разред 5 ученика и две ученице; други разред 11 ученика и 5 ученице; трећи разред 3 ученика и 4 ученице.

14 година: други разред 5 ученика и једна ученица; трећи разред 4 ученика и једна ученица.

15 година: други разред једна ученица; трећи разред 2 ученика; четврти разред 2 ученика и 7 ученица.

16 година: трећи разред 1 ученик; четврти разред 1 ученик.¹⁸⁵

¹⁸⁴ Приватна четвороразредна гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1909-1910. годину, Ћуприја.

*

Школске 1913/14. године први разред је завршило 20 ђака, док је разредни испит полагало 8 ђака. Једна ученица је поновила разред. У току године две ученице су напустиле разред, због промене школе.

Разредни старешина првог разреда био је Никола Бошковић. Први разред су положили: Аћим Јовановић, Бранислав Симоновић, Војислав Грујић, Доброслав Радосављевић, Драгиша Дачић, Драгиња Тодоровић, Зорка Цветковић, Марија Стојковић, Миливоје Магић, Милисав Арсић, Миодраг Миленковић, Миодраг Николић, Михаило Довијановић, Надежда Ристић, Наталија Стојановић, Олга Анђелковић, Радмила Вељковић, Светислав Брачинац, Славка Шолтић и Сергије Семашко.

Ђаци гимназије школске 1911/1912. године

Полагали су разредни испит: Бранко Павловић из јестаственице и математике, Драгољуб Перић из немачког језика и математике, Живојин Смајловић из српског језика и јестаственице, Јелисавета Глишић из математике, Љубица Митровић из јестаственице и математике, Љубомир Жикић из српског језика и математике, Миладин Петровић из јестаственице и математике, Свегислав Минић из јестаственице.

Поновила разред Милка Здравковић. Промениле су школу Олга Муњић и Радмила Катић. Напустили су школу: Анђелија Дишић, Даница Симић, Десанка

¹⁸⁵ Ћуприска приватна гимназија Извештај за школску 1911-1912 годину, Ћуприја 1912.

Стојановић, Драгиша Милековић, Драгољуб Стојановић, Душан Стојковић и Олга Јовановић. Искључени: Живојин Митић и Радомир Јовановић.¹⁸⁶

Други разред завршило је 14 ђака, полагало је разредни испит 9, а разред су поновила 2 ученика. Школу је напустило 5 ђака. Разредни старешина другог разреда био је Живко Петровић. Други разред су завршили: Божидар Костић, Вукосава Симић, Даринка Милошевић, Душан Стојановић, Душанка Станојевић, Живојин Стојановић, Милева Богојевић, Мирко Мићић, Олга Глишић, Радивоје Стојановић, Радослав Микић, Стојан Радивојевић, Штерије Томић и Радмила Симеуновић.

Полагали су разредни испит: Атанасије Пантић из јестаственице и математике, Бранислава Стојковић из јестаственице и математике, Василије Марковић из географије и математике, Јелисавета Павловић из јестаственице и математике, Љубица Илић из јестаственице и математике, Марија Казаковић из немачког језика и јестаственице, Миодраг Јовановић из математике, Танасије Јанаковић из српског језика и јестаственице, Милан Грујић из немачког језика и математике.

Поновили разред: Властимир Костић и Јефтимије Томић. Променила школу Даница Буквић. Искључени из школе: Драгиња Крстић и Драгомир Стефановић.¹⁸⁷

Трећи разред завршило је 8 ђака, полагало је разредни испит 6, а један ученик је поновио разред. Школу је напустило двоје ђака, а један ученик је искључен из школе. Разредни старешина био је Петко Краговић. Трећи разред су завршили: Добрија Радивојевић, Димитрије Тасић, Душан Живковић, Илинка Жикић, Јосиф Шпет, Лепосава Ракић, Миодраг Стојковић и Петар Јончић.

Разредни испит полагали су: Ванђел Поповић из немачког језика и физике, Десанка Јовановић из физике, Милан Костић из латинског језика и математике, Миодраг Томић из физике и математике, Гаљина Н. Семашко из немачког и физике, Миодраг Јовановић из латинског језика, историје и физике.

Поновио је разред Димитрије Терек. Променили су школу Божидар Стевановић и Лепосава Буквић. Искључен је из школе Милан Нико дијевић.¹⁸⁸

Четврти разред завршило је 6 ђака, двоје су полагали разредни испит. Једна ученица је променила школу, а тројица ученика су искључени. Разредни старешина био је Стојан Јевгић. Четврти разред завршили су: Александар Костић, Александар Симић, Божидар Трајковић, Милева Сибиновић, Миливоје Стојковић и Милица Ђурковић.

Полагали су разредни испит: Милосав Грујић из хемије и математике, Радомир Пантић из хемије и математике.

Поновили разред: Борисав Стојановић, Зорка Целатовић. Напустила школу Љубица Нешић. Искључени из школе: Драгољуб Мигровић, Милан Ђорђевић и Сима Пеливановић.

¹⁸⁶ Ћупријска приватна ћупријска гимназија Извештај за школску 1913-1914. годину, Параћин 1914.

¹⁸⁷ Исто.

¹⁸⁸ Исто.

Пети разред је завршило 6 ђака, четворо је полагало разредни испит, а троје је поновило разред. Једна ученица је променила школу, а једна је напустила даље школовање. Разредни старешина био је Живко Петковић. Пети разред завршили су: Александар Стефановић, Бранислав Мартинац, Савета Крстић, Милош Бајшански, Никола К. Бојић и Радослав Видаковић.

Полагали су разредни испит: Јован Тодоровић из латинског језика, Миодраг Микић из српског и латинског језика, Сава Ценић из математике, Страхиња Јовановић из српског и латинског језика.¹⁸⁹

*

У прву школску годину после рата било је уписано 160 ученика. У први разред 35, други 52, трећи 44, четврти 17 и у пети разред 12 ученика. Због селидбе родитеља, неколико ученика је напустило школу. Школска година, односно скраћени течај, завршена је 10. јула. Са одличним успехом разреде је завршило 10 ученика, са врло добрим 34, са добрим 48, док је слаб успех показало 56 ученика. У старије разреде је прешло 48 ученика, разредне испите полагало је 60 ученика, а њих 39 поновило је разред. Од укупно уписаних, школу су из разних разлога напустила 22 ђака.

Према разредима, ученици су показали следећи успех: у првом разреду било је 4 одличних, 6 врло добрих, 10 добрих и 10 ученика са slabим оценама; у другом разреду, са одличним успехом завршило је 4 ученика, врло добрим 11, добрим 13 и са slabим оценама 22 ученика; у трећем разреду само је један ученик завршио одличним успехом, врло добрим 9, добрим 13 и 15 ученика slabим оценама; четврти разред одличним успехом завршио је само један ученик, врло добрим 3, добрим 9 и са slabим оценама било је 5 ученика; у петом разреду није било ученика са одличним успехом, врло добрих је било 5, добрих 3 и са slabим оценама 4 ученика.¹⁹⁰

Уписница за I разред гимназије за 1918-19 школску годину¹⁹¹

Име и презиме	Место и датум рођења	Име и презиме родитеља	Стан учеников улица и број	Који је разред свршио школске 1913-14	Које је разреде и где свршио за време рата
Милета Митојевић	Супска 7. октобар 1902.			III раз. основне школе	
Радмила Николић	Београд	Бора и Стана Николић	Улица код парка бр. 16		
Радивоје Ценић	Пожаревац 21 новембар 1905.	Милан и Десанка Ценић	Улица Добричевска		
Бранислав	20 јула 1906.	Димитрије и	Улица Цар	II раз.	III раз.

¹⁸⁹ Исто.

¹⁹⁰ АЈ, 66, 710. Извештај од 11. јула 1919. године.

¹⁹¹ ИАЈ (Историјски архив Јагодина), фонд 145.

Мр Добривоје Јовановић - Гимназија у Ћуприји од 1909 до 1941. године

Михајловић		Јелена Михајловић	Симеон бр. 10.	основне школе	основне школе
Живка Љубисављевић	Ћуприја 10 фебруара 1905.	Каменче и ... Радивојевић	Главна улица бр. 67.	трећи разред основне школе	
Милица Митровић	Ћуприја 21 јула 1906.	Милисав и Христина Митровић	Варошка мала	трећи разред основне школе	
Драгослав Поповић	Ћуприја 23 септембра 1907.	Мита и Ната Поповић	Улица Ћирила и Методија бр. 12		
Велимир Авејић	Алексинач марта 1907.	Љубомир и Милица Авејић	Улица Господска бр. 4.	други разред основне школе	
Јелисавета Мирчић	Параћин 15 октобра 1906.	Михаило и Николета Мирчић			
Бранислав Милентић	Ћуприја 11 јуна 1906.	Мијајло и ...Милентић	Главна улица бр. 40.	први разред основне школе	други и трећи разред основне школе
Милица Пантелић	1 марта	Баја и Ружа Пантелић	Главна улица бр. 14		
Милева Стојковић	Јагодина 22 децембра 1905.	+ Никола и Магдалена Стојковић	Варошка мала бр...	III разред основне школе	
Спасенија Ћатић	Јагодина 16 марта 1905.	Душан и Милица Ћатић	Добричевска улица бр. 16	III разред основне школе	
Бранко Ћатић	Бајина Башта 13 октобра 1905.	Душан и Милица Ћатић	Добричевска улица бр. 16		III разред основне школе
Миодраг Петровић	Ћуприја 30 августа 1906.	+ Стева и Косара Петровић	Ул. код парка бр. 11	III разред основне школе	IV разред основне школе
Драгослав Јовановић	Ћуприја 18 априла	Милутин и Загорка Јовановић	Главна улица бр. 55	I разред основне школе	II, III и IV раз. осн. школе
Драгослав Микић	Ћуприја 5 маја 1907.	Жика и Наталија Микић	Главна улица бр. 102	I разред основне школе	II, III и IV
Савета Марјановић	Ћуприја 1 јануара 1906.	+ Пера и Симка Марјановић	Улица Добричевска бр...	III разред основне школе	
Милева Стојковић	Јагодина 24 децембра 1904.	Никола и Магдалена Стојковић		IV разред основне школе	
Јован Аћимовић	Ћуприја 21 августа	Милутин и Косара Аћимовић	Ул. Добричевска	I разред основне	II, III и IV раз. осн.

Сима Костић	1906. Ћуприја 5 февруара 1906.	+ Чедомир и Љубица Костић	бр. нема	школе III разред основне школе	школе
Сава Ристић	Ћуприја 31 марта 1908.	Милован и Војислав Ристић	Главна улица бр....	два разреда основне школе	III и IV
Самуило Караоглановић	Београд 31 марта 1907.	Соломон и Косара Караоглановић	Главна улица бр. 34	I разред основне школе	IV разред осн. школе
Душан Николић	Ћуприја 13 марта 1905.	Јелисавета Николић	ул. Цара Симеона бр. 10	III разред основне школе	IV у Параћину
Боривоје Ђорђевић	Мијатовић 10 септембра 1905.	Ранђа и Христивоје Ђорђевић		IV разред осн. школе	
Лепосава Радојевић	Јагодина 18 февруара 1904.	Аца и Даринка Радојевић	Ул. код парка бр. 11	III разред основне школе	
Лепосава Генчић	Деспотовић 5 октобра 1907.		Моравска бр. 5		III разред осн. школе
Бранислав Мијиловић	Јагодина 30 јула 1906.	Драгутин и Добрила Мијиловић	Главна бр. 101	I разред осн. школе	II, III и IV разред осн. школе и I гим.
Радмила Станић	Крагујевац 22 јула 1905.	Радоје и Даринка Станић	Банатска мала бр. 57	први и други раз. осн. школе	III и IV разред
Загорка Поповић	Београд 13 февруара 1904.	Јулијана Поповић	Црквена бр. 12	Основну школу у Београду	
Босилка Милојевић	Параћин 17 новембра 1906.	Милоје и Милица Милојевић	Улица IV бр. 8	I разред осн. школе	II, III и IV р. осн. шк. у Параћину

Наставнички савет на седници својој од 27. априла 1919. нашао је, према оцени уверења и сведочанстава, да се сви ови ученици могу уписати у I гимназије, према распису Мин. просвете од 28. децембра 1918. За врш. дужности Ст. Чутирило

Уписница за II разред гимназије
за 1918/19 школску годину¹⁹²

Име и презиме ученика	Местом и датум рођена	Име и преиме родитеља	Стан ученика	Који је разред свршио 1913/14	Који је разред и где свршио за времетраја

¹⁹² Љубица Петровић желела је да полаже испит из другог разреда.

Ирма Калашик	Серенђ Чешка 15 марта 1903.	Јулија Калашик	Шећерна фабрика	год. IV разред осн. шк.	
Ђорђе Ђорђевић	16 фебруара 1906.	Косара и Јован Јовановић	Главна улица бр.131.	II разред основне школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Персида Радојковић	Ћуприја 5 јануара 1906.	Сава и Цвета Радојковић		III разред осн. школе	IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Борислав Љубичановић	Ћуприја 15 августа 1904.	Станоје Љубичановић		IV разред осн. школе	
Десанка Мићић	Бајна Башта 1 маја 1904.	Милош и Новка Мићић	Господска бр. 3	IV раз. осн. школе	
Ђорђе Илић	Ћуприја 12 априла 1904.	поч. Лаза и Цана Илић	Добричевска улица	IV раз. осн. школе	
Љубица Петровић	Параћин 22 децембар 1904.	Јоца и Вида Петровић	Улица I бр. 11.	IV раз. основ школе	IV разред бугарске осн. шк.
Слободан Робинац	Ћуприја 17 децембра 1904.	Петар и Љубица Робинац	Добричевска ул. бр. 5.	IV разред осн. школе	
Стана Ђаковић	станица Раља 6 новембра 1906.	Петар и Даринка Ђаковић	Улица код парка бр. 17	III разред осн. школе	IV разред осн. шк. и I разред гимназије
Бранко Ђаковић	Београд 2 јула 1904.	Петар и Даринка Ђаковић	Улица код парка бр. 17	IV раз. основне школе	
Десанка Стојковић	Крушевац 10 фебруара 1906.	Наталија и Живадин Стојковић	Добричевска ул. бр. 22.	II разред осн. школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Косара Поповић	Дрња Ореовица окр. Подрињски 26 јануара 1906.	Јулка и Богосав Ковачевић	Добричевска ул. бр...		први разред гимназије
Радомир Жикић	Ћуприја 3 маја 1904.	Светислав Жикић	Банатска мала бр. 47.	IV раз. осн. школе	
Лазар Марјановић	Савски Рудник 28 фебруара 1904.	Владимир Марјановић	Главна ул. бр. 128.	IV разред осн. школе	
Божидар Илић	Ћуприја	Живојин и Лепосава Илић	Ул. Цара Лазара бр. 21.	IV разред осн. школе	
Надежда Нешић	Ћуприја 22 јула 1904.	Павле и Томанија Нешић	Моравска ул. бр. 38.	IV разред осн. шк.	
Милосав	Ћуприја	Ђока и Даница	Варош махала	III разред	IV раз. осн.

Мр Добривоје Јовановић - Гимназија у Ћуприји од 1909 до 1941. године

Јовановић	1 маја 1906.	Јовановић		осн. школе	школе и I раз. гимназије
Драгиња Радосављевић	Ћуприја 23 августа 1904.	Добривоје и Вукосава Радосављевић		IV разред осн. школе	
Олга Симић	Ћуприја 20 јула 1906.	Сима и Љубица Симић		IV разред осн. школе	II, III и IV разред осн. школе
Радмила Димитријевић	Ћуприја 31 јула 1903.	+ Драгутин и Драгиња Димитријевић		IV разред осн. школе	
Љубица Микић	Ћуприја 18 марта	Мика и Ружа Микић	Главна ул. бр. 99	IV разред осн. школе	
Бисенија Мило сављевић	Ћуприја 21 јуна 1904.	Димитрије и Јулка Милосављевић	Моравска ул. бр. 42.	IV разред осн. школе	
Бранислава Робинац	Ћуприја 1 септембра 1903.	Петар и Љубица Робинац	Добричевска ул. Бр. 5.	IV разред осн. школе	
Рудолф Шпет.	Краљево 17 априла 1904.	Антон и Марија Шпет.	Поштанска ул. бр. 4.	III разред осн. школе	IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Димитрије Живковић	Дреновац 7 јула 1903.	Крста и Живана Живковић		IV разред осн. школе	
Десанка Џематовић	Ћуприја 27 маја 1904.	Радосав и Стана Џематовић		IV разред осн. школе	
Радослав Миленковић	Ћуприја 19 јануара 1906.	Миша и Вучко Миленковић		III разред осн. школе	IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Босилка Анђелковић	Ћуприја 1 децембра 1906.	Томас и Зорка Анђелковић	Добричевска ул. бр. 27.	II раз. осн. школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гим.
Обрад Стојановић	Св. Рудник 16. маја 1904.	+ Петар и Полка Стојановић	махала „Жировница“ бр. 92.	IV разред осн. школе	
Драгиња Тодоровић	Ћуприја 28. јануара 1905.	Михајло и Јулка Тодоровић	Господска ул. бр. 4.	III раз. осн. школе	IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Злага Милошевић	Београд 12. августа 1903.	Никола и Стамена Милошевић			
Десанка Стојанчићевић	Ћуприја 23. јуна 1903.	Ива и Милка Стојанчићевић		IV разред осн. школе	
Љубомир Петковић	Ћуприја 27. јуна 1904.	Стојадин и Перса Петковић	махала „Жировница“ бр. 2	IV разред основне школе	
Ђурђе	Ивањица 1	+ Божан	Банатска	IV разред	

Мр Добривоје Јовановић - Гимназија у Ћуприји од 1909 до 1941. године

Ковачевић	марта 1902.	Радојка Ковачевић	махала бр. 75.	основне школе	
Наун Бизетић	Ћуприја 12 јуна 1906.	Никола и Тинка Бизетић	Улица код парка бр. 56.	II разред осн. школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Милан Поповић	Прокупље 28 јуна 1905.	Мита и Ната Поповић	ул. Ћирила и Методија бр. 12.	II раз. осн. школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Јованка Марковић	Ћуприја 5 фебруара 1905.	+ Жика и Милица Марковић	Главна ул. бр. 90.	III раз. осн. школе	IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Драгомир Целатовић	Ћуприја 8 маја 1904.	+ Љубомир и Цвета Целатовић	Банатска махала бр. 6.	IV раз. основне школе	I раз. гимназије
Анастасија Петровић	Ћуприја 15. маја 1907.	Драгољуб и Славка Петровић	Мравска ул. бр. 7.	II раз. основне школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Мита Радојковић	Ћуприја 3. октобра 1904.	Сава и Цвета Радојковић	Улица код парка бр. 34.	III раз. основне школе	IV раз. основне школе
Радмила Ђурић	Ћуприја 7. маја 1904.	Добросав и Кагарина Ђурић		IV разред основне школе	
Живко Јанаковић	Ћуприја 16. октобра 1906.	Добривоје и Лепосава Јанаковић	Добричевска бр. 7.	III раз. основне школе	IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Јован Радојковић	Ћуприја 3. септембра 1903.	Миторад и Олга Радојковић	Главна улица бр. 24.	IV разред осн. школе	жели да полаже III раз.
Милош Димитријевић	Ћуприја 8. октобра 1906.	+ Драгутин и Драгина Димитријевић		II раз. осн. школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Војислав Јовичић	Нова Варош 9. октобра 1904.	Јово и Софија Јовичић		IV раз. основне школе	
Милица Ж Микић	Ћуприја 28. априла 1903.	Жика и Нагалија Микић	Главна ул. бр. 102.	IV раз. основне школе	
Радмила Марковић	Ћуприја 1. фебруара 1905.	Милисав и + Нагалија Марковић	Главна ул. бр. 13.	II раз. основне школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Босиљка Костић	Ћуприја 10. децембра 1903.	Чедомир и Љубица Костић		IV раз. основне школе	
Лепосава Јеремић	Ћуприја 30. јануара 1899.	Петар и Милева Јеремић	улица код парка	IV раз. основне школе	

Миро слава Радојевић	Бачина 20. фебруар а 1902.	Аца и Дара Радојевић	улица ко д парка бр. 11.	IV раз. осно впе школе	
Драгица Михајловић	15. јуна 1905.			IV раз. осно впе школе	
Ружица Жоперски	Ћуприја 26. јануара 1904.	+ Венцеслав и Ана Жоперски	Главна улица бр. 76.	IV раз. осно впе школе	
Ружица Толић	Ћуприја 6. марта 1906.	Алекса и ...Толић	Улица код парка бр. 28.	II раз. осно впе школе	III и IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Славка Перић	Ћуприја 2. фебруар а 1904.	Бошко Перић		IV раз. осно впе школе	
Драго љуб Мијаиловић	Рибари 2. јуна 1904.	Драгутин и Добрила Мијаиловић	Главна улица бр. 101.	III раз. осно впе школе	IV раз. осн. школе и I раз. гимназије
Радмила Јањаковић	Ћуприја 26. марта 1904.	Настас и Сика Костић	Доситеја Обрадовића бр. 4.	IV раз. осно впе школе	
Вера Авејић	Алекси нац 1. марта 1905.	Љубомир Авејић		IV раз. осно впе школе	
Богдан Брановачки	Сента 23. јануара 1904.	Јован и Марија Брановачки	Добричев Држ. сточ. завод	IV раз. осно впе школе	
Бранислава Крстић	Ћуприја 6. фебруар а 1903.	Ђорђе и Јулијана Крстић	Добричевска бр. 39.	IV раз. осно впе школе	
Катарина Милошевић	Ћуприја 7. јула 1904.	Светислав и Марија Милошевић	Варошка мала	IV раз. осно впе школе	
Миодраг Петровић	Свилајнац 1. маја 1904.			IV раз. осно впе школе	
Наставнички савет на седници својој од 27. нашој је према оцени уверења и сведочанстава, да се сви ови ученици могу уписати у II р. гимназије према распису Мин. просвете од 28. дек. 918. г. Врш. дуж. директора Ст.Чутурило					

Уписница за III разред гимназије
за 1918/19 школску годину¹⁹³

Име и презиме	Место и датум рођења	Име и презиме родитеља	Стан ученика улица и број	Које је разреде свршио школске	Које је разреде и где свршио

¹⁹³ ИАЈ, Ф 145.

				1913/14 г.	за време рата
Сава Михајловић	Плана 9. августа 1904.	Милан и Јела Михајловић		I раз. гимназије	
Миладин Петровић	Ниш 12. децембар 1902.	Милорад и Јулка Петровић		I раз. гимназије	
Милосав Арсид	Ћуприја 24 априла 1902.	Живојин и ...Арсид	Главна улица бр. 25.	I раз. гимназије	
Милутин Костић	Ћуприја 13. марта 1904.	Јелена Костић	Главна улица бр. 118.	Три разреда основне школе	IV раз. осн. школе и I и II раз. гимназије
Будимир Лазид	Пожаревац 25. децембра 1902.	Владислав Лазид		I и II раз. гимназије	
Бранислав Симид	Свилајнац 2. априла 1903.	Станислав Симид	Ћирило и Методије бр. 12.	I разред гимназије	
Љубомир Жикић	Ћуприја 14. септембра 1902.	Светислав Жикић	Банатска мала бр. 47.	I разред гимназије	
Јелена Јаковљевић	Пожаревац 15. децембра 1903.	Влада и Ружа Јаковљевић	Ћупријска железничка станица	IV раз. основне школе	I раз. гимназије
Душан Стојковић	Ћуприја 22. јануара 1902.		Добричевска бр. 29.	I раз. гимназије	
Бранислав Павловић	Београд 5. марта 1904.	Светислав Павловић	Господска ул. бр. 1.	III раз. основне школе	II раз. гимн. у Ћуприји
Јелисавета Глишић	Ћуприја 5. октобра 1903.	Лазар и Драгиња Глишић	Главна ул. бр. 118.	I раз. гимназије	
Љубинка Ђурић	Вреоци 11. августа 1902.	Сава и Радојка Ђурић	Добричевска бр. 42.	III и IV раз. основне школе	I разред гимназије у Призрену
Босилка Ђурић	Вреоци 18. фебруара 1904.	Сава и Радојка Ђурић	Добричевска бр. 42.	III и IV разред осн. школе	I раз. гимназије у Призрену
Владимир Славковић	Ћуприја 6. марта 1902.	+ Светозар и Милка Славковић	Добричевска бр. 14.	I раз. V београдске гимназије	
Тодор Стојковић	Ћуприја 15. новембра 1904.	Боривоје и Бранка Стојковић	Добричевска бр. 11.	IV раз. осн. школе	I и II раз. гимназ. у Ћуприји
Војислав	Зајечар	Милан и Драга		I разред	

Аранђеловић	22. августа 1903.	Аранђеловић		у II београдској гимназији	
Драгиша Гвозденовић	Крушевац 13 марта 1903.	Никола и Смиља Гвозденовић	I – ул. бр. 11 Параћин	I раз. гимназије	II раз. гимназ.
Добросав Радосављевић	Ћуприја 12 децембра 1902.	Добривоје и Вукосава Радосављевић		I раз. гимназије	
Бранко Павловић	Београд 7 новембра 1902.	Светислав и Србијанка Павловић	Црквена ул. бр. 1.	I раз. гимназије	
Миодраг Миланковић	Сење 6. августа 1902.	Христина Миланковић		I раз. гимназије	
Радмила Мићић	Косјерић 20. јула 1902.	Милош и Новка Мићић	Господска ул. бр. 3.	I раз. гимназије	
Аћим Јовановић	Ртково 5. јула 1902.	Благоје и ... Брчаревић		I раз. гимназије	
Радмила Ђаковић	Ћуприја 23. фебруара 1903.	Петар и Даринка Ђаковић	Ул. код парка бр. 17.	I раз. гимназије	
Димитрије Здравковић	Ћуприја 8. јула 194.	Арса и ... Здравковић		IV раз. осн. школе	два разреда гим. у Ћуприји
Жарко Марковић	Ћуприја 3. октобра 1904.	+ Милан и Ристосија Марковић	Ресавска бр. 6.	III раз. основне школе	IV раз. основне школе и I и II раз. гимназ.
Милија Ристић	Ћуприја 16. августа 1904.	Митован и Војислава Ристић	Главна улица	три раз. основне школе	IV раз. осн. школе и I и II раз. гимназ.
Персида Пантић	Ћуприја 10. јуна 1905.	Пера и ... Пантић			два раз. гимназ.
Љубица Митровић	Ћуприја 23. јуна 1903.	Милосав и Христина Митровић	Варош мала бр. 10.	први раз. гимназије	
Миодраг Аћимовић	Ћуприја 27. августа 1904.	Милутин и Косара Аћимовић	Добричевска	три раз. основне школе	IV раз. осн. школе и I и II раз. гимназ.
Надежда Симић	Ћуприја 22. децембра 1904.	Сима и Љубица Симић	ул. код парка бр. 14.	IV раз. основне школе	I и II разред гимназ.
Радивоје Вељковић	Ћуприја 12. септембра 1904.	Илија и ... Вељковић		IV раз. основне школе	I и II раз. гимназ.
Олга	Ћуприја 29.	Томас и Зорка	Добричевска	I раз.	

Анђелковић	априла 1903.	Анђелковић	бр. 127.	гимназ.	
Радмила Вељковић	Ћуприја 3. маја 1903.	Илија и ... Вељковић		I раз. гимназ.	
Миодраг Николић	Ћуприја 1903.	Станоје Николић	Главна улица	I раз. гимназ.	
Антоније Радојковић	Ћуприја 3. октобра 1902.	Сава и Цвета Радојковић	Ул. код парка бр. 34.	I разред гимназ. У II београд. гимназ.	
Марија Радојковић	Ћуприја 10. октобра 1902.	Милорад и Олга Радојковић	Главна ул. бр. 24.	I раз. гимназ.	
Стана Глишић	Ћуприја 19. септембра 1904.	Лазар и Драгина Глишић	Главна ул. бр. 118.	III раз. основне школе	IV раз. осн. школе и I и II раз. гимназ.
Драгиша Миленковић	Ћуприја 8. јануара 1903.	Мијајло и ... Миленковић	Главна ул. бр. 40.	IV раз. основне школе	
Зорка Цветковић	Ћићевац 18. децембра 1902.	Марјан и ... Цветковић	Варошка мала бр. 15.	I раз. гимназ.	
Младен Микић	Ћуприја 10. јануара 1905.	+ Мика и Руџа Микић	Главна ул. бр. 99.	II и III раз. основне школе	IV раз. осн. шк. и I и II раз. гимназ.
Милан Марковић	Поповић 15. септембра 1903.	Гаја и Софија Марковић	Добричевска	I раз. гимназ.	
Светислав Жикић	Параћин 6. априла 1903.	Лазар Жикић		I раз. гимназ.	
Драгољуб Перић	Ћуприја 6. октобра 1903.	Бошко Перић		I раз. гимназ. у Ћуприји	
Драгиша Дачић	Ћићевац 10. августа 1902.	Рада Дачић	Банатска мала бр. 35.	I раз. гимназ. у Ћуприји	
Владислав Стојковић	Ћуприја 12. марта 1903.	Павле Стојковић		I раз. гимназ. у Београду	
Олга Казаковић	Ћуприја 10. октобра 1901.	Алекса и Симка Казаковић	Главна ул. бр. 18.	I раз. гимназ.	
Живко и Митић	Параћин 28. априла 1903.	Милија и Јелена Митић, текаци		I раз. гимназ. у Параћину	
Наставнички савет на седници својој од 27. апр. о.г. нашао је према оцени уверења и сведочанстава, да сви ови ученици могу уписати III раз. гимназије					

Уписница за IV разред гимназије
за 1918/19. школску годину¹⁹⁴

Име и презиме	Место и датум рођена	Име и презиме родитеља	Стан учеников	Које је разреде свршио школске 1913/14. г.	Које је разреде свршио за време рата
Олга Глишић	Ћуприја 10. септембра 1902.	Лазар и Драгиња Глишић	Главна улица бр. 118.	II раз. гимназ.	
Радмила Симеоновић	Краљево 16. октобар 1900.	Живко и Христина Симеоновић	Црквенци бр. 8.	II раз. гимназ.	
Душанка Станојевић	Ћуприја 1. јуна 1902.	Драгутин и ... Станојевић	Банагаска махала бр. 27.	II раз. гимназ.	
Мара Стојковић	Марковац 11. децембра 1902.	Милан и Олга Стојковић	Железничка станица	I раз. гимназ.	жели да полаже из трећег разреда
Властимир Костић	Ћуприја 6. јуна 1902.	Љубица Костић		II раз. гимназ.	
Драгољуб Стефановић	Свилајнац 26. априла 1901.	Томас и Кагарина Стефановић	Главна улица бр. 49.	II раз. гимназије	
Танасије Јанаћковић	Ћуприја 25. марта 1900.	Добривоје и Лепосава Јанаћковић	Добричевска бр. 7.	II раз. гимназ.	Жели да полаже испит из III разреда
Бранислава Стојковић	Ћуприја 28. септембра 1901.	+ Љубомир и Савета Стојковић	Добричевска бр. 9.	II раз. гимназ.	
Радојица Јовановић	Параћин 9. децембра 1901.		Пулица бр. 108.	II раз. гимназ. у Параћину	
Бранислав Љубичановић	Ћуприја 29. априла 1902.	Станоје и Наталија Љубичановић	Цара Лазара бр. 3.	II раз. гимназ.	жели да полаже испит из III раз.
Радослав Микић	Ћуприја 19. јуна 1901.	Жика и Наталија Микић	Главна ул. бр. 10.	II раз. гимназ.	
Милева Богојевић	Ниш 19. марта 1899.	Миливоје и Босиљка Богојевић	Добричевска бр. 102.	II раз. гимназ.	
Божидар Костић	с. Војска 14. септембра 1901.	Спира и Живка Костић	Добричевска ул. бр. 18.	II раз. гимназ.	
Владислав Миленковић	Ћуприја 11. септембра 1901.	Љубомир и Јелисавета Миленковић	Црквена ул. бр. 18.	II раз. гимназ.	

¹⁹⁴ ИАЈ, Ф 145. Сви ђаци изразили су жељу да уче француски језик.

Бранислав Радојковић	Ћуприја 19. фeбpуapа 1901.	Мило сав и Живка Радојковић	Главна ул. бр. 19.	II раз. гимназ.	
Марија Казаковић	Ћуприја 1. јуна 1901.	Алекса и Симка Казаковић	Главна ул. бр. 18.	II раз. гимназ.	
Даринка Милошевић	Ћуприја 31. мартa 1902.	Јулијана Милошевић	Улица код парка бр. 14.	II раз. гимназ.	
Владан Мићић	Косјерић 12. октобра 1901.	Милош и Новка Мићић	Црквена ул. бр. 3.	II раз. гимназ.	
Десанка Радовановић	Крушевац 26. августа 1901.	Јован и Наталија Радовановић	у IX бр. 4 у Параћину	II раз. гимназ.	
Ахим Јовановић	с. Ртково 5. јула 1902.	Благоје Брочеровић	Главна улица	I раз. гимназ.	Полагао II раз. гимназ.
Наставнички савет на седници својој од 27. апр. ов.г. нашао је према оцини уверења и сведочанстава, да се сви ови ученици могу уписати у IV р. гимназије					

**Уписница за V разред гимназије
школске 1918/19. године¹⁹⁵**

Име и презиме	Место и датум рођена	Име и презиме родитеља	Стан ученику в	Који је разред свршио школске 1918/19.	Које је разреде и где свршио за времерата
Бранко Тодоровић	Страгари 20. септембра 1900.	Никола и Даница Тодоровић	Поштанска бр. 8.	III раз. гимназ. у Скупљу	
Ранђел Поповић	Битољ 22. априла 1900.	Тодор и Василија Поповић		III раз. гимназ.	
Димитрије Терек	Ћуприја 25. септембра	Петар Терек		III раз. гимназ.	
Видосава Бранковић	Свилајнац 7. маја 1901.	Коста Бранковић		III раз. гимназ.	
Илинка Жикић	Ћуприја 15. јуна 1901.	Светислав Жикић	Банатска махала бр. 47.	III раз. гимназ.	
Даница Ђурашковић	Ћуприја 23. маја 1901.	Андра и Смиља Ђурашковић	Ресавска бр. 8.	III раз. гимназ.	
Димитрије Тасић	Ћуприја 24. августа 1900.	Кузман и Ангелина Тасић	Главна улица бр. 16.	III раз. гимназ.	
Петар Јончић	Ћуприја 12. новембра 1900.	Чedom ир Јончић	Варошка махала	III раз. гимназ.	
Миодраг Томић	Ћуприја 5. новембра 1900.	Милан Томић	Банатска махала бр. 75.	III раз. гимназ.	

¹⁹⁵ ИАЈ, Ф 145. Сви ђаци су изразили жељу да уче француски језик.

Десанка Јовановић	Ћуприја 29. октобра 1901.	Јован и Косара Јовановић	Главна улица бр. 131.	III раз гимназ.	
Владислав Миленковић	Ћуприја 11. септембра 1902.	Љубомир и Јелисавета Миленковић	Поморавска бр. 8.	II раз гимназ.	за III раз. полагао испит
Живорад Антић	Параћин 29. октобра 1900.	Милан и Живка Васић	Главна улица бр. 42.	III раз гимназ.	
Живојин Пандуровић	Медвеђа 20. јула 1899.	Божан и Војислава Пандуровић		III раз гимназ. у Свилајци	
Наставнички савет на седници својој од 27. апр. 1919. нашао је према оцини уверења и сведочанстава, да се сви ови ученици могу уписати у V разред гимназије					

Оцене
наставног резултата ученика Прив. Гимназије Ћупријске свршетком
скраћеног наставног течаја на крају школске 1919. године
I разред¹⁹⁶

Име и презиме	веро наука	Српски језик	земљопис	Јестаственица	математика	цртање	писање	певање	Женски ручни рад	владанье	марљивост	Општи резултат
Боривоје Ђорђевић	3	2	2	2	2	3	3	3	-	5	2	2
Босилка Милојековић	5	3	3	3	2	4	4	5	4	5	3	2
Бранислав Михаиловић	2	2	2	2	2	3	3	2	-	3	2	2
Бранислав Д. Михаиловић	2	2	2	2	2	3	3	3	-	3	2	2
Бранислав Миленковић	3	5	4	5	5	5	5	5	-	5	5	5
Бранислав Новаковић	Напустио школу у мају											
Бранко Ђатић	5	3	5	5	5	5	4	5	-	5	5	5
Велимир Авејић	3	3	3	3	3	5	4	4	-	4	3	3
Десанка Стојковић	3	2	2	2	2	4	3	3	-	5	2	2
Драгослав Микић	3	3	3	3	3	3	3	4	-	4	3	3
Драгослав Јовановић	3	4	4	3	3	4	4	4	-	5	3	3
Драгослав	3	4	4	3	3	3	3	5	-	5	3	3

¹⁹⁶ ИАЈ, Ф 145. Оцене су са поправних испита из августа 1919. године.

Поповић Душан Николић	5	4	4	5	4	4	5	5	-	5	5	5
Живка Љубисављевић	5	4	3	3	3	4	5	4	3	5	3	4
Јелисавета Марчић	Напустила школу почетком јуна											
Јован Аћимовић	4	4	4	3	3	4	4	3	-	5	5	4
Јепосава Генчић	3	3	3	3	3	4	5	4	3	5	3	3
Милева Стојковић	3	2	2	2	2	5	4	2	3	5	2	2
Милица Пантелић	3	5	5	3	3	5	4	4	4	5	5	4
Миодраг Стојановић	3	3	3	3	3	5	5	2	-	5	2	3
Миодраг Петровић	3	3	3	3	3	5	5	3	-	4	3	3
Радивоје Ценић	5	5	3	3	3	5	5	3	-	5	5	4
Радмила Марјковић	3	2	2	2	2	4	4	4	3	5	2	2
Радмила Николић	3	4	3	3	3	4	5	4	4	5	3	4
Радмила Станић	4	3	3	3	2	5	5	3	5	5	3	2
Радослав Миланковић	3	3	3	4	3	5	4	4	-	3	3	3
Сава Ристић	5	5	4	3	3	5	5	5	-	5	3	4
Савета Марјановић	Напустила школу											
Самуило Карчопсановић	-	5	5	4	5	5	5	5	-	5	5	5
Сима Костић	2	3	2	2	2	4	3	3	-	3	2	2
Слободан Робинац	2	3	2	2	2	3	4	3	-	5	2	2
Спасенија Ћатић	2	3	2	2	2	5	5	3	4	5	2	2
Милица Митровић	3	3	3	3	3	4	5	4	4	5	3	3
Разредни старешина и врш. дужности директора Стево Чутирило												

**Оцене наставног резултата ученика Приватне Гимназије Ћупријске,
свршетком скраћеног наставног течаја
на крају школске 1919. године
II разред¹⁹⁷**

¹⁹⁷ ИАЈ, Ф 145. Оцене су унете после правних испита из августа месеца 1919. године

Име и презиме	веро наука	Српски јез	Француски јез.	земљопис	Јестаственица	математика	Цртање	писање	Женски рад	владане	марљивост	Општи резултат
Анастасија Петровић	3	4	3	3	3	3	3	4	3	5	3	3
Богдан Брановачки	3	3	2	3	2	2	3	4	-	5	2	2
Божидар Илић	3	2	2	3	3	2	4	4		5	2	2
Борислав Љубичановић	2	3	2	3	2	2	4	4		5	2	2
Босиљка Костић	3	3	2	3	2	2	4	4	5	5	2	2
Босиљка Анђелковић	3	3	3	3	3	3	5	5	4	5	3	3
Бисенија Милосављевић	3	3	5	3	3	3	2	5	5	4	2	3
Бранислава Крстић	3	3	3	3	4	3	4	4	-	5	2	3
Бранислава Рабинац	3	3	3	3	3	3	2	3	5	3	2	3
Вера Авејић	4	3	3	4	3	5	5	5	5	5	3	3
Димитрије Живковић	3	5	3	5	4	3	5	5	-	5	5	4
Десанка Мићић	3	3	3	3	3	3	4	4	3	5	2	3
Десанка Стојанчић	3	3	3	3	3	3	5	5	3	5	2	3
Десанка Стојковић	3	5	3	3	3	4	5	5	-	5	2	3
Драгиња Радосављевић	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5
Драгиња Тодоровић	3	3	3	3	3	3	4	5	3	5	2	3
Драгољуб Михаиловић	2	2	2	3	2	2	3	4	-	5	2	2
Драгомир Мијаиловић	4	3	3	3	3	3	4	5	-	5	2	3
Драгомир Целатовић	5	4	3	5	5	3	4	5	-	5	5	4
Ђорђе Ђорђевић	3	3	2	3	3	2	3	4	-	5	2	2
Ђорђе Илић	3	2	2	3	3	2	3	5	-	5	2	2
Живка Јанаковић	3	5	3	5	3	4	4	5	3	5	5	4
Злата Милошевић	5	3	3	5	3	3	3	5	3	5	2	3
Јован Радојковић	3	3	3	3	3	3	4	5	-	5	3	3
Јованка Марковић	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5
Кагарина	3	3	3	3	3	3	3	5	3	5	2	3

Мило шевић Косара Поповић	3	4	3	5	3	3	4	5	3	5	3	3
Лазар Марјановић	5	3	4	5	5	4	5	5	-	5	2	4
Лепосава Трифуновић	2	3	2	3	2	2	3	4	4	5	2	2
Љубица Микић	5	4	3	5	3	3	4	4	4	5	5	4
Љубомир Петковић	5	4	4	5	5	4	5	5	-	5	5	5
Мила Радојковић	3	4	3	3	3	3	5	5	3	5	3	3
Милан Поповић	5	3	3	5	3	3	5	5	-	5	3	3
Милица Микић	5	4	3	5	3	3	5	5	5	5	5	4
Милосав Јовановић	3	3	3	3	3	3	5	5	-	5	3	3
Милош Димитријевић	3	3	3	3	3	3	4	4	-	5	2	3
Миодраг Петровић	3	3	3	3	3	3	5	4	-	5	2	3
Надежда Нешић	3	3	2	3	2	2	5	5	3	5	2	2
Наум Бизегић	3	3	3	3	3	3	5	5	-	5	2	3
Обрад Стојановић	5	3	3	4	3	3	4	5	-	5	3	3
Олга Симић	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Персида Радојковић	4	4	3	5	3	3	3	4	3	5	3	3
Петар Стојановић	Напустио школу											
Радмила Димитријевић	4	3	3	3	3	3	5	5	5	5	3	3
Радмила Јанаковић	3	3	3	3	3	3	5	5	4	5	2	3
Радмила Ђурић	4	4	3	4	3	3	4	5	3	5	5	4
Радмила Марковић	5	4	3	4	3	3	4	5	3	5	5	4
Радомир Жикић	4	3	2	4	2	2	4	4	-	5	2	2
Рудолф Шпет	4	4	3	4	3	3	5	5	-	5	5	4
Ружица Копицко	Напустила школу											
Ружица Толић	3	3	3	3	2	2	4	5	3	5	3	3
Славка Перић	Напустила школу											
Обрен Станић	Напустио школу											
Лепосава Јеремић	Напустила школу											
10. јула 1919 у Ћуприји												
разредни старешина А. Илић												

Ученици првог разреда школске 1921/22 године

**Класификација ученика III разреда Ћупр. Прив. гимназије
за 1918-1919 шк. год.¹⁹⁸**

Име и презиме	веро наука	српски ј.	француски ј.	историја	земљопис	јестаственица	физика	математика	цртање	женски ручни рад	владане	марљиво ст	општи резултат
Антоније Радојковић	5	4	3	3	3	3	4	3	5	-	4	5	4
Бранислав Симић	5	4	3	3	4	4	4	3	5	-	5	5	4
Босилка Ђурић	3	4	3	3	3	3	3	2	5	-	5	3	3
Владимир Славковић	5	5	3	3	4	3	3	3	5	-	5	5	4
Владислав Стојковић	3	3	2	3	2	2	2	2	4	-	3	2	2
Добросав Радосављевић	4	3	3	3	3	3	3	3	5	-	4	3	3
Димитрије Здравковић	3	3	2	2	2	2	2	2	5	-	5	2	2
Драгиња Тодоровић	3	2	2	3	3	3	2	2	4	3	5	2	2
Драгиша	4	3	2	2	3	3	2	2	5	-	5	2	2

¹⁹⁸ ИАЈ, Ф 145. Оцене су од августа 1919. после полагања поправних испита

Данић Драгиша Миленковић	5	3	3	3	3	3	3	3	5	-	5	3	3
Драгољуб Перић	2	2	2	2	2	2	2	2	4	-	3	2	2
Душан Стојковић	3	2	2	2	2	2	2	2	5	-	5	2	2
Жарко Марковић	5	4	3	3	3	3	3	3	5	-	5	5	3
Живојин Митић	5	3	3	3	3	3	3	3	3	-	5	3	3
Зорка Цветковић	5	4	5	3	5	4	3	3	5	5	5	5	4
Јелисавета Глишић	4	4	3	3	3	3	3	5	4	5	3	3	
Љубица Митровић	2	2	2	2	2	2	2	2	4	3	5	2	2
Љубинка Ђурић	5	4	3	3	3	3	3	2	4	3	5	3	3
Љубомир Жикић	2	2	2	2	2	2	2	2	4	-	4	2	2
Миодраг Николић	5	4	3	3	3	3	3	3	4	-	5	3	3
Миодраг Миленковић	5	4	3	3	5	3	3	3	5	-	5	3	3
Миладин Петровић	3	2	2	2	3	2	2	2	5	-	4	2	2
Милосав Арсић	3	4	2	2	3	3	2	2	4	-	4	2	2
Милија Ристић	4	5	3	4	5	4	3	4	5	-	5	5	4
Милутин Костић	5	4	3	3	4	3	3	3	5	-	5	5	4
Милан Марковић	4	4	2	3	3	3	3	2	5	-	5	3	2
Младен Микић	4	4	3	3	3	3	3	3	5	-	4	5	3
Надежда Симић	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5
Олга Анђелковић	4	3	3	5	3	3	3	3	5	4	5	3	3
Олга Казаквић	3	3	2	2	2	3	2	2	4	3	4	2	2
Персида Пантић	4	4	3	3	5	3	3	3	5	4	5	5	4
Радивоје Вељковић	3	3	3	3	3	3	3	3	4	-	4	3	3
Радмила Вељковић	3	4	3	3	4	3	3	3	5	4	4	3	3
Радмило Мићић	4	5	3	3	3	3	3	3	5	-	5	3	3
Стана Глишић	4	5	3	5	5	4	3	3	5	4	5	5	4
Сава Михајловић	5	5	3	4	5	5	3	3	5	-	5	5	4

Светислав Жикић	2	2	2	2	3	2	2	2	4	-	4	2	2
Миодраг Аћимовић	3	4	2	3	4	3	3	2	4	-	5	3	2
10. јула 1919. г.	Разредни старешина Пет. Краговић												

**Оцене годишњег успеха ученика
IV разреда ћуприске Прив. гимназије
на крају скраћеног школског течаја
1919. школ. године¹⁹⁹**

Име и презиме	Веронаука	Српски јез.	Француски јез.	Земаопис	Хемија	Физика	Историја	Математика	Јенски јаз.	Владање	Марљивост	Општи резултат
Атанасије Јанћковић	3	5	4	3	3	3	3	3	-	5	3	3
Аћим Јовановић	3	5	3	3	3	3	4	3	-	5	3	3
Божидар Костић	4	5	3	5	5	4	5	4	-	5	5	4
Бранислав Радојковић	2	4	2	2	2	3	3	2	-	4	2	2
Бранислава Стојковић	3	4	3	5	2	3	3	2	4	5	3	3
Властимир Костић	3	3	2	3	2	2	3	2	-	5	2	2
Владан Мићић	4	4	3	5	3	3	3	3	-	5	3	3
Драгољуб Стефановић	3	3	3	3	4	3	4	3	-	5	3	3
Даринка Милошевић	3	5	3	5	3	3	3	2	4	5	3	3
Душанка Станојевић	4	5	4	5	3	3	4	3	4	5	3	4
Десанка Радовановић	4	5	3	5	5	5	5	4	5	5	5	5
Марија Козаковић	3	3	2	3	2	2	3	2	4	5	2	2
Марија Стојковић	5	5	4	4	4	3	4	4	5	5	5	4
Милева Богојевић	3	4	3	3	3	3	3	3	5	5	3	3
Олга Глишић	3	5	3	3	3	3	3	3	4	5	3	3

¹⁹⁹ ИАЈ, Ф 145. Оцене су из августа после поправних испита.

Радослав Микић	3	4	4	4	3	3	3	3	-	4	3	3
Живојин Стојановић	3	2	2	3	3	2	3	2	-	5	2	2
Гвозден Петровић	3	3	2	3	2	2	3	2	-	5	2	2
10. јула 1919. Ћуприја						Разредни старешина Стојан Јевтић						

**Оцене годишњег успеха ученика
У разреда ћуприске Прив. гимназије
на крају скраћеног школског течаја 1918-1919 год.²⁰⁰**

Име и презиме	Веронаука	Српски језик	Француски језик	Латински језик	Историја	Земљопис	Јестаственица	Хемија	Математика	Јенски рад	Немачки језик	Владање	Општи резултат
Бранко Тодоровић	5	5	4	5	4	5	3	3	3	-		5	4
Ванђел Поповић	3	4	2	2	3	3	3	3	3	-	-	4	2
Владислав Милеико вић	3	5	3	4	4	5	3	3	4	-	-	5	4
Димитрије Терек	3	5	2	2	3	4	2	2	2	-	-	5	2
Димитрије Тасић	4	5	3	3	3	5	4	3	3	-	-	5	4
Илинка Жикић	Напустила школу												
Петар Јончић	4	3	2	3	3	4	2	2	2	-	-	5	2
Миодраг Томић	3	3	2	3	3	3	2	2	2	-	-	5	2
Десанка Јовановић	3	4	3	3	3	4	3	3	3	3	-	5	3
Живорад Антић	3	3	5	4	5	5	3	3	3	-	-	4	4
Живојин Пандуровић	3	5	-	5	4	5	3	3	3	-	4	5	4
Бранислав Поповић	3	3	3	2	2	3	2	2	2	-	-	5	2
Даница Ђурашковић	3	4	3	3	4	5	3	3	2	-	-	5	2
Видосава Бранковић	Напустила школу												
Бранислав Љубичановић	Напустио школу												
10. јула 1919. Ћуприја						разредни старешина Стојан Јевтић							

²⁰⁰ ИАЈ, Ф 145. Оцене су од августа 1919. године, после полагања поправних испита.

На почетку школске 1919/1920. године било је уписано укупно 106 ученика и 74 ученица. Према разредима: у први разред уписано је 56 ученика и 23 ученице; у други разред 4 ученика и 5 ученица; трећи разред 14 ученика и 9 ученица, четврти разред 12 ученика и 26 ученица; пети разред 16 ученика и 9 ученица и у шести разред 4 ученика и две ученице. Поновно уписаних било је само у првом разреду, и то 4 ученика и 4 ученице. Школу је напустило 18 ученика и 8 ученица. Из првог разреда школу је напустило 18 ученика и 4 ученице, а из другог, трећег и четвртог разреда по једна ученица. На крају школске године у школи су остали 91 ученик и 65 ученица.²⁰¹

**Уписница за I разред у нормалној школској
1919-1920. години
прво и друго одељење**

Име и презиме ученика	Место и датум рођења	Име и презиме родитеља	Ученички стан	Који је разред свршио	напомене
Бранислав Михаиловић	Јагодина 3. јули 1906.	Драгутин и Добрила Михајловић	Главна улица бр. 101.	Понавља I разред	
Бранимир Браљовић	Крагујевац 1. априла 1905.	Петар Браљовић	ул. Бошка Југовића	4 раз. основне школе	
Бранислав Фундуковић	Јагодина 10. априла 1905.	Милан Фундуковић		4 раз. основне школе	
Бошко Павловић	Ћуприја 7. јануара 1908.	Мијајло Мијајловић	Ул. Југ Богдана	4 раз. основне школе	
Данило Петровић	Прилеп 12. септембра 1907.	Душан Јанковић	ул. Ресавска бр. 62.	4 раз. основне школе	
Зарије Јовановић	Ниш 29. децембра 1907.	Јеленко Јовановић	ул. Железничка бр. 13.	4 раз. основне школе	исписан
Десанка Стојковић		Павле Стојковић	Главна ул. бр. 99.	по други пут у овај разред	
Драгољуб Митровић	Паљане 15. јуна 1906.	Илинка Митровић удова	Пољопривредна станица	4 раз. основне школе	
Драгутин Ћирковић	Ћуприја 22. јула 1907.	Добросав Миладиновић	Мала жировничка Бр. 39.	4 раз. основне школе	
Душан Поповић	Ћуприја 27. децембра 1907.	Тодор Поповић	Ресавска улица	4 раз. основне школе	
Душан	Врање 13.	Милош	Цара Лазара	4 раз.	

²⁰¹ АЈ, 66, 710, 28. јун 1920. године.

Србиновић	јула 1908.	Србиновић	бр. 30.	основне школе	
Боривоје Ђорђевић	Мијатовац 10. септембар 1905.	Ранђа и Христивоје Ђорђевић		По други пут учи овај разред	
Живојин Жикић	Ћуприја 12. јануара 1906.	Светислав Жикић		4 раз. основне школе	
Живојин Милинковић	Сивчина 8. децембра 1904.	Алексије Милинковић	Варошка мала	4 раз. основне школе	
Коста Михаиловић	Сње 4. јула 1904.	Мило сав Михаиловић	Цара Лазара бр. 4.	4 раз. основне школе	
Љубодраг Робинац	Ћуприја 2. фебруара 1908.	Петар Робинац	Цара Лазара бр. 5.	4 раз. основне школе	
Милева Стојковић	Јагодина 22. децембра 1905.	+ Никола и Магдалена Стојковић	Варошка мала	По други пут у овај разред	
Мило сав Анастасијевић	Ћуприја 16. јануара 1906.	Војислав Анастасијевић	Краља Петра бр. 8.	4 раз. основне школе	
Мило сав Радојковић	Ћуприја 16. марта 1907.	Сава Радојковић	Ресавска бр. 34.	4 раз. основне школе	
Милутин Стојковић	Ћуприја 15. јула 1906.	Коста Стојковић	Цара Лазара бр. 24.	4 раз. основне школе	
Миодраг Михаиловић	Супска 9. октобра 1907.	Милан Михаиловић		4 раз. основне школе	
Петар Биветић	Ћуприја 12. септембра 1908.	Никола Биветић	Ресавска улица	4 раз. основна школа	
Петар Богдановић	Ћуприја 13. августа 1908.	Мида Богдановић	Банатска мала	4 раз. основне школе	
Петар Живковић	Смед. Паланка 20. априла 1905.	Крста Живковић		4 раз. основне школе	исписан
Петар Стевановић	Добричево 25. априла 1905.	Добросав Стевановић	у Добричеву	4 раз. основне школе	
Предраг Костић	Ћуприја 9. јуна 1908.	+ Дима Костић	Краља Петра бр. 18.	4 раз. основне школе	
Радмила Станић	Крагујевац 22. јун 1905.	Радоје и Даринка Станић	Банатска Бр. 57.	По други пут учи овај разред	

Радосав Јермић	Ћуприја 20. маја 1907.	Јелисавета Јермић удова	Хајдук Вељкова	4 раз. основне школе	исписан
Олга Костић	Ћуприја 5. фебруара 1906.	+ Чedomир и Љубица Кстић		По други пут учи овај разред	
Слободан Робинац	Ћуприја	Пера и Љубица Робинац	Добричевска	По други пут учи овај разред	
Петар Живковић	Смед. Паланка 20. априла 1905.	Крста Живковић		4 раз. основне школе	исписан
Петар Стевановић	Добричево 25. априла 1905.	Добросав Стевановић	Краља Петра Бр. 18.	4 раз. основне школе	
Предраг Костић	Ћуприја 9. јуна 1908.	+ Дима Кстић	Краља Петра бр. 18.	4 раз. основне школе	
Сима Костић	Ћуприја 5. фебруара 1906.	+ Чedomир и Љубица Костић		По други пут учи овај разред	
Друго одељење					
Боривоје Ранковић	Ћуприја 9. јула 1908.	Душан Јовановић		4 раз. основне школе	
Боривоје Обрадовић	Ужице 7. априла 1909.	Драгојло Обрадовић	Добричево	4 раз. основне школе	
Богосав Максимовић	Бањина марта 1908.	Опћан Максимовић	Краља Петра	4 раз. основне школе	Искључен по казни на годину дана, с правом полагања испита
Благоје Србуловић	Ћуприја 25. марта 1908.	Гвозден Србуловић	Банатска мала	4 раз. основне школе	
Бранислава Симић	Ћуприја 1. новембра 1908.	Сима Симић	Ресавска бр. 14.	4 раз. основне школе	
Будомир Стојадиновић	Малешине 28. јула 1904.	Јован Стојадиновић		4 раз. основне школе (1913-1914)	
Властимир Младеновић	Ћуприја 23. марта 1903.	Милан Младеновић		4 раз. основне школе	
Гвозден	Ћуприја 15.	Настас	Мрчевачка	4 раз.	

Несторовић	аугуста 1907.	Несторовић	мала	основне школе	
Даница Андрејевић	Ћуприја 31. децембра 1908.	Риска Андрејевић удова		4 раз. основне школе	
Даница Марковић	Трућевац 31. децембра 1908.	Гаја Марковић	Доситејева укуца	4 раз. основне школе	
Димитрије Миленковић	Ћуприја 12. аугуста 1908.	Јоца Миленковић		4 раз. основне школе	
Драгомир Несторовић	Ћуприја 6. октобра 1908.	Никола Несторовић	Косанићева	4 раз. основне школе	
Драгослав Љубичановић	Ћуприја 17. јуна 1908.	Станоје Љубичановић	Даничићева Бр. 3.	4 раз. основне школе	
Драгутин Партовић	Јагодина 19. марта 1910.	Софроније Партовић		4 раз. основне школе	
Ђура Ђушић	Сентомаш 31. августа 1909.	Мита Ђушић	Престоло - наследника бр. 3	4 раз. основне школе (Ћуприја)	
Ђурђе Живадиновић	Ћуприја 23. априла 1908.	Драгутин Живадиновић	Мрчевачка мала	4 раз. основне школе	
Емилија Анђелковић	Нересница 8. фебруара 1908.	Јозефина Анђелковић	Немањина Бр. 8.	4 раз. основне школе	
Живка Динић	Ћуприја 18. септембра 1909.	Коста Динић	Ресавска Бр. 4.	4 раз. основне школе	
Живојин Девевић	Трстеник 3. фебруара 1909.	Сибин Стајић	Престоло - наследникова бр. 7.	4 раз. основна школа	
Живојин Радовановић	Ћуприја 25. марта 1908.	+ Радивоје Радовановић	Бошка Југовића Бр. 84.	4 раз. основне школе	
Јелена Јовановић	Ћуприја 4. јануара 1908.	Ђока Јовановић		4 раз. основне школе	
Јелена Ценић	Ћуприја 10. фебруара 1905.	Жика Ценић	Железничка Бр. 11.	4 раз. основне школе	
Јован Марковић	Ћуприја 14. фебруара 1909.	Ристосија Марковић удова	Даничићева Бр. 6.	4 раз. основне школе	
Ковиљка Јанкић	Ћуприја 13. априла 1907.	Чедомир Јончић	Синђелићева бр. 36.	4 раз. основне школе	
Лазар Хаџи	Соко Бања	Коста Хаџи		4 раз.	

Павло вић	16. марта 1909.	Павло вић		основне школе	
Љубинка Здравко вић	Ћуприја 9. маја 1907.	Гвозден Здравко вић	Гундулићева	4 раз. основне школе	
Љубомир Николић	Ћуприја 18. фебруара 1909.	Димитрије Николић		4 раз. основне школе	
Љубиша Целаговић	Ћуприја 23. децембра 1908.	Живојин Целаговић	Банатска махала бр. 46.	4 раз. основне школе	
Милан Нешић	Ћуприја 25. августа 1907.	Ђорђе Нешић	Банатска мала	4 раз. основне школе	
Миливоје Мало вић	Београд 13. марта 1907.	Милан Мало вић	Рајићева Бр. 54.	4 раз. основне школе	
Милица Радојевић	Ћуприја 5. маја 1908.	Ђорђе Видојевић	Цара Лазара бр. 6.	4 раз. основне школе	
Милица Глишић	Ћуприја 10. маја 1907.	Лазар Глишић	Краља Петра бр. 118.	4 раз. основне школе	
Мијаило Пешић	Ћуприја 8. маја 1907.	Милоје Пешић	Престоло-наследника бр. 84.	4 раз. основне школе	
Миодраг Живко вић	Ћуприја 3. јула 1908.	Драгутин Живко вић	Доситејева бр. 8.	4 раз. основне школе	
Миодраг Симић	Г. Катун 18. маја 1906.	Милорад Симић		4 раз. основне школе	
Миљосав Мартиновић	Ћуприја 12. маја 1908.	Владислав Мартиновић	Краља Петра бр. 105.	4 раз. основне школе	
Мирослав Михајловић	Ћуприја 16. октобра 1909.	Љуба Михајловић	Мућевачка мала	4 раз. основне школе	
Надежда Микић	Ћуприја 19. септембра 1907.	Ружа Микић удова	Краља Петра бр. 99.	4 раз. основне школе	
Олга Николић	Ћуприја 16. марта 1907.	Стојан Николић	Хајдук Вељкова бр. 84.	4 раз. основне школе	
Олга Поповић	Ћуприја 18. децембра 1908.	Мита Поповић	Св. Саве бр. 12.	4 раз. основне школе	
Петар Брзаковић	Ћуприја 23. децембра 1909.	Коста Брзаковић		4 раз. основне школе	
Петар Целаговић	Ћуприја 30. јануара 1906.	Љубомир Брзаковић		4 раз. основне школе	
Радосав	Ћуприја 26.	Жива	Рајићева	4 раз.	

Стаменју вић	октобра 1907.	Стаменко вић	бр. 4 .	основне школе	
Радосав Митић	Ћуприја 9. маја 1908 .	Јован Митић	Сибино вића бр. 8 .	4 раз. основне школе	
Радомир Несторовић	Ћуприја 6. октобра 1908.	Никола Несторо вић	Косанићева	4 раз. основне школе	
Роксанда Радојковић	Ћуприја 1. августа 1908.	Милорад Радојковић	Краља Петра бр. 24 .	4 раз. основне школе	
Ружица Јефтић	Ћуприја 17. фебруара 1908.	Божин Јефтић	Косанићева бр. 60 .	4 раз. основне школе	
Светозар Мишкић	Ћуприја 12. октобра 1910.	Милошав Мишкић		4 раз. основне школе	Напустио школу 20 . XI
Станоје Перишић	Ћуприја 17. јуна 1906 .	Периша Смаило вић		4 раз. основне школе	
Станојка Ђорђе вић	Ћуприја 10. августа 1906.	Живан Ђорђе вић	Бошка Југовића бр. 86 .	4 раз. основне школе	
Станојка Сибино вић	Врање 28. децембра 1906.	Милош Сибино вић	Цара Лазара бр. 30 .	4 раз. основне школе	
Станимир Ђорђе вић	Ћуприја 28. октобра 1907.	Глигорије Ђорђе вић	Краља Петра	4 раз. основне школе	
Богољуб Шошић	Ћуприја 10. октобра 1907.	Чedomир Шошић	Бошка Југовића бр. 44 .	4 раз. основне школе	Напустио школу 3 . III 1920.
Радомир Милојевић	Кагун 6. октобра 1905.	Душан Милојевић		4 раз. основне школе	Напустио школу 18 . XI
Божидар Јовановић	Деспотовица 16. октобра 1907.	Радосав Јовановић	Код оца	4 раз. основне школе	

Уписница за II разред 1919-20. шк. годину

Име и презиме	Датум рођења	Место рођења	Име и презиме родитеља	Стан учеников	Који је разред свршио
Божидар Илијић	11. јула 1906.	Ћуприја	Живко и Јелосава Илијић	Цара Лазара бр. 21 .	други разред

Босилка Костић	10. децембра 1904.	Ћуприја	Чедомир и Љубица Костић		Други разред
Бранислав Миленковић	11. јула 1906.	Ћуприја	Мијајло Миленковић	Главна улица бр.40	Први разред гимназије
Бранко Ћагић	13. октобра 1905.	Бајина Башга	Душан и Милица Ћатић	Добричевска Ул. бр. 16.	Први разред гимназије
Велимир Авејић	1. марта 1907.	Алексинач	Љубомир и Милица Авејић	Ул. Господска бр. 4.	Први разред гимназије
Драгослав Јовановић	18. априла	Ћуприја	Милутин и Загорка Јовановић	Главна ул. 55	
Драгољуб Михајловић	2. јуна 1904.	Рибаре	Драгутин и Добрила	Главна улица бр. 101.	
Драгослав Поповић	23. септембра 1907.	Ћуприја	Мита и Наста Поповић	Ћирила и Методија бр. 12.	
Драгослав Микић	5. маја 1907.	Ћуприја	Жика и Наталија	Главна улица бр. 67.	Први разред гимназије
Живка Љубисављевић	10. фебруара 1905.	Ћуприја	Каменче	Главна улица бр.67.	Други разред
Ђорђе Илијић	12. априла 1904.	Ћуприја	+ Лаза и Цена Илијић	Добричевска	Други разред
Ђорђе Ђорђевић	16. фебруара 1906.		Косара и Јован Ђорђевић	Главна улица бр. 130.	Други разред
Јепосава Генчић	5. октобра 1907.	Деспотовац		Моравска бр. 5.	Први разред гимназије
Јепосава Милошевић				Главна улица бр. 14.	Први разред гимназије
Милица Пантелић	1. марта		Бја и Ружа Пантелић		
Милица Митровић	21. јула 1906.	Ћуприја	Милосав и Христина Митровић	Варошка махала	Први разред гимназије
Миодраг Петровић	30. августа 1906.	Ћуприја	Стеван и Косара Петровић	Улица до парка	Први разред гимназије
Миодраг Бошковић	11. септембра 1906.	Пиротски округ	Јована Бошковић		3. осно вне школе
Миодраг Стојановић	14. фебруара 1906.	Ћуприја	Војислав Стојановић дунђерин	Ћуприја	Први разред гимназије
Надежда Нешић	22. јуна 1904.	Ћуприја	+ Павле Томанија	Моравска ул. бр 38.	Други разред

Радиоје Ценић	21. новембра 1905.	Пожаревац	Нешић Милин и Десанка Ценић	Ул. Добричевска	Први разред
Радослав Миленковић	19. јануара 1906.	Ћуприја	Миша и Вука Миленковић	Ћуприја	Други разред
Радомир Жикић	3. маја 1904.	Ћуприја	Светислав Жикић	Банатска ул. бр. 47.	Други разред
Радмила Николић		Београд	Бора и Стана Николић	Улица код парка бр. 16.	Први разред
Ружица Толић	16. марта 1906.	Ћуприја	Алекса Толић	Улица код парка бр. 28.	Други разред
Сава Ристић	31. марта 1908.	Ћуприја	Милован и Војислава Ристић	Главна улица	Први разред
Мирослава Радојевић	20. фебруара 1902.	Бачина	Александар Радојевић обућар Параћин		Први разред гимназије у Параћину

**Уписница за III разред гимназије
за 1919/20. годину**

Име и презиме	Дат. месец и година рођења	Место рођења	Име и презиме родитеља	Примедба
Анастасија Петровић	15. маја 1907.	Ћуприја	Драгољуб и Славка Петровић	
Биснија Милосављевић	21. јуна 1904.	Ћуприја	Димитрије и Јулка Милосављевић	
Босилка Анђелковић	1. децембра 1906.	Ћуприја	Тома и Зора Анђелковић	
Бранислава Крстић	6. фебруара 1903.	Ћуприја	Ђорђе и Јулијана Крстић	
Бранислава Рабинац	1. септембра 1903.	Ћуприја	Петар и Љубица Рабинац	
Вера Авејић	1. марта 1905.	Алкесинац	Љубомир и Милица Авејић	исписана
Видосава Марјановић	6. августа 1905.	Сењски Рудник	Владимир и Живка Марјановић	
Владислав	12. марта	Ћуприја	Павле и	

Стојковић	1903.		Наталија Стојковић	
Десанка Мићић	1. маја 1904.	Бајна Башта	Милош и Новка Мићић	
Десанка Стојковић	10. фебруара 1906.	Крушевац	Наталија и Живадин Стојковић	
Десанка Стојанчићевић	23. јуна 1903.	Ћуприја	Ива и Милка Стојанчићевић	
Димитрије Живковић	7. јуна 1903.	Дреновац	Крста и Живана Живковић	
Димитрије Здравковић	8. јула 1904.	Ћуприја	Арса и + Јелена Здравковић	
Драгиња Радосављевић	23. августа 1904.	Ћуприја	Добривоје и Вукосава Радосављевић	
Драгољуб Перић	8. октобра 1903.	Ћуприја	Бошко и Зорка Перић	
Драгомир Мијаиловић	15. јуна 1905.	Ћуприја	Милан и Латинка Мијаиловић	
Драгомир Целатовић	8. маја 1904.	Ћуприја	+ Љубомир и Цвета Целатовић	Исписан 29. јануара 1920.
Драгиња Тодоровић	6. августа 1905.	Ћуприја	+ Михаило и Јулка Тодоровић	
Душан Стојковић	22. јануара 1902.	Ћуприја	Коста и + Косара Стојковић	
Живка Јанаћковић	16. октобра 1906.	Ћуприја	Добривоје и Лепосава Јанаћковић	
Јован Радојковић	3. септембра 1903.	Ћуприја	Милорад и Олга Радојковић	
Јованка Марковић	5. фебруара 1905.	Ћуприја	+ Жика и Мица Марковић	
Злата Милошевић	12. августа 1903.	Београд	Никола и Стамена Милошевић	
Лазар Марјановић	28. фебруара 1904.	Сењски Рудник	Владимир и Живка Марјановић	
Љубомир Петковић	27. јуна 1904.	Ћуприја	Стојан и Перса Петковић	
Косара Поповић	26. јануара 1906.	Доња Ореовица	+ Богосав и + Јулка Ковачевић	

Милан Поповић	28. јуна 1905.	Прокупље	Мита и Ната Поповић	
Милош Димитријевић	8. октобра 1906.	Ћуприја	+ Драгутин и Драгиња Димитријевић	
Миливоје Митић	26. октобра 1904.	Крупањ	+ Јевреми Анка Матић	
Миодраг Петровић	1. маја 1904.	Свилјанац	Драгољуб и Драга Бранковић	исписан
Милосав Јовановић	1. маја 1906.	Ћуприја	Ђока и Даница Јовановић	
Мила Радојковић	3. октобра 1904.	Ћуприја	Сава и Цвета Радојковић	
Милица Микић	28. априла 1903.	Ћуприја	Жива и Наталија Микић	
Обрад Стојановић	16. маја 1904.	Сењски Рудник	+ Петар и Полка Стојановић	
Олга Симић	20. јуна 1906.	Ћуприја	Сима и Љубица Симић	
Наум Бизетић	12. јуна 1906.	Ћуприја	Никола и Тинка Бизетић	
Наталија Стојановић	15. јула 1903.	Злот	Милош и + Милица Стојановић	
Катарина Милошевић	7. јула 1904.	Ћуприја	Светислав и Марија Милошевић	
Радмила Јанаћковић	26. марта 1904.	Ћуприја	Настас и Сика Костић	
Радмила Марковић	1. фебруара 1905.	Ћуприја	Миљав и + Наталија Марковић	
Радмила Димитријевић	31. јуна 1903.	Ћуприја	+ Драгутин и Драгиња Димитријевић	
Радмила Ђурић	7. маја 1904.	Ћуприја	Добросав и Катарина Ђурић	
Персида Радојковић Љубица Микић	5. јануара 1906. 18. марта 1903.	Ћуприја Ћуприја	Сава и Цвета Радојковић + Мика и Ружа Микић	
Љубица Митровић	23. јуна 1903.	Ћуприја	Миљав и Христина Митровић	Напустила школу 20. X 1919.
Светислав	2. фебруара	Јагодина	Тома и Радмила	

Раковић	1903.		Раковић	
Милосав Арсић	24. априла 1902.	Ћуприја	Живојин Арсић	Главна улица бр. 25.
Свега уписано 48 ученика у III раз. ћупр. гимназије школске 1919-1920 године				

**Уписница IV разреда ћупријске Приватне Гимназије
1919-1920.**

Раз. старешина Стојан Јевтић

Име и презиме	Дан, месец и година рођења	Место рођења	Име и презиме родитеља	Стан учеников	Напомене
Сава Михајловић	9. марта 1904.	Плана	Милан и Јела Михајловић		
Анта Радојковић	30. октобра 1902.	Ћуприја	Сава и Цвета Радојковић	Улица код Парка бр. 34.	
Бранислава Стојковић	28. септембра 1901.	Ћуприја	+ Љубомир и савета Стојковић	Добричевска бр. 7.	
Василије Марковић	25. новембра 1901.	Крива Феја	Божа Стојиљковић	Железничка улица	Свршио II раз. гим. школске 1913-1914.
Даринка Милошевић	31. марта 1902.	Ћуприја	Јулијана Милошевић		
Драгиша Миленковић	8. јануара 1903.	Ћуприја	Михајло Миленковић	Главна улица бр. 40.	
Добросав Радосављевић	12. децембра 1902.	Ћуприја	Добривоје и Вукосава Радосављевић		
Душан Анђелковић	30. октобра 1905.	Срез зајечарски	Јозефина Анђелковић удова		Завршио гимназијско школовање децембра 1922.
Жарко Марковић	30. октобра 1904.	Ћуприја	+ Милан и Ристосија Марковић	Даничићева бр. 6.	
Зорка Цветковић	28. децембра 1902.	Ћићевац	Марјан Цветковић		
Јелисавета Глишић	5. октобра 1903.	Ћуприја	Главна улица бр. 118.		
Милија Ристић	16. августа 1904.	Ћуприја	Милован и Војислава Ристић	Главна улица	
Миодраг Миленковић	6. августа 1902.	Сење	Христина Миленковић		

Миодраг Николић	1903.	Ћуприја	удова Станоје Николић	Главна улица	
Младен Митић	10. јануара 1905.	Ћуприја	+ Мика и Ружа Митић	Главна улица бр. 99.	
Милутин Костић	13. марта 1904.	Ћуприја	Јелена Костић	Главна улица бр. 118.	
Надежда Ристић	16. маја 1903.	Ћуприја	Никола и Јелена Ристић		
Надежда Симић	22. децембра 1904.	Ћуприја	Сима и Љубица Симић	Ресавска улица бр. 14.	
Олга Анђелковић	29. априла 1903.	Ћуприја	Сима и Зорка Анђелковић	Добричевска улица бр. 27.	
Персида Пантић	10. јуна 1905.	Ћуприја	Пера Пантић		
Радивоје Вељковић	12. септембра 1904.	Ћуприја	Илија и Милица Вељковић		
Радмила Вељковић	3. маја 1903.	Ћуприја	Илија и Милица Вељковић		
Радмило Мићић	20. јуна 1902.	Косјерић	Милош и Новка Мићић	Господска ул. бр. 3.	
Стана Глишић	19. септембра 1904.	Ћуприја	Лазар и Драгиња Глишић	Главна улица бр. 118.	
Бранислав Радојковић	19. фебруара 1901.	Ћуприја	Митосав и Живка Радојковић		
Властимир Костић	6. јуна 1902.	Ћуприја	Љубица Костић		

Уписница за V разред гимназије
за 1919-1920. школску годину²⁰²
раз. старешина Стојан Јевгић

Име и презиме	Дан, месец и година рођења	Место рођења	Име и презиме родитеља	Стан учеников, улица и број	Који је разред свршио шк. 1919 године
Атанасије Јанаковић	25. марта 1900.	Ћуприја	Добривоје и Лепосава Јанаковић		Четврти разред гимназије
Аћим Јовановић	5. јула 1902.	Ртково окр. краински	Благе Брчеревић	Краља Петра бр. 23.	„
Владан Мићић	12. октобра	Косјерић	Милош и Новка	Немањина бр.	„

²⁰² ИАЈ, Ф 145.

Драгољуб Стефановић	1901. 26. априла 1901.	Свилајнац	Мићић Томас и катарина Стефановић	3. Краља Петра бр. 49.	„
Душанка Станојевић	7. јуна 1902.	Ћуприја	Драгутин Станојевић	Банатска бр. 27.	„
Олга Глишић	10. септембра 1902.	Ћуприја	Лазар Глишић	Престоло- наследника Александра бр. 118.	„
Радослав Микић	19. јуна 1901.	Ћуприја	Жика и Наталија Микић	Престоло- наследника Александра бр. 102.	„
Војимир Глигоријевић	30. септембра 1900.	Грабовац	Милана Глигоријевић		Дошао из Свилајнца

Због ратних прилика и нередовног школовања старост ученика била је различита. Било је ученика старости 10, али и ученика са 19 година. На крају школске 1919/1920. године један ученик са 10 година био је у првом разреду; са 11 година њих седам, такође само у првом разреду; са 12 година било је 19 ученика у првом и 1 у трећем разреду; са 13 година 14 у првом и један у трећем разреду; са 14 година 8 у првом, 4 у другом, 8 у трећем и 11 у четвртном разреду; са 15 година 4 у првом, 4 у другом, 4 у трећем, 8 у четвртном, 9 у петом разреду; са 16 година 3 у првом, 3 у трећем, 11 у четвртном и 7 у петом разреду; са 17 година у првом 1 ученик, у трећем 1, четвртном 8, петом 7; са 18 година у трећем 1, петом 2, шестом 3; са 19 година у шестом разреду 3 ученика.²⁰³

Класификација Њака I разреда Ћупријске Приватне гимназије на крају нормалне школске 1919-1920. године²⁰⁴

Име и презиме	Веронаука	Српски јез.	Земљопис	Јестаственица	Математика	Цртање	Писање	Женски ручни рад	Владање	Марљивост	Одсуство	
											опр.	нео
Благоје Србуловић	3	3	3	3	2	-	3	-	5	3	3	1
Божидар Јовановић	3	3	3	3	2	-	3	-	3	3		
Боривоје	4	5	4	5	4	-	5	-	5	5	2	

²⁰³ АЈ, 66, 710. Извештај од 28. јуна 1920. године.

²⁰⁴ АЈ, 66, 710.

Обрадо вић													
Бошко	4	4	3	3	4	-	3	-	4	5	4		1
Павло вић													
Бранимир	5	3	5	4	3	-	5	-	5	5	4		
Браљо вић													
Бранислава	5	5	5	4	5	-	5	5	5	5	4		
Симић													
Бранислав	4	4	3	4	4	-	3	-	5	5	4		2
Фержу ковић													
Будимир	3	3	4	3	2	-	3	-	4	3	3	1	11
Стојадино вић													
Властимир	2	2	2	3	2	-	4	-	5	2	2		7
Младеновић													
Данило	4	5	4	5	5	-	5	-	5	5	5		
Петровић													
Даница	2	4	3	3	2	-	3	3	5	3	3		
Андреје вић													
Даница	4	3	4	4	2	-	3	3	5	3	3	1	
Марко вић													
Димитрије	3	3	3	3	3	-	3	-	4	2	2		1
Миленковић													
Драго слав	2	2	2	4	2	-	3	-	4	2	2		
Љубичањо вић													
Драгутин	3	4	3	3	3	-	3	-	5	3	3		
Ћирковић													
Драгутин	3	2	3	3	2	-	3	-	3	3	3	1	1
Партон ић													
Душан	3	4	4	3	4	-	3	-	4	5	4	1	
Србино вић													
Душан	2	3	4	3	3	-	5	-	3	3	3	6	1
Поповић													
Емилија	3	4	5	4	3	-	4	3	5	5	4		
Анђелковић													
Живка Дим ић	3	3	3	3	3	-	4	3	5	3	3		
Живојин Дев ић	3	4	4	3	2	-	3	-	3	3	3		1
Живојин	2	3	3	3	2	-	4	-	3	3	3	1	3
Радовановић													
Живојин	3	4	4	3	3	-	3	-	5	3	3	3	3
Жижић													
Живојин	3	4	4	3	2	-	3	-	5	3	3	1	3
Миљинковић													
Живорад	3	3	3	3	3	-	3	-	3	3	3		
Мило сављевић													
Јелена	3	4	3	3	3	-	4	3	5	3	3		10
Јовано вић													
Јелена Ценић	3	5	3	3	4	-	4	3	5	3	4	1	
Коста	4	4	4	4	3	-	4	-	5	3	4	1	2
Михајловић													
Лазар Хаци	4	4	4	4	4	-	4	-	5	3	4		1
Продановић													
Љубинка	2	3	3	3	3	-	3	3	5	3	3		
Здравко вић													
Љубомир	3	5	3	4	4	-	4	-	5	3	4		

Николић Љубодраг Робинац	3	4	3	3	3	-	3	-	5	3	3		
Милан Нешић	3	4	3	3	3	-	4	-	5	3	3	1	2
Милица Видојевић	4	5	4	4	5	-	4	4	5	3	5		
Милица Глишић	3	3	4	4	3	-	4	4	5	3	4		2
Мило сав Анастасијевић	4	5	5	4	4	-	4	-	5	5	4		1
Мило сав Мартиновић	3	4	3	4	3	-	3	-	5	3	3	3	1
Мило сав Радојковић	5	4	3	4	2	-	4	-	5	3	3		
Милутин Стојковић	3	4	3	4	2	-	3	-	5	3	3	3	
Миодраг Михајиловић	4	4	4	5	5	-	5	-	5	5	5		
Миодраг Живковић	3	5	5	3	3	-	3	-	4	3	3	3	
Миодраг Симић	3	4	3	3	3	-	3	-	4	3	3		2
Миро слав Михајловић	3	4	3	3	2	-	3	-	4	3	3		
Надежда Милић	5	5	4	4	5	-	4	3	5	5	4		
Олга Николић	3	3	3	3	3	-	3	4	5	3	3		1
Олга Поповић	3	5	3	4	3	-	5	-	5	5	4		
Петар Биветић	3	4	4	4	4	-	3	-	4	5	4		
Петар Брзаквић	3	3	3	3	2	-	3	-	3	3	3	1	
Петар Богдановић	3	3	2	3	2	-	3	-	3	3	3	2	22
Петар С. Стефановић	3	3	3	3	2	-	4	-	3	3	3	1	1
Предраг Костић	4	4	4	3	3	-	5	-	4	5	4		3
Радослав Стаменковић	3	3	3	3	2	-	3	-	5	3	3		2
Радослав Митић	3	3	4	3	3	-	4	-	5	3	3		2
Роксанда Радојковић	5	5	5	5	5	-	5	5	5	5	5		
Ружица Јевтић	5	4	4	3	3	-	4	4	5	5	4	2	6
Станојка Ђорђевић	3	4	3	4	2	-	3	4	5	3	3		1
Станојка Србиновић	3	3	3	3	3	-	4	4	5	3	3	1	

**Класификација ђака II разреда ћупријске Приватне гимназије
на крају скраћеног течаја
26. јануар- 28. јуни 1920. шк. године²⁰⁵**

Име и презиме	Веронаука	Српски језик	Француски језик	Земљопис	Јестаственица	Математика	Женски руч. рад	Владање	Марљивост	Општи резултат	Одсуства	
											опр.	нео.
Боривоје Ђорђевић	4	4	3	4	4	3	-	4	4	4	12	
Бранислав Михајловић	5	3	3	4	3	3	-	3	3	3	21	1
Лепосава Радојевић	3	3	2	3	3	2	5	5	2	2	20	2
Милева Стојковић	3	3	2	2	3	2	3	5	2	2	15	1
Милорад Петровић	3	3	3	3	3	2	-	4	3	3	9	1
Радмила Мирковић	3	4	2	2	3	2	3		2	2	11	2
Слободан Рабинац	5	3	3	3	3	2	-	5	3	3	-	-
Сима Костић	3	3	2	3	3	2	-	3	2	2	2	1

**Класификација ђака III разреда ћупријске Приватне гимназије
на крају скраћеног течаја
26. јануар- 28. јуни 1920. шк. године²⁰⁶**

Име и презиме	Веронаука	Српски језик	Француски јез.	Земљопис	Историја	Физика	Математика	Женски рад	Владање	Марљивост	Општи резултат	Одсуство	
												опр.	не.
Божидар Илић	2	3	2	2	3	3	2	-	3	2	2	3	6
Бранко Ђапић	4	4	3	3	4	5	4	-	3	4	4	2	4
Босилка Костић	3	3	3	3	3	3	3	4	5	3	3	3	-
Драгослав Јовановић	4	3	3	3	3	3	3	-	5	3	3	4	1
Драгослав Поповић	3	3	3	3	3	3	3	-	5	3	3	17	3

²⁰⁵ АЈ, 66, 710.

²⁰⁶ АЈ, 66, 710.

Драгољуб Венсак Ђорђе Илић	5 3	5 3	3 2	5 3	5 3	4 3	4 2	- -	5 5	5 3	5 3	- -	- 3
Ђорђе Ђорђевић	2	3	2	2	3	2	2	-	3	2	2	-	-
Живка Љубисављевић	5	4	3	3	3	4	3	5	5	4	4	40	-
Лепосава Генчић	4	3	3	3	3	3	2	3	5	3	3	2	-
Милица Митровић	4	3	3	3	3	4	3	4	5	3	3	9	-
Милица Пантелић	5	5	3	4	5	5	4	4		5	5	-	-
Миро слава Радојевић	3	3	2	3	3	3	2	4	5	3	3	12	1
Миодраг Стојановић	5	3	3	3	3	4	2	-	5	3	3	20	-
Марија Бурјан	-	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	26	-
Радослав Митенковић	2	2	2	2	3	2	2	-	3	2	2	19	1
Радомир Жикић	4	4	3	4	4	4	3	-	5	4	4	4	4
Ружица Толић	3	3	3	3	2	3	2	3	5	3	3	11	2
Драгослав Микић	2	3	2	2	3	2	2	-	3	2	2	4	3
Сава Ристић	3	3	3	3	3	3	3	-	3	3	3	3	
Светозар Чолић	5	5	5	5	5	5	5	-	5	5	5	20	-

**Класификација
Ученика IV разреда ћупријске Приватне гимназије
на крају скраћеног течаја
26. јануар-28. јуни 1920. шк. године²⁰⁷**

Име и презиме	Веронаука	Српски језик	Француски језик	Земљопис	Хемија	Математика	Историја	Жен. руч. рад	Владање	Марљивост	Општи резултат	Изостанци опр. нео.	
Анастасија Петровић	5	5	3	3	5	4	4	3	5	5	4	-	4
Бисенија Милосављевић	4	3	4	3	2	2	3	4	5	2	3	2	8
Босиљка Анђелковић	4	3	3	3	2	3	3	3	5	3	3	2	-
Бранислав Вељковић	3	4	2	3	3	2	3	-	4	2	3	24	8
Бранислава Крстић	4	3	2	3	3	3	3	4	5	3	3	18	16

²⁰⁷ АЈ, 66, 710.

Бранислава Робинац	4	4	4	4	3	3	3	3	5	3	4	8	9
Видосава Марјановић	5	4	3	3	3	3	3	5	5	3	3	5	4
Десанка Мићић	3	2	2	3	2	2	3	3	4	2	2	-	3
Десанка Стојанчевић	4	3	3	3	2	3	3	3	5	2	3	16	10
Десанка Стојковић	3	4	3	3	2	3	3	3	5	2	3	28	2
Димитрије Здравковић	3	3	2	2	2	2	2	-	3	2	2	-	3
Драгиња Радосављевић	5	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	-	2
Драгиња К. Тодоровић	3	3	2	3	3	3	3	3	5	3	3	-	1
Драгиња М. Тодоровић	3	2	2	2	2	2	2	3	4	2	2	1	4
Драгомир Мијиловић	3	3	3	2	3	2	3	-	5	3	3	1	2
Живка Јанаћковић	5	5	3	4	3	3	4	3	5	3	4	-	3
Јован Радојковић	4	4	2	3	3	3	3	-	3	3	3	1	2
Јованка Марковић	5	5	4	5	5	5	5	3	5	5	5	4	2
Катарина Милошевић	5	4	2	4	4	3	3	3	5	3	3	2	2
Косара Поповић	5	5	3	3	3	3	3	4	5	3	3	5	4
Лазар Марјановић	4	4	3	3	5	3	3	-	5	3	3	6	3
Љубица Микић	5	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	6
Љубомир Петковић	5	5	3	3	5	4	3	-	5	3	4	4	2
Мила Радојковић	3	4	3	2	3	-	2	3	5	2	2	9	8
Милан Поповић	3	4	3	4	3	2	3	-	5	3	3	30	7
Миливоје Матић	5	5	3	3	3	2	4	-	5	3	3	-	4
Милица Мркић	5	4	3	4	3	3	4	5	5	5	4	23	8
Милосав Јовановић	3	3	2	3	3	2	3	-	4	3	3	2	3
Милош Димитријевић	3	3	2	2	3	2	2	-	4	2	2	2	25
Наталија Стојановић	4	3	2	3	3	2	3	5	5	3	3	-	7
Наум Бизетић	3	3	2	3	3	3	3	-	5	3	3	-	6
Обрад Стојановић	4	4	3	3	3	4	3	-	4	4	3	1	16
Олга Симић	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	1	5
Персида Радојковић	3	4	3	3	3	2	3	3	5	3	3	-	10
Радмита Ђурић	4	3	3	3	3	3	3	3	5	3	3	2	5
Радмита Јанаћковић	3	3	3	3	3	2	3	4	5	3	3	9	4

Радмила Марковић	5	4	3	3	3	3	3	3	5	3	3	-	2
Наталија Ђурић	4	3	5	4	-	2	4	4	5	3	4	-	-

**Класификација
ученика V разреда ћупријске Приватне гимназије
на крају скраћеног школског течаја
26. јануара- 28. јуни²⁰⁸
1920. школске године**

Име и презиме	Наставни предмети									владање	марљивост	Општа оцена	одсуства	
	Веронаука	Српски језик	Француски јез.	Латински језик	Историја	Јестаственица	Математика	Женски рад	Немачки језик				Оправдана	Неоправдана
Антоније Радојковић	3	5	3	4	4	3	3	-	-	5	3	3	14	7
Василије Марковић	3	4	3	2	2	3	2	-	-	5	2	2	-	4
Даринка Митић	3	3	2	2	3	4	3	5	-	5	3	3	3	-
Драгиша Митенковић	4	4	2	2	3	3	3	-	-	5	3	3	3	18
Добросав Радосављевић	4	5	4	4	4	3	3	-	-	5	3	4	3	3
Душан Анђелић	4	4	-	3	4	4	4	-	4	5	3	4	6	2
Жарко Марковић	3	3	3	2	3	4	2	-	-	3	3	3	9	8
Живојин Стојановић	3	3	2	2	2	2	2	-	-	4	2	2	-	10
Јелисавета Глишић	3	3	3	2	3	3	2	5	-	5	3	3	10	-
Зорка Цветковић	4	5	4	3	3	4	3	5	-	3	3	4	-	-
Милија Ристић	4	5	4	3	4	4	4	-	-	5	3	4	3	-
Миодраг Митенковић	3	3	2	3	3	3	2	-	-	5	3	3	-	1
Миодраг Николић	3	4	3	3	3	3	3	-	-	5	3	3	2	-
Младен Микић	3	4	3	3	3	3	2	-	-	5	3	3	1	-
Милутин Костић	4	4	3	4	4	4	3	-	-	5	3	4	1	2
Надежда	5	5	5	5	5	5	5	5	-	5	5	5	-	1

²⁰⁸ АЈ, 66, 710.

Ристић Надежда Симић	5	5	5	5	5	5	5	5	-	5	5	5	-	2
Олга Анђелковић	5	3	3	3	4	3	2	4	-	5	3	3	-	2
Персида Пантић	3	3	3	3	3	3	3	4	-	5	3	3	14	10
Радивоје Миљковић	4	3	3	2	3	3	3	-	-	5	3	3	26	2
Радмила Вељковић	3	4	4	3	3	3	2	4	-	4	3	3	-	-
Радмила Мићић	3	4	3	3	3	3	2	-	-	5	3	3	2	6
Стана Глишић	4	5	4	3	3	4	3	5	-	5	3	4	8	4
Радивоје Ђорђевић	3	3	2	2	2	3	2	-	-	5	2	2	31	1
Сава Михајловић	4	5	3	4	4	4	3	-	-	5	3	4	21	-

**Класификација
ученика VI разреда ћупријске Приватне гимназије
на крају скраћеног школског течаја
фебруар- јуни
1920. школске године²⁰⁹**

Име и презиме	Наставни предмет								Одсуства				
	Српски језик	Француски језик	Латински језик	Историја	Јестаственица	Математика	Стенографија	Женски рад	Владање	Марљивост	Општа оцена	Оправдана	Неоправдана
Аћим Јовановић	5	5	5	5	5	5	5	-	5	5	5	-	-
Младен Мићић	5	3	4	4	3	4	5	-	3	3	2	-	-
Драгољуб Стефановић	4	3	3	3	4	2	3	-	5	3	3	18	-
Душанка Станојевић	5	4	5	4	5	3	3	-	5	5	4	-	6
Олга Глишић	4	3	3	3	5	2	3	-	5	-	3	16	-
Радослав Микић	5	5	3	4	5	3	3	-	4	4	4	23	3

²⁰⁹ АЈ, 66, 710.

На крају школске 1919/20. године разреде је завршило 140 ђака, а поновило 16 ђака. Одличним успехом завршило је 16 ђака: први разред 6; други разред -, трећи разред 3; четврти разред 4, пети разред 2; шести разред 1. Врло добрим успехом завршило је 37 ђака: први разред 10; други разред 1; трећи разред 22; четврти разред 6; пети разред 7; шести разред 3. Добрим успехом завршило је 87 ђака: први разред 33; други разред 5; трећи разред 11; четврти разред 23; пети разред 13; шести разред 2. Разреде је поновило 16 ђака: први разред 2;²¹⁰ други разред 2; трећи разред 4; четврти разред 5; пети разред 3; шести разред -.

*

Школску 1920/1921. годину уписало је 272 ђака, а са новопридошлим било је укупно 289 ђака: у првом одељењу првог разреда 72, у другом одељењу првог разреда 75, другом разреду 47, трећем 18, четвртом 15, петом 28 и шестом разреду 20 ученика. У току године школу је уписало још 17 нових ученика. После завршних испита у основној школи, очекивао се пријем још око 50 ученика. У току године школу је напустило 63 ученика, тако да је на завршном испиту било 226 ученика.²¹¹

²¹⁰ Исто.

²¹¹ АЈ, 66, 710. Према једном другом извештају, школу је уписало 284 ученика, а у току године школу је напустило 58 ученика. Према извештају директора од новембра 1920. године, у школи је било 170 ученика и 100 ученица: први разред 82 ученика и 55 ученица; други разред 35 ученика и 13 ученица; трећи разред 15 ученика и 4 ученице; четврти разред 10 ученика и 6 ученица; пети разред 16 ученика и 13 ученица; шести разред 12 ученика и 9 ученица.

Успех ове школске године није био добар. Први разред завршило је: са одличним успехом 7, са врло добрим 17, са добрим 15, полагало је разредни испит 49, а понављало 17 ученика. У другом разреду приказан је следећи успех: 1 одличан, 12 врло добрих, 9 добрих, 16 је полагало испит, а 4 ђака је понављало. У трећем разреду: 2 одлична, 2 врло добра, 8 добрих, 5 је полагало, а 17 ђака је понављало разред. У четвртном разреду: 3 одлична, 3 врло добра, 1 добар, 8 је полагало и 1 понављао. У петом разреду: 4 одлична, 4 врло добра, 3 добра, 11 је полагало разредне испите и 1 је понављао. У шестом разреду: 5 одличних, 6 врло добрих, 6 добрих, 6 ђака је полагало разредни испит, док поноваца није било.²¹²

**Ученици по успеху на крају школске
1920/1921. године:²¹³**

разреди	I-1	I-2	II	III	IV	V	VI	свега
Одлични	3	4	1	2	3	4	5	22
Врло добри	8	9	12	2	3	4	6	44

²¹² АЈ, 66, 710.

²¹³ АЈ, 66, 710.

Добри	11	5	9	8	5	3	4	45
Свршили разред	22	18	22	12	11	11	15	111
Полажу раз. испит	23	26	16	5	4	11	7	92
Понављају	10	7	4	-	1	1	-	23

Ћаци по годинама старости школске 1920/21. године:²¹⁴

11 година: први разред 44 ђака;

12 година: први разред 41 ђак, други разред 4;

13 година: први разред 38 ђака, други разред 11, трећи разред 2 ђака;

14 година: први разред 19 ђака, други разред 24, трећи разред 3, четврти разред 4, пети разред 2 ђака;

15 година: први разред 8 ђака, други разред 6, трећи разред 8, четврти разред 7, пети разред 6 ђака;

16 година: први разред 1 ђак, други разред 3, трећи разред 1, четврти разред 3, пети разред 5, шести разред 4 ђака;

17 година: други разред 2, трећи разред 1, четврти разред 1, пети разред 11, шести разред 5 ђака;

18 година: други разред 1, трећи разред 2, пети разред 4, шести разред 8 ђака;

19 година: трећи разред 1, четврти разред 2, пети разред 1, шести разред 5 ђака;

20 година: трећи разред 1, пети разред 1, шести разред 1 ђак.

**Успех на крају школске 1920/1921. године,
према извештају инспектора Министарства просвете
од 5. јуна 1921. године²¹⁵**

одељење	I тромесечије							II тромесечије					III тромесечије						
	м	ж	свега	рђави	слаби	добри	вр. добри	одлични	рђави	слаби	добри	вр. добри	одлични	рђави	слаби	добри	вр. добри	одлични	
I-1	32	24	56	-	34	23	11	4	-	24	18	10	4	-	18	29	8	1	
I-2	27	24	51	-	26	32	15	2	-	45	15	9	6	-	24	13	8	6	
II	29	14	43	-	13	28	7	-	-	20	23	5	-	-	16	20	4	-	
III	13	3	16	-	5	9	2	-	-	6	5	5	-	-	4	6	6	-	
IV	11	5	16	-	10	3	3	1	-	7	4	4	1	-	3	6	5	2	

²¹⁴ Исто.

²¹⁵ АЈ, 66, 710. Према извештају изасланика Министарства просвете у школи је било 137 ученика и 90 ученица: I-1 32 ученика и 24 ученица; I-2 27 ученика и 24 ученице; II разред 29 ученика и 14 ученица; III разред 13 ученика и 3 ученице; IV разред 11 ученика и 5 ученица; V разред 13 ученика и 10 ученица; VI разред 12 ученика и 10 ученица.

V	13	10	23	-	15	2	4	1	-	13	3	6	-	-	7	8	5	2
VI	12	10	22	-	6	8	6	3	-	7	6	7	2	-	7	7	4	4

**Успех из појединих предмета
на крају школске 1920/21. године²¹⁶**

разред	Владање	Веронаука	Српски јез.	Француски јез.	Латински јез.	Немачки јез.	Земљопис	Историја	Јестаственица
I-1	4,92	3,44	3,01	-	-	-	3,27	-	3,03
I-2	4,53	3,45	3,15	-	-	-	2,92	-	3,43
II	4,76	3,17	3,21	3,40	-	-	3,07	-	3,12
III	4,47	3,35	3,17	4,05	-	-	4,05	4,05	-
IV	5	3,74	3,74	4,25	-	-	3,18	3,15	-
V	4,86	3,65	3,52	4,21	2,95	3,97	3,52	3,60	3,73
VI	4,86	-	3,86	4,59	3,45	-	-	3,90	3,90

разред	Физика	Хемија	Математика	Женски рад	Гимнастика	Цртање	Писање	Вредноћа
I-1	-	-	2,61	4,18	3,68	3,03	3,16	3,95
I-2	-	-	2,45	3,74	3,56	3,15	3	3,20
II	-	-	2,97	4,79	4,21	4,75	3,11	3,16
III	3,58	-	3	4,56	4,31	3,15	-	3,35
IV	4,37	3,68	3	5	4,46	-	-	3,87
V	-	-	2,77	-	4,38	-	-	3,27
VI	-	-	3,18	-	4,44	-	-	3,68

*

Школске 1921/1922. године школу је уписало 259 ђака, а са накнадно уписаним ђацима било је укупно 283. У први разред уписано је 54 ученика и 21 ученица, у други 38 ученика и 34 ученице, у трећи 27 ученика и 12 ученица, четврти 15 ученика и 4 ученице, пети 19 ученика и 5 ученица, шести 16 ученика и 6 ученица и у седми разред 10 ученика и 9 ученица. Због великог броја ђака, први и други разред су били подељени на по два одељења. У току године школу је напустио 61 ђак. На крају године било је 222 ђака.²¹⁷

²¹⁶ АЈ, 66, 710.

²¹⁷ АЈ, 66, 710, 12. септембар 1921. године

Оцене из предмета на крају првог тромесечја
1921/1922. године²¹⁸

разред	I					II					III					IV				
оцене	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Наука о вери	14	19	24	8	-	19	13	28	13	-	9	6	16	6	-	5	4	9	1	-
Српски језик	10	12	25	19	-	2	16	34	21	-	2	9	19	-	-	1	1	9	8	-
Француски језик											3	9	16	8	-	2	5	10	1	-
Историја											1	7	17	10	-	-	4	11	3	-
Земљопис	14	12	20	20	-											-	7	11	-	-
Јестаственица	6	4	41	15	-	10	13	43	8	-										
Физика											1	-	29	5	2					
Хемија																-	3	13	3	-
Математика	7	21	21	15	-	5	7	17	39	5	1	2	21	11	7	-	-	4	13	1
Цртање	7	21	28	7	-	4	24	36	3	-	2	12	18	1	1	4	8	4	2	-
Писање	7	28	28	-	-	13	25	31	9	-										
Гимнастика	-	7	62	2	-	-	17	57	-	-	-	13	22	-	-	1	7	11	-	-
Женски рад	4	4	6	2	-	11	9	13	2	-	3	3	7	-	-	3	2	-	-	-
разред	V					VI					VII									
оцене	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1					
Наука о вери	5	1	11	1	-															
Српски језик	2	1	16	4	-	1	6	12	-	-	2	9	8	-	-					
Француски језик	7	6	5	5	-	3	9	6	2	-	6	6	7	-	-					
Латински језик	2	3	9	4	-	1	5	13	3	-	4	4	11	-	-					
Други живи језик	5	9	4	-	-	2	6	13	1											
Историја	-	5	14	4	-	3	4	6	6	-	-	8	9	2	-					
Земљопис	3	4	12	4	-	5	1	12	1	-										
Јестаственица	3	8	12	1	-	7	6	7	-	-	8	5	5	1	-					
Физика											6	3	8	2	-					
Математика	1	3	6	9	2	-	6	5	9	-	1	6	5	7	-					
Хигијена	4	11	4	-	-						9	8	2	-	-					
Гимнастика	3	9	11	-	-	1	8	7	-	-	9	8	2	-	-					

Оцене из предмета на крају другог тромесечја
1921/1922. године²¹⁹:

разред	I					II					III					IV				
оцене	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Наука о вери	14	22	16	-	-	8	21	31	12	-	7	7	14	8	-	1	5	3	8	-
Српски језик	15	14	16	14	-	7	18	44	3	-	3	8	21	4	-	-	-	-	-	-
Француски језик	-	-	-	-	-	7	19	30	15	-	5	8	10	13	-	7	2	6	2	-
Историја	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	20	9	-	-	7	7	2	-

²¹⁸ АЈ, 66, 710.

²¹⁹ АЈ, 66, 710.

Земљопис	17	2	17	16	-	13	10	43	6	-	8	9	14	4	-	-	3	13	1	-
Јестаственица	23	20	13	4	-	30	18	21	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Физика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	13	16	1	-	-	-	-	-
Хемија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	1	-
Матемагика	9	18	12	14	1	8	13	16	32	2	-	1	13	19	3	-	-	7	9	1
Писање	12	23	18	5	-	12	19	21	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гимнастика	1	25	30	-	-	5	39	27	-	-	4	15	15	-	-	1	8	7	-	-
Женски рад	6	4	8	2	-	14	4	14	2	-	6	3	2	1	-	3	2	-	-	-

разред	V					VI					VII				
оцене	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Наука о вери	-	7	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Српски језик	2	2	7	5	-	1	4	8	2	-	-	-	-	-	-
Француски језик	4	3	6	3	-	8	2	3	-	-	-	4	9	6	-
Латински језик	-	4	6	6	-	-	5	8	2	-	2	3	12	2	-
Историја	2	3	8	3	-	2	3	5	5	-	2	7	10	-	-
Земљопис	1	3	12	-	-	2	4	7	2	-	-	-	-	-	-
Јестаственица	2	3	10	1	-	4	5	4	2	-	6	2	9	2	-
Физика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-2	5	10	2	-
Математика	1	2	9	2	2	-	4	9	6	-	4	3	5	2	-
Гимнастика	2	5	8	-	-	7	5	3	-	-	14	4	-	-	-

Оцене из предмета на крају трећег тромесечја
школске 1921/22. године²²⁰

Разред	I				II				III				IV			
Оцене	5	4	3	2	5	4	3	2	5	4	3	2	5	4	3	2
Наука о вери	24	13	10	-	22	22	23	2	6	4	21	-	5	3	2	-
Српски језик	11	7	23	6	10	18	29	9	3	7	21	-	1	4	10	2
Француски језик	-	-	-	-	6	22	18	21	3	7	13	8	6	3	5	3
Историја	-	-	-	-	-	-	-	-	5	8	16	2	-	7	9	1
Земљопис																
Јестаственица	5	15	27	6	13	13	34	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Физика	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	21	8	-	-	-	-
Хемија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	15	-
Математика	5	17	15	15	4	12	9	40	1	-	13	11	-	2	13	2
Хигијена	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	5	-
Цртање	14	22	17	-	12	23	34	1	4	10	15	2	8	4	5	-
Писање	11	26	15	1	21	27	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Певање	6	14	16	-	17	37	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гимнастика	5	18	29	-	4	24	37	3	2	19	3	-	1	6	9	-
Женски рад	4	5	7	-	9	11	12	-	2	5	4	-	5	-	-	-
	97	149	183	39	129	226	268	95	33	75	150	31	32	41	92	9

разред	V				VI				VII			
Оцене	5	4	3	2	5	4	3	2	5	4	3	2
Наука о вери	5	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-

²²⁰ АЈ, 66, 710.

Српски језик	2	5	8	1	4	4	7	-	1	9	9	-
Француски језик	5	3	9	-	6	5	4	-	2	4	9	4
Други језик	3	7	6		3	6	6	-	-	-	-	-
Латински језик	1	3	10	2	-	6	8	1	2	4	12	1
Историја	3	5	7	-	5	5	4	1	3	6	9	1
Земљопис	1	4	10	-	7	4	4	-	-	-	-	-
Јестаственица	2	6	9	-	9	2	4	-	7	3	9	-
Физика	-	-	-	-		-	-	-	1	4	14	-
Математика	2	2	8	4	1	5	2	-	2	4	13	-
Хигијена	-	-	-	-	-	-	-	-	6	9	4	-
Гимнастика	4	8	2	-	3	9	1	-	11	5	3	-
	28	47	76	7	38	46	47	2	35	48	82	6

На крају године први разред је завршило 52 ђака, и то: 7 одличним успехом, врло добрим 12, добрим 9, разредни испит је полагало 23, и само је 1 ученик понављао разред. Други разред завршио је 71 ученик, са одличним успехом 3 ученика, врло добрим 7, добрим 7, полагали 33, и понављао, 7 ученика. Трећи разред завршио је 31 ученик, од тога 1 са одличним успехом, 2 врло добрим, 10 добрим, а полагало је 18. Четврти разред завршило је 17 ученика: 2 одличним успехом, 3 врло добрим, 8 добрим, полагала су 2 ученика, док је 1 поновио разред. Пети разред завршило је 16 ученика: 3 одличним успехом, врло добрим 1, добрим 7, а полагало је 5 ученика. Шести разред завршило је 16 ученика: 4 са одличним успехом, 3 врло добрим, 6 добрим, полагало је 3 ученика. Седми разред завршило је 19 ученика: 5 са одличним успехом, 4 врло добрим, 10 добрим, полагало је разредни испит 3 ученика, а поновио је разред 1 ученик.²²¹

Школска 1921/1922. година²²²

Разред	Уписани	У току године	Остало	На крају године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	понављају	Разредни старешина
I-1	18 нов. 19 пон.	-	11	26	4	11	3	9	-	Бисенија Панић
I-2	13 нов. 25 пон.	1	13	26	3	1	6	15	1	Надежда Трифунковић
II-1	33 нов. 2 пон.	3	2	36	1	6	5	17	6	Радмила Милићевић
II-2	35 нов. 2 пон.	2	4	35	2	1	2	16	7	Даринка Лазаревић

²²¹ ИАЈ, Гимназија Поморавски хероји, Ф 145, Уписница бр. 61, 1920/1921.

²²² ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 61.

III	39 нов.	1	9	31	1	2	10	18	-	Миодраг Петровић
IV	13 нов. 4 пон.	2	3	17	2	3	8	2	1	Димитрије Мишић
V	19 нов. 6 пон.	2	11	16	3	1	7	5	-	Стојан Јевтић
VI	21 нов.	2	7	16	4	3	7	2	-	Димитрије Мишић
VII	18 нов.	2	1	19	1	4	10	3	1	Стојан Јевтић

Ученици по годинама старости школске 1921/22 године:

11 година: први разред 1 ученик и 4 ученице; други разред 5 ученика и 12 ученица.

12 година: први разред 9 ученика и 13 ученица; други разред 2 ученика и 13 ученица.

13 година: први разред 21 ученик и две ученице; други разред 18 ученика и једна ученица; трећи разред 2 ученика и две ученице.

14 година: први разред 13 ученика и две ученице; други разред 12 ученика и једна ученица; трећи разред 5 ученика и 5 ученица; четврти разред једна ученица.

15 година: први разред 8 ученика; други разред 8 ученика; трећи разред 12 ученика и 4 ученице; четврти разред 1 ученик и две ученице; пети разред 5 ученика и 1 ученица; шести разред 1 ученик и две ученице.

16 година: први разред 1 ученик; други разред 1 ученик, трећи разред 3 ученика и 3 ученице; четврти разред 6 ученика и једна ученица; пети разред 8 ученика и једна ученица; шести разред 1 ученик и две ученице.

17 година: трећи разред 3 ученика; четврти разред 2 ученика; пети разред 2 ученика и једна ученица; шести разред 3 ученика; седми разред 1 ученик и две ученице.

18 година: трећи разред 1 ученик; четврти разред 5 ученика и две ученице; пети разред 3 ученика и једна ученица; шести разред 8 ученика; седми разред 4 ученика и 4 ученице.

19 година: пети разред 3 ученика и две ученице; шести разред 2 ученика и две ученице; седми разред 2 ученика и 4 ученице.

20 година: шести разред 1 ученик; седми разред 3 ученика.

Преко 20 година: шести разред 1 ученик.²²³

Ученици по успеху школске 1921/1922. године,
према извештају директора школе:²²⁴

²²³ АЈ, 66, 710.

разред	I		II		III		IV		V		VI		VII	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
одлични	5	2	2	1	-	1	-	2	3	-	2	2	1	-
вр. добри	11	1	6	1	1	1	2	1	1	-	2	1	2	2
добри	6	3	5	2	7	3	1	-	5	2	5	1	4	6
свршав. разред	22	6	13	11	8	5	10	3	9	2	9	4	7	8
пол.разр. испит	14	9	17	16	12	6	1	1	4	1	1	2	2	1
понављ. разред	1	-	8	5	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
губе право школ.	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-

*

Школске 1922/1923. године школу је уписало 272 ученика и ученица: први разред 67 ученика и 13 ученица, други разред 47 ученика и 18 ученица, трећи разред 24 ученика и 25 ученица, четврти разред 21 ученик и 11 ученица, пети разред 10 ученика и 4 ученице, шести разред 11 ученика и 3 ученице, седми 14 ученика и 4 ученице, за осми разред пријавило се 10 ученика и 12 ученица. Од укупног броја ђака из Ћуприје је било 231, из Моравског округа 54 и из других округа 16 ђака. Крајем јануара 1923. године, према извештају директора, у школи је било 218 ученика и 83 ученице.

Према показаном успеху у првом полугодишту школске 1922/23. године, Наставнички савет је донео одлуку да благодети буду Душан Анђелковић, ученик осмог и Душан Николић, ученик седмог разреда.²²⁵

Школска 1922/1923. година²²⁶

разред	уписани	уписани у току године	оставил и школу	на крају године	одлични	вр. добри	добри	полажу р.з. испит	понављају	свршил и разред	Разредни старешина

²²⁴ АЈ, 66, 710. Предходне 1920/21. године одличним успехом завршило је 18 ђака, врло добрим 38, добрим 38, полагало је разредни испит 86, понављало разред 16 ђака

²²⁵ АЈ, 66, 710.

²²⁶ ИАЈ, Ф 145. Уписница бр. 62.

Мр Добривоје Јовановић - Гимназија у Ђуприји од 1909 до 1941. године

I-1	38	-	7	33	-	9	16	4	4		Загорка Лазаревић
I-2	41	3	6	40	6	11	17	6	-		Илија Шпадијер
II-1	33	1	5	29	1	11	10	7	-		
II-2	34	5	2	37	3	4	17	12	1	32	Надежда Трифуновић
III	49	4	6	47	1	9	21	10	6		Илија Шпадијер
IV	32	4	1	35	2	9	12	9	3		Мюдраг Петровић
V	15	4	1	18	1	7	4	6	-		Маго Николвић
VI	16	2	4	12	2	4	2	4	-		Владимир Долков
VII	18	4	1	21	3	8	7	3	-		Машан Булатовић
VIII	22	14	2	34	-	12	17	3	-	34	Димитрије Мишић

Ученици шестог разреда 1924. године

*

На почетку 1923/1924. године уписано је 289 ученика и 115 ученица. Због уписа великог броја ученика у првом и трећем разреду, Министар просвете је септембра 1923. године дозволио да се први разред подели на три, а трећи разред

на два одељења.²²⁷ Те године прво одељење првог разреда имало је 47 уписаних ђака, друго 46 и треће 48. Прво одељење другог разреда имало је 38 уписаних и друго одељење истог разреда четрдесет и једног ђака. У трећи разред било је уписано 78 ђака, четврти 59, пети 29, шести 21, седми 23 и у осми разред 25 ђака.²²⁸

Према извештају директора, школску 1923/24. годину уписало је 223 ученика и 99 ученица нижег течаја, и 63 ученика и 18 ученица вишег течаја. У току године уписано је, у нижем течају још нових 20 ученика и 11 ученица, у вишем течају 16 ученика и једна ученица. Из разних разлога школу је напустило 55 ђака. На крају године остало је 211 ученика и 103 ученице у нижем течају, и 67 ученика и 15 ученица у вишем течају, што је укупно било 278 ученика и 118 ученица.

Школска 1923/1924. година²²⁹

разред	уписани	Уписани у току године	Оставили школу На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	понављају	Свршили разред после поправних	Разредни старешина
I-1	46	1	2 40	3	7	14	14	2		Илија Шпадијер
I-2	45	1	8 38	3	2	20	12	1	29	Душан Вукићевић
I-3	48		4 44							Јелисавета Крстић
II-1	36	2	36							Загорка Милутиновић
II-2	34	7	5 36	5	7	17	7	-	34	Ружица Никол ић
III-1	31	7	- 38	2	7	12	11	6	27	Лидија Плешко
III-2	36	4	5 35	2	3	13	10	5	26	Надежда Трифуновић
IV	50	9	8 51	3	2	16	25	4	41	Миодраг Петровић
V	27	2	23							Димитрије Мишић
VI	20	1	5 16	1	2	10	3	-		Радмила Милићевић

²²⁷ АЈ, 66, 710. Гимназију је те године уписало од страних држављана: један Хрват, четири Руса, један Чех и један Грк

²²⁸ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 63, 1923/1924.

²²⁹ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 63.

VII	23		19							Владимир Долков
VIII	20	5	1 24	2	6	11	5	-	21	Машан Булатовић

Од ђака нижег течаја у старије разреде је прешло 123 ученика и 63 ученице, полагало је разредни испит 64 ученика и 37 ученица, поновило разреде 23 ученика и 3 ученице, а право на даље школовање изгубио је 1 ученик. Од ђака вишег течаја разреде је завршило 50 ученика и 12 ученица, полагало је разредни испит 15 ученика и 3 ученице, поновили су разред 2 ученика. Уредно је похађало школу 195 ученика и 99 ученица у нижем течају и 61 ученик и 14 ученица у вишем течају. Неуредно је похађало 16 ученика и 4 ученице у нижем течају и 6 ученика и једна ученица у вишем течају.²³⁰

У нижем течају одличних је било 17 ученика и 10 ученица, врло добрих 27 ученика и 13 ученица, добрих 79 ученика и 40 ученица, слабих 23 ученика и 3 ученице, рђавих 1 ученик, а неоцењених је било 64 ученика и 37 ученица. На вишем течају 3 ученика и 3 ученице је завршило одлучним успехом, 8 ученика и 7 ученица врло добрим, 39 ученика и две ученице добрим успехом, 2 ученика је имало слаб успех, а остало је неоцењено 15 ученика и 3 ученице. У старије разреде је прешло 123 ученика и 63 ученица у нижем течају, и 23 ученика и 3 ученице у вишем течају.²³¹

²³⁰ AJ, 66, 2556.

²³¹ AJ, 66, 2556.

**Ученици по успеху школске
1923/1924. године:²³²**

Разред	I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
одлични	6	7	5	2	4	-	2	1	-	2	-	1	1	1	-	33
вр добри	9	7	9	2	7	3	2	1	1	2	1	1	4	1	2	3
добри	27	17	27	8	13	6	6	9	17	1	9	1	5	-	13	-
св. разред	48	31	41	12	30	9	10	11	13	5	11	2	10	9	16	3
полажу	25	12	17	4	14	9	13	12	3	-	3	-	5	2	4	1
понављају	8	-	3	-	8	3	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-
губе право	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Према годинама старости, највећи број ђака имао је од 11 до 18 година. У нижем течају 289 ученика и 109 ученица, и у вишем течају 41 ученик и 14 ученица. Више од 18 година имало је 5 ученика и једна ученица у нижем, и 38 ученика и 5 ученице у вишем течају.²³³

**Преглед ђака по добијеним оценама
у појединим предметима²³⁴**

Предмет	1919/20				1920/21				1921/22			
	одличан	в. добар	добар	слаб	одличан	в. добар	добар	слаб	одличан	в. добар	добар	слаб
Вернаука	40	30	77	-	26	42	137	-	53	45	55	4
Српски језик	25	61	48	12	31	64	104	28	28	60	102	34
Француски јез.	6	11	70	10	16	34	48	23	28	43	68	34
Немачки језик	-	-	-	-	3	4	14	1	5	13	14	-
Латински језик	2	-	4	1	7	9	23	5	3	12	32	4
Писање	5	26	49	-	21	49	80	-	27	54	41	1
Земљопис	14	38	78	3	32	37	88	19	38	41	103	21
Историја	5	15	53	1	12	23	38	4	17	30	47	5
Женски рад	16	22	23	-	24	23	28	-	19	20	31	-
Јесгаственица	6	21	51	1	37	40	103	14	36	39	86	13
Хемија									-	1	16	-
Физика	2	9	22	8	1	2	9	5	2	5	35	8
Филозофија												
Хигијена	4	9	13	-	4	5	7	-	12	15	9	-
Цртање	17	33	40	-	35	52	94	2	34	57	77	3

²³² АЈ, 66, 710.

²³³ АЈ, 66, 2556.

²³⁴ АЈ, 66, 710.

Мр Добривоје Јовановић - Гимназија у Ђуприји од 1909 до 1941. године

Певање									23	57	43	-	
Гимнастика									27	89	104	2	
Свега	160	297	597	81	265	412	907	150	369	621	991	191	
предмет	1922/23						1923/24						
	одлични	В. добар	добар	слаб	одличан	В. добар	добар	слаб					
	Веронаука	50	59	124	6	55	68	269	4				
	Српски језик	29	71	115	41	31	67	240	58				
	Француски језик	31	54	98	40	30	48	157	53				
	Немачки језик	9	19	17	6	14	23	37	8				
	Латински језик	5	16	56	8	8	18	45	11				
	Писање	35	60	42	2	38	67	85	-				
	Земљопис	43	52	163	26	45	57	249	31				
	Историја	20	35	103	9	29	40	118	19				
	Женски рад	22	27	15	-	35	32	36	-				
	Јестаственица	42	45	86	17	40	47	133	28				
	Хемија	1	3	31	-	2	6	40	3				
	Физика	5	9	77	11	4	6	72	12				
	Филозофија	5	11	18	-	3	8	13	-				
	Хигијена	15	19	22	-	16	20	34	-				
	Цртање	42	65	103	5								
	Певање	25	55	57	2	26	56	108	-				
	Гимнастика	32	91	176	7	36	80	280	-				
	Свега	439	763	1520	225	451	708	2141	290				

Душан Вукићевић са својим разредом 1924/25. године

*

Следеће школске 1924/1925. године поново су формирана само два одељења првог разреда, јер је у овом разреду било уписано 105 ученика. У два одељења другог разреда била су уписана 99 ученика, у два одељења трећег разреда 85, два одељења четвртог разреда 72, у петом разреду 30, шестом 24, седмом 25 и у осмом разреду 26 ученика. У току године пришло је 36 ученика и 14 ученица. Искључено је из школе 20 ученика и 6 ученица, а исписало се 36 ученика и 18 ученица. На крају године било је 277 ученика и 111 ученица²³⁵

Школска 1924/1925. година²³⁶

разред	Уписани	Уписани у току године	Оставило школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	Понављају разред	Разредни старешина

²³⁵ АЈ, 66, 2556.

²³⁶ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 64.

I-1	48	4	12	40	-	11	13	13	3	Бисенија Панић Селена Агаџовић
I-2	50	3	7	46	3	6	15	13	8	Видосава Ерић
II-1	46	4	10	40	1	7	12	14	6	Зорка Булатовић
II-2	48	1	2	43	2	2	13	19	7	Илија Шпадијер
III-1	38	1	10	27	-	1	16	8	2	Ружица Никол ић
III-2	38	8	6	40	1	4	16	16	3	Миодраг Петровић
IV-1	32	4	2	34	-	2	13	17	2	Лидија Плешко
IV-2	31	5	5	31	-	2	12	14	3	Миодраг Петровић
V	28	2	4	26	-	5	11	9	1	Ружица Никол ић
VI	21	3	3	21	-	5	4	10	1	Душан Вукићевић
VII	18	7	6	19	1	6	6	6	-	Владимир Долков
VIII	21	5	5	21	1	3	11	4	2	Машан Булатовић

Успешно је завршило разреде 205 ученика, док је 38 поновило разред. Нижи течај одличним успехом завршило је 6 ђака: први разред 2 ученика и једна ученица; други разред 1 ученик и једна ученица; трећи разред 1 ученик; врло добрим 39: први разред 12 ученика и 5 ученица; други разред 6 ученика и 6 ученица; трећи разред 4 ученика и једна ученица; четврти разред 4 ученика и једна ученица; добрим 107: први разред 18 ученика и 10 ученица, други разред 19 ученика и 9 ученица, трећи разред 26 ученика и 6 ученица; четврти разред 17 ученика и 7 ученица; полагали су разредни испит: први разред 20 ученика и 7 ученица, други разред 14 ученика и 16 ученица, трећи разред 19 ученика и 10 ученица; четврти разред 25 ученика и 6 ученица; поновили разред први разред 11 ученика, други разред 10 ученика и 3 ученице, трећи разред 11 ученика и једна ученица, четврти разред 4 ученика и једна ученица. Виши течај одличним успехом завршила су 2 ђака: седми разред 1 ученик, осми разред 1 ученик; врло добрим 24: пети разред 4 ученика и једна ученица, шести разред 2 ученика и 3 ученице, седми разред 3 ученика и 3 ученице, осми разред 6 ученика и две ученице; добрим 27: пети разред 5 ученика и 6 ученица, шести разред 3 ученика и једна ученица, седми разред 6 ученика, осми разред 6 ученика; полагали су разредни испит: пети разред 8 ученика и једна ученица, шести разред 11 ученика,

седми разред 5 ученика, осми разред 4 ученика; поновило разред 4: пети разред једна ученица, шести разред 1 ученик, осми разред 1 ученик и једна ученица.²³⁷

**Ученици по успеху у школској
1924/1925. године²³⁸**

Разред	I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
одлични	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	2	3	1	-	1	2
вр.добри	12	5	6	6	4	1	4	1	4	1	2	3	3	3	1	2
добри	18	10	19	9	26	6	17	7	5	6	3	1	6	-	6	-
свр.разр ед	32	16	21	16	31	7	21	8	7	7	5	4	10	3	13	2
полажу	20	7	17	16	19	10	25	6	8	1	1	-	5	1	11	-
понав	11	-	10	3	11	1	4	1	-	1	1	-	-	-	1	1
губе право	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

У нижим разредима школу је уредно похађало 179 ученика и 85 ученица, неуредно 25 ученика и 6 ученица, у вишим разредима 66 ученика и 20 ученица и неуредно 2 ученика.

Према годинама старости, од 11 до 18 година било је 205 ученика и 91 ученица у нижим разредима и 38 ученика и 14 ученица у вишим разредима. Више од 18 година имала су 4 ученика у нижим и 30 ученика и 6 ученица у вишим разредима.²³⁹

11 година: први разред 3 ученика и 4 ученице.

12 година: први разред 26 ученика и 8 ученица; други разред 5 ученика и 6 ученица.

13 година: први разред 24 ученика и 9 ученица; други разред 21 ученик и 14 ученица; трећи разред 8 ученика.

14 година: први разред 9 ученика и две ученице; други разред 10 ученика и 10 ученица; трећи разред 12 ученика и 6 ученица; четврти разред 4 ученика и једна ученица.

15 година: други разред 11 ученика и 5 ученица; трећи разред 17 ученика и 4 ученице; четврти разред 11 ученика и 8 ученица; пети разред 7 ученика и две ученице.

²³⁷ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 64. Према извештају директора од септембра 1924. године, школу је уписало 407 ђака: I разред 93 ђака; II разред 90; III разред 70; IV разред 68; V разред 30; VI разред 18; VII разред 18; VIII разред 20. (АЈ, 66, 2556)

²³⁸ АЈ, 66, 710.

²³⁹ АЈ, 66, 2556.

16 година: први разред 1 ученик; други разред 1 ученик, трећи разред 7 ученика и 5 ученица; четврти разред 12 ученика и 6 ученица; пети разред 2 ученика и 3 ученице; шести разред 2 ученика и једна ученица.

17 година: трећи разред 4 ученика и две ученице; четврти разред 11 ученика; пети разред 4 ученика и две ученице; шести разред 5 ученика и једна ученица; седми разред једна ученица.

18 година: трећи разред 1 ученик и једна ученица; четврти разред 8 ученика; пети разред 4 ученика и две ученице; шести разред 6 ученика и једна ученица; седми разред 3 ученика и једна ученица; осми разред 3 ученика.

19 година: четврти разред 4 ученика; шести разред 1 ученик и једна ученица; седми разред 4 ученика; осми разред 8 ученика и једна ученица.

20 година: шести разред 2 ученика; седми разред 8 ученика и две ученице; осми разред 5 ученика и две ученице.

Преко 20 година: шести разред 1 ученик; осми разред 2 ученика.

Кретање ђака за време од 1919/20. до 1924/25. године

	1919/20.		1920/21.		1921/22.		1922/23.		1923/24.		1924/25.	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
На почетку године	101	70	140	108	166	85	207	90	286	114	297	118
Придошли	17	8	14	11	18	9	36	8	36	10	36	14
Искључени	8	-	12	4	18	7	9	2	13	3	20	6
Исписани	20	17	19	18	29	8	16	8	30	6	36	18
Умрло	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-

Преглед ученика по успеху²⁴⁰:

Крај. год.	1919/1920.		1920/1921.		1921/1922.		1922/1923.		1923/1924.		1924/1925.	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
Одлично способних	7	6	12	10	13	8	13	6	20	13	6	2
Способних	80	83	59	58	65	38	100	61	153	62	136	65

²⁴⁰ АЈ, 66, 710.

Неспо собних	6	2	62	26	55	48	48	21	105	43	135	44

*

У следећој 1925/1926. години уписано је 463 ђака. У први разред 71 ученик и 27 ученица; у други разред 69 ученика и 27 ученица; у трећи разред 47 ученика и 33 ученице; четврти разред 58 ученика и 15 ученица; пети разред 31 ученик и 10 ученица; шести разред 18 ученика и 7 ученица; седми разред 18 ученика и 11 ученица и у осми разред 17 ученика и 4 ученице.

Прва четири разреда имала су по два одељења, а старији разреди по једно одељење. Из других школа било је уписано 80 ђака. Новоуписаних је било 487, а поноваца 56. У току године школу је напустио 141 ђак, тако да је на крају године било 402 ђака: први разред 48 ученика и 26 ученица; други разред 54 ученика и 24 ученице; трећи разред 43 ученика и 33 ученице; четврти разред 52 ученика и 10 ученица; пети разред 27 ученика и 10 ученица; шести разред 15 ученика и 7 ученица; седми разред 19 ученика и 7 ученица; осми разред 21 ученик и 6 ученица.²⁴¹

Школска 1925/1926. година²⁴²

разред	уписани	Уписани у току године	Оставило школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	довољни	Полажу раз. испит	понављају	Завршило разред после полагања	Разредни старешина
I-1	53	3	2	41	2	-	15		13	9	25	Ружица
I-2	48	5	21	32	-	1	13		14	2	23	Николић Видосав Ерић
II-1	49	-	9	40	-	5	7		16	5	33	Селена Агатовић
II-2	47	3	12	38	3	-	11		13	10	24	Илија Шнајдер
III-1	46	3	9	40	-	2	4	8	22	4	37	Илија

²⁴¹ АЈ, 66, 710. Према извештају директора од 4. септембра, школску 1925/26. годину уписало је 448 ђака: 317 ученика и 131 ученица: I разред 73 ученика и 25 ученица; II разред 64 ученика и 26 ученица; III разред 45 ученика и 33 ученице; IV разред 56 ученика и 15 ученица; V разред 31 ученик и 10 ученица; VI разред 15 ученика и 7 ученица; VII разред 17 ученика и 11 ученица; VIII разред 16 ученика и 4 ученице.

²⁴² ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 65.

III-2	34	11	9	36	-	2	3	10	16	5		Шпадијер Машан Булатовић
IV-1	33	9	13	29	-	1	13	-	6	9	19	Лидија Плешко
IV-2	39	2	8	33	-	2	11	5	10	8	26	Миодраг Петровић
V	46	7	16	37	-	1	14		16	6		Никола Митровић
VI	24	2	2	22	-	1	7	-	9	7	17	Душан Вукићевић
VII	28	13	15	26	-	1	13	-	11	1		Никола Митровић
VIII	22	17	12	27	1	2	14	-	8	2	22	Машан Булатовић

Ученици по успеху школске 1925/26. године:

Одлични: I разред 1 ученик и једна ученица; II разред 2 ученика и једна ученица.

Врло добри: I разред 1 ученик; II разред 5 ученика; III разред 4 ученика; IV 3 ученика; V 1 ученик; VI 1 ученик; VII разред 1 ученик и једна ученица; VIII разред 2 ученика.

Добри: I разред 15 ученика и 14 ученица; II разред 13 ученика и 10 ученица; III разред 15 ученика и 13 ученица; IV разред 20 ученика и 4 ученице; V разред 9 ученика и 5 ученица; VI разред 5 ученика и две ученице; VII разред 8 ученика и 5 ученица; VIII разред 10 ученика и 5 ученица.

Свршили разред: I разред 17 ученика и 15 ученица; II разред 20 ученика и 11 ученица; III разред 19 ученика и 13 ученица; IV разред 23 ученика и 4 ученице; V разред 10 ученика и 5 ученица; VI разред 6 ученика и две ученице; VII разред 9 ученика и 6 ученице; VIII разред 13 ученика и 5 ученица.

Полагали разредни испит: I разред 18 ученика и 9 ученица; II разред 18 ученика и 10 ученица; III разред 20 ученика и 15 ученица; IV разред 17 ученика и једна ученица; V разред 13 ученика и 3 ученице; VI разред 6 ученика и 3 ученице; VII разред 10 ученика и једна ученица; VIII разред 6 ученика и једна ученица.

Понављали: I разред 9 ученика и две ученице; II разред 14 ученика и две ученице; III разред 4 ученика и 5 ученица; IV разред 12 ученика и 5 ученица; V разред 4 ученика и две ученице; VI разред 3 ученика и две ученице; VIII разред 2 ученика. Право на даље школовање изгубила су два ученика првог и два ученика и једна ученица другог разреда.²⁴³

По годинама старости школске 1925/26. године било је са:

11 година: I разред 5 ученика и 4 ученице.

12 година: I разред 29 ученика и 17 ученица; II разред 3 ученика и 6 ученица.

13 година: I разред 9 ученика и 4 ученице; II разред 19 ученика и 9 ученица; III разред 6 ученика и 6 ученица.

14 година: I разред 3 ученика и једна ученица; II разред 21 ученик и 8 ученица; III разред 16 ученика и 11 ученица; IV разред 8 ученика.

²⁴³ АЈ, 66, 710

15 година: I разред 1 ученик; II разред 7 ученика и једна ученица; III разред 3 ученика и 12 ученица; IV разред 8 ученика и 3 ученице; V разред 2 ученика и једна ученица.

16 година: I разред 1 ученик; II разред 3 ученика; III разред 10 ученика и 4 ученице; IV разред 17 ученика и 4 ученице; V разред 11 ученика и 4 ученице; VI разред 6 ученика и две ученице; VII разред 1 ученик.

17 година: II разред 1 ученик; III разред 6 ученика; IV разред 6 ученика и 3 ученице; V разред 3 ученика и 5 ученица; VI разред 4 ученика и две ученице; VII разред 1 ученик и две ученице.

18 година: III разред 2 ученика; IV разред 8 ученика; V разред 8 ученика; VI разред 3 ученика и две ученице; VII разред 3 ученика и 3 ученице; VIII разред две ученице.

19 година: IV разред 4 ученика; V разред 3 ученика; VI разред 1 ученик и једна ученица; VII разред 3 ученика и једна ученица; VIII разред 2 ученика и две ученице.

20 година: VII разред 7 ученика и једна ученица; VIII разред 6 ученика.

Преко 20 година: IV разред 1 ученик;²⁴⁴ VI разред 1 ученик; VII разред 4 ученика; VIII разред 13 ученика и две ученице.

*

Почетком 1926/1927. године смањен је број одељења првог и другог разреда, а трећи и четврти разред подељана су на по два одељења. На почетку године уписано је, са досељенима и поновцима, укупно 466 ђака: у први разред 50 ученика и 18 ученица; други разред 45 ученика и 16 ученица; у прво одељење трећег разреда 9 ученика и 23 ученице, у друго одељење трећег разреда 33 ученика; у прво одељење четвртог разреда 16 ученика и 33 ученице; у друго одељење четвртог разреда 47 ученика; у пети разред 23 ученика и 7 ученица; шести разред 28 ученика и 8 ученица; седми разред 31 ученик и 12 ученица и у осми разред 16 ученика и 8 ученица. Школу је из разних разлога напустило 109 ђака, па је на крају остало 357 ђака, 251 ученик и 106 ученица: први разред 28 ученика и 18 ученица; други разред 41 ученик и 18 ученица; трећи разред 37 ученика и 23 ученице; четврти разред 45 ученика и 18 ученица; пети разред 25 ученика и 6 ученица; шести разред 32 ученика и 7 ученица; седми разред 27 ученика и 8 ученица; осми разред 16 ученика и 8 ученица.²⁴⁵

Одличним успехом завршило је само 4 ученика и то нижег течаја: први разред 1 ученик, други разред једна ученица, трећи разред 1 ученик и једна ученица. Врло добрим успехом завршило је 25 ђака: први разред 3 ученика и 3 ученице; други разред 1 ученик и две ученице; трећи разред 5 ученика и две ученице; четврти разред 2 ученика; пети разред 3 ученика; шести разред 1 ученик, седми разред 1 ученик, осми разред 2 ученика. Добрим успехом завршило је 60 ђака: први разред 6 ученика и 6 ученица; други разред 3 ученика и

²⁴⁴ AJ, 66, 710

²⁴⁵ AJ, 66, 710. Према извештају директора од 8. септембра 1926. године школу је уписало 392 ђака: I разред 62; II разред 60; III разред 70; IV разред 89; V разред 30; VI разред 32; VII разред 25; VIII разред 24.

једна ученица; трећи разред 7 ученика и једна ученица; четврти разред 16 ученика и две ученице; пети разред 2 ученика и једна ученица; шести разред 3 ученика; седми разред 6 ученика; осми разред 3 ученика и 3 ученице. Довољним успехом завршило је 99 ђака: први разред 7 ученика и две ученице; други разред 11 ученика и две ученице; трећи разред 3 ученика и две ученице; четврти разред 5 ученика и 5 ученица; пети разред 11 ученика и две ученице; шести разред 13 ученика и 5 ученица; седми разред 15 ученика и 5 ученица; осми разред 7 ученика и 4 ученице.

Разредне испите полагало је 146 ђака: први разред 6 ученика и 6 ученица; други разред 23 ученика и 12 ученица; трећи разред 17 ученика и 15 ученица; четврти разред 21 ученик и 8 ученица; пети разред 6 ученика и 3 ученице; шести разред 14 ученика и две ученице; седми разред 5 ученика и 3 ученице; осми разред 4 ученика и једна ученица. Понављало је 20 ђака: први разред 3 ученика и једна ученица; други разред 3 ученика; трећи разред 4 ученика и две ученице; четврти разред 1 ученик и две ученице; пети разред 3 ученика; шести разред 1 ученик. Изгубили су право на даље школовање 2 ученика првог, 1 ученик другог разреда и једна ученица четвртог разреда.²⁴⁶

Школска 1926/1927. година²⁴⁷

разред	Уписани	Уписани у току године	Оставили школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	довољни	Полажу раз. испит	понављају	Губе право као редовни	Свега свршило разред	Разредни старешина
I	68	-	22	46	1	6	12	9	12	4	2	35	Бисенија Панић од 1. новембра Милан Љиљак
II	61	2	2	61	1	2	18		35	4	1	27	Ружица Николић
III-1	32	-	1	31	2	3	6		18	2	-	18	Лидија Плешко од 1. новембра Десанка Јовановић
III-2	33	5	8	30	-	4	7		14	4	1	25	Катарина Ђорић
IV-1	46	3	11	38	-	2	12		13	6	3	25	Селена Агатановић
IV-2	47	6	19	34									Петар

²⁴⁶ АЈ, 66, 2556.

²⁴⁷ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 66.

													Аверјанов, Всевољд Гусаревић
V	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Душан Вукићевић
VI	33	11	5	39	-	1	3	18	17	-			Фани Талевић, Милан Љиљак, Всевољд Гусаревић, Лидија Плешко, Ференц Сас
VII	43	4	12	35	-	2	5,	21	7	-	-	35	Видосав Ерић
VIII	24	5	5	24	-	2	6	11	5	-	-	23	Миодраг Петровић

По годинама старости школске 1926/27. године било је ђака који су рођени 1916. и ђака који су рођени 1906. године:

10 година: први разред 2 ученика.

11 година: први разред 5 ученика и 7 ученица.

12 година: први разред 14 ученика и 5 ученица; други разред 3 ученика и 3 ученице.

13 година: први разред 5 ученика и 4 ученице; други разред 24 ученика и 12 ученица; трећи разред 4 ученика и 6 ученица.

14 година: први разред 2 ученика и једна ученица; други разред 8 ученика и две ученице; трећи разред 12 ученика и 7 ученица; четврти разред 7 ученика и 4 ученице.

15 година: први разред 2 ученика и једна ученица; други разред 3 ученика и једна ученица; трећи разред 14 ученика и 7 ученица; четврти разред 12 ученика и 3 ученице; пети разред 6 ученика.

16 година: други разред 2 ученика; трећи разред 5 ученика и две ученице; четврти разред 11 ученика и 7 ученица; пети разред 5 ученика и 3 ученице; шести разред 2 ученика.

17 година: други разред 1 ученик; трећи разред 1 ученик и једна ученица; четврти разред 10 ученика и две ученице; пети разред 6 ученика и две ученице; шести разред 13 ученика и 3 ученице; седми разред 8 ученика и једна ученица; осми разред 1 ученик.

18 година: трећи разред 1 ученик; четврти разред 3 ученика и једна ученица; пети разред 4 ученика и једна ученица; шести разред 8 ученика и 4 ученице; седми разред 1 ученик и 4 ученице; осми разред две ученице.

19 година: четврти разред 2 ученика и једна ученица; пети разред 2 ученика; шести разред 2 ученика; седми разред 6 ученика и једна ученица; осми разред 1 ученик и 3 ученице.

20 година: пети разред 1 ученик; шести разред 1 ученик; седми разред 4 ученика и једна ученица; осми разред 9 ученика и две ученице.²⁴⁸

По успеху било је школске 1926/27. године²⁴⁹:

Први разред: одличан 1 ученик, вр. добри 3 ученика и 3 ученице, добри 6 ученика и 6 ученица, довољни 7 ученика и две ученице, полагало разредни испит 6 ученика и 6 ученица, понављало 3 ученика и једна ученица, 2 ученика изгубила право на даље школовање.

Други разред: одлична једна ученица, вр. добри 1 ученик и две ученице, добри 3 ученика и једна ученица, довољни 11 ученика и две ученице, полагало 23 ученика и 12 ученица, понављала 3 ученика.

Трећи разред: одлични 1 ученик и једна ученица, вр. добри 5 ученика и две ученице, добри 7 ученика и једна ученица, довољни 3 ученика и две ученице, полагало 27 ученика и 15 ученица, понављало 4 ученика и две ученице.

Четврти разред: одлични -, вр. добри 2 ученика, добри 16 ученика и две ученице, довољни 5 ученика и 5 ученица, полагало 21 ученик и 8 ученица, понављали 1 ученик и две ученице, изгубила право на даље школовање једна ученица.

Пети разред: одлични -, вр. добри 3 ученика, добри 2 ученика и једна ученица, довољни 11 ученика и две ученице, полагало 6 ученика и 3 ученице, понављала 3 ученика.

Шести разред: одлични -, вр. добри 1 ученик, добри 3 ученика, довољни 13 ученика и 5 ученица, полагало 14 ученика и две ученице, понављао 1 ученик.

Седми разред: одлични -, вр. добри 1 ученик, добри 6 ученика, довољни 15 ученика и 5 ученица, полагала 5 ученика и 3 ученице.

Осми разред: одлични -, вр. добри 3 ученика и 3 ученице, добри 7 ученика и 4 ученице, полагала 4 ученика и једна ученица.

Оцене из предмета школске 1926/27. године²⁵⁰:

Хришћанска наука: I разред-одлични 11, вр. добри 15, добри 19, довољан 1, недовољни 46; II разред-одлични 5, вр. добри 21, довољни 28, недовољни 54; III разред-одлични 3, вр. добри 12, добри 15, довољни 30, недовољни 60; IV разред-одлични 4, вр. добри 9, добри 19, довољни 30, недовољни 63; V разред-одлични 5, вр. добри 11, добри 14, довољан 1, недовољни 31; VI разред-недовољни 39; VII разред-недовољни 35; VIII разред-недовољни 24.

Српски језик: I разред-одличан 1, вр. добри 8, добри 6, довољни 15, недовољни 6; II разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 8, довољни 39, недовољни 7; III разред-одлични 4, вр. добри 6, добри 7, довољни 36, недовољни 7; IV разред-одличан 1, вр. добри 5, добри 12, довољни 39, недовољни 60; V разред-одлични 3, вр. добри 3, добри 6, довољни 21, недовољан 1; VI разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 7, довољни 23; VII разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 3, довољни 23, недовољни 5; VIII разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 5, довољни 23, недовољан 1.

Француски језик: II разред-одличан -, вр. добар 1, добри 5, довољни 29, недовољни 22; III разред-одлични 5, вр. добри 9, добри 9, довољни 24, недовољни

²⁴⁸ АЈ, 66, 710.

²⁴⁹ АЈ, 66, 2556.

²⁵⁰ Исто.

3; IV разред-одличан -, вр. добар -, добри 7, довољни 33; V разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 4, довољни 16, недовољни 9; VI разред-одличан -, вр. добри 2, добар 1, довољни 26, недовољни 10; VII разред-одличан -, вр. добри 2, добри 8, довољни 23, недовољни 2; VIII разред-одличан -, вр. добри 2, добри 6, довољни 12, недовољни 4.

Немачки језик: V разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 4, довољни 22, недовољни 1; VI разред-одличан -, вр. добар 1, добри 5, довољни 33; VII разред-одличан 1, вр. добри 5, добри 6, довољни 23; VIII разред-одличан 3, вр. добри 2, добри 6, довољни 13.

Латински језик: V разред-одличан -, вр. добри 2, добри 5, довољни 19, недовољни 5; VI разред-одличан -, вр. добар 1, добри 3, довољни 35; VII разред-одличан -, вр. добар 1, добри 5, довољни 29; VIII разред-одличан -, вр. добри 3, добри 6, довољни 15.

Земљопис: I разред-одличан 3, вр. добри 7, добри 14, довољни 19, недовољни 3; II разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 15, довољни 36, недовољни 6; III разред-одличан 8, вр. добри 3, добри 14, довољни 33, недовољни 2; IV разред-одличан 3, вр. добри 13, довољни 39, недовољни 4; V разред-одличан 2, вр. добри 7, добри 19, довољни 9; VI разред-одличан -, вр. добар 1, добри 18, довољни 26, недовољни 1; VII разред-; VIII разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 9, довољни 10.

Историја: III разред-одличан 6, вр. добри 4, добри 11, довољни 10, недовољни 9; IV разред-одличан 3, вр. добри 2, добри 10, довољни 30, недовољни 18; V разред-одличан -, вр. добри 3, добри 3, довољни 23, недовољни 2; VI разред-одличан -, вр. добар 1, вр. добри 6, добри 28, недовољни 11; VII разред-одличан 1, вр. добри 2, добар 5, довољни 27; VIII разред-одличан 1, вр. добар -, добри 11, довољни 12.

Јест астрвеница: I разред-одличан 3, вр. добри 11, добри 13, довољни 19, недовољни 7; II разред-одличан 1, вр. добри 5, добри 9, довољни 39, недовољни 7; V разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 3, довољни 20, недовољни 6; VI разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 7, довољни 23, недовољни 6; VII разред-одличан 2, вр. добри 6, добри 8, довољни 17, недовољни 2.

Физика: III разред-одличан 2, вр. добри 5, добри 11, довољни 31, недовољни 11; VII разред-одличан -, вр. добри 5, добри 5, довољни 25; VIII разред-одличан -, вр. добри 6, добри 7, довољни 11.

Хемија: IV разред-одличан -, вр. добри 5, добри 10, довољни 42, недовољни 6.

Математика: I разред-одличан -, вр. добри 2, добри 9, довољни 20, недовољни 15; II разред-одличан 1, вр. добар -, добри 7, довољни 27, недовољни 24; III разред-одличан -, вр. добри 2, добри 13, довољни 20, недовољни 25; IV разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 3, довољни 56, недовољни 2; V разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 2, довољни 26; VI разред-одличан -, вр. добри 4, добри 11, довољни 23; VII разред-одличан 2, вр. добри 3, добри 11, довољни 19; VIII разред-одличан -, вр. добри 2, добри 3, довољни 19.

Филозофија: VIII разред-одличан -, вр. добри 5, добри 9, довољни 10.

Хигијена: IV разред-одличан 3, вр. добри 16, добри 11, довољни 33; VII разред-одличан -, вр. добри 6, добри 29.

Цртање: I разред-одличан 7, вр. добри 11, добри 13, довољни 14, недовољни 1; II разред-одличан 5, вр. добри 20, добри 17, довољни 17; III разред-одличан 6, вр.

добри 5, добри 20, довољни 22, недовољни 7; IV разред-одлични 10, вр. добри 14, добри 18, довољни 18, недовољни 3.

Писање: I разред-одлични 3, вр. добри 5, добри 10, довољни 20, недовољни 8; II разред-одлични 5, вр. добри 3, добри 25, довољни 21, недовољни 5.

Певање: I разред-одлични 6, вр. добри 11, добри 9, довољни 17, недовољни 3; II одлични 13, вр. добри 23, добри 28, довољни 5.

Гимнастика: I разред-одличан -, вр. добри 2, добри 15, довољни 25, недовољни 7; II разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 15, довољни 37, недовољни 4; III разред-одличан -, вр. добри 6, добри 14, довољни 35, недовољни 4; IV разред-одличан -, вр. добри 2, добри 19, довољни 44; V разред-одличан -, вр. добри 2, добри 6, довољни 22; VI разред-одличан 1, вр. добар -, добри 11, довољни 25, недовољни 2; VII разред-одличан 1, вр. добри 8, добри 15, довољни 7; VIII разред-одличан -, вр. добри 4, добри 12, довољни 8.

Женски рад: I разред-одличан -, вр. добри 6, добри 3, довољни 4, недовољни 3; II разред-одлични 5, вр. добри 4, добри 7, довољан 1, недовољан 1; III разред-одлични 6, вр. добри 8, добри 6, довољни 3; IV разред-одлични 7, вр. добри 8, добри 3.

Током школске 1926/27. године било је доста изостанака. Оправданих је било укупно 9684, а неоправданих 840. У првом разреду оправданих изостанака било је 676, у другом 1.070, трећем 1.177 и у четвртном 1806. Неоправданих у првом разреду 115, другом 108, трећем 149 и у четвртном разреду 222. У петом разреду 1237 оправданих и 121 неоправдани изостанака, шестом рзреду 1531 оправдани и 55 неоправданих, седмом разреду 882 оправдана и 32 неоправдана, осмом разреду 1275 оправданих и 138 неоправданих изостанака. Само 19 ђака нису ни једном изостали са наставе. Без неоправданих изостанака било је 145 ђака, а 9 ђака није имало ни један оправдани изостанака.²⁵¹

*

До повећања броја одељења долази наредне школске 1927/1928. године. Тада су четврти и седми разред имали по два одељења, а пети разред се делио на три одељења. Школу је уписало укупно 553 ђака: 424 ученика и 129 ученица. Током године школу је напустило 107 ђака, односно 91 ученик и 16 ученица. На крају године у школи је остало 466 ђака: 346 ученика и 120 ученица: I разред 42 ученика и 8 ученица; II 26 ученика и 16 ученица; III 40 ученика и 16 ученица; IV-а 7 ученика и 24 ученица, IV-б 33 ученика; V-а 13 ученика и 28 ученица, V-б 40 ученика, V-в 41 ученик; VI 31 ученик; VII-а 17 ученика и 13 ученица, VII-б 31 ученик, VIII 25 ученика и 8 ученица.²⁵²

²⁵¹ AJ, 66, 2556.

²⁵² AJ, 66, 2556. Према извештају директора од 4. септембра 1927. године, школу је уписало 359 ученика и 119 ученица, укупно 478 ђака: I разред 46 ученика и 10 ученица; II разред 33 ученика и 16 ученица; III разред 42 ученика и 15 ученица; IV разред 40 ученика и 24 ученица; V разред 98 ученика и 26 ученица; VI разред 32 ученика и 6 ученица; VII разред 48 ученика и 14 ученица; VIII разред 20 ученика и 8 ученица.

Школска 1927/1928. године²⁵³

разред	Уписао	Уписали током године	Оставио школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	доволни	Полажу раз. испит	понављају	Губе право као редовни	Свршио разред	Разредни старешина
I	50	1	11	40	1	4	15	-	18	3	-	34	Милан Љиљак, Десанка Јовановић
II	46	2	12	36	2	-	20	-	10	3	1	29	Десанка Јовановић, Ружица Тасић
III	58												Лидија Плешко
IV-1	31	-	-	31	-	4	9	7	7	4	-	27	Петар Аверјанов
IV-2	34	5	1	33	1	3	3	15	8	3	-	30	Илија Шпадијер
V-1	46	5	22	29	-	-	1	11	14	3	-	26	Ружица Николић, Десанка Јовановић, Живојин Поповић
V-2	42	7	16	33	-	2	8	6	14	3	-	29	Јелисавета Крстић, Владимир Зозулевић
V-3	47	3	17	32	1	1	14	-	10	6	-		Душан Вукићевић
VI	38	11	5	44	-	2	8	23	8	3	-		Ђири Милић
VII-1	31	1	3	29	-	-	8	10	11	-	-	29	Кагарина Митровић
VII-2			51						4				Всеволд Гусаревић
VIII	29	11	3	37	1	2	16	18	-	-	-	37	Миодраг Петровић, Всеволд Гусаревић

Укупно је завршило разред 113 ђака нижих и 178 ђака виших разреда. На крају школске 1927/28. године први разред је имао једног ученика са одличним

²⁵³ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 67.

успехом, 4 са врло добрим, 7 са добрим, 8 са довољним, полагало је 17 а поновило разред 3 ученика. Други разред имао је 2 одлична ученика, ниједног врло доброг, добрих 7, довољних 14, полагало је испите 10 и два ђака је поновило разред. Трећи разред је имао једног одличног, 3 врло добра, 11 добрих, 13 довољних, полагало је 24, а поноваца није било. У четвртом разреду био је само један одличан ђак, 7 врло добрих, 12 са добрим успехом, 22 са довољним, 15 ђака је полагало, а 7 ђака је поновило разред.

У вишим разредима било је укупно 3 ђака са одличним успехом, 9 са врло добрим, 59 са добрим, 107 са довољним, полагало је 60 а понављало је 16 ђака, и то по разредима: у петом разреду 1 одличан, 3 са врло добрим успехом, 14 са добрим, 37 довољним, полагало је 37, а поновило разред 13 ученика; у шестом разреду није било ученика са одличним успехом, са врло добрим 2, са добрим 8, довољним 23, полагало је 8, а понављала су 3 ђака; седми разред имао је једног са одличним успехом, 2 са врло добрим, 21 са добрим, 29 са довољним, 15 ђака је полагало, а поноваца није било; у осмом разреду је такође само 1 ученик био са одличним успехом, 2 са врло добрим, 16 са добрим, 18 са довољним, а ученика који су полагали разредни испит или поновили разред није било.²⁵⁴

Број ђака који су имали оцене из појединих предмета школске 1927/28. године:²⁵⁵

Веронаука: I разред-одлични 9, вр. добри 16, добри 10, довољни 5; II разред-одлични 6, вр. добри 8, добри 14, довољни 7, неоцењен 1; III разред-одлични 4, вр. добри 13, добри 24, довољни 11; IV разред-одлични 10, вр. добри 11, добри 33, довољни 10; V разред-одлични 16, вр. добри 31, добри 30, довољни 25, неоцењени 3.

Српски језик: I разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 9, довољни 12, недовољни 15; II разред-одлични 2, вр. добри 4, добри 15, довољни 10, недовољни 5; III разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 18, довољни 29, недовољни 3; IV разред-одлични 6, вр. добри 12, добри 10, довољни 36; V разред-одлични 2, вр. добри 4, добри 26, довољни 43, недовољни 24; VI разред-одлични 4, вр. добри 5, добри 20, довољни 15; VII разред-одлични 6, вр. добри 20, добри 23, довољни 19; VIII разред-одлични 3, вр. добри 6, добри 9, довољни 19.

Француски језик: II разред-одлични 4, вр. добри 3, добри 5, довољни 16, недовољни 8; III разред-одлични 5, вр. добар -, добри 7, довољни 23, недовољни 17; IV разред-одлични 5, вр. добри 4, добри 19, довољни 23, недовољни 13; V разред-одличан 1, вр. добри 10, добри 18, довољни 54, недовољни 17; VI разред-одлични 3, вр. добри 9, добри 15, довољни 12, недовољни 5; VII разред-одличан 1, вр. добри 20, добри 34, довољни 13; VIII разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 12, довољни 20.

Немачки језик: V разред-одличан -, вр. добри 2, добри 19, довољни 71, недовољни 13; VI разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 5, довољни 24, недовољни 7; VII разред-одлични 2, вр. добри 5, добри 6, довољни 46, недовољни 9; VIII разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 7, довољни 23.

²⁵⁴ АЈ, 66, 2556.

²⁵⁵ Исто.

Латински језик: V разред-одлични 3, вр. добри 12, добри 38, довољни 45, недовољни 7; VI разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 11, довољни 20, недовољни 6; VII разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 11, довољни 50, недовољни 2; VIII разред-одличан -, вр. добар 1, добри 7, довољни 29.

Земљопис: I разред-одлични 4, вр. добри 2, добри 10, довољни 20, недовољни 4; II разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 9, довољни 19, недовољни 3; III разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 8, довољни 38, недовољан 1; IV разред-одлични 10, вр. добри 9, добри 16, довољни 28, недовољан 1; V разред-одлични 6, вр. добри 7, добри 24, довољни 67, недовољан 1; VI разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 13, довољни 21, недовољни 5; VII разред -, VIII разред-одлични 3, вр. добри 13, добри 17, довољни 4.

Природопис: I разред-одлични 2, вр. добри 3, добри 8, довољни 18, недовољни 9; II разред-одлични 2, вр. добри 2, добри 12, довољни 19, недовољан 1; III разред -, IV разред -, V разред-одличан 1, вр. добри 9, добри 14, довољни 52, недовољни 29; VI разред-одличан 1, вр. добри 8, довољни 30, недовољан 1; VII разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 15, довољни 41, недовољни 5; VIII разред -.

Историја: III разред-одлични 4, вр. добри 4, добри 14, довољни 28; IV разред-одлични 7, вр. добри 11, добри 14, довољни 24, недовољни 8; V разред-одлични 5, вр. добри 14, добри 27, довољни 57, недовољни 2; VI разред-одличан -, вр. добри 12, добри 16, довољни 16; VII разред-одлични 5, вр. добри 14, добри 22, довољни 27, VIII разред-одлични 3, вр. добри 16, добри 14, довољни 4.

Математика: I разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 8, довољни 18, недовољни 9; II разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 7, довољни 18, недовољни 8; III разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 10, довољни 29, недовољни 8; IV разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 14, довољни 36, недовољни 10; V разред-одличан -, вр. добри 4, добри 9, довољни 84, недовољни 8; VI разред-одличан -, вр. добар 1, добри 10, довољни 33; VII разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 15, довољни 50; VIII разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 7, довољни 28.

Физика: III разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 4, довољни 43, недовољни 2; VII разред-одлични 2, вр. добри 7, добри 9, довољни 48, недовољни 2; VIII разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 12, довољни 21.

Хемија: IV разред-одлични 4, вр. добри 5, добри 13, довољни 31, недовољни 11.

Хигијена: IV разред-одлични 5, вр. добри 18, добри 20, довољни 19, недовољни 2; VII разред-одлични 2, вр. добри 17, добри 29, довољни 25.

Филозофија: VIII разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 9, довољни 20.

Цртање: I разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 14, довољни 20, недовољни 2; II разред-одлични 2, вр. добри 13, добри 12, довољни 8; III разред-одлични 5, вр. добри 12, добри 19, довољни 16; IV разред-одлични 7, вр. добри 17, добри 27, довољни 13; V разред-одлични 4, вр. добри 20, добри 49, довољни 31, недовољан 1.

Писање: I разред-одлични 2, вр. добри 4, добри 6, довољни 22, недовољни 6; II разред-одлични 3, вр. добри 5, добри 15, довољни 12, недовољан 1.

Гимнастика: I разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 16, довољни 14, недовољан 1; II разред-одлични 3, вр. добри 10, добри 12, довољни 11; III разред-одличан 1, вр. добри 9, добри 15, довољни 24, недовољни 3; IV разред-одлични 3, вр. добри 11,

добри 27, довољни 21, ослобођени 2; V разред-одлични 14, вр. добри 16, добри 41, довољни 32, ослобођени 2; VI разред-одлични 4, вр. добри 5, добри 20, довољни 15; VII разред-одлични 9, вр. добри 9, добри 27, довољни 19, ослобођени 4; VIII разред-одлични 10, вр. добри 9, добри 7, ослобођени 11.

Певање: I разред-одлични 7, вр. добри 11, добри 12, довољни 8, недовољни 2; II разред-одлични 10, вр. добри 10, добри 7, довољни 7, недовољан 1.

Женски рад: I разред-одлични 2, вр. добри 2, добар 1, довољни 3; II разред-одлични 4, вр. добри 6, добри 2, довољни 3; III разред-одлични 6, вр. добри 2, добри 3, довољни 4, недовољан 1; IV разред-одлични 10, вр. добри 5, добри 5, довољни 2, недовољни 2.

По годинама старости ђака школске 1927/28. године, било је са:

11 година: I разред 3 ученика и две ученице.

12 година: I разред 20 ученика и 5 ученица; II разред 1 ученик и 4 ученице; III разред 1 ученик.

13 година: I разред 8 ученика и 1 ученица; II разред 10 ученика и 4 ученице; III разред две ученице.

14 година: I разред 1 ученик; II разред 8 ученика и 7 ученица; III разред 19 ученика и 10 ученица; IV 1 ученик и 4 ученица.

15 година: II разред 2 ученика; III разред 10 ученика и 4 ученице; IV разред 11 ученика и 9 ученица; V разред 11 ученика и 5 ученица.

16 година: III разред 4 ученика; IV разред 18 ученика и 7 ученица; V разред 21 ученик и 4 ученице.

17 година: III разред 2 ученика; IV разред 8 ученика и две ученице; V разред 21 ученик и 8 ученица; VI 9 ученика и 3 ученице; VII разред 4 ученика.

18 година: IV разред 2 ученика и 2 ученице; V разред 19 ученика и 3 ученице; VI разред 4 ученика и 3 ученице; VII разред 14 ученика и 5 ученице; VIII разред 7 ученика и једна ученица.

19 година: V разред 7 ученика и две ученице; VI разред 6 ученика и једна ученица; VII разред 16 ученика и 4 ученице; VIII разред 3 ученика и 4 ученице.

20 година: V разред 3 ученика; VI разред 11 ученика; VII разред 11 ученика и 3 ученице; VIII разред 6 ученика и две ученице.

21 година: V разред 1 ученик; VI разред 1 ученик; VII разред 10 ученика; VIII разред 5 ученика и једна ученица.

22 године: VI разред 1 ученик; VII разред 1 ученик; VIII разред 7 ученика.

Више од 22 године: VI разред 1 ученик; VIII разред једна ученица.²⁵⁶

Број укупних изостанака повећао се у односу на предходну годину. Школске 1927/28. године укупан број оправданих изостанака износио је 12882, а неоправданих 694. Оправдани изостанци: први разред 500 ученика и 469 ученица; други разред 500 ученика и 372 ученице; трећи разред 962 ученика и 325 ученице; четврти разред 744 ученика и 366 ученице; пети разред 2160 ученика и 692 ученице; шести разред 1806 ученика и 370 ученица; седми разред 1962 ученика и 420 ученица; осми разред 923 ученика и 311 ученица. Неоправдани изостанци: први разред 30 ученика и 16 ученица; други разред 30 ученика и 14 ученица; трећи разред 53 ученика и 24 ученице; четврти разред 141 ученик и 43

²⁵⁶ AJ, 66, 2556.

ученице; пети разред 212 ученика и 18 ученица; шести разред 3 ученика; седми разред 52 ученика и 18 ученица; осми разред 39 ученика и 11 ученица. Без изостанака био је 31 ђак, а без неоправданих изостанака било је 382 ђака.²⁵⁷

*

Почетком школске 1928/1929. године само су виши разреди имали по два одељења. Од 502 уписана ђака било је 382 ученика и 120 ученица. Ниже разреде уписао је 136 ученика и 56 ученица, а више разреде уписао је 246 ученика и 64 ученица. Први разред уписао је 34 ученика и 12 ученица; други разред 40 ученика и 9 ученица; трећи разред 21 ученик и 14 ученица; у два одељења четврти разреда 41 ученик и 21 ученица; у три одељења петог разреда 57 ученика и 25 ученице; у два одељења шестог разреда 84 ученика и 15 ученица; у два одељења седмог разреда 54 ученика и 12 ученица и у два одељења осмог разреда 51 ученик и 12 ученица. Због повећаног прилива ђака касније је отворено још једно одељење четвртог и петог разреда. На крају године у школи је било 437 ђака, односно 330 ученика и 107 ученица. У нижим разредима на крају године остали су 121 ученик и 53 ученице, а у вишим разредима 209 ученика и 54 ученице.²⁵⁸

На крају школске године успех није био значајан. У прва четири разреда било је само 5 одличних ђака, 9 врло добрих, 40 са добрим успехом и 43 са довољним успехом. Разредне испите полагало је 58 ђака, понављало је 17, а 2 ђака су изгубила право на даље школовање. У првом разреду није било ђака са одличним успехом, врло добрих је било 4, добрих 9, довољних 9, полагали разредни испит 13, понављало 5 ђака. У другом разреду била су 2 ђака са одличним успехом, 2 са врло добрим, 6 са добрим, 15 са довољним, полагало је разредни испит 14, 5 ђака је поновило разред а 1 је изгубио право на даље школовање. Трећи разред одличним успехом завршила су 2 ђака, врло добрих није било, добрим успехом 9, довољним 6, полагало је разредни испит 13, а један је поновио разред. Четврти разред одличним успехом положио је 1 ђак, врло добрим 2, добрим 16, довољним 14, полагало је 18, понављало је 6 и 1 ђак је изгубио право на даље школовање.

У четири виша разреда било је 9 одличних, 15 врло добрих, 121 са добрим успехом и са довољним успехом 126. Разредне испите полагало је 70, а понављало разреде 29 ђака. Пети разред одличним успехом завршио је 1 ђак, врло

²⁵⁷ АЈ, 66, 2556.

²⁵⁸ АЈ, 66, 2556. Према извештају директора из октобра 1928. године у школи је било 445 ђака, од чега 329 ученика и 116 ученица. Према разредима: I разред 31 ученик и 12 ученица; II разред 38 ученика и 10 ученица; III разред 21 ученик и 12 ученица; IV разред 32 ученика и 22 ученице; V разред 47 ученика и 25 ученица; VI разред 68 ученика и 15 ученица; VII разред 46 ученика и 8 ученица; VIII разред 46 ученика и 12 ученица. Фебруара 1929. године било је ђака: I разред 33 ученика и 12 ученица; II разред 38 ученика и 9 ученица; III разред 20 ученика и 13 ученица; IV разред 35 ученика и 20 ученица; V-1 12 ученика и 24 ученице; V-2 34 ученика; VI-1 29 ученика и 15 ученица; VI-2 38 ученика; VII-1 17 ученика и 12 ученица; VII-2 27 ученика; VIII-1 20 ученика и 9 ученица; VIII-2 29 ученика. Почетком другог полугодишта било је 332 ученика и 114 ученица. (АЈ, 66, 711)

добрим 2 ђака, добрим 10, довољним 13, полагало је испит 28 и поновило је разред 16 ђака. Шести разред само 1 ђак је завршио одличним успехом, врло добрих није било, добрим успехом 27, довољним 23, полагало је 25, а поновило је разред 10 ђака. Седми разред није имао ђаке са одличним успехом, 2 ђака су завршила врло добрим успехом, 34 добрим, полагало је 3, понављало 2, а 1 ђак је остао неоцењен. Осми разред 2 ђака је завршило одличним успехом, врло добрим такође 2, добрим 10, довољним 26, полагало је 11, поновило разред 1, и један ђак је остао неоцењен. По два ученика нижих и виших разреда изгубили су право на даље школовање.²⁵⁹

Школска 1928/1929. година²⁶⁰

разред	Уписани	Уписани током године	Оставило школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	довољни	Полажу раз. испит	понављају	Губе право као редовни	Завршило разред	Разредни сарешина
I	45	1	6	40	-	4	9	9	13	5	-	33	Ружица Тасић
II	47	2	4	45	2	2	6	15	14	5	1	33	Иван Долгоруков
III	33	2	4	31	2	-	9	6	13	1	-	30	Илија Шпадијер, Василије Константиновић
IV	55	7	4	58	1	2	16	14	18	6	1	47	Миодраг Петровић
V-1	36	3	6	33	1	2	6	5	13	6	-	24	Лидија Плешко
V-2	34	9	5	38	-	-	4	8	16	10	-	27	Владимир Зозуловић
VI-1	44	5	5	44	-	-	17	6	14	7	-	37	Вера Јанковић
VI-2	40	10	8	42	1	-	16	11	11	3	-	38	Живојин Поповић
VII-1	29	5	5	29	-	2	18	-	2	2	-	22	Ћира Милић
VII-2	27	5	8	24	-	-	16	5	1	2	-	22	Нико Марчетић
VIII-1	29	2	2	29	-	-	3	18	7	1	-	28	Боривоје Тасић
VIII-2	29	3	8	24	2	2	7	8	5	-	-	23	Всеволд Гусаревић

Број ђака са оценама из појединих предмета школске 1928/29. године:
Наука о вери: I разред-одлични 8, вр. добри 11, добри 12, довољни 8, недољни 1; II разред-одлични 5, вр. добри 13, добри 20, довољни 7; III разред-одлични 6, вр. добри 4, добри 18, довољни 3; IV разред-одлични 4, вр. добри 12, добри 18, довољни 24; V разред-одлични 9, вр. добри 8, добри 21, довољни 28, недољни

²⁵⁹ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 66. 1928/1929.

²⁶⁰ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 68.

4, неоцењен 1; VI разред-одлични 12, вр. добри 17, добри 28, довољни 27, недовољни 2.

Српски језик: I разред-одличан -, вр. добри 3, добри 10, довољни 11, недовољни 16; II разред-одлични 2, вр. добри -, добри 8, довољни 29, недовољни 6; III разред-одлични 2, вр. добри 1, добри 7, довољни 19, недовољни 2; IV разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 7, довољни 42, недовољни 7; V разред-одлични 7, вр. добри 3, добри 8, довољни 34, недовољни 18, неоцењен 1; VI разред-одличан -, вр. добар 1, добри 15, довољни 60, недовољни 10; VII разред-одличан -, вр. добар -, добри 27, довољни 24, недовољан 1, неоцењен 1; VIII разред-одличан -, вр. добри 2, добри 6, довољни 41, недовољни 3, неоцењен 1.

Француски језик: II разред-одлични 3, вр. добри 5, добри 6, довољни 22, недовољни 9; III разред-одлични 4, вр. добри 3, добар 1, довољни 17, недовољни 6; IV разред-одлични 9, вр. добар 1, добри 8, довољни 25, недовољни 15; V разред-одлични 5, вр. добри 3, добри 5, довољни 41, недовољни 15, неоцењен 1; VI разред-одлични 2, вр. добри 9, добри 17, довољни 49, недовољни 9; VII разред-одлични 5, вр. добри 9, добри 21, довољни 14, недовољни 3, неоцењен 1; VIII разред-одлични 3, вр. добри 4, добри 10, довољни 33, неоцењен 1.

Историја: II разред-одлични 2, вр. добри 2, добри 10, довољни 21, недовољни 10; III разред-одлични 5, вр. добри 5, добри 5, довољни 12, недовољни 4; IV одлични 6, вр. добри 9, добри 12, довољни 31; V разред-одлични 2, вр. добри 8, добри 22, довољни 23, недовољни 14, неоцењен 1; VI разред-одлични 4, вр. добри 11, добри 20, довољни 31, недовољни 20; VII разред-одлични 11, вр. добри 12, добри 14, довољни 14, недовољан 1, неоцењен 1; VIII разред-одлични 5, вр. добри 10, добри 18, довољни 19, недовољан -, неоцењен 1.

Географија: I разред-одлични 4, вр. добри 4, добри 8, довољни 17, недовољни 7; II разред-одлични 4, вр. добри 1, добри 6, довољни 22, недовољни 12; III разред-одлични 2, вр. добри 7, добри 6, довољни 16; IV разред-одлични 4, вр. добри 5, добри 13, довољни 28, недовољни 8; V разред-одлични 2, вр. добри 7, добри 10, довољни 35, недовољни 16, неоцењен 1; VI разред-одлични 6, вр. добри 16, добри 28, довољни 36; VII разред -, VIII разред-одлични 4, вр. добри 5, добри 16, довољни 27, недовољан 1.

Природопис: I разред-одлични 2, вр. добри 3, добри 8, довољни 21, недовољни 6; II разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 10, довољни 23, недовољни 9; VI разред-одличан 1, вр. добри 14, добри 28, довољни 30, недовољни 4; VII разред-одлични 3, вр. добри 17, добри 12, довољни 17, недовољни 3, неоцењен 1.

Физика: III разред-одлични 2, вр. добар 1, добри 5, довољни 17, недовољни 6; VII разред-одличан -, вр. добри 11, добри 14, довољни 26, недовољан 1, неоцењен 1; VIII разред-одлични 2, вр. добри 2, добри 13, довољни 35, неоцењен 1.

Хемија: IV разред-одличан 1, вр. добри 9, добри 9, довољни 33, недовољни 6.

Математика: I разред-одличан -, вр. добри 7, добри 8, довољни 19, недовољни 6; II разред-одличан -, вр. добри 4, добри 8, довољни 27, недовољни 6; III разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 6, довољни 18, недовољни 6; IV разред-одличан -, вр. добри 3, добри 8, довољни 31, недовољни 16; V разред-одличан -, вр. добри 3, добри 8, довољни 36, недовољни 23, неоцењен 1; VI разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 16, довољни 59, недовољни 2, неоцењен 1; VII разред-одлични 2, вр.

добри 3, добри 9, довољни 35, недовољни 3, неоцењен 1; VIII разред-одличан -, вр. добри 7, добри 4, довољни 32, недовољни 9, неоцењен 1.

Хигијена: IV разред-одлични 3, вр. добри 7, добри 27, довољни 21; VII разред-одлични 23, вр. добри 29, неоцењен 1.

Цртање: I разред-одлични 3, вр. добри 4, добри 18, довољни 17, недовољни 1; II разред-одлични 2, вр. добри 4, добри 16, довољни 21, недовољни 2; III разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 15, довољни 12; IV разред-одлични 8, вр. добри 4, добри 24, довољни 27, недовољан 1; V разред-одличан -, вр. добри 6, добри 19, довољни 44, недовољан 1, неоцењен 1; VI разред-одличан 1, вр. добри 5, добри 19, довољни 58, недовољни 3.

Писање: I разред-одличан 1, вр. добри 3, добри 12, довољни 19, недовољни 5; II разред-одлични 2, вр. добри 7, добри 19, довољни 15, недовољни 2.

Гимнастика: I разред-одлични 3, вр. добри 4, добри 13, довољни 18, недовољан 1, неоцењен 1; II разред-одлични 2, вр. добри 8, добри 15, довољни 18, недовољан 1, ослобођен 1; III разред-одлични 4, вр. добри 9, добри 14, довољни 4; IV разред-одлични 7, вр. добри 13, добри 21, довољни 10, неоцењен 1; V разред-одлични 5, вр. добри 16, добри 24, довољни 25, неоцењен 1; VI разред-одлични 9, вр. добри 18, добри 41, довољни 16, неоцењен 1; VII разред-одлични 8, вр. добри 19, добри 14, довољни 5, ослобођни 7; VIII разред-одлични 6, вр. добри 19, добри 20, довољни 2, неоцењен 1, ослобођени 5.

Певање: I разред-одлични 3, вр. добри 6, добри 18, довољни 13, недовољни 2; II разред-одлични 2, вр. добри 18, добри 18, довољни 6.

Женски рад: I разред-одлични 5, вр. добри 2, добри 2, довољан 1, недовољан 1; II разред-одлични 2, вр. добри 2, добри 3, довољан 1; III разред-одлични 8, вр. добри 2, добри 3; IV разред-одлични 3, вр. добри 6, добри 9, довољни 3.

Немачки језик: V разред-одлични 7, вр. добри 4, добри 10, довољни 18, недовољни 11, неоцењен 1; VI разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 17, довољни 57, недовољни 10; VII разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 23, довољни 19, недовољни 3, неоцењен 1; VIII разред-одличан 1, вр. добри 2, добри 14, довољни 33, недовољни 2, неоцењен 1.

Латински језик: V разред-одлични 2, вр. добри -, добри 10, довољни 38, недовољни 20, неоцењен 1; VI разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 11, довољни 51, недовољни 16; VII разред-одличан -, вр. добри 12, добри 24, довољни 15, недовољан 1, неоцењен 1; VIII разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 6, довољни 37, недовољни 4, неоцењен 1.²⁶¹

Број ђака по годинама старости школске 1928/29. године:

11 година: I разред 3 ученика и 5 ученица

12 година: I разред 18 ученика и две ученице; II разред 2 ученика и две ученице.

13 година: I разред 5 ученика и 4 ученице; II разред 18 ученика и 3 ученице.

14 година: I разред 3 ученика; II разред 9 ученика и једна ученица; III разред 8 ученика и 8 ученица; IV разред 3 ученика и две ученице.

15 година: II разред 6 ученика и две ученице; III разред 7 ученика и две ученице; IV разред 13 ученика и 10 ученица; V разред 6 ученика и 9 ученица.

²⁶¹ AJ, 66, 2556.

16 година: II разред 1 ученик; III разред 2 ученика и 3 ученице; IV разред 12 ученика и 6 ученице; V разред 22 ученика и 6 ученица; VI разред 1 ученик и 4 ученице; VII разред 2 ученика.

17 година: II разред 1 ученик; III разред 1 ученик; IV разред 5 ученика и 3 ученице; V разред 11 ученика и 4 ученице; VI разред 21 ученик и 7 ученица; VII разред 8 ученика и једна ученица; VIII разред 1 ученик.

18 година: IV разред 4 ученика; V разред 7 ученика; VI разред 11 ученика и две ученице; VII разред 6 ученика и 4 ученице; VIII разред 11 ученика и 7 ученица.

19 година: V разред 2 ученика и једна ученица; VI разред 27 ученика; VII разред 12 ученика и 3 ученице; VIII разред 14 ученика и 4 ученице.

20 година: V разред 2 ученика и једна ученица; VI разред 27 ученика; VII разред 10 ученика и 2 ученице; VIII разред 8 ученика.

21 година: VI разред 6 ученика; VII разред 4 ученика; VIII разред 5 ученика.

22 године: VII разред 1 ученик; VIII разред 3 ученика.²⁶²

Укупан број оправданих изостанака износио је 21725: први разред 485 ученика и 234 ученица; други разред 1108 ученика и 243 ученице; трећи разред 273 ученика и 401 ученица; четврти разред 1432 ученика и 531 ученица; пети разред 2536 ученика и 1075 ученица; шести разред 5526 ученика и 483 ученице; седми разред 3040 ученика и 386 ученица; осми разред 2544 ученика и 369 ученица. Исте године укупни број неоправданих изостанака износио је 1214: први разред 44 ученика и 19 ученица; други разред 94 ученика и 6 ученица; трећи разред 115 ученика и 61 ученица; четврти разред 47 ученика и 9 ученица; пети разред 241 ученик и 9 ученица; шести разред 434 ученика и 29 ученица; седми разред 62 ученика; осми разред 42 ученика и две ученице. Само 19 ученика и две ученице нису имали изостанке, а неоправданих изостанака није имало 106 ученика и 40 ученица.²⁶³

*

Следеће школске 1929/1930. године уписивање ђака вршено је одвојено за четвороразредну државну гимназију и за више разреде приватне гимназије. У шест одељења државне реалне гимназије уписано је 154 ученика и 66 ученица: I разред 31 ученик и 15 ученица; II-1 17 ученика и 14 ученица; II-2 31 ученик; III 34 ученика и 13 ученица; IV-1 8 ученика и 24 ученица и IV-2 33 ученика. На крају године било је у нижим разредима ђака: I разред 26 ученика и 14 ученица; II разред 37 ученика и 13 ученица; III разред 28 ученика и 11 ученица; IV разред 40 ученика и двадесет две ученице.

По одобрењу Министра просвете у више разреде приватне гимназије, уписано је 122 ученика и 45 ученица. Са накнадно уписаним ђацима, укупно је у вишим разредима било 203 ђака: 149 ученика и 54 ученице: у петом разреду 51 ђак, шестом разреду 57, седмом разреду 42 и у осмом разреду 19 ђака. На крају године пети разред је имао 57 ђака у два одељења, шести разред 51 ђака у два одељења, седми разред 48 ђака у једном одељењу и осми разред 24 ђака, такође у једном одељењу. Школу је током године напустило из свих виших разреда 15

²⁶² АЈ, 66, 2556.

²⁶³ Исто.

ученика и 8 ученица, тако да је на крају било 180 ђака, 134 ученика и 46 ученица.²⁶⁴

Школска 1929/1930. година
Државна Реална гимназија²⁶⁵

разред	уписано	Накнадно уписани	Оставили школу	На крају године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	понављају	Губе право као редовни	Завршили разред	Разредни старешина
I	52	2	12	40	3	5	9	13	9	1	26	Петкана Луковић
II	65	1	16	50	2	9	6	16	12	5		Живојин Поповић
III	49	1	11	39	-	7	10	11	6	-	27	Нико Марчетић
IV-1	32	2	24	31	-	5	9	13	3	1	25	Јелица Матејић
IV-2	33	3	5	31	-	2	5	16	8	-	19	Миодраг Петровић

Школска 1929/1930. година
Градска виша самоуправна гимназија²⁶⁶

разред	уписано	Накнадно уписани	Оставило школу	На крају године	одличних	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	понављају	Губе право као редовни	Завршили разред	Разредни старешина
V-1	27	4	3	28	1	2	9	15	-	-	20	Михаило Крапчевић
V-2	29	2	1	30	1	3	9	15	2	-	24	Душан Буди мило вић
VI-1	29	2	7	24	1	6	4	13	-	-	22	Станимир Илић
VI-2	29	2	4	27	1	2	13	11	-	-	26	Душан Вукићевић
VII	44	9	5	48	-	7	16	21	4	-	44	Сергије Уланов
VIII	20	6	2	24	-	7	7	9	1	-	23	Живојин Павловић

У вишим разредима показан је следећи успех. Пети разред само су 1 ученик и једна ученица завршили одличним успехом, 4 ученика и једна ученица врло добрим, 14 ученика и 4 ученице са добрим успехом, разред су понављала 2

²⁶⁴ АЈ, 66, 711. Одобрење да се отворе приватни пети, шести, седми и осми разред, за школску 1929/30. годину, донето је 10. септембра 1929. године.

²⁶⁵ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 69.

²⁶⁶ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 70.

ученика, разредни испит полагали су 21 ученик и 9 ученица. Шести разред такође је само 2 ученика завршило одличним успехом, 3 ученика и 5 ученица врло добрим, 15 ученика и две ученице добрим, поноваца није било, а разредни испит полагало је 17 ученика и 7 ученица. У седмом разреду није било ученика са одличним успехом, а са врло добрим је завршило 6 ученика и једна ученица, са добрим 12 ученика и 4 ученице, понављало је разред 4 ђака, док је разредни испит полагало 16 ученика и 5 ученица. У осмом разреду такође није било ученика са одличним успехом, са врло добрим била су 4 ученика и 3 ученице, са добрим успехом такође 4 ученика и 3 ученице, само 1 ђак је поновио разред, а разредни испит полагало је 9 ученика.²⁶⁷

Број ђака виших разреда, са оценама из предмета школске 1929/30. године:
Наука о вери: V разред-одлични 18, вр. добри 3, добри 26; VI разред-одлични 18, вр. добри 18, добри 15; VII разред-одлични 12, вр. добри 10, добри 27.

Српски језик: V разред-одлични 3, вр. добри 8, добри 42, слаби 4; VI разред-одлични 6, вр. добри 11, добри 29, слаби 5; VII разред-одлични 4, вр. добри 9, добри 32, слаби 3; VIII разред-одлични 2, вр. добри 6, добри 9, слаби 7.

Француски језик: V разред-одличан 1, вр. добри 10, добри 36, слаби 10; VI разред-одлични 3, вр. добри 12, добри 31, слаби 5; VII разред-одличан -, вр. добри 14, добри 34, слаб -; VIII разред-одличан -, вр. добри 5, добри 17, слаби 2.

Немачки језик: V разред-одлични 3, вр. добри 13, добри 38, слаби 2; VI разред-одлични 5, вр. добри 7, добри 39; VII разред-одличан 1, вр. добри 9, добри 36, слаби 2; VIII разред-одлични 2, вр. добри 6, добри 16.

Латински језик: V разред-одлични 2, вр. добри 9, добри 44, слаби 2; VI разред-одлични 2, вр. добри 5, добри 43, слаб 1; VII разред-одличан -, вр. добри 3, добри 42, слаб 3; VIII разред-одличан -, вр. добри 3, добри 21.

Земљопис: V разред-одлични 2, вр. добри 10, добри 40, слаби 5; VI разред-одлични 8, вр. добри 16, добри 37; VII разред-одлични 6, вр. добри 5, добри 13.

Историја: V разред-одлични 5, вр. добри 9, добри 26, слаби 16, рђав 1; VI разред-одлични 4, вр. добри 8, добри 30, слаби 9; VII разред-одличан -, вр. добри 13, добри 23, слаби 12; VIII разред-одлични 3, вр. добри 4, добри 10, слаби 7.

Природопис: V разред-одлични 2, вр. добри 6, добри 36, слаби 13; VI разред-одлични 4, вр. добри 13, добри 33, слаб 1; VII разред-одлични 5, вр. добри 5, добри 36, слаби 2.

Физика: VII разред-одличан -, вр. добри 9, добри 38, слаб 1; VIII разред-одлични 3, вр. добри 2, добри 18, слаб 1.

Хемија: VII разред-одлични 5, вр. добри 4, добри 32, слаби 7.

Математика: V разред-одличан -, вр. добри 5, добри 33, слаби 19; VI разред-одличан -, вр. добри 4, добри 32, слаби 15; VII разред-одличан -, вр. добри 2, добри 31, слаби 15; VIII разред-одличан -, вр. добри 2, добри 17, слаби 5.

Филозофија: VIII разред-одличан -, вр. добри 7, добри 17.

Цртање: V разред-одлична 4, вр. добри 19, добри 32, слаб 1, неоцењен 1; VI разред-одличан -, вр. добри 14, добри 37.

²⁶⁷ АЈ, 66, 2556. Статистика вишеградске приватне реалке у Ћуприји

Гимнастика: V разред-одлични 10, вр. добри 23, добри 24; VI разред-одлични 2, вр. добри 20, добри 29; VII разред-одлични 10, вр. добри 9, добри 5.²⁶⁸

Баца гимназије са наставницима 1924/25. године

*

На почетку школске 1930/1931. године школу је уписало 300 ученика и 122 ученице у 13 одељења. Са ново уписаним било је укупно 497 ђака: 371 ученик и 126 ученица. По разредима је уписано: у први разред 106 ученика и 33 ученица, други 27 ученика и 16 ученица, трећи 28 ученика и 10 ученица, четврти 32 ученика и 13 ученица, пети 24 ученика и 12 ученица, шести 48 ученика и 14 ученица, седми 46 ученика и 13 ученица и осми разред 60 ученика и 15 ученица. У току године школу је напустило 63 ученика и 15 ученица. На крају године остало је 308 ученика и 111 ученица.²⁶⁹

²⁶⁸ АЈ, 66, 2556.

²⁶⁹ АЈ, 66, 712. Према извештају из новембра 1930. године, школу је уписало: I-1 15 ученика и 28 ученица, I-2 42 ученика, I-3 42 ученика, II 27 ученика и 16 ученица, III 26 ученика и 10 ученица, IV 29 ученика и 12 ученица, V 21 ученик и 12 ученица, VI 33 ученика и 14 ученица, VII-1 11 ученика и 12 ученица, VII-2 26 ученика, VIII-1 8 ученика и 13 ученица, VIII-2 22 ученика. Прва четири разреда припадали су Државној реалној гимназији, а виши разреди Градској вишој приватној гимназији.

Школска 1930/1931. године
Државна Реална гимназија²⁷⁰

разред	уписаних	Накнадно уписани	Осталошколцу	На крају године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	понављају	Губе право као редовни	Звршило разред	Разредни старешина
I-1	49	1	11	29	-	6	7	18	8	-	27	Христина Пијук
I-2	44	1	8	37	1	3	8	10	14	1	19	Живојин Поповић
I-3	42	2	7	37	1	5	6	15	10	-	21	Риста Продано вић
II	31	2	6	37	3	2	10	18	2	2	24	Пегкана Цветковић
III	37	1	6	32	2	3	8	15	3	1	23	Христина Радовић
IV	43	2	10	35	1	7	6	12	7	2	21	Нико Марче тић
V	34	2	4	33	1	4	7	19	6	-	24	Стани сла ва Трифу но вић
VI-1	46	15	4	29	1	2	8	11	6	1	17	Десанка Илић
VI-2	28	1	2	27	-	3	9	13	2	-	24	Тодор Шоптраја новић
VII-1	24	5	5	24	-	6	5	10	3	-	17	Михаило Крапче вић
VII-2	27	3	6	24	2	6	5	7	4	-	19	Јо ванка Хаџи Видој ковић
VIII-1	23	14	3	34	1	3	17	13	-	-	28	Сергеј Ивано в Живојин Поповић
VIII-2	21	17	6	32	-	7	10	9	6	-	24	Сергеј Ивано в Хенри к Шуман

Разреде је завршило 125 ученика и 50 ученица. На завршном испиту успех је био следећи: са одличним успехом разреде је завршило 10 ученика и 3 ученице: први разред 2 ученика, други разред 2 ученика и једна ученица; трећи разред 2 ученика; четврти разред једна ученица; пети разред 1 ученик; шести разред једна ученица; седми разред 2 ученика и осми разред 1 ученик. Са врло добрим успехом завршило је 42 ученика и 15 ученица: први разред 11 ученика и 3 ученице; други разред 1 ученик и једна ученица; трећи разред 2 ученика и једна ученица; четврти разред 6 ученика и једна ученица; пети разред 4 ученице; шести разред 5 ученика; седми разред 8 ученика и 4 ученице; осми разред 9 ученика и једна ученица. Добрим успехом завршило је 73 ученика и 32 ученице: први разред 15 ученика и 5 ученица; други разред 6 ученика и 4 ученице; трећи разред

²⁷⁰ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 70/а

5 ученика и 3 ученице; четврти разред 2 ученика и 4 ученице; пети разред 5 ученика и две ученице; шести разред 12 ученика и 5 ученице; седми разред 9 ученика и једна ученица; осми разред 19 ученика и 8 ученица. Полагало је поправни испит 123 ученика и 48 ученица: први разред 32 ученика и 12 ученица; други разред 11 ученика и 7 ученица; трећи разред 10 ученика и 5 ученица; четврти разред 7 ученика и 5 ученица; пети разред 14 ученика и 5 ученица; шести разред 20 ученика и 4 ученице; седми разред 12 ученика и 5 ученица; осми разред 17 ученика и 5 ученица. Разреде је понављало 53 ученика и 12 ученица: први разред 27 ученика и 5 ученица; други разред 1 ученик и једна ученица; трећи разред 2 ученика и једна ученица; четврти разред 6 ученика и једна ученица; пети разред -, шести разред 5 ученика и 3 ученице; седми разред 6 ученика и једна ученица; осми разред 6 ученика. Право на даље школовање изгубило је 7 ђака, по један ученик у првом, трећем и петом разреду, 2 ученика у другом разреду и једна ученица у шестом разреду.²⁷¹

Поправне испите положило је 111 ђака: 82 ученика и 29 ученица. Из првог разреда положило је 22 ученика и 8 ученица, из другог разреда 6 ученика и 3 ученице, из трећег разреда 5 ученика и 5 ученица, из четвртог разреда 4 ученика и 3 ученице, из петог разреда 9 ученика и 3 ученице, шестог 17 ученика и једна ученица, седмог разреда 9 ученика и две ученице и осмог разреда 10 ученика и 4 ученице. Остали ђаци или нису положили поправне испите или су одсуствовали са испита.²⁷²

Број ђака који су имали оцене из предмета школске 1930/31. године:²⁷³
Наука о вери: I разред-одлични 25, вр. добри 35, добри 45, слаби 8; II разред-одлични 6, вр. добри 13, добри 18; III разред-одлични 2, вр. добри 9, добри 21; IV разред-одлични 5, вр. добри 5, добри 25; V разред-одлични 6, вр. добри 8, добри 18; VI разред-одлични 12, вр. добри 11, добри 33; VII разред-одлични 27, вр. добри 6, добри 15; VIII разред-одлични 16, вр. добри 9, добри 41.
Српски језик: I разред-одличан 1, вр. добри 18, добри 57, слаби 57; II разред-одлични 3, вр. добри 3, добри 22, слаби 9; III разред-одлични 2, вр. добри 6, добри 14, слаби 10; IV разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 16, слаби 12; V разред-одличан -, вр. добри 7, добри 20, слаби 5; VI разред-одличан 1, вр. добри 11, добри 34, слаби 10; VII разред-одлични 4, вр. добри 9, добри 28, слаб-; VIII разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 77, слаби 11.

²⁷¹ Исто. (АЈ, 66, 2556.) Следеће 1930/1931. године такође су вршени одвојени уписи ђака. Ниже разреде уписало је 247 ђака, односно 181 ученик и 66 ученица: I-1 15 ученика и 28 ученица, I-2 42 ученика, I-3 42 ученика, други разред 27 ученика и 16 ученица, трећи 26 ученика и 10 ученица и четврти разред 29 ученика и 12 ученица. Више разреде је уписало 172 ђака, од тога 121 ученик и 51 ученица: пети 21 ученик и 12 ученица, шести 33 ученика и 14 ученица, VII-1 8 ученика и 13 ученица, VII-2 22 ученика, VIII-1 8 ученика и 13 ученица, VIII-2 22 ученика. Према наређењу Министра просвете извршен је и упис ђака редуциране Јагодинске гимназије. Из те гимназије пети разред је уписало 2 ученика, шести 9, седми 2 и осми разред 22 ђака. Ове године гимназију су похађала 3 ђака држављана Чехословачке.

²⁷² АЈ, 66, 2556.

²⁷³ Исто.

Француски језик: I разред-одлични 14, вр. добри 15, добри 34, слаби 49, рђав 1; II разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 17, слаби 13; III разред-одлични 2, вр. добри 6, добри 14, слаби 10; IV разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 16, слаби 12; V разред-одлични 2, вр. добри 3, добри 17, слаби 2; VI разред-одличан 1, вр. добри 5, добри 37, слаби 13; VII разред-одлични 5, вр. добри 8, добри 23, слаби 12; VIII разред-одличан 1, вр. добри 13, добри 37, слаби 15.

Немачки језик: III разред-одлични 3, вр. добри 6, добри 16, слаби 7; IV разред-одлични 6, вр. добри 8, добри 18, слаби 3; V разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 22, слаби 2; VI разред-одличан 1, вр. добри 4, добри 40, слаби 11; VII разред-одлични 8, вр. добри 11, добри 26, слаби 3; VIII разред-одличан 1, вр. добри 11, добри 49, слаби 5.

Латински језик: V разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 24; VI разред-одлични 2, вр. добри 7, добри 39, слаби 8; VII разред-одлични 2, вр. добри 7, добри 28, слаби 11; VIII разред-одлични 3, вр. добри 8, добри 50, слаби 5.

Историја: II разред-одлични 4, вр. добри 5, добри 24, слаби 4; III разред-одлични 2, вр. добри 4, добри 19, слаби 7; IV разред-одличан 1, вр. добри 10, добри 9, слаби 15; V разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 24; VI разред-одлични 4, вр. добри 16, добри 28, слаби 8; VII разред-одлични 7, вр. добри 12, добри 26, слаби 3; VIII разред-одлични 2, вр. добри 19, добри 39, слаби 6.

Земљопис: I разред-одлични 3, вр. добри 19, добри 55, слаби 36; II разред-одлични 4, вр. добри 4, добри 25, слаби 4; III разред-одличан 1, вр. добри 5, добри 19, слаби 7; IV разред-одлични 3, вр. добри 8, добри 13, слаби 11; V разред-одличан 1, вр. добри 8, добри 22, слаб 1; VI разред-одлични 3, вр. добри 14, добри 38, слаб 1; VII разред-одлични 4, вр. добри 15, добри 29; VIII разред-одлични 7, вр. добри 20, добри 39.

Природопис: I разред-одлични 8, вр. добри 23, добри 64, слаби 18; II разред-одлични 2, вр. добри 3, добри 25, слаби 7; V разред-одличан 1, вр. добри 15, добри 14, слаби 2; VI разред-одличан 1, вр. добри 9, добри 42, слаби 4; VII разред-одлични 5, вр. добри 8, добри 34, слаб 1.

Физика: III разред-одлични 3, вр. добри 5, добри 22, слаби 2; VII разред-одлични 4, вр. добри 7, добри 33, слаби 4; VIII разред-одличан 1, вр. добри 13, добри 52.

Хемија: IV разред-одлични 4, вр. добри 5, добри 21, слаби 5.

Математика: I разред-одлични 2, вр. добри 14, добри 45, слаби 52; II разред-одлични 3, вр. добри 4, добри 18, слаби 12; III разред-одлични 2, вр. добри 5, добри 20, слаби 5; IV разред-одличан -, вр. добри 5, добри 19, слаби 11; V разред-одличан 1, вр. добар 1, добри 20, слаби 20; VI разред-одличан 1, вр. добри 6, добри 28, слаби 21; VII разред-одличан 1, вр. добри 7, добри 23, слаби 17; VIII разред-одлични 2, вр. добри 8, добри 32, слаби 24.

Филозофија: VII разред-одличан 1, вр. добри 15, добри 32; VIII разред-одлични 20, вр. добри 27, добри 19.

Хигијена: III разред-одлични 2, вр. добри 5, добри 25; IV разред-одлични 4, вр. добри 8, добри 23; VI разред-одлични 2, вр. добри 9, добри 45; VII разред-одлични 4, вр. добри 9, добри 35.

Цртање: I разред-одлични 5, вр. добри 17, добри 59, слаби 32; II разред-одлични 7, вр. добри 6, добри 21, слаби 3; III разред-одлични 3, вр. добри 8, добри 17,

слаби 4; IV разред-одличан -, вр. добри 12, добри 21, слаби 2; V разред-одличан 1, вр. добри 12, добри 16, слаби 3; VI разред-одлични 3, вр. добри 16, добри 34, слаби 3.

Писање: I разред-одлични 17, вр. добри 40, добри 35, слаби 21; II разред-одлични 9, вр. добри 11, добри 14, слаби 3.

Гимнастика: I разред-одлични 20, вр. добри 23, добри 66, слаби 4; II разред-одлични 7, вр. добри 14, добри 16; III разред-одлични 8, вр. добри 7, добри 17; IV разред-одлични 10, вр. добри 8, добри 17; V разред-одлични 6, вр. добри 14, добри 12; VI разред-одлични 8, вр. добри 16, добри 32.

Певање: I разред-одлични 8, вр. добри 19, добри 64, слаби 22; II разред-одлични 4, вр. добри 3, добри 27, слаби 3.

Женски ручни рад: I разред-одлични 2, вр. добри 12, добри 11; II разред-одлични 3, вр. добри 5, добри 6; III разред-одлични 3, вр. добри 5, добри 2.

Број ђака по годинама старости школске 1930/31. године:

11 година: I разред 31 ученик и 10 ученица.

12 година: I разред 42 ученика и 13 ученица; II разред 4 ученика и 5 ученице.

13 година: I разред 9 ученика и две ученице; II разред 10 ученика и 3 ученице; III разред 2 ученика и 3 ученице.

14 година: I разред 5 ученика; II разред 7 ученика и 5 ученица; III разред 10 ученика и 6 ученица; IV разред 2 ученика и две ученице.

15 година: I разред 1 ученик; II разред 1 ученик и једна ученица; III разред 8 ученика; IV разред 5 ученика и 6 ученица; V разред 1 ученик и једна ученица.

16 година: II разред 1 ученик; III разред 1 ученик и једна ученица; IV разред 5 ученика и 2 ученице; V разред 4 ученика и 4 ученица; VI разред 5 ученика и једна ученица.

17 година: III разред 1 ученик; IV разред 9 ученика и две ученице; V разред 8 ученика и 3 ученице; VI разред 22 ученика и 8 ученица; VII разред 3 ученика и две ученице.²⁷⁴

18 година: IV разред 1 ученик; V разред 4 ученика; VI разред 8 ученика и 3 ученице; VII разред 11 ученика и 5 ученица; VIII разред 3 ученика и 3 ученице.

19 година: IV разред 1 ученик; V разред 3 ученика; VI разред 3 ученика и две ученице; VII разред 14 ученика и 4 ученица; VIII разред 20 ученика и 7 ученица.

20 година: V разред 1 ученик; VI 2 ученика; VII разред 3 ученика; VIII разред 20 ученика и 3 ученице.

21 година: VI разред 2 ученика; VII разред 6 ученика; VIII разред 5 ученика и једна ученица.

22 година: VIII разред 2 ученика.

23 године: VIII разред 2 ученика.

Ове школске године укупно су ђаци свих разреда оправдано одсуствовали са 8888 часова, а неоправдано са 1081. У првом разреду било је 1123 оправданих изостанака и 380 неоправданих, у другом разреду 540 оправданих и 59 неоправданих, у трећем разреду 607 оправданих и 93 неоправданих, у четвртном разреду 973 оправданих и 76 неоправданих, петом разреду 1047 оправданих и 81 неоправданих, шестом 1693 оправданих и 215 неоправданих, у седмом разреду

²⁷⁴ AJ, 66, 2556.

986 оправданих и 133 неоправданих и у осмом разреду 1.919 оправданих и 39 неоправданих изостанака.²⁷⁵

Наставу је уредно похађало 232 ученика и 100 ученица: први разред 71 ученик и 23 ученица; други разред 22 ученика и 14 ученица; трећи разред 13 ученика и 9 ученица; четврти разред 19 ученика и 12 ученица; пети разред 13 ученика и 10 ученица; шести разред 25 ученика и 11 ученица; седми разред 21 ученик и 7 ученица; осми разред 48 ученика и 14 ученица.

Неуредно су похађали наставу 71 ученик и 7 ученица: први разред 17 ученика и две ученице; други разред 1 ученик; трећи разред 8 ученика и једна ученица; четврти разред 2 ученика; пети разред 8 ученика; шести разред 16 ученика и 3 ученице; седми разред 16 ученика и једна ученица; осми разред 1 ученик

Током године наставу нису никако похађали 5 ученика и 4 ученице, и то један ученик трећег разреда, једна ученица петог разреда, један ученик шестог разреда, три ученице седмог разреда и три ученика осмог разреда.²⁷⁶

*

Школске 1931/1932. године школу је уписало 518 ђака, 361 ученик и 157 ученица. Од уписаних ђака било је 4 Чехословака, 1 Рус, 1 Немац и једна ученица Мађарица. У 15 одељења било је уписано: I-1 42 ученице, I-2 47 ученика, I-3 48 ученика; II-1 19 ученика и 24 ученица, II-2 39 ученика; III 15 ученика и 10 ученица; IV 19 ученика и 12 ученица; V 31 ученик и 9 ученица; VI-1 5 ученика и 19 ученица, VI-2 28 ученика; VII-1 20 ученика и 20 ученица, VII-2 43 ученика; VIII-1 13 ученика и 19 ученица, VIII-2 30 ученика, VIII-3 31 ученик. На почетку другог полугодишта било је 388 ученика и 155 ученица, а на крају школске године 310 ученика и 155 ученица.

На крају школске 1931/32. године било је укупно 504 ђака: 351 ученик и 153 ученице. Први разред је имао 78 ученика и 49 ученица, други разред 48 ученика и 19 ученица, трећи разред 14 ученика и 10 ученица, четврти разред 17 ученика и 12 ученица, пети разред 27 ученика и 7 ученица, шести разред 34 ученика и 18 ученица, седми разред 63 ученика и 20 ученица и осми разред 70 ученика и 18 ученица.²⁷⁷

Школска 1931/1932. година²⁷⁸

разред	уписано	Накнадно уписани	Оставило школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	полажу раз. испит	понављају	губе право као редовни	Завршили разред	Разредни старешина
I-1	42	1	1	42	1	8	7	17	6	3	38	Милица

²⁷⁵ АЈ, 66, 2556.

²⁷⁶ Исто.

²⁷⁷ Исто.

²⁷⁸ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 70/б.

I-2	50										Миловановић Јованка Хаџи Видојковић
I-3	47	5	2	50	1	8	11	13	14	3 30	Ада Крмпотић
II-1	43	3	2	44	1	4	11	10	17	1 23	Радојка Тодоровић Владимир Константиновић
II-2	42	2	3	41	1	7	7	6	18	2 18	Тодор Шоптрајановић
III	27	1	2	26	2	5	5	8	7	2 16	Петкана Цветковић Драгиња Јанушевић
IV	32	-	1	29	2	4	5	6	12	- 16	Христина Радовић
V	43	1	4	40	-	6	9	14	7	1 22	Риста Продановић
VI-1	29	2	6	25	3	5	5	7	3	1 18	Станислава Трифуновић
VI-2	29	1	1	29	1	2	9	14	3	- 22	Душан Вукићевић
VII-1	42	3	4	41	2	7	13	19	-	1 39	Христина Пијук Милана Константиновић
VII-2	43	-	1	42	-	5	10	18	6	3 28	Јаков Мариновић
VIII-1	38	-	9	29	1	4	5	8	10	1 18	Нико Мрчетић Риста Продановић Милан Јовановић
VIII-2	37	3	11	29	-	7	6	12	3	1 25	Радојка Тодоровић
VIII-3	33	1	4	30	1	4	3	15	4	3	Живко Милосављевић

Одличних је било 24, врло добрих 45, добрих 109. У првом разреду било је 2 ђака са одличним успехом, 14 ђака са врло добрим, 20 са добрим, полагало разредни испит 25 ученика и 17 ученица, а разред је поновило 32 ђака. У другом разреду било је 3 ђака са одличним успехом, 2 са врло добрим, 10 са добрим, полагало разредни испит 11 ученика и 5 ученица, а разред су поновили 2 ученика. У трећем разреду 2 ђака су била са одличним успехом, 3 са врло добрим, 8 са добрим, полагало разредни испит 6 ученика и две ученице, а 3 ђака је поновило разред. У четвртм разреду само је 1 ђак завршио одличним успехом, 7 врло добрим, 6 добрим, полагало је 4 ученика и једна ученица, а 7 ђака је поновило разред. У петом разреду такође је само 1 ученик завршио одличним успехом, 4 врло добрим, 6 добрим, полагало је 12 ученика и две ученице, а разред је поновило 7 ђака. И у шестом разреду само 1 ђак је имао одличан успех, врло добрих је било 5, добрих 17, полагало је разредни испит 16 ученика и 5 ученица, а поновило је разред 8 ђака. У седмом разреду 2 ђака је завршило одличним

успехом, 12 врло добрим, 10 добрим, полагало 25 ученика и 12 ученица, а разред је поновио 7 ученика. У осмом разреду 1 ученик је завршио одличним успехом, 10 врло добрим, 27 добрим, полагало разредни испит 30 ученика и 6 ученица, а поновило је разред 6 ученика.²⁷⁹ Право на даље школовање изгубио је 21 ђак²⁸⁰

Распоред градива IV разреда за друго полугодиште школске 1931/32. године, утврђен на седници Разредног већа, одржаној 5. марта 1932. године²⁸¹:

23. децембра 1931. 1. час математика: Саопштавање оцена за прво полугодиште; 2. час физика: Испитивање пређеног градива; 3. час хемија: Калијум са једињењима; 4. час српско-хрватски језик: Поправка писмених задатака.

Од 24. децембра 1931. до 10. јануара 1932. године Божићни распуст.

11. јануар 1932. 1. час математика: Једначине I степена са две непознате; 2. час српско-хрватски језик: Реферат о прочитаној лектури; 3. час хемија: Калијумова једињења; 4. час гимнастика мушки: Примена простих вежби, женски: Ритмичке вежбе и игре; 5. час немачки језик: Die fünf Sinne.

12. јануар 1932. 1. час француски језик: Понављање пређеног градива; 2. час српско-хрватски језик: анализа песме: Предпразничко вече А. Шантића о песнику; 3. час немачки језик: Drei Rar und Einer; 4. час историја: Кочина крајина и њене последице; 5. час географија: Пољопривреда у нашој Краљевини.

13. јануар 1932. 1. час математика: Метод замене; 2. час хемија: Калијум с једињењима; 3. час физика: Равна и сферна огледала; 4. час српско-хрватски језик-испитивање: Бројеви и употреба бројева.

14. јануар 1932. Православна Нова година

15. јануар 1932. 1. час математика: Методи супротних сачинитеља; 2. час немачки језик: Die Bäurin und Die Knab; 3. час хемија: испитивање пређеног градива; 4. час историја: Царица Катарина II; 5. час гимнастика: Ритмичка вежба „Лепири дете“ I, II и III део.

16. јануар 1932. 1. час француски језик: домаћа лектира; 2. час историја: О војној крајини; 3. час физика: пропитивање старог градива; 4. час веронаука: Опште богослужење; 5. час српско-хрватски језик: анализа приповетке „Мајка“ од П. Божовића.

17. јануар (недеља)

18. јануар 1932. 1. час хемија: Магнезијум са спојевима. Двогубе соли; 2. час немачки језик: писмени задатак; 3. час француски језик: Lettre, глаголи; 4. час историја: Постанак Североамеричких држава; 5. час веронаука: Вечерње и повечерње-пропитивање

19. јануар (Богојављење)

20. јануар 1932. 1. час немачки језик: поправка писмених задатака; 2. час француски језик: домаћа лектира; 3. час српско-хрватски језик: читање и анализа „Богојављенска ноћ“ од Ђоровића; 4. час физика: Претамње светлости.

21. јануар 1932. 1. час математика: Упознавање наставника са ученичким знањем; 2. час земљопис: Средишна привредна област; 3. час хемија: Радијум и радиоактивне појаве; 4.

²⁷⁹ АЈ, 66, 2556.

²⁸⁰ АЈ, 66, 2556.

²⁸¹ АЈ, 66, 712. Чланови разредног већа: Љубиша Милутиновић за цртање, Десанка Илић за српско-хрватски језик, Јованка Хаци Видојковић за математику, Лидија Плешко за француски језик, Станислава Трифуновић за историју, Радојка Тодоровић за географију, Олг. Марчетић за гимнастику, Милана Константиновић за немачки језик, Мушица Драгићевић за православну веронауку.

час историја: Уређење Североамеричких држава; 6. и 7. час цртање: Компоновање украса по народним мотивима

22. јануара 1932. 1. час веронаука: понављање пређеног градива; 2. час српско-хрватски језик: Употреба збирних и вештаствених именица; 3. час француски језик: пропитивање пређеног градива; 4. час историја: Стање Срба пред I устанак. Реформе Селима III; 5. час географија: Врсте занимања-Земљорадња

23. јануара 1932. 1. час математика: Запремина коцке, призме и пирамиде-вежбања; 2. час немачки језик: Das Wohnzimmer; 3. час српско-хрватски језик: писмени задатак; 4. и 5. час гимнастика: Ритмичке вежбе (припрема за Св. Саву)

24. јануар (недеља)

25. јануара 1932. 1. час хемија: пропитивање пређеног градива; 2. час немачки језик: Das Arbeitszimmer; 3. час француски језик: пропитивање пређеног градива; 4. час историја: Француска револуција; 5. час физика: Преламање светлости кроз призму. Спектар.

26. јануара 1932. 1. час српско-хрватски језик: О именицама (на тексту, значење и употреба); 2. час веронаука: Поноћница, јутрење и бдење; 3. час математика: вежбање у решавању једначина са две непознате.

27. јануар Свети Сава, 28. јануар одмор после Светосавске прославе

29. јануара 1932. 1. час веронаука: предавање; 2. час српско-хрватски језик: предавање; 3. час француски језик: писмени задатак; 4. час историја: Стање Срба пред први устанак.

30. јануара 1932. 1. час математика: писмени задатак; 2. час немачки језик: Auf dem Tummplatze; 3. час српско-хрватски језик: читање и анализа приповетке „Стари дани“ од Б. Станковића; 4. час гимнастика: ритмичке вежбе и игре

31. јануар (недеља)

1. фебруара 1932. 1. час хемија: Алуминијум са спојевима. Амфотерна једињења; 2. час немачки језик: Die grossen Teste als Jahren; 3. час француски језик: Paris... ; 4. час историја: Први српски устанак; 5. час физика: Преламање кроз сочива. Конструкције ликова кроз сочива

2. фебруара 1932. 1. час српско-хрватски језик: утврђивање старог градива; 2. час веронаука: пропитивање старог градива; 3. час математика: поправка писменог задатка; 4. час хемија: пропитивање старог градива; 5. час земљопис: Занимање, вођарство и сточарство.

3. фебруара 1932. 1. час немачки језик: Die grossen Teste des Jahres, наставак; 2. час француски језик: Paris..., наставак; 3. час српско-хрватски језик: читање и анализа песме „Путник“ од Прерадовића; 4. час физика: пропитивање пређеног градива.

4. фебруара одржано предавање о Штросмајеру свим ученицима

5. фебруара 1932. 1. час веронаука: Изобрателна и света литургија; 2. час српско-хрватски језик: исправка писменог задатка; 3. час француски језик: La loche, измена глагола falloir; 4. час историја: Први српски устанак. Бој на Иванковцу.

6. фебруара 1932. 1. час математика: ... образац; 2. час немачки језик: Die Woshe; 3. час српско-хрватски језик: Употреба глагола (допуна); 4. и 5. час гимнастика: вежбе на греди, скок из места и игра „Јакве греси“.

7. фебруар (недеља)

8. фебруара 1932. 1. час хемија: Гвожђе, феро једињења Зелена галиц. Врсте гвожђа; 2. час немачки језик: Kostbare Möbel; 3. час француски језик: La cloche-пропитивање; 4. час историја: 1807. година и Тилзитски мир. Први устанак; 5. час физика: пропитивање пређеног градива.

9. фебруара 1932. 1. час српско-хрватски језик: Граматичка анализа на штиву; 2. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 3. час математика: Вежбе у решавању једначина са две непознате; 4. час хемија: пропитивање пређеног градива; 5. час земљопис: Занимања-живинарство, рибарство, свиларство, пчеларство.

10. фебруара 1932. 1. час немачки језик: Der Besuch; 2. час француски језик-пропитивање: La douche (наставак); 3. час српско-хрватски језик: Придевне именице; 4. час физика: Око, наочари, лупа и микроскоп.

11. фебруара 1932. 1. час математика-вежбање: ... образац, запремина пирамиде; 2. час географија: Шумарство у нашој Краљевини; 3. час хемија: Цинк, његове руде. Олово, његове руде; 4. час историја: Наполеонови ратови са Европом; 5. и 6. час цртање: Сенчење.

12. фебруара 1932. 1. час веронаука-пропитивање за оцену пређеног градива; 2. час српско-хрватски језик: Употреба првог и петог падежа (на шгиву); 3. час француски језик: Napoleon et les bateaux à vapeur (анализа); 4. час историја: Наполеонова Илирија.

13. фебруара 1932. 1. час математика: Координатни систем; 2. час немачки језик: Der Besuch (наставак); 3. час српско-хрватски језик: писмени задатак; 4. и 5. час гимнастика: Вежбе на греди и игре. Грудвање и клизање.

14. фебруар (недеља)

15. фебруара 1932. 1. час хемија: пропитивање пређеног градива; 2. час немачки језик: Die Gerbe in der Wüste; 3. час француски језик: Torès la bataille. Прилози за време; 4. час историја: Букурешки мир, пропаст Карађорђево Србије. Наполеон и Русија. Бечки конгрес; 5. час физика: испитивање пређеног градива

16. фебруара 1932. 1. час српско-хрватски језик: исправка писмених задатака; 2. час географија: Рударство у нашој Краљевини; 3. час математика: Запремина купе; 4. час физика: Дурбин, телескоп, фотографија. Мрачна комора; 5. час веронаука: испитивање пређеног градива.

17. фебруара 1932. први час немачки језик-пропитивање: Unser Gymnasium; други час француски језик-испитивање пређеног градива; трећи час српско-хрватски језик-предавање: Значење и употреба трећег и седмог падежа без предлога; четврти час хемија-предавање: Бакар, његове руде, легуре, плави камен; пети час историја-предавање: Други српски устанак.

18. фебруара 1932. први час математика-вежбе: Одређивање тачке у равни и једначине са две непознате; други час географија-предавање: Лековите бање и воде; трећи час физика-испитивање пређеног градива; четврти час хигијена-предавање: О заразним болестима; пети час хемија-предавање: Калај; шести и седми час цртање-вежба у компоновању украса из мозива разних биљака.

19. фебруара 1932. први час веронаука-предавање: Задушнице; други час српско-хрватски језик: Граматичка анализа чланка „Стеван Немања“ од Св. Саве; трећи час француски језик-предавање: La lettre; четврти час историја-предавање: Други српски устанак. Грчки устанак.

20. фебруара 1932. први час математика-вежбе: Запремина тела; немачки језик-писмени задатак; трећи час историја-предавање свим ученицима о Вуку Ст. Караџићу; четврти час српско-хрватски језик-читање лекције „Искушење“ од Вукићевића; пети час гимнастика: трчање и клизање по снегу.

21. фебруар (недеља)

22. фебруара 1932. први час хемија-испитивање пређеног градива; други час француски језик-поправка писмених задатака; трећи час немачки језик-предавање: Der Star; четврти час гимнастика: Вежбе на греди и игре.

23. фебруара 1932. први час српско-хрватски језик-предавање: Четврти падеж без предлога; други час географија-предавање: Остала занимања, домаћа индустрија и занатство; трећи час математика-предавање: Цртање функција; четврти час физика-питања из пређеног градива; пети час веронаука-понављање пређеног градива.

24. фебруара 1932. први час немачки језик: Der Spatz; други час француски језик- писмени задатак; трећи час српско-хрватски језик-читање и граматичка анализа; четврти час хемија-предавање: Жива, амалгами, меркуро, меркури једињења; пети час историја-предавање: Милошева унутрашња управа у Србији.

25. фебруара 1932. први час математика Вежба у цртању функција; други час географија: Саобраћај у нашој Краљевини. Водени путеви; трећи час физика: Магнетне појаве. Вештачки и природни магнети. Закон дејства положаја; четврти час хигијена-питања из пређеног градива; пети час хемија-пропитивање: Калај и олово са једињењима; шести час цртање. Вежбе у комбиновању украса из мотиваразних биљака

26. фебруара 1932. први час веронаука Посебно богослужење. Крштење; други час српско-хрватски језик: Употреба другог падежа без предлога; трећи час француски језик-питања из пређеног градива: Henri IV; четврти час историја: Препород нашег народа (Илирски покрет).

27. фебруара 1932. први час математика-писмени задатак; други час немачки језик-поправка писменог задатка; трећи час историја: Препород Хрвата (Илирски покрет); четврти час српско-хрватски језик: Читање домаћих задатака; пети час гимнастика: Ритмичке вежбе нагреди и игре.

28. фебруар (недеља)

29. фебруара 1932. први час хемија-предавање: Сребро са једињењима, фотографија; други час француски језик-пропитивање пређеног градива; трећи час немачки језик: Der Spatz; четврти и пети час гимнастика-ритмичке вежбе на греди и игре. Грудвање и кливање.

1. марта 1932. први час српско-хрватски језик: Други падеж с предлозима од, до; други час географија: Копнени и ваздушни саобраћај; трећи час математика-исправка писмених задатака; четврти час историја-предавање: О..и илирској партији.

2. марта 1932. 1. час немачки језик: Die Spelinge; 2. час француски језик: пропитивање пређеног градива; 3. час српско-хрватски језик: Читање и граматичка анализа (употреба и значење падежа); 4. час физика: Магнетни утицај. Магнетна индукција. Земни магнетизам. Деклинација. Бусола; 5. час хемија: пропитивање пређеног градива

3. марта 1932. 1. час математика: Запремина лопте; 2. час географија: Поштанске и телефонске линије. Трговина; 3. час веронаука: О миропомазању; 4. час историја-пропитивање пређеног градива; 6. и 7. час цртање: Акварелисање груписаних тела.

4. марта 1932. 1. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 2. час српскохрватски језик: Други падеж са предлозима; 3. час хемија: пропитивање пређеног градива

5. марта 1932. 1. час физика: пропитивање пређеног градива из магнетизма; 2. час немачки језик: Die undehorsame Diener; 3. час српско-хрватски језик: Час лектуре, анализа приповетке од Ј. Веселиновића; 4. час математика: Цртање функције $y = mx + b$; 5. час историја: пропитивање пређеног градива.

6. март (недеља)

7. марта 1932. 1. час хемија: Злато; 2. час француски језик: Termele dun jude- анализа; 3. час немачки језик: Ein Brief; 4. и 5. час гимнастика: Лака атлетика и ритмичке вежбе.

8. марта 1932. 1. час српско-хрватски језик: Шести падеж Значење и употреба; 2. час географија: Државно уређење. Управа града Београда; 3. час математика: Вежбе у решавању једначине са две непознате; 4. час историја: Метерних и Свети Савез. Ослобођење Грчке

9. марта 1932. 1. час немачки језик: Sonntag; 2. час француски језик: Пропитивање пређеног градива; 3. час српско-хрватски језик: Граматичка анализа (значење и употреба падежа); 4. час физика: Електрицитет. Електрисање трљањем. Проводници и изолатори. Врсте електрицитета; 5. час хемија: Пропитивање пређеног градива.

10. марта 1932. 1. час математика: Представљање функција облика $ax=b$; 2. час географија Дравска бановина; 3. час веронаука понављање пређеног градива; 4. час историја: Испитивање пређеног градива; 6. и 7. час цртање: Акваристика груписаних тела

11. марта 1932. 1. час веронаука Понављање пређеног градива; 2. час српско-хрватски језик: Употреба предлога: *к*, *кроз*, *мимо*, *уз*, *при*; 3. час хемија: Платина; 4. час француски језик: *Charité de Saint Louis* (прости предлози).

12. марта 1932. 1. час физика: Електрична инфлуенца; 2. час немачки језик: Испитивање пређеног градива; 3. час српско-хрватски језик: Усмени реферати о прочитаној лектури; 4. час математика: Вежбе запремине тела; 5. час историја: Мађарска буна. Хрвати и Срби против Маџара

13. март (недеља)

14. марта 1932. 1. час хемија: Периодни систем елемената; 2. час француски језик: *Charité de Saint Louis*, наставак-сложени предлози; 3. час немачки језик: *Die Erde*; 4. и 5. час гимнастика: Ритмичке вежбе и игре у пољу.

15. марта 1932. 1. час српско-хрватски језик: Употреба предлога: *за*; 2. час географија: Савска бановина; 3. час математика: Представљање функција-вежбе; 4. час историја: Кнез Александар Карађорђевић.

16. марта 1932. 1. час немачки језик: писмени задатак; 2. час француски језик: *Le volontaire à chevrons blancs*; 3. час српско-хрватски језик: Испитивање пређеног градива; 4. час физика: Ступањ електризовања. Количина електрицитета; 5. час хемија: Испитивање свега из неорганске хемије

17. марта 1932. 1. час математика: Површина зарубљене пирамиде; 2. час земљопис: Савска бановина-наставак; 3. час веронаука: Испитивање пређеног градива; 4. час историја: Кнез Михаило и зближавање Словена; 6. и 7. час цртање: Акварелисање груписаних тела

18. марта 1932. 1. час веронаука-предавање: О часовима; 2. час српско-хрватски језик: Употреба предлога: *међу*, *пред*, *под*, *над*; 3. час хемија: Увод у органску хемију. Организми и органске материје које улазе у састав живих бића; 4. час француски језик: испитивање пређеног градива.

19. марта 1932. 1. час физика: Распоред електрицитета на проводницима; 2. час немачки језик: Поправка писмених задатака; 3. час српско-хрватски језик: Испитивање пређеног градива; 4. час математика: Престављање функција облика $ay=e$; 5. час историја: Штросмајер и Југословенство.

20. март (недеља)

21. марта 1932. 1. час хемија: Везивање угљеникових атома; 2. час француски језик: *Le Crausot*; 3. час немачки језик: *Die Erde*-наставак; 4. и 5. час гимнастика: пешчење и трчање на дугој стази.

22. марта 1932. први час српско-хрватски језик: писмени задатак; други час географија: Приморска бановина; трећи час математика: Запремине тела-вежбе; четврти час историја: Нагодба Војводине и Светозар Милетић.

23. марта 1932. 1. час немачки језик: *Die Schwalbe*; 2. час француски језик: испитивање пређеног градива; 3. час српско-хрватски језик: Употреба предлога: *на*, *о*, *то*, *у*; 4. час физика: Електричне машине. Огледи са електричним машинама; 5. час хемија: испитивање пређеног градива.

24. марта 1932. 1. час математика: Површина зарубљене купе; 2. час земљопис: Врбаска бановина; 3. час веронаука: Лигурпија оглашених и проскомидија; 4. час историја: испитивање пређеног градива; 6. и 7. час цртање: Акварелисање груписаних тела.

25. марта 1932. 1. час веронаука: наставак раније лекције; 2. час српско-хрватски језик: исправка писменог задатка; 3. час хемија: испитивање пређеног градива; 4. час француски језик: писмени задатак.

26. марта 1932. 1. час физика: испитивање пређеног градива; 2. час немачки језик: Schwalbenlich; 3. час српско-хрватски језик: Употреба предлога: против, према, с; 4. час математика: Површине и запремине-вежбе; 5. час историја: Национализам код Словенаца.

27. март 1932. (недеља)

28. марта 1932. 1. час хемија: Угљоводонице. Нафта; 2. час француски језик: исправка писмених задатака; 3. час немачки језик: понављање пређеног градива; 4. и 5. час гимнастика: Ритмичке вежбе I и II део.

29. марта 1932. 1. час српско-хрватски језик: пропитивање пређеног градива; 2. час земљопис: Дринска бановина; 3. час математика: Вежбе у представљању функција; 4. час историја: Херцеговачки устанак од 1875. године.

30. марта 1932. 1. час немачки језик: Der Frühling; 2. час француски језик: пропитивање пређеног градива; 3. час српско-хрватски језик: Употреба и значење времена садашњег; 4. час физика: Згрушавање електрицитета. Кондензатори; 5. час хемија: пропитивање пређеног градива.

31. марта 1932. 1. час математика: писмени задатак; 2. час земљопис: Дринска бановина-наставак; 4. час историја: пропитивање; 6. и 7. час цртање: Акварелисање групних тела.

1. априла 1932. 1. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 2. час српско-хрватски језик: Употреба и значење будућег времена; 3. час хемија: Халогенски деривати. Хлороформ и јодоформ; 4. час француски језик: Le siéqe de calais: свезе за узрок, време, начин, последице.

2. априла 1932. 1. час физика: пропитивање пређеног градива; 2. час немачки језик: Frühlinglied; 3. српско-хрватски језик: пропитивање пређеног градива; 4. час математика: поправка писменог задатка; 5. час историја: Рат Србије и Црне Горе са Турцима.

3. април (недеља)

4. априла 1932. 1. час хемија: Алкохоли. Алкохолно врење. Метил и етил алкохоли; 2. час француски језик: пропитивање пређеног градива; 3. час немачки језик: Eutopa; 4. и 5. час гимнастика: Скок у висину и даљину из места и залета.

5. априла 1932. 1. час српско-хрватски језик: Глаголски придеви и предлози; 2. час земљопис: Дунавска бановина; 3. час математика: Проблеми I степена с једном непознатом; 4. час историја: Пропитивање пређеног градива.

6. априла 1932. 1. час немачки језик: пропитивање пређеног градива; 2. час француски језик: Le calme agres la bataille-усклици; 3. час српско-хрватски језик: пропитивање пређеног градива; 4. час физика: Дејство варница. Атмосферски електрицитет. Непогоде. Громобрани; 5. час хемија: Глицерин и нитроглицерин.

7. април (Благовести)

8. априла 1932. 1. час веронаука: Седмично богослужење; 2. час српскохрватски језик: Значење и употреба глаголских начина; 3. час хемија: пропитивање пређеног градива; 4. час француски језик: Le calme agres la bataille-наставак и о реду речи у реченици.

9. априла 1932. 1. час физика: питања о статичком електрицитету; 2. час немачки језик: Der Mai; 3. час српскохрватски језик: Осветници, одломак Смрт Смаил Аге Ченгића; 4. час математика: површине и запремине тела-вежбе; 5. час историја: Руско-турски рат и Берлински конгрес.

10. април (недеља)

11. априла 1932. 1. час хемија: Етри. Етил-етар. Алдехиди, метани; 2. час француски језик: La véritable honnêteté-употреба показног начина; 3. час немачки језик: Das Spiel; 4. и 5. час гимнастика: Ритмичке вежбе и игре.
12. априла 1932. 1. час српско-хрватски језик: Аорист и перфект; 2. час земљопис: Дунавска бановина-наставак; 3. час математика: Проблеми једначина I степена са једном непознатом; 4. час историја: Наполеон III и Кримски рат.
13. априла 1932. 1. час немачки језик: Писмени задатак; 2. час француски језик: Употреба садашњег времена; 3. час српско-хрватски језик: Пропитивање пређеног градива; 4. час физика: О електричним струјама. Волтни елемент и батерије; 5. час хемија: Органске киселине-мравља дестилација. Више масне киселине.
14. априла 1932. 1. час математика: Проблеми I степена са две непознате; 2. час земљопис: Моравска бановина; 3. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 4. час историја: Уједињење Италије. Уједињење Немачке. 6. и 7. час цртање: Вежбе у илустровању песама и прича.
15. априла 1932. 1. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 2. час српско-хрватски језик: Прошло и давно прошло време (употреба и значење); 3. час хемија: Више базне киселине-оксална, млечна, винска; 4. час француски језик: пропитивање пређеног градива.
16. априла 1932. 1. час физика: Галваноскоп. Реостати; 2. час немачки језик: поправка писменог задатка; 3. час српско-хрватски језик: Писмени задатак; 4. час математика: Површине и запремине тела-вежбе; 5. час историја: Србија под краљевима Миланом и Александром.
17. априла (недеља)
18. априла 1932. 1. час хемија: Етри. Масти и уља. Израда сапуна и свећа; 2. час француски језик: Време пређашње не свршено. Одговори на питања из 34 вјежбања; 3. час немачки језик: Der Artelbaum; 4. и 5. час гимнастика: Трчање и пешачење (вежбе за утакмице).
19. априла 1932. 1. час српско-хрватски језик: Стране речи, застареле речи и сложене речи; 2. час земљопис: Моравска бановина-наставак; 3. час математика: Проблеми једначина I степена са две непознате; 4. час историја: пропитивање.
20. априла 1932. 1. час немачки језик: Bestragte Unterksamkeit; 2. час француски језик: Une recontre; 3. час српско-хрватски језик: поправка писменог задатка; 4. час физика: пропитивање пређеног градива; 5. час хемија: Угљени хидрати: Шећер-фабрикација шећера.
21. априла 1932. 1. час математика: писмени задатак; 2. час земљопис: Вардарска бановина; 3. час веронаука: пропитивање; 4. час историја: Хрватска под ...; 6. и 7. час цртање: Вежбе у илустровању песама и прича.
22. априла 1932. 1. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 2. час српско-хрватски језик: Употреба придевних заменица; 3. час хемија: Скроб, целулоза, фабрикација хартије; 4. час француски језик: Une recontre-наставак. Време пређашње свршено.
23. априла 1932. 1. час физика: Топотно и светлосно дејство електричне струје и примена; 2. час немачки језик: понављање; 3. час српскохрватски језик: Читање песме „Сочи“ од С. Грегорића; 4. час математика: поправка писмених задатака; 5. час историја: Србија под Краљем Петром.
24. април (недеља)
25. априла 1932. 1. час хемија: Производи нитрификације; француски језик: писмени задатак; 3. час немачки језик: Unervartete wirkung; 4. и 5. час гимнастика: Ритмичке вежбе и скоковне вежбе на коњушцу.

26. априла 1932. 1. час српско-хрватски језик: понављање граматичког градива, реченице, делови реченица; 2. час земљопис: Вардарска бановина-наставак; 3. час математика: Запремина зарубљене пирамиде и купе; 4. час историја: Црна Гора под Николом II.

27. априла 1932. 1. час немачки језик: пропитивање пређеног градива; 2. час француски језик: исправка писменог задатка; 3. час српско-хрватски језик: Понављање пређеног градива о народној поезији; 4. час физика: Хемијско дејство електричне струје. Дејство струје на човечији организам; 5. час хемија: Цијанска једињења.

Од 28. априла до 8. маја Ускршњи празник

9. маја 1932. 1. час хемија: Вискозна или ароматична једињења; 2. час француски језик: Le loup et l'agneau (басна)-анализа. Прошло време; 3. час немачки језик: Was gott hat das ist wohlgetan; 4. и 5. час гимнастика: Ритмичке игре и вежбе.

10. маја 1932. 1. час српско-хрватски језик; 2. час земљопис: Зетска бановина; 3. час математика: понављање градива; 4. час историја: Србија под Турцима. Хрватско-српска коалиција.

11. маја 1932. 1. час немачки језик: пропитивање; 2. час француски језик: пропитивање; српско-хрватски језик: пропитивање; 4. час физика: Магнетно дејство струје. Магнетно-индукција. Волта-индукција; 5. час хемија: Танин. Нафталин. Трихин. Канфор. Каучук. Смола, алкалоиди, етерска уља.

12. маја 1932. 1. час математика: вежбање; 2. час земљопис: Зетска бановина-наставак; 3. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 4. историја: пропитивање пређеног градива; 6. и 7. час цртање: Цртање и акварелисање у слободној природи.

13. маја 1932. 1. час веронаука: пропитивање пређеног градива; 2. час српскохрватски језик: Понављање важнијих правописних правила; 3. час хемија: Беланчевине; 4. час француски језик: Слагање времена.

14. маја 1932. 1. час физика: Динамо машине. Рентгенови зраци; 2. час немачки језик: понављање пређеног градива; 3. час српско-хрватски језик: понављање правописних правила; 4. час математика: понављање пређеног градива; 5. час историја: Анексија Босне, уједињење, ослобађање Југословена.

*

Школске 1932/33. године укупно је уписано 510 ђака: 341 ученик и 169 ученица. Први разред уписало је новоуписаних 56 ученика и 50 ученица, поноваца 13 ученика и 7 ученица и 2 ученика накнадно уписана. Други разред 55 ученика и 33 ученица новоуписаних, поноваца 21 ученик и 4 ученица 2 ученика и једна ученица накнадно уписаних. Трећи разред уписало је: 28 ученика и 12 ученица новоуписани, 5 ученика и две ученице поноваца, 2 ученика накнадно уписани. Четврти разред уписало је: 9 ученика и 5 ученица новоуписани, 5 ученика и 3 ученице поноваца, 1 ученик и једна ученица накнадно уписани. Пети разред уписало је: новоуписаних 8 ученика и 8 ученица, поноваца 3 ученика и 1 ученик накнадно уписан. Шести разред уписало је први пут 15 ученика и 5 ученица, поноваца 6 ученика и једна ученица и 1 накнадно уписан ученик. Седми разред уписало је: 27 ученика и 15 ученица први пут, 14 ученика поноваца и 6 ученика накнадно уписаних. Осми разред уписало је 61 ученик и 22 ученице: 46

ученика и 18 ученица новоуписани, поноваца 9 ученика и 3 ученице и 6 ученика и једна ученица накнадно уписаних.²⁸²

Од страних држављана школу је похађало: пет Чехословака, један Пољак, један Немац, четири Мађара и један Јеврејин.²⁸³

Ученици ћупријске гимназије сн. 23. 4. 1936. године

На крају школске 1932/33. године било је 470 ђака, 316 ученика и 154 ученице: први разред 66 ученика и 50 ученица, други разред 75 ученика и 33 ученица, трећи разред 31 ученик и 14 ученица, четврти разред 15 ученика и 8 ученица, пети разред 11 ученика и 8 ученица, шести разред 22 ученика и 6 ученица, седми разред 39 ученика и 14 ученица, осми разред 57 ученика и 21 ученица.²⁸⁴

²⁸² АЈ, 66, 2556. Према извештају директора школе од 22. септембра 1932. укупно је било уписано у 15 одељења 483 ђака - 320 ученика и 163 ученице: I-1 42 ученице, I-2 24 ученика и 14 ученица, I-3 42 ученика; II-1 37 ученица, II-2 38 ученика, II-3 37 ученика; III разред 35 ученика и 12 ученица; IV разред 14 ученика и 8 ученица; V разред 10 ученика и 8 ученица; VI разред 21 ученик и 6 ученица; VII-1 12 ученика и 15 ученица, VII-2 27 ученика; VIII-1 5 ученика и 21 ученица, VIII-2 26 ученика, VIII-3 26 ученица. (АЈ, 66, 711)

²⁸³ АЈ, 66, 2556.

²⁸⁴ АЈ, 66, 2556. Школу је уписало од страних држављана: 5 Чехословака, 1 Пољак, 1 Немац, 4 Мађара, а на крају године остало је: 4 Чехословака, 2 Бугара, 3 Мађара, 1 Грк, 1 Јевреј. Током првог полугодишта из школе су удаљена 42 ученика и 6 ученица.

Школска 1932/1933. година²⁸⁵

разред	Уписано	Накнадно уписано	Оставило школу	На крају године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу испит	понављају	Губе право као редовни	Свршило разред	Разредни старешина
I-1	43	-	6	37	6	3	10	13	5	-	23	Јованка Хаци Видојковић Ада Јефимијадес
I-2	43	-	1	42	2	1	7	14	14	3	25	Владимир Константиновић Станислава Трифунковић
I-3	40	2	5	37	2	2	3	12	7	2	14	Живојин Поповић
II-1	37	1	5	33	1	5	18	12	7	-		Милица Митовић
II-2	39	-	1	38	1	4	7	17	8	1	25	Никола Чуљак
II-3	37	2	2	37	-	3	9	12	8	5	18	Ст. Спасојевић Ада Јефимијадес Кагарина Валдман
III	47	2	4	45	1	7	14	16	5	4	35	Тодор Шоптрајановић Кагарина Валдман
IV	22	-	-	23	1	1	3	10	7	1	12	Христина Радовић
V	19	1	1	19	2	4	5	4	3	1	14	Душан Вукићевић
VI	27	1	-	28	-	2	11	8	4	3	19	Риста Продановић Радивој Микуш
VII-1	30	-	4	26	4	2	6	5	5	1		Драгиња Јанушевић
VII-2	26	6	5	27	1	1	3	12	10	-	15	Живојин Митосављевић
VIII-1	26	1	2	25	2	3	8	3	8	1	18	Владимир Константиновић
VIII-2	26	2	1	27	-	2	2	3	9	-	11	Никола Богичевић Живојин Митосављевић

²⁸⁵ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 70/3.

VIII-3	23	5	2	22	-	4	7	5	8	2	13	Милан Јовановић Тодор Шоптрајановић

Успех школске 1932/33. године:

Први разред: одлични 4 ученика и 7 ученица, вр. добри 3 ученика и 3 ученице, добри 24 ученика и 23 ученице, понављају 18 ученика и 12 ученице, губе право на даље школовање 7 ученика и две ученице.

Други разред: одлични 1 ученик и једна ученица, вр. добри 8 ученика и 5 ученица, добри 34 ученика и 17 ученица, понављају 17 ученика и 8 ученица, губе право на даље школовање 5 ученика и једна ученица.

Трећи разред: одличан 1 ученик, вр. добри 6 ученика и једна ученица, добри 15 ученика и 12 ученица, понављају 6 ученика, губе право на даље школовање 2 ученика и једна ученица.

Четврти разред: одлична једна ученица, вр. добар 1 ученик, добри 7 ученика и 3 ученице, понављају 6 ученика и 4 ученице, губи право на даље школовање 1 ученик.

Пети разред: одличне две ученице, вр. добри 2 ученика и две ученице, добри 5 ученика и 3 ученице, понављају разред 1 ученик и једна ученица, губе право на даље школовање 1 ученик.

Шести разред: одличан -, вр. добра 2 ученика, добри 14 ученика и 3 ученице, понављају 3 ученика и 3 ученице, губе право на даље школовање 3 ученика.

Седми разред: одлични 2 ученика и 3 ученице, вр. добри 2 ученика и једна ученица, добри 18 ученика и 6 ученица, понављају разред 14 ученика и 4 ученица, губе право на даље школовање 2 ученика.

Осми разред: одличне две ученице, вр. добри 6 ученика и 3 ученице, добри 20 ученика и 9 ученица, понављају 21 ученик и 6 ученица, губе право 4 ученика и једна ученица. Разредне испите полагало је 105 ученика и 48 ученица, а успешно их је положило 82 ученика и 36 ученица.²⁸⁶

Школске 1932/33. године просечна оцена из свих предмета износила је 3. Из научних предмета 3, а вештина 3,09. Из појединих предмета просечна оцена износила је: веронаука 3,53, српски језик 2,77, француски језик 2,75, немачки језик 2,50, латински језик 3, историја 3,25, основи филозофије 3, хигијена 3, земљопис 3,09, природопис 3,54, физика 3, хемија 3, математика 2,91, цртање 3,03, писање 3,34, певање 4,14, гимнастика 3,09, ручни рад 3.²⁸⁷

По годинама старости школске 1932/33. године:

²⁸⁶ АЈ, 66, 2556. Према извештају директора школске 1932/33. године успех је био следећи: одлични 24, в. добри 45, добри 109, свршило је разред 178, полагало поправне испите 137, полагало разредне испите 36, понављало 93, изгубили право на даље школовање 21.

²⁸⁷ АЈ, 66, 2556. На крају првог полугодишта просечна оцена из научних предмета износила је 3,04 а из вештина 3,41. Градиво из математике у петом разреду није пређено у целини због болести наставника. У једном одељењу осмог разреда успех је био испод просека, и износио је 2,45. Успех је био слаб јер ђаци нису имали знања из ранијих година, па су наставници морали да предају градиво од петог до осмог разреда.

11 година: I разред 35 ученика и 13 ученица; II разред 4 ученице.

12 година: I разред 20 ученика и 33 ученице; II разред 19 ученика и 14 ученица.

13 година: I разред 9 ученика и 4 ученице; II разред 34 ученика и 13 ученица; III разред 9 ученика и 6 ученица.

14 година: I разред 2 ученика; II разред 18 ученика и две ученице; III разред 14 ученика и 3 ученице; IV разред 1 ученик и 3 ученице.

15 година: II разред 3 ученика; III разред 2 ученика и 3 ученице; IV разред 7 ученика и ученица; V разред две ученице; VI разред 1 ученик.

16 година: II разред 1 ученик; III разред 6 ученика и једна ученица; IV разред 4 ученика и 4 ученице; V разред 3 ученика и 3 ученице; VI разред 8 ученика и две ученице.

17 година: III разред једна ученица; IV 3 ученика; V разред 2 ученика и две ученице; VI разред 5 ученика и две ученице; VII разред 7 ученика и 6 ученица; VIII разред 5 ученика и једна ученица.

18 година: V година 4 ученика и једна ученица; VI разред 3 ученика и једна ученица; VII разред 4 ученика и 6 ученица; VIII разред 17 ученика и 4 ученице.

19 година: V разред 2 ученика; VI разред 2 ученика и једна ученица; VII разред 19 ученика и две ученице; VIII разред 8 ученика и 12 ученица.

20 година: VI 2 ученика; VII разред 4 ученика; VIII разред 11 ученика и две ученице.

21 година: VII разред 5 ученика; VIII разред 5 ученика и две ученице.

22 године: VI разред 1 ученик; VIII разред 8 ученика.

23 године: VIII 1 ученик

24 године: VIII 2 ученика.²⁸⁸

Школу је уредно похађало 186 ученика и 116 ученица: први разред 42 ученика и 40 ученица; други разред 40 ученика и 27 ученица; трећи разред 12 ученика и 4 ученице; четврти разред 2 ученика и 8 ученица; пети разред 8 ученика и 8 ученица; шести разред 7 ученика и 5 ученица; седми разред 32 ученика и 10 ученица; осми разред 43 ученика и 14 ученица. Неуредно је похађало школу 128 ученика и 35 ученица: први разред 24 ученика и 10 ученица; други разред 34 ученика и 3 ученице; трећи разред 19 ученика и 10 ученица; четврти разред 13 ученика; пети разред 3 ученика; шести разред 15 ученика и једна ученица; седми разред 7 ученика и 4 ученице; осми разред 13 ученика и 7 ученица. Никако нису похађали наставу 1 ученик и 3 ученице другог разреда и 1 ученик осмог разреда.²⁸⁹

Укупан број оправданих изостанака износио је 13618: први разред 1616, други разред 1225, трећи разред 312, четврти разред 488, пети разред 584, шести разред 1573, седми разред 3530, осми разред 4290. Исте године број неоправданих изостанака износио је 589: први разред 90, други разред 108, трећи разред 100, четврти разред 66, пети разред 4, шести разред 69, седми разред 61, осми разред 91.²⁹⁰

²⁸⁸ АЈ, 66, 2556.

²⁸⁹ Исто.

²⁹⁰ Исто.

Ученици шестог разреда са разредним старешињом Јованом Апостоловићем, школске 1935/36. године: седе с лева: Јована Стевановић, Радмила Лазаревић, Радмила Глигоријевић, Јован Апостоловић, Настасија Настасијевић, Љубинка Васић, Гордана Вучковић; стоје, други ред с лева: Љубодрог Нојчевић, Милан Милановић, Марија Ерленвајн, Марија Марковић, Бранислав Николић, Милан Станојевић, Божидар Марковић; трећи ред с лева: Љубиша Урошевић, Живан Стојановић, Венијамин Хаџинаумовић, Миодраг Ђорђевић, Миодраг Рајковић, Војислав Марјановић, Миливоје Павловић; четврти ред с лева: Драгољуб Шутих, Спиродон Јовановић, Душан Урошевић, Мијо Лончар.

*

Школске 1933/1934. године, са накнадно уписаним ученицима, у гимназији је било 427 ђака: 282 ученика и 145 ученица: у први разред уписано је 43 ученика и 20 ученица, 24 поновца и 11 ђака накнадно уписаних; у други разред 37 ученика и тридесет и једна ученица, 20 поновца и 5 ђака накнадно уписаних; у трећи разред 41 ученик и 19 ученица, 2 поновца и 8 накнадно уписаних ђака; у четврти разред 24 ученика и 12 ученица, 4 поновца и 4 накнадно уписана ђака; у пети разред 5 ученика и 8 ученица, 2 поновца и 6 накнадно уписана ђака; у шести разред 8 ученика и 5 ученица и 3 поновца; у седми разред 11 ученика и две ученице, 7 поновца и 9 накнадно уписана ђака; у осми разред 17 ученика и 10 ученица, 20 поновца и 9 накнадно уписаних.

Током године, из разних разлога, школу је напустило 27 ученика и 11 ученица. На крају године остало је 255 ученика и 134 ученица. У првом разреду остао је 61 ученик и 28 ученица; у другом разреду 54 ученика и 37 ученица;

трећем разреду 46 ученика и 22 ученице; четвртном разреду 27 ученика и 16 ученица; петом разреду 9 ученика и 7 ученица; шестом разреду 8 ученика и 7 ученица; седмом разреду 21 ученик и 4 ученица и осмом разреду 29 ученика и 13 ученица.²⁹¹

Школска 1933/1934. година²⁹²

разред	уписано	Накнадно уписани	Напустили школу	На крају године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	почањају	Губе право као редовни	Свега завршило	Разредни старешина
I-1	45	3	3	45	2	6	10	13	9	5	28	Милица Миловановић
I-2	42	8	4	44	-	6	5	18	16	1	28	Никола Божићевић
II-1	46	1	1	46	7	5	5	9	16	4	24	Владимир Константиновић
II-2	45	1	1	45	1	4	5	16	12	9	19	Живојин Поповић
III-1	30	5	2	34	1	3	9	9	11	1	22	Радивој Микуш
III-2	32	3	1	34	1	6	5	16	6	-	27	Милан Јовановић
IV	40	4	2	43	2	2	16	12	18	2	20	Милан Јовановић Јован Апостоловић
V	15	6	5	16	2	4	1	6	2	1	12	Катарина Валдман
VI	14	2	1	15	2	3	5	5	-	-	15	Смиља Милосављевић Сергије Медведев
VII	20	9	4	25	-	2	5	7	4	7	14	Драгиња Јанушевић
VIII-1	23	3	-	-	3	2	5	7	2	1	17	Живојин Милосављевић
VIII-2	24	6	8	22	2	2	5	6	6	1	15	Тодор Шоптрајновић

²⁹¹ АЈ, 66, 2556. Према извештају директора од септембра 1933. године, школу је уписало 368 ђака, распоређених у 12 одељења: I-1 15 ученика и 27 ученица, I-2 42 ученика; II-1 11 ученика и 32 ученице, II-2 43 ученика; III-1 10 ученика и 21 ученица, III-2 32 ученика; IV 27 ученика и 13 ученица; V 5 ученика и 9 ученица; VI 8 ученика и 6 ученица; VII 17 ученика и 3 ученице; VIII-1 9 ученика и 14 ученица, VIII-2 24 ученика. На крају првог полугодишта у школи је учио 226 ученика и 139 ученица: I-1 16 ученика и 29 ученица, I-2 45 ученика; II-1 9 ученика и 38 ученица, II-2 44 ученика; III-1 13 ученика и 21 ученица, III-2 34 ученика; IV 28 ученика и 16 ученица; V 9 ученика и 8 ученица; VI 9 ученика и 7 ученица; VII 22 ученика и 4 ученица; VIII-1 8 ученика и 16 ученица, VIII-2 25 ученика. Током првог полугодишта из школе је удаљено 23 ученика и 15 ученица.

²⁹² ИАЈФ 145, Уписница бр. 71.

Статистика ученика по успеху
школске 1933/34. године²⁹³

Разреди	I		II		III		IV	V	VI	VII	VIII	
Одељења	а	б	а	б	а	б					а	б
Одлични	2	-	7	1	1	1	2	2	2	-	3	2
Вр. добри	6	6	5	4	3	6	2	4	3	2	7	2
Добри	10	5	5	5	9	5	16	1	5	5	5	5
Свршавају разред	18	11	17	10	13	12	20	7	10	7	10	9
Полажу поправни испит	13	18	9	16	9	16	-	6	5	7	7	6
Понављају разред	9	16	16	12	11	6	21	2	-	4	2	6
Губе право на редовно школовање	5	1	4	7	1	-	2	1	-	7	1	1
Свега	45	46	46	45	34	34	43	16	15	25	25	22

Разред је завршило 153 ученика и 90 ученица. Први разред је завршило 55 ђака, други 42, трећи 49, четврти 24, пети 12, шести 15, седми 14 и осми разред 32 ђака.

Средња оцена 1933/34. године износила је 3.08, из научних предмета 2,46 и из вештина 3,40. Из појединих предмета средње оцено су: веронаука 3, српски језик 2,35, француски језик 2,29, немачки језик 2,50, латински језик 4,75, историја 3, филозофија 3,25, хигијена 4, земљопис 2,97, природопис 2,86, физика 2,92, хемија 3,16, математика 2,12, и из вештина: цртање 3,19, писање 3,29, певање 4,13, гимнастика 3,15, ручни рад 4.²⁹⁴

Уредно је школу похађало 188 ученика и 117 ученица. У првом разреду 47 ученика и 28 ученица, у другом 43 ученика и 36 ученица, у трећем 41 ученик и двадесет и једна ученица, у четвртм 8 ученика и 4 ученице, у петом 8 ученика и 7 ученица, у шестом 8 ученика и 7 ученица, у седмом 10 ученика и 3 ученице и у осмом разреду 23 ученика и 11 ученица. Исте школске године школу је неуредно похађало 67 ученика и 17 ученица: први разред 14 ученика, други разред 11 ученика и једна ученица, трећи разред 5 ученика и једна ученица, четврти разред

²⁹³ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933/34. годину. Према извештају директора од 1. јула 1934. године, осми разред на крају године, у оба одељења, имао је 30 ученика и 14 ученица. Поправни испит полагало је 9 ученика и 4 ученице. Разред је поновило 8 ученика. Изгубили су право на редовно школовање као поновци 2 ученика и две ученице. Разред је завршило 20 ученика и 12 ученица. Четврти разред на крају године имао је 28 ученика и 15 ученица. Полагало је поправни испит 9 ученика и две ученице. Разред је поновило 10 ученика и 11 ученица. Изгубили су право на редовно школовање као поновци 2 ученика. Четврти разред завршило је 9 ученика и 11 ученица.

²⁹⁴ АЈ, 66, 2556. На крају првог полугодишта средња оцена за научне предмете износила је 3,13, а за вештине (без гимнастике) 3,39.

19 ученика и 12 ученица, пети разред 1 ученик, шести разред -, седми разред 11 ученика и једна ученица и осми разред 6 ученика и две ученице.

Укупан број изостанака износио је 7043 оправданих и 474 неоправданих: први разред 735 оправданих и 325 неоправданих; други разред 1567 оправданих и 16 неоправданих; трећи разред 235 оправданих и 19 неоправданих; четврти разред 557 оправданих и 3 неоправдана; пети разред 500 оправданих и 20 неоправданих; шести разред 525 оправданих и – неоправданих; седми разред 1755 оправданих и 74 неоправдана; осми разред 1169 оправданих и 17 неоправданих изостанака.²⁹⁵

По годинама старости школске 1933/34. године, било је ђака са:

11 година: I разред 16 ученика и 11 ученица; II разред 2 ученика и две ученице.

12 године: I разред 28 ученика и 10 ученица; II разред 17 ученика и 20 ученица; III разред 1 ученик и две ученице.

13 година: I разред 12 ученика и 6 ученица; II разред 25 ученика и 13 ученица; III разред 16 ученика и 10 ученица.

14 година: I разред 2 ученика и једна ученица; II разред 10 ученика и две ученице; III разред 20 ученика и 8 ученица; IV разред 9 ученика и 7 ученица.

15 година: III разред 5 ученика и две ученице; IV разред 13 ученика и 5 ученице; V 1 ученик и две ученице.

16 година: III разред 3 ученика; IV разред 4 ученика и 3 ученице; V разред 4 ученика и 2 ученице; VI разред две ученице.

17 година: III разред 1 ученик, IV разред једна ученица; V разред 1 ученик и 3 ученице; VI разред 2 ученика и једна ученица; VII разред 2 ученика; VIII разред 3 ученице.

18 година: IV разред 1 ученик, V разред 2 ученика; VI разред 2 ученика и две ученице; VII разред 4 ученика и једна ученица; VIII разред 2 ученика и 4 ученице.

19 година: V разред 1 ученик; VI разред 2 ученика и две ученице; VII разред 4 ученика и једна ученица; VIII разред 5 ученика и 3 ученице.

20 година: VI разред 2 ученика; VII разред 9 ученика и две ученице; VIII разред 14 ученика и две ученице.

21 година: VII разред 2 ученика; VIII разред 3 ученика и једна ученица.

22 године: VIII разред 4 ученика.

23 године: VIII разред 1 ученик²⁹⁶

*

Школске 1934/1935. године укупно је гимназију уписало 420 ђака. На крају школске године у школи је остао 401 ђак. У првом разреду новоуписаних је било 64 ученика и 33 ученица, поновца 20 и накнадно уписаних 10; у другом

²⁹⁵ АЈ, 66, 2556.

²⁹⁶ АЈ, 66, 2556. Према извештају директора 24. децембра 1934. године, број уписаних ђака износио је 416. Током првог полугодишта досељено је 11, а одсељених и отпалих било је 18, тако да је на крају полугодишта у школи било 409 ђака. Уписани по разредима и одељењима: I-а 35 ученица, I-б 45 ученика, I-в 40 ученика; II-а 15 ученика и 28 ученица, II-б 44 ученика; III-а 28 ученица, III-б 29 ученика; IV-а 9 ученика, IV-б 32 ученика; V 24 ученика и 9 ученица; VI 6 ученика и 5 ученица; VII 12 ученика и 7 ученица; VIII 20 ученика и две ученице.

разреду уписано је 44 ученика, 21 ученица, 22 поноваца и 6 накнадно уписаних ученика; у трећем разреду уписано је 20 ученика, 21 ученица, 12 поноваца и 4 накнадно уписаних ученика; у четвртном разреду уписано је 31 ученик, 15 ученица, 12 поноваца и 6 накнадно уписаних ученика; у петом разреду уписано је 25 ученика, 9 ученица и 6 накнадно уписаних ученика; у шестом разреду 7 ученика и 5 ученица и 1 накнадно уписани ученик; у седмом разреду 5 ученика, 5 ученица и 7 накнадно уписана ученика; у осмом разреду било је 9 ученика, једна ученица, 5 поноваца и 7 накнадно уписана ученика.

Током 1934/1935. године гимназију у Ћуприји учило је 82 ученика и 28 ученица из Параћина и 17 ученика и 12 ученица из Јагодине. Исте године гимназију је учило 15 страних држављана. Чехословака је било 4 ученика и 3 ученице, Руса једна ученица, 2 ученика Бугара, 1 ученик Мађар, 1 ученик Јеврејин и две ученице из Француске.²⁹⁷

Први разред одличним успехом завршила су 3 ђака, врло добрим 19, добрим 55, поновило је разред 22 ђака, а један ђак је изгубио право на даље школовање. Други разред: 1 одличан, 16 врло добрих, 50 добрих, 16 поноваца, 1 је изгубио право на даље школовање. Трећи разред: одличних 4, врло добрих 11, добрих 26, поноваца 8, изгубила право на даље школовање 2 ђака. Четврти разред: 3 одлична, 15 врло добра, 25 добра, поноваца 14, 2 ђака изгубила право на даље школовање. Пети разред 2 одлична, 8 врло добра, 12 добра, поноваца 12. Шести разред 1 одличан, 1 врло добар, 7 је завршило добрим успехом, 2 ђака је понављало. Седми разред: 2 одлична, 3 врло добра, 8 добра, 2 ђака је понављало, 2 ђака је изгубило право на даље школовање. Осми разред одличних и врло добрих није било, 10 добрих, 5 је поновило разред 2 ђака је изгубило право на даље школовање.²⁹⁸

Просечне оцене из научних предмета у три одељења првог разреда биле су 3,29, 3,18 и 3,15, и из вештина 3,76, 3,35 и 3,95. У два одељења другог разреда просечне оцене су износиле 3,20 и 3,19 за научне предмете и 3,84 и 3,45 за вештине. У два одељења трећег разреда просечне оцене су биле 3,43 и 3,29 за научне предмете и 3,91 и 3,32 за вештине. У два одељења четвртог разреда 3,32 и 3,47 за научне предмете и 3,39 и 3,22 за вештине. У петом разреду просечна оцена за научне предмете износила је 3,36 и за вештине 3,20. У шестом разреду 3,40 за научне предмете и 3,18 за вештине. У седмом и осмом разреду просечне оцене за научне предмете износиле су 3,43, односно 3,08.²⁹⁹

²⁹⁷ АЈ, 66, 2556. На крају првог полугодишта било је 275 ученика и 135 ученица: I-а 36 ученица, I-б 45 ученика, I-в 40 ученика; II-а 16 ученика и 29 ученице, II-б 44 ученика; III-а 28 ученица, III-б 28 ученика; IV-а 9 ученика и 20 ученица, IV-б 33 ученика; V 25 ученика и 9 ученица; VI 6 ученика и 5 ученица; VII 11 ученика и 6 ученица; VIII 18 ученика и две ученице. Због слабог успеха школсу напустили 25 ученика и 4 ученице.

²⁹⁸ АЈ, 66, 2556.

²⁹⁹ Исто.

Школска 1934/1935. година³⁰⁰

разред	уписани	Накнадно уписани	Оставили школу	На крају школске године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	понављају	Изгубили право као	Свршило разред	Разредни старешина
I-1	36	1	5	31	-	11	6	13	3	-		Милица Радојковић
I-2	41	4	3	42	2	6	8	13	7	-		Марија Калчан
I-3	42	3	4	41	1	2	14	14	10	-	27	Ђорђе Киселиновић
II-1	43	3	1	45	-	9	11	20	5			Тодор Шоптрајановић Никола Божићевић
II-2	44	3	4	43	1	7	9	15	9	2		Босиљка Константиновић
III-1	26	2			3	6	6	11	4	1	23	Владимир Константиновић
III-2	27	2	4	25	1	5	4	10	3	2		Петар Момировић
IV-1	29	-	1	28	1	7	4	8	7	1	20	Радивој Микуш
IV-2	32	3	5		2	8	2	12	5	1		Живојин Поповић
V	34	6	5	35	2	8	9	5	11	-	22	Милан Јовановић
VI	13	1	4	11	1	1	3	4	2	-	9	Катарина Валдман
VII	20		3									Сергије Медведев
VIII	22		5									Живојин Миљосављевић

Уредно је похађало наставу 208 ученика и 118 ученица: први разред 59 ученика и 32 ученице; други разред 44 ученика и 27 ученица; трећи разред 21 ученик и 26 ученица; четврти разред 39 ученика и 19 ученица; пети разред 21 ученик и 7 ученица; шести разред 1 ученик и две ученице; седми разред 12 ученика и 4 ученице; осми разред 11 ученика и једна ученица. Нередовно је похађало наставу 64 ученика и 11 ученица: први разред 24 ученика и једна ученица; други разред 15 ученика и две ученице; трећи разред 6 ученика и две ученице; четврти разред 2 ученика; пети разред 5 ученика и две ученице; шести разред 5 ученика и 3 ученице; седми разред једна ученица; осми разред 7 ученика.³⁰¹

³⁰⁰ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 72.

³⁰¹ АЈ, 66, 2556.

Број оправданих изостанака износио је 8277 а неоправданих 251: први разред 1331 оправданих и 59 неоправданих; други разред 1533 оправданих и 89 неоправданих; трећи разред 1452 оправданих и 81 неоправданих; четврти разред 1159 оправданих и 3 неоправдана; пети разред 1220 оправданих и 12 неоправданих; шести разред 552 оправдана и 1 неоправдани; седми разред 574 оправданих и 1 неоправдани; осми разред 8 оправданих изостанака.³⁰²

По годинама старости школске 1934/35. године, било је са:

11 година: I разред 13 ученика и две ученице; II разред једна ученица.

12 година: I разред 43 ученика и 14 ученица; II разред 9 ученика и 7 ученица.

13 година: I разред 24 ученика и 11 ученица; II разред 24 ученика и двадесет и једна ученица; III разред 8 ученика и 4 ученице.

14 година: I разред 3 ученика; II разред 21 ученик; III разред 4 ученика и 20 ученица; IV 11 ученика и две ученице.

15 година: II разред 4 ученика; III разред 13 ученика и 4 ученице; IV разред 21 ученик и 7 ученица; V разред 7 ученика и 3 ученице.

16 година: II разред 1 ученик; III разред 2 ученика; IV разред 8 ученика и 10 ученица; V разред 18 ученика и 5 ученице; VI разред 1 ученик и две ученице.

17 година: IV разред 1 ученик; V разред 1 ученик и једна ученица; VI разред 2 ученика.

18 година: VI разред 1 ученик и две ученице; VII разред 2 ученика и две ученице.

19 година: VI разред 2 ученика и једна ученица; VII разред 4 ученика и 3 ученице; VIII разред 5 ученика.

20 година: VII разред 6 ученика; VIII разред 4 ученика и једна ученица.

21 година: VIII разред 9 ученика.³⁰³

*

Школске 1935/1936. године било је уписано 455 ђака: 301 ученик и 154 ученице, а са накнадно уписаним било је 503 ђака, распоредјених у 14 одељења: I-1 44 ученица, I-2 43 ученика, I-3 42 ученика; II-1 20 ученика и 30 ученица, II-2 49 ученика; III-1 10 ученика и 27 ученица, III-2 36 ученика; IV-1 25 ученица, IV-2 30 ученика; V-1 13 ученика и 14 ученица, V-2 26 ученика; VI разред 14 ученика и 6 ученица; VII разред 5 ученика и 5 ученица; VIII 13 ученика и 3 ученице. У току године исписало се 55 ђака, па је на завршном испиту било 289 ученика и 159 ученица. Из Параћина и Јагодине гимназију у Ћуприји учило је 94 ученика и 47 ученица.³⁰⁴

³⁰² Исто.

³⁰³ Исто.

³⁰⁴ АЈ, 66, 712.

Школска 1935/1936. година³⁰⁵

разред	уписани	Накнадно уписани	Осталошколу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу испит	понављају	Губе право као редовни	Свршило разред	Разредни старешина
I-1	44	3	13	34	4	7	10	11	2	-	29	Милица Радојковић Даница Томић
I-2	43	1	17	27	1	2	8	16	1	2	24	Манојло Чучковић
I-3	42	2	15	29	1	7	12	6	2	1	24	Ђорђе Киселиновић
II-1	50	2	5	47	-	10	13	18	6	1	38	Олга Деркачев-Радојевић
II-2	49	3	2	50	3	6	18	14	4	-	35	Милан Јовановић
III-1	37	1	3	35	1	10	5	15	4	-	29	Милана Константиновић
III-2	36	3	11	28								Александар Станковић
IV-1	25	4	3	26	3	8	1	8	6	-	18	Босилка Константиновић Владимир Константиновић
IV-2	30	5	3	32	1	7	4	9	10	1	21	Петар Момировић
V-1	34		7									Марија Калчан
V-2	26	10	9	27	-	8	5	8	5	1		Сергије Медведев
VI	28		1						3		25	Јован Апостоловић
VII	10	3	1	12	2	1	2	6	1	-	11	Кагарина
VIII	15	6	2	19	3	1	6	7	2	-	17	Валдман Живојин Митосављевић

Успех ђака на крају године:

Први разред: одлични 2 ученика и 4 ученице, вр. добри 9 ученика и 7 ученица, добри 37 ученика и 18 ученица, понављало 4 ученика и 3 ученице, изгубили право на даље школовање 3 ученика и једна ученица.

³⁰⁵ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 73.

Други разред: одлични 3 ученика, вр. добри 9 ученика и 7 ученица, добри 38 ученика и 16 ученица, понављало 12 ученика и 5 ученица, изгубила право на даље школовање једна ученица.

Трећи разред: одлични 2 ученика и једна ученица, вр. добри 4 ученика и 8 ученица, добри 25 ученика и 11 ученица, понављало 8 ученика и 4 ученице, изгубили право на даље школовање 1 ученик и две ученице.

Четврти разред: одлични 1 ученик и 3 ученице, вр. добри 7 ученика и 8 ученица, добри 13 ученика и 7 ученица, понављају 8 ученика и 8 ученица, губи право на даље школовање 1 ученик.

Пети разред: одлична једна ученица, вр. добри 12 ученика и две ученице, добри 18 ученика и 6 ученица, понављало 9 ученика и 4 ученице, изгубио право на даље школовање 1 ученик.

Шести разред: одличан 1 ученик, вр. добри 8 ученика и једна ученица, добри 7 ученика и 7 ученица, понављају 4 ученика.

Седми разред: одличне две ученице, вр. добра једна ученица, добри 6 ученика и две ученице, понављао 1 ученик.

Осми разред: одлични 2 ученика и једна ученица, вр. добра једна ученица, добри 12 ученика и једна ученица, понављале две ученице.³⁰⁶

Средње оцене из предмета школске 1935/36. године: веронаука 3,60, српски језик 3,21, француски језик 3,13, немачки језик 3,22, латински језик 3,13, историја 3,46, земљопис 3,36, математика 3,04, филозофија 3,41, хигијена 3,62, природпис 3,32, физика 3,48, хемија 3,44, геологија 3,58, из вештина: цртање 3,61, писање 3,66, певање 3,64, женски рад 4,67. Средња оцена из научних предмета 3,38 из вештина 3,89, укупна просечна оцена 3,63.³⁰⁷

Према годинама старости:

11 година: I разред 12 ученика и 9 ученица.

12 година: I разред 23 ученика и двадесет и једна ученица; II разред 9 ученика и 5 ученица.

13 година: I разред 19 ученика и 7 ученица; II разред 28 ученика и 15 ученица; III разред 11 ученика и 5 ученица.

14 година: I разред 3 ученика; II разред 28 ученика и 10 ученица; III разред 10 ученика и 13 ученица; IV разред 3 ученика и 4 ученице.

15 година: I разред 1 ученик; II разред 1 ученик; III разред 18 ученика и 8 ученица; IV разред 14 ученика и 17 ученица; V разред 4 ученика.

16 година: II разред 1 ученик; III разред 5 ученика; IV разред 11 ученика и две ученице; V разред 26 ученика и 8 ученица; VI разред 5 ученика и 4 ученице.

17 година: IV 3 ученика и 3 ученице; V разред 6 ученика и 7 ученица; VI разред 12 ученика и једна ученица; VII разред 1 ученик и две ученице.

18 година: IV разред 1 ученик; V разред 5 ученика; VI разред 2 ученика и 3 ученице; VII разред 1 ученик; VIII разред једна ученица.

19 година: VII разред 1 ученик и две ученице; VIII разред 2 ученика и две ученице.

³⁰⁶ АЈ, 66, 2556.

³⁰⁷ Исто.

20 година: VI разред 1 ученик; VII разред 4 ученика и једна ученица; VIII разред 4 ученика и две ученице.

21 година: VIII разред 5 ученика.

22 године: VIII разред 3 ученика.³⁰⁸

Школске 1935/36. године уредно је похађало наставу 207 ученика и стотридесет и једна ученица: први разред 54 ученика и 34 ученице, други разред 54 ученика и 28 ученица, трећи разред 18 ученика и 26 ученица, четврти разред 28 ученика и двадесет и једна ученица, пети разред 24 ученика и 7 ученица, шести разред 20 ученика и 8 ученица, седми разред 2 ученика и 4 ученице, осми разред 7 ученика и 3 ученице. Исте школске године неуредно је похађало наставу 76 ученика и двадесет и једна ученица: први разред 4 ученика и 3 ученице, други разред 13 ученика и две ученице, трећи разред 26 ученика, четврти разред 4 ученика и 5 ученица, пети разред 17 ученика и 8 ученица, шести разред -, -, седми разред ученика и једна ученица, осми разред 7 ученика и две ученице.³⁰⁹

Укупан број оправданих изостанака износио је 7904, неоправданих 402. Ђаци првог разреда имали су 905 оправданих и 16 неоправданих изостанака, другог разреда 1299 оправданих и 54 неоправданих, трећег разреда 673 оправданих и 78 неоправданих, четвртог разреда 663 оправданих и 16 неоправданих, петог разреда 2010 оправданих и 118 неоправданих, шестог разреда 696 оправданих и 17 неоправданих, седмог разреда 747 оправданих и 15 неоправданих и осмог разреда 911 оправданих и 88 неоправданих изостанака.³¹⁰

*

Следеће 1936/1937. године у 13 одељења било је уписано укупно 476 ђака, 314 ученика и 162 ученице: I-1 10 ученика и 29 ученица, I-2 38 ученика; II-1 16 ученика и 32 ученице, II-2 ученика; III-1 19 ученика и 23 ученице, III-2 42 ученика; IV-1 ученика и 29 ученица, IV-2 36 ученика; V-1 10 ученика и 28 ученица, V-2 38 ученика; VI 30 ученика и 11 ученица; VII 12 ученика и 6 ученица; VIII 8 ученика и 4 ученице. Са накнадно уписаних 34 ученика и 24 ученица, укупан број уписаних ђака износио је 538. Само у току првог полугодишта уписано је још 26 ученика, а из школе је удаљен 41 ђак, тако да је на крају првог полугодишта било 315 ученика и 172 ученице. Током године отпало је 67 ученика и 19 ученица, па је на крају године остало 452 ђака: 281 ученики и 171 ученица.³¹¹

³⁰⁸ Исто.

³⁰⁹ АЈ, 66, 2556.

³¹⁰ Исто.

³¹¹ АЈ, 66, 712.

Школска 1936/1937. година³¹²

разред	уписано	Накнадно уписани	Оставили школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу испит	понављају	Губе право као редовни	Свршило разред	Разредни старешина
I-1	40	7	3	44	2	10	10	17	4	1	25	Даница Томић Милица Радојковић
I-2	38	3	1	40	2	5	12	18	3	1	27	Манојло Чучковић
II-1	49	6	5	50	4	13	12	15	6	-	38	Јован Апостолић
II-2	47	4	1	50	2	9	9	23	5	1	39	Александар Станковић
III-1	41	7	1	47	1	9	10	22	4	-	37	Милана Константиновић
III-2	42	5	5	42	-	6	21	14	14	1	27	Ђорђе Коселиновић Олга Деркачев-Радојевић
IV-1	37	-	3	34	1	5	11	7	7	1	31	Марија Милековић Босиљка Константиновић
IV-2	37	2	3	36	-	3	9	10	7	1	22	Живојин Поповић
V-1	38	6	8	37	-	10	5	10	12	-	25	Владимир Константиновић
V-2	38	8	8	38	2	1	12	9	12	2	23	Милан Јовановић
VI	43	6	2	47	2	9	10	23	3	-	43	Војислав Милековић
VII	18	1	3	18	5	7	1	4	1	-	22	Олга Деркачев-Радојевић Живојин Милосављевић
VIII	12	1	3	10	1	2	7	-	-	-	10	Катарица Валдман

Распоред часова
За друго полугодие школске 1936/37. године³¹³

дан	I-1	I-2	II-1	II-2	III-1	III-2	IV-1	IV-2	V-1	V-2	VI	VII	VIII
1	Земљ.	Вер.	Мат.	Срп.	Нем.	Ист.	Срп.	Физ.	Фран.	Лат.	Мат.	Срп.	Нем.

³¹² ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 74.

³¹³ АЈ, 66, 712.

	Срп.	Мат.	Ист.	Вер.	Фран.	Ист.	Мат.	Нем.	Срп.	Фран.	Срп.	Лат.	Мат.
	Мат.	Срп.	Фран.	Мат.	Физ.	Нем.	Нем.	Мат.	Ист.	Срп.	Лат.	Фран.	Ист.
		Прир.		Фран.	Земљ.	Фран.	Ист.	Хем.	Лат.	Ист.	Прир.	Земљ.	Срп.
					Хиг.	Вер.	Хем.		Вер.			Прир.	
													Хем.
утроак	Фран.	Мат.	Срп.	Ист.	Срп.	Фран.	Фран.	Хем.	Прир.	Нем.	Срп.	Срп.	Мат.
	Срп.	Фран.	Прир.	Срп.	Мат.	Ист.	Физ.	Срп.	Нем.	Мат.	Земљ.	Нем.	Фран.
	Мат.	Вер.	Пис.	Зем.	Фран.	Мат.	Срп.	Фран.	Мат.	Лат.	Нем.	Ист.	Филоз.
	Прир.		Р.рад	Пис.		Срп.		Ист.	Лат.	Вер.	Фран.	Мат.	Физ.
								Вер.		Прир.	Ист.	Физ.	Земљ.
среда	Пев.	Срп.	Фран.	Мат.	Нем.	Срп.	Мат.	Нем.	Срп.	Фран.	Ист.	Мат.	Лат.
	Вер.	Пев.	Мат.	Фран.	Мат.	Нем.	Ист.	Срп.	Фран.	Срп.	Лат.	Срп.	Нем.
	Срп.	Прир.	Срп.	Прир.	Ист.	Мат.	Нем.	Физ.	Лст.	Земљ.	Нем.	Вер.	Мат.
	Пис.		Земљ.	Пев.	Вер.	Земљ.	Хем.	Земљ.	Прир.	Ист.	Мат.	Ист.	Срп.
	Р.рад						Вер.		Земљ.		Прир.	Физ.	Ист.
четвртак	Пев.	Земљ.	Вер.	Прир.	Срп.	Ист.	Мат.	Фран.	Срп.	Мат.	Срп.	Лат.	Срп.
	Земљ.	Срп.	Пев.	Ист.	Мат.	Фран.	Фран.	Срп.	Мат.	Срп.	Лат.	Нем.	Вер.
	Фран.	Мат.	Срп.	Мат.	Ист.	Физ.	Срп.	Хем.	Ист.	Нем.	Вер.	Мат.	Фран.
	Прир.		Мат.	Срп.	Р.рад	Срп.	Земљ.	Вер.	Нем.	Ист.	Хигиј.	Фран.	Физ.
	Пис.	Прир.			Р.рад	Вер.		Ист.			Земљ.	Физ.	Филоз.
петак	Срп.	Мат.	Ист.	Фран.	Нем.	Мат.	Нем.	Хем.	Мат.	Срп.	Фран.	Фран.	Мат.
	Мат.	Срп.	Фран.	Мат.	Вер.	Нем.	Физ.	Нем.	Срп.	Фран.	Мат.	Ист.	Лат.
	Прир.	Фран.	Мат.	Срп.	Срп.	Земљ.	Ист.	Мат.	Вер.	Лат.	Срп.	Мат.	Срп.
		Пев.	Срп.		Мат.		Хем.	Срп.	Ист.	Прир.	Вер.	Срп.	Земљ.
	Мат.	Пис.	Р.рад		Фран.	Физ.	Фран.	Мат.	Мат.	Вер.	Ист.	Прир.	Хем.
субота	Вер.	Фран.	Земљ.	Срп.	Срп.	Мат.	Срп.	Земљ.	Нем.	Мат.	Фран.	Лат.	Фран.
	Фран.	Земљ.	Прир.	Вер.	Ист.	Срп.	Земљ.	Ист.	Фран.	Нем.	Прир.	Нем.	Лат.
	Срп.	Прир.	Пев.	Прир.	Земљ.	Хем.	Вер.	Фран.	Земљ.		Лат.	Земљ.	Физ.
	Р.рад	Срп.	вер.	Пев.	Физ.		Хигиј.					Хигиј.	Ист.

Према показаном успеху:

Први разред: одлични 2 ученика и две ученице, вр. добри 7 ученика и 8 ученица, добри 24 ученика и 16 ученица, поновило разред 10 ученика и једна ученица, изгубили право на даље школовање 1 ученик и две ученице.

Други разред: одлични 2 ученика и 4 ученице, вр. добри 10 ученика и 12 ученица, добри 36 ученика и 13 ученица, поновило разред 10 ученика и 4 ученице, 2 ученика изгубила право на даље школовање.

Трећи разред: одлична једна ученица, вр. добри 7 ученика и 8 ученица, добри 33 ученика и 6 ученица, понављају 15 ученика и 3 ученице, губи право на даље школовање 1 ученик

Четврти разред: одлична једна ученица, вр. добри 5 ученика и 3 ученице, добри 24 ученика и 15 ученица, понављају 9 ученика и 6 ученица, губи право на даље школовање 1 ученик и једна ученица.

Пети разред: одлични 2 ученика, вр. добри 1 ученик и 10 ученица, добри 24 ученика и 11 ученица, понављају 14 ученика и 8 ученица, губи право на даље школовање 2 ученика.

Шести разред: одлични 1 ученик и једна ученица, вр. добри 8 ученика и 4 ученице, добри 22 ученика и 7 ученица, понавља 4 ученика.

Седми разред: одличан 5 ученика, вр. добар 4 ученика и 3 ученице, добар 2 ученика и 3 ученице, понавља једна ученица.

Осми разред: одличан једна ученица, вр. добар једна ученица, добар 4 ученика и 4 ученице.³¹⁴

Просечна оцена из научних предмета износила је 3,02, а из вештина 4,10, тако да је општа просечна оцена износила 3,56.

Према годинама старости ученика, било је са:

10 година: I разред две ученице; II разред 1 ученик.

11 година: I разред 17 ученика и 17 ученица; II разред 17 ученика.

12 година: I разред 22 ученика и 8 ученица; II разред 17 ученика и 7 ученица.

13 година: I разред 10 ученика и 5 ученица; II разред 20 ученика и 16 ученица; III разред 5 ученика и 7 ученица.

14 година: I разред 4 ученика; II разред 5 ученика и 7 ученица; III разред 28 ученика и 17 ученица; IV разред 5 ученика и 9 ученица.

15 година: II разред 4 ученика и једна ученица; III разред 17 ученика и 4 ученице; IV разред 17 ученика и 7 ученица; V разред 10 ученика и 23 ученице; VI разред 1 ученик.

16 година: II разред 1 ученик и 3 ученице; III разред 9 ученика; IV разред 19 ученика и 11 ученица; V разред 20 ученика и 4 ученице; VI 6 ученика и једна ученица; VII разред 4 ученика и 4 ученице.

17 година: III разред 2 ученика; IV разред 2 ученика; V разред 14 ученика и две ученице; VI 19 ученика и 9 ученица; VII разред 6 ученика и једна ученица.

18 година: V разред 2 ученика; VI разред 7 ученика и две ученице; VII разред 1 ученик; VIII разред 1 ученик и две ученице.

19 година: VI разред 1 ученик; VII разред две ученице; VIII разред 1 ученик.

20 година: VIII разред 1 ученик и две ученице.

21 година: VIII разред једна ученица.

22 године: VI разред 1 ученик; VIII разред 1 ученик и једна ученица.³¹⁵

Школу је уредно похађало 249 ученика и 149 ученица: први разред 48 ученика и 28 ученица; други разред 55 ученика и 33 ученице; трећи разред 37 ученика и 26 ученица; четврти разред 36 ученика и 26 ученица; пети разред 9 ученика и 5 ученица; шести разред 29 ученика и 12 ученица; седми разред 9 ученика и 5 ученица; осми разред 4 ученика и 6 ученица.

Школу је неуредно похађало 69 ученика и 26 ученица: први разред 5 ученика и 4 ученице; други разред 10 ученика и једна ученица; трећи разред 24 ученика и две ученице; четврти разред 7 ученика и једна ученица; пети разред 15 ученика и 16 ученица; шести разред 6 ученика; седми разред 2 ученика и две ученице.³¹⁶

Укупан број оправданих и изостанака износио је 13187, а неоправданих 353: први разред – 1172 оправданих и 41 неоправданих; други разред – 1230 оправданих и 56 неоправданих; трећи разред 1105 оправданих и 61 неоправданих; четврти разред – 1150 оправданих и 18 неоправданих; пети разред 2069

³¹⁴ АЈ, 66, 2556.

³¹⁵ Исто.

³¹⁶ Исто.

оправданих и 151 неоправданих; шести разред – 4315 оправданих и 8 неоправданих; седми разред – 1432 оправданих и 18 неоправданих; осми разред – само 714 оправданих.³¹⁷

*

Следеће 1937/1938. године повећан је број одељења на 15, јер је гимназију уписао 492 ђака: 332 ученика и 160 ученица, а до октобра уписано је још ђака, тако да их је 14. октобра било 520: 349 ученика и 171 ученица: I-1 22 ученика и 22 ученица, I-2 46 ученика; II-1 ученика и 29 ученица, II-2 37 ученика; III-1 16 ученика и 26 ученица, III-2 41 ученик; IV-1 10 ученика и 30 ученица, IV-2 40 ученика; V-1 14 ученика и 29 ученица V-2 43 ученика; VI-1 4 ученика и 20 ученица, VI-2 22 ученика; VII-1 12 ученика и 9 ученица, VII-2 20 ученика и VIII разред 12 ученика и 6 ученица. Са накнадно уписаним и досељеним ђацима, током првог полугодишта било је 377 ученика и 184 ученица.³¹⁸ Гимназију је похађало 36 ђака из Јагодине и 51 ђак из Параћина.³¹⁹

На крају школске године било је 504 ђака: 334 ученика и 170 ученица. Према годишњем извештају, школу је током године напустило 32 ученика и 15 ученица, па је на крају године у школи учило 343 ученика и 169 ученица.

Школу је завршило 166 ученика и 114 ученица – одличним успехом 17 ученика и 9 ученица, вр. добрим успехом 48 ученика и 46 ученица и добрим успехом 101 ученика и 59 ученица:

Први разред: одлични 2 ученика и две ученице, вр. добри 8 ученика и 5 ученица, добри 13 ученика и 9 ученица, полагало поправни испит 27 ученика и 3 ученице, полагало разредни испит 2 ученика и једна ученица, понављало разред 14 ученика и једна ученица, изгубио право на редовно школовање 1 ученик.

Други разред: одлични 4 ученика и две ученице, вр. добри 4 ученика и 9 ученица, добри 17 ученика и 6 ученица, полагало поправни испит 18 ученика и 10 ученица, понављало разред 1 ученик и једна ученица.

Трећи разред: одлични 3 ученика и две ученице, вр. добри 6 ученика и 9 ученица, добри 15 ученика и две ученице, полагало поправни испит 18 ученика и 7 ученица, полагало разредни испит 2 ученика, понављали разред 14 ученика и 5 ученица, изгубили право на редовно школовање 2 ученика.

Четврти разред: одлични 1 ученик и једна ученица, вр. добри 2 ученика и 6 ученица, добри 29 ученика и 16 ученица, понављало разред 14 ученика и 5 ученица.

Пети разред: одличан 1 ученик, вр. добри 8 ученика и 5 ученица, добри 13 ученика и 12 ученица, полагало поправни испит 23 ученика и 6 ученица, полагало разредни испит 3 ученика и једна ученица, понављало разред 7 ученика и 4 ученице, изгубили право на редовно школовање 2 ученика.

Шести разред: одлични 1 ученик и једна ученица, вр. добри 6 ученика и 9 ученица, добри 9 ученика и 3 ученице, полагало поправни испит 10 ученика и 6 ученица, понављало разред 5 ученика и једна ученица.

³¹⁷ Исто.

³¹⁸ АЈ, 66, 2556.

³¹⁹ АЈ, 66, 2413. На почетку другог полугодишта било је 518 ђака: 346 ученика и 172 ученице.

Седми разред: одлични 1 ученик и једна ученица, вр. добри 8 ученика и две ученице, добри 3 ученика и 5 ученица, полагао поправни испит 8 ученика и 4 ученице, полагао разредни испит 1 ученик, понављао разред 2 ученика и две ученице.

Осми разред: одлични 4 ученика, вр. добри 6 ученика и једна ученица, добри 2 ученика и 6 ученица.³²⁰

Школу је уредно похађало 176 ученика и 119 ученица, а неуредно 129 ученика и 36 ученица. Наставу никако није похађало 36 ученика и 18 ученица.

*

Школске 1938/1939. године у 16 одељења уписано је укупно 555 ђака. Од тог броја било је 364 ученика и сто деведест и једна ученица: I-1 22 ученика и 28 ученица, I-2 48 ученика; II-1 12 ученика и 25 ученица, II-2 36 ученика; III-1 12 ученика и 27 ученица, III-2 40 ученика; IV-1 7 ученика и 24 ученица, IV-2 31 ученик, V-1 37 ученица, V-2 36 ученика; V-3 33 ученика и 4 ученице; VI-1 12 ученика и 18 ученица, VI-2 29 ученика; VII-1 4 ученика и 19 ученица, VII-2 23 ученика и VIII разред 19 ученика и 9 ученица. На крају полугодишта број ђака је повећан на 581, колико је било и крајем априла. Међу уписаним ђацима било је 7 Чехословака и 4 Руса.³²¹

Према извештају в. д. директора Живојина Поповића, исте школске године било је уписано 580 ђака: 386 ученика и 197 ученица. Током првог полугодишта школу је напустило 27 ученика и 8 ученица.³²²

Уредно је похађало школу 294 ученика и стоосамдесет и једна ученица: први разред 68 ученика и 27 ученица; други разред 46 ученика и 22 ученице; трећи разред 35 ученика и 28 ученица; четврти разред 38 ученика и двадесет и две ученице; пети разред 60 ученика и четрдесет и једна ученица; шести разред 26 ученика и 16 ученица; седми разред 4 ученика и 14 ученица; осми разред 17 ученика и 11 ученица. Неуредно је похађало наставу 85 ученика и 11 ученица: први разред 3 ученика и две ученице; други разред 3 ученика; трећи разред 18 ученика; четврти разред 4 ученика и две ученице; пети разред 15 ученика и једна ученица; шести разред 17 ученика и две ученице; седми разред 21 ученик и 4 ученице; осми разред 4 ученика. Никако нису похађали наставу 1 ученик другог и једна ученица петог разреда.³²³

Школске 1938/39. године укупно су ђаци оправдано одсуствовали са часова 20733 пута, а неоправдано 516 пута: I разред оправдани 1509 -неоправдани 11; II разред оправдани 2021 – неоправдани 59; III разред 1870 оправданих – 49 неправданих; IV разред оправдани 1939 – неоправдани 18; V разред оправдани 5827 – неоправдани 66; VI разред оправдани 2467 – неоправдани 187; VII разред

³²⁰ Државна непотпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1937-38 годину, Ћуприја 1938.

³²¹ АЈ, 66, 2413. Према извештају Гимназије за 1938/39. годину школу је уписало 566 ђака, а са накнадно уписаним 626 ђака. Школу је напустило 53 ђака, па је на крају године било 583 ђака. На крају првог полугодишта било је 398 ученика и 183 ученица.

³²² АЈ, 66, 2413.

³²³ АЈ, 66, 2556.

оправдани 2688 – неоправдани 110; VIII разред оправдани 2412 – неоправдани 16.³²⁴

Школска 1938/1939. година³²⁵

разред	уписано	Накнадно уписани	Остало школу	На крају шк. године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу раз. испит	понављају	Губе право као редовни	Завршило разред	Разредни старешина
I-1	50	2	3	49	-	12	14	19	4	1	38	Марија Милентић
I-2	51	2	2	51	2	5	16	18	9	5	33	Ђурђица Војновић
II-1	37	3	2	36	5	3	7	17	3	-	32	Живојин Поповић Смиљка Јовановић Слободан Гавриловић Вукосава Стефановић
II-2	36	3	1	36	1	4	11	13	6	2	29	Даница Томић
III-1	39	6	4	41	2	1	9	23	5	1	34	Даница Петровић
III-2	40	6	6	40	2	2	12	14	8	4	30	Петар Музен Вукосава Стефановић Александар Станковић
IV-1	31	4	2	33	2	12	8	1	8	2	23	Неранца Максимовић
IV-2	39	2	2	33	1	6	3	10	10	2	19	Ђуро Јопичић
V-1	41	7	5	43	2	8	24	9	8	1	34	Олга Деркачев Рдојевић
V-2	37	3	2	38	-	5	9	12	11	1	24	Др Милан Јовановић
V-3	33	9	5	37	-	2	11	13	11	-	26	Светозар Петровић
VI-1	31	2	3	30	1	4	4	11	10	-	20	Бранислава Кнежевић
VI-2	29	3	1	31	-	2	14	9	6	-	25	Мургул Николаус
VII-1	22	1	2	21	1	9	8	5	-	2	17	Влада Вањик
VII-2	24	5	7	22	1	6	10	-	5	-	17	Јованка Хаџи Видојковић
VIII	28	6	2	32	3	2	23	3	1	-	31	Живојин Милосављевић

³²⁴ АЈ, 66, 2556.

³²⁵ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 77.

Одличним успехом разреде је завршило 22 ђака: први разред 2 ученика, други разред 5 ученика и једна ученица, трећи разред 2 ученика и две ученице, четврти разред 1 ученик, пети разред две ученице, шести разред 1 ученик, седми разред 1 ученик и једна ученица, осми разред 2 ученика. Врло добрим успехом завршило је 40 ученика и 41 ученица: први разред 9 ученика и 8 ученица, други разред 4 ученика и 3 ученице, трећи разред 2 ученика и једна ученица, четврти разред 10 ученика и 8 ученица, пети разред 7 ученика и 8 ученица, шести разред 7 ученика и 4 ученице, седми разред 4 ученика и 9 ученица и осми разред 2 ученика. Добрим успехом завршило је 164 ђака, 105 ученика и 59 ученице. Први разред добрим успехом је завршило 23 ученика и 7 ученица, други разред 13 ученика и 5 ученица, трећи разред 13 ученика и 8 ученица, четврти разред 4 ученика и 7 ученица, пети разред 20 ученика и 15 ученица, шести разред 14 ученика и 3 ученице, седми разред 5 ученика и 4 ученица, осми разред 13 ученика и 10 ученица. Полагало је поправни испит 128 ученика и 58 ученица: први разред 24 ученика и 13 ученица, други разред 20 ученика и 11 ученица, трећи разред 24 ученика и 13 ученица, четврти разред 11 ученика, пети разред 25 ученика и 9 ученица, шести разред 13 ученика и 7 ученица, седми разред 9 ученика и 4 ученице, осми разред 2 ученика и једна ученица.

Разреде је поновило 107 ђака: први разред 11 ученика и две ученице, други разред 7 ученика и две ученице, трећи разред 10 ученика и 3 ученице, четврти разред 14 ученика и 6 ученице, пети разред 22 ученика и 8 ученица, шести разред 11 ученика и 5 ученица, седми разред 5 ученика и осми разред 1 ученик. Право на даље школовање изгубило је 8 ученика и две ученице.³²⁶

На крају године без слабих оцена било је 159 ученика и 108 ученица. Са једном слабом: први разред 19, други 17, трећи 14, четврти 10, пети 33, шести 20, седми 13, осми разред 3; са две слабе оцене: први разред 18, други 14, трећи 21, четврти 3, пети 2, шести 5, седми 1, осми -; са три слабе оцене: први разред 2, други 2, трећи -, четврти 4, пети 10, шести 3, седми 1, осми-; са више слабих оцена: први разред 5, други 5, трећи 21, четврти 17, пети 18, шести 9, седми 3, осми -.³²⁷

Средња оцена успеха школске 1938/39. године износила је 3,47. Из научних предмета 3,30 и вештина 3,64.

Према годинама старости, било је ђака са:

10 година: I разред 2 ученика.

11 година: I разред 31 ученик и две ученице.

12 година: I 25 ученика и двадесет и једна ученица; II разред 6 ученика и 3 ученице.

13 година: I 10 ученика и 5 ученица; II разред 25 ученика и 16 ученица; III разред 16 ученика и 3 ученице.

14 година: I разред 3 ученика; II разред 14 ученика и две ученице; III разред 18 ученика и 15 ученице; IV 6 ученика и 14 ученица

³²⁶ АЈ, 66, 2413.

³²⁷ Исто.

15 година: I разред једна ученица; II разред 4 ученика и једна ученица; III разред 11 ученика и 7 ученица; IV разред 17 ученика и 5 ученице; V разред 8 ученика и 4 ученице.

16 година: II разред 1 ученик; III разред 4 ученика и две ученице; IV разред 9 ученика и 4 ученице; V 30 ученика и 18 ученица; VI разред 10 ученика и 3 ученице.

17 година: III разред 4 ученика; IV разред 8 ученика и једна ученица; V разред 18 ученика и 18 ученица; VI разред 10 ученика и 8 ученица; VII разред 4 ученика и 4 ученице.

18 година: III разред једна ученица; IV разред 2 ученика; V разред 15 ученика и две ученице; VI разред 14 ученика и 6 ученица; VII разред 8 ученика и 11 ученица.

19 година: V разред 4 ученика и једна ученица; VI разред 5 ученика и једна ученица; VII разред 10 ученика и 3 ученице; VIII разред 7 ученика и 6 ученица.

20 година: VI разред 4 ученика; VII разред 3 ученика; VIII разред 12 ученика и 5 ученика.

21 година: VIII разред 1 ученик

22 године: VIII разред 1 ученик³²⁸

*

Наредне школске 1939/1940. године отворена су још три нова одељења, јер је уписано 689 ђака: 465 ученика и 224 ученица: I-1 41 ученик, I-2 36 ученица, I-3 39 ученика; II-1 43 ученика, II-2 17 ученика и 27 ученица; III-1 36 ученика, III-2 14 ученика и 22 ученице; IV-1 41 ученик, IV-2 13 ученика и 28 ученица; V-1 45 ученика, V-2 41 ученица, V-3 48 ученика; VI-1 31 ученик, VI-2 35 ученица, VI-3 35 ученика; VII-1 30 ученика, VII-2 11 ученика и 18 ученица, VIII 21 ученик и 17 ученица. Са накнадно уписаним и досељеним ђацима школу је учило укупно 717 ђака. Из разних разлога школу је напустио 41 ученик и 10 ученица, па је на крају остало 447 ученика и 219 ученица. Међу уписаним ђацима било је страних држављана, и то 5 Чехословака, 5 Руса и 1 Бугарин.³²⁹

На крају године у свим разредима било је 666 ђака, 447 ученика и 219 ученица. У нижим разредима, у 9 одељења, било је 233 ученика и 112 ученица, а у вишим разредима, такође у 9 одељења, 214 ученика и 107 ученица.

Уредно су похађали наставу 289 ученика и 183 ученице, неуредно 156 ученика и 34 ученице, а никако 2 ученика и две ученице.³³⁰

³²⁸ АЈ, 66, 2556.

³²⁹ Исто.2413. Крајем децембра 1939. године, односно на крају првог полугодишта, у школи је било 454 ученика и 220 ученица

³³⁰ АЈ, 66, 2556.

Школска 1939/1940. година³³¹

Разред	Уписано	Накнадно уписано	Остало школу	На крају године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу испит	понављају	Изгубили право као	Свршило разред	Разредни старешина
I-1	41	-	2	39	5	10	12	10	2	-	37	Јелена Поповић
I-2	36	-	1	35	4	6	19	5	-	-0	35	Вукосава Стефановић Милсва Дамњановић Татјана Пален
I-3	39	1	1	39	1	5	27	7	-	-	39	Слободанка Радојевић Игор Парфјонов
II-1	43	1	1	43	5	11	17	9	1	-	42	Марија Миланковић
II-2	44	1	3	42	4	19	14	5	-	-	42	Душанка Мочилник
III-1	36	2	6	32	1	5	11	13	2	-		Ана Шукље Ананије Жарић Александар Станковић Живојин Милосављевић
III-2	37	-	1	36	6	7	15	6	2	-	34	Александар Станковић
IV-1	41	-	1	40	3	8	19	9	1	-	39	Ђуро Лопочић Никола Стојановић
IV-2	41	1	3	39	3	9	13	14	-	-	37	Неранца Ерцег
V-1	45	1	3	43	4	13	21	3	2	-	41	Др Милан Јовановић
V-2	40	3	3	40	4	11	15	10	1	-	37	Милсва Дамњановић Душица Гутеша Станка Полић
V-3	48	2	3	47	2	8	22	13	2	-	45	Јованка Хаци Видојковић Силвестер Мочилник Христифор Милошевић
VI-1	31	5	4	32	-	15	15	1	-	-	32	Ђорђе Додиг
VI-2	35	1	4	32	4	12	15	4	1	-	31	Олга Деркачев Радојевић

³³¹ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 78.

VI-2	36	3	8	31	1	15	14	1	-	-	31	Власта Николић
VII-1	30	2	4	28	-	8	19	-	1	-	27	Живојин Поповић
VII-2	30	2	3	29	2	15	10	2	-	-	29	Бранислава Кнежевић
VIII	38	1	1	38	4	13	20	1	-	-	38	Даница Томић Силвестер Мочилник

Током школске године направљено је укупно 23773 оправданих изостанака и 459 неоправданих изостанака: први разред 2385 оправданих и 70 неоправданих изостанака; други разред 1333 оправданих и 29 неоправданих; трећи разред 2108 оправданих и 37 неоправданих; четврти разред 1405 оправданих и 42 неоправдана; пети разред 6999 оправданих и 99 неоправданих; шести разред 6380 оправданих и 136 неоправданих; седми разред 1483 оправданих и 33 неоправдана изостанака; осми разред 1660 оправданих и 13 неоправданих изостанака.³³²

Баци осмог разреда школске 1939/1940. године

Школске 1939/40. године први разред одличним успехом завршило је 6 ученика и 4 ученице, вр. добрим 16 ученика и 6 ученица и добрим успехом 39 ученика и 19 ученица. Поправне испите полагало је 17 ученика и 5 ученице, једна

³³² АЈ, 66, 2556.

ученица је остала неоцењена а разред су поновила 2 ученика. Други разред одличним успехом завршило је 6 ученика и 3 ученице, вр. добрим 14 ученика и 16 ученице, добрим 25 ученика и 6 ученица. Поправне испите полагало је 12 ученика и две ученице. Трећи разред завршило је 28 ученика и 17 ученица и то: одличним успехом 6 ученика и једна ученица, вр. добрим 8 ученика и 4 ученице, добрим 14 ученика и 12 ученица. Поправни испит полагало је 15 ученика и 4 ученице, а поновило је разред 3 ученика и једна ученица. Четврти разред завршило је 34 ученика и 21 ученица: одличним успехом 3 ученика и 3 ученице, вр. добрим 9 ученика и 8 ученица, добрим 22 ученика и 10 ученица. Поправни испит је полагало 16 ученика и 7 ученица, а 1 ученик је остао неоцењен. Пети разред завршило је 70 ученика и 30 ученица: одличним успехом 6 ученика и 4 ученице, вр. добрим 21 ученик и 11 ученица, добрим 43 ученика и 15 ученица. Поправне испите полагало је 16 ученика и 9 ученица, остали су неоцењени 1 ученик и 1 ученица, а разред су поновили 3 ученика и једна ученица. Једна ученица петог разреда изгубила је право на даље школовање. Шести разред завршило је 60 ученика и 27 ученица. Одличним успехом 1 ученик и једна ученица, вр. добрим 30 ученика и 12 ученица, добрим 29 ученика и 11 ученица. Остало је да полажу поправне испите 2 ученика и 4 ученице, а неоцењена су 1 ученик и једна ученица. Седми разред завршило је 39 ученика и 15 ученица. Одличним успехом разред су завршили 1 ученик и једна ученица, вр. добрим 15 ученика и 8 ученица, добрим успехом 23 ученика и 6 ученица. Поправни испит полагале су две ученице, а разред је поновио 1 ученик. Осми разред завршио је 21 ученик и 16 ученица. Одличним успехом 2 ученика и две ученице, вр. добрим 7 ученика и 6 ученице, добрим 12 ученика и 8 ученица, а поправни испит полагала је једна ученица.³³³

Школске 1939/40. године средња оцена за све предмете износила је 3,68, за научне предмете 3,49 и вештине 3,88. По научним предметима: веронаука 3,89, српски језик 3,49, француски језик 3,24, немачки језик 3,35, латински језик 3,32, историја 3,60, земљопис 3,53, физика 3,41, хемија 3,52, физика 3,10, математика 3,27, ботаника 3,58, зоологија 3,62, геологија с минералогijом 3,73, хигијена 3,71; средња оцена из вештина: цртање 3,50, писање 3,79, певање 3,61, гимнастика 3,76, ручни рад 4,78.³³⁴

По година старости било је ђака са:

11 година: I разред 18 ученика и 3 ученице.

12 година: I разред 40 ученика и 27 ученица; II разред 7 ученика и две ученице; III разред 2 ученика и 4 ученице.

13 година: I разред 17 ученика и 4 ученице; II разред 23 ученика и 18 ученица; III разред 11 ученика и 14 ученица.

14 година: I разред 4 ученика и једна ученица; II разред 18 ученика и 4 ученице; III разред 18 ученика и 4 ученице; IV разред 5 ученика и 13 ученица; V разред 4 ученице.

³³³ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1939-40. годину, Параћин 1940.

³³⁴ АЈ, 66, 2556.

15 година: II разред 9 ученика и 3 ученице; III разред 5 ученика; IV разред 20 ученика и 10 ученица; V разред 8 ученика и 17 ученица.

16 година: III разред 7 ученика; IV разред 15 ученика и једна ученица; V разред 36 ученика и 11 ученица; VI разред 5 ученика и 5 ученица.

17 година: III разред 3 ученика; IV разред 5 ученика и две ученице; V разред 27 ученика и 8 ученица; VI разред 24 ученика и 15 ученица; VII разред 9 ученика и две ученице.

18 година: IV разред 6 ученика и две ученице; V разред 15 ученика и једна ученица; VI разред 17 ученика и 8 ученица; VII 11 ученика и 8 ученица; VIII 5 ученика и 3 ученице.

19 године: V разред 3 ученика; VI разред 13 ученика и 3 ученица; VII разред 14 ученика и 4 ученице; VIII разред 5 ученика и 12 ученица.

20 година: V разред 1 ученик; VI разред 4 ученика и једна ученица; VII разред 3 ученика и 3 ученице; VIII разред 8 ученика и две ученице.

21 година: VII разред 3 ученика; VIII разред 3 ученика.

*

Пошто је августа 1940. године Ћуприја изгубила вишу гимназију, упис ђака је извршен само у нижим разредима. Те школске 1940/1941. године у 10 одељења уписано је 400 ђака - 371 ученик и 129 ученица: I-1 46 ученика, I-2 42 ученице, I-3 47 ученика; II-1 39 ученика, II-2 35 ученица, II-3 47 ученика; III-1 42 ученика, III-2 15 ученика и 28 ученица; IV-1 33 ученика и IV-2 10 ученика и 24 ученице. На крају године у нижим разредима било је укупно 303 ученика и 149 ученица, а у пет одељења виших разреда 150 ученика и 56 ученица.³³⁵

Школска 1940/1941. године³³⁶

разред	уписано	Уписани у току	Остало у школи	На крају године	одлични	Вр. добри	добри	Полажу испит	понављају	Губе право као	Свршило разред	Разредни старешина
I-1	47	11	5	53	2	11	33	9	-	-		Живојин Мило са вљевећ
I-2	44	9	5	51	3	13	33	2	-	-		Лидија Пункт
I-3	46	5	3	48	5	8	28	7	-	-		Др Милан Јовановић
II-1	40	5	-	45	2	9	33	2	-	-		Живојин Поповић
II-2	35	8	2	41	6	8	27	-	-	-		Олга Др качев-Радојевић
II-3	39	6	-	47	4	8	26	6	-	-	44	Марија Миленковић

³³⁵ Исто. АЈ, 66, 2556. Према извештају гимназије за 1940/41. годину са поновцима и накнадно уписаним ђацима, у школи је било укупно 699 ђака. Од тога је њих 39 напустило школу, тако да је на крају остало 660 ђака: 455 ученика и 205 ученица.

³³⁶ ИАЈ, Ф 145, Уписница бр. 79.

III-1	56		1	55							55	Смиља Герзић
III-2	40	12	-	52	5	9	33	32	-	-		Даница Томић
IV-1	34	6	2	37	2	3	25	7	-	-	37	Лидија Виноградов Бранислава Кнежевић
IV-2	34	8	4	39	1	10	26	1	-	-	39	Јованка Хаџи Видојковић Добрила Карапандић
V-1	32	4	2	34	2	11	19	2	-	-	34	Михаило Штепановић
V-2	31	4	2	24	4	7	18	5	-	-		Константин Матвејев
VI	40	10	2	48	6	16	21	4	-	-		Левко Арсић Власта Николић
VII	41	13	2	52	-	21	28	3	-	-	51	Неранца Ерцег
VIII	25	15	2	38	3	11	20	4	-	-	37	Димитрије Ђулић

Према једном другом извештају, када је враћена потпуна гимназија, школске 1940/41. године уписано је укупно 497 ученика и 230 ученица, односно 727 ђака:

Први разред уписао је: новоуписани 90 ученика и 42 ученице, поновци 3 ученика, накнадно уписани 20 ученика и 14 ученица.

Други разред: новоуписани 72 ученика и 35 ученица, поновци 7 ученика, накнадно уписани 15 ученика и 8 ученица.

Трећи разред: новоуписани 58 ученика и 26 ученица, поновци 4 ученика и две ученице, накнадно уписани 16 ученика и 10 ученица.

Четврти разред: новоуписани 42 ученика и 23 ученице, поновци 2 ученика и једна ученица, накнадно уписани 9 ученика и 8 ученица.

Пети разред: новоуписани 41 ученик и 22 ученице, поновци једна ученица, накнадно уписани 5 ученика и 3 ученице.

Шести разред: новоуписани 29 ученика и 11 ученица, накнадно уписани 14 ученика.

Седми разред: новоуписани 31 ученик и 12 ученица, накнадно уписани 10 ученика и једна ученица.

Осми разред: новоуписани 14 ученика и 11 ученица, накнадно уписани 15 ученика.

Школу је напустило током године 23 ученика и 18 ученица, тако да је на крају године, у 15 одељења, остало 686 ђака, 474 ученика и 219 ученица.³³⁷

³³⁷ АЈ, 66, 2556. Међу уписаним ђацима, било је страних држављана: Чехословака 3 ученика, Руса 4 ученика и две ученице, Немаца 1 ученик. На крају године била су само 2 ученика Чехословака.

Школу је уредно похађало 526 ђака: 345 ученика и 181 ученица. Први разред 88 ученика и 50 ученица; други разред 64 ученика и 41 ученица; трећи разред 47 ученика и 32 ученице; четврти разред 30 ученика и 14 ученица; пети разред 40 ученика и 20 ученица; шести разред 28 ученика и 11 ученица; седми разред 31 ученика и 6 ученица; осми разред 17 ученика и 7 ученица.

Неуредно је похађало школу 126 ученика и 29 ученица: први разред 17 ученика и једна ученица; други разред 28 ученика; трећи разред 27 ученика и две ученице; четврти разред 21 ученик и 14 ученица; пети разред 3 ученика и 3 ученице; шести разред 13 ученика; седми разред 9 ученика и 6 ученица; осми разред 11 ученика и 3 ученице. Никако није похађало школу 1 ученик другог разреда, 1 ученик и једна ученица трећег, и 1 ученик и једна ученица петог разреда.³³⁸

Током године број оправданих изостанака износио је 20891, а неоправданих 854: први разред 4285 оправдана и 84 неоправдана; други разред 1670 оправдана и 93 неоправдана; трећи разред 2162 оправдана и 85 неоправдана; четврти разред 1758 оправдана и 232 неоправдана; пети разред 3462 оправдана и 8 неоправдана; шести разред 2392 оправдана и 153 неоправдана; седми разред 2822 оправдана и 93 неоправдана; осми разред 2340 оправдана и 106 неоправдана изостанака.³³⁹

Ђаци школске 1940/41. године по успеху:

Први разред: одлични 7 ученика и 3 ученице, бр. добри 19 ученика и 13 ученица, добри 73 ученика и 33 ученице.

Други разред: одлични 6 ученика и 6 ученице, вр. добри 18 ученика и 9 ученице, добри 66 ученика и 26 ученице.

Трећи разред: одлични 4 ученика и 4 ученице, вр. добри 9 ученика и 8 ученице, добри 58 ученика и 22 ученице.

Четврти разред: одлични 2 ученика и једна ученица, вр. добри 6 ученика и 7 ученица, добри 43 ученика и 20 ученица.

Пети разред: одлични 2 ученика и 4 ученице, вр. добри 14 ученика и 5 ученица, добри 27 ученика и 14 ученица.

Шести разред: одлични 2 ученика и 4 ученице, вр. добри 11 ученика и 5 ученице, добри 27 ученика и две ученице.

Седми разред: одлични -, вр. добри 15 ученика и 6 ученица, добри 24 ученика и 6 ученица.

Осми разред: одлични 2 ученика и једна ученица, вр. добри 8 ученика и 4 ученице, добри 17 ученика и 5 ученица.³⁴⁰

Средња оцена из свих предмета износила је 3,57. Из научних предмета износила је 3,45 и из вештина 3,72: веронаука 3,79, српски језик 3,27, француски језик 3,29, немачки језик 3,38, латински језик 3,44, историја 3,48, земљопис 3,41,

³³⁸ АЈ, 66, 2556.

³³⁹ АЈ, 66, 2556.

³⁴⁰ АЈ, 66, 2556. Према извештају гимназије за школску 1940/41. годину одличним успехом завршило је 25 ученика и 23 ученице, врло добрим 97 ученика и 54 ученице, добрим 279 ученика и 124 ученице. Поправни испит полагао је 1 ученик, а разредни испит 44 ученика и једна ученица.

физика 3,43, хемија 3,50, филозофија 3,37, математика 3,24, ботаника 3,64, зоологија 3,61, геологија са минералологијом 3,83, хигијена 3,71, цртање 3,60, писање 3,58, певање 3,72, гимнастика 3,65, ручни рад 4,91.³⁴¹

Према годинама старости ђака, било је са:

10 година: I разред 2 ученика.

11 година: I разред 2 ученика и 11 ученица.

12 година: I разред 68 ученика и 35 ученица; II разред 21 ученик и 3 ученице.

13 година: I разред 30 ученика и 4 ученице; II разред 49 ученика и 10 ученица; III разред 16 ученика и 17 ученица.

14 година: I разред 2 ученика и једна ученица; II разред 11 ученика и 27 ученица; III разред 29 ученика и 13 ученица; IV разред 4 ученика и 3 ученице.

15 година: I разред 1 ученик; II разред 12 ученика и једна ученица; III разред 15 ученика и две ученице; IV разред 22 ученика и 19 ученица; V разред 4 ученика и две ученице.

16 година: III разред 12 ученика и две ученице; IV разред 13 ученика и 3 ученице; V разред 14 ученика и 12 ученица; VI разред 2 ученика и 6 ученица; VII разред 1 ученик.

17 година: III разред једна ученица; IV разред 7 ученика и 3 ученице; V разред 17 ученика и 7 ученица; VI разред 16 ученика и 4 ученице; VII разред 11 ученика и 6 ученица.

18 година: IV разред 4 ученика; V разред 7 ученика и 3 ученице; VI разред 14 ученика и једна ученица; VII разред 9 ученика и 3 ученице; VIII разред 6 ученика и једна ученица.

19 година: IV разред 1 ученик; V разред 2 ученика; VI разред 4 ученика; VII разред 10 ученика и једна ученица; VIII разред 5 ученика и 6 ученица.

20 година: VI разред 5 ученика; VII разред 6 ученика и једна ученица; VIII разред 7 ученика и 3 ученице.

21 година: VII разред 3 ученика и једна ученица; VIII разред 8 ученика.

22 године: VIII разред 1 ученик

23 године: VIII разред 1 ученик³⁴²

Школске 1940/41. године било је укупно 53 ученика и 32 ученица избеглица: први разред 13 ученика и 10 ученица; други разред 11 ученика и 5 ученица; трећи разред 10 ученика и 6 ученице; четврти разред 4 ученика и 5 ученица; пети разред 3 ученика и 2 ученице; шести разред 6 ученика; седми разред 1 ученик и 4 ученица; осми разред 5 ученика.³⁴³

³⁴¹ АЈ, 66, 2556.

³⁴² Исто.

³⁴³ Исто.

3. 1 Полагање завршних испита

Школске 1911/12. године Нижи течајни испит полаган је у Јагодинској гимназији, јер је полагање било дозвољено само у државним гимназијама. Изасланик Министра просвете био је Сава Урошевић, професор универзитета. Испит су положили: Бранислава Мартинац, Даница Стојановић, Јованка Јојић, Милева Ђукнић, Милица Костић,³⁴⁴ Миодраг Радојковић, Надежда Петровић, Љубинка Голубовић, Никола Џенић.

Накнадни Нижи течајни испит одржан је августа 1912. године пред испитном комисијом, у саставу: Борисав Тодоровић, председник, Стојан Стојановић за математику, Властимир Матић за српски језик, Петар Јовановић за немачки језик. Сви су положили испит, и то добрим успехом: Божидар Радојковић, Милан Стојановић, Велибор Митровић, Миливоје Петковић, Владимир Видаковић.³⁴⁵

Нижи течајни испит школске 1913/14. године одржан је од 30. маја до 3. јуна 1914. године. Испитним одбором председавао је професор Живојин Јуришић, изасланик Министра просвете, а чланови су били: Андра Матић, директор, за географију, Никола Бошковић за српски језик, Живко Петковић за немачки језик, Петко Краговић за историју и Стојан Јевђић за математику.

Испит су положили: Александар Костић, Александар Симић, Милева Сибиновић, Миливоје Стојковић, Милица Ђурковић, док Божидар Трајковић није положио Нижи течајни испит.³⁴⁶

*

Нижи течајни испит школске 1920/21. године полагало је 11 ђака. Испит је положило 7 ученика: троје одличним успехом, троје врло добрим и један ђак добрим успехом. Испит су поновила тројица ученика из историје и један из математике. Средње оцене из: српског 4, историје са географијом 3,27, француског језика 4 и математике 3,45.

Нижи течајни испит за школску 1921/22. годину, односно јуна 1922. године полагало је 12 ученика и 6 ученица. Те године четврти разред је завршило 11 ученика и 5 ученица. Са одличним и врло добрим успехом завршило је 4 ученика и 3 ученице, добрим и довољним успехом 8 ученика и две ученице, slabим или са недољним успехом једна ученица. Ове године није било свршених ђака осмог разреда.

Сви кандидати на Нижем течајном испиту су разумели тему код израде писмених задатака. Изражавање и излагање мисли је било добро и логично. У погледу исправности језика осећао се јак утицај локалног говора. Правопис је био

³⁴⁴ Ћуприска приватна гимназија Извештај за школску 1911-1912 годину, Ћуприја 1912.

³⁴⁵ Исто.

³⁴⁶ Шесторазредна приватна ћупријска гимназија Извештај за школску 1913-1914 годину, Параћин 1914.

добар. Од свих кандидата само један није сасвим добро урадио писмени задатак из српског језика.³⁴⁷

Следеће 1923. године Нижи течајни испит полагали су 21 ученик и 16 ученица. Те године четврти разред завршио је 21 ученик и 10 ученица. Са одличним и врло добрим успехом завршило је 2 ученика и 6 ученица, добрим и довољним успехом 15 ученика и 5 ученица, slabим или с недовољним успехом 4 ученика и 5 ученица. Успех није могао да буде бољи због недостатка образовања у основној школи, што није могло у потпуности да се надокнади. Поред добре дикције није превладан локални провинцијализам.

Први пут Виши течајни испит је одржан за школску 1922/1923. годину. Испит је јуна 1923. године полагало 23 ученика и 19 ученица. Те године осми разред завршило је 19 ученика и 15 ученица. Са одличним и врло добрим успехом положило је 8 ученика и 8 ученица, са добрим и довољним успехом 13 ученика и 11 ученица, slabим или с недовољним успехом 2 ученика.

Испитну комисију чинили су: председник Чедомир Петровић, изасланик Министра просвете, Милан Мајзнер, Миодраг Петровић за математику, Димитрије Мишић за историју са географијом, Надежда Трифуновић за српски језик, Машан Булатовић за немачки језик, Загорка Лазаревић за француски језик.³⁴⁸

**Протокол вишег течајног испита
школске 1922/23. године
(15. јун 1923.)**

Име и презиме, место и датум рођења	Српски јез.	Латински јез.	Француски јез.	Немачки јез.	математика	Историја	Физика с хемијом	Јестественица	Филозофија	Средња оцена	Оцена из владња	Одлука испитног одбора
Ајви Јанецус Каламати Грчка 21.8.1904	5	5	5	-	4	4	5	5	4	5	5	Призната јој зрелост
Александар Павловић Пирот 2.8.1901	4	3	3	-	2	3	3	3	3	3	5	Одбијен на три месеца из математике
Ангелина Милошевић Крушевац 4.12.1904.	5	5	5	-	5	4	4	4	4	4	5	Призната јој зрелост
Богољуб Стевановић Београд 9.12.1902.	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	5	Призната му зрелост

³⁴⁷ АЈ, 66, 710.

³⁴⁸ Исто.

Божидар Димитријевић Крагујевац	3	3	-	3	3	3	3	4	3	3	5	Призната му зрелост
Бранимир Живановић Параћин 25.2.1901.	4	3	4	-	5	3	4	3	4	4	5	Призната му зрелост
Бранимир Спасић Параћин 9.10.1901.	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	5	Призната му зрелост
Видосава Радојковић 2.4.1904. Божевац код Чачка	4	3	4	-	4	5	5	5	3	4	5	Призната му зрелост
Владимир Славковић Туприја 6.3.1902.	3	3	3	-	3	3	3	4	3	3	5	Призната му зрелост
Владислав Парезановић Крагујевац 24.1.1904.	5	4	5	-	5	4	4	4	4	4	5	Призната му зрелост
Даница Живадиновић Крушевац 5.3.1904.	4	4	4	-	4	3	4	4	4	4	5	Призната му зрелост
Драгиња Радосављевић Туприја 23.8.1904. Душан Анђелковић Бор 30.10.1904.	5 4	5 4	5 5	- -	4 4	5 4	5 5	5 5	4 4	5 4	5 5	Призната јој зрелост Призната му зрелост Ослобођен усменог испита
Јован Вујовић Чачак 7.2.1905.	5	3	4	-	3	4	3	4	3	4	5	Призната му зрелост
Лазар Кочовић Никшић 28.6.1902.	4	3	-	4	2	3	3	3	4		5	Одбије на три месеца из математике
Љубица Микић Туприја 18.6.1903	3	3	3	-	3	4	4	5	4	4	5	Призната јој зрелост
Љубиша Пећанин Кучево 25.10.1904.	4	3	3	-	4	3	3	3	3	3	5	Призната му зрелост
Миливоје Стевановић	4	3	4	-	4	5	4	4	4	4	5	Признама му зрелост

Пожаревац 11.2.1903.												
Милица Микић Туприја 28.4.1903.	3	3	3	-	3	3	4	4	4	3	5	Призната јој зрелост
Милутин Јанковић Крагујевац 22.10.1904.	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	5	Призната му зрелост
Миодраг Миланковић Сење 6.8.1902.	3	3	2	-	2	3	3	3	3		5	Одбија се на три месеца из француског и математике
Миодраг Рајичић Чумић 25.1.1902.	3	3	4	-	4	4	3	4	4	4	5	Призната му зрелост
Миодраг Стефановић Параћин 7.1.1903.	4	4	4	-	3	5	4	4	4	4	5	Призната му зрелост
Младен Микић Туприја 10.1.1905.	3	3	4	-	3	4	3	4	3	3	5	Призната му зрелост
Надежда Симић Туприја 23.12.1904.	5	5	4	-	4	5	5	5	4	5	5	Призната јој зрелост
Нацко Јовановић Јагодина 14.9.1905.	3	3	-	3	2	3	3	3	3		5	Одбијен на три месеца из математике
Олга Влајић Власовић 23.10.1904.	4	3	4	-	3	4	3	4	3	3	5	Призната јој зрелост
Персида Пантић Туприја 10.11.1904.	3	3	3	-	2	3	4	4	4		5	Одбијен на три месеца из математике
Радмила Вељковић Туприја 3.4.1903.	4	3	4	-	3	3	3	3	3	3	5	Призната јој зрелост
Радмило Милић Косјерић 20.6.1902.	5	3	3	-	3	3	3	4	3	3	5	Призната му зрелост
Ружица Богдановић Крушевац 2.4.1904.	4	4	3	-	2	3	3	4	4		5	Одбијен на три месеца из математике
Сава	4	5	4	-	4	4	4	4	4	4	5	Призната му

Михајловић Плана код Параћина 9.8.1904.												зрелост
Стана Глишић Ћуприја 19.9.1904.	3	3	3	-	2	3	4	4	4		5	Одбијена из математике на три месеца
Тодор Стојковић Ћуприја 18.11.1904.	5	4	3	-	3	5	4	5	4	4	5	Призната му зрелост

(12. септембар 1923.)

Име и презиме Место и датум рођена	Српски јез.	Латински јез.	Француски јез.	Математика	Историја	Физика и математика	Јестивеница	Филозофија	Средња оцена	Оцена из владања	Одлука испитног одбора
Александар Павловић				3						5	Призната му зрелост
Драгиша Миленковић Ћуприја 8.1.1903.	-	-	-	-	-	3	3	3		5	Одбијен на годину због неуспеха на писменим испитима из српског, француског и математике
Драгомир Целатовић Ћуприја 8.5.1904.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	Призната му зрелост
Живојин Митић Параћин 28.4.1903.	3	4	4	3	4	4	3	3	3	5	Призната му зрелост
Лаво Кочовић				3					3	5	Призната му зрелост
Милутин Дреноваковић ³⁴⁹ Параћин 22.11.1902.	3	3	2	3	2	3	3	3	-	5	Одбијен на три месеца због неуспеха у француском јез. и историји са земљописом

³⁴⁹ Милутин Дреноваковић испит зрелости положио је 23. јануара 1924. године. Истог дана испит зрелости положила је и Душанка Петронијевић, која је септембра 1923. године полагала завршни испит у Г. Милановцу.

Миодраг Митенковић			3	3				3	5	Призната му зрелост	
Нацко Јовановић				2					5	Одбијен на годину због неуспеха у математици	
Персида Пантић				3				3	5	Призната јој зрелост	
Радивоје Вељковић Ћуприја 12.9.1904 .	3	3	2	3	2	3	3	3	-	5	Одбијен на три месеца због неуспеха у француском јез. и историји са земљописом
Радмила Ћурић Ћуприја 6.5.1904 .	-	-	-	-	-	3	3	3	-	5	Одбијена на годину због неуспеха на писменим испитима из српског и латинског језика
Радмила Живковић Крушевац 20.5.1903 .	3	4	4	4	3	3	4	3	3	5	Призната јој зрелост
Радмила Марковић Ћуприја 1.3.1905 .	3	4	3	4	3	3	3	3	3	5	Призната јој зрелост
Ружица Богдановић				3					3	5	Призната јој зрелост
Стана Глишић				3					3	5	Призната јој зрелост

*

Јуна 1924. године Виши течајни испит полагало је 32 ученика и 3 ученице. Одличним или врло добрим успехом завршило је 9 ученика и две ученице, добрим или довољним успехом 20 ученика и 3 ученице, slabим или недовољним успехом 2 ученика. Према оценама из појединих предмета, показан је следећи успех:

Српски језик: одлични -, вр. добри 7 ученика и две ученице, добри 23 ученика и 3 ученице, слаб 1 ученик.

Француски језик: одлични 2 ученика и једна ученица, вр. добри 5 ученика, добри 14 ученика и 3 ученице, слаби 1 ученик.

Немачки језик: одлични 1 ученик, вр. добри 1 ученик, добри 7 ученика и једна ученица.

Латински језик: одличан 3 ученика и једна ученица, вр. добри 6 ученика и две ученице, добри 21 ученик и две ученице, слаби 1 ученик.

Историја са географијом: одлични 2 ученика и две ученице, вр. добри 10 ученика и две ученице, добри 18 ученика и једна ученица, слаби 1 ученик.

Математика: одлични 1 ученик и једна ученица, вр. добри 4 ученика и једна ученица, добри 25 ученика и 3 ученице, слаби 1 ученик.³⁵⁰

**Главни протокол
испита зрелости за 1923/24. школску годину³⁵¹
(15. јун 1924. године)**

³⁵⁰ АЈ, 66, 711. Те године осми разред завршило је 18 ученика и 3 ученице.

³⁵¹ АЈ, 66, 710. Драгиша Михајловић, Драгомир Михајловић, Душан Живановић, Илија Радишић, Милан Николић, Милан Поповић, Миливоје Матић, Миодраг Јанковић и Светолик Милосављевић положили су септембра поправне испите и призната им зрелост, само Миливоје Милојковић није поново положио испит и одбијен је за полагање течаја као редован ученик.

Име и презиме Место и датум рођења	Српски јез.	Латински јез.	Француски јез.	Немачки јез.	Математика	Историја с земљописом	Физика и хемија	Јестаственица	Филозофија	Средња оцена	Оцена из впалаца	Напомене о одлуци испитног одбора
Александар Јовановић Лесковац 15.9.1904.	4	5	4	5	4	4	5	4	5	4	5	Ослобођен усменог испита Призната му зрелост
Атанасија Петровић Ћуприја 15.5.1907.	3	4	3	4	3	4	5	5	4	4	5	Призната јој зрелост
Благоје Радошевић Јагодина 25.2.1906.	3	3	2	3	3	3	4	4	3		5	Положио поправни испит јануара 1925.
Димитрије Радосављевић Неготин 15.2.1904.	4	4	4	3	3	5	5	5	5	4	5	Призната му зрелост
Драгиша Мићајловић Драгово 10.8.1905.	3	3	-	2	2	3	3	3	3		5	Положио поправни испит септембра 1924.
Драгомир Вељковић Јапово 6.8.1903.	3	4	3	4	5	3	4	3	4	4	5	Призната му зрелост
Драгомир Мићајловић Ћуприја 15.6.1904.	3	3	2	3	3	4	4	3	3			Положио поправни испит септембра 1924.
Душан Живановић Драгово 28.11.1904.	3	3	2	3	3	3	4	4	3			Положио поправни испит септембра 1924.
Душан Николић Ћуприја 13.3.1905.	4	5	4	5	4	4	4	5	4	4	5	Ослобођен писменог испита Призната му зрелост
Илија Радишић Спаланка 5.7.1902.	3	3	3	-	2	2	3	3	3			Положио поправни испит септембра 1924.

Јордан Стефановић Параћин 27.7.1904.	2	2	2	4	2	4	4	3	3			Одбијен на годину дана
Милан Ђурић Свилајнац 26.5.1903.	4	4	5	4	4	3	3	3	3	4	5	Призната му зрелост
Милан Николвић С. Патанка 20.9.1903.	3	3	2	3	2	4	3	4	3			Положио поправни испит септембра 1924.
Милан Поповић Прокупље 28.7.1905.	3	3	3	3	2	3	3	4	3			Положио поправни испит септембра 1924.
Миленко Бранковић Параћин 25.6.1905.	3	3	4	4	3	4	4	4	3	4	5	Призната му зрелост
Миливоје Матић 26. 10.1903.	3	4	3	5	2	4	3	4	3			Положио поправни испит септембра 1924.
Миливоје Милојковић Јагодина 29.5.1904.	3	3	-	3	3	2	3	4	3			Положио поправни испит јануара 1925.
Миодраг Јанковић Беч 20.6.1905.	4	3	3	-	3	2	4	3	3			Положио поправни испит септембра 1924.
Нацко Јовановић Јагодина 19.2.1905.	3	3	-	3	3	4	3	3	3	3	4	Призната му зрелост
Олга Анђелковић Ћуприја 29.4.1903.	4	4	3	4	4	5	4	4	4	4	5	Призната јој зрелост
Олга Симић Ћуприја 20.7.1906.	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	Призната јој зрелост
Радмила Ђурић Ћуприја 7.10.1904.	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	5	Призната јој зрелост
Светлик Милосављевић Крагујевац 31.3.1903.	3	3	3	3	4	2	4	4	3			Положио поправни испит септембра

Фивос Јанецос Месина Грчка 16.11.1907.	4	4	4	3	3	5	4	4	4	4	5	1924. Призната му зрелост
Властимир Стојановић Драгово 21.5.1903.	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	5	Призната му зрелост

Главни протокол испита зрелости за школску 1923/24 годину
септембарски рок³⁵²

Име и презиме место и датум рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа и народна са земљописом	Физика с хемијом	Јестаственица	Философска пропедев	Средња оцена из успеха	Напомена о одлуци испитног одбора
Атанасије Јанаћковић 25.3.1900. Ћуприја	добро	добро	добро	добро	добро	слабо	добро	добро	добро	-	Положио поправни испит јануара 1925.
Босиљка Ђурић 18.1.1904. Вреоци	добро	добро	-	добро	добро	слабо	добро	добро	добро	-	Положила поправни испит јануара 1925.
Драгољуб Марковић 26.11.1902. В. Дренова	добро	добро	добро	-	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	Призната му зрелост
Бранислав Михајловић 14.10.1905. С. Рудник	добро	слабо	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро		Положио поправни испит јануара 1925.
Драгослав Нешић 12.3.1904. Свилајнац	добро	слабо	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро		Положио поправни испит јануара 1925.

³⁵² ИАЈ, Ф 145, књига 58.

Жи војин Ивко вић 25.8.1902. Слатина	Врло добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Призната му зрелост
Лудо вић Мерзел 28.7.1904. Мариборска област	добро	одлично	одлично	одлично	добро	добро	добро	Врло добро	добро	Врло добро	Призната му зрелост
Миодраг Карић 13.1.1906. Крагујевац	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	Призната му зрелост
Миро став Којић 26.10.1903. Свилајнац	добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	Призната му зрелост
Михајло Прокић 14.1.1903. Ресник	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Призната му зрелост
Димитрије Мило шевић 12.9.1905. Јагодина	Врло добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	Призната му зрелост

Исте 1924. године Нижи течајни испит полагао је 35 ученика и 16 ученица. Четврти разред завршило је 27 ученика и 17 ученица. Одличним и врло добрим успехом завршило је 6 ученика и 4 ученице, добрим и довољним 18 ученика и 8 ученица, slabим или недовољним успехом 11 ученика и 4 ученице.

Писмени задагак из српског језика био је добро схваћен и добро урађен. Дијалектичке разлике између књижевног језика и говора овог краја сведене су скоро на незнатну меру. Успех их појединих предмета:³⁵³

Српски језик: одлични 3 ученика и две ученице, вр. добри 3 ученика и 4 ученице, добри 23 ученика и 6 ученица, слаби 3 ученика и 4 ученице.

Француски језик: одлични 1 ученик и две ученице, вр. добри 6 ученика и две ученице, добри 18 ученика и 11 ученица, слаби 1 ученик.

Историја са географијом: одлични 5 ученика и 1 ученица, вр. добри 6 ученика и 3 ученице, добри 12 ученика и 6 ученица.

Математика: одлични 3 ученика и две ученице, вр. добри 8 ученика и 4 ученице, добри 11 ученика и 8 ученица, слаби 2 ученика.

*

Полагање Вишег течајног испита јуна 1925. године обављено је пред комисијом, коју су чинили: др Фердо Кон, професор универзитета из Загреба,

³⁵³ АЈ, 66, 710.

изасланик Министра просвете, Милан Мајзнер, директор, за француски и латински језик, Машан Булаговић за српски језик, Миодраг Петровић за математику, Душан Вукићевић за општу историју, историју Срба, Хрвата и Словенаца, са географијом Краљевине СХС.

За полагање Вишег течајног испита пријавило се 17 ученика и две ученице, редовних ђака и 6 приватних ученика. Одличним успехом положио је 2 редовна и 1 приватни ученик, врло добрим редовна 4 ученика и две ученице, и 1 приватни ученик, добрим успехом 9 редовних и 4 приватна ученика. Три редовна ученика и 1 приватни ученик ослобођени су полагања усмених испита. На три месеца одбијана су 2 ученика.³⁵⁴

**Главни протокол
испита зрелости за школску 1924/25. годину³⁵⁵
(16. јуни 1925. године)**

Име и презиме датум и место рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Општа историја и народна са земљописом	Физика с хемијом	Јестаственица	Филозофска про пед.	Средња оцена успеха	Напомена о одлуци испитног одбора
Божин Перић 24.1.1906. Ресковац	добро	добро	добро	добро	Врло добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	Призната му зрелост
Боривоје Ђорђевић 10.10.1905. Мијатовац	добро	добро	добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	добро	добро	„
Бранислава Поповић 16.10.1905. Параћин	добро	добро	добро	Врло добро	добро	Врло добро	одлично	одлично	Врло добро	Врло добро	„
Војислав Лазаревић 26.4.1905. Младеновац	добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	Врло добро	добро	добро	добро	„

³⁵⁴ АЈ, 66, 710.

³⁵⁵ ИАЈ, Ф 145, књига 58. Звонимир Лузник имао је оцену добро из грчког језика.

Димитрије Медурић 29.9.1907. Смољинац	одлично	одлично	одличан	Врло добро	Врло добро	одлично	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Ослобођен усмених испита
Драгољуб Ђорђевић 62.1903. Свилајнац	добро	добро	-	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	„
Драгослав Јанковић 13.10.1906. Беч	добро	добро	Врло добро	Врло добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	„
Душан Митровић 4.12.1906. Јагодина	добро	Врло добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	добро	„
Звонимир Лузник 29.12.1902. Врхника	Врло добро	одлично		одлично	Врло добро	одлично	Врло добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	„
Јован Аћимовић 21.8.1906. Ћуприја	добро	Врло добро	Врло добро	добро	слабо	добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро		Положио поправни испит септембра 1925.
Јордан Стефановић 27.7.1904. Параћин	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	Призната му зрело ст
Јосип Бердник 21.2.1903. Мали Врх	Врло добро	одлично	одлично	одлично	одлично	одлично	одлично	Врло добро	Врло добро	Врло добро	одлично	„ ослобођен усмених испита
Јосип Лампрет 19.1.1903. Шуштањ	Врло добро	одлично	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	одлично	Врло добро	добро	добро	Врло добро	Призната му зрело ст
Казимир Штупар 20.2.1902. Г. Шошка	добро	Врло добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	добро	„
Милан Катешки 6.6.1896. Ћуприја	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	„

Мило ван Наумов 20.8.1904. Чока	добро	Врло добро	добро	добро	Врло добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	добро	”
Милорад Антић 23.4.1905. Смедерево	добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	”
Милорад Стојановић 20.3.1906. Драгоцвет	слабо	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро		Положио поправни испит септембра 1925.
Миодраг Бошковић 11.9.1906. Мо клиште	одлично	Врло добро	одлично	Врло добро	Врло добро	одлично	одлично	одлично	одлично	Врло добро	одлично	Призната му зрело ст
Првослав Ивковић 13.3.1906. Жагубица	одлично	одлично	Врло добро	Врло добро	Врло добро	одлично	одлично	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	” ослобођен усмених испита
Раде Миловановић 7.2.1904.Бања окуп. крагуј.	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Призната му зрело ст
Ранко Петровић 9.1.1907. Параћин	Врло добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	добро	добро	”
Ређа Поповић 4.7.1903. Бардан	Врло добро	добро	Врло добро	добро	добро	Врло добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	”
Роксанда Поповић 19.4.1905. Ниш	добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	одлично	Врло добро	Врло добро	Врло добро	”
Светозар Чолић 3.12.1907. Лозница	одлично	одлично	одлично	Врло добро	Врло добро	одлично	одлично	одлично	одлично	одлично	одлично	” ослобођен усмених испита

Септембарски рок 1924/25. године³⁵⁶

Име и презиме година и место рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа и народна са земљописом	Физика	Хемија	Јестаственица	Филозофска пропетев.	Средња оцена успеха	Напомена о одлуци испитног одбора
Боривоје Живановић 3.10.1905. Крагујевац	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Призната му зрелост
Бранислав Миленковић 11.6.1906. Ћуприја	добро	добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	Врло добро	добро	добро	добро	„
Велисав Обрадовић 22.1.1899. Дашница	добро	добро	добро	добро	добро	добро	„	„	„	„	добро	„
Владета Прокић 7.10.1904. Лоћика	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	„
Драго слав Јовановић 17.10.1907. Ћуприја	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	„
Драго слав Лађаревић 7.5.1905. Рековац	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	„
Живојин Перкучин 14.1.1904. Нова Кањижа	добро	добро	добро	слабо	добро	Врло добро	Врло добро	добро	„	„	„	Јануара 1926. одбијен на годину дана

³⁵⁶ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 58.

Иван Одић 14.11.1904. Дервента	Врло добро	Врло добро	добро	одлично	одлично	одлично	Врло добро	Врло добро	добро	Врло добро	Призната му зрелост
Иса Перкучин 25.10.1906. Нова Кањижа	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	”
Лепосава Стојановић 1.0.1903. Ниш	Добро	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро	Врло добро	добро	”
Љубица Крајалић 6.8.1907. Ниш	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	’	добро	добро	”
Мирко Стеванов 11.6.1905. Обилићево Банат	добро	слабо	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	добро		Положио поправи испит јануара 1926.
Олга Милорадовић 25.4.1904. Јовановац, окр. крагуј.	добро	добро	добро	’	добро	добро	добро	’	добро	добро	Призната јој зрелост
Радивоје Јовановић 23.7.1908. Параћин	добро	Врло добро	добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	Врло добро	добро	добро		”
Радомир Величковић 11.8.1903. Свилајнац	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	добро	”
Софија Перишић 18.7.1904. Крагујевац	добро	добро	добро	добро	Врло добро	добро	одлично	Врло добро	Врло добро	Врло добро	”

Комисија за полагање Нижег течајног испита 1925. године радила је у саставу: Миодраг Петровић, председник, Селена Агатоновић за српски језик, Лидија Плешко за француски језик, Машан Булатовић за историју, Душан Вукићевић за географију, Владимир Долков за математику.

За испит се пријавило редовних 25 ученика и 9 ученица, и приватних 8 ученика и једна ученица. Одличним успехом положио је 1 редовни ученик, врло добрим 6 ученика и 3 ученице, редовних, добрим успехом 10 ученика и 3 ученице

од редовних ђака и 5 приватних ученика. Усменог полагања испита ослобођена су 2 редовна ученика и једна редовна ученица. На три месеца одбијено је редовних 6 ученика и 3 ученице, и од приватних 2 ученика. На годину дана одбијена су 2 редовна ученика и 1 ученик и једна ученица од приватних ђака.³⁵⁷

*

Полагање Вишег течајног испита за школску 1925/1926. годину обављено је од 14. до 23. јуна 1926. године. За испит се пријавило 19 редовних и 2 приватна ђака. Испит је одржан пред комисијом, коју су чинили: председник Војислав Вуловић, изасланик министарства просвете, потпредседник Петар Нешић, директор гимназије и чланови: Машан Булатовић за српски језик, Лидија Плешко за француски језик, Никола Митровић за латински језик, Владимир Долков за математику и Душан Вукићевић за историју.

Одличним успехом испит је положио 1 ученик, врло добрим 2 ученика и добрим успехом 5 ученика и 4 ученице. На три месеца одбијена су 6 ученика и две ученице.³⁵⁸

**Главни протокол
испита зрелости за 1925/26 школску годину
јунски рок³⁵⁹
(23. јун 1926. година)**

Име и презиме место и датум рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа и народна	Физика с хемијом	Јестаственица	Филозофска пропедев.	Напомена о одлуци испитног одбора
Божидар Стаменковић 6.10.1903. Појате	3	2	2	3	1	2	2	3	2	Положио поправни испит септембра
Божидар Тодоровић 15.3.1904. Водице	2	3	2	2	2	2	3	3	2	Призната му зрелост
Бранислав Живановић 21.10.1905. Параћин	2	2	2	2	2	2	2	4	3	„
Бранислава Симић 3.11.1907. Ћуприја	2	2	1	2	2	3	3	4	3	Положила поправни испит септембра
Вера	3	3	3	3	3	2	3	4	3	Призната

³⁵⁷ АЈ, 66, 710.

³⁵⁸ АЈ, 66, 2556.

³⁵⁹ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 58.

Вукићевић 15.3.1908. Љгодина										јој зрелост
Вера Шохајевић 19.8.1907. Љгодина	2	3	4	3	2	2	3	4	3	„
Димитрије Стојановић 8.3.1907. Параћин	4	4	4	4	4	5	4	5	4	„ ослобођен усмених испита
Животић Казаковић 3.1.1907. Параћин	2	2	2	2	1	3	3	4	3	Положио поправни испит септембра
Коста Стојановић 18.9.1906. Љгодина	2	2	2	2	2	3	2	4	3	Призната му зрелост
Марко Бојић 24.8.1905. Свилајнац	3	2	2	3	2	3	3	4	3	„
Милан Митровић 14.11.1906. Средња Гора	4	3	2	2	1	3	3	4	3	Положио поправни испит септембра
Милан Перић 15.8.1905. Параћин	1	2	2	2	2	2	2	4	2	„
Миливоје Цветковић 3.7.1904. Нови Адибеговац	4	4	4	4	4	5	4	5	4	Призната му зрелост ослобођен усмених испита
Радивоје Прешић 25.1.1906. Љпаво	1	2	2	2	2	2	2	4	2	Положио поправни испит септембра
Роксанда Радојковић 1.8.1908. Ћуприја	2	2	2	2	2	2	3	3	3	Призната јој зрелост
Сава Милошевић 25.9.1905. Секурич	5	5	4	5	5	5	4	5	5	„ ослобођен полагања усмених испита
Сима Николић 20.6.1906. Младеновац	2	2	2	4	4	1	3	-	3	Положио поправни испит септембра
Синиша Васић	2	2	2	2	2	2	2	4	3	Призната му зрелост

7.8.1903. Глоговац										
Христина Бранковић 8.10.1907.	2	3	3	3	2	3	3	5	3	„
Христина Стојановић 19.11.1904. Сикирица	1	2	2	2	2	2	4	4	4	Положила поправни испит септембра

Изасланик Министра просвете, у свом извештају није добро оценио показано знање кандидата. Тему из српског језика „Мајка и Отаџбина“ нису ђаци добро схватили, ни правилно разрадили, а нису ни стилски ни својим језиком добро обрадили. На тај начин, према мишљењу изасланика, нису добро показали стечено знање, меру опште образованости ни стилистичку и језичку страну. Било је врло слабих радова, и таквом писменошћу и израдом нико није био задовољан од чланова испитне комисије. Од 20 кандидата двојица су добила одличне оцене, четири врло добре, неколико са добром оценом, и готово половина са недовољном оценом. Опште је мишљење да је рад био толико слаб да није одговарао ни раду на Нижем течајном испиту. Писмени из француског језика полагали су сви кандидати. Задатак се односио на превод краћег и лакшег текста: „Отис зиме у Паризу“. Кандидати су показали недовољно знање из француског језика. Већина није добро превела текст, а што је и било преведено, није одговарало чистом и правилном српском језику. За писмени задатак из латинског језика изабран је један тежи текст из Цезарових списа. То је било писмо у коме је Цезар исказао своја лична осећања својој најближој родбини. Писмо је било тешко за преводјење, али већина кандидата је добро схватила и превела текст. Оцене из латинског су углавном биле добре. Писмени из математике је релативно боље урађен него код од осталих предмета, мада математика није била најважнији предмет у гимназији. Оцене су биле доста добре. Писмени испит, у целини, био је доста слаб, и само захваљујући ново уведеној оцени „довољан“, сви кандидати су положили писмене испите, и упућени на полагање усмених испита.

Ни на усменом испиту није показано веће знање. Из српског језика и књижевности мало се знало и слабо одговарало. Свој народни језик ђаци су најмање знали. Они су учили више граматику других језика, нарочито латинског, од свог матерњег језика. Они нису знали граматику српског језика, ни толико колико се тражило од ђака првих разреда нижег течаја. Разлог је лежао у томе што се српски језик изучавао само у нижим разредима, док су се страни језици учили и у вишим разредима. Из књижевности је исто тако показано слабо знање. Ваци нису били у стању да ствари које су им дате искажу на јасан и правилан начин и да то изразе у правилним облицима говора. Иако су питања била тако састављена да су се тражили главни моменти, ђаци су без размишљања давали одговоре чисто механички. Наше писце су знали највише по њиховом животу, знали су да наброје дела и ређају године, али о књижевној вредности тих дела говорили су онако, како је упутио сам уџбеник. Један пример доста показује колико се зна из књижевности. Један ђак је добио питање о Лази Лазаревићу и његовим приповеткама. Говорио је о његовом животу, прелазио на његове

приповетке, све их је набрајао, говорио о њиховој књижевној вредности онако како је научио из уџбеника, а када је упитан да ли је читао његове приповетке и којих се добро сећа, одговорио је без устезања и нимало збуњен, да није прочитао ни једну Лазаревићеву приповетку, па ни његову најпознатију „*Први пут с оцем на јутрење*“. Једна ученица одговарала је напамет од речи до речи о једном нашем књижевнику, и кад је наставник покушао да прекине такав говор, она се није дала збунити, и увек је из почетка почињала, да би даље могла говорити. Такво знање не одговара ни зрелости, ни познавању онога што се учило, а још најмање може да покаже општу образованост ђака.³⁶⁰

Мало се показало знања и из француског језика. Иако се француски језик учио седам година, било је доста ђака који су лоше читали. Већина је тешко преводила, не пазећи на облике француског језика, најмање на чистоту и лепоту српског језика. Речник им је врло сиромашан, често нису знали најобичније речи. Притом тешко погађају облике, а кад се стане питати граматика, онда доста брзо и лако стварају разне тражене облике. Међутим, знање живог језика требало да је много боље после толиког учења, па и свог самосталног рада. Њихово знање морало је бити шире и јаче, и да тим језиком толико владају, да могу ући и у саму књижевност тог језика.

Историја општа и народна била је боље заступљена, али се видело да су и историју ђаци учили онако као и своју књижевност, и да су славне политичке и културне моменте свих периода опште историје, као и многе догађаје из наше старије и новије историје препричавали онако како их је упутио уџбеник. Изасланик је предложио, да је потребно да се овакво и некорисно и тешко учење једном за свагда прекине и покаже прави пут, како се уче историјски догађаји. Уз историју била је и географија, из које је било највише успеха, која се и најмање тражила на главном испиту.

Математика је била доста добра. Ваци су били много природнији и прибранији и поред све тежине тог предмета знали су да се снађу много боље него код осталих предмета.

У испитном одбору била су три наставника Руса. Они су испитивали из математике, француског језика и географије. Наставница, која је испитивала из француског језика, доста је добро знала обичан говор, али није добро владала српским књижевним језиком и није могла да учествује у преводјењу и директор је морао да учествује у испитивању. Она је одлично знала францууски језик и имала је врло добар изговор, али због незнања српског језика, могла је са успехом предавати француски језик само у нижим разредима. За школу би било боље кад би настава свих предмета била у рукама само наших стручних наставника, али недостатак наставника омогућио је велики број Руса да раде у нашим школама. Невоља је и у томе што у испитном одбору није био довољан број наставника за поједине предмете, а пре свега за математику и латински језик.³⁶¹

³⁶⁰ АЈ, 66, 712.

³⁶¹ Исто.

Септембарски рок школске 1925/26. године³⁶²
(3. септембар 1926. година)

Име и презиме датум и место рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа и народна са земљописом	Физика с хемијом	Јестаственица	Филозофска пропедев.	Напомена о одлуци испитног одбора
Божидар Анђелковић 28.8.1905. Јагодина	2	2	1	2	3	1	2	3	3	Положио поправни испит јануара 1927.
Владимир Ђорђевић 1.3.1904. Лоћика	2	1	2	2	2	2	2	2	3	Одбијен на три месеца
Дамјан Томић 16.7.1904. Витановац	2	2	1	2	2	2	2	2	2	Одбијен на годину дана
Добрила Миљковић 2.2.1903. Сењски Рудник	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Одбијена на годину дана
Драгомир Стариновић 16.10.1904. Параћин	2	2	1	2	2	2	2	2	3	Одбијена на годину дана јануара 1927..
Сима Симовић 12.11.1906. Клисура Касгорија	2	3	1	2	2	2	2	2	2	Положио поправни испит јануара 1927.

*

Полагање Вишег течајног испита јуна 1927. године обављено је пред комисијом, коју су чинили: председник, министарски изасланик Урош Џонић, управник Универзитетске библиотеке, потпредседник Петар Нешић, директор гимназије, чланови: Селена Агатоновић за српски језик, Лидија Пљешко за француски језик, Милан Љиљак за латински језик, Миодраг Павловић за математику и Душан Вукићевић за историју. Писмени делови испита одржани су од 14. до 17. јуна, а усмено полагање од 20 до 22. јуна.

За испит је било пријављено 13 ученика и 8 ученица. Због болести једна ученица је одустала од испита. Одличним успехом испит је положио Дамјан

³⁶² ИАЈ, Ф 145, књига бр. 58.

Братић из Јагодине, врло добрим такође 1 ученик, а добрим успехом 7 ученика и две ученице. На три месеца су одбијена 2 ученика и две ученице, а на годину дана 2 ученика и 3 ученице. Драгослав Николић одбијен је на годину дана као морално незрео.³⁶³

**Главни протокол
испита зрелости за 1926/27. школску годину³⁶⁴
(22. јуни 1927. године)**

Име и презиме датум и место рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа и народна са земљописом	Физика с хемијом	Јестаственица	Философска пропедев.	Напомена о одлуци испитног одбора
Богдан Билбија 10.9.1907. Добој	3	3	4	3	3	4	4	4	4	Призната му зрелост
Витомир Недељковић 9.3.1907. Липница	3	2	3	3	3	2	4	3	4	„
Владимир Марјановић 15.10.1906. Д. Шаторње	2	1	2	2	4	2	3	2	3	Положио поправни испит септембра
Дамњан Братић 12.8.1907. Јагодина	5	4	5	5	4	5	4	5	4	Призната му зрелост
Драгиша Ђорђевић 8.4.1906. Црквенац	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Одбијен на годину дана
Драгослав Николић 12.1.1907. Чумић Губи право као морално незрео на полагање Виш. течајног испитана једну годину										
Емилија Анђелковић 8.3.1908. Нересница	3	2	3	4	3	2	4	5	3	Призната јој зрелост
Јанко Јанковић 30.9.1904. Гложани	3	3	2	4	3	4	4	5	4	„

³⁶³ АЈ, 66, 710.

³⁶⁴ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 58. У септембарском року на годину дана одбијени су: Дамјан Томић из Витовца, Драгомир Страиновић из Параћина, Илија Рајковић из Вранова, Надежда Живановић из Параћина и Петар Бизетић из Ћуприје. Љубомиру Николићу из Ћуприје призната је зрелост.

Живојин Ценковић 6.9.1906. Свилајнац	2	2	3	3	2	3	3	3	2	„
Јелица Живковић 29.4.1903. Београд	2	1	2	2	2	1	2	3	2	Положила поправне испите септембра
Јован Стојковић 7.8.1906. Смедерево	3	2	3	2	4	3	2	5	3	Призната му зрелост
Јовица Ђеловић 9.12.1907. Јагодина	2	3	2	4	2	4	2	4	2	„
Лепосава Јовановић 8.1.1909. Параћин	2	2	2	2	2	2	2	4	3	„
Марија Џуфа 27.12.1905. Јагодина										Одбијена нагодину дана
Милан Гајтовић 19.4.1910. Крагујевац	3	3	3	3	2	3	3	4	3	Призната му зрелост
Милан Раденковић 29.4.1906. Паланка Милица Видојевић 5.5.1909. Ћуприја	2	2	-	3	1	2	2	3	2	Положио поправни испит септембра Одбијена нагодину дана
Милутин Стојић 2.11.1906. Свилајнац	2	2	3	2	3	2	2	3	2	Призната му зрелост
Надежда Микић 29.9.1907. Ћуприја										Одбијена нагодину дана
Надежда Милојевић 25.5.1908. Параћин	2	2	2	2	1	2	3	4	3	Положила поправни испит септембра

*

Комисију за полагање Вишег течајног испита, школске 1927/28. године чинили су: др Никола Поповић, професор универзитета, Петар Нешић, директор, Ђира Милић за српски језик, Боровоје Тасић за француски језик, Јелисавета

Крстић за немачки језик, Всеволд Гусаревић за латински језик, Никола Марчетић за математику,³⁶⁵ Василије Константиновић за историју, Десанка Јовановић за земљопис.

За полагање Вишег течајног испита јуна 1928. године пријавило се по први пут 28 ученика и 9 ученица, и по други пут 3 ученика и две ученице. Од испита је одустао један ученик. Са одличним успехом положио је 1 ученик, врло добрим 2 ученика, добрим 8 ученика и 7 ученица и довољним успехом 11 ученика и две ученица. На три месеца је одбијено 5 ученика и једна ученица, а на годину дана одбијена су 3 ученика и једна ученица.³⁶⁶

**О цене
са Вишег течајног испита јуна 1928. године³⁶⁷**

Име и презиме	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	математика	Историја општа и народна са земљописом	Физика с хемијом	Јестаственица	Философска оропедев.	Напомена о одлуци испитног одбора
Адам Николић 6.2.1906. Шепа	3	2	2	3	2	3	3	3	3	Призната му зрелост
Благоје Нешић 25.3.1908. Свилајнац	3	3	3	2	3	2	2	2	2	„
Божидар Савић 26.8.1906. Свилајнац	1		1	-		2	2	-		Одбијен на годину дана
Будимир Васић 22.12.1907. Падеж	3	2	2	2	2	2	3	2		Призната му зрелост
Велизар Живановић 4.2.1910. Параћин	3	2	2	2	2	2	2	2		„
Владислав Антић 4.3.1907.	3	2	2	2	4	2	3	2	3	„

³⁶⁵ ИАЈ, Ф 145, књига 2.

³⁶⁶ АЈ, 66, 2556.

³⁶⁷ ИАЈ, Ф 145, књига 2. Испитни одбор усвојио је предлог председника одбора да Милорад Мијушковић добије оцену 2. Против предлога изјаснили су се директор школе и професор Боривоје Тасић.

Бачина										
Вуле Јовановић 10.4.1910. Дреновац	3	2	2	2	2	2	2	2		„
Десимир Марковић 27.10.1906. Параћин	2		1	-		1	1	-		Одбијен на годину дана
Драгољуб Медурић 13.1.1911. Тропоње	3	2	1	2	2	2	3	2	2	Положио поправни испит септембра
Драгутин Ћирковић 22.6.1907. Ћуприја	3	1	1	2	2	2	2	2	2	„
Живка Љубисављевић 6.2.1905. Ћуприја	3	2	3	2	2	3	2	2	3	Призната јој зрелост
Јован Миловановић 11.5.1909. Параћин	3	3	2	4		3	2	4	2	„
Катарина Петровић 28.11. 1908. Параћин	4	2	2	4	3	2	2	4	4	„
Милан Главичић 4.10.1908. Бачина	3		3	-		2	3	2		„
Милан Голубовић 6.11.1907. Нови Ацбеговац	4		3	-		2	4	2		„
Милева Николић 25.3.1909. Параћин	4		2	-		2	2	4		„
Миливоје Ћирковић 9.5.1910. Ћуприја	4		4	-		4	5	-		„ ослобођен усмених испита
Милован Долић 9.7.1907.	2		2	-		2	2	3		Призната му зрелост

Варварин										
Милош Јовановић 6.10.1908. Ћуприја	3		3	-		2	4	3		„
Миодраг Пашић 12.6.1908. Топчидер	2		1	-		2	2	2		Положио поправни испит септембра
Ненад Јоцић 23.9.1906. Сењски Рудник	3		2	-		2	3	4		Призната му зрелост
Никола Плешко 10.4.1910. Кијев (Русија)	5		5	-		3	3	5		„
Ружица Јовановић 3.5.1909. Свилајнац	3		3	-		2	2	3		„
Ружица Павловић 26.1.1909. Варварин	3		3	-		2	2	2		„
Ружица Ракоњић 24.1.1907. Јагодина	2		1	-		1	1	1		Одбијена на годину дана
Радмила Павловић 12.12.1910. Ћуприја	4		2	-		2	2	3		Призната јој зрелост
Радмила Пецић 12.12.1909. Ћуприја	4		2	-		2	2	3		„
Светислав Поповић 14.3.1910. Параћин	3		3	-		2	2	3		„
Стеван Јовановић 3.4.1908. Параћин	2		2	-		2	1	2		Положио поправни испит септембра
Сава Јовановић 24.1.1910. Београд	3		3	-		3	2	4		Призната му зрелост

Омиљен ³⁶⁸ Милић 7.6.1909. Ужице	не оц ењ ен		2	-		2	2	4		Положио септембра
Милорад Мијушковић 26.2.1906. Крагујевац	3		2	-		3	2	2		Призната му зрелост
Константин Милојковић 2.4.1908. Свилајнац	2		3	-		2	3	3		„
Душанка Живановић 12.1.1908. Драгово	2		2	-		2	2	1		Положила поправни испит септембра
Милутин Миладиновић 22.6.1906. Марковац	4		4	-		3	3	5		Призната му зрелост
Миодраг Радовановић 15.7.1906. Липовац	4		2	-		2	2	3		„
Милутин Стојановић 13.8.1909. Алексинац	3		4	-		2	3	3		„
Драгиша Ђорђевић 8.4.1906. Црквенац	2		2	-		2	2	2		„
Милица Видојевић 5.5.1909. Ћуприја	4		2	-		2	2	2		„
Надежда Микић 29.9.1907. Ћуприја	4		3	-		2	3	4		„
Петар Бизетић 12.9.1908. Ћуприја			1	-		-	1			Одбијен на годину дана

³⁶⁸ ИАЈ, Ф 145, књига 2. На састанку комисије кандидату је анулирана оцена, мада је утврђено да је дошло до фалсификовања. Мишљење су издвојили: директор Петар Нешић, Н. Марчетић и В. Гусаровић. Навели су, да је поред фалсификовања писменог задатка из српског језика, преписао је и први задатак из математике и што је после писменог рада из математике разбио маслионицу о стуб школе у знак протеста.

Бранко Перишић 9.6.1908. Добромили (Мостар)	4		4	-		2	4	4		Призната му зрелост
Драгослав Николић 12.1.1907. Чумић	2		3	-		1	2	2		септембра одбијен на три месеца положио јануара 1929.

За Нижи течајни испит 1928. године пријавило се 20 ђака, од 51, колико је било на крају године. Поред пријављених, пријавила су се и три ђака за приватно полагање, један ђак раније одбијен и један из других разлога. Од пријављених за полагање, три ђака одбијени су на три месеца, а 22 је прешло у старији разред.³⁶⁹

Мат уранти ћупријске гимназије са професорима 1932. године

*

За Виши течајни испит школске 1928/29. године, одржаног јуна 1929. године, пријавио се 31 ученик и 8 ученица и 1 ученик који је осми разред завршио предходне године. Одличним успехом завршио је 1 ученик, добрим 9 ученика и две ученице, довољним 6 ученика и две ученице. На три месеца је одбијено 11 ученика и 4 ученице, а на годину дана 4 ученика. Септембра 1929. године први пут је полагало испит зрелости 10 ученика и две ученице, а по други

³⁶⁹ АЈ, 66, 710.

пут 12 ученика и 4 ученице, и они су сви положили довољним успехом. Од кандидата који су полагали први пут испит зрелости, 1 ученик и једна ученица положили су довољним успехом, на три месеца је одбијено 5 ученика и једна ученица, на годину дана 3 ученика, а 1 ученик је одустао од испита.³⁷⁰

Испитну комисију чинили су: председник Сима Цветковић, изасланик Министра просвете, потпредседник Душан Бабић, директор, Милан Милошевић за српски језик, Вера Јанковић за немачки језик, Боривоје Тасић за француски језик, Всеволд Гусаревић за латински језик, Нико Марчетић за математику, Љубица Микић за историју, Василије Константиновић за земљопис.

**Оцене са Вишег теоријског испита
јуна 1929. године³⁷¹**

Презиме и име	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Математика	Историја са географијом	Напомена
Бабић Војислав 26.6.1910. См. Паланка	Ослобођен усмених испита, призната му зрелост					
Балножан Милош 4.3.1909. Београд	3	2	3	2	4	Призната му зрелост.
Васић Витомир 6.9.1906. Баничина	3	1	2	1	2	„
Вићић Гвоздена 10.5.1910. Дрњи Јоџац	2	1	3	2	1	Положила септембра
Вујић Владимир 6.4.1908. Трновче	2	1	2	4	1	„
Даниловић Босилка 1.4.1909. Ћуприја	3	2	2 немачки језик	3	2	Призната јој зрелост
Ђекић Радомир 27.6.1910. Параћин	3	2	4	2	2	Призната му зрелост
Ђорђевић Војислав 10.10.1910. Сикирица	2	2	1	3	2	Положио септембра

³⁷⁰ АЈ, 66, 2556. На крају школске године осми разред имао је 42 ученика и 11 ученица

³⁷¹ ИАЈ, Ф 145, књига 2.

Игњатовић Милорад 24.11.1908. Свилајнац	3	3	4	2	3	Призната музрелост
Јанаћковић Надежда 24.11.1910. Ћуприја	4	2	3	1	3	Положила септембра
Јовановић Бранислав 21.5.1910. Ћуприја	2	2	3	4	2	Призната музрелост
Јовановић Данило 21.6.1908. Брајновац	Није пуштен на полагање усменог испита, одбијен на годину дана					
Карамариновић Мата 24.8.1910. Михајловац	3	2	4	1	2	Положио септембра
Лазаревић Божидар 11.12.1907. Бела Паланка	3	1	2	2	2	Положио септембра
Лазаревић Радмила 17.12.1909. Баново Поље	3	2	2	2	2	Призната јој зрелост
Марић Благоје 15.3.1909. См. Паланка	2	2	2	2	3	Призната музрелост
Марковић Драгослав 26.2.1908. Ратари	3	3	4	2	4	Призната музрелост
Марићеве Драгиша 2.8.1909. Љубница	4	3	4	4	5	„
Миливојевић Миодраг 26.12.1906. Свилајнац	2	1	3	2	1	Положио септембра
Милић Петар 2.6.1909. Дубље	4	3	4	2	5	Призната музрелост
Миловановић Јелисавета 19.9.1908. Свилајнац Милосављевић Душан 10.4.1909. Сикирица	2	4	4	2	3	Призната јој зрелост
Митић	Није пуштен на полагање усменог испита, одбијен на годину дана					

Бранислав 4.2.1908 . Ћуприја						
Митровић Никола 29.8.1910. Јагодина	4	2	3	3	4	Призната музрелост
Михајловић Драгослав 30.11.1906 . Алексинач	3	1	3	2	4	Положио септембра
Никић Милорад 19.3.1908. Свилајнац	2	3	4	2	3	Призната музрелост
Николић Љубивоје 4.6.1910 . Крагујевац	2	2	2	3	3	Призната музрелост
Николајевић Живојин 14.1.1909. Свилајнац	2	1	3	1	2	„
Обрадовић Властимир 1.9.1908 . Бачина	2	2	3 немачки језик	3	2	Призната музрелост
Петровић Бошко 14.12.1909 . Ћуприја	1	2	2	2	2	Положио септембра
Петровић Милан 24.12.1909 . Г. Мугница	3	1	2	2	4	Положио септембра
Поповић Вукосава 12.12.1910 . Ћуприја	2	2	1	2	3	Положила септембра
Поповић Станислава 28.12.1907 . Параћин	3	2	3	1	2	Положила септембра
Радовановић Драгослав 20.6.1910. Ћуприја	2	2	2	2	4	Призната музрелост
Стевановић Милутин 3.4.1908 . Гложане Стевановић Бранислав 27.10.1908 . Параћин	2	2	2	2	3	„
Стојановић	3	3	3	4	2	Призната

Није пуштен на полагање усменог испита, одбијен на годину дана. Други
пут полагао у Јагодини 1930. а трећи пут у Београду 1931. године, и оба
пута је одбијан на годину дана

Босиљка 4.8.1909. Сикирица						јој зрелост
Стојковић Владимир 13.4.1911. Ћуприја	2	1	2	2	2	Положио септембра
Тасић Драгутин 7.11.1907. Врање	2	1	3	3	3	
Шаргин Радован 5.7.1910. Синсинати, Охајо (САД)	2	2	2 немачки језик	4	3	Призната музрелост

Комисија за полагање Вишег течајног испита у септембарском року радила је у саставу: Душан Бабић, директор, Милан Милошевић за српскохрватски језик, Вера Јанковић за немачки језик, Боровоје Тасић за француски језик, Всеволд Гусаревић за латински језик, Нико Марчетић за математику, Љубица Микић за историју (због болести њу је заменио Василије Константиновић) и Василије Константиновић за земљопис.

На Виши течајни испит у септембарском року пријавило се 29 кандидата, и то: 13 кандидата из целог испита, 11 за полагање поновног испита из једног предмета, а 5 кандидата за полагање поновног испита из два предмета. Од 13 кандидата за полагање целог Вишег течајног испита 11 је завршило осми разред у Ћупријској гимназији, који су пре овог испита положили разредни испит из једног или два предмета. Један кандидат је завршио осми разред у јуну 1929. године, али је због болести полагање је одложено за септембар. Један кандидат је полагао поново Виши течајни испит са одобрењем Министарства просвете, јер је у јуну школске 1927/28. године, као редован ученик одбијен на годину дана. Испит је септембра положило 19 кандидата, и то 13 ученика и 5 ученица редовних и 1 ученик приватно, и то сви са довољним успехом. За јануарски рок одбијено је 6 кандидата, а на годину дана 3 кандидата. Резултати са испита саопштени су 20. септембра, а сутрадан су подељена сведочанства³⁷²

Главни протокол
Испита зрелости за школску 1928/29 школску годину
(септембарски рок)³⁷³

Име и презиме датум и место рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа	Физика с хемијом	Јестивост	Философска	Напомена о одлуци испитног одбора

³⁷² АЈ, 66, 711.

³⁷³ ИАЈ, Ф 145. књига 58.

Богојевић Миодраг 6.7. 1907. Свилајнац	1	2	2	3	3	2	2	2	2	Одбијен на три месеца
Марковић Десанка 29. 9. 1909. Крагујевац	2	2	1	2	2	2	2	2	2	„
Марковић Лазар 8. 11. 1906. Свилајнац	2	2	2	3	1	3	2	3	4	„
Милојевић Радојко 29. 10. 1907. Мраморац	3	2	1	2	2	2	2	2	2	„
Милутиновић Славољуб 7. 1. 1910. Д. Крчин	2	1	1	2	1	1	2	2	2	Одбијен на годину дана
Милковић Братомир 12. 8. 1907. Сикирица	1	1	1	2	1	2	2	2	2	„
Обрадовић Бранислав 2.3. 1910. Д. Јовац	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Призната му зрелост
Ристић Божидар 29.3.1908. Јавланица	1	1	1	2	3	1	2	2	2	Одбијен на годину дана
Савић Божидар 26.8.1906. Свилајнац	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Призната му зрелост
Урошевић Миодраг 26.9.1911. Параћин	2	2	2	4	2	1	2	2	3	Одбијен на три месеца
Нушић Константин 2.7.1911. Загреб	2	2	2	2	1	2	2	2	2	Одбијен на три месеца
Димитријевић Драгољуб 24.3.1910. Брачин		-	-	-	-	-	-	-	-	Прекинуо полагање испита због болести

Нижи течајни испит за школску 1929/30. годину, одржан је од 16. до 24. јуна 1930. године. За испит се пријавило: 21 редован ђак и 2 приватна ђака. Председник испитног одбора била је Јелица Матејић. Пет ђака је ослобођено испита: Илија Димитријевић, Нада Пејх, Вера Поповић, Јелена Тодоровић и Миланка Шаулић.

Оцене са нижег течајног испита одржаног јуна 1930. године³⁷⁴

Име и презиме	Српско-хрват.	Француски јез.	Математика	Историја са земљописом
Стамена Ђојовић	3	3	4	3
Ружица Милојевић	3	3	3	3
Десанка Микић	3	3	3	4
Радмила Марковић	3	3	3	4
Сима Ристић	3	4	3	3
Драгослав Славик	3	2	3	3
Љубинка Томић	3	3	3	3
Анка Франић	3	3	3	3
Јован Ђорђевић	3	2	4	3

Нижи течајни испит одржан септембра 1930. године³⁷⁵

Име и презиме	Српско-хрват.	математика	Француски јез.	Историја и географија Југославије
Живојин Анђелић	3	3	3	3
Милева Антић	2			
Милка Грујић	3	4	3	3
Љубица Ишгвановић	3	3	3	3
Јелена Јовановић	3	2		
Сибинка Костић	2			
Петар Миливојевић	3	4	3	4
Љубинка	3	3	3	2

³⁷⁴ ИАЈ, Ф 145, књига 5. Драгослав Славик и Јован Ђорђевић положили су предмете септембра исте године

³⁷⁵ ИАЈ, Ф 145, књига 5.

Мигровић			
Даринка Плеше	3	3	3
Десанка Ћирјаковић	2		
Радмила Јовановић	3	3	2

Поправни испит за кандидате Нижег течајног испита, који су у септембарском року одбијени на три месеца, одржан је од 21 до 24. јануара 1931. године. За испит се пријавило пет кандидата и сви су положили.³⁷⁶

Комисија за полагање Вишег течајног испита за школску 1929/30. годину радила је у саставу: Петар Типа, инспектор Министарства просвете у пензији, Душан Бабић, директор, Душан Будимировић за српски и немачки језик, Живојин Павловић за француски језик, Станимир Илић за историју са географијом, Сергеј Уљанов за математику.³⁷⁷

**Главни протокол
испита зрелости за 1929/30. школску годину³⁷⁸**

Име и презиме датум и место рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа и народна са	Физика	Јестивеница	Филозофска пропедев.	Напомена о одлуци испитног одбора
Антић Радисав 16.3.1908. Сикирица	3	3	5	3	4	3	3	3	3	Призната му зрелост
Бугарски Смиља 6.11.1909. Баново поље	4	3	3	3	2	5	3	3	3	Положила септембра 1930.
Јанковић Милутин 24.8.1909. Илинци	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Призната му зрелост
Јовановић Милован 2.2.1909. Вишевац	4	4	4	4	5	3	5	3	4	„
Јокумовић	4	3	4	4	4	5	5	3	4	„

³⁷⁶ АЈ, 66, 712.

³⁷⁷ АЈ, 66, 711. Школски одбор Градске приватне више гимназије тражио је 28. априла 1930. године одобрење да се Виши течајни испит одржи у Ћуприји, уз обавезу да сноси све трошкове око одржавања испита.

³⁷⁸ ИАЈ, Ф 145. књига бр. 58.

Момир 2.4.1909. Грабовица										
Лукчевић Звонимир 16.2.1910. Сарајево	3	3	4	4	4	4	3	5	4	„
Маринковић Јелисавета 17.6.1911. Краљево	5	4	4	4	4	5	4	4	4	„
Милић Миодраг 29.2.1910. Сталаћ	4	3	4	4	3	5	4	3	4	„
Новаковић Милка 2.9.1908. Сењски Рудник	3	3	3	3	3	3	3	3	3	„
Поповић Милисав 17.9.1910. Сопот	3	3	3	3	4	2	3	3	3	Положио поправни испит септембра
Рашић Стојанка 25.5.1910. Ћићевац	3	3	3	3	3	2	3	3	3	Положила поправни испит септембра
Симић Новица 7.3.1910. Јуновац	2	3	3	3	3	3	3	3	3	Положио поправни испит септембра
Тодоровић Миљка 21.8.1910. Ћићевац	4	3	4	4	3	4	3	4	4	Призната јој зрелост
Трифунковић Софија 12.5.1910. Параћин	5	4	5	5	3	4	5	4	4	„

Комисија за полагање Вишег течајног испита у септембарском року, радила је у саставу: Прибислав Зарић, инспектор Министарства просвете, Душан Бабић, директор, др Душан Будимировић за српскохрватско језик, Живојин Павловић за француски језик, др Душан Будимировић за немачки језик, Станимир Илић за историју са географијом, Сергије Уљанов за математику. Због болести др Душана Будимировића заменио је Душан Вукићевић.

Мат урант и ћупријске гимназије 1932. године

За полагање Вишег течајног испита у септембру 1930. године пријавило се девет ђака за полагање целе матуре, два за полагање из једног предмета и два ученика за полагање из два предмета. По одобрењу Министра просвете, полагао је латински језик још један ученик, који је школске 1928/29. године одбијен на три месеца, после чега је отишао у војску. Испит су положила пет ученика и две ученице, за јануар су одбијена пет ученика а на годину дана један ученик, поред три ученика који су одбијени после полагања писмених испита.

Према изводу из протокола септембра 1930. године: 1) Андрија Андрић, одбијен на годину дана, 2) Милосав Благојевић, одбијен на годину дана, 3) Смиља Бугарски, призната јој зрелост, 4) Милорад Јефтић, одбијен на три месеца, 5) Сретен Живковић, одбијен на три месеца, 6) Милосав Поповић, призната му зрелост, 7) Милорад Радивојевић, одбијен на годину дана, 8) Стојанка Рашић, призната јој зрелост, 9) Душан Богојевић, одбијен на годину дана, 10) Јован Станојевић, одбијен на три месеца, 11) Добривоје Стефановић, одбијен на три месеца, 12) Аранђел Јелић, одбијен на три месеца, 13) Новица Симић, призната му зрелост, 14) Драгутин Тасић, призната му зрелост.³⁷⁹

³⁷⁹ АЈ, 66, 711.

Септембарски рок школске 1929/30. године³⁸⁰

Име и презиме датум и место рђења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Историја општа и народна са	Физика с	Јестаственица	Философска проглед.	Напомена о одлуци испитног одбора
Богојевић Душан 16.2.1910. Г. Кагун	-	3	-	3	-	-	3	3	3	Одбијен на годину дана
Станојевић Јован 18.3.1909. Јагодина	3	3	2	3	3	2	3	3	3	Положио поправни испит јануара 1931.
Срећановић Добривоје 7.10.1911. Сење	2	3	3	3	3	3	3	3	3	„
Андрић Андрија 9.4.1908. Сепци дун.бан.	2	3	3	3	2	2	3	3	3	Одбијен на годину дана
Благојевић Мило сав 25.9.1905. Тропоње	-	3	-	3	-	-	3	3	3	„
Јевтић Милор ад 4.6.1909. Житковац	3	3	3	3	3	2	3	3	3	Положио поправни испит јануара 1931.
Живковић Сретен 2.2.1909. Јагодина	3	3	2	3	3	3	3	3	3	„
Ценић Аранђел 2.10.1909. Ћуприја	3	3	3	3	3	2	3	3	3	„

*

У школској 1930/31. години ослобођени су полагања Нижег течајног испита: Јанковић Војислав, Митровић Велибор, Петровић Живојин, Петровић Јелица, Петровић Ранко, Поповић Страшимир, Тодоровић Сима, Чакрљан Надежда и Николић Вукашин.

На три месеца одбијени су: Јанић Олга, Ратковић Ружица, Сибиновић Радивоје, Миливојевић Момчило, Милић Божидар, Антић Милева, Јовановић

³⁸⁰ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 58.

Радмила. На годину дана одбијени су: Рабинац Олга, Тасић Немања, Јовановић Јелена. Августа 1931. године нижи течајни испит су положили: Јовановић Радмила, Марјановић Михајло, Миливојевић Момчило, Милић Божидар, Радсављевић Вера и Сибиновић Радивоје. На годину дана су одбијени: Антић Милева, Јанић Божана, Јанић Олга, Костић Сибинка, Кркић Ратомир, Митровић Славољуб, Радојковић Живка, Ратковић Ружица, Спасић Ратомир, Субић Ратко и Трифуновић Ратомир.³⁸¹

Комисија за полагање Вишег течајног испита, јуна 1931. године, радила је у саставу: др Марија Кисељак, професор гимназије у пензији (од 15. јуна Милан Милосављевић), Душан Бабић, директор, Риста Продановић, за српски језик, Христина Пијук за француски језик, др Макс Кох за немачки језик, Радојка Тодоровић за историју, Живојин Поповић за географију, Јованка Хаци Видојковић за математику.

Положили су Виши течајни испит и призната им зрелост: Стефановић Сталета, ослобођена полагања усмених испита, Ђулић Димитрије, Живановић Живота, Затезало Душанка, Илић Миодраг, Јакшић Милоје, Јанковић Милутин, Коцбир Адолберт, Лазаревић Олга, Милић Марисав, Миловановић Станоје, Милошевић Радмила, Најдановић Лазар, Недељковић Михаило, Петровић Драгомир, Петровић Милутин, Ристић Радмило, Ристић Слободан, Симић Петар, Стевановић Александар, Теодосијевић Јаков, Тодоровић Вера, Џанковић Драгиша, Ценић Боровоје, Васић Милија, Величковић Станислав, Димитријевић Милутин, Стојковић Милан, Марковић Радослав.

Одбијени су на три месеца: Живковић Ђорђе, положио септембра, Живковић Светолик, септембра одбијен на годину дана, Јанковић Бранислав, положио септембра, Јеремић Божидар, положио септембра, Костић Радослава, положила септембра, Лазаревић Вера, септембра одбијена на годину дана, Мијалковић Милен, положио септембра, Мијатовић Ратко, положио септембра, Најдановић Милан, положио септембра, Чавић Ангелина, положила септембра, Живановић Милутин, положио септембра, Милутиновић Славољуб, изгубио право на даље полагање испита. Одбијени на годину дана: Богојевић Момчило, Несторовић Велимир, Богојевић Душан, Кркић Светомир, Милошевић Слободан, Нешић Витомир, Николић Драга, Павловић Илија, Срећковић Милош, Бунушевац Вера, Живковић Миодраг, Живковић Светолик, Јончић Мирко, Марковић Димитрије, Стевановић Јелена, Стојановић Добрила.³⁸²

*

За Нижи течајни испит, школске 1931/32. године, одржаног јуна 1932. године, пријавило се 15 ученика и 10 ученица. Ослобођени су полагања Нижег течајног испита: Миленковић Јован, Симић Стеван, Нешић Александар, Плеше Десанка. Испит је положило 5 ученика и 5 ученица, на три месеца одбијена су 5 ученика и две ученице, а на годину дана 4 ученика и 3 ученице. Од испита је одустао један ученик. Нижи течајни испит су положили: Миловановић Мирослав, Митровић Славољуб, Рабинац Олга, Трифуновић Ратомир, Урошевић Гордана и Хорват Марија.

³⁸¹ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 3.

³⁸² ИАЈ, Ф 145, књига бр. 2.

Полагали су поправни испит: Миладиновић Драгомир, Јовичић Миодраг, Петровић Светислав, Ратковић Ружица, Спасић Ратомир, Урошевић Аврам. На годину дана су одбијени: Јанић Олга, Матејевић Олга, Ратковић Евка, Субић Ратко, Кркић Ратомир, Матејић Велимир и Ракић Радољуб.

Поправни течајни испит, августа, положили су: Ратковић Ружица, Петровић Светислав, Лукић Мирослава, Јовичић Миодраг, Миладиновић Драгомир, Спасић Ратомир и Урошевић Аврам.³⁸³ Живојин Анђелић, Милка Грујић, Љубица Иштвановић, Петар Миливојевић, Даринка Плеше, Јован Ђорђевић. На годину дана одбијени су: Милева Антић, Јелена Јовановић, Радмила Јовановић, Сибинка Костић, Љубинка Митровић, Десанка Ћирјановић.³⁸⁴

Према мишљењу изасланика Министра просвете писмени задаци били су уредни и добро урађени, али било је и задатака, који нису успели. Бачки неуспех био је последица лошег изражавања и граматичких грешака, јер се у Ћуприји и околини говорило језиком, који је доста одступао од књига за ђачку лектуру.³⁸⁵

Мат урант и са професором Јосипом Богнаром 1932. године

Чланови комисије за полагање Вишег течајног испита јуна 1932. године, били су: Милан Томић, директор гимназије у пензији, изасланик Министра просвете, Душан Бабић, директор, Живојин Милосављевић и Риста Продановић за српско-хрватски језик, Владимир Константиновић за француски језик, Милана Константиновић за немачки језик, Нико Марчетић и Јованка Хаџи Видојковић за

³⁸³ ИАЈ, Ф 145. књига бр. 3.

³⁸⁴ АЈ, 66, 2556.

³⁸⁵ Исто.

математику, Тодоровић Радојка и Тодор Шоптрајановић за народну и општу историју, Невена Шоптрајановић за земљопис.

За Виши течајни испит јуна 1932. године пријавило се 70 ученика и 22 ученице. По први пут 62 ђака, по други пут 18, а 2 ученика полагала су приватно. Поправни испит полагало је 7 ђака. Испит је положило 26 ученика и 15 ученица. На три месеца је одбијено 13 ученика и 3 ученице а на годину дана 28 ученика и 3 ученице. Од испита су одустала три ученика и једна ученица.³⁸⁶

Записник
Испитног одбора за Виши течајни испит
у месецу јуну 1932. године³⁸⁷

Презиме и име	Српски језик	Француски језик	Народна историја	Општа историја	Математика	Природопис	Веронаука	Немачки језик	Латински језик	Физика	Хемија	Филозофија	Одлука испитног одбора
Аранђеловић Надежда	4	3	4	5	4	4	5	3	3	3	3	4	Призната јој зрелост
Живковић Живка	4	4	4	4	5	4	5	4	4	4	5	4	„
Жикић Новица	2	2	3	2	3	4	4	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Здрављовић Момчило	2	3	3	3	3	4	4	4	3	3	4	4	Полаже поправни испит
Јевтић Предраг	3	4	4	4	4	3	5	3	3	5	5	5	Призната му зрелост
Јеврић Радослав	4	4	5	4	5	4	5	3	4	5	5	3	„
Јевтић Радомир	2	3	2	2	3	4	5	3	3	4	5	4	Одбијен на годину дана
Костић Миролjub	4	4	2	3	5	5	5	4	4	4	3	4	Полаже поправни испит
Лазаревић Живојин	4	4	4	4	3	3	5	4	4	3	5	4	Призната му зрелост
Миљковић Драгомир	4	4	5	5	5	4	5	4	4	4	5	4	„ ослобођен усмених испита
Милисављевић Доситије	3	4	4	4	3	3	5	3	3	3	4	3	Призната му зрелост

³⁸⁶ АЈ, 66, 2556. (ИАЈ, Ф 145. књига бр. 2)

³⁸⁷ ИАЈ, Ф 145. књига бр. 2.

Микић Олга Марковић Нагалија	4 4	4 5	4 5	5 5	5 5	4 5	4 5	3 4	3 5	4 5	4 5	3 5	„ „ ослобођена усмених испита
Николић Анка	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	Призната јој зрелост
Нешић Бождар	3	2	3	3	5	4	5	3	3	4	5	3	Полаже поправни испит
Обрадовић Владимир	5	5	5	5	4	5	5	4	3	4	5	4	Призната му зрелост
Оташевић Миодраг	5	5	5	5	4	4	5	4	4	4	5	4	„ „ ослобођен усмених испита
Павловић Ђурђина Петровић Јелена	4 4	5 3	4 4	4 3	4 3	4 3	5 4	4 3	3 3	3 4	4 4	4 3	Призната јој зрелост „
Радовановић Милош	4	3	5	4	3	4	5	4	3	3	4	5	„
Стојановић Живка	3	4	3	3	3	3	5	3	3	4	4	4	„
Стефановић Радоје	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4	„ „ ослобођен усменог испита
Симић Радомир	3	4	5	4	4	4	5	3	3	3	4	4	Призната му зрелост
Симић Трифун	4	4	5	5	4	5	5	4	4	4	5	4	„ „ ослобођен усмених испита
Танић Александар	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	„
Тодоровић Добривоје Таушановић Петар	4 3	4 4	3 5	3 5	5 5	4 5	5 5	4 3	3 3	4 4	5 4	3 4	Призната му зрелост „
Анђелковић Милан	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	4	3	„
Бановић Јован	3	3	2	3	3	3	5	3	3	3	4	3	Полаже поправни испит
Велимировић Радмила	4	3	4	5	4	3	4	3	3	3	3	3	Призната јој зрелост
Вукојевић Радмила	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	3	Полаже поправни испит
Гајић Даница	3	3	2	3	3	3	5	3	3	3	3	4	„
Голистојановић Милка	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	Призната јој зрелост
Деспотовић	3	2	4	4	3	5	5	3	3	5	5	5	Полаже

Лепомир													поправни испит
Милетић Добрила	3	4	3	3	4	3	4	3	3	3	4	4	Призната јој зрелост
Жикић Мило ван	2	2	2	3	3	3	4	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Илић Вера	4	4	4	3	3	3	5	3	3	3	3	3	Призната јој зрелост
Ивановић Љубомир	3	3	2	2	3	3	4	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Јаковљевић Михаило	3	3	4	3	4	3	5	3	3	3	3	3	Призната му зрело ст
Миловановић Драгић	3	2	3	3	3	3	5	3	3	3	3	3	Полаже поправни испит
Мирковић Душан	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	Призната му зрело ст
Марковић Живан	2	2	4	3	2	3	4	3	3	3	4	3	Одбијен на годину дана
Марковић Светистав	2	2	2	2	2	3	4	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Павловић Стојан	3	3	3	2	3	3	5	3	3	3	3	3	Полаже поправни испит
Тодоровић Драгостав	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	Призната му зрело ст
Бунушевац Вера	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	-	3	Одбијен а на годину дана по други пут
Вукићевић Надежда	2	2	3	2	3	4	4	3	3	3	-	5	„
Живковић Светолик	4	3	3	2	3	3	5	3	3	3	-	3	Полаже поправни испит
Јончић Мирко	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	-	4	Призната му зрело ст
Марковић Димитрије	3	3	3	3	4	4	5	3	3	3	-	5	„
Миленковић Миливоје	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	-	3	Полаже поправни испит
Крстић Христифор	3	3	4	3	2	3	3	3	3	3	-	5	„
Николић Драга	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	-	5	Призната јој зрелост
Радукић Душан	5	3	4	3	2	3	3	5	3	3	4	3	Полаже поправни испит
Нешић	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	-	4	Призната

Витомир Поповић Слободанка	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	-	5	му зрело ст Полаже поправни испит
Стојановић Добрила	4	3	3	4	3	4	3	3	3	3	-	4	Прзната јој зрелост
Симић Радомир	3	3	3	3	2	3	3	4	3	3	-	5	Полаже поправни испит
Богојевић Душан	2	2	3	2	2	2	3	3	3	3	-	3	Одбијен на годину дана
Јовановић Живојин	3	3	3	3	2	3	3	-	3	3	-	3	Полаже поправни испит
Стевановић Милисав	3	3	3	2	2	2	3	-	3	3	-	3	Одбијен на годину дана
Богосављевић Момчило	3	3	3	-	4	3	4	3	3	3	-	3	Призната му зрело ст Полагао в.т.и. септембра 1931.
Вулић Божин	3	-	3	-	4	4	3	3	3	3	-	3	„
Крстић Магеја	3	3	-	-	3	3	3	4	3	3	-	3	„
Несторовић Витомир	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	-	5	Призната му зрело ст
Николић Оливера	3	3	3	-	3	3	3	3	3	3	-	3	Призната јој зрелост Полагала в.т.и. септембра 1931.
Симић Божидар	3	3	3	-	5	3	4	3	3	3	-	5	„

Просечне оцене ђака ослобођених усмених испита: 1) Наталија Марковић 4,83, 2) Радје Стефановић 4,58, 3) Миодраг Оташевић 4,5, 4) Драгомир Миљковић 4,42, 5) Трифун Симић 4,42, 6) Александар Танић 4,08.

Најбољи писмени задатак израдио је Душан Радукић. До ста је кандидата писмени задатак урадило врло добро и добро, али многи су се изгубили у излагању својих мисли. Само 41 ђак је успешно савладао градиво. Једна ученица положила је одличним успехом, 13 ученика и 5 ученица врло добрим, 13 ученика и 9 ученица добрим успехом, 13 ученика и 3 ученице имали су поправни, а 30 ученика и 3 ученице били су сасвим слаби.³⁸⁸

*

Испитни одбор за полагање Нижег течајног испита за школску 1932/33. годину, чинили су: председник Христина Радовић, разредни старешина, чланови:

³⁸⁸ АЈ, 66, 2556.

Милан Јовановић за српско-хрватски и немачки језик, Радивој Микуш за француски језик, Светозар Спасојевић за историју и земљопис, Јованка Хаци Видојковић за математику.

За Нижи течајни испит јуна 1933. године пријавило се 8 ученика и 4 ученице, који су завршили четврти разред те школске године, 1 ученик и две ученице редовни по други пут и 1 ученик приватно први пут. Испита су били ослобођени: Зорка Лазић и Војислав Симовић.

Испит су положила 5 ученика и 3 ученице: Илић Боровоје, Клоцбир Елза, Новичић Драгиша, Станојевић Тихомир, Чапрић Надежда и Шел Винко. Један ученик и једна ученица одличним успехом и 4 ученика и две ученице добрим успехом. Одбијени су на три месеца 1 ученик и две ученице: Живић Вукосав, Мигровић Слободанка и Ратковић Евка. На годину дана одбијена су 4 ученика и једна ученица: Матејевић Олга, Милосављевић Борисав, Стевановић Александар, Стојшић Миленко и Ракић Родољуб. Право на редовно полагање испита изгубили су 1 ученик и једна ученица. Поправни испит августа, положили су: Живић Вукосав, Митровић Слободанка, Ратковић Евка.³⁸⁹

Мат уранти 14. маја 1933. године

седе с лева: 1. Боса Милохановић, 2. Вера Бабић, 3. Михајло Костадиновић, 4. Љубица Савић...стоје с лева: 1. Маркола Стојановић, 3. Мирославка Станковић, 4. Славка Ђурђевић, 5. Миодраг Панић, 6. Вероника Тоскић, 7. Томић,...9. Вера Марјановић.

³⁸⁹ АЈ, 66, 2556. На крају 1932/33. године у четвртном разреду било је 15 ученика и 8 ученица. Полагало је поправни испит 7 ученика и 3 ученице. Поновило је разред 6 ученика и две ученице. Право на редовно школовање као поновци изгубили су 1 ученик и две ученице.

Комисија за полагање Вишег течајног испита школске 1932/33. године радила је у саставу: Милоје Стојадиновић, изасланик Министра просвете, Владимир Лазић, директор, Живојин Милосављевић за српско-хрватски језик, Владимир Константиновић за француски језик, Милана Константиновић за немачки језик, Никола Богићевић за математику, Тодор Шоптрајановић, Невена Шоптрајановић за земљопис.

За Виши течајни испит јуна 1933. године пријавио се 51 ученик и 16 ученица: 26 ученика и 14 ученица редовни ђаци гимназије, један редован ђак из друге школе, 15 редовних ученика по други пут, 4 приватна ученика први пут, 2 ученика приватних по други пут и 3 ученика и две ученице приватни по трећи пут.

Испит је положило 18 ученика и 7 ученица, на три месеца одбијено 8 ученика и 3 ученице, на годину дана одбијено 6 ученика и 4 ученице. Одличним успехом положили су 3 ученице, врло добрим 8 ученика и две ученице, добрим успехом 10 ученика и 12 ученица. Од испита је одустао 1 ученик. Више нису могли да полажу као редовни ђаци њих 12. Право на редовно полагање испита изгубило је 13 ученика, а да више нису могли да полажу ни као приватни кандидати 3 ученика и две ученице.³⁹⁰

**Записник
завршне седнице испитног одбора за Виши течајни испит
у јуну 1933 године, одржане 23 јуна 1933 г.³⁹¹**

Презиме и име	Српско-хрватски	Француски језик	Немачки језик	математика	Народна историја	Општа историја	Природопис	Веронаука	Латински јез.	Физика	Хемија	Филозофија	Одлука испитног одбора
Лавић Вера	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	Призната јој зрелост, ослобођена усмених испита
Савић Љубица	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	„
Ђурђевић Рагибор	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	4	3	Призната му зрелост
Мицић Костадинка	3	3	4	3	3	3	4	4	3	3	3	4	„
Радукић Душан	3	3	3	3	2	3	3	5	3	3	4	3	Положио августа 1933.
Обрадовић	3	4	3	3	4	4	3	4	3	3	3	3	Призната

³⁹⁰ АЈ, 66, 2556. Један од приватних ученика није дошао на испит.

³⁹¹ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 4.

Душан Ивановић Душан	4	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	му зрело ст „
Новако вић Бранислав	2	3	4	2	2	3	4	4	3	3	3	4	Одбијен на годину дана
Симић Мило ван	2	2	3	2	3	3	4	4	3	4	3	3	„
Томић Јелена	3	2	3	2	2	3	3	4	3	3	3	3	„
Милисављевић Хранислав	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	Одбијен на годину дана августа 1933.
Петровић Душан	2	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Филиповић Младен	3	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3	4	Призната му зрело ст
Мраовић Босилка	5	5	5	4	5	4	4	5	5	4	4	5	„
Словић Драгољуб	5	4	4	5	5	5	4	5	4	4	5	4	„
Радивојевић Божидар	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	„
Станковић Миро слава	2	3	3	3	3	3	3	5	4	3	3	4	Призната јој зрелост августа 1933.
Недељковић Љуби ца	3	3	4	4	4	4	4	5	3	4	4	3	Призната јој зрелост
Ђурђевић Славка	3	3	5	3	4	5	3	5	3	4	4	5	„
Радовановић Радослав	4	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	„т
Митровић Рагомир	4	4	4	3	5	4	3	5	3	3	4	4	„
Марковић Милана	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	„
Протић Душан	4	4	4	2	4	3	4	5	3	3	3	3	Призната му зрело ст августа 1933.
Аћимовић Драгољуб	5	3	3	3	5	4	3	5	3	3	3	4	Призната му зрело ст
Здравко вић Радован	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	„
Перић Милан	3	5	5	4	4	4	5	5	4	3	3	4	„
Чулевић Анели	3	3	4	4	4	3	4	4	4	4	5	4	„
Данило вић Жи воји н	4	3	3	5	4	4	4	4	3	3	3	3	„
Марковић Аксентије	3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	5	4	„

Јанковић Добросав	4	4	4	4	3	5	4	4	4	3	3	4	„
Миленковић Загорка	3	3	3	3	3	2	3	5	3	3	3	3	Призната јој зрелост августа 1933.
Бунушевац Слободанка	3	3	3	2	3	3	4	5	3	3	3	3	Одбијена на годину дана августа 1933.
Димитријевић Олга	2	3	3	2	3	2	3	3	3	3	-	3	Губи право на даље полагање
Миладиновић Станислав	2	3	4	4	3	3	3	4	3	3	3	4	Призната му зрелост августа 1933.
Васић Миодраг	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4	3	3	Призната му зрелост
Тасић Борисав	3	2	3	2	3	3	3	4	3	3	4	4	Одбијен на годину дана
Симић Милисав	3	4	4	2	3	3	4	4	3	3	3	4	Призната му зрелост августа 1933.
Мицић Јован	3	3	2	3	3	3	-	3	3	-	3	-	„
Жикић Мило ван	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	Одбија се од даљег полагања као редован ученик августа 1933.
Петровић Радосав	3	3	3	2	3	3	4	4	3	3	3	3	Призната му зрелост августа 1933.
Стојановић Мариола	3	3	4	2	2	2	3	5	4	3	3	3	Одбијена на годину дана
Ивановић Љубомир	3	3	3	2	3	2	3	4	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Грдашевић Василије	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	3	Призната му зрелост
Стевановић Илија	3	3	3	4	4	5	3	4	3	3	3	3	„

*

Испит је полагао 17 ђака по први пут и двојица ученика по други пут. За полагање Нижег течајног испита пријавило се 9 ученика и 10 ученица, који су завршили четврти разред школске 1933/34. године и редовни по други пут 2 ученика. Полагања испита ослобођена су, због одличног успеха, Милан Миловановић и Милан Петровић. Испит је положило 9 ученика. Поправни испит полагала су 2 ученика и две ученице, а на годину дана одбијена су 6 ученика и две ученице. Положили су Нижи течајни испит јуна 1934. године, ови ђаци: Марковић Божић, Николић Бранислав, Стојановић Миодраг, Урошевић Душан, Хаџи Наумовић Венијамин, Андрејевић Велибор и Шутић Драгољуб. Полагали су поправни испит: Ерленвајн Марија, Марјановић Војислав, Стојановић Драгољуб, Ценић Љубица. Сву су положили поправне испите, а са тим и Нижи течајни испит. На годину дана одбијени су: Пап Јозеф, Коцић Јепосава, Обрадовић Владислав, Стевић Љубиша, и по други пут Стевановић Александар и Стојишић Миленко.³⁹²

За полагање Нижег течајног испита 1934. године, испитни одбор радио је у саставу: председник Стеван Живковић, изасланик Министра просвете, чланови: Милан Јовановић за српски језик, Никола Богичевић за математику, Јован Апостоловић за историју, Живојин Поповић за земљопис Југославије, Владимир Константиновић за француски језик.³⁹³

Виши течајни испит одржан је од 11 до 19. јуна 1934. године. Испитном одбору председавао је Стеван Живковић, изасланик Министарства просвете. Чланови одбора били су: Владимир Лазич, директор, Живојин Милосављевић за српски језик, Радивој Микуш за француски језик, Јованка Хаџи Видојковић за математику, Тодор Шоптрајановић за историју и Невена Шоптрајановић за земљопис.

За полагање Вишег течајног испита пријавило се 20 ученика и 12 ученица, сви који су завршили осми разред школске 1933/34. године. Осим њих и 5 ученика и 3 ученице, редовних ђака, који су полагали по други пут. Два ученика полагали су као приватни ђаци по други пут, а 3 ученика као приватни ђаци по трећи пут. Виши течајни испит положило је 13 кандидата, док је 7 ђака по други пут одбијено на годину дана и упућени су на приватно полагање. Одбијени на годину дана као приватни ђаци по други пут и упућени су на приватно полагање по трећи пут 2 ученика, а изгубили су право на полагање вишег течајног испита 3 ученика. Одличним успехом положила су 2 ученика и 3 ученице, врло добрим једна ученица и добрим успехом 7 ученика. У августу поправни испит полагато је 7 ђака и сви су успешно положили Виши течајни испит.³⁹⁴

Према извештају изасланика Министра просвете, велика већина кандидата није показала солидну спрему и знање. Мали број кандидата је својим радовима доказао да су стекли довољно образовања изрелости за даље студије. Мали број кандидата савладао је

³⁹² ИАЈ, Ф 145. књига бр. 3.

³⁹³ АЈ, 66, 712.

³⁹⁴ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1933-1934. годину, Параћин 1934. АЈ, 66, 712.

довољно градиво, и мало је било оних, који су показали способност да оперишу стеченим знањем и да су га могли применити.³⁹⁵

Записник
завршне седнице Испитног одбора за Виши течајни испит у јуну 1934.
године, одржане 19 јуна.
Испитни одбор утврдио је опште оцене Вишег течајног испита и донео
о кандидатима ову одлуку³⁹⁶

Презиме и име	Српско-хрват. јез.	Француски јез.	Немачки јез.	Математика	Народна историја	Општа историја са земљописом	Природопис	Вернаука	Латински језик	Физика	Хемија	Филозофија	Одлука испитног одбора
Грјковић Вера	5	5	4	5	4	4	5	4	4	4	5	4	Призната јој зрелост
Марковић Надежда	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	„
Маринковић Бранислав	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4	4	5	„
Новак Верослава	5	5	5	4	5	5	4	5	4	4	4	5	„
Поповић Војислав	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5	5	„
Станојевић Даница	5	5	4	4	5	4	5	5	4	4	5	5	„
Богдановић Душан	3	3	4	4	4	4	3	4	3	3	3	3	„
Вељковић Данило	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	3	„
Гајић Јелена	2	2	3	2	2	2	3	4	3	3	3	3	Одбијена на годину дана
Жуњић Милован	2	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	„
Ивковић Видоје	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	4	Призната му зрелост
Јовановић Милош	2	4	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Марјановић Верослава	4	2	3	3	2	2	3	4	3	3	3	3	Одбијена на годину дана
Миловановић Миодраг	2	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	3	Положио августа

³⁹⁵ АЈ, 66, 712.

³⁹⁶ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 4.

Митовановић Светислав	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	1934. „
Младеновић Милadin	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	„
Наумовић Тодор	3	4	3	4	3	3	5	5	3	3	4	4	Призната му зрело ст
Панић Миодраг	4	3	3	4	4	5	3	3	3	3	3	4	„
Пејха Нада	3	3	3	3	2	3	4	4	3	3	3	4	Положила августа 1934.
Петровић Велимир	2	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	3	„
Петровић Миодраг	4	3	3	3	3	4	4	5	3	3	4	5	Призната му зрело ст
Ристић Смиља	3	4	3	2	3	4	3	4	3	3	3	4	Положила августа 1934.
Фокаловић Милош Џуфић Никола	3 2	3 3	3 3	4 4	3 3	4 3	3 3	3 5	3 3	3 3	3 3	3 3	Призната му зрело ст Положио августа 1934.

*

Испитни одбор за полагање Вишег течајног испита јуна 1935. године радио је у саставу: Никола Ракић, изасланик Министарства просвете, Велимир Трифуновић, директор, Живојин Милосављевић за српскохрватски језик, Владимир Константиновић за француски језик, Катарина Валдман за немачки језик, Тодор Шоптрајановић за историју, Невена Шоптрајановић за земљопис, Јованка Хаџи Видојковић за математику.

За испит се пријавило десет кандидата, који су учили школске 1934/35. године, десет кандидата, који су завршили осми разред предходне године и четири приватна кандидата.

Записник

Завршне седнице Испитног одбора за полагање Вишег течајног
испита у јуну 1935 године одржане 21 јуна 1935 године.

Испитни одбор је утврдио оцене Вишег течајног испита и донео ове
одлуке и оцене³⁹⁷

Презиме и име датум и место рођења	Српско-хрват. јез.	Франуски јез.	Неманк и јез.	Математика	Народна историја	Општа историја са земљописом	Природопис	Веронаука	Латински јез.	Физика	Хемија	Филозофија	Одлука Испитног одбора
Аврамовић Обрен 25.1914. Дринава	2	2	3	4	-	-	3	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Вељић Радомир 11.8.1915. Потоцац	4	4	4	3	4	2	4	3	3	3	3	3	Положио августа 1935.
Вукићевић Мирослав 23.6.1916. Јагодина	2	2	3	2	-	-	3	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Гђић Јелена 22.1916. Главица	2	3	3	4	3	2	3	4	3	3	3	3	Одбија се на годину дана
Ђуричић Милева 29.5.1915. Јагодина	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Призната јој зрелост
Јовановић Милош 29.6.1911. Чепуре	3	3	3	4	2	3	3	3	3	3	3	3	Положио августа 1935.
Лазаревић Владимир 23.1912. Аранђеловац	3	3	3	3	5	5	4	5	3	3	4	4	Призната му зрелост
Јанковић Веселин 15.1911. Кијево, срез Крагујевачки	3	3	3	3	3	2		4	3	3	3	4	Положио августа 1935.

³⁹⁷ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 4.

Марковић Радмица 10.4.1916. Ћуприја	3	3	3	4	3	5	4	4	3	3	4	3	Призната јој зрелост
Милосављевић Милева 1.12.1913. Ћуприја	2	2	3	2	2	2	3	4	3	3	3	3	Одбијена на годину дана
Недељковић Слободан 15.1916. Приштина	2	3	3	2	3	2	3	4	3	3	3	4	Одбијен на годину дана
Паунић Сретен 20.3.1913. Слатина	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	Положио августа 1935.
Петровић Радмица 22.6.1914. Ћуприја	2	2	3	2	2	2	3	4	3	3	3	3	Одбијена на годину дана
Петровић Јетица 19.11.1914. Ниш	4	4	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	Призната јој зрелост
Поповић Страшимир 6.10.1916. В. Бањинци	4	3	3	4	4	4	4	4	3	3	3	3	Призната му зрелост
Стевановић Јепосава 21.11.1914. Параћин	3	3	3	3	4	3	3	5	3	3	4	4	Призната јој зрелост
Стевановић Ђорђе 25.10.1914. Параћин	2	2	3	3	-	-	3	4	3	3	4	4	Одбијен на годину дана
Симић Милован 28.9.1912. Рајкинац	3	3	3	2	3	3	4	4	3	4	3	3	Положио августа 1935.
Симоновић Ратко 22.8.1914. Дубока	3	2	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	„
Теодосић Александар 22.12.1912. Суводол	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Трајковић Александар	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	„
Хаџи Манић Илија 29.6.1914. Ниш	4	4	3	3	4	3	3	3	3	3	4	3	Призната му зрелост

Шрамељ Рудолф 22.8.1917. Чешки Буђезови	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	5	Призната му зрелост

Према мишљењу изасланика Министра просвете велика већина кандидата на Вишем течајном испиту није показала солидну спрему и стечено знање, а нису знали ни да течно и поуздано искажу своје мисли. Мали број кандидата је доказао у својим писменим задацима да је стекао довољно општег образовања и зрелости за даље студије. Ретко који кандидат је показао способност да оперише стеченим знањем, да то зна да примени и да на постављено питање покаже лакоћу изражавања.³⁹⁸

Одбор за полагање Нижег течајног испита јуна 1935. године радио је у саставу: Живојин Поповић, председник, Ђорђе Киселиновић за српскохрватски језик, Радивој Микуш за француски језик, Јован Апостоловић за историју и земљопис, Марија Калчан за математику. Испит су обилазили Никола Ракић, изасланик Министра просвете и Велимир Трифуновић, директор школе.

За испит се пријавило 42 ђака, који су школске 1934/35. године завршили четврти разред,³⁹⁹ 4 ђака, који су предходне године одбијени на годину дана и 3 приватна ђака.⁴⁰⁰

Преглед оцена на Нижем течајном испиту одржаном јуна 1935. године⁴⁰⁰

Име и презиме	Српско-хрват. ј.	Француски јез.	Историја	Земљопис	Општа оцена из историје и земљописа	Математика	напомене
Љубинка Поповић	5	5			5	5	Ослобођена ниж. теч. испита
Зорка Дамњановић	4	4			4	4	„
Надежда Илић	4	4			5	5	„
Олга Поповић	4	4			5	4	„
Драгомир Тодоровић	5	4			5	5	„
Ђорђе Бизетић	5	4			5	5	„
Драгољуб Манић	4	4			5	5	„
Љубомир Нешић	4	4			4	5	„

³⁹⁸ АЈ, 66, 711.

³⁹⁹ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 5.

⁴⁰⁰ Исто.

Драгослав Ђурић	4	4			5	4	„
Милан Јовановић	4	3	2	3	3	4	
Радмила Милић	4	4	4	4	4	3	
Борислав Николић	5	3	4	4	4	3	
Милица Петровић	4	3	5	5	5	4	
Иванка Андрејевић	3	3	5	4	4	2	положила августа
Слободан Ђурић	3	2	3	3	3	3	„
Славка Илић	4	2	3	4	4	3	положила августа
Милојко Лазаревић	3	3	4	5	5	3	
Персида Војиновић	3	2	3	4	4	2	одбијена на 3 месеца
Драгомир Обрадовић	3	4	3	3	3	3	
Даринка Димитријевић	3	2	2	2	2	2	одбијена на годину дана
Миланка Марковић	3	3	2	3	2	3	положила августа
Драгомир Матић	3	2	2	3	2	3	одбијен на годину дана
Олга Пантелић	4	3	3	3	3	2	положила августа
Душанка Пејатовић	4	3	3	3	3	2	„
Наталија Стефановић	4	3	2	3	2	2	одбијен на годину дана
Душан Гавриловић	4	2	4	4	4	3	положио августа
Радомир Петровић	3	2	4	4	4	3	„
Момчило Савић	3	3	5	5	5	3	
Љубомир Николић	4	3	3	4	4	5	
Јанко Молнар	3	3	3	3	3	3	
Миодраг Главичић	3	3	3	4	4	4	
Радован Вулић	3	4	4	4	4	4	
Миодраг Дреноваковић	4	3	4	4	4	3	
Животије Ражић	3	4	4	4	4	3	
Радмило Стојановић	3	3	4	4	4	3	

Александар Томић	4	3	4	4	4	3	
Љубомир Илић	3	3	4	4	4	2	положио августа
Љубица Стевић	3	2	3	3	3	4	„
Бранислав Манојловић	3	2	3	3	3	3	„
Александар Стевановић	3	2	3	3	3	3	„
Живојин Мицић	3	3	4	3	4	4	
Драгиња Дуњић	2	-	-	-	-	-	одбијена на годину дана
Рако Стевановић	3	2	2	2	2	2	„
Љубица Мојсиловић	2	-	-	-	-	-	„
Звонимир Бакша	2	-	-	-	-	-	„
Петар Наумовић	2	-	-	-	-	-	„
Владислав Обрадовић	2	-	-	-	-	-	„
Љубомир Младеновић	2	-	-	-	-	-	„

На Нижем течајном испиту, одржаном 1935. године, према извештају изасланика Министра просвете, ђаци су добро схватили и обрадили своје задатке. Велика већина је успешно савладала градиво које се тражило, изузев из француског језика.⁴⁰¹

*

Нижн течајни испит школске 1935/36. године одржан је од 10 до 19. јуна 1936. године. Председник испитног одбора био је Владимир Константиновић, а чланови: Петар Момировић, Ђорђе Киселиновић, Јован Апостољовић и Јованка Хаџи Видојковић. Испитима је присуствовао и изасланик Министра просвете. Полагања Нижег течајног испита било је ослобођено 7 ђака. За испит се пријавило 45 ђака.

⁴⁰¹ АЈ, 66, 711.

Преглед оцена на Нижем течајном испиту
јуна 1936. године⁴⁰²

Име и презиме	Српско-хрватски	Француск и јез.	Историја и земљопис	Математика	напомене
Драган Богвић	5	4	5	5	Ослобођен ниж. течај. испита
Ида Десарно	4	4	5	4	„
Мирослава Милековић	4	5	5	5	„
Станија Милетић	4	5	4	4	„
Софија Петковић	4	5	5	4	„
Видосава Стојковић	5	5	4	5	„
Зорица Хаци Видојковић	4	5	5	5	„
Олга Гајић	3	3	3	2	Положио августа 1936.
Надежда Јевтић	4	5	4	5	
Мирјана Милановић	3	3	4	2	Одбијене на годину дана августа 1936.
Вера Марковић	4	5	4	5	
Радмила Милетић	3	2	3	3	Одбијена на годину дана августа 1936.
Ружица Петровић	4	4	4	3	
Љубица Радојковић	4	3	4	3	
Бранка Стефановић	3	4	4	4	
Надежда Стефановић	4	3	4	4	
Радмила Тоболар	3	3	4	2	Положила августа 1936. год.
Милунка Томић	3	3	4	3	
Милица Џенић	3	3	4	3	
Персида Војиновић	3	3	5	2	Положила августа 1936.
Драгиња Дуњић Наталија Стефановић	3 3	3 2	3 3	3 2	Одбијена на годину дана

⁴⁰² ИАЈ, Ф 145, књига бр. 5.

Владислав Андрић	3	3	3	3	
Живорад Видановић	3	4	4	3	
Душан Голубовић	3	2	4	3	Положио августа 1936.
Јован Димитријевић	3	3	3	3	
Ђорђе Ђорђевић	3	3	3	3	
Јован Ђорђевић	3	5	4	4	
Миодраг Јовановић I	4	5	5	5	
Миодраг Јовановић II	3	4	3	2	Положио августа 1936.
Мирослав Кокоут	3	2	3	2	Одбијена на годину дана положио јуна 1937.
Предраг Крстић	3	3	3	4	
Живорад Иванковић	3	4	5	2	Положио августа 1936.
Војислав Ломбауер	2	-	-	-	Одбијен на годину дана
Стојан Николић	4	5	5	5	
Душан Недељковић	3	3	4	4	
Јован Пајић	2	-	-	-	Одбијен на годину дана
Србољуб Петровић	3	3	5	3	
Драгослав Стефановић	4	2	3	4	Положио августа 1936.
Хранислав Тасић	4	2	3	3	Одбијен на годину дана августа 1936. положио јуна 1937.
Петар Наумовић	3	3	4	3	
Драгомир Мацић	3	2	2	2	Одбијен на годину дана положио јуна 1937.
Звонимир Бакша	3	2	3	3	
Светозар Милановић	3	3	3	2	Положио августа 1936.

Нижи течајни испит положило је 13 ученика и 15 ученица. Од ђака који су положили Нижи течајни испит, по успеху је било: одлични 2 ученика и 4 ученице, вр. добри 5 ученика и 7 ученица, добри 6 ученика и 4 ученице. На три месеца одбијено је 7 ученика и 5 ученица, на годину дана 4 ученика, а једна ученица је изгубила право на редовно полагање. Изасланик Министра просвете је истакао да су писмени задаци добро урађени и да су ђаци успешно савладали градиво.

Испитну комисију за полагање Вишег течајног испита школске 1935/36. године сачињавали су: др Сретен Шљивић, професор универзитета у Београду, Велимир Трифуновић, директор, Живојин Милосављевић за српско-хрватски језик, Владимир Константиновић за француски језик, Милана Константиновић за немачки језик, Олга Деркачев-Радојевић за историју, Јованка Хаџи Видојковић за математику.⁴⁰³

На крају школске 1935/36. године у осмом разреду било је 14 ученика и 5 ученица. Разред нису завршиле две ученице. За полагање Вишег течајног испита пријавило се 19 ученика и 3 ученице: редовни први пут 14 ученика и 3 ученице, редовни други пут 3 ученика, приватни први пут 1 ученик, приватно други пут 1 ученик

Записник

завршне седнице Испитног одбора за полагање Вишег течајног испита у јуну 1936 год. Испитни одбор је утврдио оцене Вишег течајног испита и донео ове одлуке⁴⁰⁴

Презиме и име	Српско-хрват. ј.	Француски јез.	Немачки јез.	Математика	Народна историја	Општа историја са географијом	Природопис	Веронаука	Латински јез.	Физика	Хемија	Филозофија	Одлука Испитног одбора
Димитријевић Данило	3	3	3	3	4	3	4	3	3	4	3	3	Призната му зрелост
Живковић Стојан	4	3	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	„
Јеремић Милун	3	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3	3	„
Манић Сава	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	„
Миленковић Јован	4	4	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	„
Миленковић Миодраг	3	3	3	2	4	3	4	3	3	3	3	3	Положио августа 1936.
Николић	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	Одбијен

⁴⁰³ АЈ, 66, 712.

⁴⁰⁴ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 5.

Никола													на годину дана
Павићевић Ђорђе	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	4	3	„
Плеше Десанка	3	3	3	3	4	4	4	4	3	4	4	3	Призната јој зрелост
Сибиновић Радивоје	3	3	3	3	4	3	5	4	3	3	3	4	„
Тодоровић Сима	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	4	5	Положио августа 1936.
Хорват Марија	3	4	4	3	5	5	4	4	4	4	4	4	Призната јој зрелост
Вељковић Драгољуб	3	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	Положио августа 1936.
Дамњановић Живка	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Призната јој зрелост
Белогрић Љубомир	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Призната му зрелост
Николић Миодраг	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	Положио августа 1936.
Станковић Петар	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана августа 1936.
Аврамовић Обрен	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Положио августа 1936.
Недељковић Слободан	3	3	3	2	4	4	3	4	3	3	3	4	Положио августа 1936.
Стефановић Ђорђе	2	2	3	2	3	2	3	4	3	3	4	4	Одбијен на годину дана
Вујичић Милош	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	Положио августа 1936.
Тошић Велимир	2	3	2	2	3	3	3	4	3	3	4	5	Одбијен на годину дана

Виши течајни испит положио је 7 ученика и 3 ученице. Одличним успехом 2 ученика и једна ученица, врло добрим једна ученица и добрим успехом 5 ученика и једна ученица. Седам ученика одбијено је на три месеца, 3 ученика на годину дана, а 2 ученика изгубили су право на редовно полагање испита.

Према извештају директора школе, ова генерација матураната била је знатно боља од прошлог дишње. Од десет кандидата, који су положили матуру, седам су показали добро знање и способност да стечено знање могу применити. И остала три матуранта показали су прилично добро знање. За разлику од директора, изасланик Министра просвете навео је да се за већину овогодишњих матураната, а и за неке који су положили матуру, може рећи да су испод осредње способности.⁴⁰⁵

*

Испитни одбор Нижег течајног испита за школску 1936/37. годину радио је у саставу: Живојин Поповић, председник и Мара Миленковић за српскохрватски језик, Владимир Константиновић за француски језик, Јован Апостоловић за историју, Манојло Чучковић за земљопис, Воја Миленковић за математику, као чланови. За испит се јавило 47 ђака, који су завршили четврти разред школске 1936/37. године и два редовна ђака од предходне године.

**Преглед оцена на Нижем течајном испиту
јуна 1937. године⁴⁰⁶**

Презиме и име	Српско-хрватски јез.	Математика	Историја и земљопис	Француски јез.	Напомена
Матић Боровоје					Ослобођен ниж. теч. испита
Николић Вера					Ослобођена ниж. теч. испита
Милосављевић Борка	3	3	4	4	
Симић Даница	3	3	4	3	
Јовановић Олга	3	4	3	4	
Цветковић Надежда	3	3	5	3	
Савић Драгица	4	3	4	3	
Милетић Љубица	3	2	3	3	Одбијена на годину дана
Ковачевић Јулијана	3	4	3	2	Положила августа 1937.
Чубраковић	4	4	5	3	

⁴⁰⁵ АЈ, 66, 711.

⁴⁰⁶ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 5.

Добрица Јовре Александар	4	5	5	3	
Ђекић Олга	3	3	4	2	Положила августа 1937.
Марковић Јелена	3	2	3	3	„
Благојевић Радмила	3	2	3	3	„
Страиновић Бранка	4	4	3	3	
Пешић Надежда	3	3	2	2	Одбијена на годину дана
Илић Петар	3	2	4	3	Положио августа 1937.
Јовановић Мирослав	4	3	5	5	
Јањатовић Недељка	4	3	4	4	
Митровић Милоје	3	3	5	3	
Анђелковић Радмила	3	3	5	3	
Марковић Јелосава	3	3	3	4	
Сабо Алајош	3	3	3	3	
Гајић Милош	3	3	4	3	
Нешић Миодраг	3	3	4	3	
Михаиловић Десимир	3	3	3	2	Положио августа 1937.
Дамњановић Живадин	3	4	3	3	
Иргл Јосип	3	2	3	4	Није положио августа 1937.
Симић Миодраг	3	2	3	3	Није положио августа 1937.
Милетић Драгутин	3	4	4	4	
Кнежевић Милан	3	3	3	2	Положио августа 1937.
Иштвановић Борисав	4	4	4	3	
Сибиновић Јован	3	5	4	4	
Јовановић Живојин	4	5	4	5	
Видановић Славољуб	3	2	3	2	Одбијен на годину дана
Шљивић Жарко	3	3	3	2	Положио августа 1937.
Томић Миодраг	3	3	3	2	Положио августа 1937.
Петковић Јован	4	5	5	5	
Тасић Хранислав	3	5	4	3	
Матић Драгомир	3	4	3	3	
Кохоут Мирослав	3	3	3	3	
Ралојевић Перса	2	-	-	-	Одбијена на

Петровић Љубиша	2	-	-	-	годину дана „
Ђорђевић Живо та	2	-	-	-	„
Стојановић Бранислав	2	-	-	-	„
Тешић Радоје	2	-	-	-	„
Јовановић Душан	2	-	-	-	„
Аранђеловић Бранислав	2	-	-	-	„
Милетић Радмила	2	-	-	-	„

Нижи течајни испит положило је 15 ученика и 13 ученица. На три месеца су одбијена 7 ученика и 5 ученица, а на годину дана 7 ученика и 3 ученице. Од ђака који су положили испит, 1 ученик и једна ученица положили су одличним успехом, 6 ученика и 3 ученице врло добрим и добрим успехом 8 ученика и 8 ученица.

Комисију за полагање Вишег течајног испита школске 1936/37. године, чинили су: председник Миладин Шварлић, изасланик Министра просвете, потпредседник и испитивач за српскохрватски језик Живојин Милосављевић, заменик директора, Владимир Константиновић за француски језик, Катарина Валдман за немачки језик, Олга Деркачев за историју, Даница Томић за земљопис, Јованка Хаџи Видојковић за математику.

За испит су се пријавили: као редовни први пут 10 ђака, као редовни други пут 4, као приватни трећи пут 2, као приватни по други пут 2 ђака.

Записник Испитног одбора за полагање Вишег течајног испита у јуну 1937. године⁴⁰⁷

Презиме и име	Српско-хрватски ј.	Француски језик	Немачки језик	математика	Народна историја	Општа историја са земљописом	природопис	вфр наука	Латински језик	физика	Хемија	Филозофија	Одлука испитног одбора
Вучић Мирко 23.11.1918. Јагодина	3	3	4	4	4	4	3	5	4	3	3	3	Призната му зрело ст
Даниловић Радмила 4.8.1919. Ћуприја	3	3	4	4	3	4	3	5	3	4	3	3	„
Жуњић Мило ван 23.7.1914. Ресковац	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	„

⁴⁰⁷ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 7.

Зекавица Живорад 14.6.1914. Свилајнац	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	„
Илић Бори воје 17.6.1919. Параћин	3	3	4	4	4	4	3	4	3	4	3	3	„
Јоцић Ружица 25.8.1919. Јагодина	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	„ ослобођена усмених испита
Магић Костадинка 1.4.1916. Параћин	3	3	3	3	3	3	3	5	4	3	3	3	Призната јој зрелост
Николић Мюдраг 6.2.1914. Параћин	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	Призната му зрелост августа
Николић Никола 26.6.1913. Јагодина	-	-	3	-	-	-	3	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Павићевић Ђорђе 10.8.1914. Јагодина	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	Призната му зрелост
Плеше Даринка 29.4.1915. Дегнице	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3	„
Радосављевић Љубинка 14.12.1917. Рибаре	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	„
Резнеровић Илија 28.7.1914. Ниш	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	„
Симић Радмила 21.1.1917. Јагодина	-	3	-	-	-	-	5	5	4	5	5	5	Одбијен на годину дана
Савић Мића 6.3.1915. В. Лаоле	5	4	3	4	5	5	3	5	3	5	4	4	Призната му зрелост
Станковић Петар 2.6.1914. Славиње	5	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	„
Стевановић Ђорђе 25.10.1914.	-	-	3	-	-	-	3	4	3	3	4	4	Губи право на даље школовање

Параћин Трифунковић Рагомир 30.6.1915. Нови Пазар	3	3	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	Призната му зрело ст

Одличним успехом положили су 1 ученик и две ученице, врло добрим 4 ученика и једна ученица и добрим успехом 4 ученика и две ученице. На три месеца одбијен је 1 ученик, на годину дана једна ученица, 1 ученик изгубио је право на редовно полагање, а 1 ученик изгубио је право на даље полагање Вишег течајног испита.⁴⁰⁸

*

Испитни одбор за полагање Нижег течајног испита школске 1937/38. године радио је у саставу: Босилјка Константиновић, председник, Милева Дамњановић, Милан Јовановић за српско-хрватски језик, Бранислава Кнежевић за француски језик, Олга Деркачев за историју, Милева Дамњановић за географију, Војислав Миленковић за математику.

Полагања Нижег течајног испита ослобођени су: Вера Кулхави, Миодраг Беренђија и Зекија Агатовић. Испит је полагало: редовни 51 ђак, редовни по други пут 9 ђака, као приватни по први пут 1 ђак, приватни по трећи пут 2 ђака.⁴⁰⁹

Одпријављених 37 ученика и 26 ученица, испит је положило 17 ученика и 19 ученица. Одличним успехом положили су 1 ученик и 3 ученице, врло добрим 4 ученице, добрим 16 ученика и 12 ученица. На три месеца је одбијено 17 ученика и 7 ученица, а на годину дана 2 ученика. Право на редовно полагање изгубио је 1 ученик.⁴¹⁰

**Преглед
оцена на Нижем течајном испиту
одржаном јуна 1938. године⁴¹¹**

Презиме и име	Српско-хрватски језик	Француски језик	Историја и географија	Математика	Напомена
Ђурић Драгољуб	3	3	3	3	Положио Нижи течајни испит
Аврамовић Милеса	3	3	2	4	Положила поправни испит
Анастасијевић Милева	3	4	2	3	„
Биветић Вера	3	3	3	3	Положила...
Војиновић Стана	4	5	5	5	„

⁴⁰⁸ АЈ, 66, 2556.

⁴⁰⁹ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 6.

⁴¹⁰ АЈ, 66, 2556.

⁴¹¹ ИАЈ, Ф 145, књига. бр.5.

Гитарић Радмила	3	3	4	3	„
Дафић Оливера	3	5	3	4	„
Дубић Александар	3	3	2	4	Положио поправни испит
Јозерт Драгутин	3	3	3	2	Положио поправни испит
Радојковић Перса	3	4	3	3	Положила...
Матовић Јован	3	3	3	3	„
Марјановић Радмила	3	3	3	3	„
Милић Бранислава	3	3	4	3	„
Милетић Бојана	4	3	3	3	„
Милетић Радмила	3	4	2	3	Положила поправни испит
Милановић Анка	3	3	3	2	Положила поправни испит
Милојковић Гордана	3	3	3	2	„
Милојковић Радмила	4	3	3	3	Положила...
Милетић Софија	4	5	5	3	„
Милетић Јована	3	4	4	3	Положила...
Милосављевић Љубица	3	4	2	4	Положила поправни испит
Јовановић Оливера	3	3	3	3	Положила...
Јовановић Радмила	3	3	4	4	„
Наздравицки Владислав	3	2	3	3	Положио поправни испит
Петковић Јелена	4	4	4	3	Положила...
Симић Олга	3	3	2	3	Положила поправни испит
Спасић Радослав	3	3	3	4	Положио...
Стојановић Миланка	3	3	4	3	„
Тодоровић Милева	3	3	3	3	„
Ценић Вера	4	4	3	4	„
Аранђеловић Бранислав	3	3	2	3	Положио поправни испит
Бранкувић Слободан	3	3	3	3	Положио...
Видановић Славољуб	3	3	3	2	Положио поправни испит
Дреноваковић Гвозден	3	3	3	2	Положио поправни испит
Ђорђевић Живота	3	3	4	3	Положио...
Живковић Светислав	3	3	3	4	Положио...
Иргл Јосип	3	3	3	2	Положио поправни испит
Јанковић Милован	3	3	4	3	Положио...
Јовановић Душан	2	2	-	-	Одбијен на годину дана
Лукић Станислав	3	3	4	3	Положио...
Матејић Милорад	3	3	3	2	Положио поправни испит
Марјановић Милан	3	3	3	4	Положио...
Марковић Бранислав	3	3	2	2	Одбијен на годину дана
Марковић Милија	3	3	4	2	Положио

Марковић Миодраг	3	2	4	3	поправни испит Положио поправни испит
Марковић Сава	3	2	3	3	Положио поправни испит
Марковић Славко	4	4	4	3	Положио...
Милићевић Бранислав	3	3	3	2	Одбијен на годину дана
Миленовић Драгослав	4	2	3	3	Положио поправни испит
Миленковић Лазар	4	4	4	3	Положио...
Мићић Јован	3	2	3	3	Положио поправни испит
Мицић Миодраг	3	4	3	3	Положио...
Петровић Љубиша	3	2	3	3	Положио поправни испит
Рајор Јозеф	4	3	3	4	Положио...
Сарић Милош	3	2	3	3	Положио поправни испит
Симић Миодраг	3	3	2	3	Положио поправни испит
Стојановић Бранислав	3	3	3	3	Положио...
Стевић Љубомир	3	2	3	2	Одбијен на годину дана
Страиновић Бранислав	3	3	3	3	Положио...
Филиповић Мирослав	3	2	3	3	Положио поправни испит
Хациви дојковић Константин Цветановић Никола	4 3	3 2	3 4	3 4	Положио поправни испит
Ђорђевић Љубица	3	2	3	4	Није положила поправни испит

Испитни одбор за полагање Вишег течајног испита школске 1937/38. године, радио је у саставу: председник Миодраг Драгутиновић, инспектор Министарства просвете, потпреседник Живојин Милосављевић, заступник директора, Светозар Петровић за француски језик, Олга Деркачев за историју, Даница Томић за географију, Никола Богићевић за математику.

За полагање Вишег течајног испита пријавило се 14 ученика и 8 ученица. Испит су положила 10 ученика и 4 ученице. На три месеца одбијена су 3 ученика и две ученице, а на годину дана 1 ученик и две ученице. Одличним успехом положило је 5 ученика,⁴¹² врло добрим 3 ученика и једна ученица и добрим успехом 2 ученика и 3 ученице.

⁴¹² АЈ, 66, 2556.

После утврђивања оцена из писмених радова, усменог испита ослобођени су: Миодраг Ђорђевић, Милан Милновановић, Љубиша Урошевић и Драгољуб Шугић.⁴¹³

Матуранти ѿупријске гимназије 2. маја 1938. године

Записник Испитног одбора за полагање Вишег течајног испита
у јуну 1938. године⁴¹⁴

Презиме и име, датум и место рођења	Српски језик	Латински језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Народна историја	Општа историја са земљописом	Физика	природопис	Филозофија	Хемија	Одлука испитног одбора
Васић Љубишка 27.7.1919. Глоговац	2	3	2	3	2	2	3	3	3	3	4	Одбијена на годину дана
Вучковић Гордана 15.5.1920.	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	5	Призната јој зрелост

⁴¹³ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји. Извештај за школску 1937-38 годину, Ћуприја 1938.

⁴¹⁴ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 7.

Јагодина Глигоријевић Радмила 18.7.1920. Јагодина	3	3	4	4	3	5	4	3	4	3	4	„
Ђорђевић Миодраг 11.6.1920. Зајечар	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	„
Ерленвајн Марија 21.4.1920. Јагодина	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	„
Јовановић Спирidon 9.9.1919. Мајур	5	4	4	4	5	5	5	5	4	5	5	„
Јовановић Стеван 9.1.1919. Љубица	4	3	4	3	5	4	4	5	4	4	5	„
Марковић Божидар 28.10.1919. Велес	5	5	4	3	4	3	5	5	4	5	5	„
Марковић Радмила 27.9.1918. Јагодина	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	„
Миловановић Милан 14.11.1919. Дреновац	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	„
Николић Бранислав 22.10.1919. Београд	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	4	„
Станојевић Милан 6.12.1919. Београд	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	„
Стевановић Јована 29.1.1917. Гложане	3	3	3	4	3	2	3	3	4	3	3	Положила поправни испит августа
Стевчић Милорад 14.1917. Богдан Тасић Јован 30.12.1919. Јагодина	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4	3	Положио поправни испит августа Призната му зрелост
Урошевић Љубица	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	„

26.3.1920. Рибаре												
Тодоровић Боривоје 11.1.1915. Ниш		3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	Положио поправни испит августа
Шутић Драгољуб 3.11.1919. Г. Мутница	5	5	4	4	4	5	5	4	4	5	5	Призната му зрелост
Стојановић Лована 18.7.1919. Смедерево	3	3	3	3	2	3	4	4	4	4	3	Положила поправни испит августа
Симић Радмила 21.1.1917. Јагодина	3	4	2	3	2	4	4	5	5	5	5	Одбијена на годину дана
Спасић Миодраг 30.1.1915. Параћин	2	3	2	3	2	2	2	3	3	4	3	„
Будек Милета 20.11.1919. Ресан	3	3	3	4	3	2	3	5	4	5	4	Положио поправни испит августа

*

Испитни одбора за полагање Нижег течајног испита школске 1938/39. године радио је у саставу: Ђуро Лопичић, председник, Неранца Ерцег, стални члан, Ђурђица Војновић за српско-хрватски језик, Бранислава Кнежевић за француски језик, Неранца Ерцег за историју са географијом, Јованка Хаџи Видојковић за математику. Испит су обилазили Драгутин Павловић, начелник просветног одељења Моравске бановине и заступник директора Живојин Поповић.

За испит су се пријавила 25 ученика и 17 ученица, који су те школске 1938/39. године завршили четврти разред, 3 ученика, који су предходне године одбијени на годину дана и 2 привагнана ученика.

Пологања испита били су ослобођени: Надежда Бајкић, Живка Бојић, Душан Васић, Косара Николић, Јелисавета Поповић, Вера Стојановић, Милосав Радјковић.⁴¹⁵

⁴¹⁵ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1938-39 годину, Ћуприја 1939.

**Преглед
оцена на Нижем тежајном испиту⁴¹⁶
одржаном јуна 1939. године**

Презиме и име	Српско - хрват. јез.	Француски јез.	Историја са земљописом Југославије	Математика	Напомена
Бранковић Вера	4	4	4	5	
Вучковић Бранислава	3	3	3	3	
Голубовић Олга	3	3	3	2	Положила поправни испит
Даријевић Вићентије	3	2	3	2	Одбијен нагодину дана
Живковић Александар	3	2	3	4	Положио поправни испит
Јанковић Драгослав	3	3	3	4	
Каљевић Љубомир	3	3	3	4	
Квасњевска Јелисавета	4	3	4	3	
Компленец Јованка	5	4	5	5	
Кулхави Милан	4	5	5	5	
Манојловић Вера	3	4	3	3	
Маринковић Живан	4	3	5	3	
Марјановић Владимир	3	3	3	4	
Димитријевић Радмила	4	4	4	4	
Марковић Александар	4	4	5	4	
Марковић Јелена	3	3	5	4	
Марковић Љубиша	3	3	4	3	
Матић Вера	3	4	4	3	
Милићевић Дојчин	4	4	5	5	
Митровић Милован	4	3	4	5	
Михајловић Предраг	3	2	2	2	Одбијен нагодину дана
Николић Владимир	3	4	4	3	
Новаковић Миодраг	3	2	3	3	Положио поправни испит
Петровић Александар	3	3	4	3	
Рончевић Никола	3	3	3	3	
Стојановић Драгомир	3	4	4	4	
Стојановић Радмила	4	4	4	3	
Стојановић Борислав	4	3	4	5	
Стефановић Миодраг	3	2	2	3	Одбијен нагодину дана
Ћирић Душан	3	3	3	3	
Ћирић Станислав	3	2	3	3	Положио поправни испит
Црњански Олга	4	3	2	2	Одбијена на годину дана

⁴¹⁶ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 6.

Целатовић Миливоје Шерег Имре	3 3	3 2	4 3	3 3	Положио поправни испит
Шурдиловић Илинка	4	5	4	3	
Милићевић Бранислав	3	2	3	3	Положио поправни испит
Стевић Љубомир	3	3	4	3	
Танасковић Драгослав	2	-	-	-	Одбијен на годину дана
Лончаревић Војислав	3	3	3	3	
Николић Љубомир	3	2	2	2	Одбијен на годину дана

Нижи течајни испит положило је 20 ученика и 15 ученица. Одличним успехом положило је 3 ученика и две ученице, врло добрим 9 ученика и 9 ученице, добрим 8 ученика и 4 ученице. На три месеца одбијено је пет ученика и једна ученица и на годину дана 3 ученика и једна ученица. Право на редовно полагање изгубио је 1 ученик.

Испитни одбор за полагање Вишег течајног испита исте школске године, чинили су: председник Драгутин Павловић, начелник просветног одељења Моравске бановине, Живојин Поповић, Живојин Милосављевић за српско-хрватски језик, Светозар Петровић за француски језик, Смиљка Јовановић за историју са географијом, Војислав Миленковић за математику.

За Виши течајни испит пријавило се: редовних 20 ученика и 11 ученица, једна ученица по други пут, једна ученица приватно први пут, 1 ученик приватно други пут.

Виши течајни испит 1939. године обављен је од 12 до 21. јуна. Испит је полагало 34 кандидата. Усмених испита била су ослобођена 4 ученика: Стојан Павловић, Љубинка Поповић, Радмир Славковић, Драгомир Тодоровић. Испит је положило 15 ученика и 9 ученица, на три месеца одбијена су 4 ученика и две ученице, а на годину дана одбијена су 2 ученика и две ученице. Одличним успехом положила су 2 ученика и једна ученица, врло добрим 3 ученика и једна ученица и добрим успехом 10 ученика и 7 ученица.⁴¹⁷

⁴¹⁷ АЈ, 66, 2413.

Матуранти ћупријске гимназије 1937/38. године

Преглед оцена на Вишем течајном испиту
јуна 1939. године⁴¹⁸

Презиме и име	Српско - хрватски језик	Латински језик	Француски језик	Немачк и језик	Математика	Народна историја	Општа историја и земљопис	Физика	Природопис	Филозофија	Хемија	Варонаука	Одлука испитног одбора
Андрејевић Иванка 3.4.1920. Земун	3	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	5	Положила поправни испит августа
Бизетић Ђорђе 14.1.1920. Ћуприја	3	3	3	3	5	4	4	3	4	4	3	5	Призната му зрелост
Васић Љубинка 27.7.1919. Глоговац	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	4	5	„
Гавриловић	4	3	3	3	3	5	4	3	4	4	3	4	„

⁴¹⁸ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 7.

Душан 27.5.1920. Бачина													
Дамјановић Зорка 16.1.1920. Врбовац	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	5	„
Ђорђевић Драго слав 25.11.1919. Раковић	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	5	„
Ђорђевић Миодраг 22.7.1920.	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	4	4	„
Илић Надежда 11.1.1920. Ћуприја	3	4	3	3	3	4	4	3	4	4	3	5	„
Илић Љубомир 22.10.1921. Ћуприја	5	3	3	3	2	5	4	3	4	4	3	5	Положио поправни испит августа
Јеленковић Милун 17.3.1917. Стубал	3	3	2	3	3	4	4	3	4	3	3	4	„
Јовановић Милан 2.4.1921. Д. Мутница	3	4	4	3	3	4	4	3	4	4	3	5	Призната му зрелост
Коцић Лепосава 12.1.1920. Ћуприја	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	5	„
Марковић Лусија 1.10.1921. Трапезунт Турска	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	4	Одбијена на годину дана
Марковић Нада 18.6.1920. Јагодина	-	3	-	3	-	-	-	3	3	3	3	5	„
Милановић Ружица 10.11.1920. Јагодина	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	5	Призната јој зрелост
Нешић Љубодраг 2.5.1920. Ражањ	4	3	3	4	4	4	4	3	4	3	3	5	„
Николић Борислав 14.4.1920.	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	„

Видини Бугарска													
Обрадовић Драгомир 7.9.1921. Мијатовац	2	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	5	Поправни испит положио августа
Павловић Стојан 23.9.1920. Белушић	-	5	-	4	-	-	-	4	4	4	4	5	Призната му зрелост, ослобођен усмених испита
Панајотовић Велибор 18.2.1921. Трстеник	3	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3	5	Призната му зрелост
Поповић Љубинка 29.6.1920. Лесковац	-	5	-	5	-	-	-	4	5	5	4	5	Призната јој зрелост, ослобођена усменог испита
Поповић Олга 1.3.1921. Дебар	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	5	Призната јој зрелост
Радошевић Вера 26.7.1920. Осјек	3	4	3	4	3	4	4	3	4	3	3	4	„
Ристић Ратомир 6.5.1920. Сугубина	4	3	3	3	3	4	4	3	5	3	3	5	„
Савић Љубиша 28.5.1920. Жабаре	3	3	4	3	3	4	4	3	3	3	3	5	„
Савић Момчило 28.3.1921. Ћуприја	4	4	3	3	4	4	5	3	3	3	3	5	„
Симић Радмила 21.1.1917. Јагодина	3	4	3	3	4	5	4	5	5	5	5	5	„
Славковић Ратомир 20.2.1920. Глоговац	-	5	-	5	-	-	-	5	4	4	5	5	„ ослобођен усмених испита
Спасић Миодраг 30.1.1915. Параћин	4	3	3	3	3	5	4	3	3	4	3	3	Призната му зрелост
Стојановић Радмило	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	4	Положио поправни

15.8.1921. Супска												испит августа
Тодоровић Драгомир 9.3.1921. Ћуприја	-	5	-	5	-	-	-5	5	5	5	5	Призната му зрелост, ослобођен усмених испита
Тодоровић Илија 26.4.1920. Ћићевац	-	3	-	3	-	-	-3	4	3	3	4	Одбијен на годину дана
Тодоровић Милица 14.12.1919. Свилајнац	2	3	3	3	3	3	33	4	3	3	5	Положила поправни испит августа
Томић Сотир 10.9.1919. Лапово	-	3	-	3	-	-	-3	4	3	3	4	Одбијен на годину дана

*

Испитни одбор за Нижи течајни испит за школску 1939/40. годину радио је у саставу: др Анте Ганчевић, председник Живојин Милосављевић и Марија Миленковић за српскохрватски језик, Тајана Пален за француски језик, Неранда Ерцег за народну историју, Милева Дамњановић за земљопис, Јосип Антоновић за математику.

Из првог одељења четвртог разреда ослобођени су полагања испита: Никола Бизетић, Иван Иргл, Вукашин Милићевић, Драгослав Сибиновић, Бранислав Станојловић.

Из другог одељења четвртог разреда, ослобођени су полагања испита: Надежда Голубовић, Наталија Димитријевић, Константин Зубовић, Радмила Јовановић, Слободанка Милутиновић, Верица Миутровић, Јелена Михаиловић, Анка Петковић, Љубица Тодоровић.⁴¹⁹

⁴¹⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939-40 годину, Параћин 1940.

**Преглед
оцена на Нижем течајном испиту⁴²⁰
одржаном јуна 1940. године**

Презиме и име	Српско - хрват. језг	Француск и језик	Народна историја са земљопис ом	Математи ка	Напомена
Васић Вера	3	3	3	3	
Дубић Славка	4	4	3	3	
Јаковљевић Божица	3	3	3	2	Положила поправни испит
Јовановић Десанка	4	5	4	5	
Квасњевска Марија	3	3	4	3	
Кохоут Зденка	4	3	5	3	
Јовре Радмило	3	4	4	4	
Јузерт Славка	3	3	3	3	
Јупићи Милица	3	3	2	3	Положила поправни испит
Марковић Вера	3	3	2	3	Положила поправни испит
Миленковић Александар	4	3	3	4	
Миленковић Војислав	3	3	4	3	
Милетић Надежда	3	3	5	3	
Миловановић Верослава	4	2	3	3	Положила поправни испит
Миљковић Вера	4	4	2	3	Положила поправни испит
Мицић Душан	3	3	2	3	Положио поправни испит
Павловић Душан	3	2	3	3	Положио поправни испит
Пандуровић Милоје	3	3	3	5	
Петковић Драга	3	3	3	3	
Петковић Загорка	3	4	4	3	
Петровић Вера	4	3	4	3	
Поповић Драгослав	3	3	3	4	
Прокић Радмила	5	3	3	3	
Ратковић Невенка	4	4	3	4	
Сенић Даринка	4	3	4	5	
Ђурић Радомир	3	3	5	3	

⁴²⁰ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 6.

Џелатовић Милица	3	3	4	2	Положила поправни испит
Нисим Исак	4	3	2	2	Одбијен на годину дана
Даријевић Вићентије	3	5	5	5	Као редован други пут
Михајловић Предраг	4	4	4	4	„
Стефановић Миодраг	4	4	4	4	По други пут као редован
Андрејић Миодраг	3	3	2	3	Приватно први пут
Наумовић Флора	3	5	3	3	„
Николић Љубомир	3	3	2	3	Приватно други пут
Марковић Момчило	3	4	3	3	Приватно трећи пут
Вилугни Александар	3	4	5	3	
Василић Живога	3	4	4	3	
Дачић Тодор	3	3	3	3	
Дудић Борислав	3	3	3	2	Положио поправни испит
Замфировић Трајко	3	3	2	3	Положио поправни испит
Здравковић Драгослав	3	4	4	4	
Илић Миливоје	3	3	5	5	
Јакшић Стаменко	3	2	4	3	Положио поправни испит
Јанковић Радослав	2	-	-	-	Одбијен на годину дана
Јовановић Миодраг	3	4	5	4	
Јончић Љубиша	3	3	5	4	
Ковачевић Војислав	3	3	4	4	
Крстић Зоран	4	3	4	3	
Легац Иван	4	5	5	4	
Љубић Душан	3	5	4	4	
Марковић Јован	3	4	4	4	
Мијајловић Ранко	3	4	4	4	
Милетић Благоје	4	4	5	5	
Милетић Живо	3	3	3	2	Положио поправни испит
Милиновић Миланко	3	3	3	3	
Милошевић Станоје	3	3	3	2	Положио поправни испит
Михајловић Љуба	3	4	3	5	
Николић Димитрије	2	-	-	-	Одбијен на годину дана

Павловић Божидар	3	3	5	4	
Панић Момчило	3	4	3	4	
Петровић Милош	3	3	4	4	
Петровић Миодраг	4	3	5	4	
Петровић Радивоје	3	5	3	4	
Пржић Светислав	3	3	3	2	Положио поправни испит
Радовановић Душан	3	4	3	5	
Симић Пегар	4	4	5	4	
Тасић Димитрије	3	4	4	4	
Терек Миодраг	3	2	2	3	Положио поправне испите
Црњански Стојан	3	4	4	3	

За Нижи течајни испит пријавило је 52 ученика и 27 ученица. Од њих је положило 40 ученика и двадесет и једна ученица. На три месеца одбијено је 8 ученика и 6 ученица, а на годину дана 4 ученика. Одличним успехом положила су 3 ученика и 4 ученице, врло добрим 18 ученика и 7 ученица и добрим успехом 19 ученика и 10 ученица.⁴²¹

Комисија за полагање Вишег течајног испита исте 1939/40. године, радила је у саставу: председник Димитрије Премовић, наставни инспектор Министарства просвете, потпредседник др Анте Ганчевић, секретар Душица Гутеша, Марија Миленковић за српско-хрватски језик, Бранислава Кнежевић за француски језик, Душица Гутеша за немачки језик, Олга Деркачев за историју, Даница Томић за земљопис, Војислав Миленковић за математику.⁴²²

Виши течајни испит одржан је од 13. до 23. јуна 1940. године. Писмени задаци рађени су од 13. до 15. јуна, а касније су вршена усмена полагања. Од 43 пријављена кандидата, матуру је положило 14 ученика и 15 ученица, на поправни испит у августу упућено је 8 ученика и 3 ученице, а на годину дана одбијено је троје кандидата. Одличним успехом положила су 2 ученика и две ученице, врло добрим 7 ученика и 5 ученице и добрим успехом 5 ученика и 8 ученица.⁴²³

⁴²¹ АЈ, 66, 2556.

⁴²² Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939-40 годину, Параћин 1940.

⁴²³ АЈ, 66, 2413.

**О цене
на Вишем тежајном испиту⁴²⁴
јуна 1940. године**

Презиме и име	Српско-хрватски језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Народна историја	Општа историја са земљописом	Природос пис	Веронаука	Латински језик	Физика	Хемија	Филозофија	Одлука испитног одбора
Аврамовић Павле 4.12.1919. Бобово	3	3	3	5	4	4	4	4	3	4	4	4	Призната му зрелост
Андрејевић Селимир 26.8.1920. Деоница	5	4	4	3	5	5	4	5	4	4	4	5	„
Видановић Живорад 10.3.1922. Ћуприја	4	2	3	3	4	4	3	4	3	3	3	3	Положио августа 1940.
Војиновић Даница 28.11.1921. Пећ	3	3	4	3	3	2	3	4	4	4	3	4	„
Драшкоци Душанка 8.11.1921. Свилајнац	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	Призната јој зрелост
Дреноваковић Миодраг 24.7.1920. Параћин	4	3	4	3	3	4	3	4	3	3	3	3	„
Ђорђевић Ђорђе 24.2.1920. Мијатовић	2	2	3	2	3	3	4	4	3	3	4	4	Одбијен на годину дана
Ђорђевић Јован 27.9.1922. Зајечар	4	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	Призната му зрелост, ослобођен усменог испита
Ђурић Никола 26.9.1920. Јагодина	4	4	4	5	4	4	4	4	3	4	4	5	Призната му зрелост
Ђурић Олга 4.7.1922. Јагодина	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	„

⁴²⁴ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 7.

Иванковић Живорад 8.6.1920. Параћин	2	4	3	2	5	4	3	4	3	3	4	4	Одбијен на годину дана
Илић Владан 24.7.1921. Сплит	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	5	Призната му зрелост, ослобођен усменог испита
Јаковић Живка 18.2.1921. Јагодина	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	„
Јовановић Драгутин 25.9.1921. Мајр	4	3	4	2	5	4	3	5	3	3	4	4	Положио августа 1940.
Јовановић Миодраг 12.2.1922. Ћуприја	4	3	4	3	4	3	3	4	4	4	4	3	Призната му зрелост
Крајански Евгеније 13.6.1921. Лесковац	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	Одбијен на годину дана
Лукић Драгица 7.10.1921. Јовац	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Призната јој зрелост, ослобођена усмених испита
Марковић Лусија 1.10.1921. Трапезуит Турска	3	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	Призната јој зрелост
Марковић Нада 10.11.1920. Јагодина	4	4	3	3	4	4	3	4	3	3	3	3	„
Матић Војислав 21.11.1919. Параћин	2	3	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	Положио августа 1940.
Миланковић Мирослава 8.10.1921. Параћин	2	4	4	2	2	2	5	4	4	3	3	4	Одбијена нагодину дана
Милетић Станија 9.3.1922. Ћуприја	5	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	Призната јој зрелост
Мирчевић Радмила 1.12.1921.	3	4	3	3	4	3	3	5	3	3	3	3	„

Обрадова Столица срез. параћински												
Михаиловић Радмила 14.12.1920. Београд	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3 „
Мркић Драгутин 29.9.1919. Рабно вац	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3 Положио августа 1940.
Недељковић Душан 4.10.1920. Параћин Николић Слободан 23.2.1921. Црквенац	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3 „
Николић Стојан 14.1.1922. Видин Бугарска	4	5	5	4	4	5	5	5	5	4	5	5 „ ослобођен усменог испита
Павићевић Милица 17.12.1921. Јагодина	4	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	3 Положила августа 1940.
Петковић Софија 17.12.1921. Београд	5	4	3	3	5	4	5	5	4	4	4	3 Призната јој зрелост
Петровић Србољуб 16.5.1921. Пирот	4	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3 Положио августа 1940.
Радјковић Љубица 22.3.1922. Колиште	5	4	4	4	5	5	4	5	4	3	3	3 Призната јој зрелост
Ракић Викторија 31.1.1920. Кушиљево	4	3	3	4	3	3	3	5	3	3	3	3 „
Савић Вера 24.5.1922. Баре	4	4	4	3	3	3	3	4	4	3	3	3 „
Стојановић Миодраг 23.8.1920. Супска	4	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3 „
Стојковић Видосава 14.12.1921.	4	4	5	5	4	4	5	5	5	4	4	4 Призната јој зрелост, ослобођена

Лесковац												усменог испита
Таушановић Душан 23.9.1921. Јагодина	5	4	3	3	5	5	4	5	3	5	5	4 Призната му зрелост
Тоболар Радмила 19.8.1921. Параћин	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3 Положила августа 1940.
Тодоровић Илија 20.4.1920. Ћићевац	4	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3 Призната му зрелост
Томић Милен 29.3.1929. Рековац	3	2	3	2	2	3	3	4	3	3	3	3 Одбијен на годину дана
Томић Сотир 23.9.1919. Јапово	4	3	3	4	3	4	4	4	3	3	3	3 Призната му зрелост
Ћирић Слободан 27.2.1921. Београд	3	3	3	2	3	3	4	4	3	3	3	3 Положио августа 1940.
Хаџи Видојковић Зорица 19.9.1921. Параћин	5	5	5	4	5	5	4	4	5	4	4	3 Призната јој зрелост

Поправни испит нижег и вишег течаја обављен је августа 1940. године. За нижи течај било је пријављено 19 кандидата, и сви су успешно положили испит. За поправни испит вишег течаја било је пријављено свих 11 кандидата, који нису испит положили јуна месеца. Такође су сви пријављени кандидати положили испит.⁴²⁵

*

У школској 1940/41. године редовни ђаци, који су са успехом завршили четврти разред, нису полагали Нижи течајни испит. Признатим је Нижи течајни испит, а оцене из четвртог разреда пренете су у сведочанства Нижег течајног испита. Сведочанства Нижег течајног испита добила су 42 ученика и 26 ученица. За Нижи течајни испит јуна 1941. године пријавила су се и два ученика, који су школске 1939/40. године одбијени на годину дана. То су били Радосав Јанковић и Димитрије Николић. Они су положили испит.

Од ђака којима је признат Нижи течајни испит, одличним успехом положила су 2 ученика и једна ученица, врло добрим 6 ученика и 6 ученица и добрим успехом 34 ученика и 19 ученица.⁴²⁶

⁴²⁵ АЈ, 66, 2413.

⁴²⁶ АЈ, 66, 2556.

У испитном одбору за полагање Нижег течајног испита ђака првог одељења четвртог разреда налазили су се: др Анте Ганчевић, председник, Бранислава Кнежевић, секретар, Смиља Герзић за српски језик, Бранислава Кнежевић за француски језик, Игор Парфјонов за народну историју, Неранца Ерцег за земљопис, др Милан Јовановић за математику.

О цене
Четврти разред – прво одељење⁴²⁷

Презиме и име	Српски језик	Француски језик	Народна историја са земљописом	Математика
Антић Живадин	3	3	3	3
Вељковић Љубомир	5	5	5	4
Вељковић Миодраг	5	4	5	3
Главичић Петар	3	3	3	3
Гојковић Љубомир	4	5	5	4
Димитријевић Александар	3	3	3	3
Димитријевић Сретен	4	3	5	3
Живадиновић Александар	4	4	5	3
Јирак Милош	3	3	3	3
Јовановић Светозар	3	3	3	3
Ковачевић Владимир	3	3	3	3
Лазаревић Радојко	3	4	5	3
Манојловић Трифун	3	3	3	3
Марковић Слободан	3	3	3	3
Миљковић Божидар	3	3	3	3
Михајловић Славко	3	3	3	3
Обрадовић Радисав	3	3	3	3
Петковић Стојан	3	3	3	3
Пешић Милан	3	3	3	3
Пешић Миодраг	3	3	3	3
Пивљаковић Вукосав	3	3	3	3
Радовановић Душан	3	3	3	3
Сарјановић Лазар	3	3	3	3
Станојевић Трифун	3	3	3	3
Тасић Мирослав	4	3	3	3
Терзић Љубиша	3	3	3	3
Монај Душан	3	3	4	3
Младеновић Милутин	3	3	3	3
Максимовић Чедомир	3	3	3	3
Мигровић Милан	3	3	3	3
Шаранац Милан	3	3	3	3

⁴²⁷ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 6. Испит су положили и они ђаци, који су имали слабе оцене из владања.

Исти чланови испитног одбора били су и за друго одељење четвртог разреда.

О цене
четврти разред – друго одељење
јуна 1941. године⁴²⁸

Презиме и име	Српски језик	Француски језик	Народна историја са земљописом	Математика
Антић Миодраг	3	3	3	3
Блажевић Антун	3	3	3	3
Видановић Чедомир	3	3	4	3
Ђорђевић Мирослава	3	3	5	3
Ђурђевић Радунка	3	4	4	3
Иргл Феликс	3	4	4	3
Јовановић Драгиња	4	4	5	3
Јовановић Радмила	3	3	3	3
Книлинг Јованка	3	3	4	3
Максимовић Добривоје	3	3	3	3
Марковић Живка	3	3	3	3
Мијајловић Загорка	3	3	3	3
Митосављевић Душанка	3	3	3	3
Младеновић Вукосава	3	3	4	3
Мићић Владан	5	4	4	4
Николић Љиљана	3	3	3	4
Нинић Стеван	3	5	4	3
Обрадовић Душанка	3	3	3	3
Пандуровић Радмила	3	4	4	3
Петровић Надежда	5	5	5	4
Прокић Вера	3	3	3	3
Радојковић Петар	4	5	5	4
Сентић Ђорђе	3	3	3	3
Скорупан Мирослава	3	3	4	3
Стефановић Бранислава	3	3	3	4
Стојановић Миlena	3	3	3	3
Стојановић Смиљана	3	3	3	3
Тасић Вукосава	3	3	3	3
Тасић Надежда	3	3	3	3
Ћатић Бранислава	3	3	3	3
Ћаковац Слободан	3	3	4	3
Андрић Славко	4	3	3	3

⁴²⁸ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 6.

Марјановић Раде	3	3	3	3
Мигровић Живадинка	3	3	3	3
Огачев Вера	4	3	3	4
Јовановић Мирослав а	3	4	4	3
Мигровић Љубинка	4	4	4	4

Поправне испите су положили: Пенчић Љубинка, Ристовић Радомир, Михаиловић Чедомир, Ерлевајн Мирко, Миленковић Зоран, Завишић Александар, Димитријевић Момир, Антонијевић Миодраг, Панћић Миодраг, Лукић Милун, Бунушевац Иванка, Ђорђевић Божидар, Николић Димитрије, Радвановић Душан, Радовановић Светозар, Тасић Мирослав, Милосављевић Борисав, Миленковић Зоран.

За Виши течајни испит школске 1940/41. године пријавило се 27 ученика и 11 ученица. Испит је положило 20 ученика и 11 ученица, а на три месеца одбијено је 7 ученика. Одличним успехом положили су 1 ученик и једна ученица, врло добрим 11 ученика и 4 ученице и добрим успехом 8 ученика и 6 ученице.⁴²⁹

Испитни одбор чинили су: председник Цветко Поповић, изасланик Министра просвете, потпреседник др Анте Ганчевић, Димитрије Ђулић, секретар, Живојин Милосављевић за српско-хрватски језик, Бранислава Кнежевић за француски језик, Димитрије Ђулић за немачки језик, Олга Деркачев за историју, Даница Томић за земљопис, Војислав Миленковић за математику.

Испит је полагао 37 редовних ђака први пут.

Оцене на Вишем течајном испиту јуна 1941. године⁴³⁰

Презиме и име	Српски језик	Француски језик	Немачки језик	Математика	Народна историја	Општа историја са земљописом	Природопис	Веронаука	Латински језик	Физика	Хемија	Филозофија	Одлука испитног одбора
Аврамовић Љубиша 7.9.1918. Бела Вода	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3	Призната му зрелост
Благојевић Радмила 25.12.1921. Ћуприја	3	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3	3	„
Бошковић Зорка 27.2.1922. Ћуприја	4	3	4	3	4	5	3	5	4	4	4	3	„

⁴²⁹ АЈ, 66, 2556.

⁴³⁰ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 7.

Вуковић Божидар 1.1.1920. Поље, през колашински	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	Положио августа 1941.
Гајић Антоније 14.4.1922. Варварин	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	Призната му зрелост
Главичић Миодраг 24.3.1920. Бачина	3	3	3	3	3	3	4	5	3	3	3	4	„
Груловић Гојко 10.10.1921. Н. Карловци	3	2	3	3	3	2	3	4	3	3	3	3	Није се пријавио за поправни испит
Дамњановић Живадин 12.10.1921. Врбовац	2	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	3	„
Живановић Александра 24.10.1920. Скупље	3	4	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	Призната му зрелост
Јовановић Живојин 15.6.1923. Ћуприја	3	3	3	4	4	4	3	4	3	5	5	4	„
Јовановић Мирослава 12.8.1923. Ћуприја	4	5	5	4	4	4	5	5	5	5	5	4	„ ослобођена усменог испита
Јовановић Надежда 13.2.1922. Београд	3	3	4	3	4	4	4	5	3	5	5	4	Призната јој зрелост
Јовановић Слободан 17.7.1923. Чачак	4	4	5	4	4	5	5	5	4	5	5	4	„ ослобођен усменог испита
Јовић Нада 30.6.1922. Алексинач	3	3	3	3	3	4	4	4	3	5	5	3	Призната му зрелост
Ковачевић Јулијана 14.9.1922. Младеновац	3	3	3	3	3	3	4	5	3	5	5	4	„
Кузманић Бранислав 11.10.1922. Ћићевац	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	„ ослобођен усменог испита
Ловре	5	4	5	4	4	4	5	5	4	4	4	4	„

Александар 3.12.1922 . Јабланица													
Лазаревић Миодраг 29.6.1921 . Битољ	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Призната му зрелост
Матић Боривоје 25.3.1921 . Главица	4	3	3	3	4	4	4	4	3	3	3	3	„
Матић Драгомир 10.9.1920 . Ћуприја	5	4	4	4	4	5	4	4	4	3	4	3	„
Милетић Драгутин 7.1.1921 . Бос. Грахово	5	5	4	3	4	4	5	5	5	5	5	4	„
Мило сављевић Борка 31.12.1921 . Дреновац	3	3	3	3	3	4	5	5	3	5	5	3	„
Мило сављевић Радомир 16.10.1920 . Свилајнац	5	3	3	3	4	5	4	4	3	3	3	3	„
Наумовић Петар 6.6.1920 . Варварин	3	3	3	3	3	2	3	4	3	4	4	3	Положио 4. новембра 1941.
Николић Вера 20.5.1922 . Београд	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4	Призната јој зрелост, ослобођена усменог испита
Петковић Јован 24.3.Гњилане	4	5	4	3	3	3	3	5	4	5	5	4	Призната му зрелост
Петровић Гаврило 8.9.1919 . Клисура	2	4	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	Није се пријавио за поправни испит
Петровић Светислав	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	Призната му зрелост
Пешић Предраг 16.2.1923 . Дубровник	5	5	4	4	4	4	4	5	5	3	3	4	„
Симић Даница 27.5.1921 . С.Паланка	4	3	4	3	4	4	5	5	3	5	5	4	„
Славковић	5	4	5	4	5	4	5	5	5	4	4	3	„

Вук 13.6.1921 . Рача													
Стевановић Слободан 9.5.1922 . Црквенац	4	4	3	4	4	4	4	4	3	4	4	3	„
Тасић Хранислав 4.9.1920 . Зелениково, срез скупски	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	„ ослобођен усменог испита
Томић Милан 29.3.1919 . Рековац	3	3	3	2	3	3	3	4	3	3	3	3	Положио августа 1941.
Ценић Милица 22.11.1921 . Ћуприја	4	3	4	3	3	3	4	4	4	3	3	3	Призната јој зрелост
Ћирић Бисенија 28.10.1921 . Свилајнац	4	3	3	3	3	4	-	3	3	3	3	3	„
Здолшек Марјан 23.10.1920 . Летуш срез цељски	2	3	3	3	2	3	4	5	3	3	3	3	Није положио августа
Стрмишек Павел 27.12.1923 . Марибор	3	3	4	3	4	4	3	5	3	3	3	3	Призната му зрелост
Хоџар Славко 8.4.1923 . Цеље	3	4	4	5	4	4	5	5	4	3	4	3	„

3.2 ОДНОС ПРЕМА ЋАЦИМА

Строгост према ђацима била је општа карактеристика односа. Још на крају првог тромесечја школске 1911/12. године, због великих проблема у раду и понашању ђака, Наставнички савет је донео одлуку о праћењу и кажњавању неуредних и лоших ђака, и да се о томе обавештавају њихови родитељи, како би се спречили неоправдани изостанци и побољшао успех у учењу. Такав однос је настављен и после Првог светског рата. Скоро у току сваке школске године велики број ученика је због различитих казни напустио школу. Наравно много је већи број био оних који су кажњавани опоменама или укорима разредних старешина и директора. Међутим, било је и много оштријих казни.

Владање ученичко 1911/12. године⁴³¹

	I		II		III		IV		укупно	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
Примерних	3	4	11	3	4	2	2	7	20	16
Добрих	13	3	4	1	9	5	-	-	26	9
Лоших	2	-	-	-	2	2	-	-	4	2

Исте школске године укупно је кажњено 57 ученика и двадесет и једна ученица. Разредне старешине су казниле 57 ђака: први разред 11 ученика и 4 ученице, други разред 15 ученика и 3 ученице, трећи разред 15 ученика и 9 ученица. Разредна већа казнила су у првом разреду 2 ученика и у трећем разреду 5 ученика и 3 ученице. Професорски савет казнио је укупно 11 ђака: први разред 2 ученика, трећи разред 3 ученика и једна ученица и у четвртог разреду 1 ученик. Наставнички савет је 22. децембра⁴³² искључио из школе Милосава Марковића, ученика четвртог разреда.

Првих година после рата дисциплина ђака није била најбоља. Критеријуми су задржани, па је сваке године било пуно кажњених ђака, а много њих је искључивано из школе.

По владању 1919/20. године

оцене	I	II	III	IV	V	VI	Свега
Примерних	38	4	16	29	21	5	112
Вр. добрих	10	2	-	7	2	1	22
Добрих	9	2	6	2	2	-	21

⁴³¹ Ћуприска приватна гимназија Извештај за школску 1911-1912 годину, Ћуприја 1912.

⁴³² Исто.

Лоших	-	-	-	-	-	-	-
Свега	57	8	22	38	25	6	156

Ученичке кривице школске 1920/1921. године⁴³³.

	Ia	Ib	II	III	IV	V	VI	укуп но
Неуредно похађали школу и цркву	6	4	13	4	3	2	-	32
Оправданих изостанака	338	-	433	231	451	299	390	2142
Неоправданих Непослуш	21	32	57	14	4	12	16	156
Лаж и обмана	-	-	-	-	-	-	-	-
Крађа	-	-	-	-	-	-	-	-
Мање кривице	20	18	10	4	3	6	6	67

Кажњено од:

Раз старешине опоменом и укором	15	18	12	4	1	3	3	56
Раз старешине затвором	30	40	8	6	2	3	6	95
Разредног већа	-	-	-	-	-	-	3	3
Директора	-	-	-	-	-	1	-	1
Професорског савета	-	-	-	-	-	-	-	-

Никако кажњаваних 24 30 18 8 10 15 13 118

Средња оцена из владања школске 1920/1921. године: први разред 4,92, други разред 4,76, трећи разред 4,49, четврти разред 5, пети разред 4,86, шести разред 4,86.

⁴³³ АЈ, 66. 710.

**Ученици по владању и вредноћи
на крају првог тромесечија 1921/1922. године,
према извештају директора:⁴³⁴**

По владању

разр ед	примерних.		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	40	17	8	2	2	2	1	-
II	29	33	7	2	3	-	1	-
III	18	10	3	1	4	-	-	-
IV	7	5	4	-	-	-	2	-
V	13	5	4	-	1	-	-	-
VI	10	6	4	-	-	-	2	-
VII	6	8	2	1	-	-	1	1
свега	123	84	32	6	10	2	7	1

По вредноћи

похвалних		марљивих		немарљивих	
м	ж	м	ж	м	ж
10	3	22	7	21	8
10	7	14	11	20	19
-	3	14	6	7	6
-	2	6	2	7	2
3	-	10	3	6	1
4	2	5	1	7	3
3	5	6	3	-	2
30	22	77	33	68	41

**Ученици по владању и вредноћи
на крају другог тромесечија 1921/1922. године:⁴³⁵**

По владању

Раз ед	примерних		вр добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	35	19	1	5	-	-	-	-
II	24	29	9	3	3	1	3	-
III	16	12	7	-	1	-	-	-
IV	8	5	3	2	-	-	-	-
V	11	4	1	-	-	-	-	-
VI	8	5	2	-	-	-	-	-
VII	8	10	1	-	-	-	-	-
свега	75	65	23	5	4	1	3	-

⁴³⁴ АЈ, 66, 710.

⁴³⁵ Исто.

По вредноћи

Разред	похвални		марљиви				немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	20	7	8	2	11		10	
II	15	7	11	18	12		9	
III	1	1	12	4	11		7	
IV	-	3	13	-	-		2	
V	4	-	3	3	5		1	
VI	3	2	5	-	2		3	
VII	2	3	4	5	3		2	
VIII	45	23	56	32	44		34	

Ученици по владању и вредноћи
на крају трећег тромесечја 1921/1922 школске године:⁴³⁶:

По владању

разред	примерних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	37	16	-	-	-	-	-	-
II	26	32	7	2	-	-	2	-
III	17	11	2	-	1	-	-	-
IV	8	5	8	-	-	-	-	-
V	12	3	-	-	1	-	-	-
VI	8	5	2	-	-	-	-	-
VII	7	10	1	-	1	-	-	-
свега	115	82	20	2	3	-	2	-

По вредноћи

разред	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	17	5	13	5	7	6
II	9	7	8	10	13	21
III	2	4	9	4	9	3
IV	1	3	9	1	2	1
V	6	1	6	1	1	1
VI	6	3	4	2	-	-

⁴³⁶ АЈ, 66. 710.

VII	3	3	5	7	1	-
VIII	44	26	54	30	39	32

Према оцени изасланика Министра просвете, у погледу дисциплине и реда код ученика за време њиховог бављења у школи није се обраћала нарочита пажња од стране наставника. Ученици су остављени сами себи. Ипак понашање ученика у школи и ван школе било је добро.

Ученик петог разреда Драгољуб Јовановић искључен је јануара 1926. године одлуком Наставничког савета из свих средњих школа у земљи. Према мишљењу Наставничког савета он је по понашању и васпитању био врло штетан за своју околину у школи, и није било начина да се поправи. Нанео је тешку увреду наставницима Русима за које је говорио да су незаслужено добијали боља места, имао је лоше оцене, недолжно се понашао на часовима Долкова, написао сатиричну песму посвећену својим друговима „Петру Ђурешиковићу, Драгомиру Ристићу, Влади Стојковићу и осталој гамади“. Примећен је да са Јованом Бјелановићем, такође учеником петог разреда, игра карте у хотелу „Синђелић“. Министар просвете је ублажио казну, и дозволио Драгољубу Јовановићу да приватно полаже разред.⁴³⁷

**Ученици по владању и вредноћи
на крају I тромесечја 1922/1923. године:⁴³⁸**

разред	По владању							
	примерни		вр. добрих		добрих		лоших	
I	61	12	8	-	2	-	-	-
II	44	17	3	1	-	-	-	-
III	20	23	3	-	2	-	-	-
IV	21	11	2	-	-	-	-	-
V	10	4	3	-	-	-	-	-
VI								
VII	16	4	-	-	-	-	-	-
VIII	13	11	3	-	-	-	-	-

По вредноћи						
раз.	похвалних		марљивих		немарљивих	
I	16	9	8	4	20	-
II	15	3	21	10	7	5
III	8	3	7	7	10	13
IV						
V	3	3	4	1	7	-
VI						

⁴³⁷ АЈ, 66, 711.

⁴³⁸ АЈ, 66, 710.

VII	4	3	7	1	5	-
VIII	4	4	4	6	6	3

У првом тромесечију 1922/23. године разредне старешине казнили су укупно у свим разредима 44 ученика и 4 ученице, разредна већа 13 ученика и једну ученицу, директор 2 ученика и професорски савет 2 ученика.⁴³⁹

**Ученици по владању и вредноћи
на крају II тромесечија 1922/1923. године:⁴⁴⁰**

разред	По владању							
	примерни		вр. добри		добрих		лоших	
I	54	12	7	-	5	-	1	-
II	42	18	2	1	4	-	-	-
III	16	21	7	1	1	-	-	-
IV	15	11	9	-	-	-	-	-
V	13	4	1	-	-	-	-	-
VI	12	1	-	-	-	-	-	-
VII	16	3	2	-	-	-	-	-
VIII	14	11	2	-	-	-	-	-
свега	181	81	30	2	10	-	1	-

раз.	По вредноћи						
	похвалних		марљиви		немарљиви		
I	11	5	39	7	17	-	
II	18	3	21	9	9	7	
III	5	4	12	10	7	8	
IV	2	3	15	4	7	4	
V	3	4	6	-	4	-	
VI	6	-	-	1	5	-	
VI	3	1	10	2	4	-	
VIII	5	3	8	4	5	2	
свега	53	23	112	37	58	21	

**Ученици по владању и вредноћи
на крају III тромесечија 1922/1923. године:⁴⁴¹**

разред	По владању			
	примерних	вр. добрих	добрих	лоших

⁴³⁹ АЈ, 66, 710.

⁴⁴⁰ Исто.

⁴⁴¹ Исто.

	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	53	12	8	-	-	-	-	-
II	45	17	3	1	-	-	-	-
III	19	21	6	-	-	-	-	1
IV	17	11	6	1	-	-	-	-
V	11	4	1	-	2	-	-	-
VI	11	1	-	-	-	-	-	-
VII	17	4	-	-	-	-	-	-
VIII	16	11	3	4	-	-	-	-
свега	189	81	27	6	2	-	-	1

По вредноћи						
	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	27	9	20	3	14	-
II	14	7	25	10	9	1
III	5	3	12	13	8	6
IV	5	7	14	3	4	2
V	4	3	7	-	2	-
VI	6	-	2	-	3	1
VII	4	3	12	1	1	-
VIII	7	6	11	8	1	1
свега	72	38	103	38	42	11

Ученици по владању и вредноћи
на крају I тромесечија 1923/1924. године⁴⁴²:

разред	По владању							
	примерних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	73	44	7	-	-	-	-	-
II	53	15	4	-	2	-	-	-
III	42	19	8	1	-	-	-	-
IV	11	20	11	3	3	-	-	-
V	16	5	-	-	2	-	-	-
VI	9	2	4	-	1	-	-	-
VII	11	4	-	-	1	-	-	-
VIII	13	4	4	-	1	-	-	-
свега	228	113	38	4	10	-	-	-

По вредноћи						
раз.	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	13	16	32	17	35	9

⁴⁴² АЈ, 66. 710.

II	20	6	23	3	17	5
III	7	3	18	7	25	10
IV	2	3	8	10	15	10
V	2	5	8	-	8	-
VI	2	2	3	-	9	-
VII	5	2	5	1	2	1
VIII	4	3	10	-	4	1
свѣга	55	40	107	38	115	36

**Ученици по владању и вредноћи
на крају тромесечија 1923/1924. године:**⁴⁴³

разред	По владању							
	примерних		вр добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	67	45	10	-	-	-	-	-
II	48	13	7	1	1	-	-	2
III	46	18	4	2	-	-	3	-
IV	15	20	6	-	1	3	2	-
V	14	5	8	-	1	-	-	-
VI	9	2	5	-	-	-	-	-
VII	9	2	5	-	-	-	1	-
VIII	12	4	2	-	-	-	3	-
свѣга	220	111	34	3	3	3	9	2

По вредноћи

	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	18	15	28	17	30	12
II	16	7	21	4	20	5
III	11	4	22	10	22	6
IV	4	4	7	6	13	13
V	5	1	6	-	11	-
VI	3	2	5	-	6	-
VII	4	2	6	1	2	1
VIII	2	1	11	2	4	1
Свега	63	36	126	40	128	31

⁴⁴³ АЈ, 66. 710.

**Број ђака по владању и вредноћи
за прво тромесечје 1923/24. године:**⁴⁴⁴

Разред	По владању								По вредноћи					
	примерних		Вр. добрих		добрих		лоших		похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	73	44	7	-	-	-	-	-	13	16	32	17	35	9
II	53	15	4	-	2	-	-	-	20	6	23	3	17	5
III	42	19	8	1	-	-	-	-	7	3	18	7	25	10
IV	11	20	11	3	3	-	-	-	2	3	8	10	15	10
V	16	5	-	-	2	-	-	-	2	5	8	-	8	-
VI	9	2	4	-	1	-	-	-	2	2	3	-	9	-
VII	11	4	-	-	1	-	-	-	5	2	5	1	2	1
VIII	13	4	4	-	1	-	-	-	4	3	10	-	4	1
свџа	228	113	38	4	10	-	-	-	55	40	107	38	115	36

**Друго тромесечје
школске 1923/24. године**

Разред	Број ученика										Број кажњених ученика									
	у почетку тромесечја		приновљених				напустили школу		умрли		разредним старешином		разредним већем		директором		професорским саветом		саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	78	45	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	61	15	1	2	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	49	19	6	2	-	-	1	1	-	-	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	24	23	2	-	1	-	1	-	-	-	4	6	1	3	-	-	1	-	-	-
V	18	5	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	14	2	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	13	4	1	-	1	-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-
VIII	18	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-
свџа	275	117	12	4	3	-	3	1	1	-	49	8	1	3	1	-	5	-	-	-

⁴⁴⁴ АЈ, 66, 710.

**Друго тромесечије
школске 1923/24. године**

Разред	Б р о ј у ч е н и к а													
	По владању								По вредноћи					
	пример.		вр. добри		добри		лоших		похвални		марљиви		немарљиви	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	67	45	10	-	-	-	-	-	18	15	28	17	30	12
II	48	13	7	1	1	-	-	2	16	7	21	4	20	5
III	46	18	4	2	-	-	3	-	11	4	22	10	22	6
IV	15	20	6	-	4	3	2	-	4	4	7	6	13	13
V	14	5	3	-	1	-	-	-	5	1	6	-	11	-
VI	9	2	5	-	-	-	-	-	3	2	5	-	6	-
VII	9	4	2	-	-	-	1	-	4	2	6	1	2	1
VIII	12	4	2	-	-	-	3	-	2	1	11	2	4	1
свега	220	111	34	3	3	3	9	2	63	36	101	40	108	31

**Број кажњених ученика
за I тромесечије 1924/1925. године⁴⁴⁵.**

разред	Разредним старешином		Разредним вѣћем		Директором		Професорским саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	8	1	-	-	-	-	-	-
II	24	-	-	-	-	-	1	-
III	7	4	-	-	-	-	-	-
IV	6	-	-	-	-	-	-	-
V	4	1	-	-	-	-	-	-
VI	7	-	-	-	3	-	-	-
VII	4	-	-	-	1	-	-	-
VIII	4	-	-	-	1	-	-	-
свега	67	6	-	-	4	-	1	-

⁴⁴⁵ АЈ, 66, 710.

**Број кажњених ученика у II тромесечију
1924/1925. године⁴⁴⁶**

Број кажњених ученика								
разред	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Професорским саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	6	1	-	-	-	-	-	-
II	16	6	-	2	-	-	-	-
III	5	-	-	-	-	-	-	-
IV	15	6	-	-	-	-	-	-
V	4	-	-	-	-	-	-	-
VI	6	1	5	-	-	-	-	-
VII	4	-	2	-	-	-	1	-
VIII	8	-	-	-	-	-	-	-
свега	84	14	7	2	-	-	1	-

**Ученици по владању и вредноћи на крају I тромесечија
1924/1925. године:⁴⁴⁷**

разред	По владању							
	примерних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж

⁴⁴⁶ АЈ, 66, 710.

⁴⁴⁷ Исто.

I	57	23	14	3	2	-	-	-
II	34	34	17	-	6	1	2	-
III	41	14	16	1	-	-	-	-
IV	44	19	3	-	-	-	-	-
V	12	9	5	1	-	-	-	-
VI	6	4	3	-	6	-	-	-
VII	10	3	4	-	-	-	-	-
VIII	12	3	3	-	1	-	-	-
свега	216	109	65	5	15	1	2	-

По вредноћи						
	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	16	9	23	10	34	6
II	13	6	15	17	30	11
III	3	2	21	8	33	15
IV	4	-	18	10	25	9
V	5	2	5	6	7	2
VI	2	2	4	2	9	-
VII	1	3	7	1	5	-
VIII	4	2	10	1	2	-
свега	48	26	103	55	145	33

Ученици на крају Штрмесечија
1924/1925. године.⁴⁴⁸

разред	По владању							
	примерних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	46	24	24	1	2	-	-	-
II	34	32	23	1	-	3	-	-
III	37	17	17	-	2	-	-	-
IV	36	16	9	1	3	-	1	-
V	11	9	3	-	3	-	-	-
VI	7	4	3	-	5	-	-	-
VII	10	4	4	-	1	-	1	-
VIII	8	3	9	-	-	-	-	-
свега	189	109	92	3	16	3	2	-

По вредноћи						
	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	3	7	17	9	42	10
II	3	7	17	9	42	10

⁴⁴⁸ АЈ, 66. 710

III	4	2	34	6	18	9
IV	5	1	14	7	30	9
V	4	1	5	3	8	5
VI	-	3	2	1	13	-
VII	2	3	4	-	9	1
VIII	4	2	8	1	5	-
Свега	38	24	101	72	179	30

Број кажњених ђака у првом тромесечију
1925/26. године.⁴⁴⁹

разред	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	14	-	1	-	-	-	1	-
II	20	3	6	-	-	-	-	-
III	10	2	1	-	-	-	-	-
IV	15	-	1	-	-	-	1	-
V	5	-	-	-	-	-	1	-
VI	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	5	-	-	-	-	-	-	-
VIII	1	-	2	-	-	-	-	-
свега	70	5	11	-	-	-	3	-

Наставнички савет казнио је једног ученика изгнањем из свих школа, због фалсификовања. То се односило на Светомира Ћирковића из Ланишта, бившег ученика другог разреда Јагодинске гимназије. Он је покушао да фалсификованом документацијом упише трећи разред у Ћупријској гимназији. Пошто је уверење директору било сумњиво, послао је директору Јагодинске гимназије на проверу. После потврде да је уверење фалсификовано, Наставнички савет је 12. септембра 1925. године донео одлуку да се Светомир Ћирковић казни изгнањем из свих школа у Краљевини С.Х.С. Министар просвете потврдио је одлуку Наставничког већа 22. октобра исте године.⁴⁵⁰

⁴⁴⁹ АЈ, 66, 2413.

⁴⁵⁰ АЈ, 66, 710.

По владању
Прво тромесечије 1925/26. године:⁴⁵¹

Раз.	примерни		Вр. добри		добри		прилични	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	35	25	32	2	4	-	1	-
II	45	21	14	3	11	1	-	-
III	31	28	9	5	7	-	-	-
IV	31	15	20	-	1	-	-	-
V	20	9	7	-	3	-	1	-
VI	7	6	9	1	-	-	-	-
VII	17	8	3	-	-	-	1	-
VIII	24	7	5	-	2	-	-	-
укупно	210	119	99	11	28	1	3	-

Друго тромесечије
Школске 1925/26. година⁴⁵²

разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Натавничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	52	4	3	-	8	-	7	-
II	5	3	13	2	2	-	7	-
III	24	12	3	1	-	-	2	-
IV	22	5	10	-	3	-	3	1
V	15	-	7	-	-	-	4	-
VI	10	4	1	-	-	-	-	-
VII	6	-	5	-	-	-	4	1
VIII	7	1	2	-	-	-	2	-
свега	141	29	44	3	13	-	29	2

Друго тромесечије
Школске 1925/26. године:⁴⁵³

Раз.	По владању							
	примерни		вр. добри		добри		прилични	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	22	22	23	4	2	-	3	-

⁴⁵¹ АЈ, 66, 2413.

⁴⁵² Исто.

⁴⁵³ Исто.

II	34	21	11	2	7	2	8	-
III	23	27	11	6	1	1	2	-
IV	28	10	11	-	10	-	2	-
V	11	9	4	-	7	-	2	-
VI	7	4	6	3	1	-	-	-
VII	9	8	3	-	4	-	2	-
VIII	13	5	4	1	2	-	2	-
свега	147	106	73	16	34	3	21	-

Током школске 1925/26. године укупно је разним казнама кажњено 476 ђака. Разредне старешине казнили су опоменом 149 ученика и 38 ученица, укором 123 ученика и 23 ученице, разредна већа укором 48 ученика и 6 ученица, директор укором 35 ученика и 9 ученица а једног ученика је удаљио из школе, наставнички савет казнио је укором 28 ученика и 3 ученице и искључењем из школе 9 ученика и 4 ученице.⁴⁵⁴

*

У првом тромесечију 1926/27. године кажњено је:

Разредним старешином: први разред 20 ученика и две ученице; други разред 19 ученика и 8 ученица; трећи разред 8 ученика и 6 ученица; четврти разред 22 ученика и једна ученица; пети разред 7 ученика и 4 ученице; шести разред 7 ученика; седми разред 6 ученика; осми разред 4 ученика и једна ученица.

Разредним већем: први разред 4 ученика; други разред 1 ученик; четврти разред 9 ученика и две ученице; пети разред 7 ученика.

Директором: четврти разред 8 ученика; пети разред 1 ученик; шести разред 1 ученик; осми разред 2 ученика.

Професорским саветом: четврти разред 6 ученика и 4 ученице; пети разред 5 ученика; осми разред 14 ученика и 8 ученица.⁴⁵⁵

Извештај за прво тромесечје 1926/1927. године:⁴⁵⁶

Р а з р е д	П о в л а д а њ у							
	примерних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	20	16	18	2	7	-	-	-
II	30	7	12	-	1	-	-	-
III	32	20	7	3	3	-	-	-
IV	23	12	21	8	8	2	6	1
V	18	5	10	-	1	1	1	-
VI	14	6	11	-	-	1	-	-

⁴⁵⁴ АЈ, 66, 2556.

⁴⁵⁵ АЈ, 66, 710.

⁴⁵⁶ Исто.

VII	19	8	6	-	1	-	-	-
VIII	6	7	6	1	1	-	-	-
свега	162	81	91	14	22	4	7	1

По вредноћи						
разред	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	1	5	24	12	20	1
II	1	5	29	7	11	7
III	7	2	26	9	9	12
IV	1	1	14	3	38	21
V	1	-	6	3	22	3
VI	-	-	15	4	10	3
VII	3	-	15	5	8	4
VIII	2	1	9	7	2	1
свега	16	14	143	50	120	52

Извештај за II тромесечје 1926/1927. године:⁴⁵⁷

разред	По владању							
	примерних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	30	18	9	-	4	-	-	-
II	28	12	13	5	-	-	2	-
III	20	17	9	6	9	-	-	-
IV	25	11	12	7	3	2	11	2
V	13	4	5	2	8	-	4	-
VI	12	6	4	-	4	1	3	-
VII	15	8	2	-	7	-	-	-
VIII	1	-	1	-	7	6	7	1
свега	114	76	55	20	42	9	27	3

По вредноћи						
разреди	похвалних		марљивих		немарљивих	
	м	ж	м	ж	м	ж
I	4	4	22	12	17	2

⁴⁵⁷ АЈ, 66, 710.

II	1	3	22	7	20	7
III	6	2	22	6	12	15
IV	-	-	27	7	24	15
V	2	-	12	4	16	2
VI	2	-	20	5	6	2
VII	2	-	16	3	6	5
VIII	2	-	12	8	1	-
Свега	19	9	153	52	102	48

**Број кажњених ученика у другом тромесечју
1926/1927. године.⁴⁵⁸**

разред	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Професорским саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	20	2	4	-	-	-	-	-
II	19	8	1	-	-	-	-	-
III	8	6	-	-	-	-	-	-
IV	15	2	9	2	8	-	6	4
V	7	4	7	-	1	-	5	-
VI	7	-	7	1	-	-	-	-
VII	6	-	6	-	1	-	-	-
VIII	4	1	-	-	2	-	14	8
свега	86	23	34	3	12	-	25	12

Током школске 1926/27. године кажњено је: од стране разредних старешина-опоменом 149 ученика и 38 ученица, укором 123 ученика и 23 ученица; разредних већа-укором 48 ученика и 6 ученица; директора-укором 35 ученика и 9 ученица, искључењем из школе 1 ученик; наставничког савета-укором 28 ученика и 3 ученице, искључењем из школе 9 ученика и 4 ученице.⁴⁵⁹

*

⁴⁵⁸ AJ, 66, 710

⁴⁵⁹ AJ, 66, 2556.

**Извештај за I тромесечје
1927/1928. године:**⁴⁶⁰

разред	Број кажњених ученика									
	Разред. старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом			
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж		
I	18	3	9	-	8	-	4	-		
II	15	1	-	-	-	-	-	-		
III	27	8	6	2	-	-	4	-		
IV	18	13	4	-	1	-	2	-		
V	32	8	19	-	1	-	-	-		
VI	10	4	1	-	-	-	-	-		
VII	3	-	1	-	-	-	3	-		
VIII	6	-	4	-	1	-	-	-		
свега	129	37	44	2	1	-	13	-		
По в л а д а њ у										
	примерних		вр.добрих		добрих		приличних		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	18	4	10	4	2	-	7	-	1	-
II	22	16	4	-	-	-	-	-	-	-
III	13	8	18	6	6	2	-	-	4	-
IV	44	20	26	3	19	-	1	-	-	-
V	44	20	26	3	19	-	1	-	-	-
VI	20	3	10	3	1	-	-	-	-	-
VII	39	12	3	1	1	-	-	-	1	-
VIII	13	9	7	-	3	-	1	-	-	-
свега		83	94	30	36	2	10	-	6	-

Током школске 1927/28. године кажњено је:

Разредним старешинама: опоменом 118 ученика и 45 ученица, укором 98 ученика и 18 ученица;

Разредним већима: опоменом -, укором 83 ученика и две ученице.

Директором: опоменом -, укором 24 ученика и две ученице, удаљењем из школе -

Наставничким саветом: укором 12 ученика и две ученице, удаљењем 8 ученика и једна ученица, отпустом -, искључењем из школе 28 ученика и две ученице.⁴⁶¹

⁴⁶⁰ АЈ, 66, 710.

⁴⁶¹ АЈ, 66, 2556.

Извештај за II тромесечије
1927/1928. године:⁴⁶²

разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	4	-	1	-	1	-	1	-
II	2	-	3	-	-	-	-	-
III	8	1	2	-	4	-	1	-
IV	9	9	2	-	3	-	-	-
V	19	2	7	1	4	-	1	-
VI	10	-	1	-	-	-	1	-
VII	2	-	2	-	-	-	-	-
VIII	2	-	2	-	-	-	-	-
свега	55	12	18	2	12	-	4	-

По владању										
	примерних		вр. добрих		добрих		приличних		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	17	6	15	2	1	-	2	-	-	-
II	10	15	11	-	2	-	-	-	-	-
III	17	10	13	5	1	-	5	-	2	-
IV	19	15	18	9	1	-	2	-	2	-
V	33	16	39	5	6	1	3	-	3	-
VI	15	7	13	-	3	-	-	-	1	-
VII	40	10	12	1	1	1	-	-	1	-
VIII	18	9	9	-	2	-	-	-	-	-
свега	169	88	130	22	17	2	12	-	9	-

*

Извештај за I тромесечије
1928/1929. године:⁴⁶³

разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	18	2	1	-	-	-	1	-
II	18	1	3	-	1	-	-	-

⁴⁶² АЈ, 66, 710.

⁴⁶³ Исто.

III	5	-	-	-	-	-	-	-
IV	14	5	5	2	1	-	-	-
V	14	8	5	1	1	-	2	-
VI	13	12	1	-	1	-	1	-
VII	4	1	-	-	1	-	-	-
VIII	11	-	-	-	-	-	2	-
свега	97	29	15	3	5	-	6	-

По владању										
разред	примерних		вр. добрих		добрих		приличних		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	13	9	18	2	-	-	-	-	-	-
II	20	8	14	1	2	-	1	-	-	-
III	14	12	5	-	-	-	-	-	-	-
IV	22	14	8	4	5	2	-	-	1	-
V	29	14	8	7	5	1	2	-	1	-
VI	40	8	28	6	1	-	1	-	-	-
VII	32	9	4	1	-	-	1	-	-	-
VIII	43	9	3	-	-	-	-	-	-	-
свега	213	83	88	21	13	3	5	-	2	-

Школске 1928/29. године кажњено је укупно 604 ђака, од тога 518 ученика и 86 ученица. Разредне старешине казнили су: опоменом 186 ученика и 40 ученица, укором 153 ученика и 28 ученица. Разреда већа казнила су укором 106 ученика и 16 ученица. Директор је казнио укором 26 ученика и једну ученицу, а из школе је искључио 3 ученика. Наставнички савет казнио је укором 34 ученика и једну ученицу и искључењем из школе 10 ученика.⁴⁶⁴

Априла 1929. године кажњен је Светислав Савјовић, ученик шестог разреда. Он је, према мишљењу наставника Милана Милошевића, у свом писменом задатку из српског језика са иронијом, омаловажавањем и презиром писао о школи, наставницима па чак и о Министарству просвете. Због тога је он поднео пријаву против ученика. На састанку Наставничког већа, дошло је до различитих мишљења о тежини казне. Његов разредни старешина Живојин Поповић, предложио је да се ученик казни истеривањем из ћупријске гимназије за три школске године: 1928/29., 1929/30. и 1930/31. годину. Милош Милошевић, наставник који је поднео пријаву, сматрао је да је та казна сувише блага и предложио је искључење из свих средњих школа у Краљевини. За предлог Живојина Поповића сагласило се шест наставника а за Милана Милошевића десет наставника. Како однос није био довољан за доношење коначне одлуке, сав

⁴⁶⁴ АЈ, 66, 2556.

материјал са вежбанком, у којој се налазио писмени задатак, упућен је Министарству просвете да донесе коначну одлуку. До одлуке министарства ученик Светислав Савковић био је удаљен из школе. Министар просвете се сложио да кривица није мала, али и да је учињена због недостатка доброг васпитања и недовољне развијености ученика, а не из какве лоше намере и покварености.⁴⁶⁵

**Извештај за II тромесечје
1928/1929. године:**⁴⁶⁶

разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	8	-	7	-	1	-	2	-
II	32	5	6	-	1	-	2	-
III	9	-	2	-	-	-	1	-
IV	24	8	6	-	-	-	5	-
V	16	14	11	3	-	-	5	-
VI	29	2	10	4	1	-	1	-
VII	9	-	3	-	-	-	1	-
VIII	8	1	3	2	1	-	1	-
свега	135	30	48	9	4	-	18	-

По владању										
примерних				вр. добрих		добрих	приличних		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	20	10	4	-	2	-	2	-	2	-
II	17	8	13	-	4	-	1	-	2	-
III	10	12	6	-	1	-	-	-	1	-
IV	10	15	19	5	4	-	-	-	5	-
V	23	11	10	9	8	2	-	-	7	-
VI	35	8	27	3	10	2	1	-	2	-
VII	28	10	7	-	2	-	-	-	1	-
VIII	34	8	9	-	2	-	1	-	1	-
свега	177	82	95	17	33	4	5	-	21	-

⁴⁶⁵ AJ, 66, 711.

⁴⁶⁶ AJ, 66, 710.

**Извештај за П тромесечије
1929/1930. године:**⁴⁶⁷

разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставним саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	3	2	1	-	-	-	-	-
II	16	-	7	-	-	-	3	-
III	5	-	5	-	1	-	2	-
IV	27	-	6	-	-	-	7	-
V	10	1	2	-	1	-	-	-
VI	10	1	2	-	1	-	-	-
VII	9	3	4	1	-	-	1	-
VIII	2	-	-	-	-	-	-	-
свега	76	9	35	3	2	-	17	-

По владању								
разред	одличних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	20	12	8	2	4	1	-	-
II	15	13	18	-	5	-	4	-
III	10	12	14	-	4	-	3	-
IV	12	22	18	-	5	-	8	-
V	30	12	3	2	2	-	2	-
VI	30	12	3	2	2	-	2	-
VII	21	7	11	2	4	1	1	-
VIII	7	7	9	-	-	-	-	-
свега	140	97	86	9	34	4	20	-

Школске 1929/30. године, кажњено је укупно 105 ученика и 17 ученица виших разреда:

Разредне старешине: опоменом 23 ученика и 6 ученица, укором 43 ученика и 7 ученица.

Разредна већа: укором 21 ученик и 3 ученице.

Директор: укором 2 ученика и једна ученица.

Наставнички савет: укором 13 ученика, искључењем из школе 3 ученика.⁴⁶⁸

⁴⁶⁷ АЈ, 66, 712.

⁴⁶⁸ АЈ, 66, 2556.

І тромесечије 1930/1931. година:⁴⁶⁹

Разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	35	1	-	-	-	-	1	-
II	11	-	3	-	-	-	1	-
III	3	-	10	2	-	-	-	-
IV	14	1	3	-	1	-	2	-
V	7	-	3	-	-	-	1	-
VI	9	4	2	-	-	-	2	1
VII	11	2	3	-	-	1	6	-
VIII	7	4	2	1	1	-	-	-
свега	97	12	26	3	2	1	13	1

По владању								
одличних			вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	48	19	46	8	3	-	-	-
II	9	15	11	-	3	-	1	-
III	6	6	12	3	8	1	-	-
IV	4	7	17	5	6	-	2	-
V	8	12	9	-	9	-	1	-
VI	21	8	10	5	4	-	1	-
VII	14	7	17	4	1	1	6	-
VIII	17	9	13	3	1	1	2	-
свега	127	83	135	28	30	3	13	1

II тромесечије 1930/1931. године:⁴⁷⁰

Разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	17	1	12	-	-	-	1	-
II	4	5	4	-	-	-	1	-
III	5	1	4	-	4	-	2	-
IV	9	4	4	-	2	2	-	-
V	2	5	5	-	-	-	3	-
VI	9	4	1	-	-	-	1	-
VII	2	-	13	2	1	-	5	-

⁴⁶⁹ АЈ, 66, 712.

⁴⁷⁰ Исто.

VIII	3	-	6	4	-	1	1	-
свега	56	18	17	6	7	3	14	-
По владању								
разред	одличних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	54	20	26	7	3	-	1	-
II	6	11	12	5	4	-	1	-
III	10	8	8	2	7	-	2	-
IV	2	3	15	7	6	2	-	-
V	6	8	5	3	8	-	3	-
VI	22	8	15	5	6	-	1	-
VII	13	7	14	3	6	1	5	-
VIII	24	7	18	3	6	4	1	-
свега	142	72	113	75	52	7	1	-

Током школске 1930/31. године, разним казнама кажњено је 443 ученика и 69 ученица. Разредне старешине казниле су опоменом 114 ученика и 27 ученица и укором 102 ученика и 13 ученица. Разредна већа казнила су укором 124 ученика и 19 ученица. Директор је казнио укором тридесет и једног ученика и 8 ученица. Наставнички савет казнио је укором 38 ученика и две ученице, отпустом 10 ученика и искључењем из школе 23 ученика.⁴⁷¹

I полугодиште 1931/1932. године:⁴⁷²

Разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	14	4	3	-	1	-	-	-
II	16	4	8	-	1	-	1	-
III	10	-	2	-	-	1	-	-
IV	6	3	4	-	-	-	-	-
V	6	-	2	-	-	-	1	-
VI	15	1	2	-	5	1	-	-
VII	12	-	1	-	7	-	-	-
VIII	9	2	5	-	2	-	-	-
свега	84	14	27	-	16	2	2	-

По владању

⁴⁷¹ АЈ, 66, 2556.

⁴⁷² АЈ, 66, 712

разред	одличних		вр. добрих		добрих		лоших	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	43	37	44	5	8	-	-	-
II	17	15	33	9	7	-	1	-
III	4	5	8	4	3	1	-	-
IV	2	4	12	7	6	-	-	-
V	6	6	23	3	1	-	1	-
VI	13	9	14	10	6	-	-	-
VII	23	16	30	4	9	-	1	-
VIII	43	16	23	3	6	-	1	-
свега	151	108	187	45	46	1	4	-

Због комунистичке пропаганде 2. маја 1933. године Живојин Ђурђевић, ученик осмог разреда, искључен је из свих средњих школа у држави без права полагања приватног испита. Био је незадовољан тадашњим државним уређењем, и сматрао је, да је требало променити политички и социјални поредак у држави. Наставнички савет није могао у почетку да стекне уверење о оправданости искључења. Директор је од 15. фебруара до 24. марта 1933. године обавио врло темељна испитивања о целокупној делатности Живојина Ђурђевића. Истраживао је у ђачкој дружини, писменим саставима, међу друговима и његовом понашању у школи. На основу тога Наставнички савет није могао да донесе одлуку о искључењу, све док није директор на своје тражење добио априла 1933. године оптужницу државног тужилаштва окружног суда у Тузли. Живојин Ђурђевић у писму Петру Ераковићу у Тузли, пише из Јагодине 21. јануара 1932. године: „...јер владајући су све ставили на коцку и гоне немилосрдно како они само то умју и знају. - Али болеснику нема лека и он се само вештачки одржава... питање је само времена. Главно је само да нас догађаји непретекну него бити спреман на све...те...само храбро напред за нашу девизу С.Бр.Ј., јер кога слобода и феђа покреће на рад тога не плаше тавнице...“ У Тузли је суђено Цвјетину Мијатовићу, Сими Лукићу, Петру Ераковићу, Живојину Ђурђевићу и Радомиру Николићу. Живојин Ђурђевић је признао да је у писму мистио на владу земље. После тога Наставнички савет је донео одлуку о искључењу. Министар просвете је 14. јула 1933. године усвојио одлуку Наставничког савета. Живојин Ђурђевић је упутио молбе за смањењем казне 7. децембра 1933. и 1. фебруара 1934. године, као и његов отац 30. јануара 1934. године. Министар просвете је 10. фебруара 1934. године заменио решење и дозволио Живојину Ђурђевићу да може приватно да полаже завршни испит.⁴⁷³

⁴⁷³ АЈ, 66, 712.

Извештај за прво полугодиште 1932/1933. године:⁴⁷⁴

разред	Б р о ј к а ж њ е н и х у ч е н и к а							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	23	5	4	-	-	-	-	-
II	28	1	10	-	1	-	-	-
III	6	-	1	-	-	-	-	-
IV	8	-	3	-	-	-	1	-
V	3	-	-	-	-	-	-	-
VI	7	-	2	-	-	-	-	-
VII	12	1	-	-	-	-	-	-
VIII	30	1	5	-	1	-	-	-
свега	117	8	25	-	2	-	1	-

П о в л а д а њ у								
	одлично		вр. добро		добро		лоше	
Раз.	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	37	44	24	8	4	-	-	-
II	41	32	23	2	10	-	1	-
III	21	14	7	-	3	-	1	-
IV	3	9	7	-	3	-	1	-
V	7	8	3	-	-	-	-	-
VI	13	6	6	-	2	-	-	-
VII	21	14	18	-	-	-	1	-
VIII	22	21	33	1	4	-	1	-
свега	165	148	121	11	25	-	5	-

Школске 1932/33. године одлично владање имало је 294 ђака: први разред 39 ученика и 45 ученица; други разред 42 ученика и 30 ученица; трећи разред 14 ученика и 10 ученица; четврти разред 4 ученика и 7 ученица; пети разред 10 ученика и 8 ученица; шести разред 8 ученика и 4 ученице; седми разред 18 ученика и 12 ученица; осми разред 25 ученика и 18 ученица. Врло добро владањем 107 ученика и 20 ученица: први разред 22 ученика и 5 ученица; други разред 24 ученика и 3 ученице; трећи разред 14 ученика и 4 ученице; четврти разред 3 ученика и једна ученица; пети разред 1 ученик; шести разред 5 ученика и две ученице; седми разред 10 ученика и две ученице; осми разред 28 ученика и 3 ученице. Добро владање 38 ученика: први разред 5 ученика; други разред 6 ученика; трећи разред 3 ученика; четврти разред 7 ученика; пети разред -, шести разред 7 ученика; седми разред 6 ученика; осми разред 4 ученика. Лоше владање

⁴⁷⁴ АЈ, 66, 712.

имало је 11 ученика и то ученика другог, четвртог, шестог и седмог разреда, док није било ђака са лошим владање првог, трећег, петог и осмог разреда.⁴⁷⁵

Школске 1932/33. године укупно је било кажњено 254 ученика и двадесет и једна ученица: разредне старешине-о поменом 55 ученика и 7 ученица, укором 127 ученика и 13 ученица; разредна већа-укором 56 ученика и једна ученица; директор-укором 5 ученика, удаљењем из школе 1 ученик; наставнички савет-укором 5 ученика, искључењем из школе 4 ученика, изгнанство в из свих школа 1 ученик⁴⁷⁶

**Извештај за I полугодиште
1933/1934. године:**⁴⁷⁷

разред	Број кажњених ученика								По владању							
	Разредн им стареш и ном		Разредн им већем		директором		Наставни м саветом		одличних		врло добро		добро		лоше	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	25	1	-	-	-	-	-	-	36	28	25	1	-	-	-	-
II	4	1	1	-	-	-	-	-	48	37	4	1	1	-	-	-
III	7	-	-	-	-	-	-	-	39	21	8	-	-	-	-	-
IV	2	1	-	-	-	-	-	-	21	15	7	1	-	-	-	-
V	1	1	-	-	-	-	-	-	8	6	1	2	-	-	-	-
VI	2	-	-	-	-	-	-	-	7	7	2	-	-	-	-	-
VII	7	-	2	1	-	-	1	-	6	3	13	-	2	1	1	-
VIII	11	1	1	-	-	-	-	-	22	15	10	1	1	-	-	-
свега	59	5	4	1	-	-	1	-	187	132	70	6	4	1	1	-

Школске 1933/34. године, одличном оценом из владања оцењено је 174 ученика и 119 ученица: I разред 33 ученика и 26 ученица; II разред 35 ученика и 29 ученица; III разред 36 ученика и 21 ученица; IV разред 24 ученика и 14 ученица; V разред 8 ученика и 7 ученица; VI разред 8 ученика и 7 ученица; VII разред 8 ученика и 3 ученице; VIII разред 22 ученика и 13 ученица. Исте године врло добром оценом из владања оцењено је 57 ученика и 14 ученица: I разред 17 ученика и две ученице; II разред 12 ученика и 8 ученица; III разред 10 ученика и једна ученица; IV разред 3 ученика и две ученице; V разред 1 ученик; VI разред 8 ученика; VII разред 6 ученика и једна ученица. Добром оценом из владања оцењен је 21 ученик и једна ученица: I разред 10 ученика; II разред 7 ученика; VII

⁴⁷⁵ АЈ, 66, 2556.

⁴⁷⁶ Исто.

⁴⁷⁷ АЈ, 66, 712.

разред 3 ученика и једна ученица; VII разред 1 ученик. Лоше су се владали 1 ученик првог и 2 ученика седмог разреда.⁴⁷⁸

Школске 1933/34. године кажњено је укупно 105 ученика и 16 ученица. Разредне старешине казнили су опоменом 22 ученика и 10 ученица и укором 63 ученика и 5 ученице. Разредна већа казнила су укором 14 ученика и једну ученицу. Директор је казнио укором само једног ученика. Наставнички савет казнио је: укором 3 ученика, искључењем из школе једног ученика и изгнанством из свих школа једног ученика.⁴⁷⁹

**Број кажњених ученика
у I полугодишту 1934/1935. године:**⁴⁸⁰

разред	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	М	ж	м	ж
I	8	-	1	-	-	-	-	-
II	12	-	5	-	-	-	2	-
III	5	7	2	-	1	-	-	-
IV	12	2	2	-	-	-	-	-
V	3	-	1	-	-	-	-	-
VI	2	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	1	-	-	-	-	-
VIII	6	1	-	-	-	-	-	-
свега	48	10	12	-	1	-	2	-

П о в л а д а њ у

разред	одлично		вр.добро		добро		лоше	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	73	36	10	-	2	-	-	-
II	35	28	16	1	7	-	2	-
III	21	20	5	7	1	1	1	-
IV	28	18	10	2	4	-	-	-
V	22	9	3	-	-	-	-	-
VI	4	5	2	-	-	-	-	-
VII	10	6	-	-	1	-	-	-
VIII	12	2	6	-	-	-	-	-
свега	205	124	52	10	15	1	3	-

⁴⁷⁸ АЈ, 66, 2556.

⁴⁷⁹ Исто.

⁴⁸⁰ АЈ, 66, 710.

Током школске 1934/35. године укупно је кажњено 47 ученика и 6 ученица. Разредне старешине казнили су опоменом 12 ученика и 4 ученице и укором 26 ученика и две ученице. Разредна већа казнили су укором 7 ученика, а директор 2 ученика. Наставничко веће није кажњавало ђаке.⁴⁸¹

На крају првог полугодшта, због лошег успеха, из школе је удаљено 29 ђака.

**Број кажњених ученика
у II полугодшту 1934/1935. године:**⁴⁸²

разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	10	-	3	-	-	-	-	-
II	9	1	2	-	-	-	-	-
III	4	1	-	-	2	-	-	-
IV	2	1	-	-	-	-	-	-
V	1	-	1	-	-	-	-	-
VI	6	3	-	-	-	-	-	-
VII	1	-	-	-	-	-	-	-
VIII	5	-	1	-	-	-	-	-
свега	38	6	7	-	2	-	-	-

разред	П о в л а д а њ у							
	одлично		вр. добро		добро		лоше	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	59	33	8	3	-	-	-	-
II	35	40	6	1	2	-	-	-
III	19	29	3	1	-	-	-	-
IV	47	11	-	-	-	-	-	-
V	22	9	2	-	-	-	1	-
VI	1	2	5	3	-	-	-	-
VII	12	5	-	-	-	-	-	-
VIII	15	1	1	-	-	-	-	-
свега	210	130	25	8	2	-	1	-

На крају године 1934/35. са одличном оценом из владања оцењено је 222 ученика и 123 ученица: I разред 72 ученика и 3 ученице; II разред 38 ученика и 28 ученица; III разред 21 ученик и 26 ученица; IV разред 38 ученика и 19 ученица; V разред 23 ученика и 9 ученица; VI разред 1 ученик и две ученице; VII разред 12

⁴⁸¹ Ј, 66, 2556.

⁴⁸² АЈ, 66, 710.

ученика и 5 ученице; VIII разред 17 ученика и једна ученица. Врло добром оценом оцењено је 40 ученика и 6 ученица: I разред 8 ученика; II разред 17 ученика и 1 ученица; III разред 4 ученика и две ученице; IV разред 3 ученика; V разред 2 ученика; VI разред 5 ученика и 3 ученице; VIII разред 1 ученик. Добру оцелу из владања имало је 8 ученика: I разред 3 ученика; II разред 4 ученика; III разред 1 ученик. Са лошим владањем био је 1 ученик трећег и 1 ученик петог разреда.⁴⁸³

**Извештај директора
за I полугодиште 1935/1936. године:**⁴⁸⁴

разред	Број кажњених ученика							
	разредним старешином		разредним већем		директором		наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	4	-	-	-	-	-	-	-
II	9	1	6	-	-	-	1	-
III	22	-	11	1	3	-	-	-
IV	7	9	1	-	1	-	-	-
V	11	-	3	1	1	-	-	-
VI	1	-	-	-	-	-	2	-
VII	4	-	-	-	-	-	-	-
VIII	4	1	-	-	2	-	-	1
Свега	62	11	21	2	7	-	3	1

По владању									
Раз.	одлично		вр. добро		добро		лоше		
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж	
I	55	38	5	-	-	-	-	-	
II	43	26	18	3	5	-	1	-	
III	16	25	21	1	7	-	3	-	
IV	23	19	7	8	1	-	2	-	
V	28	15	12	-	2	1	2	-	
VI	14	8	1	-	-	-	-	-	
VII	3	5	4	-	-	-	-	-	
VIII	8	4	4	-	-	-	2	1	
свега	190	140	72	12	15	1	12	1	

Почетком фебруара, због лошег успеха из школе је удаљено 19 ученика и 8 ученица. Истог дана 1. фебруара, донета је одлука о искључењу Александра Радића, ученика трећег разреда из школе на три године, због лошег владања. Из школе је током фебруара 1935. године искључен ученик седмог разреда Сретен

⁴⁸³ АЈ, 66, 2556.

⁴⁸⁴ АЈ, 66, 710.

Јовановић, јер је псовао и пушио пред друговима, и говорио против Николе Божићевића, наставника математике. Наставнику је чак и претио револвером, јер му је дао слабу оцену. Тврдио је, да му је наставник намерно постављао тешке задатке. На саслушању пред професорима такође је претио револвером. После саслушања осталих ученика, који су тврдили супротно, а и због цињенице да је исти ученик већ истериван из чачанске и ужичке гимназије, Наставнички савет је донео одлуку којом се Сретен Јовановић кажњава истеривањем из свих средњих школа у земљи са правом на приватно полагање испита.⁴⁸⁵

На седници од 26. марта искључен је из школе на годину дана Велибор Миленковић, ученик другог разреда.

**Извештај за II полугод иште
1935/1936. године:**⁴⁸⁶

разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставничким саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	7	-	1	-	-	-	-	-
II	11	2	2	1	1	-	1	-
III	6	2	4	1	5	-	3	-
IV	3	2	-	-	-	-	1	-
V	18	-	6	1	-	-	3	-
VI	1	-	3	-	-	-	2	-
VII	3	-	2	-	-	-	1	-
VIII	-	-	-	-	-	-	2	1
свега	49	6	18	3	6	-	13	2

По владању								
Раз.	одлично		вр. добро		добро		лоше	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	51	34	6	-	-	-	-	-
II	42	25	15	2	4	1	-	-
III	16	23	9	1	8	1	4	1
IV	23	24	4	2	-	-	1	-
V	21	10	9	2	7	-	3	-
VI	14	8	1	-	3	-	2	-
VII	-	5	6	-	-	-	1	-
VIII	12	4	-	-	2	1	-	-
свега	179	133	50	7	24	3	11	1

Током школске 1935/36. године укупно је кажњено 89 ученика и 11 ученица. Разредне старешине казнили су укором 49 ученика и 6 ученица,

⁴⁸⁵ АЈ, 66, 711.

⁴⁸⁶ АЈ, 66, 710.

разредна већа укором 18 ученика и 3 ученице, директор укором 6 ученика, Настанички савет укором 13 ученика и две ученице и 3 ученика искључењем из школе.⁴⁸⁷

Због комунистичке делатности, јануара 1937. године кажњени су Михаило Павићевић, ученик седмог разреда, Венијамин Хацинаумовић, ученик седмог разреда и Милан Логац, свршени ученик четвртог разреда Реалне гимназије у Ћуприји, истеривањем из свих средњих школа у Краљевини без права на полагање приватних испита, а Милорад Милошевић, Тихомир Филиповић и Милић Димитријевић, ученици петог разреда, истеривањем из свих средњих школа у Краљевини са правом на полагање приватних испита. Венијамин Хацинаумовић кажњен је одлуком Наставничког већа од 23. децембра 1936. године истеривањем из свих средњих школа али са правом на приватно полагање испита. Казну је поопштрио Министар просвете. Државни савет је тек 8. јуна 1939. године, после више жалби, поништио одлуку Министра просвете и потврдио одлуку Наставничког већа од 23. децембра 1936. године. Такву одлуку потврдио је и Министар просвете 12. јуна 1939. године.⁴⁸⁸

Тихомир Филиповић је навео у својој молби за поништењем одлуке о истеривању из школе, да је сумња на њега пала јер је становао са Милићем Димитријевићем, са којим је заједно приведен у полицију на разговор после откривања комунистичке делатности код ученика. На крају молбе заклео се, ако му буде смањена казна, да ће да ради против свих оних који буду ширили комунистичке идеје. Он се поново обратио Министарству просвете и јуна 1939. године и 17. августа исте године, са молбом да му се одобри поновни упис, али је и овог пута одбијен, јер је прешао законски број година за упис у пети разред. Молбу за смањењем казне упутио је и Милић Димитријевић, али је Министар просвете одбацио његову молбу 31. јануара 1938. године.⁴⁸⁹

Јован Наумовић, учитељ из Ћуприје, отац Венијамина Хацинаумовића, у свом писму Клубу учитеља Југословенске радикалне заједнице у Ћуприји од 18. фебруара 1937. године, тврдио је, да је надзорни наставник Ђачке дружине „Јакшић“ био главни организатор афере око комунистичке делатности ученика. Захтевао је од једног искљученог ученика, председника ове Ђачке дружине, да заједно раде на уношењу фашистичких идеја међу ученике. Говорио је да је рат потребан човеку, јер без рата човек не може да живи. Пошто је одбијен од тог ученика а и осталих ученика, створила се отворена мржња према њима. Исти наставник је после искључења ових ученика, сазвао седницу Ђачке дружине „Јакшић“, и на њој оцрнио искључене ученике. Говорио је за њих да су плували отаџбину, подривали темеље целе земље, називајући их кретенима и идиотима. Уједно је Јован Наумовић сматрао, да је оптужба против његовог сина освета према њему, јер је он био присталица садашњег режима, а противник ранијег

⁴⁸⁷ АЈ, 66, 2556.

⁴⁸⁸ АЈ, 66, 2413.

⁴⁸⁹ Исто.

„пето мајског режима“. У писму је приложио неколико песама свог сина, и песму „Ноћ“, због које је искључен, у којима није било никаквих трагова комунизма.⁴⁹⁰

Осим случаја овог наставника, изнети су поступци још неких наставника. Бивши директор говорио је да нема боље демократије од Хиглерове. Други наставник је један час у шестом разреду посветио Шпанском грађанском рату са комунистичког гледишта. Изразио је жељу да радници победе, хвалећи Совјетску Русију и њен режим. Један од наставника је на часу земљописа говорио да је демократија на умору, и да је најбољи режим војна диктатура, која једино може да пружи народу широке слободе. Неки од наставника су говорили да су Срби и Хрвати разбраћена браћа и да их може спојити само војна дисциплина.⁴⁹¹

Срески учитељски клуб Југословенске радикалне заједнице у Ћуприји упутио је допис Месном одбору Југословенске радикалне заједнице, такође 18. фебруара 1937. године, тражећи обнову процеса и одређивање непристрасног иследника:

„Достављајући претставку нашег члана Клуба г. Јована Наумовића, учитеља овдашњег, члана Управе месног одбора ЈРЗ у Ћуприји, допуњујемо у слердећем:

Бивши директор овдашње гимназије је огорчени непријатељ Ј.р.з. и то је и том одбору добро познато. Са колегом Наумовићем био је у затегнутим односима и искористивши свој директорски положај, помоћу још неколико професора, својих пријатеља-фашиста, исценирао је кривицу невиних ученика.

Изненада, једног дана половином месеца децембра пр. године (1936) предао их је среском начелству у Ћуприји. Среско начелство ислеђује ствар једно после подне и целу следећу ноћ. Иследни материјал спроводи суду за заштиту државе. Суд враћа по слат и материјал са извештајем да је ствар неозбиљна.

...Сазнали смо да је син колеге Наумовића, Венијамин, искључен због своје песме „Ноћ“ коју шаљемо уз овај предлог, поред његових других патриотских песама наведених у приложених претстави. Напомињемо да су сви његови радови као и песма „Ноћ“ читани у ђачкој дружини „Јакишић“ под надзором одређеног наставника. Да је песма „Ноћ“ написана по комунистичким концепцијама ученик је сигурно не би смео предавати дружини, имајући у виду тешке последице које би га могле снаћи.

Син колеге Наумовића, Венијамин, у прошлој школ. години почаствован је добијањем прве награде за Светосавски темат као ученик VI разреда. Тема се налази у архиви оvd. гимназије. Други његови национални радови налазе се у ђачкој дружини, из којих се да видети да је овај ученик бриљирао међу својим друговима и као такав био је председник књижевног клуба...⁴⁹²

⁴⁹⁰ АЈ, 66, 2413.

⁴⁹¹ Исто.

⁴⁹² Исто.

Ученици гимназије у Ћуприји 1934/35. године

Краљу Петру II молбом за поништење пресуде обратио се Венијамин Хаци Наумовић 19. јуна 1938. године. Управа двора проследило је писмо Министарству просвете. Његова мајка Ана упутила је молбу Краљици Марији 21. јуна 1938. године. Она је у својој молби навела имена службеника Министарства просвете, пријатеља наставника гимназије, који су највише утицали на искључење њеног сина. У молби су наведени шеф одељења за средњу наставу Јанушевић, инспектор Лазаревић и в.д. начелника за средњу наставу Матилда Гогих. Од наставника гимназије навела је Јована Апостоловића, који је „место својих часова историје говорио целом разреду о раду у Совјетској Русији и скорој победи комунизма у свима осталим земљама. Тај ист и професор је ове године у сред гимназије напастовао једну ученицу осмог разреда гимназије због чега је тужен суду и суспендован са дужности. За Петра Момировића, теолога, навела је „по кварио је једну ученицу седмог разреда па је после силом закона морао да је узме за жену“. За Милана Јовановића, који је све ово започео, навела је да је тужен због комунизма, и да је изасланик Министра просвете истраживао његову кривицу поводом тих оптужби. За директора школе је навела да се ружно понашао у некој књижари, да је псовао и претио својим противницима. За једног наставника навела је да се тукао на улици, и да је због тога тужен суду.⁴⁹³

⁴⁹³ АЈ, 66, 2413.

I полугодиште 1936/1937. године:⁴⁹⁴

Р а з.	Број кажњених учника							
	Разредним старешином		Разредним већем		директором		Наставнич. саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	4	-	-	-	-	-	2	-
II	18	1	3	-	2	-	-	-
III	29	2	5	-	2	1	2	-
IV	17	2	6	-	-	-	1	-
V	7	-	2	2	-	-	2	-
VI	4	-	-	-	-	-	1	-
VII	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII	3	3	-	1	-	-	-	-
свега	82	8	16	3	4	1	8	-

П о в л а д а њ у								
Раз.	одлично		вр.добро		добро		лоше	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	44	30	5	-	-	-	2	-
II	43	33	16	1	3	-	2	-
III	25	24	27	1	5	-	3	1
IV	23	26	15	2	6	-	1	-
V	32	20	10	7	2	2	2	-
VI	24	12	7	-	-	-	1	-
VII	12	7	-	-	-	-	-	-
VIII	4	3	1	2	-	1	-	-
свега	207	155	81	13	16	3	11	1

II полугодиште 1936/1937. године:⁴⁹⁵

Разред	Број кажњених ученика							
	Разредним старешином		Разредним већем		Директором		Наставнич. саветом	
	м	ж	м	ж	м	ж	м	ж
I	8	3	3	-	-	-	1	1
II	17	-	9	-	2	-	2	-
III	12	3	10	1	1	-	1	-
IV	2	2	-	-	-	-	1	-
V	7	1	4	-	-	1	1	2
VI	4	1	2	1	-	-	3	-

⁴⁹⁴ АЈ, 66, 712.

⁴⁹⁵ Исто.

VII	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII	-	1	-	-	-	-	-	-
свега	50	11	28	2	3	1	9	3

Током школске 1936/37. године укупно је кажњено 199 ученика и тридесет и једна ученица. Разредне старешине казнили су опоменом 15 ученика и 6 ученица и укором 96 ученика и 16 ученица. Разредна већа казнила су укором 29 ученика и једну ученицу, а директор укором 6 ученика и две ученице. Наставнички савет казнио је укором 8 ученика и две ученице, отпустом 37 ученика и 4 ученице, искључењем из школе 4 ученика и изгнанством из свих школа такође 4 ученика. Из школе су искључени на две године и Душан Урошевић ученик седмог и Радван Вулић, ученик петог разреда.⁴⁹⁶

Владање ђака на крају школске 1936/37. године:

Први разред: одлично 38 ученика и 25 ученица, вр. добро 7 ученика и 6 ученица, добро 5 ученика, лоше 3 ученика и једна ученица

Други разред: одлично 41 ученик и 34 ученице, вр. добро 12 ученика, добро 8 ученика, лоше 4 ученика

Трећи разред: одлично 23 ученика и 25 ученица, вр. добро 27 ученика и две ученице, добро 9 ученика и једна ученица, лоше 2 ученика.

Четврти разред: одлично 23 ученика и 27 ученица, вр. добро 17 ученика, добро 3 ученика.

Пети разред: одлично 32 ученика и 26 ученица, вр. добро 9 ученика, добро 4 ученика, лоше 1 ученик и 3 ученице.

Шести разред: 25 ученика и 10 ученица, вр. добро 5 ученика и једна ученица, добро 3 ученика и једна ученица, лоше 2 ученика.

Седми разред: одлично 11 ученика и 7 ученица.

Осми разред: одлично 4 ученика и 6 ученица.

Децембра 1937. године избачен је из свих средњих и стручних школа без права на приватно полагање испита Лазар Јевтић, из Дубља у ресавском срезу, ученик седмог разреда. Он је фалсификовао сведочанство из Пожаревачке гимназије, где је школске 1936/37. године учио пети разред. Пошто није ни тај разред завршио, успешно је фалсификовао сведочанство шестог разреда, на основу кога је уписао седми разред Гимназије у Ћуприји. После анонимне доставе забрањен је извештај о његовом успеху из Пожаревачке гимназије. Пошто је утврђено да је сведочанство фалсификовано, што је и сам ученик касније признао, 28. децембра 1937. године донета је одлука о његовом искључењу. За ту казну гласало је 11 наставника, док је 6 наставника било за блажу казну. Његов отац је 14. јануара 1938. године упутио молбу Министру просвете да се његовом сину омогући полагање петог и шестог разреда гимназије, али крајем јануара 1938. године Министар просвете је потврдио казну Наставничког савета.⁴⁹⁷

Због лошег успеха на крају првог полугодишта, из школе је удаљено 11 ђака. Из школе су на две године искључени и Драгослав Филиповић, ученик

⁴⁹⁶ АЈ, 66, 2556.

⁴⁹⁷ АЈ, 66, 2413.

петог и Драгослав Трифуновић, ученик првог разреда. На седници од 3. јуна 1938. године на две године су искључени Љубодраг Најчевић и Љубиша Урошевић, ученици седмог разреда, због неоправданих изостанака и посећивања кафана ноћу, а укором Наставничког савета кажњени су: Љубиша Савић и Радмила Стојановић, због неоправданих изостанака и Богољуб Константиновић, због посећивања кафана ноћу.⁴⁹⁸

Ученици гимназије у Ћуприји

*

Током првог полугодишта школске 1938/39. године укором разредног старешине кажњен је 121 ђак, укором разредног већа 25, укором директора 13, укором Наставничког савета 8 ђака. Искључена су из школе тројица ученика. Један због крађе, други због псовке упућене наставнику и трећи због непристојног и дрског понашања, јер је претио наставнику на часу. Искључени су: Светозар Милановић, ученик седмог разреда, Бранислав Јелисијевић, ученик трећег разреда и Надежда Васић, ученица четвртог разреда.⁴⁹⁹

У току другог полугодишта кажњено је укупно 103 ученика и 19 ученица. Искључењем на једну и две године, због дрског понашања, крађе и фалсификовања оцена у ђачкој књижици кажњено је 5 ученика и једна ученица. Током целе школске године укупно је кажњено 233 ученика и 67 ученица. Разредне старешине казнили су опоменом једну ученицу, укором 152 ученика и 50 ученица. Разредно веће казнило је укором 40 ученика и 12 ученица. Директор

⁴⁹⁸ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји. Извештај за школску 1937-38 годину, Ћуприја 1938.

⁴⁹⁹ АЈ, 66, 2413.

је казнио укором двадесет и једног ученика и две ученице. Наставнички савет казнио је укором 14 ученика и једну ученица, отпустом 2 ученика, искључењем из школе 3 ученика и једну ученица и изгнанством из свих школа једног ученика.⁵⁰⁰

Владања ђака на крају школске 1938/39. године:

Одлично: први разред 49 ученика и 24 ученице; други разред 35 ученика и 19 ученица; трећи разред 25 ученика и 20 ученица; четврти разред 29 ученика и 23 ученице; пети разред 41 ученик и 30 ученица; шести разред 19 ученика и 16 ученица; седми разред 13 ученика и 13 ученица; осми разред 8 ученика и 7 ученица.

Врло добро: први разред 14 ученика и 5 ученица; други разред 7 ученика и 3 ученице; трећи разред 18 ученика и 6 ученица; четврти разред 10 ученика и једна ученица; пети разред 23 ученика и 13 ученица; шести разред 13 ученика и две ученице; седми разред 7 ученика и 4 ученице; осми разред 10 ученика и 4 ученице.

Добро: први разред 2 ученика; други разред 4 ученика; трећи разред 5 ученика; четврти разред 3 ученика; пети разред 7 ученика; шести разред 8 ученика; седми разред 4 ученика; осми разред 3 ученика.

Лоше: први разред 6 ученика; други разред 4 ученика; трећи разред 5 ученика и две ученице; четврти разред -; пети разред 4 ученика; шести разред 3 ученика; седми разред 1 ученик и једна ученица; осми разред -.⁵⁰¹

*

Владање ђака на крају школске 1939/40. године:

Одлично: први разред 57 ученика и 33 ученица; други разред 39 ученика и 26 ученица; трећи разред 28 ученика и 20 ученица; четврти разред 16 ученика и 24 ученице; пети разред 61 ученица и 23 ученице; шести разред 39 ученика и 21 ученица; седми разред 20 ученика и 15 ученица; осми разред 19 ученика и 17 ученица.

Врло добро: први разред 19 ученика и две ученице; други разред 8 ученика и једна ученица; трећи разред 10 ученика и две ученице; четврти разред 14 ученика и 4 ученице; пети разред 25 ученика и 11 ученица; шести разред 7 ученика и 11 ученица; седми разред 14 ученика и две ученице; осми разред 2 ученика.

Добро: први разред 1 ученик; други разред 7 ученика; трећи разред 6 ученика; четврти разред 1 ученик; пети разред 2 ученика и 4 ученице; шести разред 12 ученика; седми разред 3 ученика; осми разред -.

Лоше: први разред 2 ученика; други разред 3 ученика; трећи разред 2 ученика; четврти разред -; пети разред 2 ученика и 3 ученице; шести разред 4 ученика; седми разред 3 ученика; осми разред -.⁵⁰²

Школске 1939/40. године кажњено је укупно 320 ученика и 40 ученица. Разредне старешине казнили су опоменом 24 ученика и 3 ученице и укором 202 ученика и 26 ученица. Разредна већа казнила су 64 ученика и 8 ученица.

⁵⁰⁰ АЈ, 66, 2556.

⁵⁰¹ Исто.

⁵⁰² Исто.

Директор је казнио укором 10 ученика и једну ученица, а удаљењем из школе 2 ученика. Наставнички савет казнио је укором 15 ученика и једну ученицу, отпустом 3 ученика и искључењем из школе једну ученицу.⁵⁰³

*

Владање Ђака школске 1940/41. године:

Одлично: први разред 71 ученик и 49 ученица; други разред 57 ученика и 38 ученица; трећи разред 32 ученика и 33 ученице; четврти разред 18 ученика и 25 ученица; пети разред 30 ученика и 18 ученица; шести разред 17 ученика и 11 ученица; седми разред 15 ученика и 9 ученица; осми разред 17 ученика и 7 ученица.

Врло добро: први разред 28 ученика и једна ученица; други разред 25 ученика и 3 ученице; трећи разред 21 ученик и једна ученица; четврти разред 13 ученика и две ученице; пети разред 10 ученика и 8 ученица; шести разред 11 ученика; седми разред 18 ученика и једна ученица; осми разред 4 ученика и две ученице.

Добро: први разред 2 ученика; други разред 3 ученика; трећи разред 11 ученика; четврти разред 15 ученика; пети разред 2 ученика и 3 ученице; шести разред 9 ученика; седми разред 5 ученика и две ученице; осми разред 5 ученика и једна ученица.

Лоше: први разред 3 ученика; други разред 6 ученика; трећи разред 6 ученика; четврти разред 5 ученика; пети разред 2 ученика; шести разред 4 ученика; седми разред 2 ученика; осми разред 2 ученика.⁵⁰⁴

Укупано је кажњено школске 1940/41. године 247 ученика и 27 ученица:

Разредне старешине: опоменом 21 ученик и 7 ученица, укором 125 ученика и 13 ученица.

Разредна већа: укором 62 ученика и 7 ученица.

Директор: укором 21 ученик, удаљењем из школе 1 ученик

Наставнички савет: укором 14 ученика, искључењем из школе 3 ученика.⁵⁰⁵

⁵⁰³ АЈ, 66, 2556.

⁵⁰⁴ Исто.

⁵⁰⁵ Исто.

3.3 ЗДРАВЉЕ УЧЕНИКА

У почетку сваке школске године школски лекар је био дужан да прегледа школске зграде, намештај и прибор, да ли су учионице суве, простране, проветрене и осветљене, да ли одговарају хигијенским захтевима и школско двориште. Почетком сваке године био је дужан да прегледа све ученике, а био је дужан и да сваког месеца обилази школу и да прегледа здравље, чистоћу, уредност тела и одећа ђака бар у два-три разреда. Школски лекар био је дужан да бесплатно лечи сиромашне ученике.

Прве школске године ђаци су детаљно прегледани и мерени 17. јануара и 8. јуна 1910. године. Прегледе је обавио школски лекар Др Илија Мирчић. Школа није радила од 10. септембра до 25. октобра 1909. године по наредби Окружног физикуса, због епидемије шарлаха.

Школске 1911/12. године здравље ученика било је добро. За лекарску помоћ јавио се мали број ученика. Систематични прегледи ђака вршени су почетком и на крају године, када су вршена и мерења тежине и висине. Током године само 18 ђака је боловало, и то од шарлаха један, главобоље два, катара плућа три, запаљења бронхија пет, затвора два, катара црева три и ексема два ђака. Највише аномалија су се јављале код зуба. Скоро половина ђака боловала је од зубних болести.⁵⁰⁶

Општински лекар Др Семашка обавио је два прегледа ђака, и то 18. децембра 1913. и крајем школске године. Током године није било тежих и заразних болести и поред лоших здравствених и хигијенских услова. Само су постојали случајеви болести грла, зуба и појава монокрвности.⁵⁰⁷

*

Здравље ученика одмах после рата било је одлично. Зараза није било. Због чињенице да су хигијенски услови су били погоршани, а и због великог броја ђака, која су се слабо хранила и одевала, планирано је да школски лекар буде постављен маја 1919. године.⁵⁰⁸

Прва забележена епидемија, епидемија шарлаха владала је од 4. децембра до 20. децембра 1920. године, због чега школа није радила у том времену. Школски лекар је ступио на дужност 15. децембра 1920. године. Од тада до краја школске године, на преглед се јавило 59 ученика. Општи преглед вршен је два пута: у другој половини децембра 1920. и у другој половини маја 1921. године. У нижим разредима деца су била доста анемична, бледа слабе мускулатуре, иначе правилно развијена без недостатака, изузев два ученика, од којих је један био

⁵⁰⁶ Ћуприска приватна гимназија Извештај за школску 1911-1912 годину, Ћуприја 1912.

⁵⁰⁷ Шесторазредна приватна ћупријска гимназија Извештај за школску 1913-1914 године, Параћин 1914.

⁵⁰⁸ АЈ, 66, 710.

грбав а други слеп на једно око. Сви ученици су били пелцовани од великих богиња. Велики број ученика је боловао од болести зуба, због немарности у лечењу и одржавању хигијене зуба.⁵⁰⁹

Школске 1921/22. године прегледи школског лекара такође су вршени почетком и крајем школске године, а током године према болестима ђака. При општим прегледима сваком ђаку је мерена висина, тежина, обим груди, општа развијеност, костни систем, мишићи, органи чула. Лекар је био задовољан са физичким развојем ђака. сви су добили и у висини и у тежини, изузев ђака четвртог разреда.

Чистоћа ђака нижих разреда није била на висини, док су ђаци старијих разреда били много уреднији. Нарочита пажња је обраћана на стање зуба, које је, осим код малог броја ђака, било врло лоше. Такође је код ђака мало коришћена вода и сапун, па су се јављале кожане болести. У извештају школског лекара из јуна 1922. године, обављено је кречење и дезинфекција учионица после заразе шарлаха.

Стање здравља ђака школске 1922/23. године било је добро. Школски лекар је вршио прегледе ђака. Редовно је држао и часове хигијене. Због тешкоћа приликом прегледа ђака, јер се доста времена изгубило због проналажења ваге, које су углавном биле и неисправне, школски лекар је 17. октобра 1923. године предложио куповину апарата за мерење висине и ваге за мерење тежине. У захтеву Министру просвете, директор је затражио и набавку динамометра, који је био неопходан приликом прегледа ђака, али и за наставу гимнастике.⁵¹⁰

Епидемија шарлаха трајала је од 20. до 30. септембра 1923. године и од 8. новембра до 1. децембра исте године. За то време школа није радила.⁵¹¹

Школске 1924/25. године укупно је боловало 217 ђака. Од разних заразних болести 17 ђака, болести крви 27, разних повреда 8, болести ока 14, болести уха 3, болести живаца 8, болести срца и крвних судова 5, болести органа за дисање 6, болести органа за варење 40, болести жлезда 12, болести коже 25, болести мишића и костију 3. Мерења и прегледи ђака вршени су и почетком и крајем школске године.⁵¹²

Школске 1926/27. године од заразних болести боловало је 5 ђака, од паразита 3, од болести крви 9, повреда 25, болести ока 7, болести уха 5, болести живаца 6, болести срца и крвних судова 5, болести органа за дисање 32, болести органа за варење 17, болести жлезда 9, болести коже 11, болести костију и мишића 35 и од осталих болести 2 ђака.⁵¹³ Школа није радила од 10 до 17. фебруара, и од 21. фебруара до 1. марта 1927. године, због епидемије грипа. Изглед ђака, као и физичка и духовна развијеност били су добри, али не и лична

⁵⁰⁹ АЈ, 66, 711.

⁵¹⁰ АЈ, 66, 710.

⁵¹¹ Исто.

⁵¹² Исто.

⁵¹³ Исто.

чистоћа и чистоћа одећа, јер је било доста сиромашних ђака, нарочито у нижим разредима.⁵¹⁴

Група ђака ћупријске гимназије

Школске 1927/28. године укупно је боловао 144 ученика и 23 ученице. Од грипа су боловао 22 ученика и 4 ученице, од болести крви 5 ученика и једна ученица, од туберкулозе 1 ученик, од болести живота 11 ученика, од болести срца и крвних судова 10 ученика и једна ученица, од болести органа за дисање 34 ученика и 3 ученице, од болести органа за варење 9 ученика и једна ученица, од болести жлезда 12 ученика и две ученице, од болести костију и мишића 9 ученика и једна ученица и од осталих болести 31 ученик и 10 ученица. Много је више болесних ђака је било у вишим разредима, укупно 113 ученика и 14 ученица, док у нижим разредима од свих болести боловао је 31 ученик и 9 ученица. Те године

⁵¹⁴ АЈ, 66, 710.

спољни изглед ђака био је добар, као и лична и чистоћа одела, али не и хигијенске прилике у становима. Према оцени лекара физичка и духовна развијеност је била добра. Школски лекар је у почетку школске године пратио физички развој ђака, а на крају године није, јер су тада одлуком Министра просвете школски лекари разрешени дужности.

Према извештају изасланика Министра просвете ђаци су били добро развијени и корпулентни. Већи број био је високог раста. Мање је било анемичних и слабо развијених. Напредак у физичкој развијености се видео и по проширењу обима грудног коша и по одличној развијености мишића. Физичка развијеност је потпуно задовољавала, али духовна развијеност је могла да буде боља. Најбоље су били духовно развијени ђаци седмог разреда, што је показивао и њихов успех, и у настави и у свим осталим активностима.⁵¹⁵

Школске 1928/29. године укупно од разних болести боловало је 34 ученика и 14 ученица. У нижим разредима 15 ученика и 8 ученица и у вишим разредима 19 ученика и 8 ученица. Од шарлаха боловало је 12 ђака нижих и 11 ђака виших разреда; од грипа 6 ђака нижих и 6 ђака виших разреда; од туберкулозе 4 ђака само из виших разреда, а један од њих је преминуо; од болести уха два ђака нижих разреда, и од осталих болести боловала су 3 ђака нижих и 4 ђака виших разреда. Школа није радила због епидемије шарлаха, и то виши разреди од 6. до 30. септембра и нижи разреди од 6. до 30. септембра и од 22. до 29. октобра 1928. године.⁵¹⁶

Према наређењу Дома народног здравља из Крагујевца, фебруара 1929. године, срески лекар др Милош Шарић примио је дужност школског лекара и предавача хигијене. Као школски лекар, он је одржао 5. маја ђацима гимназије предавање о туберкулози и борби против туберкулозе.⁵¹⁷

Стање здравља школске 1929/30. године било је добро, боље него предходне године. Хигијенске прилике и исхрана ђака били су добри. Обољења од заразних болести није било, осим једног случаја од шарлаха у трећем разреду и туберкулозе. Школски лекар др Милош Шарић редовно је вршио прегледе ђака током школске године, а нарочито је то чинио за болесне и слабе.⁵¹⁸

Школске 1930/31. године укупно је боловало 11 ученика и 6 ученица, и то од: туберкулозе 1 ученик, повреда 1 ученик, болести ока 1 ученик, болести органа за дисање 6 ученика и 3 ученице, болести органа за варење једна ученица, болести жлезда 1 ученик и две ученице.⁵¹⁹

Стање здравља школске 1931/32. године било је доста добро. У здравственом фонду било је 11.500 динара. За лечење једног ученика у санаторијуму плаћено је 3.000 динара.⁵²⁰

⁵¹⁵ АЈ, 66, 2556.

⁵¹⁶ Исто.

⁵¹⁷ АЈ, 66, 711.

⁵¹⁸ Гимназија (државна нижа и градска виша приватна) Краљевине Југославије у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930 год., Ћуприја 1930.

⁵¹⁹ АЈ, 66, 2556.

⁵²⁰ АЈ, 66, 711.

Школске 1932/33. године од разних болести боловало је 65 ученика и 29 ученица. Од грипа је боловала једна ученица, од туберкулозе 3 ученика, од повреда 1 ученик и једна ученица, болести ока 8 ученика и две ученице, болести уха 6 ученика и једна ученица, од болести срца и крвних судова 1 ученик, болести органа за варење 14 ученика и две ученице, болести органа за дисање 17 ученика и 11 ученица, од болести костију и мишића 8 ученика и 3 ученице, и од осталих болести 6 ученика и 8 ученица. У здравственом фонду налазило се 10.620 динара. Од тога је 9.780 динара наплаћено од ђака почетком године, а 840 динара јуна 1933. године од приватних ђака.⁵²¹

Школске 1933/34. године укупно је боловало од разних болести 49 ученика и 35 ученица. Од грипа су боловали 1 ученик и једна ученица, од повреда 3 ученика, болести ока 2 ученика, болести уха 6 ученика и две ученице, болести срца и крвних судова 2 ученика и 3 ученице, од болести органа за дисање 11 ученика и 9 ученица, од болести органа за варење 11 ученика и 13 ученица, болести костију и мишића 2 ученика и једна ученица и од осталих болести 11 ученика и 6 ученица. Ове године је при упису извршен преглед ђака. Тада је прегледано 259 ученика и 132 ученице.⁵²²

Школске 1934/35. године, на предлог среског лекара, школа није радила због грипа 15. и 16. марта и од 22. до 28. марта 1935. године. Систематичних прегледа није било, како у тој тако и у наредној школској години, јер је срески лекар био заузет својим послом. Лекар је само вршио прегледе ђака, који су се јављали за лекарску помоћ. Током године прегледао је 84 ученика и 28 ученица. Предавао је хигијену са по једним часом недељно у шестом и осмом разреду, али врло нередовно, изговарајући се својим послом. Контролисао је чистоћу у школи.

Те школске 1934/35. године од разних болести боловало је 84 ученика и 28 ученица. Највише је боловало од грипа, и то 33 ученика и 5 ученица, и од болести органа за дисање 25 ученика и 12 ученица. Од осталих болести боловало је много мање ђака. Од разних повреда боловала су 3 ученика и једна ученица, од болести ока 1 ученик и две ученице, болести уха 1 ученик и једна ученица, болести срца и крвних судова 5 ученика и једна ученица, болести органа за варење 3 ученика, болести костију и мишића 4 ученика и две ученице, и од осталих болести 9 ученика и 4 ученице.⁵²³

Током школске 1935/36. године није било заразних болести, па није било ни прекида рада. Није било систематских прегледа при упису ђака, већ су током године вршени појединачни прегледи. Прегледана су 72 ученика и 23 ученице. Ђаци су углавном боловали од назебних болести, и то од болести органа за дисање: 44 ученика и 14 ученица. Од грипа је боловала једна ученица, од разних повреда 2 ученика, болести уха 1 ученик, болести срца и крвних судова 5 ученика, болести органа за варење 5 ученика, болести костију и мишића 6 ученика и две ученице и од осталих болести 9 ученика и 6 ученица.⁵²⁴

⁵²¹ АЈ, 66, 2556.

⁵²² Исто.

⁵²³ Исто.

⁵²⁴ АЈ, 66, 711.

Школске 1936/37. године лекар није вршио систематске прегледе ни почетком ни на крају школске године. Према изјави директора школе, прегледе је вршио површно и на брзину, не обраћајући довољно пажњу и интересовање при прегледима. Такође и за извештај лекара да су исхрана и стамбене прилике ђака добре, а опште стање ђака и њихова лична хигијена задовољавајућа, директор је навео да су оцене дате површно и да су великим делом нетачне. Школски лекар, који је био и средњи лекар, због обавеза није вршио предавања хигијене, већ су то радили поједини наставници. Такође није ни контролисао хигијенске прилике у школи. Током године прегледао је 80 ученика и 36 ученица. Углавном је било назебних обољења, али и по један случај обољења од дифтерије и шарлаха, и три случаја обољења од туберкулозе.⁵²⁵

Укупно школске 1936/37. године боловало је од разних болести 80 ученика и 36 ученица. Највише оболелих је било од болести органа за дисање, и то 44 ученика и 14 ученица. Од осталих болести боловало је: од грипа 1 ученик трећег две ученице четвртог, 4 ученика и 6 ученица шестог и једна ученица седмог разреда; од туберкулозе две ученице шестог и 1 ученик осмог разреда; од разних повреда 2 ученика и две ученице; од болести ока 1 ученик; од болести срца и крвних судова 5 ученика; од болести органа за варење 5 ученика, од болести костију и мишића 6 ученика и две ученице, и од разних других болести 9 ученика и 6 ученице.⁵²⁶

Ни школске 1937/38. године није било систематичких прегледа ђака, већ је лекар вршио поједине прегледе болесних ђака, а није било ни прегледа ђака у погледу физичке и духовне развијености. Није било распуштања школе због болести. Током године један ђак је оболео од дифтерије, а било је болесних од туберкулозе, грипа, болести уха, срца и крвних судова, највише од болести органа за дисање, укупно 58 ђака, органа за варење, зуба и костију и других назебних болести.⁵²⁷ Те године укупно је боловало 80 ученика и тридесет две ученице.

Школске 1938/39. године опште стање здравља било је задовољавајуће. Исхрана и стамбене прилике биле су задовољавајуће, као и лична хигијена ђака. Укупно је те школске године боловало 109 ђака: 62 ученика и 47 ученице. Од шарлаха је боловало 3 ученика и једна ученица, од дифтерије 1 ученик, од грипа 4 ученика и 5 ученица, од туберкулозе 1 ученик и једна ученица, од повреда 4 ученика и једна ученица, од болести очију 1 ученик и једна ученица, од болести ушију 1 ученик и једна ученица, од болести крви и крвних судова 1 ученик и једна ученица, од болести органа за дисање 27 ученика и 22 ученице, од органа за

⁵²⁵ АЈ, 66, 712.

⁵²⁶ АЈ, 66, 2556.

⁵²⁷ АЈ, 66, 2413. Према извештају в.д. директора Живојина Милосављевића, од 27. јуна 1938. године, за седам година, колико је он у школи, ни једном др Шарић није вршио систематске прегледе школе и ђака у почетку године.

варење 3 ученика и 4 ученице, од болести зуба и костију 7 ученика и 6 ученица, од осталих болести 7 ученика и 4 ученице.⁵²⁸

Ђаци ћупријске гимназије

Школске 1939/40. године укупно је прегледано 395 ученика и 118 ученица. Систематским прегледом било је обухваћено 65 ученика, амбулантним прегледом 316 ученика и 112 ученица. На рентген су упућена два ученика, а од шуге је лечено 12 ученика и 6 ученица. Ове године боловало је од разних болести 101 ученик и 73 ученице. Од грипа је боловало 18 ученика и 15 ученица, од разних повреда 1 ученик и једна ученица, шарлаха 2 ученика, туберкулозе 1 ученик, од болести крви 3 ученика и једна ученица, од болести ува 1 ученик од болести срца 1 ученик, од болести органа за дисање 16 ученика и 15 ученица, од органа за варење 6 ученика и 5 ученица, од болести коже 5 ученика и 3 ученице, од болести жлезда 12 ученика и 9 ученица и од осталих болести 35 ученика и 24 ученице.⁵²⁹

⁵²⁸ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1938-39. годину, Ћуприја 1939.

⁵²⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939-40. годину, Параћин 1940.

3.4. ЋАЧКЕ ДРУЖИНЕ

Литерарна дружина „Јакшић“

Са оснивањем ђачких удружења започето је почетком школске 1920/1921. године. Прва ђачка дружина у школи је била је Ћачка литерарна дружина „Јакшић“, основана 10. октобра 1920. године, која је имала за циљ упознавање ђака са домаћом и страном књижевном шћу. Председник дружине био је Стојан Јевђић. Одмах по оснивању, ученици, чланови ове дружине показали су велики успех у дружелубљу и раду на решавању заједничких ствари. Бољем и свеобухватнијем раду сметњу је чинило то, што друштво није имало посебну просторију зарад и није било средстава за набавку потребних књига и листова. И поред тога, друштво је прве године постојања и рада имало 106 чланова.

Друштво је имало велики утицај на остале ученике. Одржано је 20 састанака. У првој години постојања, приређено је шест представа: „Свет“ од Нушића, „Кир Јања“ од Стерије Поповића, „Зла жена“ од Трифковића, и три краћа комада из новије руске књижевности. Представе су изводили ученици петог и шестог разреда. Почетком следеће школске године изведене су представе: „На Бадњи дан“, „Рат пужевима“, „Злокобна кула“, „Први кораци“, „За славом“ и „Подвала“. Представе су приређене у корист Фонда сиромашних ученика, удружења инвалида, удружења занатлија у Ћуприји и истог удружења у Параћину.⁵³⁰

Друштво је имало и своју књижницу. У књижници је било 266 књига, које су ученици сами поклонили. Четири књиге књижевне задруге и један оmlадински лист за 1920/1921. годину, купљени су из касе друштва. На поклон су добијене 22 књиге. Књижницом су се служили сви чланови. Од оснивања прочитано је 628 књига. Од приређених представа и забава прикупљено је 1.828 динара. Од тих пара утрошено је 100 динара за набавку књига којима су награђивани одлични и врло добри ученици. Приход од 488 динара друштво је послало Српској књижевној задрузи у корист подизања споменика Вуку Караџићу. Остатак новца од 1.728 динара дат је под интерес.⁵³¹

Школске 1921/1922. године друштво „Јакшић“ такође је имало је 106 чланова. И у овој години друштво је наставило да организује представе у корист Фонда сиромашних ученика, удружења инвалида, удружења занатлија. Друштво је постојало и у наредним годинама..

Школске 1926/27. године ђачка литерарна дружина имала је укупно 69 чланова: 44 ученика и 25 ученица. Чланови су били само ученици виших разреда:

⁵³⁰ АЈ, 66, 710.

⁵³¹ Исто.

пети разред 10 ученика и 6 ученица, шести разред 8 ученика и 4 ученице, седми разред 20 ученика и 7 ученица, осми разред 16 ученика и 8 ученица.

Ћачка литерарна дружина 1927/1928. године имала је 113 чланова: у четвртм разреду 9 ученика, у петом 30, у шестом 20, седмом 34 и у осмом 26 ученика.⁵³²

Број чланова се стално повећавао, тако да је ђачка дружина „Јакишић“ школске 1928/1929. године имала укупно 158 чланова, и то углавном ученика виших разреда. Од нижих разреда само су трећи и четврти разред имали чланове, и то у трећем 11, а у четвртм 6 ђака. У петом разреду 11 ученика и 10 ученица били су чланови, у шестом 21 ученик и 4 ученице, у седмом разреду 16 ученика и 8 ученица и у осмом разреду 36 ученика и 6 ученице.⁵³³

Следеће школске 1929/1930. године литерарна дружина имала је чак 195 чланова, и то само ученика од петог до осмог разреда, у време када је постојала Градска виша приватна реална гимназија.⁵³⁴ Те школске године, на састанцима књижевне и уметничке секције примљено је 113 радова из домаће и стране књижевности. Друштво је приредило један матине са позоришним и музичким програмом и један костимирани матине. Готовина у каси износила је 55 динара. Књижница друштва располагала је са 245 књига. До повећања броја чланова долази и следеће године, јер је тада литерарно удружење имало 217 чланова. У каси друштва било је 1.308 динара.⁵³⁵

Школске 1930/31. године друштво је имало 217 чланова: 162 ученика и 55 ученица. На 11 састанака читан је 31 рад из домаће и стране књижевности. Осим тога, дружина је организовала и један матине, са програмом, који је одобрило Министарство просвете. У књижници друштва било је 319 књига, а у каси је било 1.308 динара.⁵³⁶

Уметничка секција ђачке литерарне дружине „Јакишић“ на дан 6. децембра 1930. године одржало је приредбу за прикупљање новца за рад друштва, са програмом: 1) Поздравна реч Ј. Теодосијевића, ученика седмог разреда; 2) „Певачева клетва“ рецитовоа Мариновић, ученик седмог разреда; 3) „Moment musical“ од Шуберта, свирали на виолини Н. Пејхова, ученица петог разреда, О. Жикић, ученица седмог разреда, Т. Симић, ученик седмог разреда, И. Павловић, ученик седмог разреда и С. Кркић, ученик осмог разреда; 4) „La dernière taillie“, рецитовала Босилка Михајловић, ученица осмог разреда, на гитари је пратио Драгиша Цанковић; 5) „У мом селу најбеднији то сам ја“, певали Д. Митровић, ученица седмог разреда и Д. Јовановић, ученик осмог разреда а пратио на цимбалу А. Квоцбир, ученик осмог разреда; 6) Игранка.⁵³⁷

⁵³² АЈ, 66, 2556.

⁵³³ Исто.

⁵³⁴ Исто.

⁵³⁵ Гимназија (државна нижа и градска виша приватна) Краљевине Југославије у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930. год., Ћуприја 1930.

⁵³⁶ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1930-1931. год., Ћуприја 1931.

⁵³⁷ АЈ, 66, 711.

Школске 1931/32. године друштво је имало 97 чланова. Одржана су осам састанака на којима је примљено 19 радова из домаће и стране књижевности. У каси се налазило 1.414,50 динара. Библиотека друштва располагала је са 298 књига.⁵³⁸

Управа литературне дружине „Јакић“ 1935/36. године

Следеће 1932/33. године друштво је бројало 58 чланова. На четири састанка примљено је 16 радова из домаће књижевности. У књижници се налазило 260 књига, а друштво је располагало са 1.136,75 динара.⁵³⁹

Школске 1933/34. године удружење је имало 66 чланова: 39 ученика и 27 ученица. Ове године више значајних радова ђака објављени су у неким листовима. У „*Моравском гласнику*“ објављени су радови: Зорице Лазић, Војислава Симоновића, Ружице Јоцић, Елзе Клоцбир, Данила Вељковића, а у „*Венцу*“ радови Данила Вељковића и Вере Новак. У књижници се налазило 262 књиге, а укупно су на читању биле 483 књиге. Током године је набављено 37 нових књига. Готовина друштва износила је 991 динар.⁵⁴⁰

Поводом убиства Краља Александра, по одобрењу директора гимназије, приређена је 13. октобра комеморативна седница, на којој су предавања о Краљу Александру одржали ученици Радомир Вељић, Слободан Недељковић и Ђорђе Павићевић. Два предавања објављена су у „*Споменици на најбољније дане у Ћуприји*“, коју су издали професор Милан Јовановић и Бора Николић, директор

⁵³⁸ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду у школској 1931-1932 години, Ћуприја 1932.

⁵³⁹ АЈ, 66, 2556.

⁵⁴⁰ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933-1934. годину, Параћин 1934.

Моравског гласника, уз делимичну материјалну помоћ друштва. У истој школској години, набављено је 53 нових књига, тако да их је у књижници друштва било укупно 367. Друштво је било претплаћено на *Летопис Матице српске*, *Наш језик*, *Венац* и *Прилоге за проучавање народне поезије*. Средства друштва износила су 1 172 динара и налазила су се у Пошганској штедионици. Управу друштва чинили су: Ђорђе Павићевић, председник, Елза Клоџбир, секретар, Милан Миловановић, књижничар и Ратомир Трифуновић, благајник. Школске 1934/35. године „Јакшић“ је имао 250 чланова 150 ученика и 100 ученице. У каси се налазило 1.172 динара.⁵⁴¹

Према одобреним Правилима од 23. фебруара 1934. године, задатак друштва био је да национално и интелектуално васпитава своје чланове и оспособљава их за национални, културни и научни рад. Друштво је то требало постићи одржавањем састанака, на којима би се читали радови и водила дискусија о њима и формирањем књижнице која би била снабдевена са књигама из свих области интелектуалног стварања.

ЧЛАНСТВО

Чланом друштина може бити сваки редован ученик-ца ове гимназије.

Ученици-це нижих разреда немају права учешћа у бирању друштвене управе.

Чланарина се плаћа месечно по 1 динар унапред за један месец, и она мора бити плаћена у почетку сваког месеца најдаље до 5 дана у месецу.

Сваки члан друштине има право учествовати у раду, у дебатама, критици, пошто предходно добије реч од председника управног одбора или његовог заменика.

За сваку нанесену увреду од стране чланова управног одбора има право жалбе сваки члан целој управи.

ОСТАЛИ ОДБОРИ

Дружина ће имати осим управног још и надзорни одбор и књижевну и уметничку секцију.

УПРАВНИ ОДБОР

Управни се одбор бира појединачним предлозима и гласањем. Гласање се врши устајањем или дизањем руке у вис.

Управни се одбор састоји из: председника, п. председника, секретара, п. секретара, благајника, п. благајника, књижничара и п. књижничара.

ДУЖНОСТИ УПРАВНОГ ОДБОРА

Да установи и уредно води записник скупштинских седница, друштвени деловодник, регистар и прозивник чланова.

Да прима радове појединих чланова пошто их заведе у свој деловодник, предаје их књижевном одбору на даљи рад, а затим те радове прима од књижевног одбора и извршава његово решење. Књижевни одбор мора сваки рад који прегледа, потписати и вратити секретару, који ће их предати надзорном наставнику на дефинитивно решење и то најдаље на два дана пре седнице.

Да заказује скупштинске седнице сваких 14 дана.

⁵⁴¹ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1934-1935. годину, Параћин 1935.

Да на два дана после одржане скупштинске седнице, одржи седницу управног одбора, као и на два дана пре скупштинске седнице, ради сврхавања текућих послова, ако је то потребно.

Да установи записник седница управног одбора, који ће опет водити секретар управног одбора.

ДУЖНОСТИ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА

Претседник: 1) да отвара и закључује скупштинске седнице и седнице управног одбора; 2) да даје реч на тражење појединих чланова, као и да им одузима у споразуму са збором; 3) да одржава највећи рд на скупштинским седницама; 4) да кажњава непристојне и недисциплиноване чланове; 5) да извештава надзорни одбор о неправилностима чланова управног одбора; 6) да доноси решења по појединим актима управног одбора; 7) да извршава правилно гласање на скупштинским седницама и у управном одбору; 8) да прима наређења надзорног наставника и да се стара да се по њима поступи;

Потпредседник: да заступа претседника у његовој отсућности и у том случају сва права претседника прелазе на њега.

Секретар: 1) да уредно води записник са скупштинских седница и седница управног одбора. Да чува печате и исте употребљава у дужностима. Да води рачуна да сваки акт буде правилно заведен и да на истом доноси решење, које ће заједно потписивати са претседником управног одбора; 2) да уредно води архиву; 3) у случају његове спречености и отсућности заступаће га потсекретар.

Благајник: 1) да води књигу главне благајне, да наплаћује чланарину и остале приходе, као и да води књигу примања и издавања; 2) да саставља списак оних чланова, који неуредно плаћају чланарину и сваког месеца о томе извештава управни одбор. Управни ће одбор доносити решење о томе или казну у најстрожијој мери; 3) благајник код себе може држати суму до 30 динара, а вишак подноси скупштини и по одобрењу претседника надзорног одбора и надзорног наставника, предаје на припод Поштанској штедионици; 4) благајник ће моћи да подигне новац из новчаног завода само по одобрењу надзорног наставника; 5) благајника ће увек заступати подблагајник.

Књижничари: 1) да обадва воде заједнички књижницу, да свака књига буде заведена у инвентар и на свакој књизи буде утиснут дружински печат. Да на време издаје књиге, највише по две, на једног члана, са роком од 14 дана. Овај се рок не може продужити; 2) књиге ће се издавати на потпис у кеизи за то одређеној; 3) књижничари су одговорни за сваку штету учињену њиховом кривицом, морално и материјално управном одбору и надзорном, као и школским властима.

КАЗНЕ

а) усмена опомена претседника; б) истеривање највише са две седнице, за које доноси решење управни одбор; в) искључење из дружине у договору са целим збором; г) казне школских власти. Казне се изричу према тежини кривице.

НАДЗОРНИ ОДБОР

1) Управни одбор ставља на дневни ред бирање надзорног одбора. Бирање се врши на исти начин као и бирање управног одбора; 2) Надзорни одбор се састоји из два члана.

ДУЖНОСТИ НАДЗОРНОГ ОДБОРА

1) да свака три месеца записнички изврши званичну контролу рада управног одбора, књижевног одбора, уметничке секције, благајника, секретара и књижничара; 2) надзорни одбор мора извршити контролу рада чланова управног одбора на захтев претседника управног одбора са најмање још два члана или у изванредним приликама, по захтеву 20 осталих скупштинских чланова, или по наређењу надзорног наставника. Овај поступак се сматра као ванредан и хитан; 3) о својој извршеној контроли надзорни одбор засебним актом известиће о томе цео збор, као и надзорног наставника; 4) надзорни одбор ће се састајати по потреби.

КЊИЖЕВНИ ОДБОР

1) Књижевни се одбор бира на исти начин као и управни одбор; 2) књижевни се одбор састоји из три члана:

ДУЖНОСТИ КЊИЖЕВНОГ ОДБОРА

1) да прима радове појединих чланова од управног одбора, исте одобрава или одбија и опет преко управног одбора враћа аутору; 2) да сваки примљени рад мора поднети надзорном наставнику на коначно одобрење најкасније на два дана пре седнице; 3) одбијени радови ће се предавати аутору на слободно располагање а примљени управном одбору; 4) да одређује теме за усмену дискусију на којима имају право сви чланови.

УМЕТНИЧКА СЕКЦИЈА

1) Скупштинске, управне, књижевне и надзорне седнице су обавезне. Сваки најмањи изостанак биће кажњен ако није довољно образложен. На свима седницама секретари ће прозивати чланове; 2) Чланови појединих одбора могу бити ученици-це свих виших разреда. Претседници и потпретседници одбора могу бити ученици-це само из VII и VIII разреда гимназије.

Седнице надзорног, управног и књижевног одбора могу се држати са најмање два члана, осим претседника. Њима присуствује надзорни наставник.

Чланови надзорног и књижевног одбора су прости чланови и као такви гласају. 1) Управни одбор нема право гласања на скупштинским седницама.

Све записнике оверава надзорни наставник.

Приходи : чланарина, добровољни прилози, приход од уметничке секције и др.

Све што се за дружину набавља, прво ће надзорни наставник писмено одобрити. Без предходног одобрења надзорног наставника управа не може набавити ни једну књигу ништа друго за дружину.

Ниједна седница не може одржати без предходног одобрења надзорног наставника, који њима присуствује.

Нико не може задржати књигу за време школског распуста.

Све књиге морају бир враћене најдаље до 5 маја, кад ће књижничари предати књижницу надзорном наставнику, овај директору. При томе се

записником утврђује стање књижнице, као и благајне. Овај записник потписује надзорни одбор, књижничар и надзорни наставник.

Надзорни наставник има право да рекине дискусију која нема националних и књижевних обележја. Кривца за овакве дискусије надзорни наставник ће предложити и школским властима за казну.

Све наредбе надзорног наставника имају се примити, и о њима се не сме водити никаква дискусија.

За огрешење о ова правила одговара кривац пред школским властима.⁵⁴²

Рад друштва у овој школској 1934/35. години био је много активнији. На седам одржаних састанака прочитано је 20 ђачких радова. Најзначајније радове урадили су Радован Вељић, ученик осмог разреда, Михајло Павићевић, ученик седмог разреда и Драгољуб Вељковић, ученик седмог разреда.

На иницијативу Друштва 13. октобра одржана је комеморативна седница поводом смрти Краља Александра. На седници су говорили о животу и раду Краља Александра Радмир Вељић и Слободан Недељковић, ученици осмог разреда и Ђорђе Павићевић, ученик седмог разреда. Радови Р. Вељића и С. Недељковића објављени су у „Споменици на најбољније дане у Ћуприји“, коју су издали професор Милан Јовановић и Бора Николић директор „Моравског гласника“. Друштво је материјално помогло издавању Споменице.

Друштво је фебруара 1935. године упутило молбу да се дозволи одржавање позоришне представе „Хајдук Станко“ у сали гимназије. Предвиђено је да сав приход иде за одржавање екскурзије за одлазак на Јадранско море. Министар просвете одобрио је одржавање позоришног комада 15. марта 1935. године.

За књижницу друштва „Јакић“ ове године набављено је 53 нових књига. На крају школске године укупно је било 314 књига. Друштво је било претплаћено на „Летопис Матице српске“, „Наш језик“, „Венац“ и „Прилози проучавању народне поезије“. Готовина на крају године износила је 1.172 динара.⁵⁴³

Много плоднији рад био је током школске 1935/1936. године. Одржано је осам састанака. Теме које су обрађиване на састанцима биле су различите. На састанцима је прочитано 26 радова: „Поклич за школу“, „Варка“, „Филип Вишњић“, „Олуја“, „Очева љубав“ песме Душана Урошевића, „Живот“, „Звона“ и „Серенада“ песме Венијамина Хацинаумовића, „Из једног дневника“ белешке Радмиле Даниловић, „Јесен“ и „Град“ песме Михајла Тасића, „Биографија Филипа Вишњића“, „Песимист“ и „Франц Прешерн и његов књижевни рад“ од Михаила Павићевића, „О расном питању“ предавање Драг. Вељковића, критика песме „Јесен“ Иванке Андрејевић, критика рада „Из једног дневника“ Сретена Андрејића, „Тито Дорчић“ предавање Вој. Маријановића, „Пилипенда“ приповетка Драг. Петровића, „Приказ паланачког децјег маскенбала“, „Мута“ и „Смрт малог продавца Лили-хипа“ приповетке Драгана Богићевића, анализа циклуса „Ослобођење Србије“ Љуб. Белогрића.

⁵⁴² АЈ, 66, 712.

⁵⁴³ Исто.

Ове године у књижници друштва набављено је 50 нових књига. Укупно на крају године било је 367 књига. Готовина је износила 631 динар. Управу су чинили: председник Ђорђе Павићевић, ученик осмог разреда, секретар Елза Клоцбир, ученица осмог разреда, књижничар Милан Миловановић, ученик шестог разреда, благајник Радомир Трифуновић, ученик седмог разреда. Укупно су 204 ђака, односно 148 ученика и 56 ученица били чланови друштва.⁵⁴⁴

Школске 1936/37. године литерарна дружина је одржала 10 састанака на којима су читани ученички радови и о њима дискутовано: „Мој завичај“, песма Душана Гавриловића, ученика шестог разреда; „Ја сам чадо родног села“ и „Ратник“ песме и „Испунио се мој давнашњи сан“, приповетка Миодрага Анастасијевића, ученика петог разреда; „На Опленац“, песма Љубена Јордановића, ученика шестог разреда; „Друштво“, приповетка Милојка Лазаревића, ученика шестог разреда; „Истинит догађај из живота“, приповетка Зориславе Марковић, ученице шестог разреда; „Оцеубица“, приповетка Добривоја Симића, ученика петог разреда; „Кавана“, приповетка Милојка Лазаревића, ученика шестог разреда; „Није злато све што сија“, приповетка Радмиле Лазаревић, ученице седмог разреда; „Донка“, приповетка Божицара Марковића, ученика седмог разреда; „Туробни дан“, песма Душана Урошевића, ученик седмог разреда; „Песма бола“ од Александра Ракића, ученик петог разреда; „Ноћ“, песма Душана Гавриловића, ученика шестог разреда; „На концерту“, песма Стеване Јовановић, ученице седмог разреда; „Једне мајске ноћи“, песма Зорице Хацивидијковић, ученице петог разреда; „Дивне су биле љубицице“, песма Душана Урошевића, ученика седмог разреда; „Сусрет на друму“, приповетка Богомира Момировића, ученика осмог разреда; „Последњег дана, пред божјићни распуст“, приповетка Јована Ђорђевића, ученика петог разреда; „Кад човек нема среће“, приповетка Марије Ерлевајн, ученице седмог разреда и два рада биографског карактера: „Из мог кепоса“ Драгомира Тодоровића, ученика шестог разреда и „Одломак из дневника“ Драгана Божићевића, ученика петог разреда.

Литерарна дружина успела је током године да набави 51 књигу, тако да је на крају школске године у својој књижници имала 418 књига. Истовремено друштво је располагало са 1.427,30 динара. Управу друштва чинили су ђаци: председник Љубиша Урошевић, секретар Радмила Даниловић, књижничар Милан Миловановић и благајник Бранислав Николић. Састанцима је увек присуствовао надзорни наставник, који је учествовао у дискусијама.⁵⁴⁵

Управу друштва школске 1937/38. године чинили су: председник Љубиша Урошевић, секретар Иванка Андрејевић, благајник Јован Сибиновић, књижничар за више разреде Радомир Славковић и Милојко Лазаревић, књижничар за ниже разреде. Друштво је одржало десет састанака на којима су читани ученички радови и о њима водила дискусија. Најзначајнији радови, који су читани: „Сестрина љубав“ рад Марине Матић, ученице 3. разреда, „Покојник“ рад Олге Симић, ученице четвртог разреда, „Бог да им душу прости“ рад Миодрага

⁵⁴⁴ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1935-1936, Ћуприја 1936.

⁵⁴⁵ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1936/37. годину, Параћин 1937.

Анастасијевића, ученика петог разреда, „Са Крфа“ рад Драгомира Тодоровића, ученика седмог разреда, „Усахле очи“ рад Марије Ерленвајн, ученице осмог разреда, „Тако је то у животу“ рад Љубише Урошевића, ученика осмог разреда, „Напуштена душа“ рад Невене Марковић, ученице четвртог разреда, „О миру“ рад Милана Миловановића, ученика осмог разреда, „О самоубиству“ од Русоа у преводу М. Милановића, ученика осмог разреда, „Поводом трогодишњице смрти Краља Александра I Ујединитеља“ песма Миодрага Анастасијевића, ученика петог разреда и „Судба“ песма Данице Војиновић, ученице шестог разреда.

Друштво је 30. октобра 1937. године извело програм поводом 25 година од Кумановске битке. Програм се састојао од: Предавања о Кумановској бици, које су одржали Милан Миловановић и Љубиша Урошевић, ученици осмог разреда, рецитовања „Кнежевске клетве“ од Драг. Филиповића, извео је Миодраг Атанасијевић, ученик петог разреда, песму „Куманово“ рецитовао је Љубиша Урошевић, одломке о бици на Куманову читао је Милан Миловановић, „Од границе до Зебрешака 1912. године“ од Ж. Кетића читао је Љубиша Урошевић, „Куманово“ од Алексе Шангића рецитовао је Милан Миловановић.

На комеморативној седници поводом смрти Бранислава Нушића, предавање о Нушићу одржао је Љубиша Урошевић, а Стеван Јовановић, ученик осмог разреда, говорио је о песничком раду покојног Душана Урошевића, бившег ученика школе. Друштво је располагало са 1.873,30 динара. Од тог новца набављено је 195 нових књига, па је у књијници друштва било укупно 617 књига. Купљен је и орман за књиге. У току године на читање је узимано 825 књига.⁵⁴⁶

Почетком школске 1939/40. године изабрана је нова управа. У Управни одбор изабрани су: председник Слободан Николић, осми разред, потпредседник Драган Милетић, седми разред, секретар Предраг Пешић, седми разред, благајник Александар Дубић, шести разред, књијничари Слободан Стевановић, седми разред и Милош Кнежевић, шести разред. У Књижевни одбор: председник Селимир Андрејевић, осми разред, чланови: Александар Ловре седми разред, Миодраг Анастасијевић седми разред. У Надзорни одбор: Драгутин Мркић осми разред, чланови: Виктор Комарецки седми разред, Драгомир Марић седми разред, Владислав Васић шести разред. Позоришна секција: председник Сима Лазић седми разред, чланови: Мирослава Ивановић, Миодраг Анастасијевић и Виктор Комарецки.

На књижевним састанцима прочитане су три песме, пет реферата, три превода и шест прозних радова и једна рецитација. Књијница је имала 538 књига. Из белетристике је узимано на читање 497 књига, а из области научне литературе 94 дела. За набавку књига издвојено је 305 динара. На крају године дружина је располагала са 2.564,30 динара. Чланство су чинили 200 ученика и 105 ученица. Од чланарине прикупљено је 579 динара.⁵⁴⁷

⁵⁴⁶ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1937-1938 годину, Ћуприја 1938.

⁵⁴⁷ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939-40. годину, Параћин 1940.

Два кола трезвене младежи постојала су од школске 1922/23. године. За више разреде звало се „*Синђелић*“, а ниже разреде „*Морава*“. Школске 1926/27. године Савез трезвене младежи имао је укупно 67 чланова: 38 ученика и 29 ученица. Број чланова према разредима: први разред 6 ученика и 4 ученице, други разред 4 ученика и 3 ученице, трећи разред 7 ученика и 5 ученица, четврти разред 6 ученика и 4 ученице, пети разред 6 ученика и две ученице, шести разред 4 ученика и две ученице, седми разред 3 ученика и 7 ученица, осми разред 2 ученика и две ученице.⁵⁴⁸

Школске 1927/1928. године Савез трезвене младежи имао је укупно у свим разредима 148 чланова: у првом 8 ученика и 4 ученице, другом 12 ученика и 5 ученица, трећем 14 ученика и 3 ученице, четвртом 10 ученика и две ученице, петом 31 ученик и 4 ученице, шестом 9 ученика и 3 ученице, седмом 28 ученика и 4 ученице и у осмом 9 ученика и две ученице⁵⁴⁹.

Школске 1928/29. године друштво је имало 83 члана. У сваком разреду је било чланова: први разред 10 ученика и 6 ученица, други 1 ученик и две ученице, трећи 3 ученика и 6 ученица, четврти 4 ученика и 12 ученица, пети 3 ученика и две ученице, шести 7 ученика, седми 10 ученика и 4 ученице и осми разред 9 ученика и 4 ученице. Према извештају изасланика Министра просвете, исте године Савез трезвене младежи „*Синђелић*“ имао је 132 члана, 71 ученика и 61 ученице: у првом разреду 16, другом 17, трећем 12, четвртом 18, петом 13, шестом 15, седмом 24 и осмом разреду 17.⁵⁵⁰

Следеће 1929/30. године друштво је имало 103 члана. Организовано је седам састанака на којима је прочитано 19 радова. Организовано је једно предавање, седам састанака, један излет, један матине и једна приредба. У каси се налазило 284 динара.

Коло трезвене младежи „*Синђелић*“ школске 1930/1931. године одржало је 4 редовна и један ванредни састанак. Те године било је 105 чланова: 84 ученика и 21 ученица. У каси се налазило 249 динара.⁵⁵¹ Следеће школске 1931/32. године чланство су чинили 21 ученик и 32 ученице. У каси је било 561, 60 динара.

Школске 1932/33. године друштво није било активно, мада се у каси налазило 896,85 динара, као ни следеће школске године, када је у каси било 943,80 динара.⁵⁵²

Школске 1939/40. године, марта месеца 1940. године Коло трезвене младежи „*Синђелић*“ је обновило рад. На скупштини је изабрано ново руководство: Јован Сибиновић, председник, ученик шестог разреда, Милан Андрејић, секретар, ученик шестог разреда, Имре Шерег, секретар, ученик петог

⁵⁴⁸ АЈ, 66, 2556. Активност у овом удружењу датира још од раније, када је групу ђака гимназије водио је Петар Јовановић априла 1912. године у Крагујевац на конгрес Трезвене младежи.

⁵⁴⁹ Исто.

⁵⁵⁰ Исто

⁵⁵¹ Исто.

⁵⁵² Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1932-1933. годину, Параћин 1933.

разреда, Живога Поповић, књижничар, ученик петог разреда. Друштво је током године одржало четири редовне седнице на којима су читани ђачки радови на теми алкохолизма. Крајем исте школске године друштво је бројало 63 члана, а у каси је било 115,65 динара.⁵⁵³

Фонд сиромашних ученика

Фонд сиромашних ученика основан је тек 6. марта 1921. године. Са забаве која је приређена на дан оснивања прикупљено је 810 динара, и то је тада био сав приход фонда.⁵⁵⁴

Капитал фонда половином школске 1923/1924. године износио је 11.785 динара. Фондом је руководио благајник, и то из редова наставника кога је бирао Наставнички савет. Средства су се налазила у Ћупријској трговачкој банци, у висини од 10.285 динара и 1.500 динара у хартијамма од вредности.

Од оснивања фонда па до школске 1924/1925. године прикупљено је 12.277 динара: од прилога са забава 27. јуна 1921. године и 27. јануара 1924. године 3.970 динара, улога добротвора 7.800 динара, ситнијих прилога 65 динара,

⁵⁵³ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај Гимназије за 1939-40. годину, Параћин 1940.

⁵⁵⁴ АЈ, 66, 711.

камата државног зајма 210 динара и камата Трговачке банке 232 динара. Од тих средстава утрошено је за набавку књига сиромашним ученицима 442 динара и за исплату признаница 50 динара.⁵⁵⁵

Школске 1927/28. године фонд је располагао готовином од 12.231,90 динара и обвезницама Ратне штете и државног зајма од 59.000 динара.⁵⁵⁶

Правила

Фонда за потпомагање сиромашних ученика Ћупријске гимназије

Члан 1.

Наставници Ћупријске гимназије установљују фонд сиромашних ученика, коме је задатак да притекне у помоћ оскудним а добрим ученицима, како би им се створила прилика за бољи напредак и могућство да дођу до државног благодејања. И сем тога да им у случају болести да помоћ за лечење.

Члан 2.

Фонду се може обратити за помоћ сваки сиромашан ученик ове гимназије, који је доброг владања и у чији се успех могу полагати наде. Молбе уважава и одређује помоћ Наставнички Савет.

Члан 3.

Помоћ може бити у уџбеницима који се сиромашним ученицима дају на употребу, у одећу и новцу.

Члан 4.

Фонд се издржава:

- а) од улога чланова добротвора,*
- б) од улога чланова утемељивача,*
- в) од улога чланова оснивача,*
- г) од улога чланова помажућих,*
- д) од добротворног прилога и легата,*
- ђ) од приређивања предавања, представа и забава.*

Члан 5.

Улози чланова добротвора, утемељивача и оснивача добровољни прилози и завештања од 50 динара па на више, као и половина прихода од забава, представа и предавања, образују сталан фонд од кога ће се само интерес трошити на фондовске сврхе као и друга половина прихода од забава и прилози мањи од 50 динара.

Члан 6.

Фондом управља Управни одбор који сачињавају: директор гимназије као председник, благајник, пословођа и књижничар који се бирају на годину дана од наставника на седници Наставничког Савета концем јануара сваке године.

Заседна се правила прописују за послугу књигама из књижнице школских уџбеника.

Члан 7.

За набавку уџбеника, одећа и других материјалних помоћи, Наставнички Савет одређује нарочита лица као помоћника благајнику.

⁵⁵⁵ АЈ, 66, 710.

⁵⁵⁶ Исто.

Члан 8.

Месеца јануара управа подноси годишњи биланс прихода и расхода Наставничком Савету који одређује два наставника за преглед истог. Одобрени биланс објављује се на дан Св. Саве.

Члан 9.

Члан овог фонда може бити сваки грађанин.

Чланови су:

- 1) Помажући са годишњом уплатом од 20 динара.
- 2) Оснивачи са улогом од 50 динара.
- 3) Утемељивачи са улогом од 100 динара.
- 4) Добротвори са улогом од 500 динара.

Члан 10.

Чланови утемељивачи добијају дипломе, а добротвори поред дипломе имају право да изложе своје слике у гимназијској сали.

Сваке године, последње суботе пред Св. Саву приређује се помен умрлим члановима, о чему се извештавају њихови сродници.

Члан 11.

У случају да фонд не може даље постојати услед укидања гимназије, његова имовина ставља се на уживање фонду основне школе у Ћуприји или друге сличне школе док се гимназија не обнови.⁵⁵⁷

У фонду на дан 1. априла 1926. године било је 22.861,25 динара. Готовина код Трговачке банке износила је 18.861,25 динара и у обвезницама државног зајма 4.000 динара. Уплате у корист фонда, од 1. априла 1926. до 1. априла 1927. године, биле су следеће: Пренета готовина од 22.861,25 динара, прилог са дечијег маскен-бала 600 динара, купљено је 58 комада обвезница ратне штете у вредности од 58.000 динара, од продаје слика Краља и Краљице 660 динара, камата на обвезнице 280 динара, од Подмлатка Црвеног крста Ћупријске гимназије 626 динара, камата од уложеног новца код Трговачке банке 632 динара, од чланских улога 1.551 динар.⁵⁵⁸

За следећих годину дана средства фонда су нарасла на 85.210,90 динара. У истом периоду, од 1. априла 1926. до 1. априла 1927. године, из фонда је утрошено: за набавку печата за фонд 100 динара, на име купљених обвезница ратне штете 16.936 динара, на име помоћи Богдану Билбији 500 динара, за набавку књига за сиромашне ученике 2.211,30 динара, на име помоћи Владиславу Живановићу 100 динара, на име помоћи Драгољубу и Радоју Миленовићу 200 динара, на име набавке ђачких капа и одела сиромашним ученицима 736 динара. Укупно је утрошено новца 20.783,30 динара.

⁵⁵⁷ АЈ, 66, 710. Ова правила донета су на седници Наставничког савета од 27. јуна 1921. а допуњена су 14. децембра 1921. године. Правиласу упућена Министарству просвете 7. априла 1924. године, а одобрена су 22. априла исте године. Правила су допуњена 14. децембра 1925. године, и то саму члану где се за депоновање одређује Хипотекарна банка или најближа Поштанска штедионица.

⁵⁵⁸ АЈ, 66, 711.

На дан 1. априла 1927. године било је укупно 64.427,60 динара. У готовини код Трговачке банке 2.315,60 динара, код благајника фонда 112 динара, у обвезницама ратне штете 58.000 динара и у обвезницама државног зајма 4.000 динара.⁵⁵⁹

Ученици ћупријске гимназије на Опленцу 1934. године

На дан 6. новембра 1928. године, Фонд сиромашних ученика располагао је у обвезницама ратне штете са 55.000 динара, са 19.300 динара на уложној књижици код Трговачке банке у Ћуприји, и са 8.500 динара на књижици која се налазила код благајника фонда Боровоја Тасића, професора.⁵⁶⁰

Имовина фонда на дан 8. јуна 1929. године износила је 75.644,95 динара. У обвезницама ратне штете 55.000 динара, државног зајма 4.000 динара, код Поштанске штедионице у Ћуприји 16.604 динара и код благајника фонда 40 динара. У току школске године издато је на име помоћи сиромашним ученицима 5.174 динара.⁵⁶¹

У току школске 1929/30. године приходовано је 6.391,35 динара, а издато је 3.882 динара, па је крајем те школске године имовина фонда износила 78.234,35 динара.⁵⁶²

⁵⁵⁹ АЈ, 66, 711.

⁵⁶⁰ Исто.

⁵⁶¹ АЈ, 66, 711.

⁵⁶² Гимназија (државна нижа и градска виша приватна) Краљевине Југославије у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930. години, Ћуприја 1930.

Током школске 1930/31. године приходовано је 6.546,70 динара. У току исте школске године утрошено је 3.499 динара, и на крају те школске године у фонду се налазило 81.282 динара.⁵⁶³

Фонд сиромашних ученика располагао је почетком 1931. године сумом од 79.374,30 динара. Фонд је ове школске године имао једног великог добротвора, 19 добротвора, 78 утемељивача и 9 оснивача. Током школске 1931/32. године утрошен је 3.981 динар, а толико је скоро приходовано од прилога са Светосавске забаве.⁵⁶⁴ На дан 15. јуна 1932. године у фонду је било 84.791,20 динара. У току школске године приходовано је 5.646,75 динара, а на име помоћи сиромашним ученицима школске 1932/33. године издато је 1.794,50 динара. Помогнуто је 8 ученика и 6 ученица. На дан 15. јуна 1933. године у фонду се налазило 88.643,45 динара.⁵⁶⁵

Фонд сиромашних ученика располагао је школске 1933/1934. године средствима у висини од 94.457 динара, јер је приход те године износио 5.813,85 динара. На име помоћи сиромашним ђацима издато је 1.557,30 динара, тако да је на дан 15. јуна 1934. године имовина фонда износила 92.900,10 динара.⁵⁶⁶

На дан 15. јуна 1935. године фонд је располагао са 95.290,10 динара, и то на уложној књижици Пошганске штедионице налазило се 33.790,10 динара, у обвезницама државне ренте 55.000 динара, у државном папиру зајма 4.000 динара и у акцијама Аграрне банке 2.500 динара. Од прилога на дан прославе Светог Саве чист приход је износио 1.004,75 динара.

Школске 1934/1935. године главница фонда износила је 96.294,85 динара. Из фонда је 12 ученика и 5 ученица добило помоћ у висини од 1.199 динара.⁵⁶⁷

Школске 1935/1936. године фонд је располагао са укупно 100.554 динара. У току године потрошено је 5.295 динара. Са укупно 1.204 динара помогнуто је 13 ученика. Следеће 1936/37. године имовина фонда се повећала са око 2.000 динара. Током 1937. године приход је износио 5.246 динара, а расход 5.839,75 динара, па је на дан 10. јуна 1937. године фонд имао на рачуну 102.550,86 динара. Исте године помогнуто је 16 ученика са укупно 593 динара.⁵⁶⁸

Школске 1936/1937. Фонд сиромашних ученика располагао је сумом од 102.550 динара у папиру и нешто у готовини. Током године приходовано је 5.246 динара а утрошено 5.839,75 динара.

Школске 1937/38. године фонд је располагао са 104.453,60 динара. При уложној књижици Пошганске штедионице налазило се 42.953,60 динара, у

⁵⁶³ Извештај Гимназије за 1930/31. годину

⁵⁶⁴ АЈ, 66, 711.

⁵⁶⁵ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1932-1933 годину, Параћин 1933.

⁵⁶⁶ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933-1934. годину, Параћин 1934.

⁵⁶⁷ АЈ, 66, 2556.

⁵⁶⁸ АЈ, 66, 2556.

обвезницама ратне штете 55.000 динара, од камате државних папира 4.000 динара и у акцијама аграрне банке 2.500 динара.⁵⁶⁹

Школске 1938/1939. године у фонду је било 112.347 динара. Те године из фонда је књигама и одећом помогнуто 19 ученика. За помоћ је утрошено 3.469 динара, тако да је на дан 1. јуна 1939. године фонд располагао са 109.030,40 динара.⁵⁷⁰

Добровољне прилоге Фонду на прослави Светог Саве 1940. године приложили су: 200 динара Живојин Таушановић, а по 100 динара Јосип Бекерус, Бранислав Живановић, Вацлав Кулкави, Боровоје Лукић, Миле Милетић, Светислав Митровић, Нинић и Николић, Душан Николић, Ђока Радојковић, Благоје Стојковић, Божа Тодоровић и Јосип Усмијани. На дан 1. јуна 1940. године средства фонда износила су 117.949,15 динара: 1) на уложној књижици Поштанске штедионице 55.449,15 динара, 2) У обвезницама државне ренге 55.000 динара, 3) У обвезницама инвестиционог зајма 4.000 динара, 4) У акцијама Привилеговане аграрне банке 2.500 динара, 5) На име легата по тестаменту покојног Драгутина Шошића 1.000 динара.

Ђачку трпезу основало је Женско друштво „Књезиње Зорке“ 8. октобра 1939. године. Ђачка трпеза је постојала до 6. јуна 1940. године. У њој се хранило 13 ученика и две ученице потпуно бесплатно и троје ђака, који су плаћали по 250 динара месечно.⁵⁷¹

Лоптачки клуб

У току 1921/1922. године у школи је постојао лоптачки клуб „Морава“. Велики број ученика били су чланови клуба. Клуб није приређивао утакмице у Ћуприји, већ су учествовали на утакмицама у Јагодини и Крушевцу.⁵⁷² Клуб је и даље постојао, али није организовао спортске сусрете у Ћуприји. Лоптачки клуб је постојао и 1924/1925. године, и самоиницијативно су организовали спортске сусрете. Школа није учествовала у томе.⁵⁷³

Соколско друштво

На предлог директора школе, 2. децембра 1910. године донета је одлука о сарадњи гимназије и месног соколског друштва. Тада је донета одлука: 1) *да вежбаоница соколског друштва остане и даље у истом локалу где је до сада била;* 2) *да се посећивање соколских вежбања дозволи свима уписаним ученицима, до краја II тромесечја;* 3) *да часаова соколских вежбања буде два*

⁵⁶⁹ АЈ, 66, 2413.

⁵⁷⁰ АЈ, 66, 2556. Према извештају директора Фонд сиромашних ученика располагао је са 104.453,60 динара на штедњи у Поштанској штедионици 42.953,60 динара, у обвезницама ратне штете 55.000 динара, у акцијама Аграрне банке 2.500 динара и од камата 4.000 динара. (АЈ, 66, 2413)

⁵⁷¹ АЈ, 66, 2556.

⁵⁷² АЈ, 66, 710.

⁵⁷³ АЈ, 66, 711.

недељно, који се, по групама, овако распоређује: I. група: по недељком и петком, од 4 – 5 часова по подне; II. група: средом и суботом, од 4 – 5 часова по подне; и 4) да надзор над ученицима за време соколских часова врше наставници, по распореду који ће одредити г. директор...

Министарство просвете је, својом наредбом од 28. марта 1912. године, регулисало сарадњу школа и соколских друштава: „Сваки ученик може ступити у соколска друштва само са одобрењем своје школске власти. Ученици и као чланови тих друштава остају ученици средњих школа са свим обавезама прописаним школским одредбама о њиховом владању. И тек кад наврше 18. год. могу бирати а кад пређу 21 и да буду биранио, али увек да имају у виду своје ученичке дужности“.⁵⁷⁴

Иницијативом Илије Шпадијера врло брзо је основано и Соколско друштво. Гимназија је после Соколане била главно место окупљања чланова Сокола. У школи су и одржаване седнице и скупови варошке организације Сокола. Друштво Сокола у школи је имало и своју књижницу. Захваљујући раду појединих наставника у Соколу, већа група ученика посећивала је редовно Соколану ради вежбања. Више од 50 ученика било је претплаћено на соколску штампу и то: на „Нашу радост“, „Соколић“ и „Соколску просвету“.

Школске 1926/27. године спортом се бавило мало ђака. Само 21 ученик: у петом разреду 4, шестом 5, седмом 7 и у осмом разреду 5 ученика.⁵⁷⁵

У току школске 1927/28. године било је преко 103 члана Соколског друштва. Соколско друштво није било је организовано само у првом и другом разреду. У трећем разреду чланови су били 7 ученика и две ученице, у четвртном 8 ученика и 4 ученице, петом 20 ученика и 6 ученице, шестом 12 ученика и 3 ученице, седмом 25 ученика и две ученице и у осмом 12 ученика и две ученице.⁵⁷⁶

Школске 1928/29. године у Соколској организацији активно је било 108 ђака, 64 ученика и 44 ученице. Чланова сокола није било само у трећем разреду. У првом разреду било је 26 чланова, у другом разреду 13, четвртном разреду 19, петом разреду само 2, шестом разреду 19, седмом разреду 4 и у осмом разреду 25 чланова. Вежбало се у соколани у фабрици шећера, а часове вежбања водили су наставници гимназије.⁵⁷⁷

Следеће школске 1929/1930. године соколско друштво није постојало у школи. Ипак 1. јуна је одржана у Адијавна вежба, са које је чист приход ишао за плаћање путних трошкова сиромашним ђацима гимназије, који су присуствовали Свесоколском слету у Београду, на коме су учествовали и ђаци гимназије.⁵⁷⁸

⁵⁷⁴ Ћуприска приватна гимназија Извештај за школску 1911-1912 годину, Ћуприја 1912.

⁵⁷⁵ АЈ, 66, 2556.

⁵⁷⁶ АЈ, 66, 2556. Исте школске 1928/29. године спортом се бавио 101 ђак: 96 ученика и 5 ученица. У трећем разреду спортом се бавило 10 ученика и 3 ученице, у четвртном 21 ученик, петом 29 ученика и 2 ученице, шестом 10 ученика, седмом такође 10 ученика и у осмом разреду 16 ученика.

⁵⁷⁷ АЈ, 66, 2556. Према извештају изасланика Министра просвете у Соколском друштву било је 80 ученика и 60 ученица.

⁵⁷⁸ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930. години, Ћуприја 1930.

Своју активност друштво је обновило школске 1932/33. године. Велики број ученика и ученица били су чланови Сокола. Током школске године узимали су учешће у соколским свечаностима. Поводом двадесетогодишњице од Балканског рата, 27. новембра, у оквиру прославе, чланови су извели многобројне вежбе, а професор Милан Јовановић, просветар Соколског друштва у Ћуприји, одржао је предавање о значају Балканског рата. И прославу Дана уједињења 1. децембра Соколско друштво је свечано обележило. На прослави о значају уједињења говорио је професор Милан Јовановић. Прослава посвећена Штромајеру друштво је организовало 10. априла 1933. године. После говора професора Милана Јовановић, изведен је комад „Сумњиво лице“ од Б. Нушића. Соколску веселицу друштво је приредило 17. априла, на којој је говорио о соколству Драг. Јанковић, начелник Соколског друштва у Ћуприји. После говора изведен је позоришни комад „Покондирена тиква“ Стерије Поповића. Соколско друштво у Ћуприји редовно је своје седнице држало у гимназијској згради, где је била и смештена књижница друштва.⁵⁷⁹

И школске 1933/34. године више ђака било је укључено у рад Соколског друштва. На соколску штампу било је претплаћено више ученика. На „*Нашу радост*“ 25, на „*Соколић*“ 18 и један ђак на „*Соколску просвету*“. Ђацима је емитован филм о деветом свесловенском слету одржаном у Паргу. На јавном часу одржаном 6. јуна у Ћуприји, на коме је учествовало више соколских друштава из околних места, ђаци гимназије извели су неколико вежби, као и приликом обележавања Дана народне просвећености. У Соколском друштву било је 15 чланова, 20 нараштаја, 10 нараштајки, 30 мушке деце и 17 девојчица.⁵⁸⁰

Школске 1933/34. године Соколско друштво је било активно. Милан Јовановић одржао је предавање о соколској шампи. Један број ђака био је претплаћен на соколску штампу: 25 ђака на лист „*Наша радост*“, 18 на „лист „*Соколић*“ и један на лист „*Соколска просвета*“. Ученици гимназије извели су неколико успешних вежби на јавном часу, који је одржан у Ћуприји 10. јуна 1934. године, уз присуство многих соколских друштава из околних места. Чланови друштва учествовали су и на прослави Дана народног просвећивања. Друштво је имало следећи број чланова: чланова 15, нараштаја 10, нараштајки 10, мушке деце 30 и женске деце 17.⁵⁸¹

Активност чланова сокола настављена је и у школској 1934/35. години. На „*Нашу радост*“ било је претплаћено 30 ђака, на „*Соколић*“ 20, и на „*Соколски покрет*“ два ученика. Скупљач преплате на листове био је професор Милан Јовановић. У гимназији су и даље одржавани састанци Соколског друштва у Ћуприји.⁵⁸²

Подмладак Црвеног крста

⁵⁷⁹ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1932-1933., Параћин 1933.

⁵⁸⁰ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933-1934., Параћин 1934.

⁵⁸¹ Исто.

⁵⁸² АЈ, 66, 711.

Ђачка организација Подмладак Црвеног крста основана је 1925. године, врло брзо после обнове рада школе. У току школске 1927/1928. године било је у свим разредима 94 чланова, и то у првом 7 ученика и две ученице, другом 9 ученика и 4 ученице, трећем 11 ученика и 5 ученице, четвртом 7 ученика и две ученице, петом 15 ученика и 4 ученице, шестом 7 ученика и једна ученица, седмом 10 ученика и две ученице и осмом разреду 6 ученика и две ученице.⁵⁸³

Школске 1928/29. године укупно је било 344 члана: 254 ученика и 90 ученица. Подмладак је имао од чланова у нижим разредима 97 ученика и 43 ученице, а у вишим разредима 157 ученика и 47 ученице. Чланова је било у свим разредима: први разред 28 ученика и 11 ученица, други разред 37 ученика и 8 ученица, трећи 4 ученика и 8 ученица, четврти 28 ученика и 16 ученица, пети разред 37 ученика и 20 ученица, шести 70 ученика и 13 ученица, седми 12 ученика и 6 ученица и осми разред 38 ученика и 8 ученица. Нарочито плодна активност била је ове школске 1928/1929. године. Одржане су три седнице на којима су читани литерарни радови ученика. Организација је учествовала 8. и 9. јуна на прослави *Црвеног крста*. За плоднији рад, у плану је било оснивање ђачке радионице па је донета одлука о набавци столарског и књиговезачког алата.⁵⁸⁴

Следеће школске 1929/1930. године Подмладак Црвеног крста имао је 135 чланова. Ученици су примали Гласник Подмлатка Црвеног крста. У каси је те године налазило се 163,50 динара. Следеће школске године Подмладак је имао чак 419 чланова, 308 ученика и 111 ученица, односно сви ђаци су били чланови. Те године укупна сума улога износила је 1.651,50 динара. Одржано је пет седница. Ученици су примали редовно Гласник Подмлатка Црвеног крста.⁵⁸⁵

Јубилеј 55 година постојања Црвеног крста обележен је предавањем наставника Михаила Крапчевића о значају ове организације ученицима гимназије 6. фебруара 1931. године.⁵⁸⁶

Школске 1931/32. године сви ђаци били су чланови друштва. Одржано је пет састанака. Ваци су уредно примали Гласник Подмлатка Црвеног крста. У каси је било 2.575,50 динара. Априла 1932. године Подмладак је добио дозволу да одржи концерт у Параћину ради помоћи сиромашним ученицима. Програм концерта је обухватао: Рубиншгајн „Азра“, певао уз клавирску пратњу Момчило Величковић, ученик седмог разреда; Мокрањац „Лем-ведим“, певао уз клавирску пратњу Момчило Величковић; Шуберт „Суза“ певала Љубица Савић, ученица седмог разреда; Д. Максимовић „Покош ена ливада“, рецитовала Вера Гојановић, ученица шестог разреда; А. Шантић „Рукѐ“, рецитовао Владимир Јазаревић, ученик седмог разреда; К. Трифковић „Школски надзорник“, извели ученици шестог и седмог разреда. На клавиру је пратила Загорка Миленковић, ученица седмог разреда.⁵⁸⁷

⁵⁸³ АЈ, 66, 2556.

⁵⁸⁴ АЈ, 66, 2556. Директор је навео да је Подмладак Црвеног крста имао 268 ђака: 199 ученика и 69 ученица.

⁵⁸⁵ АЈ, 66, 2556.

⁵⁸⁶ Извештај 1930/31.

⁵⁸⁷ АЈ, 66, 712.

Школске 1932/33. године такође су готово сви ђаци били и чланови друштва, односно 310 ученика и 152 ученице. Друштво је ове године имало 8 страних чланова. Одржана су четири састанка. Друштво је располагало готовином у износу од 3.140,50 динара.

Школске 1933/34. године сви ђаци били су чланови Подмлатка Црвеног крста. Организација је одржала три седнице. У каси друштва налазило се 4.454 динара.⁵⁸⁸

Ученици који су положили венац на Опленцу 1934. године

Подмладак друштва Црвеног крста спровео је реорганизацију почетком школске 1934/1935. године. Нова управа била је састављена од наставника гимназије на челу са директором Велимиром Трифуновићем, секретаром Петром Момировићем и благајником Маријом Калман. Сви ђаци гимназије су били чланови Подмлатка Црвеног крста. У сваком разреду постојао је подбор на челу са разредним старешином. Укупно је Подмладак имао 480 чланова и 10 страних чланова. На име помоћи утрошено је 6.229 динара. Сви подбори били су претплаћени на „Гласник подмлатка Ц.К.“.

Подмладак је у свом раду упознавао ученике са хуманим циљевима и задацима друштва, давао упутства о личној и социјалној хигијени, о одржавању чистоће у школи, набављао о свом трошку пљувачнице и решетке за чишћење

⁵⁸⁸ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933-1934. годину, Параћин 1934. У једном другом извештају 267 ученика и 124 ученица били су чланови Црвеног крста.

обуће, као и чаше за воду. Подмладак је одржавао преписку са сличним друштвима из иностранства. Друштво у Мершоу у Француској послат је албум са сликама Краљевског Дома, земље и градова, народних ношњи, а то је било припремљено да се пошаље истим организацијама и у Пољској. Подмладак је узимао учешћа у свим прославама које је организовала школа. У својој књијници Подмладак је имао 30 књига. У благајни Подмлатка било је 120 динара, док је сву своју ранију готовину од 6.229 динара друштво предало Среском одбору Црвеног крста.⁵⁸⁹

Школске 1935/36. године друштво је имало 480 чланова. Они су били организовани у 13 подбора. Председник је био директор школе а секретар Петар Момировић. Те године у књијници друштва било је 30 књига. У благајни Подмлатка налазило се 120 динара, а ранија готовина од 6. 229 динара налазила се код Среског одбора Црвеног крста.⁵⁹⁰

Следеће 1936/1937. године Подмладак Црвеног крста је имао 486 чланова, односно 314 ученика и 172 ученице. Укупна новчана сума за рад друштва износила је 1.455 динара, и налазила се на чувању у Пошпанској штедионици. У оквиру зимске помоћи прикупљено је 260 динара. Добијен је један албум од младих из САД. Подмладак је узвратио једним албумом са народним мотивима.⁵⁹¹

1935/36. године

⁵⁸⁹ АЈ, 66, 712.

⁵⁹⁰ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1935-1936, Ћуприја 1936. Према другом извештају друштво је у чланству имало 277 ученика и 149 ученица и страних држављана 6 ученика и 3 ученице.

⁵⁹¹ АЈ, 66, 2556.

Школске 1937/38. године Подмладак је имао 519 чланова. У каси се налазило 2.888,50 динара. Пренета средства износила су 1.960 динара, камата за 1937. годину 42 динара, зарада од чланских улога 574 динара, зарада од продатих календара и дописница 54,50 динара, зарада од гласника 95 динара и зарада од дечијег дома 183 динара. Од тог новца послато је 50 динара за изградњу дома, три ученика добијали су доручак током другог полугођа, а планирано је и слање два ученика на летовање у Куршумлијску бању.⁵⁹²

Школске 1938/39. године укупни приход износио је 2.647,35 динара, а укупни расход 712 динара. Највећи издаци односили су за претплату за Гласник Црвеног крста, уређење албума за јачку ускршњу трпезу „*Његиња Зорка*“, за спомен бисту госпође Карлингтон у енглеско-српском дому у Нишу. Поред давања савета и упутстава о чувању здравља, чистоћи тела и гимнастици преко летка „*Игра за добро здравље*“, од значајних активности је било уређење илустрованог албума са сликама из свих крајева земље за једну школу у Пољској и једну школу у Охају у Сједињеним америчким државама. Подмладак је на летовање у Темску послао једну ученицу петог разреда и у Куршумлијску бању једног ученика другог разреда.

Подмладак Црвеног крста приредио је 23. априла 1939. године у гимназијској сали матине са играњем. На програму су биле рецитације и две музичке тачке.⁵⁹³

Школске 1939/40. године друштво је имало 662 члана: 444 ученика и 218 ученица. Три ученика и једна ученица били су страни држављани. Свако од 18 одељења имало је разредни одбор. Ђацима су давани савети и упутства о здрављу и чистоћи тела, о чувању здравља. Раздељена су упутства под називом „*Игра за добро здравље*“. Подмладак је послао два ђака на летовање у Куршумлијској бањи. Приход ове године износио је 2.692,50 динара, а добијен је од чланских улога приватних ђака 36 динара, готовине у благајни 260,50 динара, од чланског улога 2.073 динара, зарада од календара и слика Краља 48 динара, приход од матинеа 275 динара. Расход је био у висини од 1.020 динара. Дато је 700 динара за летовање двоје ђака, 270 динара за претплату за Гласник црвеног крста, за Бановински весник 10 динара, расход за матине 13 динара. Готовина друштва износила је 4.624,50 динара.⁵⁹⁴

Јадранска стража

Јадранска стража школске 1928/29. године имала је само 9 чланова, и то једног ученика седмог и пет ученика и три ученице осмог разреда.⁵⁹⁵

Подмладак Јадранске страже поново је основан половином школске 1934/1935. године. Циљ оснивања био је упознавање са значајем и лепотама

⁵⁹² Државна потпуна реална гимназија Извештај за 1937-1938 годину, Ћуприја 1938.

⁵⁹³ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1938-39 годину, Ћуприја 1939.

⁵⁹⁴ Извештај Гимназије за 1939/40. годину.

⁵⁹⁵ АЈ, 66, 2556.

Јадранског мора. Око 80 ученика били су чланови друштва: 47 ученика и 33 ученице. У каси друштва те године било је 850 динара. Од оснивања, Подмладак Јадранске страже одржао је за ученике једно предавање о Јадрану, организовао неколико краћих и злета по околини, а позоришна група Подмлатка приредила је по једну позоришну представу у Сењском Руднику и Равној Реци. Приход од 850 динара био је искоришћен за организовање екскурзија. Надзорни наставник Јадранске страже био је Петар Момировић.⁵⁹⁶

Школске 1935/36. године друштво је имало 80 чланова. Члански улог износио је 0,50 динара месечно. Петар Момировић, који је руководио друштвом, одржао је 3. октобра предавање о Јадранском мору и Јадранској стражи. Од готовине друштво је располагало са 14 динара.⁵⁹⁷

Школске 1936/1937. године 63 ученика и 17 ученица били су чланови удружења. Лист „Подмладак Јадранске страже“ примало је 40 чланова. Имовина фонда износила је 359 динара. Повереник и председник била је Даница Томић, професор.⁵⁹⁸

Нова управа изабрана је на седници одржаној 20. новембра 1937. године, на којој је присуствовало 40 чланова. За председника је изабран Љубиша Урошевић, ученик осмог разреда, за секретара Марија Ерленвајн, за благајника целе школе Спиридон Јовановић. На седници су изабрани и благајници и повереници за „Гласник Подмлатка Јадранске страже“ за поједине разреде. Подмладак је имао 45 чланова и сви су били претплатници на „Гласник Јадранске страже“. У благајни фонда налазило се 584 динара.⁵⁹⁹

Управу школске 1938/39. године чинили су: Миодраг Анастасијевић, председник, ученик шестог разреда, Љубиша Савић, потпредседник, ученик осмог разреда, Иванка Андрејевић, секретар, ученица осмог разреда, Милева Анастасијевић, књижничар, ученица петог разреда, ревизори: Бранислав Манојловић, ученик шестог разреда и Милутин Стаматовић, ученик шестог разреда, Виктор Комарецки, благајник, ученик шестог разреда, одборници: Живко Милетић, ученик трећег разреда, Никола Биџетић, ученик трећег разреда и Мирослав Тасић, ученик трећег разреда. Готовина је износила 978,50 динара.

У овој школској години одржане су четири седнице, на којима су прочитани следеће радови ученика: 1) „Значај и циљ Јадранске страже“ Миодрага Анастасијевића, ученика шестог разреда, 2) „Растанак с морем“ Живке Бојић, ученице четвртог разреда, 3) „О, море“ Миодрага Анастасијевића, 4) „Бура на мору“ Љубице Марковић, 5) „Наше море“ Радмиле Прокић, 6) „Слике сећања с Јадранског Мора“ Анке Петковић ученице трећег разреда, 7) „Подне на мору“ Миодрага Анастасијевића, 8) „Једна возња по мору“ Бранке Величковић ученице четвртог разреда, 9) „Поглед са обале“ Миодрага Анастасијевића, 10) „О

⁵⁹⁶ АЈ, 66, 711.

⁵⁹⁷ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1935-1936. годину, Ћуприја 1936.

⁵⁹⁸ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1936-1937. годину, Параћин 1937.

⁵⁹⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1937-1938 годину, Ћуприја 1938.

Јадранском Мору“ Браниславе Милић, ученице петог разреда, 11) „Њој дугујемо све“ Миодрага Анастасијевића.⁶⁰⁰

Нова управа Јадранске страже изабрана је 8. октобра 1939. године. За председника је изабран Миодраг Анастасијевић, ученик седмог разреда, за потпреседника Радомир Стојановић, ученик шестог разреда, за секретара Милева Анастасијевић, ученица шестог разреда, за благајнике Виктор Комарецки, ученик седмог разреда и Александар Ловре, ученик седмог разреда, за књижничара Живка Бојић, ученица петог разреда, за ревизоре Миодраг Нешић, ученик шестог разреда и Владимир Милосављевић, ученик седмог разреда. На састанцима су читани следећи радови: „Средњошколци о нашем мору“ Миодрага Анастасијевића, ученика седмог разреда, „Наше море“ Радмиле Јовановић, ученице четвртог разреда, „Вечерња шетња по мору“ Александра Дубића, ученика шестог разреда, „Јадранско Море и живот приморца у приповеткама Иве Ђипика“ Слободана Никулића, ученика осмог разреда, „Судбина једног једрењака“ Миодрага Анастасијевића. Ове школске 1939/40. године Јадранска стража имала је 92 члана. Њих 50 примало је часопис „Подмладак Јадранске страже“. Готовина у благајни јуна 1940. године износила је 386 динара и у Поштанској штедионици 1.253,50 динара.⁶⁰¹

⁶⁰⁰ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1938-39. годину, Ћуприја 1939.

⁶⁰¹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1939/40. годину, Параћин 1940.

Скаутско удружење

Скаутско удружење постојало је од половине 20-тих година. Рад стега се огледао у телесном васпитању ђака и омладине, у ширењу љубави према земљи и Краљу, у проповедању љубави према свим народима, без обзира на веру, народност и расу.

Школске 1926/1927. године било је укупно 35 чланова, од чега нижим разредима 22 члана. Само у првом и осмом разреду није било чланова, док је у другом разреду било 6, у трећем 8 и у четвртном разреду такође 8 ученика. У вишим разредима било је 13 чланова, и то у петом разреду 7, шестом 5 и у седмом 1 ученик.⁶⁰²

Школске 1927/1928. године у чланству удружење било је 52 ученика и 19 ученица, и то: први разред 4 ученика и две ученице, други 6 ученика и 2 две ученице, трећи 12 ученика и 3 ученице, четврти 8 ученика и 7 ученица, пети 6 ученика и две ученице, шести 7 ученика и једна ученица, седми 8 ученика и две ученице и у осмом само један ученик.⁶⁰³

Следеће 1928/29. године удружење је имало 41 члана: 32 ученика и 9 ученица. У првом разреду чланови су била 2 ученика, у другом разреду 7 ученика, у трећем разреду 3 ученика и једна ученица, у четвртном разреду 3 ученика и 3 ученице, у петом разреду 7 ученика, у шестом разреду 9 ученика и 3 ученице и у седмом разреду 1 ученик и две ученице. У осмом разреду није било чланова удружења.⁶⁰⁴

Обнова Скаутског стега је извршена је марта 1934. године, одобрењем директора гимназије. За надзорног наставника постављен је Никола Богићевић.

Иницијатива за оснивање стега покренута је поново 13. марта 1937. године. Тада је директор одобрио ђацима гимназије оснивање стега. Овај стег није имао никакве везе са скаутима у Ћуприји. Седнице су одржаване у школи. За надзорника је одређен Никола Богићевић. За поновно оснивање тражено је одобрење од Министра просвете.⁶⁰⁵

После одобрења Министра просвете, стег је основан 15. априла 1938. године. Бројао је 47 чланова. Делио се на две чете, које су водили Миодраг Нешић, ученик петог разреда и Драган Богићевић, ученик шестог разреда. Одржано је 30 састанака. Своју славу Ђурђевдан стег је те године прославио у манастиру Раваници. Било је предвиђено и одржавање логора на Ади код Ћуприје и на Бигру код манастира Раванице.⁶⁰⁶

⁶⁰² АЈ, 66, 2556.

⁶⁰³ АЈ, 66, 2556.

⁶⁰⁴ АЈ, 66, 2556. Према извештају изасланика Министра просвете Скаутско друштво имало је 117 чланова.

⁶⁰⁵ АЈ, 66, 712.

⁶⁰⁶ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1937-1938. годину, Параћин 1938.

Школске 1938/1939. године скаутско друштво је носило назив „Чувари старог бора“. Сва активност била је усмерена према школи. Ове године основано је коло планинки, које је имало 30 чланова. Састанци су одржавани после подне од 17 до 18 часова. Управу су чинили: стегоноша Миодраг Нешић, ученик шестог разреда, вођа скаутске чете Јован Петковић, ученик шестог разреда, вођа кола планинки Станија Милетић, ученица седмог разреда, благајник Живојин Јовановић, ученик шестог разреда, секретар Драгутин Милетић, ученик шестог разреда. Одржано је 60 састанака. На састанцима ученици су декламовали скаутске песме и говорили о скаутском програму.⁶⁰⁷ На рачуну се налазило 1.880 динара. Ово удружење организовало је позоришне представе у корист подизања Дома професорског друштва, и то у Јагодини 11. априла и у Параћину 18. априла.⁶⁰⁸

Марта 1939. године пронеле су се гласине да се у организацији скаута крије комунистичка организација, и да поједини чланови одржавају везе са комунистима. Директор гимназије је одбацио наводе анонимне државе „*Ђачког родитеља из Јагодине*“, као и надзорни наставник Светозар Петровић. У свом извештају директор Живојин Поповић је навео, да ученици одржавају скаутске часове два пута недељно, осим јануара и фебруара, када су се састајали чешће. На часовима се говорило о скаутизму: историјату скаутизма, о 10 скаутских закона, о скаутским песмама и рецитоване су песме српских песника. Програм ученичког скаутског посела такође је био састављен од тачака чисто скаутског живота, како је и прописано. Овом поселу био је присутан надзорни наставник. Такође ни у ношењу бадњака 6. јануара није било ничега што је могло компромитовати школску дисциплину и ред. На обали Мораве наложили су ватру, и уз песме и неколико рецитација провели су један сат.⁶⁰⁹

Школске 1939/40. године управу Стега скаута, која је изабрана 10. септембра 1939. године, чинили су: старешина скаута Радован Јовановић, пуковник, председник Савета стега др Анте Ганчевић, директор гимназије, стеговођа Јован Петковић, ученик седмог разреда, вођа прве чете Миодраг Нешић, ученик шестог разреда, вођа првог кола Станија Милетић, ученица осмог разреда, секретар стега Драгутин Милетић, ученик седмог разреда, благајник стега Живојин Јовановић, ученик седмог разреда. Надзорни наставник за скауте био је Силвестер Мочилник, професор, а надзорни наставник за планинке била је Јелена Поповић, суплент. Укупно је било 60 активних чланова. Одржано је 20 састанка стега, 42 састанака чета и 39 састанака кола.

Друштво је крајем новембра 1939. године посетио Џон Вилсон, директор међународног Скаутског бироа. У његову част друштво је приредило скаутско вече са пригодним програмом. Џон Вилсон је 23. новембра одржао предавање о скаутизму, и исте вечери отпутовао за Београд. До Јагодине су га испратили др Анте Ганчевић, Трифун Стошић, председник општине и Живојин Николић,

⁶⁰⁷ АЈ, 66, 2413.

⁶⁰⁸ АЈ, 66, 712.

⁶⁰⁹ Исто. Анонимна порука од 20. марта била је потписана „*Један ђачки родитељ из Јагодине*“.

бански већник Бадњи дан скаути су обележили у својим просторијама пригодним програмом, у присуству неколико функционера стега и надзорних наставника.⁶¹⁰

Феријални савез

Феријални савез је основан са циљем да средњошколској и универзитетској омладини, уз што веће повластице омогући да упозна своју земљу и народ. Савез је набављао својим члановима повластице при путовању и боравку. Успостављене су везе са сличним организацијама у иностранству.

Школске 1927/1928. године Подружница феријалног савеза имала је 36 ученика и 5 ученица. У четвртог разреда било је 7 ученика, у петом 11 ученика и две ученице, шестом 5 ученика и једна ученица, седмом 7 ученика и две ученице и у осмом разреда 6 ученика.⁶¹¹

Школске 1928/29. године савез је у свом чланству имао 57 ученика и 14 ученица. У четвртог, петом и шестом разреда било је укупно 6 ученика и само једна ученица. У седмом разреда било је 19 чланова, а у осмом разреда чак 45 чланова, и то 36 ученика и 9 ученица.⁶¹²

Следеће школске 1929/1930. године Подружница феријалног савеза имала је 58 чланова, ученика од петог до осмог разреда. Те године у каси је било само 18 динара. Одржана је свега једна седница. Следеће 1930/31. године у рад Феријалног савеза било је укључено 63 ученика и двадесет и једна ученица. Те године одржано је пет редовних састанака. Није било новца у каси. Следеће 1931/32. године друштво је имало 72 члана. Одржано је пет редовних седница чланова и шест седница управног одбора. Савез је имао делегате на ванредној скупштини Савеза у Београду и на обласној скупштини у Нишу. У каси се налазио 861 динар.⁶¹³

Школске 1932/33. године савез је имао 53 члана. Одржано је пет састанака Управног одбора и два редовна састанка чланова. На једном од састанка је одређен делегат за редован конгрес савеза у Земуну. У каси је било 912,40 динара.⁶¹⁴

Школске 1933/34. године Феријални савез имао је педесет и једног члана. Одржана је једна редовна седница и четири седнице Управног одбора. У каси је било 933,90 динара.⁶¹⁵

Подружница феријалног савеза имала је током школске 1934/1935. године 39 редовних чланова. Током исте године одржане су две редовне седнице и пет седница Управног одбора. У каси подружнице било је 983 динара готовине. Надзорни наставник Феријалног савеза био је Тодор Шоптрајановић.

⁶¹⁰ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1939-1940. годину, Параћин 1940.

⁶¹¹ АЈ, 66, 2556.

⁶¹² АЈ, 66, 2556.

⁶¹³ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1931-1932 год., Ћуприја 1932.

⁶¹⁴ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1932-1933. годину, Параћин 1933.

⁶¹⁵ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1933-1934. годину, Параћин 1934.

Школске 1935/36. године подружница је имала 23 члана, а готовина је износила 1.020,25 динара. Одржане су две редовне седнице.⁶¹⁶

Следеће школске 1936/1937. године 34 ученика и 20 ученица били су чланови Феријалног савеза. Савез је располагао за своје активности са 1.886 динара. После Тодора Шоптрајановића, надзорни наставник Подружнице феријалног савеза при гимназији био је Јован Апостоловић. Он је 20. фебруара 1937. године, упутио предлог да се одобри овој подружници приређивање представе Нушићевог комада „Обичан човек“, и то 6. марта за ученике гимназије, а 7. марта за грађане. Пре представе било је предвиђено да о циљевима Феријалног савеза говори Миодраг Дидић, председник Феријалног савеза. После представе предвиђена је игранка. Чист приход био би утрошен за набавку школских потреба. Одобрено је одржавање представе, с тим да сав приход иде у корист Феријалног савеза, јер су школске потребе биле предвиђене буџетом. После ове дозволе упућена је молба да представа буде одржана у Јагодини 11. и у Параћину 18. априла, а приход од представа да буде упућен за изградњу Дома професорског друштва. Ово молбу Министар просвете није уважио.⁶¹⁷

Ученици гимназије на ћупријском мосту 28. 1. 1938. године

Подружница Феријалног савеза је школске 1937/38. године имала 60 чланова. Управу су чинили: Милан Миловановић, ученик осмог разреда, секретар

⁶¹⁶ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1935-1936 годину, Ћуприја 1936.

⁶¹⁷ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1936-1937. годину, Параћин 1937.

Станија Милетић, ученица шестог разреда и Ђорђе Бизетић, ученик седмог разреда. У каси се налазило 2.136,50 динара.⁶¹⁸

Управу следеће школске 1938/39. године чинили су: Ђорђе Бизетић, председник, ученик осмог разреда, Станија Милетић, секретар, ученица седмог разреда, Милан Теодосијевић, благајник, ученик петог разреда. Реадовних чланова било је 61. Готовина је износила 2.258,60 динара.⁶¹⁹

Миодраг Главичић, ученик седмог разреда, Слободан Стевановић, благајник, ученик седмог разреда и Миодраг Анастасијевић, секретар, такође ученик седмог разреда, чинили су управу школске 1939/40. године. Те године Подружница је имала 76 чланова, а у каси се налазило нешто више од 2.670 динара.⁶²⁰

Аеро - клуб

Подмладак Аеро-клуба основан је 21. марта 1940. године. На оснивачком састанку директор др Анте Ганчевић одржао је предавање „О потреби авијације-ваздухопловства у нашој земљи“. На оснивачкој скупштини изабрана је управа: председник Константин Докић, ученик шестог разреда, благајник Драгослав Сибиновић, ученик шестог разреда, секретар Надежда Голубовић, ученица четвртог разреда, за чуваре материјала Љубица Тодоровић, ученица четвртог разреда, Бранислава Станојловић, ученица четвртог разреда и Владимир Марјановић, ученик петог разреда. Надзорни наставник био је Константин Матвејев. Са оснивањем Аеро-клуба основана је и радионица модела авиона. Крајем школске 1939/40. године клуб је имао 224 члана. Имовина клуба износила је 7.000 динара. Аеро-клуб је 2. јуна 1940. године приредио изложбу модела авиона у дворани школе. На изложби је било изложено 40 модела авиона.⁶²¹

Гудачки оркестар

Увек је у гимназији било ђака, који су се бавили музиком. Скоро на већини прослава они су учествовали у програму. Школске 1926/27. године музиком се бавило 25 ученика и 15 ученица. У нижим разредима 13 ученика и 10 ученица: први разред 6 ученика и 4 ученице, други разред 5 ученика и 3 ученице, трећи разред 1 ученик и једна ученица, четврти разред 1 ученик и две ученице. У вишим разредима музиком се бавило 12 ученика и 5 ученице: пети разред 3 ученика, шести 3 ученика и две ученице, седми 3 ученика и једна ученица, осми разред 3 ученика и две ученице.⁶²²

⁶¹⁸ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1937-1938. године, Ћуприја 1938.

⁶¹⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1938-1939. годину, Ћуприја 1939.

⁶²⁰ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939/40. годину, Параћин 1940.

⁶²¹ Исто.

⁶²² АЈ, 66, 2556.

Школке 1927/28. године музиком се бавило 13 ученика и 7 ученица: први разред 1 ученик и једна ученица; други разред 1 ученик и две ученице; трећи разред 2 ученика и једна ученица; четврти разред 1 ученик и једна ученица; пети разред 3 ученика и једна ученица; шести разред 2 ученика; седми разред 2 ученика и једна ученица; осми разред 1 ученик.⁶²³

Школке 1928/29. године музиком се нису бавили ђаци првог и другог разреда, а у осталим разредима музиком се бавило бавило 26 ученика и 8 ученица: трећи разред 3 ученика и две ученице; четврти разред 3 ученика и 3 ученице; пети разред 3 ученика и две ученице; шести разред 9 ученика; седми разред 6 ученика; осми разред 2 ученика и једна ученица.⁶²⁴

Гудачки оркестар гимназије основан је марта 1940. године на иницијативу наставника Винка Калачића. У раду оркестра учествовали су Јован Петковић, ученик 7. разреда, Живко Милетић, ученик четвртог разреда, Вера Ценић, ученица 6. разреда, Миодраг Главичић, ученик седмог разреда. Оркестар је први пут наступио 26. маја 1940. године на Музичком часу. Том приликом оркестар је извео „Далматински шајкаш“ од Шрабеца. Изведене су и три соло песме од Шуберта, које су отпевале Даница Симић, ученица седмог разреда, Јелисавета Квасневска, ученица петог разреда, Марта Валентин, ученица седмог разреда. Јован Петковић, ученик седмог разреда на виолини је извео два става из сонате Хендла. На музичком часу учествовали су и хорови ученика нижих разреда и велики мешовити хор виших разреда, који је извео другу руковет од Мокрањца. Хором је дириговао и пратио соло тачке на клавиру Винко Калачић, који је пре музичког часа одржао предавање о Стевану Мокрањцу.⁶²⁵

⁶²³ Исто.

⁶²⁴ Исто.

⁶²⁵ Исто.

4. ФИНАНСИРАЊЕ

Од оснивања па до Првог светског рата рад гимназије је финансиран од школарине, коју су плаћали родитељи ученика, од субвенције Министарства просвете од 3.000 динара, Окружног одбора у висини од 500 динара, а по неколико стотина динара и од ћупријске општине. Школарина није наплаћивана од сиромашних ђака. У школској 1909/10. години школа је приходовала од једне забаве 1.753,65 динара и од општине ћупријске 1.000 динара. Исте године утрошено је 11.714,66 динара: на плату наставника 9.129,09 динара, на учила 603,25 динара, на школски намештај 1.752,50 динара, на школску књижницу 63,20 динара и на канцеларијски материјал 166,95 динара.⁶²⁶

У првој послератној години финансијска ситуација била је доста тешка. Због оштећења зграде за време рата, која је због тога била скоро неупотребљива, ћупријска општина је предузела оправку зграде и набавку школског намештаја, да би школа могла да отпочне са радом. Како су за то била потребна велика средства, а ђачки родитељи били су знатно осиромашени ратом, општина је 3. јануара 1919. године упутила молбу Министарству просвете да изврши плаћање наставника. Министарство просвете је решавање плаћања наставника условило извештајем о упису ученика и завршетку оправке зграде. И поред тога, школски одбор је, када је у питању финансирање, вршио своју дужност ревносно. Наставници су добијали плату и додатак редовно, а и остале школске потребе уредно су измириване.

Гимназија се, у првој послератној години, издржавала следећим средствима:

- 1) од школарине коју су плаћали родитељи ученика месечно и унапред било је прикупљено 31.900 динара: 35 ученика плаћало је по 40 динара што је износило 14.000 динара, 38 по 30 динара или 11.400 динара, 24 по 20 динара што је било укупно 2.800 динара и 17 ученика по 10 динара месечно, што је износило 1.700 динара; Због сиромаштва 46 ученика није плаћало школарину и учили су потпуно бесплатно.
- 2) Од општине ћупријске добијено је 1.000 динара;
- 3) Од округа моравског добијено је 500 динара.

Укупан приход школе износио је 33.400 динара и био је недовољан за покриће трошкова, јер је само за плате наставника требало издвојити 35.000 динара и још 1.000 динара за служитеље и 4.000 динара за огрев, осветљење и

⁶²⁶ Приватна четвороразредна гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1909-1910. годину, Ћуприја.

канцеларијски материјал. Осим тога, трошак за набавку учила и помоћна наставна средства није унет, због опште оскудице.⁶²⁷

Школске 1920/21. године било је само девет ослобођених ученика од плаћања школарине: у првом разреду 8 и трећем 1 ђак. Пун износ школарине платио је 249: из првог разреда 127 ђака, другог 43, трећег 14, четвртог 13, петог 25 и шестог разреда 18 ђака, а половину школарине 42 ученика. Од ђака првог разреда примљено 2.580 динара, другог разреда 860, трећег 300, четвртог 260, петог 1.020 и шестог разреда 700 динара, што је износило укупно 5.720 динара.⁶²⁸

Додаци на скупоћу⁶²⁹ (породични и лични)

месец	Милан Мажнер		Стојан Јевтић		Никола Милатовић		Димитрије Мишић		Бисенија Панић		Илија Шпадијер	
	лич.	пор.	лич.	пор.	пор.	лич.	пор.	лич.	пор.	лич.	пор.	лич.
септембар 1920.	750	90	600	90	-	-	-	-	-	-	-	-
октобар 1920.	930	124	695	124	500	200	-	-	-	-	506	-
новембар 1920.	900	120	690	120	690	240	299	-	420	-	690	-
децембар 1920	930	124	713	124	713	248	713	-	434	-	713	-
јануар 1921.	930	124	713	124	713	248	713	-	713	-	713	-
фебруар 1921.	840	112	644	112	644	224	644	-	644	-	644	-
март 1921.	930	124	713	124	713	248	713	-	713	-	713	-
април 1921.	900	120	690	120	690	240	690	-	690	-	690	-
мај 1921.	930	124	713	124	713	248	713	-	713	-	713	-

Укупно је на име додатака на скупоћу исплаћено 36.271 динар, и за двоје служитеља Станију Милошевић и Милосава Томића 9.162 динара.⁶³⁰

Према пројекту буџета гимназије за 1921/1922. годину, било је потребно:

1. За личне расходе: за годишње плате указних наставника 11.400 динара, за неуказне 2.400 динара, служитеље 1.600 динара, за хонораре 36.340 динара, за додатак на скупоћу за указне наставнике 40.515 динара, за неуказне наставнике

⁶²⁷ АЈ, 66, 710. Извештај од 22. маја 1919. године

⁶²⁸ АЈ, 66, 710..

⁶²⁹ АЈ, 66, 710.

⁶³⁰ АЈ, 66, 2376. Милосав Томић разрешен је дужности 11. августа 1922. године због крађе неких ствари Недељку Црњанском, трговцу из Ћуприје, и због више неправилности у свом раду. На његово место примљен је Милан Грујић из Супске.

16.790 динара и за служитеље 14.600 динара. Додатак за директора износио је 600 динара.

2. За материјалне расходе: за опште канцеларијске трошкове 2.600 динара, за огрев 10.000 динара, за осветљење 200 динара, за набавку намештаја 7.450 динара, за набавку учила 3.000 динара, за плаћање телеграфа 200 динара, за благодeјаније 10.000 динара, за изградњу шупе за смештај грева и за набавку гимнастичких справа 1.500 динара.⁶³¹

Да би се бар делимично превазишло тешко стање гимназије и створили услови за нову реорганизацију, марта 1921. године директор је упутио захтев Министарству просвете за доделу средстава. Тражено је 8.800 динара за поправку школске зграде, за школски намештај тражено је 3.000 динара, за библиотеку 2.000 динара, за кабинет за јестаственицу 2.000 динара, за кабинет за немачки језик 1.000 динара, за кабинет за физику 500 динара, за географско-историјски кабинет 1.000 динара и за математички кабинет 500 динара.⁶³²

Потребе гимназије⁶³³

1921. година	септембар	октобар	новембар
Плате указног особља	950	950	800
Додаци у казног особља	4.311	4.454,70	3.264
Плате неуказног особља	400	520	640
Додаци неуказног особља	3.882	4.054	3.814
Плате служитеља	133,32	133,32	133,32
Додаци служитеља	1.440	1.488	1.440
Хонорар школског лекару	200	200	200
Хонорар од одржаног часа	5 600	6 000	6 500
Додатак директора	100	450	100
Благодејање	-	1 500	1 500
Материјални расходи			
За канцеларијски материјал	1 000	500	1 000

⁶³¹ АЈ, 66, 710.

⁶³² Исто.

⁶³³ АЈ, 66, 2576.

За осветљење (петрољеј)	200	200	200
За званичне телеграме	20	20	20
За школски намештај и учила	5 000	5 000	2 000
За набавку слика	2 000	2 000	2 000

Школи је школске 1923/24. године недостајало 100 клупа, 10 столова, 10 столица, табли 10, ормана 5 и две полице. За плате наставника, исте школске године, издато је 310.747 динара. Директор је примио 40.150 динара, један професор 23.475 динара, пет суплената 106.147 динара, шест привремених предметних учитеља 78.784 динара, један хонорарни наставник 8.362 динара, три привремена учитеља вештина 44.041 динар, и остало хонорарни наставници.⁶³⁴

За прво тромесечије 1923/24. године Наставнички савет је изабрао осам ђака за државне благодетанце: 1) Душан Николић, осми разред; 2) Милица Вујовић, други разред; 3) Живка Стојановић, први разред; 4) Ристосија Кркић, први разред; 5) Оливера Павловић, први разред; 6) Милорад Радивојевић, први разред; 7) Душан Рацић, први разред; 8) Стојан Ковачевић, први разред. Они су добили по 279 динара.⁶³⁵

За друго тромесечије за државне благодетанце изабрани су: 1) Душан Николић, 2) Милосав Благојевић, 3) Момир Јоксимовић, 4) Милорад Радивојевић, 5) Стојан Ковачевић, 6) Ристосија Кркић, 7) Оливера Павловић, 8) Јелисавета Јовановић, 9) Божидар Новаковић. Они су добили по 180 динара, а само Душан Николић 270 динара.⁶³⁶

Средстава која су додељивана гимназији нису била довољна. Школске 1924/1925. године недостајало 280 малих клупа, 60 средњих и 60 великих, 12 катедри, 12 табли, 1 писаћи сто, 1 сат, 20 столица и 2 ормана за учила.⁶³⁷

Предлог буџета за 1925/1926. годину износио је 591.624,40 динара. За личне дохотке било је предвиђено 67.110 динара, за хонораре 262.400 динара, за канцеларијски материјал и огрев 27.000 динара, за набавку књига за одличне ученике 500, као и за школске прославе 500 динара, за набавку учила и књига за читаоницу 3.000 динара, за школски намештај 2.000 динара, за додатке за скупшћу за све наставнике 176.915 динара, за благодетане сиромашним ученицима 6.000 динара и помоћ за извођење екскурзије 5.000 динара.⁶³⁸

⁶³⁴ АЈ, 66, 2556.

⁶³⁵ АЈ, 66, 710.

⁶³⁶ Исто.

⁶³⁷ АЈ, 66, 711.

⁶³⁸ АЈ, 66, 710.

Ученици ћупријске гимназије 1935. године

Будет за децембар 1925. године и јануар, фебруар и март 1926. године износио је 233.350 динара. У том периоду за плате је било утрошено 26.350 динара, за хонораре 40.000, за додатке на скупоћу 37.000, канцеларијски материјал 5.000, огрев и осветљење 20.000, за школске прославе и црквене потребе 1.000, и за одржавање и поправку школског намештаја 80.000 динара.

За одржавање и израђивање намештаја тражено је и овог пута доста новца, јер је школа била скоро без икаквог намештаја. Нарочито у лошем стању биле су клупе. То су биле клупе старог система, које нису одговарале хигијенским условима, биле су непрописне висине, несразмерног растојања између седишта и наслона. Осим тога клупе су биле доста оштећене и поломљене. У једној клупи седело је просечно по седам ученика, а неки и на столицама. За наставнике по учионицама постојали су столови, али су они због оштећења били неупотребљиви. Столице су биле у истом стању и није их било довољно. По кабинетима није било довољно ормана за смештај учила, па су се држала на поду у сандуцима.⁶³⁹

**Списак особља ћупријске гимназије
јуна 1926. године**

		станари на	Додатак на скупоћу лични породични		свџа	укупно
Петар Нешић	директор	2.700	13.200	3.600	19.500	
Машан Булатовић	професор	1.800	10.800	5.400	18.000	

⁶³⁹ АЈ, 66, 711.

Никола Митровић	суплент	2.700	10.800	10.800	24.300	
Миодраг Петровић	суплент	1.350	10.800	-	12.150	
Селена Агатоновић	суплент	1.350	10.800	-	12.150	
Ружица Николић	суплент	1.350	10.800	-	12.150	
Душан Вукићевић	суплент	1.800	10.800	1.800	14.400	112.650
Видосава Ерић	пред. учитељица	990	10.800	-	11.790	11.790
Бисенија Панић	учит. вештина	900	9.600	-	10.500	
Илија Шпадијер	учит. вештина	1.020	9.600	3.600	14.220	24.720
Душан Симоновић	служитељ	900	6.000	7.200	14.100	
Владислав Марковић	служитељ	900	6.000	7.200	14.100	
Лазар Младеновић	служитељ	900	6.000	7.200	14.100	

До јуна 1926. године, укупно је за хонораре исплаћено 95.360 динара. Из научних предмета било је 72 хонорарна часа, а из вештина 16 часова. Петар Нешић је добио 7.680 динара, Машан Булатовић 8.000 динара, Никола Митровић 8.000 динара, Миодраг Петровић 8.000 динара, Селена Агатоновић 8.000 динара, Ружица Николић 9.280 динара, Душан Вукићевић 8.000 динара, Василије Аљтов 8.000 динара, Лидија Плешко 6.080 динара, Владимир Долков 6.080 динара, Видосава Ерић 6.080 динара, Бисенија Панић 6.080 динара и Илија Шпадијер 6.080 динара.⁶⁴⁰

За рад школе од 1. јула 1926. године до 30. јуна 1927. године добијено је укупно 469.541 динар државних средстава, од чега за плате је издато 443.541 динар, а за материјалне трошкове 23.000 динара. За материјалне трошкове бановина је доделила 3.000 динара. Месечни издатак за једног ђака износио је 1.096 динара.⁶⁴¹

За прво тромесечје школске 1927/1928. године тражено је 192.490 динара. За школски намештај тражено је 60.000 динара, јер је школа и даље оскудевала у школском намештају и наставним средствима. Требало је набавити најмање 100 клупа, јер је школа располагала са 125 клупа са по два седишта за око 500 ученика, 4 ормана за смештај учила, 8 катедри и 10 столица. За скоро све наставне предмете требало је извршити допуну наставних средстава.

⁶⁴⁰ АЈ, 66, 710.

⁶⁴¹ АЈ, 66, 2556. За рад школе школске 1926/27. године тражено је 506.550 динара, одобрено је 456.472, а примљено је 456.372 динара.

Само за период од априла до јуна 1928. године тражено је 184.515,90 динара. У оквиру ове суме, тражена су средства у висини од 6.000 динара за набавку канцеларијског материјала, јер школа није била снабдевена ни најпотребнијим потребама. Затим ради намештања нове пумпе, јер је стара била неупотребљива, за мазање подова олајем и за потребне поправке на згради. Ради набавке школских клупа, столова, табли и ормана за кабинете тражено је 30.000 динара. У школи је било седишта само за половину ученика, па су ученици били приморани да седе по неколико у клупама, које су биле предвиђене само за два ученика. Иако је у последњих неколико година тражен новца за смештај учила, скоро ништа није добијено, па су наставна средства и даље лежала на полу.⁶⁴²

У истој 1927/28. години школски буџет је износио 539.417 динара. За личне издатке утрошено је 405.247 динара, материјалне трошкове 24.440 динара и за хонораре 109.730 динара. За грејање 11 одељења било је потребно набавити 120 м³, по цени од 130 динара за кубни метар.⁶⁴³

За октобар, новембра и децембар 1927. године тражено је 198.156,75 динара. Поново су тражена средства за набавку клупа. Овог пута за набавку клупа тражено је 30.000 динара.⁶⁴⁴

Од 1. априла 1927. године до 31. марта 1928. године издато је укупно 539.417 динара државних средстава. За личне дохотке издато је 405.247 динара, за материјалне трошкове 24.440 динара, за хонораре 109.730 динара. За једног ђака просечно се издвајало 1.214,90 динара.⁶⁴⁵

**Платни списак
за буџетску 1927/28. годину**

Име и презиме	звање	Припада месечно			Додатак на ску поћу		обуста ве	За исплату
		Осн. плага	Полож. плага	станарина	лични	породични		
Петар Нашић	директор	850	1.000	225	990	300	95,75	4.165,25
Миодраг Петровић	суплент	300	150	112,50	846	-	24	1.384,50
Селена Агатоновић	„	300	150	112,50	846	-	24	1.384,50
Ружица Николић	„	300	150	112,50	846	448 (дод. од директора)	24	1.832,50
Душан Вукићевић	„	300	150	150	846	150	24	1.572

⁶⁴² АЈ, 66, 711.

⁶⁴³ АЈ, 66, 2556.

⁶⁴⁴ АЈ, 66, 710.

⁶⁴⁵ АЈ, 66, 2556.

Катари на Ђорић	„	300	150	112,50	846	-	24	1384,50
Всевољд Гусарчевић		1.500	-	-	-	150	57,75	1592,25
Петар Аверјанов		1.500	-	-	-	-	57,75	1442,25
Милан Љиљак	пр. учитељ	490	300	93,75	846	-	47,18	1682,57
Видосава Ерић	„	250	96	82,50	846	-	20	1254,50
Десанка Николић	„	250	96	82,50	846	-	20	1254,50
Лидија Плешко	кон.пр. уч.	1.350	-	-	-	-	53,25	1296,75
Бисенија Панић	уч. вешт.	325	200	75	752	-	27	1.325
Илија Шпадијер	„	325	200	100	725	300	27	1.650
Богосав Слејшка	дневничар	1.200	-	-	-	-	45	1.155
Димитрије	„	1.200	-	-	-	-	45	1.155
Др В. Божовић	шк. лекар	200	-	-	-	-	-	200
Богомир	служитељ	265	60	75	485	450	12,75	1022,75
Душан Симоновић	„	175	36	75	485	450	11,44	1209,56
Владислав Марковић	„	175	36	75	485	600	11,44	1359,56
Укупно		11.555	2.774	1.483,55	10.717	2.100	651,25	29322,54

За школску 1928/29. годину, по предлогу буџета требало је издвојити 566.915 динара. За плате је било предвиђено 189.864 динара, за плате служитеља дневничара 33.492 динара, за редовну станарину 18.255 динара, за додатке на скупоћу 144.216 динара, за хонораре 2.400 динара, за хонораре наставника 76.888 динара. За материјалне расходе, где су спадали канцеларијски трошкови, огрев и осветљење, одржавање чистоте, набавка књига за одличне ученике, за школске прославе и црквене потребе, за набавку књига и учила и попуњавање школског материјала, укупно је утрошено 81.800 динара. За оправку, кречење и дезинфекцију зграде утрошено 15.000 динара и за помоћ у извођењу екскурзије 5.000 динара.⁶⁴⁶

Ове године утрошено је укупно државних средстава 687.468 динара, и то: за плате 511.168 динара, материјалне трошкове 76.700 динара и за хонораре

⁶⁴⁶ АЈ, 66, 711. Због недостатка огрева од Министарства просвете добијено је новембра 1928. године 7.000 динара. За та средства набављено је 19,5 метара дрва и пет тона угља. Од тога је утрошено: Владимиру Петровићу за угљ 1.372 динара, М. Драшковићу, столару, 1.800 динара (ранији дуг), Мил. Јоксичу за дрва 2.185 динара, Лаз. Петровићу за тестерисање дрва 285 динара, Владимиру Петровићу за угљ 996 динара. Разлика од 362 динара утрошена је за електрично осветљење.

99.600 динара. Осим државних средстава, школа је потрошила и својих 5.274 динара. Ове школске године за једног ђака се издвајало нешто више од 1.585 динара.⁶⁴⁷

**Списак наставника са примањима
1928/29. школске године⁶⁴⁸**

Име и презиме	Плате		Законске станарине	Додатак на скупоћу лични	Додатак на скупоћу породични	Сума бруто примања
	основне	положајне				
Душан Бабић	-	36 000	3 600	11 220	3 600	54 420
Живојин Поповић	7 800	7 200	2 100	10 800	3 600	31 500
Милан Миљшевић	6 600	7 200	2 100	10 800	3 600	30 300
Миодраг Петровић	5 520	4 200	1 575	10 152	-	21 447
Боривоје Тасић	4 560	4 200	1 800	10 152	3 600	24 312
Всевољд Гусаревић	3 600	1 800	1 800	10 152	1 800	19 152
Ружица Тасић	3 600	1 800	-	5 076	-	10 476
Вера Јанковић	3 600	1 800	1 350	10 152	-	16 902
Василије Константиновић	3 600	1 800	1 350	10 152	-	16 902
Љубица Микић	3 600	1 800	1 350	10 152	-	16 902
Петјана Луковић	3 600	1 800	1 350	10 152	-	16 902
Олга Марчетић	3 720	2 640	-	5 076	-	11 436
Нико Марчетић	3 000	1 152	1 200	10 152	5 400	20 904
Бисенија Панић	4 500	2 400	900	9 024	-	16 824
Илија Шпадијер	3 900	2 400	1 200	9 024	3 600	20 124
Свега	61 200	78 192	21 675	142 236	25 200	328 503

Основне плате контрактуралних наставника за школску 1928/29. годину износили су 110.808 динара: Владимир Зозулевић 21.600 динара, Лидија Плешко 15.204 динара, Иван Долгоруков 19.752 динара, Марија Платонова 15.852 динара, Богосав Слејшка 14.400, Лазар Младеновић, служитељ-дневничар

⁶⁴⁷ АЈ, 66, 710. Од 1. априла 1928. до 31. марта 1929. године утрошено је 692.742 динара. Из школских фондова за личне дохотке издвојено је 300 динара и за материјалне трошкове 4.974 динара. Из државних средстава утрошено је 511.168 динара за плате, 76.700 динара, за материјалне трошкове и 99.600 за хонораре.

Октобра 1928. године тражена је од Министарства просвете исплата 56.170 динара, на име хонорара за прекобројне часове 38.248 динара, на име директоровог додатка 5.376 динара, за разредно старешинство 9.408 динара и за Виши течајни испит у септембру 3.138 динара. (АЈ, 66, 711)

⁶⁴⁸ АЈ, 66, 711.

12.000, Милија Ерић, служитељ дневничар 12.000 динара, Владислав Марковић, служитељ 18.252 динара.

**Преглед хонорарних часова
1928/29. школске године⁶⁴⁹**

Звање	Број месечних часова за хонорисање		Колико месечно динара	Свега годишње динара
	По 20 динара	По 14 динара		
Професори (4)	24	-	1.920	19.200
Супленти (6)	30	-	2.400	24.000
Контрактуални супленти (1)	5	-	400	4.000
Прив. предметни учитељи (3)	-	12	672	6.720
Учитељи вештина (4)	-	8	448	4.480
Хонорарни наставници оид часа (2)	-	16	896	8.960
Директор	8	-	640	7.680
Пословођа	8	-	640	7.680
В.Т.И. у јунском року				16.000
В.Т.И. у септембарском року				8.644
В.Т.И. у јануарском року				3.300
	75	36		110.664

Следеће школске 1929/1930. године, према предлогу буџета тражено је 654.876 динара. За материјалне трошкове предвиђене су минималне суме, да би се школа ипак могла снабдеги најпотребнијим школским намештајем, наставним средствима и да би школска зграда могла у довољној мери да задовољи хигијенске услове. Ипак за ову школску годину одобрено је само 347.865 динара.

Према предлогу буџета за 1930/1931. годину, школи је било потребно 738.007 динара. За личне дохотке, личне принадлежности, основне и положајне плате било је потребно 154.512 динара, за плате контракуелних учитеља и наставника 114.966 динара, за станарину за све службенике 26.475 динара, за унапређења и повишице 9.648 динара, за додатке на скупоћу 207.960 динара, за хонораре 110.664 динара, за путне и селидбене трошкове 15.650 динара, за управне трошкове, где је поред канцеларијског материјала спадала и набавка

⁶⁴⁹ АЈ, 66, 711.

стручних књига, листова, часописа, службених новина, 32.300 динара, за набавку књига за одличне ученике 4.300 динара, за воду, одржавање чистоће и ситне поправке 9.200 динара и за набавку књига за читаоницу 9.600 динара. За огрев и осветљење тражено је 27.600 динара, за грејање 12 учионица, 2 канцеларије, једне собе и сале за гимнастику. Та средства била су потребна за набавку 30 м² дрва и три вагона угља. За осветљење је тражено 4.800 динара. За канцеларијски материјал је тражено 14.880 динара, за: 18 риса папира, 450 коверата, 12 кутија пера, 17 књига за записнике, 32 литара лепила, 48 сандука креде, 47 сунђера, 12 дневника, 12 уписница.

За ову школску 1930/31. годину добијено је од државе 342.422 динара и од бановине 26.831 динар. У приход су ушле и таксе за полагање завршног испита у висини од 3.140 динара. За одржавање зграде утрошено је 28.831 динар, за редовне припадљености 154.644 динара, за додатке 160.922 динара, за плате административног особља 4.472 динара, за додатке административног особља 14.820 динара и хонораре 5.564 динара. Сума од 3.140 динара, која је добијена за полагање приватних ученика, утрошена је за набавку учила и других школских потреба.⁶⁵⁰

Те школске године, односно фебруара 1931. године, директор је обавестио Министарство просвете да општина уводи електричну струју у приземље школске зграде.

Школске 1931/32. године за одржавање зграде утрошено је 28.831 динар, за плате наставника 154.644 динара, за разне додатке наставницима 160.222 динара, за редовне припадљености административног и другог особља 4.472 динара и за њихове додатке 14.820 динара, за хонораре 5.564 динара. Сума од такси за полагање испита у висини од 3.140 динара утрошена је за набавку учила и осталих школских потреба.⁶⁵¹

Школске 1932/33. године школа је прихорвала укупно 820.506 динара. Од државе је добијено 730.882 динара, од бановине 21.200 динара, на име камага 1.087 динара, од школарине 6.386 динара, од приватних ђака 2.060 динара и од прославе Светог Саве 1.414 динара. Исте године утрошено је 818.022,95 динара, и то 814.168,45 динара за редовне плате и додатке на скупоћу наставника и административног особља, за набавку ормана, табли и столова 2.060 динара и на помоћ ученицима 1.794 динара. Део преосталог новца од 1.776,50 динара стављен је на располагање банској управи, а 707,25 динара додељен је Фонду сиримашних ученика гимназије.⁶⁵²

Исте школске године наплаћена је школарина у висини од 51.975 динара. Од 105 ученика и шездесет и две ученице нижих разреда, као и од двоје ученика страних држављана, наплаћена је школарина у висини од 11.375 динара. Од 70 ученика и 30 ученица виших разреда, и троје ђака страних држављана, наплаћена је школарина од 40.600 динара. Од двадесет и једног ученика и двадесет и једне ученице и од 3 ученика страних држављана, који су били делимично ослобођени школарине, наплаћено је 6.525 динара, а од 9 ученика и 6 ученица виших разреда,

⁶⁵⁰ АЈ, 66, 711.

⁶⁵¹ АЈ, 66, 2556.

⁶⁵² Исто.

који су делимично ослобођени школарине, наплаћено је 5.362,50 динара. Школарине је било потпуно ослобођено 48 ученика и 12 ученица.⁶⁵³

Средства углавном нису била довољна за нормалан рад школе. Осим за обавезне исплате, сваке године је вршена редукција неких трошкова. Смањивани су трошкови за екскурзије, набавку огрева, одржавање зграде и дворишта и слично.

За 1933. годину у буџет су унета средства од 9.600 динара за плаћање станарине директору гимназије, пошто је банска управа наложила да се изгради стан за директора, или да се плаћа станарина, што је општина била обавезна по закону.⁶⁵⁴

„Према тражењу од 2. априла 1938. године част ми је поднет и следећи извештај: 1) Зграда у којој се сада налази гимназија зидана је 1927. године, 2) Зграда је општинска, а издржавање њено пада на терет бановинског буџета, 3) Школа је примала годишње за издржавање.“⁶⁵⁵

година	По државном буџету (динара)	По бановинском буџету (динара)	По обласном буџету (динара)	По општинском буџету (динара)
1921	150	-	-	1.360
1922	15.533,15	-	-	92.518
1923	3.035	-	-	50.980,70
1924	-	-	-	7.115
1925	2.878	-	-	41.898
1926	2.430	-	-	971.442,41
1927	400	-	3.000	601.786,54
1928	-	-	-	5.124,50
1929	7.745	-	5.000	-
1930	-	-	-	13.777,90
1931	40	28.921	-	8.988
1932	-	26.945,90	-	26.153
1933	1.356	21.046,50	-	11.499,30
1934	-	15.702,15	-	11.939
1935	-	17.440,14	-	6.904
1936	-	15.456,25	-	5.740
1937	-	44.484,30	-	1.615
укупно	33.569,15	169.996,94	8000	1.858.842,70

Школске 1933/34. године држава је зарад школе издвојила 634.486 динара а бановина 19.100 динара. У редовна примања спадала је и уплата камате и школарине, па је укупан редовни приход износио 713.733 динара, а са ванредним

⁶⁵³ Исто.

⁶⁵⁴ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 1.

⁶⁵⁵ АЈ, 66, 712.

приходима 721.731 динар. Од тих средстава за одржавање школске зграде утрошено је 15.522 динара, за редовне припадљености наставника 474.410 динара, за личне додатке наставника на скупоћу 73.685 динара, за хонораре наставника 26.105 динара, за редовне припадљености административног особља 36.780 динара, за личне издатке на скупоћу административног особља 11.640 динара, за куповину ормана за кабинете за физику, зоологију и геологију 2.182 динара, за помоћ ђацима 1.557 динара, што је износило укупно 721.266 динара. Разлика од 3.739 динара дата је банској управи на управљање.

Укупна наплаћена школарина за школску 1933/34. годину, износила је 47.625 динара од ђака који су плаћали пуну школарину и 6.400 динара од ђака, који су плаћали делимичну школарину. Од 94 ученика и 67 ученица нижих разреда, као и од 6 ученика и 3 ученице страних држављана, наплаћено је 29.175 динара, а од 46 ученика и двадесет и једне ученице 18.450 динара.⁶⁵⁶

У школској 1934/1935. години буџет је износио 829.098 динара. Држава је уплатила 806.118 динара а бановина 22.980 динара. Расходи су исте године износили 823.522 динара. Средства су утрошена: за одржавање зграде 5.000 динара, за редовне припадљености наставника 645.225 динара, за личне додатке на скупоћу наставника 101.875 динара, за хонораре наставника 15.308 динара, за редовне припадљености административног особља 20.310 динара, за личне додатке административног особља на скупоћу 23.400 динара; за огрев, осветљење, канцеларијски материјал и друго 12.404 динара. Остатак од 5.575,86 динара стављен је на располагање банској управи.⁶⁵⁷

Исте школске 1934/35. године од школарина је наплаћено укупно 44.450 динара. У нижим разредима школарину је платило 123 ученика и 63 ученице и 3 ученика и 5 ученица страних држављана, укупно 24.400 динара. У вишим разредима школарина је наплаћена од 37 ученика и 13 ученица и од једног ученика страног држављанина, у укупном износу од 12.450 динара. Делимично школарину је платило 35 ученика и 22 ученице у нижим разредима, укупно 4.600 динара, и у вишим разредима 4 ученика и 4 ученице 1.200 динара. Школарине је потпуно ослобођено 52 ученика и 26 ученице у нижим разредима, и 19 ученика и 5 ученице у вишим разредима. Од 4 приватна ученика наплаћено је 1.800 динара.⁶⁵⁸

У школској 1935/1936. години укупан приход износио је 623.506 динара. Држава је у финансирању школе учествовала са 601.121 динар, бановина са 17.380 динара и фонд за здравствену заштиту ученика са 5.005 динара. Расход је износио 621.323 динара, а утрошен је на одржавање зграде 2.625,50 динара, на редовне плате наставника 416.587,50 динара, на личне додатке на скупоћу 97.420 динара, на плате хонорарних наставника 51.114,25 динара, на плате административног особља 21.030 динара, на личне додатке на скупоћу административног особља 14.970 динара, за учила 1.022 динара, за материјалне трошкове 14.294,25 динара и за лечење ученика 2.259,90 динара. Вишак од

⁶⁵⁶ АЈ, 66, 2556.

⁶⁵⁷ Исто.

⁶⁵⁸ Исто.

2.183,35 динара стављен је на располагање банској управи и то 2.063,75 и фонду за здравствену заштиту ученика 119,60 динара.⁶⁵⁹

У школској 1935/1936. години од пуне школарине је приходовано 43.000 динара. Од 127 ученика и 73 ученице и 2 ученика и две ученице страних држављана наплаћено је 25.900 динара. Од 53 ученика и двадесет и једне ученице виших разреда наплаћено је 17.100 динара. Од 52 ученика и 23 ученице и једног ученика и једне ученице страних држављана, наплаћено је делимична школарина у висини од 5.600 динара, а од 7 ученика и 9 ученица виших разреда, наплаћена је делимична школарина у висини од 1.675 динара. Плаћања школарине били су потпуно ослобођени 51 ученик и 26 ученица у нижим разредима и 22 ученика и 8 ученица у вишим разредима. Поред њих, школарине су била ослобођена и 3 ученика страни држављани. Поред ових средстава, од 9 приватна ђака, који су полагали течајни испит јуна 1936. године, наплаћено је 4.200 динара.⁶⁶⁰

У буџет за 1936. годину унета су средства у висини од 3.500 динара за поправку лима на крову и унутрашње кречење и мање поправке на згради.⁶⁶¹

Следеће 1936/1937. године буџет је био нешто већи, и износио је 689.298 динара. Од државе је добијено 605.132 динара, од бановине 17.100, од здравственог фонда ученика 5.086, од школарине 52.800, од уписних такси 3.500 динара и од продаје пецива 5.530 динара. У току године потрошено је: на одржавање зграде 6.838 динара, за плате наставника 446.157 динара, на додатак на скупоћу 75.590 динара, за хонораре за наставнике 45.380 динара, за плате административном особљу 20.895, на додатак на скупоћу административном особљу 17.160 динара, за учила 112, одрев и осветљење 9.949, за лекове ученика 2.036, за школски извештај 2.800 и за намештај 3.271 динар, што је укупно износило 630.190 динара. Вишак од 59.107,65 динара расподељен је: Пореској управи 52.800 динара, банској управи 1.129,40 динара, школском фонду 327,80 динара, здравственом фонду 2.120 динара и гимназији за ситне потребе 2.730,45 динара.⁶⁶²

У нижим разредима школарину је платило 104 ученика и 49 ученица у висини од 20.650 динара, у вишим 64 ученика и 33 ученице у висини од 22.750 динара. Ослобођено је било плаћања школарине 115 у нижим разредима и у вишим разредима 48 ученика. Делимично од плаћања школарине било је ослобођено 35 ученика и 33 ученице у нижим разредима, и од њих је наплаћено 5.450 динара, и 10 ученика и 6 ученица виших разреда, од којих је наплаћена школарина у износу од 1.925. динара.⁶⁶³

Школске 1938/39. године укупно је школа приходовала 766.726,20 динара. Највише од државе 627.896 динара, од бановине 31.100 динара, од здравствене заштите 6.650 динара, од школарине 5.790 динара и још од неких ванредних мањих прихода. Исте године трошкови су износили 715.432,50 динара, а утрошени су за: одржавање школе 6.923,20 динара, плате наставника 531.294,71

⁶⁵⁹ Исто.

⁶⁶⁰ АЈ, 66, 2556.

⁶⁶¹ ИАЈ, Ф 145, књига бр. 3.

⁶⁶² АЈ, 66, 2556.

⁶⁶³ Исто.

динара, личне додатке на скупоћу 96.055 динара, хонораре 11.435,50 динара, плате административном особљу 27.130 динара, додатак на скупоћу административном особљу 11.980 динара, канцеларијски материјал 4.000 динара, огрев и осветљење 19.952,80 динара, за лекове 476,30 динара, намештај 3.500 динара, клупе и пећи 10.600 динара, наставничку књижницу 990 динара. Вишак од 51.338,70 динара распоређен је: Пореској управи 43.371,25 динара, банској управи враћено 119,20 динара, школском фонду 1.970 динара, здравственом фонду 3.688,50 динара и за ситније поправке у школи утрошено је 2.189,35 динара.⁶⁶⁴

Школске 1938/39. године 61 ђак нижих разреда уплатио је за школарину 10.500 динара, а 99 ђака виших разреда 26.715 динара. Ослобођених плаћања школарине било је 233 ђака нижих и 148 ђака виших разреда. Делимично ослобођених у нижим разредима била су 42 ђака, који су уплатили 2.756 динара и 19 ђака виших разреда, од којих је прикупљено 3.400 динара.⁶⁶⁵

Школске 1939/40. године укупно је за рад школе уплаћено је 725.301,50 динара. Држава је уплатила 680.641,50 динара, 35.600 динара бановина и 9.060 динара фонда за здравље ученика. Средства су утрошена на: одржавање зграде 4.655 динара, плате наставника 585.789 динара, личне додатке на скупоћу 57.031 динар, хонораре наставника 6.774 динара, плате административног и другог особља 25.231,50 динара, личне додатке на скупоћу 5.820 динара, за учила 1.300 динара, за огрев, осветљење, канцеларијски материјал 32.442 динара, за лекове школској амбуланти, апарате и остали прибор 2.621 динар. Укупно је утрошено 721.661,50 динара. Вишак неутрошених средстава износио је 3.642 динара. Банској управи стављено је на располагање 1.579 динара и фонду за здравствену заштиту ученика 2.053 динара.⁶⁶⁶

Школске 1939/40. године од школарине је било прикупљено укупно 50.508 динара. Пуну школарину платило је 59 ученика и 25 ученица нижих, и 53 ученика и 31 ученица виших разреда, и два ђака страна држављана. Од ђака нижих разреда наплаћено је 8.935 динара, а од ђака виших разреда 30.960 динара. Потпуно је било ослобођено плаћања школарине 138 ученика и 75 ученица нижих, и 152 ученика и 60 ученица виших разреда, и два ђака страна држављана. Делимично су били ослобођени плаћања школарине 34 ученика и 12 ученица у нижим и 8 ученика и 15 ученица у вишим разредима. Од ђака у нижим разредима наплаћено је 3.588 динара, а од ђака виших разреда 7.025 динара.⁶⁶⁷

Школске 1940/41. године школа је примила укупно 725.303,50 динара. Од државе је примљено 680.643 динара, од бановине 35.600 динара и средства фонда за здравствену заштиту 9.060 динара. Исте године средства су утрошена за: одржавање зграде 6.875 динара, за учила 1.300 динара, за огрев, канцеларијски материјали и друго 32.442 динара, за лекове школске апотеке 2.621 динар, и остало на личне додатке и остале припадљености наставног и другог особља.⁶⁶⁸

⁶⁶⁴ АЈ, 66, 2556.

⁶⁶⁵ Исто.

⁶⁶⁶ Исто.

⁶⁶⁷ Исто.

⁶⁶⁸ Исто.

Школарина је наплаћена само од ђака нижих разреда. Пуна школарина је наплаћена од 49 ученика и 37 ученица у износу од 13.689 динара. Школарине је било потпуно ослобођено 229 ученика и 92 ученице, а делимично 31 ученик и 17 ученица, од којих је наплаћено 3.412,75 динара.⁶⁶⁹

⁶⁶⁹ АЈ, 66, 2556.

5. ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТ

Од самог оснивања гимназија је имала многобројне и разноврсне ваншколске активности. Наставници и ђаци учествовали су у обележавању многих националних, верских и државних празника.

Прва прослава Светог Саве обављена је јануара 1910. године, и то заједно са основном школом у Ћуприји. Водоосвећење и сечење колача извршено је у основној школи. Чинодејствовао је Раја Митровић, свештеник са вероучитељем гимназије Димитријем Поповићем. Прослави су присуствовали сви ученици обе школе са учитељима и професорима, многим гостима и ђачким родитељима. Домаћин прославе био је Милија Ристић, трговац. Госте је поздравио и одржао говор са темом „О народном васпитању“ директор Гимназије. Химну Светом Сави певали су ученици четвртог разреда основне школе, а државну химну гимназијски хор. Спомен Светом Сави рецитовао је Радослав Видаковић, ученик првог разреда Гимназије. Народну химну отпевао је хор Гимназије. После рецитала, који су извели ученици четвртог разреда основне школе, хор Гимназије је отпевао сплет народних песама. После подне ученици обе школе приредили су забаву у корист ђачког фонда. Поред песама и рецитација, учитељ Димитрије Поповић говорио је „О природном васпитању деце.“⁶⁷⁰

Свети Сава је и јануара 1912. године прослављен свечано. Пре подне обављен је црквени обред. После обреда ученици су извели државну химну, а касније и рецитовали пригодне песме. Увече је организована забава у корист школског фонда. Петар Јовановић, професор, одржао је предавање: „Заветна мисао Св. Саве“.⁶⁷¹ Велики број грађана присуствовао је прослави, и пре подне и увече.

И школске 1913/14. године прослава Светог Саве прослављена је заједно за наставницима и ђацима основне школе. После богослужења у цркви, уз присуство наставника и ђака свих школа, извршено је водоосвећење и сечење славског колача у заједничкој школској згради. Поред ђачких наступа, директор гимназије Андра Матић држао је говор „О значају и важности узвишења и Божанског Начела Науке, Вере, Поука и Изрека Богочовека, Исуса Христа, по цело Човечанство и све Народе кроз векове и времена“, а други говор је одржао управитељ основне школе Милош Стојановић „О васпитању“.⁶⁷²

*

После Првог светског рата све школе су биле углавном дужне да обележавају 1. децембар, дан проглашења уједињења Срба, Хрвата и Словенаца,

⁶⁷⁰ Приватна четвороразредна гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1909-1910. годину, Ћуприја.

⁶⁷¹ Ћупријска приватна гимназија Извештај за школску 1911-1912 годину, Ћуприја 1912

⁶⁷² Извештај за школску 1913/14. годину.

17. децембар, дан рођења Краља Александра I, 4. фебруар дан Штросмајера, 24. мај дан Ћирила и Методија, 28. јун Видов-дан. Касније су се обележавали и дани рођења краљице и престолонаследника, углавном службама у цркви, уз присуство директора и наставника и мањег броја ђака.

Од верских празника, почетком године увек је вршена служба у цркви, призивањем светог Духа, вршена су причешћа и исповести пред Божић и пред Ускрс, обележавани су Сретење и Врбница, и редовно су давани помени добротворима и оснивачима Фонда сиромашних ученика.

Школске 1920/21. године, Свети Сава је прослављен 14. јануара 1921. године. Осим тога, у оквиру исте прославе, наставници и ђаци приредили су 6. марта забаву у школској згради у корист оснивања Фонда сиромашних ученика гимназије.⁶⁷³

Наставници и ученици гимназије масовно су се укључивали у реализацију различитих активности школе. Поједини наставници, поред школских активности, били су укључени у рад месних организација у Ћуприји, као Соколског друштва, Народне одбране, Црвеног крста, Народне читаонице, Женске подружнице. У школској 1921/1922. години, пружали су велику помоћ у организовању појединих друштава у вароши. Нарочито у стварању грађанске касине и читаонице, велику активност имали су Милан Мајзнер, Димитрије Мишић, Стојан Јевтић и Александар Илић, свештеник. У стварању Соколске дружине у Ћуприји истакли су се Милан Мајзнер, Стојан Јевтић и Илија Шпадијер. Исте школске године школа је приређивала приредбе за ђаке, уз присуство наставника и родитеља. Током године организована су четири матинеа. Изложба цртежа је такође приређена ове године, али није постојало интересовања грађана, па је изложба остала непримећена. Милан Мајзнер одржао је врло успешно предавање у Грађанској касини „О мађијама у народу“.⁶⁷⁴

Милан Мајзнер, директор гимназије нарочито је био активан школске 1923/1924. године. У Ћуприји је одржао једно предавање са темом „О души“, а у Јагодини на Народном универзитету предавање са темом „О демонизму“.

Почетком школске 1923/1924. године, поднет је предлог Министру просвете за организацију регате низ Мораву до Дунава, са чамцима које би ученици сами направили, а која би трајала од 19. до 23. септембра 1923. године. Због опасности министар није дозволио организовање ове регате.⁶⁷⁵ Ипак, иницијативом директора, наставника и неких ученика, омладина у Ћуприји је основала веслачки клуб, који је у току школског распуста организовао регату Моравом и Дунавом до Смедерева.⁶⁷⁶

Почетком школске 1925/26. године, односно 21. септембра обележен је дан Петра Петровића Његоша.

Током 1927/1928. године ваншколска активност такође је била богата. Одржана су три научна и седам популарних предавања, на којима је било присутно од 300 до 500 посетилаца. Директор је одржао три предавања за

⁶⁷³ АЈ, 66, 711.

⁶⁷⁴ АЈ, 66, 710.

⁶⁷⁵ Исто.

⁶⁷⁶ Исто.

грађанство: о осећањима, значају уједињења и драмском песништву, а Ћира Милић, професор, два: о српској жени и Светом Сави. На два концерта хора било је присутно око 600 посетилаца, као и на два концерта школског оркестра. У организацији Савеза трезвене младежи и Феријалног савеза организована су два матинеа са позоришним представама. На једној забави у корист сиромашних ученика било је присутно око 200 људи, од којих је сакупљено 4.560 динара. Исте школске године организоване су четири изложбе: краснописа, цртежа, слика и женских ручних радова, на којима је појединачно присуствовало по 60, тако да је све изложбе посетило око 240 посетилаца.⁶⁷⁷

*

Школске 1928/29. године дан Светог Саве обележен је врло свечано. На прослави је присуствовао велики број грађана. Програм свечаности био је врло добро одабран. Пре подне је одржан званични програм уз учешће ђачког мешовитог хора, а увече одржан је концерт са игранком. Део програма извели су ђачки мешовити хор и ђачки оркестар.

Преко зиме су, готово сваке недеље, приређивала ђачка удружења приредбе са игранком, уз пратњу ђачког оркестра. Надзор на овим игранкама увек су вршили поједини наставници или директор, а често и уз присуство родитеља. Приход је углавном употребљаван за набавку књига за ђачку литерарну дружину „Јакшић“.

Школске 1928/1929. године школа је имала добар ђачки мешовити хор и доста добар гудачки оркестар. Хор и оркестар суделовали су на свим концертима које је приређивала школа у току школске године. Приликом Светосавске забаве ђачки мешовити хор и оркестар током целог дана су учествовали у прослави. Пре подне у цркви а по подне на ђачком весељу и на вечерњој забави. Вачки оркестар учествовао је у програмима свих школских друштава гимназије: Литерарне дружине „Јакшић“, Скаутског друштва, Подмлатка Црвеног крста, Феријалног савеза и Друштва трезвености „Синђелић“, који су организовани скоро сваке недеље у току зимских месеци.

На концерту који је одржан 27. априла у школском дворишту, најзначајни део програма су изводили ђачки мешовити хор и ђачки оркестар. Вачки хор и оркестар учествовали су на јавном часу из гимнастике, и на свечаности одржаној приликом свршетка школске године. На сваком концерту присуствовало је по 800 људи.

Јавни час из гимнастике приређен је на Ади 9. јуна 1929. године, са почетком у 15 часова, са програмом: 1) Химна, коју је отпевао ђачки мешовити хор; 2) Дечији гимнастички руковет, у извођењу ученица од првог до трећег разреда; 3) Словачке народне песме у извођењу мешовитог ђачког хора; 4) Вежбе палицама, које су извели ученици од првог до четвртог разреда; 5) Ритмичке вежба кружићима, извеле су ученице од првог до четвртог разреда; 6) Скупина, у извођењу ученика од петог до осмог разреда; 7) Ритмичка вежба „Попухнуло је“, у извођењу ученика од петог до осмог разреда; 8) Просте вежбе, у извођењу ученика од петог до осмог разреда; 9) Ритмичке вежба марамицама, у извођењу ученица петог и шестог разреда, и 10) композиција „Дођи“ коју је отпевао ђачки

⁶⁷⁷ АЈ, 66, 2556.

мешовити хор. Сав приход од 1.095 динара, био је употребљен за набавку гимнастичких справа

Ђачки мешовити хор учествовао је на свечаној академији Соколског друштва у Ћуприји. У многим активностима учествовала су и остала ђачка друштва, пре свих Ђачко литерарно друштво „*Јакшић*“, Подмладак Црвеног крста, Феријални савез и Друштво трезвене младости „*Синђелић*“. Наставници су и даље учествовали у раду свих културних установа и удружења: „Народна одбрана“, Соколско друштво, Грађанска читаоница, Друштво Црвеног крста. Предавања су држали Живојин Поповић о Сеобама, Ђорђе Тасић о Друштву народа и Ћира Милић, као члан Народне одбране, о народном јединству.⁶⁷⁸

Од 23. до 28. јуна приређена је у дворани за свечаности изложба ђачких радова из цртања, писања, ручних радова, хербаријума. Изложбу је посетио изасланик Министра просвете и велики број грађана.⁶⁷⁹

У току исте школске године одржана су четири научна предавања на којима је било присутно око 1100 људи и једно популарно предавање са 250 присутних. Одржано је више изложби: писмених задатака, краснописа, цртежа, слика и женских ручних радова. Све појединачне изложбе посетило је по око 600 људи. Одржана је једна забава у корист школског фонда уз присуство 80 људи, са које је прикупљено 3.176 динара, и три приредбе за ђаке са којих је прикупљено 1.500 динара.⁶⁸⁰

Исте школске 1928/29. године, осим што су 6 наставника и 6 наставница били чланови Професорског друштва, у раду Црвеног крста учествовало је 2 наставника и 3 наставнице, Савезу Трезвене младежи 1 наставник и једна наставница, Феријалном савезу 1 наставник и једна наставница, Скаутима 2 наставника и у Соколском друштву 2 наставника и 3 наставнице.⁶⁸¹

*

У школској 1929/30. години, прва значајна активност била је 12. октобра, када је Војислав Илић Млађи рецитовао своје песме ђацима гимназије. На Дан уједињења 1. децембра сви наставници су у својим одељењима одржали предавање о значају тог датума, а касније су сви наставници са директором и једним одељењем ђака, присуствовали благо дарењу у ћупријској цркви.

Први део програма Светосавске прославе 27. јануара 1930. године, одржан је пре подне у гимназијској сали: 1) Резање колача, 2) Светосавска химна, 3) Свечани говор Душана Вукићевића, 4) Јенко Симон, „*Од Балкана до Триглава*“, рецитовала Ана Франић, ученица четвртог разреда, 5) Подела награда за најбоље израђене Светосавске темате, 6) Милош Видаковић, „*Неимар Раде*“, рецитовао Војислав Симоновић, ученик првог разреда, 7) Државна химна, певао ђачки мешовити хор.

Програм прославе одржане увече: 1) Државна химна, извео ђачки мешовити хор, 2) Извештај благајника о стању Фонда за помагање сиримашних ученика, 3) Петар Божински, „*Враголан*“, извео женски хор ниже гимназије, 4)

⁶⁷⁸ АЈ, 66, 711.

⁶⁷⁹ Исто.

⁶⁸⁰ АЈ, 66, 2556.

⁶⁸¹ Исто.

Јован Дучић, „Мала принцеза“, музичко-рецитативна интерплетација у извођењу Радмиле Милошевић, ученице седмог и Милована Јовановића, ученика осмог разреда, 5) „Македонка“, ритмичка игра у извођењу ђака седмог и осмог разреда, 6) И. Новак „Дечија игра“, у извођењу оркестра ниже гимназије, 7) Ј. Маринковић, „Коло“, извео ђачки мешовити хор. После одмора: 8) М. Борас, Вежбе обручем, у извођењу ученица трећег и четвртог разреда, 9) Ф. Мах. „Пелељуга“, увертира, извео ђачки оркестар, 10) Р. Толингер, „Мутан Дунав“, отпевао ђачки мешовити хор, 11) М. Борас, Вежбе прутом, извеле ученице првог и другог разреда, 12) М. Бојић, „Песма соколова“, извео ђачки мешовити хор.⁶⁸²

Ове године није остварена коректна сарадња основне школе и гимназије у организовању Светосавске прославе. Управитељ основне школе Милан Стојановић није желео да се договори са директором гимназије о дану и месту одржавања прославе и организовању концерта са играчком у корис Фонда сиромашних ученика једне и друге школе. То је дало повода многим да умање значај саме прославе и значај просветних радника. Управитељ основне школе, за разлику од осталих година, ове године желео је да организује концерт истог дана када и гимназија. На овај начин велики број родитеља је доведен у недоумицу где да присуствује, јер су имали децу у обе школе, смањен је приход Фонда за сиромашне ученике и створено је код грађана мишљење да је дошло до сукоба међу просветним радницима. Управа основне школе за одржавање концерта одабрала је хотел „Синђелић“, у коме је једино свирао оркестар, који је већ раније био погођен од стране гимназије.

Било је разних примедби и на програм прославе. Директору гимназије је замерено од стране старешине Артиљеријске подофицирске школе пуковника Велимира Младеновића, што је прво изведена Светосавска а касније државна химна. Пошто су се умешала и друге институције, Министарство просвете је затражило од Министарства унутрашњих дела да се о замерама на програме прослава, заинтересовани директно обрате Министарству просвете, а не да поједине установе траже објашњење директно од школа. Одељење за средњу наставу предлужило је одељењу за основне школе да се казни директор основне школе Милан Стојановић, због своје некоректности.⁶⁸³

На дан рођења Јосипа Јураја Штросмајера 4. фебруара, предавање о његовом животу и раду одржао је директор Душан Бабић. Гусларско вече организовано је 22. фебруара, на коме су народне песме изводили гуслари из Шумадије, Црне Горе и Херцеговине.

Предавање о Масарику одржао је ђацима гимназије 7. марта Душан Вукићевић. Прослава француског дана, на којој је прикупљан прилог за пострадале од поплава у Француској, одржана је 14. априла 1930. године. На прослави Милан Мајзнер одржао је предавање о великој помоћи француског народа. Душан Вукићевић одржао је предавање ђацима гимназије и 30. априла. Тада је говорио о грофу Зринском и Фрањи Франкопану. Сви професори са

⁶⁸² АЈ, 66, 711. Цена карата: 20 динара круг, 15 динара I место, 10 динара II место. Приход је прикупљен у користа Фонда за потпомагање сиромашних ученика.

⁶⁸³ АЈ, 66, 711.

директором присуствовали су служби у цркви, поводом дана Тирила и Методија.⁶⁸⁴

*

У првом полугодшту школске 1930/31. године од значајних манифестација било је предавање професора Христине Пијук о Француској и њеној помоћи за време Првог светског рата, одржано 11. новембра. Ове године обележавање дана уједињења одржано је 1. децембра у цркви уз присуство директора, свих наставника и два ђачка одељења.

Светосавска прослава организована је 27. јануара 1931. године према одобреном програму, пред 572 грађана. Пре подне је извршено резање колача, изведена химна Светом Сави, о врлинама је говорио суплент Риста Продановић, изведена је државна химна, песма Алексе Шантића „Пред Битољем“, коју је рецитовао Војислав Јанковић, дељење награда ученицима за најбоље урађене светосавске темате из фонда др Видојковића. Боривоје Јовановић, ученик шестог разреда награђен је са 200 динара, Душанка Затецало, ученица осмог разреда са 150 и Бранко Спасић, ученик седмог разреда са 100 динара. Поводом Светог Саве за сиромашне ђаке гимназије Трговачка банка у Ћуприји предала је уложне књижице са по 100 динара Стевану Симићу, ученику трећег разреда, Тодору Наумовићу, ученику петог разреда, Живки Живковић, ученици седмог разреда и Радју Стефановићу, ученику седмог разреда.

Вечерњи део програма је обухватао: државну химну, извештај благајника о стању Фонда сиромашних ученика са обавештењем да је госпођа Зироида Видаковић поклонила фонду 2.000 динара, песму Крапчевић Силвија Станимира „У бадњој ноћи“, коју је рецитовао Бранко Лазаревић, ученик првог разреда, композицију Ј. Милера „Потпури“, коју су извели Живојин Поповић, професор (флуата), Риста Продановић, суплент (виола) и Трифун Симић, ученик (виолина), песму Јована Дучића „Дубровачки поклисар“ коју је рецитовала Верослава Лукић, ученица шестог разреда, вежбе ученика првог разреда по ритму народних игара уз пратњу ђачког оркестра, композицију Ф. Неруде „Словенска успаванка“ у извођењу професора Поповића и Продановића и ђачког оркестра. После одмора било је изведено: „Тамо далеко“, ритмичка вежба ученика виших разреда уз пратњу ђачког оркестра, Мокрањчеваруковег „Из старе Србије и Македоније“, у извођењу професора Живојина Поповића и Ристе Продановића и ђачког оркестра, Скупине у извођењу ученика четвртог разреда, песма П. Прерадовића „Браћа“ коју су рецитовали ученици Милош Драгићевић и Душан Јовановић, Ритмичка осмица, коју су извеле ученице виших разреда уз пратњу ђачког оркестра. У истој школској години обележени су рођендани престолонаследника, краља и краљице.⁶⁸⁵

Штросмајеров дан одржан је 4. фебруара. О Штросмајеру је предавање одржао директор школе Душан Бабић. Поред ових свечаности, одржана су два концерата на којима је присуствовало 682 грађанина и са којих је остварен приход 2.604 динара, који је уплаћен у корист сиромашних ученика. На једном

⁶⁸⁴ Гимназија (државна нижа и градска виша приватна) Краљевине Југославије у Ћуприји Извештај о раду и успеху за школскз 1929-1930 год, Ћуприја 1930.

⁶⁸⁵ АЈ, 66, 711.

популарном предавању било је присутно 572 грађанина, а на ученичкој изложби, изложби писмених задатака, краснописа и цртежа било је присутно по 153 посетилаца. Ове године одржано је предавање о Зринском и Франкопану, које је 30. априла одржао Тодор Шоптрајановић, и служба у цркви 9. маја поводом дана Ћирила и Методија. Јавна гимнастичка вежба одржана је у Ади 3. јуна.

Ове године неколико наставника је било укључено у рад градских друштава. Три наставника су радили на просвећивању, четири наставника и једна наставница радили су у Соколском друштву, један наставник и једна наставница у Савезу Трезвене младежи, у Феријалном савезу једна наставница и два наставника и три наставнице у Црвеном крсту.⁶⁸⁶

*

Почетком школске 1931/32. године, односно 28. октобра, позориште Моравске бановине извело је за ученике гимназије, позоришни комад „*Кир Јања*“, а после два дана и позоришни комад „*Хасанагиница*“. Позориште Моравске бановине извело је 4. новембра и трећи позоришни комад „*Свет*“ од Нушића. Децембра 1931. и почетком јануара 1932. године обележени су: Дан уједињења, рођендан Краља и рођендан Краљице.

У оквиру прославе Светог Саве, пре подне је обављена служба у цркви. Касније на свечаности, Љубица Милутиновић говорио је о уметности, ђачки хор је отпевао светосавску и државну химну и изведен је програм, који су припремили ђаци гимназије. Увече је одржан концерт, који је започет државном химном. У оквиру програма ђачки хор је извео неколико песама, а поједини ђаци рецитације и гимнастичке вежбе.

Директор Душан Бабић одржао је 4. фебруара предавање о Штросмајеру, а 20. фебруара предавање о Вуку Караџићу. Помен свим умрлим утемељивачима и добротворима Фонда сиромашних ученика одржан је 21. фебруара у цркви, уз присуство директора, свих наставника и ђака три одељења.

Милован Барјактаровић, гуслар из Берана извео је неколико народних песама 24. марта. Априла месеца ђаци су присуствовали приказивању филма о Соколском слету, Борском руднику и физичкој култури омладине. Предавање о мајци, материнској љубави и дечијој дужности према мајци, одржао је 7. маја професор Милан Јовановић. Јавни час из певања школских хорова одржан је 15. маја. Сви наставници са замеником директора присуствовали су 24. маја служби у цркви, поводом дана Ћирила и Методија. Маја месеца професор Душан Вукићевић одржао је предавање о Топличком устанку.

Почетком јуна 1932. године одржана је јавна гимнастичка вежба. Вежба је одржана према наређењу Министра просвете. Команде су преношене преко радија. Вежбале су само ученице од првог до шестог разреда, јер гимназија није имала наставника гимнастике за ученике. Укупно је вежбало 96 ученица. Посета је била врло масовна. Присуствовали су: изасланик Министра просвете, сви наставници гимназије, командант места, начелник среза, командир жандармерије и представници свих осталих установа у Ћуприји. Истог дана приређена је врло успешна изложба ђачких радова: цртежа, геометријских модела и збирки животиња и биљака. Изложба женских радова приређена је 19. јуна и била је

⁶⁸⁶ АЈ, 66, 2556.

мало слабија, јер гимназија није имала стручну наставницу за женски ручни рад⁶⁸⁷

*

Школске 1932/33. године организована су четири популарна и једно научно предавање, уз присуство 275, односно 60 грађана. У првом полугодшту Тодор Шоптрјановић је 11. новембра одржао предавање о Друштву народа, а 10. децембра Душан Вукићевић о исељеницима. Организована су и два певачка концерта са укупно 348 присутних грађана и један инструментални концерт, на коме је присуствовало 179 грађана. Организовано је и више изложби ученичких радова, краснописа, цртежа, слика, женских ручних радова. Сваку појединачну изложбу посетило је по 237 грађана.⁶⁸⁸

Соколско друштво је 17. новембра 1932. године организовало прославу поводом 20 година од Балканског рата. У оквиру прославе професор Милан Јовановић одржао је предавање о значају Балканског рата. Слична прослава организована је и приликом обележавања 1. децембра.

Светосавска прослава одржана је 27. јануара 1933. године. После службе у цркви, извршено је водросвећење и резање колача. На пре подневној прослави професор Милан Јовановић говорио је о „*Националном схватању среће*“. После подне одржана је игранка за ђаке у гимназијској сали. Дан Штросмајера обележен је и ове године 4. фебруара. Предавање о њему одржала је Станислава Трифуновић. Соколско друштво организовало је 17. априла прославу посвећену соколству, на којој је говорио Драг. Јанковић, начелник Соколског друштва у Ћуприји. Касније је изведен позоришни комад „*Покондирена тиква*“. У раду Соколског друштва било је укључено 9 наставника и 4 наставнице.⁶⁸⁹

Априла 1933. године одржана је приредба Пододбора Црвеног крста ученика шестог разреда, са које је приход био упућен у корист сиромашних ученика истог разреда за организовање екскурзије по Јужној Србији. Приредба је обухватала поздравни говор професора Поповића, рецитацију „*Лена Ванда*“ од М. Ј. Митровића, хавајске мелодије на гитари у извођењу ученика шестог разреда, рецитацију „*Предпразничко вече*“ од Алексе Шантића и позоришни комад „*Обичан човек*“ од Бранислава Нушића. После приредбе одржана је игранка. Улазница за приредбу је износила 10 динара. У рад Црвеног крста било је укључено 7 наставника и 6 наставница.⁶⁹⁰

Маја месеца следеће године организован је у сали гимназије веома успешан ученички концерт. Све тачке програма извели су мешовити ђачки хор и школски оркестар. Програм је обухватао следеће композиције: „*Песма узору*“ од

⁶⁸⁷ АЈ, 66, 711.

⁶⁸⁸ АЈ, 66, 2556.

⁶⁸⁹ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1932-1933. годину, Параћин 1933. Школске 1932/33. године организовано је обележавање: рођендан престолонаследника, Дан уједињења, рођендан краља, рођендан краљице, Свети Сава, дан Штросмајера, помен добротворима и утемељивачима Фонда сиромашних ученика, дан Зрињског и Франкопана, дан Ћирила и Методија и Видовдан. На прославама је укупно било присутно 375 грађана (АЈ, 66, 2556)

⁶⁹⁰ АЈ, 66, 2556.

М. Милојевића, „Бачка песма“ од В. Ђорђевића, „Коњик“ од М. Милојевића, „Пастирова песма“, збирка песама од Вл. Ђорђевића, „Из Старе Србије и Македоније“, 7. Руковет Стевана Мокрањца, „По језеру“ од Хибада, једну композицију од Биничког, „Мајска песма“ од М. Милојевића, „Ми смо деца весела“ од В. Ђорђевића и марш „Триглав“.⁶⁹¹

*

И школске 1933/1934. године организована су четири предавања, једно научно на коме је присуствовало 60 грађана и три популарана на којима је присуствовало 198 грађана, два певачка и један оркестарски концерт са укупно 164 присутних грађана, и изложбе ученичких радова, цртежа, слика и ручних радова, на којима је било присутно по 216 грађана.

Светосавска прослава одржана је врло свечано. После црквеног обреда, изведене су државна и Светосавска химна. У наставку програма, професор Никола Богичевић је одржао предавање о планети Марсу. На истој свечаности додељене су награде из легата др Видојковића за Светосавски темат, ученицима: Нади Пејхопа, Браниславу Маринковићу и Верослави Новак. Тема је била „Оцеви и деца“ (сукоб између њих је вечит, какав изгледа данас). После концертног дела Светосавске забаве, организованог у корист Фонда сиромашних ученика, одржана је игранка. Некадашња наставница гимназије др Чворић предала је 200 динара као помоћ сиромашним ученицима.⁶⁹²

Пододбор професорског друштва одржао је фебруара 1934. године концерте у Ћуприји, Параћину и Јагодини, са којих је приход ишао као помоћ за подизање професорског дома у Београду. Концерти су одржани у Ћуприји у згради гимназије 15. фебруара, у „Гранд хотелу“ у Параћину 11. фебруара и у Јагодини 18. фебруара у школској згради. Програм је био састављен од: предавања Николе Богичевића о планети Марсу, песме „Молитва“ од Владимира Назора, неколико инструменталних композиција, песме „Реч генија Југословена“ од Момчила Милошевића и комедије од Бранислава Нушића „Покондирена тиква“.⁶⁹³

Почетком маја 1934. године, приређен је у ћупријској гимназији успешан концерт. Изведено је 12 тачака програма, а најуспелији су били наступи дечијег хора, који је извео „Чобаницу“ и „Воденично коло“, и професора Живојина Поповића, који је извео Вердијевог „Трубадура“. Успешан концерт извели су ученици 13. маја исте године. Поред мешовитог и дечијег хора, запажене наступе имали су и инструменталисти на виолини и хармонијуму. Извођене су композиције Борожанског „Кољ Славен“, Дубека „О Ђурђев дане“, Бетовена „Елиза“, Биничког, Вердија „Трубадур“, Вагнера и других. Исте школске године организоване су три изложбе: краснописа, цртежа и ручних радова. Изложбе је посетило око 250 грађана.⁶⁹⁴

⁶⁹¹ АЈ, 66, 2556.

⁶⁹² Моравски гласник, бр. 92, 28. јануар 1934. године

⁶⁹³ АЈ, 66, 712.

⁶⁹⁴ Моравски гласник, бр. 102, од 20. маја 1934. године.

Ове школске године 7 наставника било је активно у Соколском друштву, једна наставница у Савезу трезвене младежи и 5 наставника и 6 наставница у раду Црвеног крста.⁶⁹⁵

*

Богата активност ученика и наставника настављена је и школске 1934/1935. године. Редовна настава почела је 11. септембра 1934. године. Пре тога, тачније 6. септембра на рођендан Престолонаследника Петра, директор је са наставницима присуствовао благодарењу у ћупријској цркви. После месец дана, од 10. до 13. октобра настава је прекинута због убиства Краља Александра. Неколико наредних дана било је посвећено том трагичном догађају. На седници Наставничког савета одржаној 12. октобра, директор Велимир Трифуновић говорио је о Краљу Александру, а затим су сви: директор, наставници и служитељи положили заклетву на верност Краљу Петру II. Два дана касније директор је ученицима одржао предавање о Краљу Александру, а 13. октобра предавање о значају ступања на престо Краља Петра II. Предавање о преносу посмртних остатака Краља Александра одржао је ученицима 15. октобра професор Милан Јовановић. На дан сахране, на литургији у ћупријској цркви били су присутни сви наставници и ученици школе. Поводом четрдесетог дневног помена, 17. новембра, поново је цела школа присуствовала литургији.⁶⁹⁶

У првом полугодишту одржано је још неколико активности. Професор Јован Шоптрајановић 31. октобра одржао је предавање „О Јадрану“, Јован Апостоловић одржао је предавање „О друштву народа“, а 1. децембра поводом Дана уједињења одржана је служба и благодарење у цркви уз присуство директора и наставника, а Соколско друштво одржало је свечану академију у школској сали, на којој је извршена заклетва Краљу Петру II.

Прослава Светог Саве одржана је 27. јануара 1935. године. После службе, у гимназијској сали извршено је водоосвећење и сечење славског колача. О Светом Сави говорио је Велимир Трифуновић, директор гимназије. За светосавске тематике из фонда Видосаве Видаковић исплаћено је 6.180 динара. Од прилога прикупљено је 1.004,75 динара у корист Фонда сиромашних ученика. Приликом обележавања Штросмајеровог дана, 4. фебруара предавање је одржао Јован Апостоловић, професор.⁶⁹⁷

Новосадско позориште извело је 6. фебруара 1935. године за ученике гимназије позоришни комад „Девојачка клетва“. Позоришни одсек Ћачке литерарне дружине „Јакишић“, 7. априла у гимназијској сали приредио је две представе од Нушића: „Светски рат“ и „Анафбет“. Београдско мало позориште Душана Животића приредило је 16. априла једну позоришну представу за ученике. На свечаној академији, одржаној 14. априла 1935. године, приликом обележавања Илирског покрета, изведен је следећи програм: *Илирски покрет и његов значај за духовно и државно јединство Југословена* - предавање Живојина Милосављевића; рецитација *Иво и Јово* од Ивана Плиског, рецитовао

⁶⁹⁵ АЈ, 66, 2556.

⁶⁹⁶ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1934/1935. годину, Параћин 1935.

⁶⁹⁷ АЈ, 66, 2556.

Александар Маринковић, ученик трећег разреда; рецитација *Хрват или Србин* од П. Прерадовића, рецитовао Предраг Љутић, ученик првог разреда; одломци из романа „*Освита*“ од Талског, читао Предраг Љутић, ученик осмог разреда; „*Пролетна песма*“ од Прерадовића, рецитовао Љубомир Белогрић, ученик осмог разреда; „*О браћо Хрвати*“ од Станка Враза, рецитовао Миодраг...ученик првог разреда; песма „*Мируј мируј срце моје*“ уз пратњу виолине певала Мирослава Протић, ученица четвртог разреда; „*Петру Прерадовићу*“ од Јована Јовановића-Змаја, рецитовао Радомир Велић, ученик осмог разреда и једна песма од Алексе Шантића, коју је рецитовао Боривоје Тодоровић, ученик седмог разреда.

Од многобројних активности, поред свечане академије о Југословенству, одржаној 14. априла, на којој је о значају Илирског покрета и државног и духовног јединства говорио професор Живојин Милосављевић, треба поменути: полугодишњи парастос Краљу Александру одржан 6. априла; предавање Милана Николића-Расинског о лепом читању и рецитовању; парастос изгинулим устаницима у 1805. години који је одржан 15. маја у Иванковцу, на коме су присуствовали директор Велимир Трифуновић, професор Милан Јовановић и гимназијски хор са хоровођом Глигоријем Јемцем; предавање о туберкулози које је одржао школски лекар др Милош Шарић; организовање изложбе ђачких радова од 15. до 28. јуна, и прославу Видовдана и Дана народног просвећивања⁶⁹⁸

Исте школске године неколико наставника било је активно у разним удружењима. Од наставника нарочиту активност показао је Милан Јовановић. Он је током школске 1934/1935. године био активан у Соколском друштву, Народној одбрани, Аеро клубу. Осим тога одржао је око 40 предавања у Ћуприји и околним местима. Своје радове је штампао у *Народној одбрани*, *Летпису Матице српске*, *Гласнику професорског друштва*, *Животу и раду*, *Правди*, *Моравском гласнику*. Током школске 1935/1936. године, чланови Соколског друштва у Ћуприји били су: Велимир Трифуновић и Јован Апостоловић. У управи Црвеног крста активно су радили: Велимир Трифуновић, Владимир Константинвић, Марија Калчан и Петар Момировић. Сви остали наставници учествовали су у раду као редовни и помажући чланови Црвеног крста. У управи Аеро клуба дужност потпредседника вршио је Никола Божићевић. Један наставник био је активан у Ђачком позоришту.⁶⁹⁹

*

Почетком школске 1935/1936. године било је неколико активности. На дан 9. октобра одржана је у школи комеморативна седница поводом годишњег помена Краљу Александру. О Краљу је говорио професор Милан Јовановић. Предавање о Јадранској стражи 31. октобра одржао је Петар Момировић, свечано предавање о Филипу Вишњићу, одржао је професор Ђорђе Киселиновић 6. новембра. На дан уједињења 1. децембра, после благодарња и службе у цркви, Соколско друштво одржало је свечану седницу.

Прослава Светог Саве 27. јануара 1936. године започета је водросвећењем и сечењем славског колача и химном Светом Сави. Затим је следио поздравни

⁶⁹⁸ АЈ, 66, 2556.

⁶⁹⁹ Исто.

говор Ђорђа Киселиновића, који је говорио о образовању и васпитању, државна химна, додељивање награде најбољем ученичком раду из фонда др Јосипа Видаковића, рецитација „Свети Сава“ од В. Илића, „Поздрав Истара Краљу Петру II“ од Јеретова, „Рођење Марково“ од Д. Филиповића, „Отаџбина“ од Вел Рајића и „Снег“ од Јеретова.

У току школске године обележени су још Штротмајеров дан и Видовдан. Осим ових активности, током године, одржан је један концерт пред 200 грађана и два предавања пред истим бројем присутних. Једно од предавања било је предавање о Николи Тесли, које је одржао Живојин Поповић. Са концерта и предавања прикупљено је 1.175 динара. Од 20 до 28. јуна организоване су јачке изложбе цртежа, земљописних карата, геометријских цртежа, радова од картона и женских ручних радова.

Исте школске године Велимир Трифуновић, директор и Јован Апостоловића били су у управи Соколског друштва у Ћуприји, а у управи Црвеног крста Велимир Трифуновић, Владимир Константиновић и Петар Момировић, док су остали наставници били редовни или помажући чланови Црвеног крста. Књижевност су се бавила два наставника.⁷⁰⁰

Јавни ученички концерт приређен је 26. априла 1936. године, са програмом: 1) „Молитва дух Словена“, од Бошковића, у извођењу мешовитог хора, 2) „Коло српских народних песама“, у извођењу мешовитог хора, 3) „Соколови моји тићи“, од Николића, у извођењу дечијег хора, 4) „Клопарење млина“, од Илића у извођењу дечијег хора, 5) „У шумици“ од Гојковића, у извођењу дечијег хора, 6) Две композиције од Моцарта, у извођењу наставника и ученика школе, 7) „Соколи“, од Бајића, у извођењу мешовитог хора, 8) „Врабац и мачка“, од Милојевића, у извођењу дечијег хора, 9) „Ноћна тајна“, од Илића у извођењу дечијег хора, 10) „Пролећна песма“, од Гојковића у извођењу дечијег хора, 11) „Осу се небо...“ из Друге руковети С. Мокрањца. У оквиру овог концерта, професор Манојло Чучковић одржао је предавање „О музици и њеном васпитном значају“. Чист приход са концерта износио је 930 динара.⁷⁰¹

*

Више активности било је такође и почетком школске 1936/37. године. Бановинско позориште је 6. октобра приредило је позоришни комад „Скакавац“ од Костова. После помена у цркви, поводом две године од убиства Краља Александра, Соколско друштво у Ћуприји одржало је у гимназијској сали комеморативну седницу. О краљу су говорили Милан Јовановић, професор и Милан Станојловић, учитељ, у име Соколског друштва. Приликом Дана уједињења такође је Соколско друштво Ћуприје, после службе у цркви, одржало у гимназијској сали свечану седницу.

Прослава Светог Саве одржана је 27. јануара 1937. године. После водросвећења госте је поздравио и о значају Светог Саве говорио директор школе Михаило Ђорђевић. После његовог поздравног говора, отпевана је државна химна, и професор Манојло Чучковић одржао је предавање „О моралном васпитању“. Из фонда др Јосифа Видаковића, за најбоље радове светосавског

⁷⁰⁰ АЈ, 66, 2556.

⁷⁰¹ Исто.

темата са темом „Ко је све и чиме допринео слави и величини нашег народа“, награђени су: првом наградом од 150 динара Милан Миловановић, другом наградом од 100 динара Бранислав Николић и трећом наградом од 50 динара Душан Урошевић, сви ученици седмог разреда. Увече је у хотелу „Уједињење“ приређен добротворни концерт са игранком у корист Фонда сиромашних ученика. Почетком фебруара обележен је дан Штросмајера предавањем Олге Деркачев.⁷⁰²

Поред прослава Светог Саве и Штросмајеровог дана, 1936/1937. године, у школи су организована и два концерта, један за ученике и један за грађанство, са позоришним комадом „Обичан човек“, у коме су играли чланови Феријалног савеза. Вардарско повлашћено позориште „Боем“ приредило је за све ученике 4. јуна 1937. године у кафани „Синђелић“ позоришни комад „Две бекрије“. Ове године није било организовања изложби, јер школа није имала наставнике цртања, писања и женског рада. Организована су три популарна предавања на којима је присуствовало по 500 грађана и два концерта школског хора на којима је присуствовало по 380 грађана. На прослави Светог Саве било је присутно 320 грађана а на прослави Видовдана 260 грађана. Са свих приредаба у овој години прихорено је 6.259 динара.⁷⁰³ Током ове школске године професори су одржали укупно 18 предавања. У ваншколским активностима, поједини наставници били су у управама Соколског друштва, Народне одбране, Црвеног крста, Народне читаонице и Женске појужнице.⁷⁰⁴

*

Богата ваншколска активност била је и следеће 1937/1938. године. Сви ђаци са директором и наставницима присуствовали су 15. септембра помену палим ратницима у Првом светском рату. Професор Милан Јовановић је 21. септембра одржао предавање ђацима и наставницима школе о покојном Масарику, бившем председнику Чехословачке. Јован Апостоловић, професор, одржао је 24. октобра предавање о Кумановској бици. Предавање о Вуку Караџићу одржано је 6. новембра. Професори Маргул Николау и Милан Јовановић одржали су 30. октобра предавања о Јадранском мору и о штедни. Прослава дана ослобођења и уједињења обележена је и ове године 1. децембра, службом у цркви и програмом Соколског друштва.

Прослава Светог Саве одржана је 27. јануара 1938. године. Прославу је отворио директор гимназије поздравним говором. Гимназијски хор отпевао је државну химну. Светозар Петровић, професор, одржао је предавање о Светом Сави. Мешовити хор Гимназије извео је химну Светом Сави „Ускликнимо с љубављу“. Одломак из Теодосијеве биографије о Светом Сави говорио је Љубиша Урошевић, ученик осмог разреда. „Буди свој“ од Алексе Шантића рецитовао је Милан Миловановић, ученик осмог разреда. „Мач и перо“ од Јована Јовановића-Змаја рецитовао је Милојко Лазаревић, ученик седмог разреда. „Зимске песме“ од Ђорђевића певао је хор II-а разреда. Поводом Светог Саве награђен је са 200

⁷⁰² Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1936/37. годину, Параћин 1937.

⁷⁰³ АЈ, 66, 2556.

⁷⁰⁴ АЈ, 66, 711.

динара из фонда покојног др Видаковића, Милан Миловановић за најбољи светосавски темат: „*Како тече живот у Ћуприји*“. Подружница „*Књезиња Зорка*“ оденула је двоје ученика. Пекар Михаило Ранђеловић поклонил је славски колач.⁷⁰⁵

Дан Штросмајера прослављен је 4. фебруара. Пре подне у згради Гимназије директор је говорио о примерима родољубивог пожртвовања Светог Саве и Штросмајера, а затим је Милан Јовановић, професор, одржао предавање о раду Јураја Штросмајера. На крају преподневног програма ученици су рецитовали неколико пригодних рецитација. Увече је приређена велика забава у корист Фонда сиромашних ученика у хотелу „Синђелић“ са програмом: 1) Живот и рад Ј. Ј. Штросмајера, 2) Државна химна у извођењу хора Гимназије, 3) „У славу Ј. Ј. Штросмајера“ од Ферда Шошоћа, рецитовао је Милан Миловановић, ученик осмог разреда, 4) „Моје село“ и „Ми смо деца весела“ од Ђорђевића, певао је хор I-а разреда, 5) „Пред књигом повести рода мога“ од Крањчевића, рецитовао Љубиша Урошевић, ученик осмог разреда, 6) „Извор воде извирала“ од Ђорђевића и „Каришик новијих народних песама“ од Скочибушића, певао хор II-а разреда, 7) „Проклет био“ од Д. Филиповића, рецитовао ученик петог разреда, 8) „Из Мостара“ од Алексе Шантића певао хор гимназије.

Половином фебруара ђаци су присуствовали пројекцији филма „*Ој летни, сиви Соколе*“, а 25. фебруара у школској сали гимнастичким вежбама артисте Пери Шестана.

Први школски час 7. маја био је посвећен мајци. Ђацима је одржала предавање о мајци професор Олга Деркачев. Касније је програм обухватао: рецитацију „*Мајка сињу код колевке*“ од Змаја, рецитовала Марија Ерлевајн, ученица осмог разреда; одлумке из књиге „*Моја мати*“ од Љ. Вулићевића, читао Милан Миловановић, ученик осмог разреда; „*Богојављенска ноћ*“ од Св. Ђоровића, читао Љубиша Урошевић, ученик осмог разреда. Увече истог дана, у концертном програму Просветно-културног клуба у Ћуприји, учествовао је хор гимназије.

Музички јавни час, у оквиру прославе дечијег дана, приређен је 8. маја у гимназијској сали са програмом: 1) предавање професора Николe Богићевића „*Учимо родитеље како да одгаје своју децу*“, 2) Државна химна, извео гимназијски хор, 3) „*Из Мостара*“ од Шантића, певао гимназијски хор, 4) „*Мила моја нана*“, од Корунковића, певао хор првог разреда, 5) „*Мајци*“ од Петра Прерадовића, рецитовао Милојко Лазаревић, 6) „*Сви Шајкаши*“ од Ђорђевића, певао хор првог разреда гимназије, 7) „*Моје село*“ од Ђорђевића, певао хор првог разреда, 8) „*Ко дан се зазнава*“, словеначка народна песма и „*Висибаба*“ од Корунковића, певао хор првог разреда, 9) „*Мајка сињу код колевке*“ од Змаја, рецитовала Марија Ерлевајн, ученица осмог разреда, 10) „*Јутро у селу*“ и „*Пробуђена жаба*“ од Корунковића, певао хор првог разреда, 11) „*Извор воде извирала*“ од Ђорђевића, певао хор другог разреда, 12) „*Ајде што те текне*“ и „*Оро се вије*“, народне песме, певао хор другог разреда, 13) „*Моја мати*“ од Љ. Вулићевића, читао Милан Миловановић, ученик осмог разреда, 14) „*Марике на*

⁷⁰⁵ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1937/38. годину, Ћуприја 1938.

сто седеше“ од Ћесаровића, певао гимназијски хор, 15) „Кроз чаршију прође ми Ленче“, певао гимназијски хор, 16) „Ми смо деца весела“ од Ђорђевића, певао хор првог и другог разреда, 17) „Што но ми се Травник замаглио“ и „Од Дрине до Вардара“ од Тривунца, певао хор другог разреда, 18) „Богојављенска ноћ“ од Св. Ђоровића, читао Љубиша Урошевић, 19) „Ми удрија тапанит е“ од Николића, певао хор првог и другог разреда, 20) „Братско коло“ и „Емина“ од Корунковића, певао гимназијски хор.

Сутрадан 9. маја, ђаци виших разреда са наставницима присуствовали су увече свечаном дочеку и испраћају председника турске владе Џелала Бојара и министра иностраних послова Ружди Араса, који су се кратко задржали у Ћуприји на путу за Београд.

Јавни гимнастички час одржан је 15. маја у касарни Артиљеријске подофицирске школе, са програмом: 1) Поздравни говор заступника директора Живојина Милосављевића, 2) Дефиле вежбача, 3) Државна химна, певао хор питомаца Подофицирске школе, 4) „О потреби телесног васпитања“, предавао Ананије Жарић, наставник гимнастике, 5) Просте вежбе са скупинама, извели ученици првог и другог разреда, 6) Просте вежбе ученика првог и другог разреда, 7) Вежбе палицама ученика трећег и четвртог разреда, 8) Просте вежбе ученица од трећег до седмог разреда, 9) Просте вежбе ученика петог, шестог и седмог разреда, 10) Трчање на 100 и 400 метара и трчање у џаковима ђака свих разреда, 11) Дечије игре ђака свих разреда. На крају је одиграно неколико кола и свирала блех музика рудара из Сењског Рудника.

Гимназијски хор учествовао је на заједничком концерту хорова Подофицирске школе, занатске школе, основне школе и параћинске гимназије, одржаном 29. маја у Соколском дому у Параћину.

Почетком јуна Повлашћено позориште П. Штола и Н. Бановића приредило је Нушићеву комедију „Др“ за ђаке гимназије у хотелу „Синђелић“. Сутрадан 2. јуна ђаци су учествовали у програму на Соколском јавном часу у Ћуприји, а 5. јуна вежбачи гимназије учествовали су, заједно са питомцима Подофицирске школе, на Соколском јавном часу у Јагодини.⁷⁰⁶ Школске 1937/1938. године сви наставници били су чланови Црвеног крста, а поједини Соколског друштва и ћупријског удружења „Младих умних радника“.

*

У првом полугодишту школске 1938/39. године, од значајних активности, одлучено је да се отвори књижница уџбеника сиромашних ученика из средстава Фонда сиромашних ученика, одржан је комеморативни скуп поводом смрти кнеза Арсена, о коме је говорио др Милан Јовановић и прослављен је дан Јадранске страже. Неранца Максимовић одржала је 29. новембра предавање о нашим исељеницима у Америци.

Обележавање дана Светог Саве јануара 1939. године извршено је у два дела. Пре подне обављено је резање славског колача, изведене државна и светосавска химна, одржано предавање Ђуре Љупчића под називом „Њућа и

⁷⁰⁶ АЈ, 66, 2413. Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји и Извештај за школску 1937-38 годину, Ћуприја 1938.

и кола као васпитни фактори“, рецитована „Песма о песми“ Јована Јовановића – Змаја, „Напуштена црква“ Милана Ракића и народна песма „Полазак на Косово“, а ђачки хор нижих разреда извео је „Славска“ Стевана Мокрањца. После подне програм је био богатији. Изведена је државна химна, поздравну реч одржао је Живојин Поповић, професор а професор Мургула Николау поднео је извештај о Благајничком фонду. Ученици су рецитовали „Монолог о св. Сави“ од Д. Максимовића и од С. Кранчевића „Жена“. Женски и мешовити хор извели су „От аџбину“ од Керница, „Успаванку“ од Сметане и „Мајку српског јунака“ од П. Крстића. Оркестарске композиције: „Ко лети сан“ Фрајта, „Валцер“ Карганова, „Успаванку“ Неруде и „Словеначке народне песме“, такође од Фрајта извели су професори и ученици гимназије.⁷⁰⁷

Штросмајеров дан обележен је 4. фебруара. О Јосипу Јурају Штросмајеру предавање је одржала Неранца Максимовић.

Ученице седмог разреда приредиле су музички концерт у кафани „Уједињење“, ради прикупљања новца за организовање екскурзија.

Гимнастички час извели су ђаци гимназије 24. маја у кругу ћупријске касарне. Свечаност је отворио Живојин Поповић. О значају гимнастике говорио је Ананије Жарић. У оквиру програма, вежбе са венчићима извеле су ученице првог и другог разреда, просте вежбе ученици првог и другог разреда, вежбе са палицама ученици трећег и четвртог разреда, просте вежбе ученици трећег и четвртог разреда, просте вежбе ученице петог, шестог и седмог разреда, вежбе уз песму „Пред Сенкином кућом“ ученице петог и шестог разреда, скок у даљ ученици петог, шестог и седмог разреда, трчање на 400 метара ученици петог, шестог и седмог разреда, трчање на 100 метара ученице петог, шестог и седмог разреда, и на крају народна кола.

На Видовдан наставници са ђацима присуствовали су прослави поводом 550 година од Косовске битке код манастира Раванице.⁷⁰⁸

У друштвима ван школе било је активно више наставника. У Црвеном крсту 15 наставника и 12 наставница и у Соколском друштву 1 наставник и једна наставница.

*

Обележавању Дана уједињења децембра 1939. године, присуствовало је око 700 грађана. После службе у цркви, сви ђаци са директором и наставницима присуствовали су свечаној седници у ново подигнутом Соколском дому.

Пре подневна прослава Светог Саве за школску 1939/40. годину одржана је 27. јануара 1940. године у Занатском дому. Домаћин славе био је Владимир Николић, трговац. Свако одељење имало је групу ученика, који су за своја одељења припремили жито и колач. После сечења славског колача и извођења химне Светом Сави, одржан је програм прославе. У другом делу, после државне химне, предавање о Светом Сави и богумилима одржао је професор Ђорђе Додик. Песму Д. Филиповића „Југовићу“ рецитовао је Виктор Комарецки, ученик

⁷⁰⁷ АЈ, 66, 2413. Приликом светосавске забаве прикупљено је 3.020 динара, а чист приход, после одбијања трошкова износио је 1.966 динара

⁷⁰⁸ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1938/39. годину, Ћуприја 1939.

седмог разреда; народну песму Свети Сава приказали су ученици седмог разреда; „Зимску идилу“ В. Илића рецитовала је Даринка Хаци-Видојковић, ученица петог разреда; песму С. Лжичара „Врбнице над морем“ певале су Светлана Анђелковић и Вера Јанковић, ученице првог разреда; песму Љ. Ненадовића „Пријатељство“ рецитовали су: Драгољуб Ганчевић, М. Димитријевић В. Марјановић, ученици првог разреда; хорску рецитацију „Le reveil“ извели су ученици првог разреда; „Сова и друге птице“ Јована Јовановића-Змаја рецитовали су З. Никитовић, П. Поповић, Р. Срећковић, В. Николић, Л. Младеновић, В. Михајловић и Љ. Михајловић, ученици првог разреда; „Отаџбину“ Ђуре Јакшића рецитово је Предраг Пешић, ученик седмог разреда; „Голготу“ М. Јакшића рецитовала је Даница Војиновић, ученица осмог разреда и песму Ђорђевића „Извир воде извирала“ певао је хор четвртог разреда.

У оквиру пре подневне прославе објављени су награђени светосавски темати. Прва награда од 300 динара додељена је Предрагу Пешићу, ученику седмог разреда, а друга награда од 200 динара додељена је Миодрагу Анастасијевићу, такође ученику седмог разреда. Тема је била „Утицај хришћанске а напосе православне Српске цркве на васпитање омладине“. Награда Ротаријанаца од 300 динара додељена је Витомиру Глигоријевићу, ученику седмог разреда, а тема је била „Ко другом добро служи и себи користи“. Прва награда сестара Симић од 120 динара додељена је Љубици Радојковић, ученици осмог разреда, а друга награда од 80 динара Драгици Стефановић, ученици петог разреда. Награда од 200 динара из фонда Др Јосифа Видаковића додељена је Слободану Николићу, ученику осмог разреда. Тема је била „Шта све краси а шта унижава и упропашћује данашњег омладинца“.⁷⁰⁹

Вечерња забава одржана је у Соколском дому. После државне химне и поздравног говора директора гимназије др Анте Ганчевића, изведене су две песме Стевана Мокрањца: „Химна Светом Сави“ и „На ранилу“ од стране мешовитог хора виших разреда и женског хора виших разреда; „Ала нешто...Ала нешто“ Јована Јовановића-Змаја рецитово је А. Љвре ученик седмог разреда; „Мајка“ Ј. Хаџеа отпевала је Даница Војиновић, ученица осмог разреда уз клавирску пратњу Персане Радојковић ученице шестог разреда; „Баво“ М. Јакића рецитовала је Зорка Бошковић, ученица седмог разреда; „Моја звезда“ Сметане певао је женски хор виших разреда; „Три хајдука“ Јована Јовановића - Змаја извели су Н. Бајкић, Ж. Поповић, Ј. Матовић и М. Радојковић, ученици петог разреда; „Коловођа“ В. Јоксимовића свирали су на виолини Б. Станојловић, Ж. Милетић, Н. Бизетић и Д. Сибиновић, ученици петог разреда и Љ. Станојловић и Д. Михајловић, ученици трећег разреда; композицију Ј. Хаџеа певала је Даница Војиновић, ученица осмог разреда уз клавирску пратњу Персане Радојковић, ученице шестог разреда; композиције С. Лжичара „Возила се шајка“, „Збогом нехарна душо“ и „Мајка Мару“ извео је хор првог разреда; „Караула на Вучјој пољани“ Ђ. Јакшића, рецитовао је М. Анастасијевић, ученик седмог разреда; „Последњи гост“ В.

⁷⁰⁹ За награђивање ученика за најбоље светосавске радове, дали су прилоге: 1) Епископ бачки др Венијамин 500 динара, 2) Ротаријанци из Ћуприје, Јагодине и Параћина 300 динара, 3) Сестре Симић, за покој душе преминуле сестре Бубе Симић 200 динара, 4) Легат Др Јосифа Видаковића, лекара 200 динара.

Илића рецитовала Софија Петковић, ученица осмог разреда; Венац народних песама отпево је хор четвртог разреда и комедију К. Трифковића „Честитам“ извели су ученици седмог разреда. После програма организована је игранка, а свирао је оркестар Железничке ложионице. На прослави Светог Саве присуствовало је око 1200 грађана.⁷¹⁰

Штро смајеро в дан 4. фебруара прослављен је такође свечано, пред око 700 грађана. После извођења државне химне, др Милан Јовановић говорио је на тему филозофија у народној поезији; „На ранилу“ од Мокрањца извео је женски хор виших разреда; „Понор“ од Шантића рецитовала је Јованка Мадарац, ученица шестог разреда; „Жабе“ од Јакшића рецитовала је М. Лукић; „Косач је прешао њиве“ од др Илића рецитовао је Д. Војновић; композицију „Коловођа“ од Јоксимовића свирали су ученици нижих разреда; „Сељанку“ од Шантића рецитовао је С. Војновић; „Диганка“ од Змаја рецитовао је Д. Срђековић; „Долап“ од М. Ракића рецитовао је М. Ђорђевић; „Мајка Мару“ и „Збогом нехарна душо“ певао је мешовити хор првог разреда; „Напуштена црква“ од Ракића рецитовала је Оливера Дафић; „Обућар и његов син“ рецитовао је Драгољуб Ганчевић; „На бунару“ од Д. Марковића рецитовао је Ст. Ковачевић; „Туга и жалост једног миша“ од Јована Јовановића-Змаја рецитовао је Д. Здравковић; „Збогом“ од Крањчевића рецитовао је Б. Јовановић; „Ево ти“ од Змаја рецитовао је Б. Максимовић; „Отац и син“ од Јакшића, рецитовао је М. Максимовић и „Словенска деклица“ од Прегеља, извео је женски хор нижих разреда, са којим је дириговао Винко Калачић, привремени учитељ вештина.⁷¹¹

Велики број угледних предавања одржали су наставници школе: Милева Дамњановић - *Језера*, Јелена Поповић - *Поређење придева*, Даница Томић - *Египат*, Олга Деркачев - *Краљ Стефан Дечански*, Др Милан Јовановић - *Coniunctivus praesentis activi et passivi omnium Coniunctionum*, Александар Станковић - *Погрешно закључивање-паралогизми и софизми*, Душанка Мочилник - *Узрочне реченице*, Ђуро Јупичић - *Електромагнети и примена код електричног звона*, Душица Гутеша(немачки) - *Атрибутне и објективне реченице*, Силвестер Мочилник - *Die Moadalen Hilfszeitworte*, Живојин Поповић - *Пчела као представник рада осмокрилаца*, Никола Стојаковић - *Електромагнетни таласи и принцип радиотелеграфије*, Јосип Антуновић, *Решавање једначина с једном и више непознатих*, Игор Парфјонов - *Русија од 1240 до 1505.*, Влада Николић - *Конструкција „Асс. Cum infinitivo“*, Живојин Милосављевић - *Стјепан Митров Љубиша*, Неранца Ерцег - *Холандија*, Ђорђе Додик - *Језуити*, Марија Миленковић - *Употреба трећег надежа без предлога*, Бранислава Кнежевић - *Les elements de La proposition*, Јелена Поповић - *Алузија, инсинуација, иронија и сарказам*, Татјана Пален - *L article partitif*, Станка Полић - *Франђо Крсто Франкопан*, Војислав Миленковић - *Стеновање и кореновање са разломљеним изложницом*, Винко Калачић - *Лепо певање*.⁷¹²

⁷¹⁰ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939-40. годину, Параћин 1940.

⁷¹¹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939-40. годину, Параћин 1940.

⁷¹² Исто.

На четири популарна предавања за грађане присуствовало је око 400 људи, а на једном концерту присуствовало је око 300 грађана, са кога је прикупљено 828 динара. На прослави приликом обележавања Видовдана, присуствовало је око 700 грађана.

Ове школске године активност наставника је била посебна. Четири наставника били су чланови Друштва за српски језик и књижевност, једна наставница Географског академског друштва, Француског клуба једна наставница, Црвеног крста 12 наставника и 11 наставница, Соколске дружине 4 наставника и једна наставница. Ван школе 4 наставника се бавило књижевношћу, а један наставник пољопривредом.⁷¹³

*

Почетком децембра 1940. године прослављен је државни празник Уједињење. Пре подне у цркви су наставници са ђацима присуствовали Благодаренју, а касније и свечаној седници у Соколском дому. Увече у Соколском дому одржана је свечана академија, на којој је директор др Анге Ганчевић говорио о значају 1. децембра. У Соколском дому 10. децембра одржана је Академија за ђаке свих школа у Ћуприји у корист ђачке кухиње. Истог месеца 21. децембра прослављена је 140-годишњица словеначког песника Франце Прешерна, о коме је говорила Ружа Јовановић, професор.

За школску 1940/41. годину Светосавска прослава одржана је 27. јануара 1941. године. Водросвећење и сечење славског колача одржано је у цркви. Химну Светом Сави извео је мешовити хор нижег течаја. Други део програма одржан је у 10 часова. Домаћин славе био је Јованча Дафић, трговац из Ћуприје. Програм је обухватао: 1) Државна химна извео мешовити хор вишег течаја, 2) Дим. Ђурић- (предавање) „Почеци културе човечанства“, 3) А. Качић-Миошић, „Св. Сава“, рецитовала Мирослава Јовановић, ученица осмог разреда, 4) М. Митровић: „Дед и унук“, извели Д. Милетић, ученик осмог разреда и Д. Никитовић, ученик првог разреда, 5) „Биљана“-народна песма-извео хор ученица нижег течаја, 6) М. Королија „Химна Вардари“, рецитовао Ал. Ловре, ученик осмог разреда, 7) Д. Филиповић „Мртав Срђа“, извели Драгољуб Ганчевић, Србољуб Марковић, Живојин Мишић и Драгиша Станојевић, ученици другог разреда, 8) М. Милошевић „За сунцем“, рецитовао Предраг Пешић, ученик осмог разреда, 9) В. Станимировић „Нашли се“, рецитовала Радунка Ђурђевић, ученица четвртог разреда, 10) С. Грегорић: „Војаки на поти“, рецитовао Мирослав Лукић, ученик другог разреда, 11) С. Крањчевић: „Пред књигом повјести“, рецитовао М. Главичић, 12) М. Тајчевић: „Борјано, Борјанке!“, певао мешовити хор вишег течаја.

На прослави извршено је и додељивање награде ученицима за Светосавске темате. Прва награда из фонда Др Јосифа Видковића додељена је Предрагу Пешићу, ученику осмог разреда, за рад на тему: „Јунаци борци за домовину из мог места“. Прва награда од 300 динара Др Венијамина, епископа браничевског, додељена је Александру Ловру, ученику осмог разреда, за рад на тему: „Улога српске цркве у ослобађању свог народа“.

⁷¹³ АЈ, 66, 2556.

Бора Николић, новинар и службеник Фабрике шећера, наградио је више ђака. Прва награда од 100 динара додељена је Надежди Голубовић, ученици петог разреда, за рад на тему: „Улога Карађорђевића у стварању Југославије“. Друга награда од 100 динара додељена је Владимиру Николићу, ученику шестог разреда, за рад на тему: „Југославија је плод самопрегоревања најбољих њених синова“. Трећа награда, такође од 100 динара, додељена је Миодрагу Неђићу, ученику седмог разреда за рад на тему: „Зашто омладина мора бити национална“. Бора Николић поклонио је и 9 књига, које су добили: Иван Легац, ученик петог разреда, Никола Рончевић, ученик шестог разреда и Милорад Мирковић, ученик седмог разреда.

Награда сестара Симић од 200 динара додељена је Софији Милетић, ученици седмог разреда, за рад на тему: „Улога бола у човећем животу“. Дана Брзаквић је поклонила 100 динара Ивану Легацу, ученику петог разреда, а 60 динара Олги Станојевић, ученици првог разреда.⁷¹⁴

Свечана академија Светосавске прославе одржана је 4. фебруара 1941. године, на којој је присуствовало око 1000 људи. После државне химне и поздравне речи директора гимназије, изведена је химна Светом Сави од стране хора нижих разреда. „Незнани јунак“ Д. Филиповића рецитовао је Слободан Јовановић, ученик осмог разреда, „О Штросмајеру“ говорио је Милан Јовановић, професор, „Отацино“ А. Шантића, рецитовао је Градибор Савић, ученик четвртог разреда, народну песму „Ger čez jezero i Potočar“ извео је хор ученика нижег течаја, „Молитва“ М. Бојића рецитовала је Бранка Лазаревић, ученица другог разреда, „Бискупу Штросмајеру“ П. Прерадовића рецитовала је Зорка Бошковић, ученица осмог разреда и „Борјано, Борјанке!“ певао мешовити хор виших разреда, којим је дириговао Винко Калагић, наставник музике. Комедију К. Трифковића „Француско-пруски рат“ извели су ученици: З. Бошковић, М. Валентин, С. Јовановић, А. Ловре, П. Пешић, ученици осмог разреда и Р. Милетић и А. Дубић, ученици седмог разреда. Редитељ представе био је Живојин Милосављевић, професор. О раду Фонда сиромашних ученика известио је благајник Игор Парфјонов, професор. У оквиру прославе, увече у Занатском дому одржана је игранка на којој је свирао оркестар Артиљеријске подофицирске школе. Приход са игранке био је намењен Фонду сиромашних ученика.⁷¹⁵

Почетком фебруара одржана су предавања у свим разредима о Илији Бирчанину, Алекси Ненадовићу и војводи Живојину Мишићу. Дан Поморавља обележен је 9. марта. Олга Деркачев одржала је 20. марта предавање о јуначкој смрти Ђакон Авакума.

Ове школске године 9 наставника и 10 наставница било је укључено у рад појединих друштава. У рад Црвеног крста пет наставника и осам наставница, у Соколском друштву три наставника и две наставнице и у Савезу трезвене младежи један наставник.⁷¹⁶

⁷¹⁴ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1940-1941. годину, Београд 1941.

⁷¹⁵ Исто.

⁷¹⁶ АЈ, 66, 2556.

6. ЕКСКУРЗИЈЕ

Прва забележена екскурзија је ботаничка екскурзија реализована 2. марта 1910. године. Тог дана, по подне други разред обишао је Везирово брдо. Следећег месеца, 4. априла, први и други разред обишли су Супску и Добричево, а 23. маја други разред са наставником Цветком Петковићем отишли су до манастира Манасије. Земљописна екскурзија, са упознавањем површине земљишта у околини, извршена је обиласком задружних винограда и Добричева од стране свих ученика и са наставником Цветком Петковићем. Васпитна екскурзија извршена је 9. априла обиласком Аде, а природњачко-васпитна обиласком Сењског Рудника и Равне Реке од стране свих ученика и са директором и наставником Цветком Поповићем.

Школске 1911/12. године прва екскурзија организована је 15. августа, када су наставници са ученицима посетили манастир Раваницу. Крајем истог месеца обиђено је Добричево, 3. септембра Параћин, а 8. новембра Јагодина. Петар Јовановић је 24. априла 1912. године водио ученике на конгрес Трезвене младежи у Крагујевац. Чланови Сокола често су одлазили у околину Ћуприје ради вежбања. Соколи су 20. и 21. маја учествовали на слету у Нишу.⁷¹⁷

Током школске 1913/14. године изведено је неколико екскурзија: 10. октобра 1913. ученици свих разреда обишли су Гиље; 3. марта 1914. године ученици четвртог и петог разреда обишли су Супску; 23. априла ученици свих разреда организовали су „уранак“ до манастира Раванице; 12. маја сви ученици са ученицима четвртог разреда гимназије из Свилајнца посетили су Добричево. Циљ ове екскурзије био је упознавање уређења сточарског завода, парка и упознавање са справљањем млечних производа. Директор, као наставник географије, извео је показно дејство воде и њене рушилачке силе на Морави и Раваници, једну крајем децембра 1913. и другу крајем марта следеће године.⁷¹⁸

*

У првој послератној школској 1920/1921. години организовано је неколико једнодневних екскурзија. Сви разреди су 8. децембра извели петњу до Добричева. До Сењског Рудника и манастира Раванице екскурзију су 20. марта извели ђаци трећег, четвртог и петог разреда. У другом полугодшту такође је организовано неколико једнодневних екскурзија. Пети разред је 10. маја посетио

⁷¹⁷ Ћупријска приватна гимназија Извештај за школску 1911/12. годину, Ћуприја 1912.

⁷¹⁸ Шесторазредна приватна ћупријска гимназија Извештај за 1913-1914. годину, Параћин 1914.

манастир Јошаницу, шести разред⁷¹⁹ 29. маја фабрику цемента у Поповцу, и четврти и пети разред 29. јула Иванковац.

У првом тромесечију наредне 1921/1922. школске године, у току септембра организоване су екскурзије до Добричева и Јовца. Тродневна екскурзија организована је 27, 28 и 29. септембра посетама Деспотовцу, манастиру Манасији и Свилајнцу. Крајем истог месеца ишло се до манастира Јошанице. Октобра организоване су екскурзије до манастира Свете Петке, а новембра до Параћина и Буљана. У току другог полугодиштва организовано је шест општих екскурзија: за наставу хемије две и за наставу историје и географије пет. Супску и Добричево, ђаци су посетили 2. и 7. марта 1922. године. Ђаци петог, шестог и седмог разреда посетили су Крушевац, Трстеник, манастир Љубостињу и манастир Каленић, а касније и Пожаревац, Петровац на Млави и манастир Горњак. У околини Ћуприје организовано је и неколико излета ради забаве.⁷²⁰

Прва екскурзија у школској 1922/1923. години, била је географско-историјска екскурзија, организована 21. септембра до манастира Јошанице. Касније су организоване сличне екскурзије у манастиру Горњак, Равној Реци, Иванковцу. Природњачка екскурзија имала је за циљ обилазак Ниже пољопривредне школе у Ћуприји, а технолошка Фабрици стакла у Параћину. У Другом полугодишту прва екскурзија је организована 27. марта, када су ђаци првог, другог и четвртог разреда посетили Добричево. Ђаци четвртог разреда посетили су 1. априла Иванковац а ђаци петог разреда 16. априла Равну Реку. Ђаци четвртог разреда 6. маја посетили су манастир Раваницу, а 22. маја Фабрику штофова у Параћину.⁷²¹

Следеће 1923/1924. године, прва екскурзија организована је почетком новембра. Тада је цела школа посетила село Багинац. У овој школској години, организована је за ученике четвртог и петог разреда, једна већа екскурзија у правцу Краљева – Чачка - Горњег Милановца – Ваљева - Аранђеловца. За ученике старијих разреда организована је посета Фабрици стакла и Фабрици штофова у Параћину. За наставу јестаственице организовано је неколико полудневних излета у околини Ћуприје, а организован је и један забавни излет до села Багинца. Ученици шестог разреда посетили су Бољевац и пећину Злот.⁷²²

Прва већа екскурзија организована је школске 1923/1924. године. На крају те школске године, у времену од 21. јуна до 4. јула изведена је вишедневна екскурзија за више разреде. Да би учествовали сви сиромашни и примерни ђаци, тражена су средства од Министарства просвете у висини од 6.000 динара, а добијено је само 1.000 динара. Овом приликом извршена је посета Београду, Новом Саду, Суботици, Сомбору, Фрушкој гори, Шабцу, Лозници, Смедереву, Ђердапу, Неготину и Зајечару. Према плану, ова екскурзија ђака петог, шестог и седмог разреда изведена је:

21. јун-полазак из Ћуприје за Београд.

⁷¹⁹ АЈ, 66, 710,

⁷²⁰ Исто.

⁷²¹ Исто.

⁷²² Исто.

22. јун- Београд (Народни музеј, Двор, Учитељска школа, Гимназија, Народно позориште, Фабрика хартије и платна)

23. јун- Нови Сад (Матица српска, Учитељска школа, Гимназија, позориште, аеродром, Фабрика порцелана. Излет у Каменицу)

24. јун- Суботица (просветне установе, индустријска предузећа, шетња до Палића и Јушког језера)

25. јун- Сомбор (Културно-просветне установе)

26. јун- повратак преко Новог Сада за Сремске Карловце.

27. јун- Фрушка гора (Стражиловц, Гргет, В. Ремета, Крушедол, Хопово)

28. јун- Фрушка гора (Раваница, Јазав, Врдник-рудник)

29. јун- Из Врдника возом преко Руме у Кленак, а одатле лађом у Шабац.

30. јун- Лозница (Ковиљача, Тршић, Троноша)

1. јул- Повратак из Лознице преко Шапца, Савом и Дунавом до Смедерева.

2-3. јул- Путовање преко Ђердапа.

4. јул- Повратак из Неготина преко Зајечара и Параћина у Ћуприју.⁷²³

Следеће школске године, поред мањих екскурзија у околини Ћуприје и у Параћину, одржана је још једна вишедневна екскурзија. Овог пута су ученици гимназије, од 2. до 8. маја 1925. године, посетили Сарајево, Мостар, Херцег Нови, Котор, Дубровник, Сарајево и Београд. Из Ћуприје се возом кренуло 2. маја за Сарајево, преко Ужица. У Сарајеву су ђаци обишли музеј, Илицу, врело Босне. Из Сарајева 4. маја возом се наставио пут према Мостару. Сутрадан из Мостара возом се путовало до Херцег Новог, а одатле бродом до Котора. Из Котора бродом се 6. маја отпловило у Груж. Тог дана ђаци су обишли Дубровник. Из Гружа за Сарајево возом се кренуло 7. маја. Из Сарајева 8. маја, преко Београда, кренуло се за Ћуприју.⁷²⁴

У 1926/1927. години била је једна општа екскурзија за ученике виших разреда до Борског рудника. Организовано је и неколико специјалних екскурзија за наставу геологије, јестаственице и хемије, а организовани су и полудневни излети за јестаственицу. Вешедневна екскурзија организована је од 28. до 30. јуна, правцем: Ћуприја – Смедерево – Ђердап – Прахово – Неготин – Зајечар – Књажевац – Параћин. На екскурзији је учествовало 15 ђака петог, 15 ђака шестог и 20 ђака седмог разреда. Било је предвиђено да школа обезбеди 5.000, а Министарство просвете 3.000 динара. Предвиђено је да ђаке прате: Петар Нешић, директор,⁷²⁵ Миодраг Петровић, Ружица Николић, Душан Вукићевић и Лидија Плешко.

⁷²³ АЈ, 66, 710.

⁷²⁴ Исто.

⁷²⁵ Исто.

*Ученици 5. разреда са професором Апостоловићем у манастиру Раваници
20. 9. 1934. године*

Следеће године било је предвиђено организовање једне опште и неколико специјалних екскурзија. Због непогодног времена оне нису реализоване, већ су у околини организовани само излети за јестаственицу.

Школске 1928/1929. године нижи разреди су имали четири полудневне научне екскурзије, а виши разреди три научне екскурзије. То су биле полудневне екскурзије за наставу ботанике. Велику Аду је други разред обишао 13. октобра

1928., а први разред 20. и 22. маја, као и 22. маја и 6. јуна 1929. године. Пети разред је два пута маја и једном јуна месеца, обишао околину Ћуприје. Истог месеца седми разред је посетио манастир Раваницу. На тим екскурзијама ученици су заједно са својим наставницима сакупљали биљке за хербаријуме. Велики део хербаријума био је изложен на изложби женских ручних радова и цртежа, која је одржана од 23. до 28. јуна 1929. године. У току лета 1929. године организована је екскурзија чланова скаутске дружине у Црној Гори. Кренуло се 8. јула, а обиђена су следећа места: Чачак, Пожега, Ужице, Сарајево, Херцег Нови, Котор, Ријека Црнојевића, Подгорица, манастир Острог и Никшић.⁷²⁶

*

Следеће 1929/30. школске године, током првог полугодишта није било екскурзија. Током другог полугодишта организоване су две краће екскурзије за природне науке, историју и географију и две забавне. Организовано је и пет полудневних и једнодневних излета у околини. Почетком априла 1930. године, односно 6. и 7. априла, приређен је излет са ученицама четвртог и седмог разреда Женске гимназије у Крагујевцу до Добричева и до манастира Раванице и Сењског Рудника. Сви ђаци гимназије су 6. маја имали организован излет до Сењског Рудника и манастира Раванице. Ученици трећег и четвртог разреда 15. маја извели су тродневну екскурзију до Крагујевца, Краљева и манастира Жиче. У Крагујевцу су ученици посетили Војно-технички завод и Војни музеј, чехословачко гробље, радничке колоније, Офицерски дом и друге знаменитости у Крагујевцу. У Краљеву ученици су посетили Фабрику авиона и аеродром а затим и манастир Жичу.⁷²⁷

У току исте школске године професор Живојин Поповић организовао је више излета у оквиру зоолошко-ботаничких изучавања. Са ученицима првог разреда излети су изведени до старе Мораве, до Змијића, до пумпе на Морави и до грудобрана на Морави. Са ђацима другог разреда организовао је више одлазака до Аде, до околине железничке станице и до подножја Јухора. Осим тога, професор Михаило Крапчевић извео је са ђацима петог разреда један излет до Аде, у оквиру ботаничких изучавања.⁷²⁸

*

Због лошег времена школске 1930/31. године није било много екскурзија или излета. Живојин Поповић, професор, извео је 17. октобра 1930. године са ђацима првог и другог разреда ботаничку екскурзију до Аде. Друга екскурзија изведена је тек 26. априла 1931. године. Ђаци осмог разреда са наставницима Живојином Поповићем, Хенриком Шуманом, Христином Радовић и Боровојем Вучковићем, извели су екскурзију до манастира Раванице. Живојин Поповић је 30. априла 1931. године, са ђацима првог и другог разреда извео полудневну ботаничку екскурзију до Аде. Христина Пијук извела је 2. маја поучни полудневни излет са ђацима првог разреда до околине Јоцићеве брикетнице. Наставници Христина Пијук, Нико Марчетић и Христина Радовић, са ђацима

⁷²⁶ АЈ, 66, 711.

⁷²⁷ Гимназија (државна нижа и градска виша) Краљевине Југославије у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930. год., Ћуприја 1930.

⁷²⁸ Исто.

првог и четвртог разреда извели су поучну екскурзију до Параћина, где су посетили Фабрику стакла и Теокаревићеву фабрику штофова. Група наставника је 17. маја приредила једнодневну екскурзију са ђацима петог, шестог и седмог разреда до Сењског Рудника и Равне Реке, где су посетили рудник угља и електричну централу. Забавно-поучне излете до Аде организовале су Кристина Пијук 18. маја са ђацима првог разреда и 22. маја Ана Цветковић, са ђацима другог разреда. Са ђацима петог и шестог разреда, група наставника је 23. маја извела ботаничко-зоолошку екскурзију до Дворничког потока код села Јовца, на планини Јухор. Поново је наставник Живојин Поповић организовао зоолошку екскурзију до Аде. Овог пута 6. јуна водио је ђацима шестог разреда.⁷²⁹

*

Школске 1931/32. године ђаци седмог разреда извели су 3. октобра дневну екскурзију до рушевина манастира Сисевца, сисевачког рудника и до извора реке Црнице. После два дана ђаци петог и шестог разреда извели су забавну екскурзију до села Трешњевице. Ваци седмог разреда извели су 10. октобра геолошку екскурзију до манастира Раванице. Научну екскурзију до Јагодине извели су ђаци осмог разреда 12. октобра. Крајем октобра ђаци осмог разреда извели су научну екскурзију до Крушевца. У првом полугодшту још су само ђаци осмог разреда извели научну екскурзију до фабрике шећера у Ћуприји.

У другом полугодшту прве екскурзије биле су зоолошко-ботаничке. Ваци другог разреда обишли су обале Мораве 19. априла и 4. маја брестовску шуму код железничког моста, а 7. маја ђаци првог разреда до Добричева. Током маја изведено је још неколико екскурзија: 9. маја полудневна екскурзија до Мораве ђацима седмог разреда; 10. маја полудневна ботаничка екскурзија ђацима другог разреда до Љубичановића чесме; 11. маја научно зоолошка и историјска екскурзија ђацима петог и шестог разреда до манастира Раванице; истог дана ђаци другог разреда извели су зоолошко-ботаничку екскурзију до воденице Црњанског на реци Раваници; 12. маја ђаци седмог разреда извели су полудневну геолошку екскурзију до Мораве; 16. маја ђаци седмог разреда полудневну екскурзију до реке Раванице; истог дана ђаци првог разреда извели су полудневну ботаничку екскурзију до реке Раванице; 17. маја ђаци седмог разреда извели су једнодневну геолошку екскурзију до подножја Јухора; 21. маја ђаци другог разреда извели су ботаничку екскурзију до Љубичановића чесме; истог дана део ђацима другог разреда извели су забавну екскурзију до села Јовца.⁷³⁰

*

Школске 1932/33. године, и поред лошег времена изведено је више екскурзија. Ваци четвртог и седмог разреда извели су 14. септембра 1932. године забавну екскурзију до села Јовца. Једнодневну екскурзију за историју и земљопис извели су ђаци осмог разреда, са својим предметним наставницима, 19. септембра до Сисевца. Историјско-геолошка екскурзија ђацима 7. разреда изведена је 23. септембра посетом Тополи. Током октобра реализоване су још четири екскурзије:

⁷²⁹ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1930-1931 год., Ћуприја 1931.

⁷³⁰ Реална гимназија у Ћуприји Извештај о раду и успеху у школској 1931/32. године, Ћуприја 1932.

7. октобра ђаци шестог разреда посетили су Ниш; 14. октобра ђаци првог, другог и трећег разреда обишли су обалу Мораве; 15. октобра ђаци првих седам разреда обишли су Љубичановићеву чесму, а ђаци осмог разреда извели су једнодневну екскурзију за физику и хемију до Крушевца; 21. октобра ђаци осмог разреда посетили су Фабрику шећера.

У другом полугодишту прва екскурзија изведена је 3. марта. Тада су ђаци другог разреда извели географско-историјску екскурзију до Добричева. Ваци другог разреда извели су 20. марта полудневну екскурзију за природопис до Мораве, а ђаци првог, другог и трећег разреда 31. марта извели су полудневну екскурзију за историју и географију до села Јовца. Априла месеца 1933. године изведено је чак пет екскурзија: 1. априла ђаци другог разреда обишли су село Јовац; 8. априла ђаци седмог разреда обишли су Сењски Рудник и Равну Реку; 10. априла ђаци првог и другог разреда обишли су околину Ћуприје; 12. априла ђаци првог и другог разреда такође су обишли околину Ћуприје; 29. априла ђаци седмог разреда обишли су Параћин. Маја месеца такође је изведено више екскурзија. Од 2. до 9. маја ђаци шестог разреда обишли су јужну Србију.

Пододбор Подмлатка Црвеног крста шестог разреда намеравао је да организује забаву са игранком, у циљу да се помогне сиромашним ђацима шестог разреда око путних трошкова за екскурзију, која је требала да се изведе почетком маја 1933. године. Приредба је била предвиђена за 6. април, са програмом: 1) Поздравни говор Живојина Поповића, професора; 2) рецитација „Лена Ванда“ од М. Ј. Митровића; 3) Хавајска мелодија на хавајској гитари у извођењу једног ученика шестог разреда; 4) рецитација „Претпразничко вече“ од А. Шантића; 5) позоришни комад „Обичан човек“ од Б. Нушића у извођењу ученика шестог разреда. У другом делу забаве била је предвиђена игранка са улазницама у висини од 10 динара по особи.⁷³¹ Циљ екскурзије је био да ђаци упознају флору и обичаје историјске споменике јужне Србије. План екскурзије, који је такође поднет Министру просвете, предвиђао је: Полазак из Ћуприје 1. маја у вечерњим сатима. Из Скопља би се 2. маја отишло за Тетово, а из Тетова 3. маја обишли би се Гостивар, Кичево и Охрид. У Охриду би се боравило два дана. Полазак за Битољ из Охрида предвиђен је за 5. мај. Такође је било предвиђено да се у Битољу борави два дана. Из Битоља би се за Скопље одпутовало 7. маја, а сутрадан наставио би се пут за Ћуприју. У екскурзији би учествовало 19 ученика и 4 ученице, а са њима и наставници Живојин Поповић и Станислава Трифуновић. За организовање екскурзије сваки ђак је уплатио по 250 динара, а од Министарства просвете тражено је 1.000 динара као помоћ сиромашним ђацима. Министарство просвете је одобрило и прославу и план екскурзије, али није могло новчано да помогне, јер у буџету нису била предвиђена новчана средства. И без новчане помоћи Министарства просвете екскурзија је изведена у времену од 2. до 9. маја.⁷³²

⁷³¹ АЈ, 66, 711. Молбу су потписати 7. марта 1933. године председник Радомир Вељић и секретар Ђорђе Павићевић.

⁷³² АЈ, 66, 711.

Ђаци прва три разреда извели су 3. маја екскурзију до села Јовца, 4. маја ђаци четвртог разреда посетили су Фабрику стакла у Параћину, а 12. маја ђаци првог разреда обишли су околину Ћуприје.

*

Школске 1933/34. године прва екскурзија изведена је 23. септембра. Ђаци осмог разреда посетили су Београд и разгледали Хигијенску изложбу и Народни музеј. Истог месеца извршена је полудневна екскурзија за природопис ђака првог разреда у околини Ћуприје. Почетком октобра извршена је полудневна научна екскурзија за физику. Тада су ђаци трећег разреда посетили Фабрику шећера и Брикетницу. Ђаци другог разреда извршили су 4. октобра полудневну научну екскурзију за природопис до села Супске. Истог дана научну екскурзију за физику и хемију извели су ђаци четвртог и осмог разреда посетом Фабрици шећера. Ђаци трећег разреда извели су 10. октобра полудневну научну екскурзију за физику до млина. Крајем октобра извршили су ђаци седмог разреда научну екскурзију за геологију до Јоцићеве брикетнице.

Прва екскурзија у другом полугодишту извршена је 16. марта 1934. године. Тада су ђаци другог разреда извели научну екскурзију за природопис до Везировог брда. После четири дана ђаци шестог разреда извели су полудневну научну екскурзију за природопис до Везировог брда, а сутрадан полудневну екскурзију за природопис извели су ђаци првог и петог разреда до Гиља. Ђаци четвртог разреда посетили су Добричево 22. марта. Априла је такође извршено неколико екскурзија. Полудневну научну екскурзију за природопис до села Мајура извели су 18. априла ђаци првог, другог, петог и шестог разреда. После два дана извршили су научну екскурзију за природопис и историју до манастира Раванице ђаци петог и шестог разреда. Једнодневну научно-забавну екскурзију извели су 21. априла ђаци другог и четвртог разреда до Иванковца. Маја су извршене четири екскурзије. Полудневну научну екскурзију за природопис извршили су 5. маја ђаци првог разреда до Добричевог, а 6. маја сви ђаци и професори посетили су манастир Раваницу. Полудневну научну екскурзију за Природопис извели су 18. маја ђаци првог, другог и петог разреда до Везировог брда, а 23. маја била је организована научна екскурзија за природопис и историју за ђаке трећег и шестог разреда до манастира Манасије.⁷³³

*

Школске 1934/1935. године није било већих екскурзија, али је било више екскурзија у околини. Прву једнодневну природњачку екскурзију извели су крајем септембра ученици шестог и седмог разреда до манастира Свете Петке. Истог месеца ученици осмог разреда извели су забавно-поучну екскурзију до манастира Каленића. Ученици првог одељења четвртог разреда посетили су 22. септембра Сењски Рудник и Равну Реку, а друго одељење истог разреда Везирово брдо. Крајем истог месеца ученици првог, другог и шестог разреда посетили су Фабрику стакла и Фабрику шгофова у Параћину. Истог дана ученици трећег разреда извели су једнодневну екскурзију до манастира Манасије. Ученици четвртог, петог, шестог, седмог и осмог разреда 11. новембра посетили су гроб

⁷³³ АЈ, 66, 711. Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за 1933-1934. годину, Параћин 1934.

Краља Александра на Опленцу, где су положили венац од природног цвећа, који су сами урадили. После Службе разгледали су задужбину, и преко Крагујевца и Јагодине вратили се у Ћуприју. Манастир Раваницу посетили су 29. новембра ученици петог разреда.

У другом полугодишту прва екскурзија организована је 9. априла 1935. године. Ученици другог разреда посетили су Везирово брдо. После два дана исто брдо посетили су ученици трећег разреда. Током маја организовани су једнодневни излети до Гиља, Иванковца, Јагодине, где су ученици посетили Пивару и Фабрику салама, до Параћина, где су обишли фабрике стакла и штофова, до Ниша где су разгледали историјске споменике и друге знаменитости, и поново манастир Раваницу и Равну Реку.⁷³⁴

*

Школске 1935/36. године организовано је 11 научних и поучно-забавних екскурзија, и више полудневних излета за географију и природопис. Организована су и два излета у околини. Ученици I-2 и III-2 разреда 5. октобра 1935. године посетили су Мијатовац, а истог дана ученици IV-2 посетили су Јовац, где су разгледали: цркву, школу, читаоницу и Виноградарску задругу. Током октобра ученици првог разреда и II-1 разреда организовали су излет у околини Ћуприје, посетили Добричево и Фабрику шећера. Ћаци петог, шестог и седмог разреда приредили су 12. октобра једнодневну екскурзију до манастира Томића.

У другом полугодишту 1936. године, углавном 1. и 2. маја организовано је више екскурзија. Ћаци осмог разреда посетили су Врњачку Бању, ђаци шестог и седмог разреда путовали су до Зајечара, петог разреда до Београда, четвртог разреда до Краљева, Матарушке бање и манастира Жиче и трећег разреда до Пирота, Ниша и Смедерева. Приликом извођења екскурзија ученици су посетили и Сењски Рудник, Равну Реку, Јовац, манастир Томић, манастир Раваницу. Осим екскурзија било је и шест полудневних излета. Део новца за екскурзије узет је из касе Јадранске страже, у којој је било 850 динара, а део су плаћали сами ђаци и наставници. На Ђурђевдан цела школа је организовала Ђурђевски уранак. О значају Ђурђевдана говорио је ђацима пуковник Радован Јовановић, командант Артиљеријске подофицирске школе у Ћуприји.⁷³⁵

*

Школске 1936/1937. године организовано је више екскурзија, мада због лошег времена током пролећа, не у планираном обиму. Три научне екскурзије за природопис организоване су у околини Ћуприје, а три забавне организоване су посетама Београду, Врњачкој Бањи и манастирима Манасији и Раваници. Цела школа је направила и једнодневну екскурзију у околини. Излети из забаве организовани су до Везировог брда, старе Мораве, манастира Раванице и Манасије и Љубичановића чесме. Осим обиласка Врњачке Бање током 26. и 27.

⁷³⁴ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1934-1935. годину, Параћин 1935. Одлуком Наставничког савета од 10. маја 1935. године била је предвиђена екскурзија ђака седмог разреда: Ћуприја-Ниш-Књажевац-Зајечар-Честобродица-Ћуприја. Министар просвете одобрио је одржавање екскурзије, али без новчане помоћи.

⁷³⁵ АЈ, 66, 711.

септембра 1936. године, све екскурзије биле су организоване током другог полугодишња. Ћаци седмог разреда извели су дводневну екскурзију 22. и 23. маја до Београда.⁷³⁶

*

Школске 1937/1938. године, у првом полугодишту организовано је неколико одлазака за Београд. Јован Апостоловић водио је 20. септембра ђаке петог разреда ради разгледања Сајма и зоолошког врта. Сајам, Војни музеј и зоолошки врт посетили су 18. септембра ђаци седмог и осмог разреда са својим професором Владимиром Константиновићем. Ћаци седмог разреда посетили су 23. октобра Крушевац, где су обишли Обилићево, Фабрику сапуна и цркву Лазарицу. Од једнодневних екскурзија у првом полугодишту, 2. новембра организована је и историјско-природописна екскурзија до Нишке бање. У првом полугодишту, током септембра и октобра, организовано је више излета свих разреда до Мијатовца, манастира Раванице, манастира Свете Петке, Везировог брда.

У другом полугодишту такође су организоване једнодневне екскурзије до Београда. Ћаци петог и шестог разреда 4. маја 1938. године посетили су у Београду италијанску сликарску изложбу, зоолошки врт и Сајам. Иста места у Београду посетили су и ђаци седмог разреда 2. априла. У другом полугодишту такође је организовано више излета у околини Ћуприје, углавном до Мијатовца, Везировог брда, манастира Света Петка и манастира Раванице.⁷³⁷

Следеће школске 1938/1939. године, у првом полугодишту организовано је седам једнодневних и једна полудневна екскурзија, док је у другом полугодишту организовано петнаест једнодневних екскурзија и то углавном у околним местима. Ученици шестог разреда посетили су октобра 1938. године Криви Вир, ученици осмог разреда манастир Раваницу, а ученици петог разреда Ниш и Нишку бању. Током првог полугодишња организовани су излети и екскурзије још и до манастира Свете Петке, Ћуниса и манастира Свети Роман, Сталаћа, Фабрике шећера.

Током другог полугодишња, углавном маја месеца, организовано је више излета до Добричева, манастира Манасије, манастира Раванице и других места у околини Ћуприје, док су ђаци V-а разреда посетили Београд и Земун.⁷³⁸

⁷³⁶ АЈ, 66, 712.

⁷³⁷ АЈ, 66, 2413.

⁷³⁸ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји. Извештај за школску 1938-39 годину, Ћуприја 1939.

Група ђака у Зајечару 1936. године

Током првог полугодишта школске 1939/40. године организовано је више излета и екскурзија. Само 15. септембра, сви разреди извршили су посете Добричеву, Везировом брду, Параћину, Јовцу, Ђурђевом брду, манастиру Томић, Јагодини, Ђурђевом брду. Истог месеца извршене су посете Фабрици шећера, манастиру Манасији, а ђаци VII-а посетили су Београд.

У другом полугодишту, само 18. маја организовно је више екскурзија свих ђака. Тог дана ђаци су посетили Фабрику шећера, манастир Раваницу, Јагодину,

Сењски Рудник, Мијаговац, Добричево и Параћин. Ђаци виших разреда посетили су 18 и 30. маја Параћин, Крагујевац и Тополу.⁷³⁹

Школске 1940/41. године 12. септембра изведене су екскурзије свих одељења и разреда по околини Ћуприје.

⁷³⁹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939/40. годину, Параћин 1940.

7. ЗБИРКЕ И КЊИЖНИЦЕ

На почетку школске 1909/10. године школа је набавила доста учила за обављање наставе. Научна збирка, за експерименте из физике, располагала је са: већом Боповом збирком од 110 примерака са мањим микроскопом, и за наставу географије са глобусом, и картама Палестине, Европе, Балканског полуострва, све од Киперга, и план-глобом на српском језику. За геометрију, збирка је располагала са: обичним метром, кубним метром у природној величини и квадратним метром са дециметрима, већим и мањим правоугаоним троуглом, шестаром, обичним и великим лењиром са главом и са осам комада правилних тела од картона. За јестаственицу постојао је унутрашњи склоп човечијег тела са костуром, неколико пуњених животиња (веверица, соко, сова, кукавица, дрозд, чапља)⁷⁴⁰ За наставу гимнастике постојали су: реквизити вешала и 60 комада топуза за шведску гимнастику.⁷⁴¹

Школске 1911/1912. године збирке су биле у истом стању као и преходних година. Збирка за физику бројала је 66 примерака за очигледну наставу. За хемију је служила Бопова збирка од 48 апарата и 26 препарата. За географију карте од Кипета и глобус, за јестаственицу 10 примерака учила. За цртање постојали су разни предмети.

Школске 1913/14. године постојале су следеће збирке:

1) Јестаственичка збирка располагала је са 10 учила, у којима је био прилични број потребних примерака из зоологије и ботанике. Збирком је руковао Петко Краговић;

2) Географска збирка по инвентару имала је 13 бројева са свим потребним примерцима. Збирком је руковао Андрица Матић;

3) Физичка збирка по инвентару располагала је са 68 бројева са већином потребних справа за експерименте;

4) Хемијска збирка имала је 75 бројева са свим важнијим елементима и справама за експерименте. Збирком је руковао Петко Краговић;

5) Математичка збирка имала је 7 бројева са важнијим математичким моделима. Збирком је руковао Стојан Јевтић.

Збирке су биле у доста лошем стању. Нису постојале посебне просторије а ни ормани за смештај учила.⁷⁴²

⁷⁴⁰ Препарирани животиње добијене су од месног ловачког друштва

⁷⁴¹ Приватна четвороразредна гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1909-1910. годину, Ћуприја.

⁷⁴² Шесторазредна приватна ћупријска гимназија Извештај за школску 1913-1914. годину, Параћин 1914.

Раније збирке које су постојале у школи, уништене су за време окупације. Почетком 1920/21. године, осим нешто училиа за земљопис и једног филхармонијума, за остале предмете није било училиа. Школске 1920/21. године, од реалке у Љубљани добијено је 14 објеката за зоологију. Географска збирка састојала се од две карте Балканског полуострва, од којих је једну послало Министарство просвете, и још неколико застарелих и оштећених карата, које су остале после окупације. У школи је постојао филхармонијум, један глобус, један планаглоб од Мандића, карта Европе, карта старог света, карта Балканског полуострва од Маринковића, карта Европе од Мандића, карта Аустро-Угарске, карта Палестине и четири карте Југославије. Сва училиа била су смештена у један сандук који се налазио у директоровој канцеларији.⁷⁴³

У априлу 1922. године школа је добила најпотребније ствари за јестаственицу и географију. Такође је добијено неколико апарата за физику и хемију. Са раније набављеним збиркама, школа је била добро снабдевена за одвијање наставе. Осим за предавање јестаственице, јер наставник није био стручан, остали наставници користили су у довољној мери училиа у својим предавањима.⁷⁴⁴

И поред добијања великог броја училиа, ипак је у школској 1922/23. години недостајало училиа за јестаственицу, цртање, историју, гимнастику и музику.

Школа је од наставних средстава 1923/1924. године имала: 48 слика за наставу из природних наука, из историје две слике, двадесет и једну земљописну карту, један модел, физикалних апарата 69, комада минерала 24, препарираних животиња 23.⁷⁴⁵

Следеће школске године школа је располагала са 34 слика из природних наука, из историје једном сликом, 12 земљописних карата, 64 физикалних апарата, једним метричним системом, 24 комада минерала, осам прегледа за краснопис и цртање и двадесет две препариране животиње.⁷⁴⁶

У октобру 1924. године састављен је списак свих потребних училиа, која су недостајала, а била су неопходна за одвијање наставе по плановима и програмима. За наставу географије било је потребно да се набави: Меркаторова физичка и политичка карта, Бабилетова политичка и физичка карта, Политичке карте свих континената и Балканског полуострва, карта Антарктика и Арктика, рељефне карте Србије и Алпа, неке карте свих континената и Балканских земаља.

Училиа за физику: метар, Себекова сирена са рупама и цевима за дување, динамометар, барометар, ваздушни шмрк, бароскоп, Магденбушке полу кугле, ручни мех, дестилациони апарат, калориметар, модел парне машине, микроскоп, фотографски апарат, пројекциони апарат, збирке фосфоресцентних тела, спектроскопски апарат, апарат за електролизу воде, калориметар водени, реостат, галванопластични апарат, галваноскоп, галванометар, Морзев телеграф, магнетно-електрична машина, електро мотор, Белов телефон, микрофон, дрвени статив за стаклене судове.

⁷⁴³ АЈ, 66, 710.

⁷⁴⁴ Исто.

⁷⁴⁵ АЈ, 66, 2556.

⁷⁴⁶ Исто.

Потребна учила за хемију: Апарат за развијање водоника, Хофманов апарат за електролизу воде, Данијелове славине за праскави гас, термометар до 360 степени Целзијусових, хемијско-техничке ваге са пониклованим теговима, ручна вага (50 грама), порцеланска када за живу, ексикатор комплетан, гасни апарат, две Бунзенове лампе, хлоркалвијум цилиндар, платинска тегла.

Потребне ствари за гимнастику: 40 комада буздована, 40 комада палица, једно барље, једно вратило, једна алка.

Учила за зоологију: препарати, скелет човека, микроскопски препарати ткива и органа, модели уха, крвотока, органа за варење, препарати у течности и обични препарати, препарирани животиње, ручна библиотека; за ботанику: хербаријум биљака, збирка плодова и семена, модели семеновог пупољка са ембионом кесицом и стабла секундарног стварања, микроскоп, стаклене плочице за микроскопске препарате, бријач, микроскопски препарати, ручна библиотека.

За геологију и минералологију: минералшка збирка са металима и минералима, петрографска збирка: глина, камен пешнар, креда, кречњак, мермер, литографски камен и фосили.

За математику дрвени модели геометријских тела: кристални облици, коцка, октаедар, тетраедар, квадрана призма и пирамида, хексаногална призма и пирамида, ромбоична призма и пирамида, моноклиничка призма и пирамида, триклиничка призма и пирамида.⁷⁴⁷

Новембра 1925. године извршена је ревизија свих збирки, ради одређивања руковоца, јер до тада нико од наставника није био задужен за чување збирки. Према налазу комисије било је доста пропуста у руковању збиркама. Само су збирке за историју, минералологију и геологију и математику биле у исправном стању. Највише проблема било је у географској збирци. Недостајало је неколико карата: карта Аустроугарске, две старе мапе, и четири мапе Југославије од Дедијера. Карта Балканског полуострва била је поцепана, глобус оштећен, а нису биле уведене две Културне карте С.Х.С. од Маринковића, једна карта С.Х.С. од Цвијића, једна карта Азије од Маринковића, једна карта Европе, Западне полулопте, Источне полулопте, такође од Маринковића. У односу на ранији попис, у збирци за зоологију недостајало је шест природних препарата, а прибор за ботанику био је оштећен. Неисправни су били и апарати за механику и мерење хидрауличног притиска у збирци за физику. У збирци за хемију недостајало је много прибора, а у збирци за цртање један предмет је био оштећен.⁷⁴⁸

Од карата, према извештају из августа 1927. године, школа је имала: четири карте Краљевине Југославије, седам карата Европе, две карте Азије, две карте Балканског полуострва и по једну карту Африке, Аустралије и Америке и две карте источне и западне земљине полулопте. Од карата биле су још потребне две карте Балканског полуострва и по једна карта Африке, Аустралије и Америке.⁷⁴⁹

⁷⁴⁷ АЈ, 66, 711.

⁷⁴⁸ АЈ, 66, 2413.

⁷⁴⁹ АЈ, 66, 710.

*

Школске 1927/28. године физички кабинет је био добро снабдевен, а хемијски кабинет недовољно, као и збирка за зоологију. Постојећа учила су се налазила у добром стању. Школа је школске 1927/1928. године добила 5 рељефних слика за очигледну наставу зоологије од фирме *Георг Фимер* из Франкфурта на Мајни.

У школској 1927/1928. години, географски кабинет је имао 29 слика; историјски 19 слика; кабинет за зоологију 40 слика, 3 модела, 22 апарата, 14 препарираних животиња, 3 препарата у течности и 4 сувих препарата; минеролошки кабинет је располагао са 10 модела, једним апаратом и 37 минерала; геолошки кабинет је имао 7 слика; кабинет за физику 33 слика, 10 модела, 63 апарата, 7 прибора; кабинет за хемију 9 апарата, 65 хемикалија и 119 прибора; математички кабинет 6 прибора; цртачки кабинет 8 модела, 4 апарата и 6 прибора.⁷⁵⁰

*

Учила школске 1928/1929. године нису била у довољном броју, и била су приближно иста као и предходне године. За извођење физике у вишим разредима недостајао је значајан број учила. Недостајао је и значајан број учила за предавање природних наука и хемије. За предавање историје нису постојале карте. Није постојала ни једна зидна карта за учење живих језика. Ове школске године школа је располагала са следећим бројем учила: географска збирка са 29 слика; историјска 19 слика; зоолошка збирка са 40 слика, 3 модела, 22 апарата, 14 испуњених животиња, 3 препарата у течностима и 4 сува препарата и једном стручном књигом; ботаничка збирка са 7 слика, 28 апарата; минералозна збирка са 10 модела, једним апаратом и 37 минерала; геолошка збирка са 7 слика; збирка за физику располагала је са 23 слика, 10 слика за стереоскоп, 10 модела, 63 апарата и 7 прибора; збирка за хемију са 9 апарата, 65 хемикалија и 119 прибора; математичка збирка са 6 прибора и збирка за цртање са 8 модела и 4 апарата.⁷⁵¹

*

Школске 1929/30. године Природописни кабинет, у својим збиркама имао је: зоолошка збирка имала је 43 препарата и модела, 41 слику и 26 прибора за рад; ботаничка збирка имала је 7 слика, 20 минералних препарата, 40 прибора за рад; минералошко-геолошка збирка имала је 24 препарата, 9 скала тврдине, једну збирку гвожђа, један модел кристала, један прибор, 7 слика геолошких формација. Географски кабинет располагао је са 25 карата, 13 слика и три глобуса. Историјски кабинет имао је две зидне карте и 17 историјских слика. Физички кабинет имао је 96 апарата и модела и 23 слика. Хемијски кабинет имао је 8 апарата, 88 прибора и 112 хемикалија. Кабинет за цртање располагао је са неколико модела и музичка збирка имала је виолу и бубањ.

*

Школа је новембра 1930. године имала и микроскоп. Нису постојала научна средства за предавање живих језика. И даље школа није имала грамофон са плочама за учење немачког и француског језика, а није имала ни пројекциони

⁷⁵⁰ АЈ, 66, 2556.

⁷⁵¹ АЈ, 66, 711.

апарат. Наставници су се трудили да изврше мање поправке на училима, или да сами набаве поједина учила. У околини Ћуприје набављена су учила за предавања из флоре и фауне.

Школске 1930/1931. године кабинет за физику располагао је са 23 слика, 10 слика за стереоскоп, 10 модела, 96 апарата и 7 прибора. Хемијски кабинет располагао је са 8 апарата, 144 хемикалија и 88 прибора. Зоолошка збирка располагала је са четрдесет и једном сликом, 40 модела, 3 препарираних животиње, 5 препарата у течности, 4 сува препарата, 24 микроскопских препарата, 26 прибора. Ботаничка збирка имала је 7 слика, 1 апарат, 20 микроскопских препарата и 40 прибора. Минеролошка и геолошка збирка имала је 7 слика, 1 модел, 34 минерала и 1 прибор. Географски кабинет имао је 12 слика, 2 апарата и 25 географских карата. Историјски кабинет располагао је са четрдесет и једном сликом и 5 географских карата. Кабинет за цртање имао је 15 модела и 7 албума, а музичка збирка имала је, као и преходне године, виолу и бубањ.⁷⁵²

*

Школске 1931/32. године природописни кабинет и географске карте са глобусима били су смештени у пространој и сувој просторији. Геолошко-минеролошка збирка и зоолошка збирка имале су довољно материјала за наставу, а нарочито било је доста испуњених птица захваљујући професору Живојину Поповићу. Само није било човечијег костура. Постојао је хербаријум. Физичко-хемијски кабинет налазио се у засебној мањој просторији. Кабинет је поседовао довољно учила, само није било пројекционог и радио апарата. Сва учила су у довољној мери употребљавана у настави.⁷⁵³

Школске 1931/32. године Природописни кабинет располагао је: зоолошка збирка имала је 43 природних препарата и модела, слика 41 и 26 прибора за рад; ботаничка збирка 20 микроскопских препарата, 40 прибора за рад; минеролошка збирка 24 минерала, минерала скале тврдине 9, једну збирку гвожђа, један модел кристала, 1 прибор и 7 слика геолошких формација. Географски кабинет: карата 25, слика 13, 3 глобуса. Историјски кабинет: 5 зидних карата, историјских слика 41. Физички кабинет: 96 апарата и модела, 23 слика. Хемијски кабинет: 8 апарата, 88 прибора, 112 хемикалија. Кабинет за цртање: 7 модела, 8 посуђа, један албум шара за везове, 8 нових геометријских тела, 3 мањих модела. Музичка збирка: једна виола са гудалом, један бубањ, једна збирка одабраних песама за ђачке хорове В. Ђорђевића, по један примерак приновљених песама у партитури: од П. Ј. Крстића „Војвода Дејан“, „Мајски српског јунака“, „Под јоргованом“, „Тракала Тинка“ од П. Ж. Илића, „Јуначки поклици“ од Јосифа Маринковића, Поскочица од Б. Јоксимовића и од Стевана Мокрањца четврта руковет - Песме из Црне Горе и Мирјана. Збирке су биле добро заштићене, јер су биле смештене у сувим, здравим и подесним собама. Једино због недостатка довољног броја ормана, постојећи ормани били су пренатрпани.

*

⁷⁵² АЈ, 66, 2556.

⁷⁵³ АЈ, 66, 712.

Школске 1932/33. године у кабинетима је била следећа опремљеност: Зоолошки кабинет - 44 слика, 43 модела, 26 прибора за рад; Ботанички кабинет - 7 слика, 20 микроскопских препарата, 40 прибора за рад; Минералогски кабинет - 7 слика, 1 модел, 1 прибор за рад, 24 минерала; Географски кабинет - 13 слика, 25 карата, 3 глобуса; Историјски кабинет - 41 слика, 5 карата; Физички кабинет - 23 слика, 96 модела; Хемијски кабинет - 8 апарата, 112 хемикалија, 88 прибора за рад; За цртање - 7 модела, 18 посуђа, 7 албума цара за везове, 8 великих геометријских тела, 3 мања модела; За музичко - виола, бас, бубањ, добош, чело, хармонијум.⁷⁵⁴

*

Школске 1933/34. године Природописни кабинет имао је следеће збирке: зоолошка збирка: 47 природних препарата и модела, 49 слика, 28 прибора за рад; ботаничка збирка: слика 18, микроскопских препарата 20, прибора за рад 45; минералогска збирка: минерала 24, минерала скале тврдине 9, једна збирка гвозђа, модела кристала 41, један прибор, 14 слика геолошких формација. Географски кабинет: карата 25, слика 13, глобуса 3. Историјски кабинет: зидних карата 6, историјских слика 40.

Физички кабинет: апарата и модела 114, слика 23. Збирка за механику: Паралелограм сила, модел стрме равни, Центрифугална машина, Справа за стабилност, Модел за тежиште, Теразије, Кутија тегова за теразије, Модел децималне ваге, Озиб, Крива натеза, Модел за водоскок, Права натеза, Спојени судови, Апарат за потисак, Хидраулична преса (модел), Торичелијева цев са славином и судом за живу, Ендосмометар, Атхезионе плоче, Шмрк за сисање и притискивање (модел), Капиларне цеви разних пречника, Хидростатичке теразије, Кутија тегова, Уквашени еластични обручи и стаклени суд за центрифугалну машину, Њутнови кутурови, Барометаска цев за Торичелијев оглед, Барометри, Ножице, Либела, Висак, Модел часовника, Апарат за живу, Ваздушни шмрк, Херонова боца, Апарат за преношење притиска, Котурови, Аритметичка котурача, Тела једнаких тежина, Тела једнаких запремина, Коцке за специфичну тежину, Плоча за статички моменат, Тегови за паралелограм сила, Математичка клатна, Универзална стрма раван, Клин, Апарат за слагање кретања, фигуре за тежиште, Фигуре за одређивање тежишта, Апарат за стабилну и лабилну равнотежу, Двострука клупа која се привидно пење, Ваљак који се привидно пење, Колица за закон инерције, Тешка лопта за закон инерције, Центрифугална путања, Паралелопипед за стабилност, Центрифугална машина, Архимедов ваљак.

Збирка за звук: Дијапазон са резонаторском и без резонаторске кутије, Свирала, Апарат за Хладнијеве фигуре, Гудало, Грамофон, Кутије за грамофонске плоче, Себекова сирена, Зупчаста сирена, Моноклоид

⁷⁵⁴ АЈ, 66, 2556. Збирке су половином 30-години биле у добром стању и школа је располагала приличним бројем апарата. Све збирке су биле добро смештене у посебним орманима. У једном кабинету била су смештена учила за физику и хемију, у другом учила за природњачке предмете, географију и историју, а у трећем за математику и цртање

Збирка за топлоту: Кугла са прстеном, Термометар са скалом, Модел парне машине, Апарат за ширење течности, Термометар, Радиометар Круксов, Носач цилиндра парне машине (пресек), Апарат за ширење течности, Апарат за линеарно ширење чврстих тела.

Збирка за светлост: Полукружни суд за одбијање светлости, Полукружни суд за преламање светлости, Стробоскоп, Сочиво (биконкавно), Апланатичка лупа, Сферно огледало, Стереоскоп, Оптичка призма, Огледала под углом, Брефетеров стереоскоп, Фотометар, Апланатичка призма, Фотографски апарат „Кодак“.

Електрицитет и магнетизам: Електроскоп, Електромагнет, Потковичаст магнет, Магнетне шипке, Гвоздени опилци (у стакленој боци), Магнет (природни магнет), Магнетна игла са стативом, Компас, Инклинагоријум, Електрофор, Лајденска боца, Електромагнетно звонце, Електрично клавно, Шипка, Еболитна шипка, Румкарфор индукциони калем, Изолациона клупа, Електрични обарач, Електрична вртешка, Никлена шипка, Електрично платно, Електрофор, Франклинова табла, Сијалица на стативу, Термoeлемент (Себеков), Морзев телеграфски апарат са тастером, Лекланшеов елемент, Микрофон, Телефон, Мултипликатор, Апарат за магнетну индукцију, Волта индуктор, Акумулатор, Галвански елемент, Електрично звонце, Инфлуентна машина.

Прибори за физику: Математички кабинет: лењира 2, шестара 4, троуглих лењира 3, апарат за доказ тригонометријских функција 1, геометријских тела од целуоида 5, геометријска тела од дрвета 18, угломера 1, кутија са слојевима правоугаоним и троугаоним за доказ Кавалеријевог правила 1, литар, сантиметар и милиметар 1, модел за кубног метра 1, модел квадратног метро-табла 1, табла са квадратима гумирана (шпартана) 1.

Хемијски кабинет: апарата 8, прибора 92, хемикалија 112.

Кабинет за цртање: 11 фигуралних и орнаменталних модела, 14 великих посуђа, 7 албума шара за везове, велика геометријска тела 17, мањи модели 6, 13 малих посуђа, 2 постоља за моделе.

Музичка збирка: хармониум 2, виола једна, бубањ 1, дубош 1, бас 1, чело једно, пулта 4, збирке за ђачке хорова⁷⁵⁵.

*

Током школске 1934/1935. године једино збирке за географију и историју нису имале потребан број учила. За наставу живих језика школа је набавила грамофон, али није било плоча за француски и немачки језик. Кабинет за природпис имао је три збирке.

У зоолошкој збирци било је 47 препарата и модела, 49 слика и 28 прибора за рад, односно испуњених животиња. Ботаничка збирка располагала је са 18 слика, 20 микроскопских препарата и 45 прибора за рад.

Минеролошка збирка била је снабдевена са 24 минерала, 9 скала тврдине минерала, једном збирком гвозђа, четрдесет и једним моделом кристала, једним прибором и са 14 слика геолошких формација. Минерали: Збирка од 24 минерала, Скала тврдине без дијаманата, Vetter-збирка гвозђа; Кристални облици-модели:

⁷⁵⁵ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933/34. годину, Параћин 1934.

Збирка модела кристала, Кристални облици; Сулфиди: Ковелин, Цинобарит, Сфалерит са пиритом, Сфалерит са родохрозитом и карцитом, Сфалерит, родохрозит, пирит са траговима харкопирита и игле калцита, Цинков сулфид, Пирит са траговима халкопирита у процесу оксидације, Пирит са са траговима галенита, сфалерита, родохрицитом и калцитом, Галенит са сфалеритом, халкопиритом и калцитом, Цинобарит, Галениг, Сфалерит. Оксиди: Хематит-плави, мрки и црвени, Хромит. Хидроксиди: Боксит-бели, црвени и наранџасти, Лимонит. Сулфати и фосфати: Гипс. Силикати и карбонати: Церзит карбонат олова, Сидерит-карбонат гвожђа, Сидерит-мрки и бели оксид гвожђа, Калцит, Сидерит, Магнерит, Азурит с халкопиритом. Петрографија: Седиментне стене, Ума, Муљ упрскан живом, Гнајс, таложна стена, кречњак, Крист шкриљац. Еруптивна стена, Стракласта стена. Кристаласти шкриљци: мермер.

Геолошке слике: Старија палеозојска формација, Млађа палеозојска формација, формација Тријас, формација Јура, формација Креда, формација Терцијар, формација Дилувија, Главни облици земљине површине, рад ветра, природне појаве-пустиња, ерозија високопланинске области, животињски свет арктичког леда, рад вулкана, механички рад воде, гејзери, хемијски рад воде, живот на Антарктику, коралски спрудови, рад глечера, степа. Геолошки прибор: Чекић ⁷⁵⁶гвоздени.

Географску збирку чинило је: двадесет и једна карта, 12 слика и 2 глобуса. Историјска збирка имала је 7 зидних карата и 43 историјских слика.

Кабинет за физику располагао је са 114 апарата и модела и са 23 слика. Математичка збирка имала је: 2 лењира, 4 шестара, 3 троуглих лењира, 1 апарат за доказ тригонометријских функција, 15 геометријских тела од пластике, 18 геометријских тела од дрвета, 1 угломер, једна кутију за доказ Кавалеријевог правила, 1 модел за литар, сангметар и метар, 1 модел кубног метра, 1 модел квадратног метра и апарат за доказ Питагорине теореме.

Кабинет за хемију имао је 8 апарата, 92 прибора и 112 разних хемикалија. Збирка за цртање имала је 11 фигуралних и орнаменталних модела, 7 албума шара за везове, 17 великих геометријских тела, 6 мањих модела, 27 разних посуда и 2 постоља за моделе. Музичка збирка имала је 2 хармонијума и једну виолу. ⁷⁵⁷ У обогаћивању збирки посебно је истакнут пример наставника зоологије Живојина Поповића, који је сам препарирао све птице које су се налазе у збирци, као и многе друге предмете.

*

Школске 1935/36. године природњачки кабинет и кабинети за географију и физику располагали су довољним бројем исправних учила. Једино је збирка за историју оскудевала у училима. Наставници су се служили наставним средствима у довољној мери. ⁷⁵⁸

Школске 1935/36. године збирке су располагале следећим училима: Зоолошка збирка 49 слика, 47 модела, 24 испуњене животиње, 28 прибора за рад

⁷⁵⁶ ИАЈ, Ф 145. књига бр. 88.

⁷⁵⁷ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1934/1935. годину, Параћин 1935. Према једном другом извештају музичка збирка имала је 7 инструмената

⁷⁵⁸ АЈ, 66, 711.

Ботаничка збирка 18 слика, 20 микроскопских препарата, 48 прибора за рад.
Минералозна збирка: 14 слика, 41 модел, 1 прибор за рад, 24 минерала, 9 скала тврдоће, 1 збирка гвозђа.

Хемијски кабинет: 8 апарата, 62 препарата у течности, 50 сувих препарата, 92 прибора за рад.

Кабинет за физику: 23 слика, 64 модела, 50 апарата.

Математичка збирка: 27 модела, 2 апарата, 11 прибора за рад.

Историјска збирка: 43 слика, 7 карата.

Земљописна збирка: 12 слика, 15 карата, 3 модела, 1 апарат.

Збирка за цртање: 34 модела, 7 албума шара, 27 посуђа, једно постолје.

Музичка збирка: 7 инструмената, 12 песама у партитури.⁷⁵⁹

Школске 1936/1937. године Природописни кабинет располагао је са осамдесет и једном сликом, 88 модела, 73 апарата, 15 испуњених животиња и 20 микроскопских препарата. Од тога Зоолошка збирка са 47 природних препарата и модела, 49 слика, 28 прибора за рад, Ботаничка збирка са 18 слика, 20 микроскопских препарата, и 45 прибора за рад, Минералозна збирка са 24 минерала, 9 минерала скале тврдине, једном збирком гвозђа, 41 модела кристала, једним прибором и 14 слика геолошких формација.

Географска збирка имала је 10 слика, 2 апарата и 17 зидних карата.
Историјска збирка располагала је са 43 слике и 7 зидних карата.

Физички кабинет имао је 23 слике, 44 модела и 70 апарата. Математичка збирка имала је 23 модела и 7 апарата: лењира 2, шестара 4, троуглих лењира 3, један апарат за доказ тригонометријских функција, геометријска тела од дрвета 18, угломер 1, један апарат за доказ Кавалеријевог правила, литар, сантититар и милилитар 1, модел кубног метра 1, модел квадратног метра 1, једна гумирана табла шпартана, један апарат за доказ Питагориног правила. Хемијска збирка располагала је са 8 апарата, 112 препарата и 92 прибора, а збирка за цртање са 11 релефа, 17 модела, 7 албума шара за везове Д.М.С., 11 фигуралних и орнаменталних модела, 6 мањих модела и 27 посуде. Музичка збирка: 1 хармонијум, 1 бубањ, 1 добош, 1 бас са гудалом, једна виола са гудалом, једно чело са гудалом, два пулта, једна збирка одабраних песама за хорове и 11 песама у партитури.⁷⁶⁰

Сличним бројем училиа располагали су кабинети и следеће две године.

*

Школске 1937/38. године, школа је у својим збиркама имала:

Природописна збирка: зоолошка збирка-природних препарата и модела 47, слика 49, прибора за рад 28; ботаничка збирка-слика 18, микроскопских препарата 20, прибора за рад 46; минералозна збирка-минерала 24, скале тврдине минерала 9, збирка гвозђа 1, модели кристала 41, прибора 1, слика геолошких формација 14.

Географска збирка: карата 17, глобуса 2, телуријум 1, једном сталажом за карте, слика 10.

Историјска збирка: зидне карте 3: старог века, римске империје и старе Грчке, слике 40.

⁷⁵⁹ АЈ, 66, 2556.

⁷⁶⁰ Исто.

Физички кабинет: апарата и модела 114, слика 23.

Хемијски кабинет: апарата 8, прибора 92, хемикалија 112.

Математичка збирка: лењира 1, шестара 3, троуглих лењира 3, апарат за доказ тригонометријских функција 1, геометријска тела од целулоида 5, геометријска тела од дрвета 18, угломера 1, један апарат за доказ Кавалеријевог правила, један модел литра, сангилитра и милилитра, модел кубног метра 1, модел квадратног метра 1, једна гумирана табла са квадратима, један апарат за доказ Питагориног правила.

Музичка збирка: хармонијум 1, бубањ 1, добош 1, бас са гудалом 1, једна виола са гудалом, једно чело са гудалом, пулта 4, једна збирка песама, разних партитура 20. Ове године је Скорчибушић, учитељ, поклатио више збирки песама и партитура.

Збирка за живе језике: збирка је установљена 20. маја 1938. године. Располагала је са две зидне слике на плату, које су приказивале „Лето“ и „Јесен“.⁷⁶¹

*

Школске 1938/39. године школа је у својим збиркама имала:

Природописна збирка:

Зоолошка збирка: природних препарата и модела 47, слика 49, прибора зарад 28;

Ботаничка збирка: слика 18, микроскопских препарата 20, прибора зарад 46;

Минералозна збирка: минерала 24, једна Мосова скала тврдоће минерала, једна збирка гвожђа, модели кристала 41, прибор 1, слике геолошких формација 14.

Географска збирка: карата 17, глобуса 2, телуријум 1, једну сталажу за карте, слика 10.

Историјска збирка⁷⁶²: Карте-зидна карта старог века, зидна карта римске империје, зидна карта старе Грчке; Слике-грчко-римске слике 8, историјске слике 15, историјске слике 17.

Физички кабинет: апарата и модела 114, слика 23.

Хемијски кабинет: апарата 8, прибора 92, хемикалија 112.

Математичка збирка: лењира 1, шестара 3, троуглих лењира 3, апарата за доказ тригонометријских функција 1, геометријска тела од целулоида 5, геометријска тела од дрвета 18, угломера 1, апарат за доказ Кавалеријевог правила 1, литар, сангилитар и милилитар 1, модел кубног метра, модел квадратног метра 1, једна табла са квадратима, један апарат за доказ Питагориног правила.

Музичка збирка: хармонијум 1, бубањ 1, добош 1, бас са гудалом 1, једна виола са гудалом, једно чело са гудалом, пулта 4, збирка песама од Ђорђевића, разних партитура хорских песама 20, хорске песме III од Друзовића, *Хорови* од Илића 1, *Музичка настава* I од Милојевића 1, 10 хорова од Јаткеа 1.

Збирка за живе језике: Располагала је са две зидне слике на платну, које су приказивале „лето“ и „јесен“.⁷⁶³

*

⁷⁶¹ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1937-1938. годину, Ћуприја 1938.

⁷⁶² Почетком рата уништена је карта Римске империје.

⁷⁶³ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1938-1939. годину, Ћуприја 1939.

Школске 1939/40. године:

Збирка за живе језике имала је две слике на платну, које су приказивале „Лето“ и „Јесен“;

Природописна збирка: ботаника-20 микроскопских препарата, 18 слика, 7 ботаничких препарата и 27 комада прибора; зоологија-36 природних препарата и модела, 48 слика, 24 микроскопских препарата и 50 објеката прибора; минералологија-24 минерала, 77 кристалних облика и 9 Мосових скала; хигијена-23 лекарска инструмента.

Физички кабинет: 126 апарата и модела, 23 слика и 6 комада намештаја;

Хемијски кабинет: 9 апарата, 282 прибора, 49 хемикалија и 2 намештаја;

Земљописна збирка: 11 зидних карата, 2 глобуса, 1 телуриј, 1 статив и 12 биолошко-земљописних слика;

Историјска збирка: 3 зидне карте и 40 историјских слика;

Математичка збирка: 3 модела, 5 тела од целулоида, 18 тела од дрвета и велики број модела, које су ђаци направили;

Музичка збирка: 7 инструмената, 1 пулт, 6 збирки песама, 37 хорских партитура и 2 оркестарске партитуре;

Гимнастичка збирка: једна мрежа за одбојку, једна лопта за одбојку и две кугле за бацање.⁷⁶⁴

Збирка за хемију пред други светски рат располагала је са следећим училима:

Апарати: Хофманов апарат за електролизу⁷⁶⁵, Кипов апарат, Мичерчиков гасомер, ручна вага, Дестилациони апарат, Вулфове боце. Сви апарати набављени су 1922. године од Министарства просвете.

Хемикалија је било укупно 64. (Све хемикалије добијене су 2. фебруара 1922. године од Министарства просвете)

Прибори: Реторте, Стаклено звоно, Плочице за покривање цилиндра, стаклене чаше, боце са отвором на дну, боце за филтрирање, бирета, пипета, Боца за кување, стакла за хемикалије, цилиндри за хватање гасова, авани са тучком, шоље за испаравање, тегле са поклопцем, кварцна шоља, епрувете, шпиритусна лампа, мрежа са азбестом, мрежа, славина са стакленим запушачем, Берцелијева лампа, стезалица, турпије, кашичице, пинсита, дуваљка, машице, водено купатило, Кневматична када, гвоздени треношци, троугаоне жице, запушачи од гуме, статив за епрувете, стаклене цеви, статив за реторте, статив за филтрирање, Бунзенов статив, четке за прање судова, четке за епрувете, стативи, мреже, треношци, држачи за епрувете, Дрекселова прскалица, шпиритусна лампа, термометар. Осим термометра, који је добијен на рачун репарације 1930. године, остали прибор је добијен 1922. године.

Намештај: орман са преградама, чесма са умиваоницом.

Збирка за хемију постојала је по овом списку и марта 1941. године, када је извршена примопредаја и збирку преузела Добрила Карамагић.⁷⁶⁶

⁷⁶⁴ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1939/40. годину, Ћуприја 1940.

⁷⁶⁵ Хофманов апарат добијен је од Министарства просвете 2. фебруара 1922. године. Био је расхишан, али је поправљен од стране Ђуре Лопчића, професора, 1938. године.

Збирка за живе језике: Зидне слике „Јесен“ и „Лето“ добијене су из кредита банске управе Моравске бановине маја 1938. године.⁷⁶⁷

Збирка за физику:

Механика: Паралелограм сила, Модел стрме равни, Центрифугална машина, Справа за стабилност, Модел за тежиште, Теразије, Кутија тегова, Модел децималне ваге, Озиб, Крива натега, Сегњерово коло, Модел за водоскок, Права натега, Спојени судови, Апарат за потисак, Хидраулична преса, Пармелијева цев са славином, Ендосмометар, Атхезионе плоче, Шмрк за сисање и притискивање, Капиларне цеви, Хидростатичке теразије, Укрштени пластични обручи, Стаклени судови, Центрифугални статив, Реципијент, Њутнови котурови, Ендосмометар, Барометарска цев, Барометри, Ножице, Либела, Висак, Модел часовника, Апарат за живу кишу, Ваздушни шмрк, Херонова боца, Апарат за преносење притиска, Котурови, Аритметичка котурача, Апарат за хидростатички поредак, Тела једнаке тежине, Тела једнаке запремине, Коцке за специфичну тежину, Котури, Аритметичка котурача, Коло на вретену, Полуге, Плоча за статистички моменат, Тегови за паралелограм сила, Математичка клатна, Њутново клатно, Универзална стрма раван, Клин, Апарат за слагање кретања, Фигуре за тежиште, Фигуре за одређивање тежишта, Апарат за стабилну и лабилну равнотежу, Двострука клупа која се привидно пење, Ваљак који се привидно пење, Колица за закон инерције, Центрифугална путања, Паралелопипед за стабилност, Центрифугална машина, Архимедов ваљак

Звук: Дијапазон са резонаторском и без резинаторске кутије, Свирала, Апарат за Хладнијеве фигуре, Гудало, Грамофон, Себекова сирена, Зупчаста сирена

Топлота: Кугла са прстеном, Термометар са скалом, Модел парне машине, Апарат за ширење течности, Сиксеров термометар, Круксов радиометар, Модел цилиндра парне машине, Апарати за ширење течности, Апарат за линеарно ширење чврстих тела

Светлост: Полукружни суд за одбијање светлости, Полукружни суд за преламање светлости, Стробоскоп, Сочива, Апланатичка лупа, Сферно огледало, Стереоскоп, оптичка призма, Огледало под углом, Брефетеров стереоскоп, Фотометри, Апланатичка призма, Фотографски апарат „Кодак“.

Електрицитет и магнетизам: Електроскоп, Електромагнет, Потковичаст магнет, Магнетне шипке, Гвоздени опилци, Магнетит, Магнетна игла, Компас, Инclinаторијум, Електрофор, Лајденска боца, Електромагнетно звонце, Електрично клатно, Шипка за трење, Еболитна шипка, Румкорфоров индукциони апарат, Изолациона клупа, Електрични обарач, Електрична вртешка, Електрично клатно, Електрофор, Франклинова табла, сијалица на стативу, Себеков термоелемент, Морзев телеграфски апарат, Лежаншеов елемент, Микрофон,

⁷⁶⁶ ИАЈ, Ф 145. Инвентар збирке за хемију, књ. 92. Неки апарати набављени су још 1922. године.

⁷⁶⁷ ИАЈ, Ф 145. Инвентар за живе језике, књ. 92. Слика „Јесен“ уништена је у току рата, док је слика „Лето“ оштећена, али била је употребљива.

Телефон, Мултипликатор, Апарат за магнетну индукцију, Волт индуктор, Акумулатор, Галвански елементи, Електрично звонце, Инфлуентна машина.

Прибори: Шпиритусна лампа, Жива, Троношци, Цилиндар, Изоловане жице, Чекић, Сталак за спрувете, Универзални сталак за огледе из механике.

Слике: слике са скицама справа које се заснивају на дејству ваздуха, хидрауличне пресе, машина за произвођење статичког електрицитета, огледала и сочива, преламања светлости, справа које се заснивају на звучним тоновима, справа које се заснивају на воденој енергији, индукционог апарата, телефона, телеграфа без жица, полуге, дисперзије светлости, справа за мерење тежина, котура и котурача, справа за мерење јачине електромотерне силе, шмркова за воду, парне машине, Папиловог лонца и прве парне машине, Морзеовог телеграфа, справа за загревање зграда, стрме равни и завртња, дурбина и телескопа, Волтног лука и Едисонове сијалице.

Намештај: Орман са преградама, Црне завесе, стона електрична лампа. Учила су добијена од Министарства просвете 1922. године, од Банске управе у Нишу, од Министарства просвете 1930. године на име репарације, из фонда ђачких родитеља и из средстава школе.⁷⁶⁸

Збирка за историју:

Одељење карте: Зидна карта старог века, Зидна карта Римске империје, Зидна карта старе Грчке.

Одељење слика: слика Кремља, Мемнонових колоса, Свете Софије, храма у Луксору, Алхамбра, Форум, Богородичне цркве, цркве Светог Петра, Акропоља, Помпеје и Везува, сфинге и пирамида, римских војника, грчких војника, римског оружја, опсадних справа, римског суда, телесних вежби у Спарти, цркве у Риму, форума у Риму, унутрашњости римске куће, ритерског замка, грчког позоришта, египатског храма, турнира, Бечког конгреса, насеља на кољу. Збирка је добијена од Министарства просвете, и трајала је до почетка 1941. године.⁷⁶⁹

Цртање и писање:

Модел од гипса: Глава детета које се смеје, биста Вука Караџића, Дорски стуб, Јонски стуб, Коринтски стуб, човечје тело, шака, стопало, Милоска Венера.

Модел од дрвета: Правилна четворострана призма, Правилна шестострана призма, Правилна четворострана пирамида, Правилна шестострана пирамида, Купа, Ваљак, Лопта.

Модел од хартије: Албум шара Р.М.С., коцка, ваљак, Правилна шестострана пирамида, купа, лопта, Шупља полулопта, Правилна четворострана пирамида, Правилна шестострана призма, полуваљак.

Модел од гвожђа: Веза модела за цртање

Модел од глине: лимун, судови, Једна велика ваза, Мала ваза, Ибрик велики, котлајка, лонац, катраница, Ћуп без дршке, Ћуп са дршком.

⁷⁶⁸ ИАЈ, Ф 145. Инвентар збирке за физику, књ. 91. Збирка је делимично оштећена почетком рата.

⁷⁶⁹ ИАЈ, Ф 145. Инвентар збирке за историју, књ. 90.

Прибори: Постоље за модел од гвожђа, Статив за модел, Постоље за модел.⁷⁷⁰

За школску 1940/41. годину није урађен попис учила, јер је почетком рата доста тога уништено, а и просторије где су се налазила учила и даље су биле заузете.

Књижнице

Прве школске године 1909/10. постојала је само наставничка књижница са укупно 38 књига, углавном школских уџбеника и Просветних гласника. Ћачка књижница није постојала.

Школске 1911/12. године постојала је књижница са 50 књига школске садржине. Ћачка књижница била је тек у стварању.

Школске 1913/14. године постојала је само једна књижница, са 30 књига, и то углавном школских уџбеника.⁷⁷¹

По ослобођењу наставничка књижница није постојала, јер је уништена за време окупације. Ћачка књижница није ни раније постојала. Наставничка књижница је основана у школској 1921/1922. години. Књиге су биле углавном стручни уџбеници за поједине предмете. У школи је тада формирана и ћачка књижница и имала је двадесет и једну књигу. Књиге ћачкој књижници поклањали су и поједини ученици. У школи није постојала књижница из које би се на коришћење давале књиге сиромашним ученицима.⁷⁷²

Следеће школске 1923/1924. године у књижници је било 166 дела, највише популарних књига и уџбеника. Ћачка књижница је постојала уз удружење „Јакшић“. Од ове године постојала је и књижница из које су се давале књиге на коришћење сиромашним ученицима. У следећој школској 1924/1925. години у наставничкој књижници је било 256 књига, а највише су недостајале књиге старих писаца и речници српског језика. Ћачка књижница у овој години није постојала, а постојала је књижница ћачких уџбеника за сиромашније ђаке.⁷⁷³

После две године, односно 1926/1927. године, у књижници је било 335 књига. И даље није постојала ћачка библиотека, већ су се ђаци служили књигама

⁷⁷⁰ ИАЈ, Ф 145. Инвентар збирке за цртање и писање, књ. 89. Глава детета... добијена је од Министарства просвете 1922. године, биста Вука Караџића нађена је у канцеларији 1928. године, а остало је добијено на рачун репарације од Министарства просвете 1933/34. године. Модели од дрвета набављени су од стране гимназије школске 1931/32. године. Осим албума шара, који је набавила гимназија 1933/34. године, све остали модели од хартије набављени су на рачун репарације 1933/34. године. Модели од гвожђа набављени су на рачун репарације. Модели од глине добијени су од Министарства просвете 1922. године. Прибори су добијени на рачун репарације 1928. и 1933/34. године.

⁷⁷¹ Извештај Гимназије за 1913/14. годину.

⁷⁷² АЈ, 66, 710.

⁷⁷³ АЈ, 66, 710. Према извештају изасланика Министра просвете наставничка књижница бројала је 216 књига, највише уџбеника и научних књига

градске читаонице. Књижница за сиромашне ученике је постојала. До краја школске 1926/1927. године број књига је повећан само за четири наслова, тако да је тада било 339 књига.

У 1927/1928. години школа је била претплаћена на Енциклопедију, Летопис матице српске, Јадранску стражу, Просветни гласник и Званичне новине. Часопис „*Наша домовина*“ примало је осам ђака виших разреда. Исте године књижнице су имале 380 књига. Наставничка књижница је имала 153 књиге, од којих је на читање узимано 40 књига од стране 10 наставника. Ђачка књижница није постојала, а постојала је књижница за сиромашне ученике. У овој књижници је било на почетку године 93 уџбеника, током године је примљено 30 нових уџбеника, али је и расходован 21 уџбеник. На читање је узимано 84 књига од стране 22 ђака.⁷⁷⁴

Следеће 1928/1929. године године наставничка књижница је имала и даље 153 књига, а ђачка 123 књига. У току године 12 наставника је користило 40 књига из своје књижнице. Из ученичке књижнице коришћено је 150 књига од стране 33 ђака. Изгледа да је те године постојала и ђачка књижница, јер је према извештају, на крају школске године ђачка књижница имала 163 књига. Књижница ђачких уџбеника за сиромашне ђаке је имала 298 књига. Књиге за ову књижницу набављане су углавном парам Фонда сиромашних ученика.⁷⁷⁵

Просветни гласник примала је школа, Гласник професорског друштва примало је 13 наставника. Ђаци виших разреда били су претплаћени на следеће часописе: „*Наша домовина*“ (8 ученика), „*Гласник Подмлатка црвеног крста*“ (8 ученика), „*Гласник извидника и планинки*“ (2 ученика), „*Венац*“ (12 ученика), „*Искра*“ (10 ученика). Ђаци нижих разреда добијали су следеће часописе: „*Гласник Подмлатка црвеног крста*“ (4 ученика), „*Гласник извидника и планинки*“ (2 ученика).⁷⁷⁶

Ђачка књижница школске 1929/1930. године, готово и није постојала, јер је имала мали број књига. Ученици су се и даље служили градском читаоницом. Ове године није постојала ни књижница за сиромашне ученике. Пред крај следеће школске 1930/31. године основана је ђачка библиотека са 225 књига. Од тога било је 216 књига издња Српске књижевне задруге, које је поклонио Ђока Лазић, трговац из Ћуприје. Наставничка књижница исте године имала је 579 књига. У току године купљене су 223 књиге, а 4 поклоњене. Књиге из наставничке књижнице користило је 23 професора, и у току године дато је на читање 265 књига.⁷⁷⁷

Школске 1932/33. године наставничка библиотека располагала је са 516 књига. Прочитано је 89 књига од стране 26 наставника. Исте године ђачка

⁷⁷⁴ АЈ, 66, 2556.

⁷⁷⁵ АЈ, 66, 2556.. Према извештају изасланика Министра просвете за школску 1928/29. годину, није постојала ђачка књижница а књижница ђачких уџбеника имала је 298 књига. Наставничка књижница располагала је са 351 књигом, углавном из белетристике.

⁷⁷⁶ АЈ, 66, 2556.

⁷⁷⁷ Исто.

књижница бројала је 275 књига. Укупно 172 књиге су прочитане од стране 43 љака.⁷⁷⁸

Једна комисија је средином фебруара 1933. године прегледала ђачку књижницу, и нашла је у врло лошем стању. Према инвентару било је 331 књига, мада је у књижници било за коришћење само 80 књига, које су и саме биле у врло лошем стању. Многе су биле без листова, поцепане, прљаве, тако да је само око 30-так књига могло да се употребљава. Комисија је вероватно прегледала књижницу због налажења текстова комунистичке пропаганде, јер у свом извештају наводи да ни међу књигама ни међу ђачким радовима није било ничега што би указивало на комунистичку пропаганду. Библиотека је од 600 динара, са којима је располагала, утрошила на набавку књига 342 динара.⁷⁷⁹

Школске 1933/34. године наставничка књижница имала је 688 књига а ученичка 288 књига, и то углавном издања Српске књижевне задруге. На читање су узимане, из наставничке књижнице 92 књиге од стране 24 наставника, а из ђачке књижнице 168 књига од стране 51 љака.⁷⁸⁰

Школске 1934/1935. године наставничка књижница имала је 688 књига, а ђачка књижница 261 књигу. Током године на поклон је добијено 53 књига. Од стране 324 љака узимане су на читање 243 књиге.⁷⁸¹ Вачка књижница литерарне дружине „Јакишић“ бројала је 314 дела. Те године набављено је за наставничку књижницу 78 нових књига, 21 куповином и 57 поклоном. Постојала је и књижница за сиромашне ученике, али се књиге нису издавале, јер су сви учбеници били застарели и неодобрени од стране Министарства просвете.⁷⁸²

Наставничка књижница имала је школске 1935/1936. године 840 књига. У току године набављено је 44 нових књига, 14 куповином и 30 поклоном. Исте године ђачка књижница имала је 367 наслова. Те године библиотека је обогаћена са 53 нових књига. Књиге су биле махом поучне и забавне садржине. Књижница је била претплаћена на часописе: Летопис Матице српске, Наш језик и Прилози проучавању народне поезије. Коришћене су књиге углавном забавне тематике, док није уопште постојало интересовање за науку. Постојала је и књижница учбеника за сиромашне ученике, али учбеници су били махом старијих издања.⁷⁸³

У школској 1936/1937. години, наставничка књижница имала је 854 књига. У току године купљено је 45 књига, за чију куповину је утрошено 450 динара. Само 12 наставника је користило књиге, а укупно је на читање издато 120 књига. Постојала је и ђачка књижница дружине Јакишић са 467 књига. У току године

⁷⁷⁸ Исто.

⁷⁷⁹ АЈ, 66, 712. Изасланик Министра просвете такође је истакао лоше стање књижнице и предложио издавајање новца из бановинске касе за набавку књига.

⁷⁸⁰ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1933-1934. годину, Параћин 1935.

⁷⁸¹ АЈ, 66, 2556.

⁷⁸² АЈ, 66, 712. Према једном другом извештају, наставничка књижница је располагала са 766 књига. У току године набављено је 78 нових књига, а двадесет наставника је током године користило 154 књига. Ученичка књижница имала је 261 књигу, а примала је и четири листова и часописа. У току године набављено је 53 нових књига, а 243 љака користило је укупно 324 књига. (АС, 66, 2556)

⁷⁸³ АЈ, 66, 712.

купљено је 51 књига а за њихову куповину је утрошено 520 динара. Укупно 270 ученика је прочитао 324 књиге. Нарочито су се књигама служили ђаци из Ћуприје, док ђаци из Јагодине и Параћина нису. Није постојала књижница за сиромашне ученике.⁷⁸⁴

На крају школске године, тачније јуна 1937. године, тражена је од Министра просвете дозвола, да се наплаћује чланарина за ђачку дружину ради набавке књига. За ниже разреде по 10 динара а за ученике виших разреда по 15 динара. Предлагано је и да сви ученици буду обавезни чланови. На тај начин би се знатно обогатила ђачка књижница новим књигама. Министар се делимично сложио са овом иницијативом, и упутио на спровођење ове акције преко Заједнице дома и школе, односно предложио је, да родитељи донесу одлуку о плаћању чланарине при упису почетком школске године.⁷⁸⁵

Школске 1937/38. године наставничка књижница имала је 951 књигу. Током школске године књижница је попуњена са 97 књига. Постојала је и књижница ђачке дружине „*Јакишић*“ у којој је било 617 књига. Током године из ове књижнице на читање је узимано 825 књига. Постојала је и књижница ђачких учбеника, али није коришћена, пошто су учбеници били застарели.⁷⁸⁶

Слично стање књижница задржано је и у наредним годинама. Школске 1938/39. године наставничка књижница располагала је са 1275 књига. Те године је купљено још 34 књига, које су плаћене 990 динара. На читање је узимано 55 књига.⁷⁸⁷ Исте године постојала је и књижница ђачке дружине „*Јакишић*“ са истим бројем књига, као и предходне године. Постојала је и ђачка књижница учбеника са 500 књига, али није много коришћена због застарелости учбеника. Током године поклоњено је 14 нових књига. Укупно 175 ђака је узимало на читање 573 књиге.⁷⁸⁸

Школске 1939/40. године наставничка књижница имала је 1308 књига, 115 брошура, 12 листова и часописа и старих штампаних књига 162. У току године набављено је 33 нових књига. На читање је узимано 60 књига од стране 28 наставника.⁷⁸⁹

За ђаке су постојале две библиотеке, јер је једна ђачка књижница основана током школске 1939/40. године. У књижницама је било 613 књига. Те школске године набављено је куповином 75 књига, за које је плаћено 1.425 динара. У фонду библиотеке било је још 7.489 динара. Према извештају школе за школску 1939/40. годину, за рад једне књижнице прикупљено је 6.910 динара. За набавку књига утрошен је 1.121 динар, а набављене су књиге из школског програма. Осим ове куповине, Министарство просвете је поклонило 13 књига. Издавање књига вршено је два пута недељно. Због великог интересовања све књиге биле су на

⁷⁸⁴ АЈ, 66, 2556.

⁷⁸⁵ Исто.

⁷⁸⁶ АЈ, 2413.

⁷⁸⁷ Извештај Гимназије за 1938/39. годину.

⁷⁸⁸ АЈ, 66, 2413.

⁷⁸⁹ Извештај Гимназије за 1939/40. годину

читању. Највише су се књижном служили ђаци седмог и осмог разреда. Књижничар је била професор Марија Миљенковић.⁷⁹⁰

За школску 1940/41. годину извештаји о броју књига нису урађени, јер је дошло до великог оштећења библиотека почетком рата.⁷⁹¹

⁷⁹⁰ АЈ, 66, 2556. Према другом извештају две ђачке књижнице имале су укупно 609 књига. У току године купљено је 60 књига, а поклоном су добијене 11 књиге. У току године било је 400 читалаца, а узимано је на читање 1.200 књига

⁷⁹¹ Извештај Гимназије за 1939/40. годину.

8. УЦБЕНИЦИ

Уцбеници коришћени школске 1911/12. године

Хришћанска наука: *Свештена историја Старога и Новог завета* од Јосифа Стојановића; *Црквено Обредословље* од Фирмилијана; *Катихизис православне цркве* од Ј. Илића.

Српски језик: *Српска граматика* и *Лекције српског језика* од Љ. Стојановића; *Српска синтакса* од И. Лалевића; *Читанка* од М. Шељића и Ст. Новаковића.

Немачки језик: *Немачка читанка I-IV* од М. Трифунца и Ј. Кангрге и *Граматика* од Предића.

Латински језик: *Латинска читанка I и II* део од Мите Живковића; *Латинска граматика* од Јован Туромана.

Земљопис: *Земља* од С. Ангоновића и Т. Радивојевића; *Земљопис* од С. Ангоновића и Н. Лазића; *Географија III и IV* део од Васовића.

Историја: *Општа историја* од Ст. Ловчовића; *Историја Српског народа за средње школе I и II* књига од Ст. Станојевића и Л. Зрнића.

Јестаственица: *Зоологија* од Љ. Миљковића и *Ботаника* од Жив. Јуришића.

Физика: *Скраћено издање* од Ј. Михајловића.

Хемија: *Хемија са минерологијом* од Ал. Станојевића.

Математика: *Аритметика и геометрија* од Ф. Мочника.⁷⁹²

Уцбеници у потрeбљавани то ком школске 1913/14. године:⁷⁹³

Хришћанска наука: I разред *Свештена Историја Старог Завета* од Јосифа Стојановића; II разред *Свештена Историја Новог Завета* од Јосифа Стојановића; III разред *Црквено обредословље* од Арх. Фирмилијана; IV разред *Хришћански Катихизис* од Ј. Илића; V разред *Кратка православна Хришћанска Етика* од Пет. Протића.

Српски језик: I разред *Српска Граматика* од Љ. Стојановића и *Српска Читанка* од М. Ивковића; II разред *Лекција из Српског језика* од Љ. Стојановића и *Српска Читанка* од Др В. Јовановића и М. Ивковића; III разред *Граматика* од Љ. Стојановића и *Читанка* од Др В. Јовановића и М. Ивковића; IV разред *Српска Синтакса* од И. Лалевића и *Читанка* од Др В. Јовановића; V разред *Теорија Књижевности* од П. Ђорђевића и *Ст.-словенска граматика* од Љ. Стојановића.

⁷⁹² Ћупријска приватна гимназија Извештај за школску 1911/12. годину, Ћуприја 1912.

⁷⁹³ Шесторазредна приватна ћупријска гимназија Извештај за школску 1913-1914. годину, Параћин 1914.

Немачки језик: I разред *Немачка вежбања* Др М. Тривунац и Ј. Кангрга и *Немачка вежбања* од Руд Бикловића; II разред *Немачка Читанка* од Др М. Тривунца и Јована Кангрге; III разред *Немачка Читанка* од Др М. Тривунца и Јована Кангрге; Одистих писаца из I и II разреда.

Француски језик: V разред *Француска Граматика* и *Читанка* од Павла Поповића.

Латински језик: III разред *Латинска Читанка* од М. Живковића и *Латинска Граматика* од Јована Туромана; IV разред *Латинска Читанка* од М. Живковића и *Граматика* од Јована Туромана; V разред „*Vitae*“ Cornelius Nepos и *Латинска Синтакса* од Јована Туромана.

Географија: I, II, III и IV разред *Географија* од Еад. Васовића; V разред *Физичка Географија* од Т. Радивојевића.

Историја: II разред *Општа Историја* од Ст. Ловчевића; III разред *Историја Српског народа* од Миленка Вукићевића; IV разред *Историја Српског Народа* од Миленка Вукићевића; V разред *Општа Историја* од Ст. Ловчевића.

Јестаственица: I и II разред *Зоологија* од Љуб. Миљковића и *Ботаника* од Ж. Јуришића; V разред *Ботаника* од Ж. Јуришића.

Хемија: IV разред *Хемија са Минералогijом* од Ал. Станојевића.

Физика: III разред *Физика* од Свет. Обрадовића.

Математика: I, II, III и IV разред *Аритметика* и *Геометрија* за ниже разреде од Мочника; V разред *Алгебра* и *Геометрија* од Мочника.

Уџбеници коришћени током целе школске 1920-1921. године

Вера: I разред *Свештена историја* од Јосифа Стојановића, II разред *Црквено обредословље* од Ј. Стојановића, III разред *Катихизис* од Јосифа Стојановића, за IV разред није постојао уџбеник а предавана је *Историја православне цркве* по Рад Грујићу, V разред *Етика* од Јосифа Стојановића.

Српски језик: I разред *Граматика* од Љ. Стојановића и *Читанка* од М. Ивковића, II разред *Граматика* од Стојановића и читанка од Шевића, III разред *Граматика* од Љ. Стојановића и *Читанка* од Ивковића, IV разред *Синтакса* од Ј. Живановића, V разред *Преглед историје књижевности* од П. Поповића, VI разред *Преглед историје књижевности* од П. Поповића. За лектуру узимане су књиге из ђачке дружине „Јакшић“.

Француски језик: II разред *Читанка и граматика* од П. Поповића; III разред *Читанка и граматика* од П. Поповића; IV разред *Читанка и граматика* од П. Поповића.

Немачки језик: V разред *Прва читанка* од Кангрге.

Латински језик: V разред *Латинска читанка* од Живковића и *Граматика* од Туромана; VI разред *Латинска читанка* од Вулића.

Историја: III разред *Српска историја први део* од Ст. Станојевића, IV разред *Српска историја други део* од Ст. Станојевића, V разред *Општа историја старог века* од Костића, VI разред предавана по Mallet-у и Еркуљи.

Земљопис: I разред *Земљопис* од Висовића; II разред *Географија Балканског полуострва* од Т. Радојевића, III разред *Географија Балканског полуострва* од Т. Радојевића, IV разред *Географија Балканског полуострва* од Т. Радојевића, V разред *Географија Балканског полуострва* од Т. Радојевића.

Јестаственица: I разред *Зоологија* од Миљковића, *Ботаника* од Јуришића, II разред *Зоологија* од Миљковића, *Ботаника* од Јуришића; V разред *Зоологија* од Љуб. Миљковића, *Ботаника* од Јуришића; VI разред *Зоологија* од М. Томића и Миљковића.

Физика: III разред *Физика* од Обрадовића.

Хемија: IV разред *Хемија* од Драг. Антића и А. Станојевића.

Математика: Мочник – Хочевар *Аритметика*, *Геометрија* (превод Ст. Давидовића)⁷⁹⁴

Школске 1923/1924. године коришћени су следећи уџбеници⁷⁹⁵

Веронаука: I разред: Јосиф Стојановић, *Наука хришћанска (стари и нови завет)*; II разред: Јосиф Стојановић, *Наука хришћанска (обрадословље)*; III разред: Јосиф Стојановић, *Наука хришћанска (катихизис)*; IV разред: Павле Швабић, *Историја хришћанства и историја српске цркве*; V разред: Јосиф Стојановић, *Хришћанска етика*.

Српски језик: I разред: Љ. Стојановић, *Лекције из српске граматике за I разред*: Милош Ивковић, *Читанка за I разред средњих школа*; II разред: Љ. Стојановић, *Лекције из српске граматике за II разред*, В. Јовановић и М. Ивковић, *Читанка за II разред*; III разред: Љ. Стојановић, *Српска граматика за III разред*, В. Јовановић и М. Ивковић, *Читанка за III разред*; IV разред: Ж. Стефановић, *Граматика*; В. Јовановић и М. Ивковић, *Читанка за IV разред*. V разред: П. Ђорђевић, *Теорија књижевности V- VI*, П. Поповић, *Преглед српске књижевности*; VI разред: Јован Скерлић, *Историја српске нове књижевности*; VI-VIII Јован Скерлић, *Историја нове српске књижевности*.

Француски језик: II разред: Др М. Трифунац, *Француска читанка, део I*; III разред: М. Трифунац, *Француска читанка, део II*; IV разред: Др М. Трифунац, *Француска читанка, део III*; Павле Поповић, *Француска граматика*; V разред: Gil Blas od Le Laoe; VI разред: Settres de mon moulin од Dode-a; VII разред: Don Koichotte од Servanties-a; VIII разред: Antologie des fra s Franc ais од ?

Немачки језик: V разред: М. Трифунац и Јов. Кангрга, *Немачка читанка*; VI разред: Др М. Трифунац и Јов. Кангрга, *Немачка читанка*; VII разред: Јов. Кангрга, *Немачка читанка*; VIII разред: Schiller, Wilhelm Tell

Латински језик: V-VII разред: Др Н. Вулић, *Латински писци*; VI-VIII разред: Др Н. Вулић, *Латински писци*.

Историја: III разред: Ст. Станојевић, *Историја Срба, Хрвата и Словенаца I део*; IV разред: Ст. Станојевић, *Историја Срба, Хрвата и Словенаца II део*; V разред:

⁷⁹⁴ АЈ, 66, 710.

⁷⁹⁵ Исто.

Костић, *Историја старог века*; VI разред Сркул, *Повијест средњег века*; VII разред Сркул, *Историја новог века*; VIII разред Сркул, *Историја новог века*.

Географија: I разред Т. Радивојевић, *Основи земљописа за први разред*; II разред Т. Радивојевић, *Ваневропски континенти за други разред*; III разред Т. Радивојевић, *Европа без Краљевине С. Х. С. за трећи разред*; IV разред П. Соколовић-Дим. Ђорђевић, *Балканско полуострво и Краљевина С.Х.С.*; V разред Т. Радивојевић, *Основни математичке географије*; VI разред Т. Радивојевић, *Основни физичке географије*; VII разред П. Соколовић-Дим. Ђорђевић, *Балканско полуострво и Краљевина С.Х.С.* I-III разред Влад. Маринковић, *Географске карте*; IV и VIII разред Цвијић, *Карта Балканског полуострва*.

Јестаственица: I разред Љуб. Миљковић, *Зоологија; Ботаника по Бонију*, израдио Јуришић; II разред Љуб. Миљковић, *Зоологија; Ботаника по Бонију*, израдио Јуришић; V разред *Ботаника по Бонију*, израдио Јуришић; VI разред Љубомир Давидовић, *Зоологија*; VII разред В. Петковић, *Геологија са минералологијом*

Хемија: IV разред Драг. Ангић, хемија са минералологијом.

Физика: III разред Јелењу Михајловић, *Физика*; VI разред Дукић, *Физика*; VIII разред Дукић, *Физика*

Математика: I-II разред Мочник, превод Ст. Давидовић, *Математика за I и II разред*; III-IV разред Мочник, превод Ст. Давидовић, *Аритметика за III и IV разред*; III-IV разред Мочник, превод Ст. Давидовић, *Геометрија за III и IV разред*; V разред Давидовић, *Геометрија за више разреде I део*; VI разред Давидовић, *Геометрија за више разреде II део*; VII разред Давидовић *Геометрија за више разреде III део*.

Хигијена: IV разред Др Влад. Станојевић, *Хигијена*; VI разред Др Влад. Станојевић, *Хигијена*

Уместо Балканског полуострва од Соколовића у четвртном разреду коришћен је уџбеник Радивојевића, *Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца* за четврти разред, а уместо *Алгебре* за више разреде од Давидовића, коришћена је *Алгебра* од Рокнића, поред старог издања Мочника, што је имала већина ученика.⁷⁹⁶

Током школске 1924/1925. године коришћени су следећи уџбеници⁷⁹⁷

Веронаука: I разред Јосиф Стојановић, *Стари и нови завет*; II разред Јосиф Стојановић, *Обредо словље*; III разред Јосиф Стојановић, *Хришћански катихизис*; IV разред Швабић, *Историја српске и хришћанске цркве*; V разред Јосиф Стојановић, *Хришћанска етика*.

Српски језик: први разред Љ. Стојановић, *Српска граматика за први разред*; II разред Љ. Стојановић, *Српска граматика за други разред*; III разред Љ. Стојановић, *Српска граматика за III разред*; IV разред Т. Стевановић, *Српска*

⁷⁹⁶ АЈ, 66, 710.

⁷⁹⁷ Исто.

граматика; V-VI разред П. Поповић, *Преглед српске књижевности*; VII-VIII разред Јован Скерлић, *Историја српске књижевности*

Немачки језик: V разред Трифунац-Јован Кангрга, *Немачка читанка I део*; VI разред Трифунац-Кангрга, *Немачка читанка II део*; VII разред Трифунац-Јован Кангрга, *Немачка читанка III део*; VIII разред Трифунац-Кангрга, *Немачка читанка III део*.

Француски језик: II разред-Лавал-Петровић, *Француска читанка*; III разред Трифунац, *Француска читанка I део*; IV разред-Трифунац, *Француска читанка II део*; V разред-Трифунац, *Француска читанка III део*; VI разред-Поповић-Трифунац, *Француска читанка и ? Blas*; VII разред Cervantes, Don Kuishotte; VIII разред Antologie des ? Francais

Латински језик: V разред Вулић, *Латинска читанка и граматика*; VI разред Вулић, *Латинска читанка и граматика*; Туроман, *Латинска граматика и синтакса*; VII-VIII раз. Вулић, *Латински писци*, Туроман, *Латинска граматика и синтакса*

Земљопис: I разред Радивојевић-Милојевић, *Основи земљописа за I разред*; II разред Радивојевић-Милојевић, *Ваневропски континенти*; III разред Радивојевић-Милојевић, *Европа*; IV разред Радивојевић-Милојевић, *Балканско полуострво*; Радивојевић-Милојевић, *Наша домовина*; V разред-Радивојевић, *Физичка и математичка географија*; VI разред Радивојевић, *Антропогеографија*; VIII разред Соколовић-Ђорђевић, *Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца*. Коришћена је и књига са истим насловом од Милојевића.

Историја: III разред Ст. Станојевић, *Историја Срба, Хрвата и Словенаца I део*; IV разред Ст. Станојевић, *Историја Срба, Хрвата и Словенаца II део*; V разред Костић, *Општа историја*; VI разред Сркул, *Повијест средњег века*; VII-VIII разред Сркул, *Повијест новог века*; VIII разред Прелог, *Историја Срба, Хрвата и Словенаца*.

Јестаственица: I-II разред - Миљковић, *Зоологија за ниже разреде*; Јуришић, *Ботаника за ниже разреде*; V разред Јуришић, *Ботаника за више разреде*; VI разред-Давидовић, *Зоологија за више разреде*; VII разред Петковић, *Минералологија и геологија*

Физика: III разред Обрадовић, *Физика за ниже разреде*; VI-VIII раз. Дукић, *Физика за више разреде*

Хемија: IV разред Антић, *Хемија са минералологијом*

Математика: I разред Стева Давидовић, *Аритметика за I разред*; II разред Стева Давидовић, *Аритметика за II разред*; I-II разред Стева Давидовић, *Геометрија за I и II разред*; III-IV разред Милан С. Недић, *Алгебра*; III-IV разред Милан С. Недић, *Геометрија*; V-VIII разред Милан С. Недић, *Алгебра*

Хигијена: IV-VIII Др Добривоје Поповић, *Хигијена I и II део*

Гимнастика: Брандин, *Гимнастичке игре*.⁷⁹⁸

⁷⁹⁸ АЈ, 66, 710. Школске 1927/28. године, епархија браничевска одредила је уџбенике за веронауку: први разред *Историја Старог и Новог завета* од Добросав Ковачевића; други разред *Историја Новог завета* и *Наука о богослужењу* од Добросав Ковачевића; трећи разред *Катихизис* од Боже Јовановића; четврти разред *Историја Хришћанске цркве* и *Историја српске цркве* од П. Швабића; пети разред *Хришћанска етика* од Јосипа

Уџбеници коришћени у школској 1929/1930. години⁷⁹⁹

I разред: *Светена историја* од Јосифа Стојановића; *Српска читанка с граматиком* од Др. М. Павловића и Драг. Илића; *Основи земљописа* од Т. Радивојевића; *Аритметика за I разред* од В. Стајића; *Геометрија за I разред* од Милана С. Недића; *Зоологија* од Б. Милојевића; *Ботаника* од Др. Н. Кошанина.

II разред: *Обрадословље* од Јосифа Стојановића; *Српска читанка и граматика* од Др. М. Павловића; *Француска читанка I део* од Б. Динића; *Француска граматика* од М. Ј. Поповића; *Ваневропски континенти* од Т. Радивојевића; *Историја старог века за II разред* од Сухотина; *Аритметика за II разред* од Милана С. Недића; *Геометрија за II разред* од Милана С. Недића; *Зоологија* од С. Станковића; *Ботаника* од Др. Н. Кошанина.

III разред: *Катихизис* од Јосифа Стојановића; *Читанка за III разред* од Ј. Продановића; *Граматика за III разред* од Јб. Стојановића; *Француска читанка II део* од Б. Динића; *Француска граматика за ниже разреде* од М. Павловића; *Европа без Краљевине Југославије* од Т. Радивојевића; *Историја Срба, Хрвата и Словенаца I део* од М. Вукићевића; *Алгебра за III и IV разред* од Милана С. Недића; *Геометрија за III и IV разред* од Милана С. Недића; *Физика за нижи степен* од Др. М. Поповића; *Цртање из природе* од Стефановића; *Гимнастичке игре* од Браздила.

IV разред: *Историја хришћанске цркве* од П. Швабића; *Читанка за III и IV разред* од Ј. Продановића; *Синтакса* од И. Јалевића; *Француска читанка III део* од Б. Динића; *Француска граматика за ниже разреде* од Шареа; *Наша Краљевина* од Соколовића и Ђорђевића; *Мапа Балканског полуострва* од Соколовића и Ђорђевића; *Историја Срба, Хрвата и Словенаца II део* од М. Вукићевића; *Алгебра за III и IV разред* од Милана С. Недића; *Хемија за ниже разреде* од Др. Ангића; *Хигијена за ниже разреде* од Др. Гер. Поповића; *Слободно цртање* од В. Стевановића; *Гимнастичке игре* од Браздила.

V разред: *Историја Српске и Хришћанске цркве* од П. Швабића; *Преглед књижевних облика* од А. Гавриловића; *Теорија књижевности* од Драг. Лапчевића; *Француска читанка IV део* од Б. Динића; *Француска граматика за више разреде* од Шареа; *Немачка читанка I део* од Тривунца и Јована Кангрге; *Немачка граматика* од Тривунца; *Латинска читанка са граматиком* од Ј. Чолића; *Основи географије* од Т. Радивојевића; *Историја Старог века за V разред* од Вулића и Сухотина; *Алгебра за V разред* од Милана С. Недића; *Геометрија за V разред* од Милана С. Недића; *Ботаника* од Симоновића; *Слободно цртање* од В. Стевановића.

VI разред: *Догматика* од М. Анђелковића; *Преглед Српске књижевности* од П. Поповића; *Из старе српске књижевности* од Миливоја Башића; *Француска читанка V део* од Б. Динића; *Француска граматика за више разреде* од Шареа;

Стојановића. Епархији је одговорено да уџбенике одређује Министарство просвете, а да су предавачи слободни да користе оне уџбенике које одобри министарство

⁷⁹⁹ Гимназија (државна нижа и градска виша приватна) Краљевине Југославије у Ћуприји. Извештај о раду и успеху у школској 1929-1930. год. Ћуприја 1930.

Mironneau, Choix de lectures, Cours moyen; Немачка читанка II део од Тривунца и Јована Кангрге; Латинска читанка за V и VI разред од Ј. Чолића; Латинска читанка за више разреде од Ј. Чолића; Синтакса од Туромана; Наше суседне, словенске и главне културне земље од Б. Милојевића; Историја Средњег века од Д. Вуловића; Алгебра за VI разред од Милана С. Недића; Стереометрија и Тригонометрија од Давидовића; Логаритамске таблице од Стеве Давидовића; Зоологија I и II део од Недељка Дивца; Слободно цртање од В. Петровића.

VII разред: Историја нове српске књижевности од Јована Скерлића; Примери из књижевности од Јер. Живановића; Француска читанка VI део од Б. Динића; Француска граматика за више разреде од Шарља; Share, Anthologie des ecrivains francais des XIX siecle; Немачка читанка III део од Тривунца и Јована Кангрге; Немачка граматика III део од Ст. Протића; Латинска читанка за више разреде од Јована Чолића; Латинска граматика II део од Др Ј. Туромана; Историја новог века од Др В. Поповића; Алгебра за више разреде од Милана С. Недића; Тригонометрија и аналитика од Давидовића; Логаритамске таблице од Стеве Давидовића; Геологија са минералогijом од Др В. Петковића; Физика за виши степен од Др М. Поповића; Хемија за средње школе од Пер. Вулића и Др А. Лека.

VIII разред: Историја новије српске књижевности од Ј. Скерлића; Примери из књижевности од Јер. Живановића; Историја књижевности II део од Ст. Јотића; Француска читанка VII део од Б. Динића; Француска граматика за више разреде од Шарча; Chare, Anthologie des ecrivains francais des XIX siecle II; Немачка читанка III део у Тривунца; Латинска читанка за више разреде од Јована Чолића; Граматика II део од Туромана; Преглед римске књижевности од Ил. Лалевевића; Наша Краљевина за више разреде од Соколовића и Ђорђевића; Опис историја новог века од Др В. Поповића; Историја српског народа за више разреде од Ст. Станојевића; Алгебра за више разреде од Милана С. Недића; Геометрија за више разреде од Милана С. Недића.

Уџбеници коришћени у школској 1930/1931. години.⁸⁰⁰

I разред: М. Анђелковић, Стари завет; Ј. Продановић, Читанка; Љ. Стојановић, Граматика; В. Стајић, Аритметика; М. Недић, Геометрија; Н. Кошанин, Ботаника; Б. Милојевић, Зоологија; Соколовић-Ђорђевић, Основи географије; В. Стефановић, Народне шаре.

II разред: М. Анђелковић, Нови завет с обредословљем; Ј. Продановић, Читанка; Љ. Стојановић, Граматика; Б. Динић, Француска читанка с граматиком I део; Ђорђевић-Соколовић, Преглед континената; Ухотин, Историја старог века; С. Станковић, Зоологија; Н. Кошанин, Ботаника; В. Стајић, Аритметика; М. Недић, Геометрија; В. Стефановић, Српске народне шаре; В. Петровић, Слободно цртање; В. Ђорђевић, Збирка народних песама.

III разред: М. Анђелковић, Катихизис; Ј. Продановић, Читанка; Љ. Стојановић, Граматика; Б. Динић, Француска читанка и граматика II део; Ђ. Јазаревић, Историја Југословена књига I; Соколовић-Ђорђевић, Преглед континената II

⁸⁰⁰ Релна гимназија у Ћуприји Извештј о раду и успеху у школској 1930-1931 год., Ћуприја 1931.

део; Др М. Поповић, *Физика за нижи степен*; В. Стајић, *Аритметика*; Милан С. Недић, *Геометрија*; В. Стефановић, *Цртање природе*.

IV разред: М. Анђелковић, *Обредословље*; Ј. Продановић, *Српска читанка*; И. Лалевећ, *Српска синтакса*; Б. Динић, *Француска читанка III део*; Соколовић-Ђорђевић, *Наша Краљевина и Балканско полуострво*; Ћ. Лазаревић, *Историја Југословена*; Д. Антић, *Хемија са минералогijом*; М. Недић, *Алгебра*; М. Недић, *Геометрија*; В. Стефановић, *Цртање из природе*.

V разред: М. Анђелковић, *Историја српске и хришћанске цркве*; А. Гавриловић, *Преглед књижевних облика*; Д. Лапчевић, *Теорија књижевности*; Б. Динић, *Француска читанка*; М. Шаре, *Француска синтакса*; Тривунац-Кангрга, *Немачка читанка I део*; Тривунац-Кангрга, *Мала граматика*; Ј. Чолић, *Латинска читанка I део*; Т. Радивојевић, *Основи опште географије*; Д. Вуловић, *Историја старог века*; М. Недић, *Алгебра*; М. Недић, *Геометрија*; Д. Симоновић, *Ботаника*; В. Стефановић, *Цртање из природе*.

VI разред: М. Анђелковић, *Догматика*; П. Поповић, *Преглед југословенске књижевности*; Д. Лапчевић, *Теорија књижевности*; Б. Динић, *Француска читанка V део*; B.S. Pierre, Paul et Virginie; Кангрга-Тривунац, *Немачка читанка II део*; Јован Чолић, *Латинска читанка II део*; Б. Милојевић, *Земљопис*; Д. Вуловић, *Историја средњег века*; Милан С. Недић, *Алгебра*; Давидовић, *Геометрија*; Давидовић, *Тригонометрија*; Давидовић, *Логаритамске таблице*; Н. Дивац, *Зоологија I и II књига*; В. Стефановић, *Цртање из природе*.

VII разред: М. Анђелковић, *Етика*; П. Поповић, *Југословенска књижевност*; Ј. Скерлић, *Историја нове српске књижевности*; Д. Лапчевић, *Теорија књижевности*; Ј. Живановић, *Основи синтаксе Примери I део*; Б. Динић, *Француска читанка VI део*; М. Шаре, *Француска синтакса*; Тривунац-Кангрга, *Немачка читанка III део*; Ј. Чолић, *Латинска читанка*; Др. Ј. Туроман, *Латинска синтакса*; Д. Вуловић, *Историја новог века*; М. Недић, *Алгебра*; Ст. Давидовић, *Тригонометрија*; Ст. Давидовић, *Логаритамске таблице*; Др. В. Петровић, *Геологија*; Др. М. Поповић, *Физика за виши степен*; Др. Леко и Персида Вуловић, *Хемија*.

VIII разред: М. Анђелковић, *Етика*; П. Поповић, *Југословенска књижевност*; Ј. Скерлић, *Историја нове српске књижевности*; Богдановић-Албала, *Теорија књижевности*; Ј. Живановић, *Основи синтаксе*; Ј. Живановић, *Примери II део*; Б. Динић, *Француска читанка VII део*; М. Шаре, *Француска синтакса*; Тривунац-Кангрга, *Немачка читанка IV део*; Ј. Чолић, *Латинска читанка за више разредe*; Туроман, *Латинска синтакса*; Ђорђевић-Соколовић, *Наша Краљевина за више разредe*; Д. Вуловић, *Историја новог века*; Ст. Станојевић, *Историја Југословена*; М. Недић, *Алгебра*; Ст. Давидовић, *Тригонометрија*; Ст. Давидовић, *Аналитичка геометрија*; Ст. Давидовић, *Логаритамске таблице*; Др. М. Поповић, *Физика за виши степен*⁸⁰¹; Б. Петровић, *Основи психологије*; Ристић, *Логика*.

⁸⁰¹ На основу молбе Душана Бабића, директора Градске више приватне гимназије, од 28. октобра 1930. године, достављен је списак уџбеника за филозофију, хигијену и географију. За филозофску пропедевтику били су одобрени уџбеници Др Б. Лоренц, *Психологија за средње и стручне школе*; Др Ст. Цимерман, *Психологија*; Др П. Освалд,

Уџбеници коришћени школске 1931/1932. године⁸⁰²

I разред: *Историја старог и новог завета* од М. Анђелковића; *Читанка за I разред* од З. Вуловића; *Граматика за I разред* од Ж. Стефановића; *Француска читанка с граматиком* од Б. Динића; *Основи географије* од Соколовића и Ђорђевића; *Зоологија за I и II разред* од Н. Дивца; *Ботаника* од Др. Н. Кашанина; *Аритметика за I разред* од М. Неђића; *Геометрија за I и II разред* од М. Неђића; *Основи музичке уметности I део* од Др. М. Милојевића.

II разред: *Историја цркве у сликама с поукама* од М. Анђелковића; *Читанка за II разред* од З. Вуловића; *Граматика за II разред* од Ж. Стефановића; *Православни српскохрватског језика* од А. Белића; *Француска читанка за II разред с граматиком* од Б. Динића; *Европа* од Соколовића и Ђорђевића; *Историја старог века с читанком* од Вуловића и Сухотина; *Зоологија* од Н. Дивца; *Ботаника* од Др. Н. Кошаника; *Аритметика* од М. Неђића; *Основи музичке уметности II део* од Др. М. Милојевића.

III разред: *Православни хришћански катихизис* од М. Анђелковића; *Читанка за III разред* од Ј. Продановића; *Граматика за III разред* од Ж. Стефановића; *Француска читанка за III разред* од Б. Динића; *Немачка читанка и граматика* од Трифунца и Кангрге; *Православни српскохрватског језика* од А. Белића; *Ваневропски континенти* од Ђорђевића и Соколовића; *Историја Југословена*

Логика за наставу хигијене уџбеник Др. Д. Поповића; *Хигијена* и *Преглед* А. Гавриловића за наставу географије.

⁸⁰² Реална гимназија у Ћуприји. Извештај о раду и успеху у школској 1931-1932. години, Ћуприја 1932.

књ. I од Ђ. Лазаревића; *Физика за нижи степен* од Др. М. Поповића; *Алгебра за III и IV разред* од М. Недића; *Хигијена* од Др. Стевана Иванића.

IV разред: *Наука о богослужењу православне цркве* од М. Анђелковића; *Читанка с граматиком за IV разред* од Др. М. Павловића; *Правопис српскохрватског језика* од А. Белића; *Француска читанка за IV разред* од Б. Динића; *Немачка читанка II део* од Трифунца и Кангрге; *Наша краљевина* од Соколовића и Ђорђевића; *Историја Југословена II део* од Ђ. Лазаревића; *Физика за нижи степен* од Др. М. Поповића; *Хемија за IV разред* од А. Станојевића; *Алгебра за III и IV разред* од М. Недића; *Геометрија за III и IV разред* од М. Недића; *Хигијена* од Др. Ст. Иванића.

V разред: *Историја хришћанства и српске цркве* од М. Анђелковића; *Читанка за V и II разред с теоријом књижевности* од М. Ђурковића; *Преглед српске књижевности* од П. Поповића; *Правопис српскохрватског језика* од А. Белића; *Француска читанка IV део* од Б. Динића; *Француска граматика* од М. Шарца; *Немачка читанка I део* од Трифунца и Кангрге; *Немачка граматика* од Трифунца и Кангрге; *Латинска читанка I део* од Ј. Чолића; *Историја старог века* од Д. Вуловића; *Основи опште и физичке географије* од Т. Радивојевића; *Ботаника за више разреде* од Д. Симоновића; *Алгебра за V разред* од М. Недића; *Геометрија за V разред* од М. Недића.

VI разред: *Догматика* од М. Анђелковића; *Преглед српске књижевности* од П. Поповића; *Читанка за V и II разред* од М. Ђурковића; *Из словеначке књижевности* од Ј. Јанковића; *Правопис српскохрватског језика* од А. Белића; *Француска читанка* од Б. Динића; *Француска граматика за више разреде* од М. Шарца; *Немачка читанка и граматика* од Трифунца и Кангрге; *Латинска читанка* од Ј. Чолића; *Латинска граматика* од Др. Ј. Голика; *Космографија* од Др. В. Мишковића; *Историја средњег века* од В. Поповића; *Историјски атлас* од Ст. Станојевића; *Зоологија I и II део* од Н. Дивца; *Стереометрија, тригонометрија и алгебра* од М. Недића; *Хигијена* од Др. Ст. Иванића.

VII разред: *Моралка или етика православне цркве* од М. Анђелковића; *Историја нове српске књижевности* од Ј. Скерлића; *Из словеначке књижевности* од Ј. Јанковића; *Правопис српскохрватског језика* од А. Белића; *Француска читанка* од Б. Динића; *Француска граматика* од М. Шарца; *Латински писци* од Н. Вулића; *Латинска граматика* од Др. Јулија Голика; *Немачка читанка III део* од Трифунца и Кангрге; *Општа историја новог века* од В. Поповића; *Историјски атлас* од Ст. Станојевића; *Геологија и минерологија* од Вл. Петковића; *Физика за виши степен* од Др. М. Поповића; *Алгебра* од М. Недића; *Тригонометрија и аналитика* од Ст. Давидовића; *Логика* од Ристића; *Основи психологије* од Бр. Петровијевића; *Хигијена* од Др. Ст. Иванића.

VIII разред: *Моралка или етика православне цркве* од М. Анђелковића; *Историја нове српске књижевности* од Ј. Скерлића; *Из словеначке књижевности* од Ј. Јанковића; *Кратак преглед историје српскохрватског књижевног језика* од Ф. Пољанца; *Правопис српскохрватског језика* од А. Белића; *Француска читанка* од М. Трифунца; *Немачка читанка IV део* од Ј. Кангрге; *Латински писци* од Н. Вулића; *Латинска граматика* од Др. Ј. Голика; *Географија Краљевине Југославије и Европа* од Соколовића и Ђорђевића;

Историја новог века од В. Поповића; *Историјски атлас* од Ст. Станојевића; *Историја Југословена* од Ст. Станојевића; *Физика за виши степен* од Др М. Поповића; *Аналитика* од Ст. Давидовића; *Алгебра* од М. Недића; *Хемија* од Др Марка Лека.

Уџбеници коришћени школске 1933/34. године⁸⁰³

Веронаука: I разред М. Анђелковић, *Библиска историја*; II разред нема уџбеника; III разред Љубомир Рајић, *Православни катихизис*; IV разред М. Анђелковић, *Православна литургија*; V разред М. Анђелковић, *Историја хришћанске и српске цркве*; VI разред М. Анђелковић, *Догматика православне цркве*; VII разред М. Анђелковић, *Моралка I део*; VIII М. Анђелковић, *Моралка II део*.

Српскохрватски језик: I разред Мил. Павловић, *Читанка*, Живко Стефановић, *Граматика*; II разред Јаша Продановић, *Читанка*, Живко Стефановић, *Граматика*; III разред Мил. Павловић, *Читанка*, Живко Стефановић, *Граматика*; IV Мил. Павловић, *Читанка*, Јер. Живановић, *Синтакса*, антологија В. Јовановића, *Српске народне песме*, V разред Ђуковић, *Читанка за V и VI разред*, Пољанец, *Историја српскохрватског језика*, А. Жежељ, *Историја новије југословенске лирике*; VI разред П. Поповић, *Преглед српскохрватске књижевности*, Ђуковић, *Читанка с теоријом*, П. Поповић, *Југословенска књижевност*; VII разред Ј. Скерлић, *Историја нове српске књижевности*, Љ. Јанковић, *Из словеначке књижевности*, П. Поповић, *Југословенска књижевност*, Ј. Живановић, *Примери нове књижевности I део*; VIII разред Ј. Скерлић, *Историја нове српске књижевности*, Љ. Јанковић, *Из словеначке књижевности*, Пољанец, *Историја српскохрватског језика*, П. Поповић *Преглед Југословенске књижевности*.

Француски језик: I разред ; II разред ; III разред ; IV разред М. Дамњановић, *Француска читанка са граматиком*; V разред Б. Динић, *Француска читанка за V разред*; VI разред Б. Динић, *Француска читанка за VI разред*; VII разред Б. Динић, *Француска читанка за VII разред*; VIII разред Б. Динић, *Француска читанка за VIII разред*;

Немачки језик: III разред Р. Меденица, *Немачка читанка за III разред*; IV разред Р. Меденица, *Немачка читанка за IV разред*; V разред Тривунац – Кангрга, *Немачка читанка за V разред*; VI разред Тривунац – Кангрга, *Немачка читанка за VI разред*; VII разред Тривунац – Кангрга, *Немачка читанка за VII читанка*; VIII разред Тривунац – Кангрга, *Немачка читанка за VIII разред*.

Латински језик: V разред Д. Константиновић, *Латинска читанка с граматиком*; VI разред Илија Маричић, *Латинска читанка*, Туроман, *Латинска граматика и синтакса*; VII разред Илија Маричић, *Латинска читанка*, Јов. Туроман,

⁸⁰³ АЈ, 66, 712. Настава веронауке за други разред вршена је предавањем од стране наставника, без диктирања, јер није на време набављен уџбеник. Градиво из Основа филозофије, осим логике, обрађивано је на следећи начин: главне делове ђаци су уносили у своје свеске, а методске јединице учили су на часовима.

Латинска синтакса, VII разред Илија Маричић, *Латинска читанка*, Јов. Туроман, *Латинска синтакса*.

Земљопис: I разред Соколовић–Ђорђевић, *Основи географије*; II разред Соколовић – Ђорђевић, *Европа*; III разред Т. Радивојевић, *Ваневропски континенти*; IV разред Т. Радивојевић, *Краљевина Југославија*; V разред Т. Радивојевић, *Основи физичке и опште географије*; VI разред Т. Радивојевић, *Основи космографије*; VII разред Јов. Ердељановић, *Основи етнологије*; VIII разред Т. Радивојевић, *Краљевина Југославија*, Влад. Маринковић, *Разредни географски атлас*, Влад. Маринковић, *Карта Краљевине Југославије*.

Историја: II разред В. Поповић, *Историја старог века*; III разред В. Поповић, *Историја средњег века* (Југословенска и општа); IV разред В. Поповић, *Историја новог века* (Југословенска и општа); V разред А. М. Сухотин, *Историја старог века*, Вукић – Сухотин, *Историјска читанка старог века*; VI разред В. Поповић, *Историја средњег века*, А. М. Сухотин, *Историјска читанка средњег века*; VII разред В. Поповић, *Историја новог века*; VIII разред В. Поповић, *Историја новог века*. За сверазреде Ст. Станојевић, *Историјски атлас*.

Природопис: I разред М. Плавшић, *Зоологија*, Н. Кошанин, *Ботаника*; II разред Н. Дивац, *Зоологија*; V разред Драг. Симоновић, *Ботаника*; VI разред Д. Андријашевић, *Зоологија I део*, Н. Дивац, *Зоологија II део*; VII разред В. К. Петковић, *Геологија и минерологија*.

Физика: III и IV разред М. Поповић, *Физика за нижи ступањ*; VII и VIII разред М. Поповић, *Физика за виши ступањ*.

Хемија: IV разред Вулић – Леко, *Хемија за IV разред*; VIII разред Није било уџбеника према распису Министарства просвете, зато је остављена могућност изабрати уџбенике Лозанића или Вулића и Лека.

Математика: I разред В. Стајић, *Аритметика*, Р. Карљиковић, *Геометрија*; II разред В. Стајић, *Аритметика*, Р. Карљиковић, *Геометрија*; III разред В. Стајић, *Аритметика и алгебра*, Р. Карљиковић, *Геометрија*; IV разред Милан С. Недић, *Алгебра*, Милан С. Недић, *Геометрија*; V разред В. Стајић, *Алгебра*, Милан С. Недић, *Геометрија*; VI разред Стјепан Шкробљин, *Аритметика и алгебра за VI разред*, Милан С. Недић, *Геометрија за II разред*, Шлемилх – Мајуса, *Логаритамске таблице*; VII разред Милан С. Недић, *Алгебра за VII разред*, Милан С. Недић, *Тригонометрија за VII разред*, Милан С. Недић, *Аналитичка геометрија за VII и VIII разред*; VIII разред Милан С. Недић, *Инфинитезимални рачун*, Ст. Давидовић, *Аналитика*.

Филозофија: VII разред Психологија (нема уџбеника), Др Благоје Марковић, *Логика*; VIII разред нема уџбеника.

Хигијена: III, IV, VI, VII разред Влада Станојевић, *Хигијена*.

Певање: I разред М. Милојевић, *Основи музичке уметности I део*; II разред М. Милојевић, *Основи музичке уметности II део*.

Уџбеници коришћени школске 1934/1935. године⁸⁰⁴

⁸⁰⁴ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1934-1935. годину, Параћин 1935.

Веронаука: I разред В. Дакић, *Библиска повесница*; II разред Љ. Рајић, *Историја цркве у сликама*; III разред Љ. Рајић, *Православни катихизис*; IV разред Д. Ковачевић, *Наука о богослужењу*; V разред М. Анђелковић, *Историја хришћанске и српске цркве*; VI разред М. Анђелковић, *Догматика православне цркве*; VII разред М. Анђелковић, *Моралка I део*; VIII разред М. Анђелковић, *Моралка II део*.

Српскохрватски језик: I разред Мил. Павловић, *Читанка са граматиком*; II разред Мил. Павловић, *Читанка са граматиком*; III разред Мил. Павловић, *Читанка*; IV разред Мил. Павловић, *Читанка*; Ж. Стефановић, *Граматика*; И. Лаолевић, *Синтакса*; V разред Ћуковић, *Читанка*; Пољанец, *Историја српскохрватског језика*; Жежељ, *Историја новије југословенске лирике*; Савковић-Вељковић, *Примери стила и језика Југословенске књижевности*; VI разред Вељковић-Славковић, *Југословенска књижевност*; Ћуковић, *Читанка са историјом*; VII разред Скерлић, *Историја нове српске књижевности*; Љ. Јанковић, *Словеначка књижевност*; Јер. Живановић, *Примери нове књижевности*; VIII разред Скерлић, *Историја нове српске књижевности*; Љ. Јанковић, *Словеначка књижевност*; Пољанец, *Историја српскохрватског језика*; Белић, *Правопис за све више разреде*.

Француски језик: I разред Лавал-Петровић, *Читанка*; II разред Лавал-Петровић, *Читанка*; III разред Лавал-Петровић, *Читанка*; IV разред Лавал-Петровић, *Читанка*; V разред Лавал-Петровић, *Читанка*; VI разред Б. Динић, *Читанка*; VII разред Р. Кнежевић, *Читанка*; VIII разред Р. Кнежевић, *Читанка*, Шаре, *Граматика*; Лектира IV разред Perrault: *Contes de fees*; V разред Bruno: *Francinet*; VI разред Merimee: *Colomba*; VII разред V. Hugo: *Hernani*; VIII разред Moliere: *L'avare*.

Немачки језик: III разред Р. Меденица, *Немачка читанка*; IV разред Р. Меденица, *Немачка читанка*; V разред Трифунац-Кангрга, *Читанка*; VI разред Трифунац-Кангрга, *Читанка*; VII разред Трифунац-Кангрга, *Читанка*; VIII разред Трифунац-Кангрга, *Читанка*.

Латински језик: V разред Д. Константиновић, *Латинска читанка*; VI разред Илија Марчић, *Латинска читанка*; VII разред И. Марчић, *Латинска читанка*; VIII разред Илија Марчић, *Латинска читанка*; Туроман, *Граматика*; Туроман, *Синтакса*.

Земљопис: I разред Т. Радивојевић, *Основи географије, Европа*; II разред Т. Радивојевић, *Ваневропски континенти*; III разред Краљевина Југославија; IV разред Т. Радивојевић, *Основи физичке и опште географије*; V разред Т. Радивојевић, *Космографија*; VI разред Ј. Ердељановић, *Етнологија*; VII разред Т. Радивојевић, *Краљевина Југославија*.

Историја: II разред В. Поповић, *Историја старог века*; III разред В. Поповић, *Историја Југославије I део*; IV разред В. Поповић, *Историја Југославије II део*; V разред Сухотин, *Историја старог века*; VI разред В. Поповић, *Историја средњег века*; VII разред Д. Вуловић, *Историја новог века I део*; VIII разред Д. Вуловић, *Историја новог века II део*; Ст. Станојевић, *Историја Југословена III књига*.

Природопис: I-II разред М. Плавшић, *Зоологија*; Н. Кошанин, *Ботаника*; V разред Драг Симовић, *Ботаника*; VI разред Андријашевић, *Зоологија I део*; VII разред В. Петковић, *Геологија и Минералологија*

Физика: III-IV разред М. Поповић, *Физика*; VII-VIII разред М. Поповић, *Физика* (виши степен)

Хемија: IV разред Јека-Вулић, *Хемија*; VIII разред Јека-Вулић, *Хемија*.

Математика: I разред В. Стајић, *Аритметика*; Сл. Милић, *Геометрија*; II разред В. Стајић, *Алгебра*, Карљиковић, *Геометрија*; III разред В. Стајић, *Алгебра*, Карљиковић, *Геометрија*; IV разред Стајић, *Алгебра*; Р. Карљиковић, *Геометрија*; V разред В. Стајић, *Алгебра*; Р. Карљиковић, *Геометрија*; VI разред Р. Карљиковић, *Алгебра*; Р. Карљиковић, *Геометрија*; VII разред Милан С. Недић, *Инфинитезимални рачун*

Филозофија: VIII разред Леренц *Психологија*, Марковић *Логика*

Хигијена: III, IV, VI и VII разред Влад. Станојевић, *Хигијена*

Певање: I и II разред М. Милојевић, *Основи музичке уметности*.

Уџбеници коришћени школске 1935/36. године⁸⁰⁵

Веронаука: I разред *Библиска повесница* од Љ. Рајића; II разред *Историја цркве* од Маринковића и Игумановића; III разред *Православни катихизис* од Љ. Рајића; IV разред *Наука о бослужењу* од Д. Ковачевића; V разред *Историја хришћанске цркве* од Ж. Маринковића; VI разред *Догматика православне цркве* од М. Анђелковића; VII разред *Моралка I део* од М. Анђелковића; VIII разред *Моралка II део* од М. Анђелковића.

Српскохрватски језик: I разред *Читанка с граматиком* од Мил. Павловића, *Грамматика за I разред* од Лалевића; II разред *Читанка с граматиком* од Мил. Павловића, *Грамматика за II разред* од Ж. Стефановића; III разред *Читанка с граматиком* од Мил. Павловића, *Грамматика за III разред* од Ж. Стефановића; IV разред *Читанка с граматиком* од Мил. Павловића, *Грамматика за IV разред* од Ж. Стефановића; V разред *Читанка* од Ћуковића, *Историја српскохрватског језика* од Пољанца, *Примери стила и језика југословенске књижевности* од Савковића и Вељковића; VI разред *Југословенска књижевност* од Вељковића и Савковића, *Читанка са историјом* од Ћуковића; VII разред *Историја нове српске књижевности* од Скерлића, *Југословенска књижевност* од Ђорђа Анђелића; VIII разред *Историја нове српске књижевности* од Скерлића, *Југословенска књижевност* од Ђорђа Анђелића, *Правопис за више разреде* од Белића, *Историја српскохрватског језика* од Пољанца.

Француски језик: I-V разред *Читанка* Јавал-Петровић; VI разред *Читанка* од Б. Динића; VII разред *Читанка* од Р. Кнежевића; VIII разред *Читанка* од Р. Кнежевића, *Грамматика* од Шаре-а. Лектира: IV разред Perrault Contes de fees; V разред Bruno: Francinet; VI разред Merimee: Colomba; VII разред V. Hugo: Hernani; VIII разред Moliere: L'avare.

⁸⁰⁵ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1935/36. годину.

Немачки језик: III-IV разред *Немачка читанка* од Р. Меденице; V-VIII разред *Читанка* од Трифунца и Кангрге, VIII разред *Граматика* од Трифунца.

Немачки језик: III разред *Немачка читанка* од Р. Меденице; IV разред *Немачка читанка* од Р. Меденоце; V-VIII разред *Читанка* од Трифунца и Кангрге, *Граматика* од Трифунца.

Латински језик: V разред *Латинска читанка* од Д. Константиновића; VI разред *Латинска читанка* од Д. Константиновића; VII разред *Латинска читанка* од И. Марчића; VIII разред *Латинска читанка* од И. Марчића, *Граматика* од Туромана, *Синтакса* од Туромана.

Земљопис: I разред *Основи географије* од Ђорђевића и Соколовића; II разред *Европа* од Ђорђевића и Соколовића; III разред *Ваневропски континенти* од Ђорђевића и Соколовића; IV разред *Наша Краљевина* од Ђорђевића и Соколовића; V разред *Основи физичке и опште географије* од Радивојевића; VI разред *Космографија* од Радивојевића; VII разред *Основи етнологије*; VIII *Краљевина Југославије* од Радивојевића.

Историја: II разред *Историја старог века* од Д. Вуловића; III разред *Историја Југословена I део* од В. Поповића; IV разред *Историја Југословена II део*; V разред *Историја старог века* од Сухотина; VI разред *Историја средњег века* од Сухотина и Радоњића; VII разред *Историја новог века I део* од Д. Вуловића; VIII *Историја новог века III део* од Д. Вуловића, *Историја Југословена III део* од Ст. Станојевића.

Природопис: I разред *Зоологија* од Андријашевића; II разред *Зоологија* од М. Плавшића; I-II разред *Ботаника* од Н. Кошанина; V разред *Ботаника* од Јаковљевића; VI разред *Зоологија I део* од Андријашевића; VII разред *Геологија и Минералологија* од В. Петковића.

Физика: III и IV разред *Физика* од М. Поповића; VI и VIII разред *Физика* (виши степен) од М. Поповића.

Хемија: IV разред *Хемија* од Лека и Вулића; VIII разред *Хемија* од Лека и Вулића.

Математика: I разред *Аритметика* од Стајића, *Геометрија* од Сл. Милића; II разред *Аритметика* од Стајића, *Геометрија* од Сл. Милића; III разред *Алгебра* од Стајића, *Геометрија* од Карљиковића; IV разред *Алгебра* од Стајића, *Геометрија* од Карљиковића; V разред *Алгебра* од Стајића, *Геометрија* од Карљиковића; VI разред *Алгебра* од Стајића, *Геометрија* од Карљиковића; VII разред *Алгебра* од Стајића, *Геометрија* од Карљиковића; VIII разред *Инфинитезимални рачун* од Карљиковића, *Аналитика* од Карљиковића.

Филозофија: VIII разред *Психологија* од Б. Петронијевића, *Логика* од Др. Марковића.

Хигијена: III, IV, VI и VII разред *Хигијена* од Др. Влад. Станојевића.

Певање: I и II разред *Основи музичке уметности I и II део* од М. Милојевића.

Цртање: I – VI *Слободно цртање* од Власт. Петровића.

Уџбеници коришћени школске 1936/1937. године⁸⁰⁶

⁸⁰⁶ Државна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1936-1937. годину, Параћин 1937.

I разред: Љ. Рајић, *Библиска повесница*; Мил. Павловић, *Читанка*; М. Лалевић, *Граматика*; Laval-Petrović, *Conrdsi Langue francise*; В. Стајић, *Аритметика*; Милић, *Геометрија*; Андријашевић, *Зоологија I део*; Кошанин, *Ботаника I део*; Власт. Петровић, *Слободно цртање*.

II разред: Игумановић-Маринковић, *Историја цркве*; Мил. Павловић, *Читанка*; Ж. Стефановић, *Граматика*; Laval-Petrović, *Conrdsi Langue francise*; В. Стајић, *Аритметика*; Милић, *Геометрија*; Д. Вуловић, *Општа историја Старог века*; М. Плавшић, *Зоологија*; Кошанин, *Ботаника*.

III разред: Љ. Рајић, *Православни катихизис*; Мил. Павловић, *Читанка*; Ж. Стефановић, *Граматика*; Laval-Petrović, *Conrdsi Langue francise*; Р. Меденица, *Немачка читанка*; Тривунац, *Граматика немачког језика*; В. Стајић, *Алгебра*; Сл. Милић, *Геометрија*; Ђ. Лазаревић, *Историја Југословена*; М. Поповић, *Физика*; Станојевић, *Хигијена*; Власт. Петровић, *Слободно цртање*.

IV разред: Маринковић, *Православна литургија*; Мил. Павловић, *Читанка*; Ж. Стефановић, *Граматика*; Laval-Petrović, *Conrdsi Langue francise*; Р. Меденица, *Немачка читанка*; Тривунац, *Граматика немачког језика*; В. Стајић, *Алгебра*; Карликовић, *Геометрија*; Ђ. Лазаревић, *Историја Југословена*; М. Поповић, *Физика*; Вулић-Лека, *Хемија*; Станојевић, *Хигијена*; Власт. Петровић, *Слободно цртање*.

V разред: Маринковић, *Историја хришћанске цркве*; Ћуковић, *Читанка*; Поланец, *Историја Српскохрватског језика*; Радоје Кнежевић, *Француска читанка*; Тривунац-Кангрга, *Немачка читанка*; Тривунац, *Граматика немачког језика*; Д. Константиновић, *Латинска читанка са граматиком*; В. Стајић, *Аритметика*; Карликовић, *Геометрија*; Сухотина, *Историја Старог века*; Ст. Јаковљевић, *Ботаника*; Власт. Петровић, *Слободно цртање*.

VI разред: Анђелковић, *Догматика*; Ћуковић, *Читанка*; Вељковић, *Југословенска књижевност*; Вељковић, *Примери стила језика*; Радоје Кнежевић, *Француска читанка*; Тривунац-Кангрга, *Немачка читанка*; Тривунац, *Граматика немачког језика*; Д. Константиновић, *Латинска читанка са граматиком*; Др. Јов. Туроман, *Латинска синтакса*; В. Стајић, *Алгебра*; Карликовић, *Геометрија*; Сухотина-Радоњић, *Историја Средњег века*; Д. Андријашевић, *Зоологија I део*; Станојевић, *Хигијена*; Власт. Петровић, *Слободно цртање*.

VII разред: Анђелковић, *Моралка I део*; Анђелковић, *Историја Југословенске књижевности*; Скерлић, *Историја нове српске књижевности*; Радоје Кнежевић; И. Маричић, *Латинска читанка*; Др. Јов. Француска читанка; Тривунац-Кангрга, *Немачка читанка*; Тривунац, *Граматика немачког језика* Туроман, *Латинска синтакса*; В. Стајић, *Алгебра*; Карликовић, *Тригонометрија*; Карликовић, *Аналитика*; Давидовић, *Логаритамске таблице*; Д. Вулевић, *Општа историја Новог века I део*; В. Петковић, *Геологија*; М. Поповић, *Физика*; Станојевић, *Хигијена*;

VIII разред: Анђелковић, *Моралка II део*; Ђ. Анђелковић, *Историја Југословенске књижевности*; Скерлић, *Историја нове српске књижевности*; Радоје Кнежевић, *Француска читанка*; Тривунац-Кангрга, *Немачка читанка*; Тривунац, *Граматика немачког језика*; И. Маричић, *Латинска читанка*; Др. Јов.

Туроман, *Латинска синтакса*; Карликовић, *Алгебра*; Карликовић, *Аналитика*; Давидовић, *Логаритамске таблице*; Д. Вулевић, *Општа историја Новог века II део*; М. Поповић, *Физика*; Вулић-Лека, *Хемија*; Б. Петронијевић, *Психологија*; Б. Марковић, *Логика*.

Уџбеници коришћени школске 1937/38. године⁸⁰⁷

Веронаука: I разред Библиска повесница од Љ. Рајића; II разред Историја цркве од Маринковића и Игуманова; III разред Православни катихизис од Љ. Рајића; IV разред *Православна литургија* од Маринковића; V разред *Историја хришћанства* од Ж. Маринковића; VI разред *Догматика православне цркве* од М. Анђелковића; VII разред *Моралка I део* од М. Анђелковића; VIII разред *Моралка II део* од М. Анђелковића.

Српскохрватски језик: I-IV разред *Читанка с граматиком* од Мил Павловића, I-IV разред *Грамматика* од Ж. Стефановића; V разред *Теорија књижевности* од Богдановића и Албале, *Историја српскохрватског језика* од Пољанца, *Антологија југословенске лирике* од Жежеља; VI разред *Југословенска књижевност* од Вељковића и Савковића; VII-VIII разред *Историја нове српске књижевности* од Скерлића, *Југословенска књижевност* од Павла Поповића, *Правопис за више разреде* од А. Белића.

Француски језик: I-IV разред *Читанка* од Лавала и Петровића; V-VIII разред *Читанка* од Радоја Кнежевића, *Грамматика* од Шаре-а Лектира; IV разред Perrault: *Contes de fees*; V разред Bruno: *Francinient*; VI разред Merimee: *Columba*; VII разред V. Hugo: *Hernani*; VIII разред Miliere: *L'avare*.

Немачки језик: III и IV разред *Немачка читанка* од Р. Меденице; V и VI разред *Читанка* од Р. Меденице; VII-VIII разред *Читанка* од Тривунца и Кангрге, *Грамматика* од Тривунца.

Латински језик: V и VI разред *Латинска читанка* од Д. Констангиновића; VII и VIII разред *Латинска читанка* од М. Маричића, *Грамматика* од Туромана, *Синтакса* од Туромана.

Земљопис: I разред *Основи географије* од Влад Маринковића; II разред *Европа* од Влад Маринковића; III разред *Ваневропски континенти* од Маринковића; IV разред *Наша Краљевина* од Ђорђевића и Соколовића; V разред *Основи физичке и опште географије* од Радивојевића; VI разред *Космографија* од Радивојевића; VII разред *Основи етнологије* од Ердељановића; VIII разред *Краљевина Југославија* од Радивојевића.

Историја: II разред *Историја старог века* од Д. Вуловића; III разред *Историја Југословена I део* од Ђорђа Лазаревића; IV разред *Историја Југословена II део* од Ђорђа Лазаревића; V разред *Историја старог века* од Сухотина; VI разред *Историја старог века* од Сухотина и Радњића; VII разред *Историја новог века I део* од В. Вуловића; VIII разред *Историја новог века II део* од В. Вуловића, *Историја Југословена II књига* од Ст. Станојевића.

⁸⁰⁷ Државна реална гимназија у Ћуприји и Извештај за школску 1938/38. годину.

Природопис: I разред *Зоологија* од Андријашевића; II разред *Зоологија* од М. Плавшића; I и II разред *Ботаника* од Н. Кошанина; V разред *Ботаника* од Јаковљевића; VI разред *Зоологија I део* од Андријашевића, *Зоологија II део* од Дивца; VII разред *Географија и минералологија* од В. Петковића.

Физика: III и IV разред *Физика* од Бранка Ђурића; VII и VIII разред *Физика* од М. Поповића.

Хемија: IV и VIII разред *Хемија* од Леко-Вулића.

Математика: I-IV разред *Аритметика* од Николе Латковића; I и II разред *Геометрија* од Сл. Милића; V разред *Алгебра* од Сл. Милића; VI и VII разред *Алгебра* од Стајића; III разред *Геометрија* од Сл. Милића; IV разред *Геометрија* од Сл. Милића; V разред *Геометрија* од Вл. Лапајнеа; VI и VII разред *Геометрија* од Р. Карљиковића; VIII разред *Инфинитезимални рачун* од Мил. Недића; VII и VIII разред *Аналитика* од Карљиковића.

Филозофија: VIII разред *Психологија* од Б. Петронијевића, *Логика* од Др Марковића.

Хигијена: III, IV, VI и VII разред *Хигијена* од Др Влад. Станојевића.

Певање: I и II разред *Основи музичке уметности I и II део* од М. Милојевића.

Уџбеници коришћени у школске 1938/39. године⁸⁰⁸

Веронаука: I разред *Библиска повесница* од Љ. Рајића; II разред *Историја Цркве* од Маринковића и Игумановића; III разред *Православни катихизис* од Љ. Рајића; IV разред *Православна литургија* од Ж. Маринковића; V разред *Историја хришћанске цркве* од Ж. Маринковића; VI разред *Догматика православне цркве* од М. Анђелковића; VII разред *Моралка I део* од М. Анђелковића; VIII разред *Моралка II део* од М. Анђелковића.

Српскохрватски језик: I-IV разред *Читанка с граматиком* од Мил. Павловића, I-IV разред *Грамматика* од Ж. Стефановића; V разред *Теорија књижевности* од Албале и Богдановићеве, *Историја српскохрватског језика* од Пољанца, *Антологија југословенске лирике* од Жежеља; VI разред *Југословенска књижевност* од Вељковића и Савковића, *Примери стила и језика* од Вељковића и Савковића; VII-VIII разред *Историја југословенске књижевности* од Др. Милоша Савковића, *Правопис* од А. Белића.

Француски језик: I разред *Француска читанка* од Станојевића-Максимовића, II-IV разред *Читанка* од Лавала Петровића, V-VIII разред *Читанка* од Радоја Кнежевића, VII-VIII разред *Француска граматика* од Радоја Кнежевића.

Лектира: IV разред *Contes de fées-Perrovilt*, V разред *Maroussia-Stahl*, VI разред *Atala-Chateaubriand*, VII разред *Couserit-Erkman*, *Legendu de M. Poirice-Au gier et Landeau*, VIII разред *Histoire de la civilisation contemporaine-Seignobos*, *Monique-Bourget*.

Немачки језик: III-IV разред *Немачка читанка* од Р. Меденице, V-VI разред *Читанка* од Р. Меденице, VII-VIII разред *Читанка* Трвунац-Кантрга, *Грамматика* од Тривунца.

Лектира: VI-VII разред *Hauslektüre-Rade Pavlović*, VIII разред *Immensee-Th. Storm*.

⁸⁰⁸ Државна потпуна реална гимназија у Ћуприји Извештај за школску 1938/39. годину.

Латински језик: V разред Латинска читанка од Илије Маричића, VI разред Латинска читанка од Д. Константиновића, VII-VIII разред Латинска читанка од М. Маричића, Граматика од Туроман, Синтакса од Туромана.

Земљопис: I разред Основи географије од В. Маринковића, II разред Европа од В. Маринковића, III разред Ваневропски континенти од В. Маринковића, IV разред Наша Краљевина од Ђорђевића и Соколовића, V разред Основи физичке и опште географије од Радивојевића, VI разред Козмографија од Радивојевића, VII разред Основи етнологије од Ердељановића, VIII разред Краљевина Југославија од Радивојевића.

Историја: II разред *Историја старог века* од Д. Вуловића, III разред *Историја Југословена I део* од Ђорђа Лазаревића, IV разред *Историја Југословена II део* од Ђорђа Лазаревића, V разред *Историја старог века* од Сухотина, VI разред *Историја средњег века* од Сухотина и Радонића, VII-VIII разред *Историја новог века* од Васиља Поповића.

Природопис: I разред *Зоологија* од Душана Андријашевића, II разред *Зоологија* од М. Плавшића, I-II разред *Ботаника* од Недељка Кошанина, V разред *Ботаника* од Стевана Јаковљевића, VI разред *Зоологија I и II део* од Душана Андријашевића, VII разред *Минералогика и геологија* од Франа Тучана.

Физика: III-IV разред *Физика* од Бранка Ђурића, седми-осми разред *Физика* од М. Поповића.

Хемија: Хемија од Вулића-Лека.

Математика: I разред *Аритметика* од Николе Латковића, *Геометрија* од Сл. Милића, II разред *Аритметика* од Николе Латковића, *Геометрија* од Сл. Милића, III разред *Аритметика* од Николе Латковића, *Геометрија* од Сл. Милића, IV разред *Аритметика* од Николе Латковића, *Геометрија* од Сл. Милића, V разред *Алгебра* од Симића и Михајловића, *Геометрија* од Вл. Лапајнеа, VI разред *Алгебра* од Симића и Михајловића, *Геометрија* од Вл. Лапајнеа, VII разред *Алгебра* од Вл. Стајића, *Тригонометрија* од Карликовића, *Аналитика* од Карликовића, VIII разред *Инфинитезимални рачун* од М. Недећа, *Аналитика* од Карликовића.

Филозофија: VIII разред *Психологија* од Петронијевића, *Логика* од Др. Марковића.

Хигијена: III, IV, VI, VII разред *Хигијена* од Др Вл. Станојевића.

Певање: I-II разред *Музички буквар* од Јоксимовића.

Уџбеници који су коришћени школске 1939/40. године:⁸⁰⁹

Веронаука: а) православна: I разред *Библиска повесница* од Л. Рајића; II разред *Историја цркве* од Маринковића и Игумановића; III разред *Катихизис* од Ј. Поповића и В. Хаци Арсића; V разред *Историја српске и хришћанске цркве* од Маринковића и Игумановића; VI разред *Догматика* од В. Рајића; VII разред *Моралка I део* од М. Анђелковића; VIII разред *Моралка II део* од М. Анђелковића. б) католичка: I-IV разред *Наук хришћански* од Др Доминика Гудека; V- VIII разред *Католчка догматика* од Др А. Ерцеговића.

⁸⁰⁹ Државна реална гимназија у Ћуприји. Извештај за школску 1939/40. годину.

Српско-хрватски језик: I разред *Читанка* од М. Павловића, *Граматика* од Ж. Стефановића; II разред *Граматика српскохрватског језика* од Ж. Стефановића, *Читанка* од Миливоја Стефановића; III разред *Граматика* од Ж. Стефановића, *Читанка* од М. Павловића; IV разред *Граматика* од Ж. Стефановића, *Читанка* од М. Павловића; V разред *Историја старе и средње Југословенске књижевности* од Пољанеца, *Теорија књижевности* од К. Богдановића и П. Албале; VI разред *Југословенска књижевност* од Др. М. Савковића, *Примери стила и језика* од Др. М. Савковића; VII разред *Историја југословенске књижевности* од Др. М. Савковића, *Примери стила и језика* од Др. М. Савковића; VIII разред *Историја југословенске књижевности* од Др. М. Савковића.

Француски језик: I разред *Француска читанка* од Р. Јанковића; II разред *Француска читанка* од Р. Максимовића; III разред *Le troisieme livre de francais* Laval-Petrović; IV разред *Le quatrieme livre de francais* Laval-Petrović; V разред *Француска читанка* од Р. Кнежевића; VI разред *Француска читанка* од Р. Кнежевића; VII разред *Француска читанка* од Р. Кнежевића; VIII разред *Француска читанка* од Р. Кнежевића.

Немачки језик: III разред *Немачка читанка са граматиком* од Р. Меденице; IV разред *Немачка читанка са граматиком* од Р. Меденице; V разред *Немачка читанка са граматиком* од Р. Меденице; VI разред *Немачка читанка са граматиком* од Р. Меденице; VII разред *Немачка читанка* од Тривунца; VIII разред *Немачка читанка* од Тривунца.

Латински језик: V разред *Латинска читанка* од Д. Константиновића, *Латинска граматика* од Голика и Кантоци; VI разред *Латинска читанка* од Д. Константиновића, *Латинска граматика* од Голика и Кантоци; VII разред *Хрестоматија* од В. Перановића, *Латинска синтакса* од Ј. Туромана; VIII *Латинска читанка* од И. Маричића, *Латинска синтакса* од Ј. Туромана.

Историја: II разред *Историја ст арога века* од Ђ. Лазаревића; III разред *Историја Југословена* од Ђ. Лазаревића; IV разред *Историја Југословена* од Ђ. Лазаревића; V разред *Историја ст арога века* од Сухотина; VI разред *Историја средњега века* од Сухотина и Радоњића; VII разред *Историја новог века* од В. Поповића; VIII разред *Историја новог века* од В. Поповића.

Земљопис: I разред *Основи географије* од В. Маринковића; II разред *Европа* од Владимира Маринковића; III разред *Ваневропски континенти* од В. Маринковића; IV разред *Наша Краљевина* од Соколовића и Ђорђевића; V разред *Физичка и општа географија-Основи* од Т. Радивојевића; VI разред *Космографија* од Т. Радивојевића; VII разред *Основи етнологије* од Др. Ј. Ердељановића; VIII разред *Краљевина Југославија* од Т. Радивојевића.

Физика: III разред *Физика* од Б. Ђурића; IV разред *Физика* од Б. Ђурића; VII разред *Физика* од М. Поповића; VIII разред *Физика* од М. Поповића.

Хемија: IV разред *Хемија* Вулић-Леко; VIII разред *Хемија* од М. Крајчиновића.

Земљопис: I разред *Ботаника* од Н. Кошанина, *Зоологија* од Д. Андријашевића; II разред *Зоологија* од Д. Андријашевића, *Ботаника* од Н. Кошанина; V разред *Ботаника* од Ст. Јаковљевића; VI разред *Зоологија* од Д. Андријашевића; VII разред *Минералологија и геологија* од Ф. Туђана.

Математика: I разред *Аритметика* од Симића и Михаиловића, *Геометрија* од Р. Обрадовића; II разред *Аритметика* од Симића и Михаиловића, *Оцигледна геометрија* од Славка Милића; III разред *Аритметика и Алгебра* од Симића и Михаиловића, *Оцигледна геометрија* од Славка Милића; IV разред *Алгебра* од Симића и Михаиловића, *Оцигледна геометрија* од Славка Милића; V разред *Алгебра* од Симића и Михаиловића, *Геометрија* од В. Лапајнеа; VI разред *Алгебра* од Симића и Михаиловића; VII разред *Алгебра* од Симића и Михаиловића, *Тригонометрија* од Ристе Карљиковића, *Аналитика* од Л. И. Д. Милосављевића; VIII разред *Аналитика* од Ристе Карљиковића, *Инфинт. рачод* М. Неђића, *Логаритамске таблице за више разреде* од Ст. Давидовића.

Филозофија: VIII разред *Логика* од Бл. Марковића, *Психологија* од Б. Лоренца.

Хигијена: III разред *Хигијена* од В. Станојевића; IV разред *Хигијена* од В. Станојевића; VI разред *Хигијена* од В. Станојевића; VII разред *Хигијена* од В. Станојевића.

Уџбеници коришћени школске 1940/41. године⁸¹⁰

I разред

Историја Старог Завета, Доброта-Драгићевић; *Граматика српскохрватског језика*, Ж. Стефановић; *Немачка граматика за III разред*, Р. Павићевић; *Зоологија*, Д. Андријашевић; *Ботаника*, Н. Кошанин; *Аритметика*, Симић-Михаиловић; *Геометрија*, Р. Обрадовића.

II разред

Историја Старог Завета, Игумановић-Петровић; *Граматика српскохрватског језика*, М. Лалевић; *Читанка*, М. Павловић; *Немачка читанка за III разред*, Р. Павићевић; *Европа*, В. Маринковић; *Историја старог века*, Ђ. Лазаревић; *Зоологија*, Д. Андријашевић; *Ботаника*, Н. Кошанин; *Аритметика*, Симић-Михаиловић; *Оцигледна геометрија*, С. Милић.

III разред

Катихизис, Хаџи Арсић-Поповић; *Граматика*, Ж. Стефановић; *Читанка*, М. Павловић; *Le troisième livre de français*, Лавал-Петровић; *Немачка читанка*, Р. Меденица; *Ваневропски континенти*, В. Маринковић; *Историја Југословена*, Ђ. Лазаревић; *Физика*, Б. Ђурић; *Аритметика и алгебра*, Симић-Михаиловић; *Оцигледна геометрија*, С. Милић; *Хигијена*, В. Станојевић.

IV разред

Литургија, Маринковић-Игумановић; *Граматика*, М. Лалевић; *Читанка*, М. Павловић; *Антологија југословенске приповетке*, Д. Стојановић; *Le quatrième livre de français*, Лавал-Петровић; *Немачка граматика*, Р. Меденица; *Наша Краљевина*, Соколовић-Ђорђевић; *Историја Југословена*, Ђ. Лазаревић; *Физика*, Б. Ђурић; *Хемија*, Вулић-Леко; *Хигијена*, Станојевић; *Немачка граматика*, Кангрга; *Алгебра*, Симић-Михаиловић; *Геометрија*, Милић; *Француска граматика*, Кнежевић.

V разред

⁸¹⁰ Реална потпуна гимназија у Ћуприји Извештај за 1940-41. годину, Београд 1941.

Веронаука, Марић; *Теорија књижевности*, Богдановић-П. Албала; *Француска читанка*, Радје Кнежевић; *Немачка читанка*, Павловић; *Латинска читанка*, Константиновић; *Земљопис*, Маринковић; *Историја*, Сухотин; *Ботаника*, Јаковљевић; *Алгебра*, Симић-Михаиловић.

VI разред

Историја српске православне цркве, Игумановић-Петровић; *Југословенска књижевност*, Др М. Савковић; *Примери стила и језика*, Др. М. Савковић; *Француска читанка*, Р. Кнежевић; *Немачка читанка*, Рад Меденица; *Латинска читанка*, Д. Константиновић; *Историја средњег века*, А.М. Сухотин; *Основи космографије*, Т. Радивојевић; *Зоологија (Наука о човеку)*, Д. Андријашевић; *Хигијена*, В. Станојевић; *Алгебра*, Манојловић-Симић; *Геометрија*, Вл. Лапајне.

VII разред

Моралка, Сава Тодоровић; *Југословенска књижевност*, М. Савковић; *Примери стила и језика*, М. Савковић; *Француска читанка*, Р. Кнежевић; *Француска граматика*, Р. Кнежевић; *Немачка читанка*, Тривунац-Кангрга; *Немачка граматика*, Тривунац-Кангрга; *Латинска читанка*, В. Периновић; *Основи етнологије*, Др. Ердељановић; *Латинска синтакса*, Др. Ј. Туроман; *Минералологија и геологија*, Франа Тућан; *Алгебра*, Симић-Михаиловић; *Аналитичка геометрија*, Р. Карљиковић; *Тригонометрија*, Р. Карљиковић; *Физика*, М. Поповић-Шљивић; *Хигијена*, Др. Станојевић; *Логаритамске таблице*, Давидовић.

VIII разред

Моралка, Анђелковић; *Југословенска књижевност*, М. Савковић; *Француска читанка*, Р. Кнежевић; *Француска граматика*, Р. Кнежевић; *Немачка читанка*, Тривунац-Кангрга; *Немачка граматика*, Тривунац-Кангрга; *Латинска читанка*, Ил. Маричић; *Латинска синтакса*, Др Туроман; *Краљевина Југославија*, Т. Радивојевић; *Историја новог века*, В. Поповић; *Инфинитезимални рачун*, М. Недић; *Аналитика*, Милосављевић; *Физика*, Поповић; *Хемија*, Његован-Крајчиновић; *Психологија*, Др Мрковић; *Логика*, Др Марковић; *Логаритамске таблице*, Давидовић.

9. Положили Виши течајни испит

1923. године

1. Душан Анђелковић, 2. Ајви Јанецус, 3. Ангелина Милошевић, 4. Богољуб Стевановић, 5. Божидар Димитријевић, 6. Бранимир Живановић, 7. Бранимир Спасић, 8. Видосава Радојковић, 9. Владимир Славковић, 10. Владислав Парезановић, 11. Даница Живадиновић, 12. Драгиња Радосављевић, 13. Јован Вујовић, 14. Љубица Микић, 15. Љубиша Пећанин, 16. Миливоје Стевановић, 17. Милица Микић, 18. Милутин Јанковић, 19. Миодраг Рајичић, 20. Миодраг Стефановић, 21. Младен Микић, 22. Надежда Симић, 23. Олга Влајић, 24. Радмила Вељковић, 25. Радмила Мићић, 26. Сава Михајловић, 27. Тодор Стојковић, 28. Александар Павловић, 29. Драгомир Целатовић, 30. Живојин Матић, 31. Лазо Кочовић, 32. Миодраг Миленковић, 33. Персида Пантић, 34. Радмила Живковић, 35. Радмила Марковић, 36. Ружица Богдановић, 37. Стана Глишић, 38. Милутин Дреноваковић, 39. Душанка Петронијевић.

1924. године

Александар Јовановић, 2. Душан Николић, 3. Атанасија Петровић, 4. Димитрије Радосављевић, 5. Драгомир Вељковић, 6. Милан Ђурић, 7. Миленко Бранковић, 8. Нацко Јовановић, 9. Олга Анђелковић, 10. Радмила Ђурић, 11. Фивос Јенецос, 12. Драгољуб Марковић, 13. Живојин Ивковић, 14. Јудовик Мерзел, 15. Миодраг Карић, 16. Мирослав Којић, 17. Михајло Прокић, 18. Драгиша Михајловић, 19. Драгомир Михајловић, 20. Душан Живановић, 21. Илија Радишић, 22. Милан Николић, 23. Милан Поповић, 24. Миливоје Матић, 25. Миодраг Јанковић, 26. Светолик Милосављевић, 27. Димитрије Милошевић, 28. Благоје Радшевић, 29. Милан Ђурић, 30. Миливоје Милојковић, 31. Олга Симић, 32. Властимир Стојановић, 33. Атанасије Јанаћковић, 34. Босиљка Ђурић, 35. Бранислав Михајловић.

1925. године

1. Божин Перић, 2. Боровоје Ђорђевић, 3. Бранислава Поповић, 4. Војислав Лазаревић, 5. Димитрије Медурић, 6. Драгољуб Ђорђевић, 7. Драгослав Јанковић, 8. Душан Мигровић, 9. Звонимир Лузник, 10. Јордан Стефановић, 11. Јосип Бердник, 12. Јосип Лампрет, 13. Казимир Шгупар, 14. Милан Капецки, 15. Милован Наумов, 16. Милорад Антић, 17. Миодраг Бошковић, 18. Првослав Ивковић, 19. Раде Миловановић, 20. Ранко Петровић, 21. Релја Поповић, 22. Роксанда Поповић, 23. Светозар Чолић, 24. Боровоје Живановић, 25. Бранислав Миленковић, 26. Велисав Обрадовић, 27. Владета Прокић, 28. Драгослав Јовановић, 29. Драгослав Лађаревић, 30. Иван Одић, 31. Иса Перкучић, 32. Лепосава Стојановић, 33. Љубица Крајналић, 34. Олга Милорадовић, 35. Радивоје Јовановић, 36. Радомир Величковић, 37. Софија Перишић, 38. Јован Ађимовић, 39. Милорад Стојановић, 40. Мирко Стеванов.

1926. године

1. Божидар Годоровић, 2. Бранислав Живановић, 3. Вера Вукићевић, 4. Верослава (Вера) С. Шохајевић, 5. Димитрије Стојановић, 6. Коста К. Стојановић, 7. Марко

Д. Бојић, 8. Миливоје С. Цветковић, 9. Роксанда М. Радојковић, 10. Сава М. Милошевић, 11. Синиша М. Васић, 12. Христина Д. Бранковић, 13. Божидар Стаменковић, 14. Бранислава Симић, 15. Живојин Казаковић, 16. Милан Митровић, 17. Милан Перић, 18. Радивоје Прешић, 18. Сима Николић, 19. Христина Стојановић, 20. Божидар Анђелковић, 21. Сима Симотас.

1927. године

1. Богдан Билбија, 2. Витомир Недељковић, 3. Дамјан Братић, 4. Емилија Анђелковић, 5. Јанко Јанковић, 6. Живојин Џенковић, 7. Јован Стојковић, 8. Јовица Ћеловић, 9. Лепосава Јовановић, 10. Милан Гајтовић, 11. Милутин Стокић, 12. Милан Раденковић, 13. Владимир Марјановић, 14. Јелица Живковић, 15. Надежда Милојковић.

1928. године

1. Адам Николић, 2. Благоје Нешић, 3. Будумир Васић, 4. Велизар Живановић, 5. Владислав Антић, 6. Вулета Јовановић, 7. Живка Љубисављевић, 8. Јован Миловановић, 9. Катарина Петровић, 10. Милан Главићић, 11. Милан Голубовић, 12. Милева Николић, 13. Милован Долић, 14. Милош Јовановић, 15. Ненад Јоцић, 16. Никола Плешко, 17. Ружица Јовановић, 18. Ружица Павловић, 19. Радмила Павловић, 20. Радмила Печић, 21. Светислав Поповић, 22. Сава Јовановић, 23. Милорад Мијушковић, 24. Константин Милојковић, 25. Милутин Миладиновић, 26. Миодраг Радовановић, 27. Милутин Стојановић, 28. Драгиша Ђорђевић, 29. Милица Видојевић, 30. Надежда Микић, 31. Бранко Перишић, 32. Стеван Јовановић, 33. Омиљен Милић, 34. Душанка Живановић, 35. Драгољуб Медурин, 36. Драгутин Ћирковић, 37. Миодраг Пашић, 38. Драгослав Николић.

1929. године

1. Војислав Бабић, 2. Милош Балножан, 3. Босиљка Даниловић, 4. Радмир Ђекићу, 5. Милорад Игњатовић, 6. Бранислав Јовановић, 7. Радмила Лазаревић, 8. Благоје Марић, 9. Драгослав Марковић, 10. Драгиша Мацаревић, 11. Петар Милић, 12. Јелисавета Миловановић, 13. Никола Митровић, 14. Милорад Кокић, 15. Љубивоје Николић, 16. Властимир Обрадовић, 17. Драгослав Радовановић, 18. Милутин Стевановић, 19. Босиљка Стојановић, 20. Радован Шаргин, 21. Војислав Ђорђевић, 22. Гвоздена Вићић, 23. Владимир Вујичић, 24. Надежда Јанаћковић, 25. Мага Карамарковић, 26. Божидар Лазаревић, 27. Миодраг Миливојевић, 28. Драгослав Михајловић, 29. Бошко Петровић, 30. Милан Петровић, 31. Вукосава Поповић, 32. Станислава Поповић, 33. Владимир Стојковић, 34. Бранислав Обрадовић, 35. Божидар Савић, 36. Витомир Васић, 37. Живојин Николајевић, 38. Радмилу Димитријевић.

1930. године

1. Радисав Антић, 2. Милутин Јанковић, 3. Милован Јовановић, 4. Момир Јоксимовић, 5. Звонко Љукачевић, 6. Јелисавета Маринковић, 7. Миодраг Милић, 8. Милка Новаковић, 9. Милојка Тодоровић, 10. Софија Трифуновић, 11. Смиља Бугарски, 12. Милисав Поповић, 13. Стојанка Рашић, 14. Новица Симић.

1931. године

1. Божидар Јеремић, 2. Бранислав Јанковић, 3. Ђорђе Живковић, 4. Радослава Костић, 5. Милен Мијалковић, 6. Рагко Митровић (Мијаговић), 7. Милан Најдановић, 8. Обрен Пејић, 9. Ангелина Чавић, 10. Димитрије Ђулић, 11.

Живота Живановић, 12. Душанка Затезаљо, 13. Миодраг Илић, 14. Милоје Јакшић, 15. Милутин Јанковић, 16. Аделберт Клоцбир, 17. Олга Лазаревић, 18. Марисав Минић, 19. Станоје Миловановић, 20. Радмила Милошевић, 21. Лазар Најдановић, 22. Михаило Недељковић, 23. Драгомир Петровић, 24. Радмило Ристић, 25. Милутин Петровић, 26. Слободан Ристић, 27. Петар Симић, 28. Александар Стевановић, 29. Сталета Стевановић, 30. Јаков Теоносијевић, 31. Вера Тодоровић, 32. Драгиша Цанковић, 33. Боривоје Ценић, 34. Милија Васић, 35. Станислав Величковић, 36. Милутин Димитријевић, 37. Милан Стојковић, 38. Радослав Марковић, 39. Божидар Јеремић, 40. Милутин Живановић, 41. Живан Стојановић.

1932. године

1. Драгомир Миљковић, 2. Наталија Марковић, 3. Миодраг Огашавић, 4. Радоје Стефановић, 5. Трифун Симић, 6. Александар Танић, 7. Надежда Аранђеловић, 8. Живка Живковић, 9. Предраг Јевтић, 10. Радослав Јеврић, 11. Живојин Јазаревић, 12. Доситије Милисављевић, 13. Олга Микић, 14. Анка Николић, 15. Владимир Обрадовић, 16. Ђурђина Павловић, 17. Јелена Петровић, 18. Милош Радовановић, 19. Живка Стојановић, 20. Радомир С. Симић, 21. Добривоје Тодоровићу, 22. Петар Таушановић, 23. Милан Анђелковић, 24. Радмила Велимировић, 25. Милка Голестојановић, 26. Добрила Милетић, 27. Вера Илић, 28. Михаило Јаковљевић, 29. Душан Мирковић, 30. Драгослав Тодоровић, 31. Мирко Јончић, 32. Димитрије Марковић, 33. Драга Николић, 34. Витомир Нешић, 35. Добрила Стојановић, 36. Момчило Богосављевић, 37. Божин Вулић, 38. Матеја Крстић, 39. Велимир Несторовић, 40. Оливера Николић, 41. Божидар Симић, 42. Момчило Здравковић, 43. Лепомир Деспотовић, 44. Драгић Миловановић, 45. Божидар Нешић, 46. Слободанка Поповић, 47. Даница Гајић, 48. Мирољуб Костић, 49. Светолик Живковић, 50. Живојин Јовановић, 51. Стојан Павловић.

1933. године

1. Вера Лазић, 2. Љубица Савић, 3. Ратибор Ђурђевић, 4. Костадинка Мицић, 5. Душан Обрадовић, 6. Душан Ивановић, 7. Младен Филиповић, 8. Босилка Мраовић, 9. Драгољуб Словић, 10. Божидар Радивојевић, 11. Љубица Недељковић, 12. Славка Ђурђевић, 13. Радосав Радовановић, 14. Ратомир Митровић, 15. Милана Марковић, 16. Драгољуб Аћимовић, 17. Радован Здравковић, 18. Милан Перићу, 19. Анелија Чуловић, 20. Живојин Даниловић, 21. Аксентије Марковић, 22. Добросав Јанковић, 23. Миодраг Васић, 24. Василије Гардашевић, 25. Илија Стевановић, 26. Станимир Миладиновић, 27. Мирослава Станковић, 28. Душан Радукић, 29. Загорка Миленковић, 30. Јован Мицић, 31. Радосав Петровић, 32. Душан Протић, 33. Милисав Симић.

1934. године

1. Вера Гојаковић, 2. Надежда Марковић, 3. Бранислав Маринковић, 4. Верослава Новак, 5. Војислав Поповић, 6. Даница Станојевић, 7. Душан Богдановић, 8. Данило Вељковић, 9. Видоје Ивковић, 10. Тодор Наумовић, 11. Миодраг Панић, 12. Миодраг Петровић, 13. Милош Фокаловић, 14. Миодраг Миловановић, 15. Светислав Миловановић, 16. Миладин Младеновић, 17. Нада Пејхи, 18. Велимир Петровић, 19. Смиља Ристић, 20. Никола Џуфић.

1935. године

1. Милева Ђуричић, 2. Владимир Лазаревић, 3. Радмила Марковић, 4. Јелица Петровић, 5. Страшимир Поповић, 6. Лепосава Стевановић, 7. Илија Хаци-Манић, 8. Рудолф Шрамек, 9) Ратко Симоновић, 10) Радомир Вељић, 11) Милош Јовановић, 12) Веселин Јанковић, 13) Сретен Паунић, 14. Милован Симић, 15) Драгослав Трајковић.

1936. године

1. Данило Димитријевић, 2. Стојан Живковић, 3. Милун Јеремић, 4. Сава Манић, 5. Јован Милењковић, 6. Десанка Плеше, 7. Радивоје Сибиновић, 8. Марија Хорват, 9. Живка Дамњановић, 10. Љубомир Белогрић, 11) Сима Тодоровић, 12) Драгољуб Вељковић, 13) Миодраг Николић, 14) Обрен Аврамовић, 15) Слободан Недељковић, 16) Вучић Милош.

1937. године

1. Мирко Вучић, 2. Радмила Даниловић, 3. Боривоје Илић, 4. Ружица Јоцић, 5. Костадинка Матић, 6. Даринка Плеше, 7. Љубинка Радосављевић, 8. Мића Савић, 9. Радомир Трифуновић, 10. Ђорђе Павићевић, 11. Петар Станковић, 12. Милован Жуњић, 13. Илија Резнеровић, 14. Живорад Зекавица, 15. Миодраг Николић.⁸¹¹

1938. године

1. Гордана Вучковић, 2. Радмила Глигоријевић, 3. Миодраг Ђорђевић, 4. Марија Ерленвајн, 5. Спиридон Јовановић, 6. Стеван Јовановић, 7. Божидар Марковић, 8. Радмила Марковић, 9. Милан Миловановић, 10. Бранислав Николић, 11. Милан Станојевић, 12. Јован Тасић, 13. Љубиша Урошевић, 14. Драгољуб Шутић, 15. Милорад Стевчић, 16. Боривоје Тодоровић, 17. Јозана Стојановић, 18. Јована Стевановић, 19. Милета Буцек.

1939. године

1. Ђорђе Бизетић, 2. Душан Гавриловић, 3. Миодраг Ђорђевић, 4. Надежда Илић, 5. Љубомир Илић, 6. Милун Јеленковић, 7. Милан Јовановић, 8. Лепосава Коцић, 9. Ружица Милановић, 10. Борислав Николић, 11. Љубодраг Нешић, 12. Драгомир Обрадовић, 13. Љубинка Поповић, 14. Олга Поповић, 15. Стојан Павловић, 16. Вера Радосевић, 17. Љубиша Савић, 18. Момчило Савић, 19. Радомир Славковић, 20. Радмило Стојановић, 21. Драгомир Тодоровић, 22. Илија Тодоровић, 23. Милица Тодоровић, 24. Драгослав Ђорђевић, 25. Радомир Ристић, 26. Иванка Андрејевић, 27. Зорка Дамјановић, 28. Велибор Панајотовић, 29. Љубинка Васић, 30. Радмила Симић, 31. Миодраг Спасић.

1940. године

1. Павле Аврамовић, 2. Селимир Андрејић, 3. Живорад Видановић, 4. Даница Војиновић, 5. Душанка Драшкоци, 6. Миодраг Дреноваковић, 7. Јован Ђорђевић, 8. Никола Ђурић, 9. Олга Ђурић, 10. 11. Владан Илић, 12. Живка Јаковљевић, 13. Драгутин Јовановић, 14. Миодраг Јовановић, 15. Драгица Лукић, 16. Војислав Матић, 17. Станија Милетић, 18. Радмила Мирчевић, 19. Радмила Михајловић, 20. Драгутин Мркић, 21. Душан Недељковић, 22. Слободан Николић, 23. Стојан Николић, 24. Милица Павићевић, 25. Софија Петковић, 26. Љубица Радјковић, 27. Викторија Ракић, 28. Вера Савић, 29. Миодраг Стојановић, 30. Видосава Стојковић, 31. Душан Таушановић, 32. Радмила Тоболар, 33. Слободан Тирић,

⁸¹¹ ИАЈФ 145, Главни протокол испита зрелости за 1936/1937. годину, бр. 59.

34. Зорица Хаци Видојковић, 35. Србољуб Петровић, 36. Лусија Марковић, 37. Нада Марковић, 38. Илија Тодоровић, 39. Сотир Томић.

1941. године

1. Радмила Благојевић, 2. Зорка Бошковић, 3. Антоније Гајић, 4. Миодраг Главичић, 5. Живојин Јовановић, 6. Мирослава Јовановић, 7. Надежда Јовановић, 8. Слободан Јовановић, 9. Нада Јовић, 10. Јулијана Ковачевић, 11. Миодраг Лазаревић, 12. Александар Ловре, 13. Боривоје Матић, 14. Борка Милосављевић, 15. Радмир Милосављевић, 16. Вера Николић, 17. Јован Петковић, 18. Предраг Пешић, 19. Даница Симић, 20. Слободан Стевановић, 21. Хранислав Тасић, 22. Милица Ценић, 23. Божидар Вуковић, 24. Алекса Живановић, 25. Љубиша Аврамовић, 26. Бранислав Кузмановић, 27. Вук Славковић, 28. Павел Стрлишек, 29. Славко Хоцар, 30. Драгомир Магић, 31. Драгутин Милетић, 32. Светислав Петровић, 33. Бисенија Ћирић, 34. Милен Томић, 35. Петар Наумовић.

садржај

1. Рад школе	стр. 7.
2. Наставници	стр. 25.
2.1. Жалбе на ради понашањењ наставника	стр. 81.
3. Ученици	стр. 94.
3.1. Полагање завршних испита	стр. 218.
3.2. Однос према ђацима	стр. 306.
3.3. Здравље ученика	стр. 344.
3.4. Бачке дружине	стр. 351.
4. Финансирање	стр. 381.
5. Ваннаставне активности	стр. 397.
6. Екскурзије	стр. 418.
7. Збирке и књижнице	стр. 430.
8. Уџбеници	стр. 448.
9. Положили Виши течајни испит	стр. 470.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

373.54(497.11)“1909/1941“

ЈОВАНОВИЋ, Добривоје, 1952-
Гимназија у Ћуприји од оснивања до Другог
светског рата: 1909-1941. /Добривоје
Јовановић: (превод увода Вера Јовановић).-
Ћуприја: Д. Јовановић, 2012 (Ћуприја :
„Денић“).- 482 стр. : илустр. ; 24 cm

Део текста упоредо срп. текст и енгл.
превод. – Тираж 10. – Стр. 5-7: Рецензија на
рукопис мр Добривоја Јовановића „Гимназија у
Ћуприји од оснивања до Другог светског рата
(1909-1941)“ /Нинослав Станојловић.

ISBN 978-86-914023-4-1

1. Др. уп. ств. насл. 2. Гимназија
(Ћуприја)

а) Гимназија (Ћуприја) – 1909-1941
COBISS.SR-ID 192378636